

ספר

אֲשֶׁר בַּנַּחַל

חֵלֶק נג

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל
הַנוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה יְסֻדְתֶּם, עֲנִינִים נוֹרָאִים
וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת, הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרָרוֹת
לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכֹל דְּרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל
מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

בְּנוֵי וּמִסֻּד עַל־פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָא, אֲדוּנְנו, מוֹרְנו וְרַבְּנו
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ
וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנו הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלְא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִיס לִיָּה
רַבִּי נֵתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ
וּמִשְׁלֵב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְּרָשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוֹס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב
עִיָּה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהר"אש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
ניצני הקודש הוצאה לאור
יבנאל ת.ד. 599
טלפקס: 151-774-419-808
דואר אלקטרוני: nizaniakodes@gmail.com

* * *

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות
"ניצני הקודש הוצאה לאור" - חנות

054-2287882

בני ברק - 052-7138892

הרצליה - 052-2491719

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּבַר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֵלֶּה, וְכָל חֵיוֹתָם וְהִתְמַדְּתָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וְיָמָה גַּם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לּוֹקְחִים מִסְפָּרִים אֵלֶּה, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפָּס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתֵּם בְּיֹתֵר מְעֻשָׂרִים אֲלֵף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי כֵּן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְרָפְסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, בְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וְלְאַחַר עֲמַל וְיִגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֵתָה אֶת כָּרְךָ נָג, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׁאָר הַכָּרְכִים כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחַר כָּרְךָ, וּבְלִבְנוֹ תִקְנֶה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזוֹהַ, יִהְיֶה וְיִחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבְזוֹהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֹקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכֹמָה לְבוּשִׁים מְלַבְּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד וְהַנְּמֵךְ בִּיּוֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּאַפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן לְשִׁכַּל תַּחְתּוֹן, מְעִילָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מִמְעַמַּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהַתְּמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזוֹהַ הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְּלִים נִפְלוּ לִינוּ בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה אֱלֹקִים זִוְלַתִּיךָ יַעֲשֶׂה, וְיִזְכֶּה לְגִאֲלָה שְׁלִמָּה, אֲמֵן וְאֲמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבואר בַּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"א: עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵינוּ לְאוֹר.

הֵינּוּ מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁאֵדָם לּוֹמֵד, צָרִיף שִׁיקְבֵּל וְיוֹצִיא מֵהֶם מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, שִׁיקְבֵּל וְיִלְמַד מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁלוּמֵד מִשְׁפָּטֵי הַנְּהֻגוֹת, שִׁידַע אִיךָ לְהַתְנַהֵג – הֵן לְעַצְמוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים, שְׁמַתְנַהֲגִים לְפִי דַעְתּוֹ כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וְכִפִּי הַמְּמַשְׁלָה וְהַרְבֵּנוֹת שֵׁישׁ לוֹ, הֵן לְרַב אוֹ לְמַעַט, וְכֹל זֶה זּוֹכִים עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים וְכו'.

וְהִנֵּה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת אַמוּנַת חֲכָמִים הוּא, בְּשִׁיזְכָּה לְסַלֵּק אֶת דַּעַת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, וְיִדַע וְיִבִּין בְּאֱמֶת בְּאִיזָה מְעַמֵּד וּמַצֵּב אָנִי נִמְצָא, וְעַל-כֵּן עָלִי לְסַלֵּק אֶת דַּעְתִּי לְגַמְרֵי, וְכֹל מֵה שְׁאוּמֵר לִי הַחֲכָם הָרַב הָאֱמֶת, אָנִי צָרִיף לְקַבֵּל עָלַי כֹּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה – דְּבַר קָטָן וְדְבַר גָּדוֹל, וְלִבְלִי לְנִטּוֹת, חֶס וְשְׁלוֹם, מִדְּבַרְיוֹ יְמִין וּשְׂמֹאל, וְכִמּוֹ שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (סַפְרֵי, שׁוֹפְטִים יא): אֲפֹלוֹ אוֹמֵר לָךְ עַל יְמִין שֶׁהוּא שְׂמֹאל וְכו'; וְלִהְשָׁלִיף מֵאֲתוֹ כֹּל הַחֲכָמוֹת, וְלְסַלֵּק דַּעְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ שׁוֹם שְׁכָל בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר יְקַבֵּל מֵהַצְדִּיק וְהָרַב שְׁבַדוֹר. וְכֹל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֲצִלוֹ שְׁכָל עַצְמוֹ, הוּא אֵינוֹ בְּשְׁלֵמוֹת וְאֵינוֹ מְקַשֵּׁר וּמְקַרֵּב לְצַדִּיק, אֲבָל כְּשׁוֹזְכָה לְבִטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-פן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מכלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-פן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים בחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או

סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולגיצח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכמה ספרים לאֲלָפִים
 ולרַבּוֹת מְחַבְרִים בְּשִׁבִיל עֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ
 שֶׁל קל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ'
 ספרים עד אין קץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל
 הַתְּכַלִּית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּיֵּן
 לְעֲצֻמְנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הֶרְחֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים
 מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְהִבְלִיּוֹ וּבְטַעֲיוֹתָיו וְכוּ',
 וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל
 יוֹם, כִּדְּי לְמִצָּא עֲצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ
 בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת,
 וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִיִּים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה
 וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב
 הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נְמִצָּא, שְׁכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכָּבֵר נִמְצָאִים
 בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן
 כִּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שָׁפֵן
 וְכָל שָׁפֵן לְבּוֹא לְחַדְרֶיהָ וּלְיִרְד לְעִמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים
 הַקְּדוּשִׁים שֶׁחִבְרוּ עַד הַנְּהָ, עַדִּין אֵינָם חֵלֵק אֶחָד מֵאֶלֶף מֵעִמָּק
 רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלוּ סְתָרֵי וְרוֹזֵי הַתּוֹרָה
 הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר
 הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא
 וְהַמְּדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים
 לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 וּבְמִקוֹמוֹת אֵלּוּ מִתְּפַשְׁטִים אֵלּוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֲצֻמָּן
 בָּהֶם, וּבְמִקוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחִיִּין אֶת עֲצֻמָּן בְּסְפָרִים אֲחֵרִים
 דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו', וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מפמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בענה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו
 ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול,
 רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי
 מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים
 ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא
 דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש
 ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו
 יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם;
 על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כִּאֲשֶׁר
 אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל: כְּשֵׁיגִיעַ בְּכַתִּיבְתוֹ לְעִנְיֵן "אֱמוּנָה"
 או "צְדִיק", יִרְחִיב אֶת הָעֵט, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל וּלְצַאת
 מֵהַחֲשֶׁה, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, אֲשֶׁר
 מְגַלֵּה אֱמוּנָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲמַתְתּוֹ יִתְבַּרֵךְ וְרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הוּא
 הַרוֹפֵא הָאֱמֵתִי, הַרוֹפֵא הַמְּמַחֵה מְאֹד מְאֹד (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 א', סִימָן ל), וְהוּא וְאֲנָשָׁיו יְכוּלִים לִירֵד אֶל כָּל מִינֵי צְנוּרוֹת שֶׁל
 הַסְטֵרָא אַחֲרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְלָהּ, וּלְהַרִים אֶת
 הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקָעוּ שָׁם (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי
 הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות
 כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו',
 נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש
 ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו
 היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד
 מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק
 וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחי, ויזכה להתגלות האור הגנוז,
 אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה
 שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אשר בנחל כרך נג

י' נא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

את דרישת שלומך קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
ואיך שעדין אתה חפץ באהבתנו וכו'.

עליך לדעת, כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד משברים
וגלים — הן מעצמו והן מאחרים, וזה שובר את לבו, ומעקם
ומסבב את דעתו וכו', עד שנופל בקשיות וספקות, ועל-פירב
הדבר הראשון, שהצדיקים והיראים האמתיים הם הפפרה... הינו
בשעה שעובר על האדם איזה משבר, אזי תקף-ומיד נופלות עליו
קשיות על הצדיקים היראים והדבוקים בו יתברך, עד שיש שנפלו
כל-כך, שמתחילים לדבר מה שאסור לדבר וכו', ואשר הצדיקים
והיראים האמתיים לא עלה על דעתם כל מה שבודים עליהם וכו'.

ובאמת לא בחנם כשפגש פעם אחת מוהרנ"ת ז"ל את אחד
מאנשי שלומנו עם זקן לבן, ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל: אה!
אוהו! יהודי עם זקן לבן ועדין מקרב אל רבנו ז"ל... כי כל מי

שְׁמִקְרָב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הִהְכַּרְח לּוֹ שְׁלֵב־סוּף יִתְקַרֵּר. וְדָבַר זֶה אֲנִי יְכוּל לְהַעֲיִד, כִּי זֶה לִי שְׁלֵשִׁים שָׁנָה, שְׁאֲנִי מִקְרָב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּכְבָר הִפְרַתִּי מֵאוֹת אֲנָשִׁים שֶׁהִתְרַחֲקוּ בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנִים הָאֵלּוּ, וְהַכֵּל הִיָּה מִפְּנֵי הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת שֶׁעָלוּ לָהֶם בְּדַעְתָּם וְכוּ', וּבְשִׁבִיל זֶה לְבִסּוּף בְּרַחוּ מִרַבְּנוּ ז"ל. וּבְאַמַּת הֵם הָיוּ אֲשֵׁמִים, וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת טו): "וַיָּבֵאוּ מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם מִמֶּרָה כִּי מָרִים הֵם, עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מֶרָה", הֵינּוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְדַגְּשֶׁת: "כִּי מָרִים הֵם", עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מֶרָה, וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם; כִּי כִּשְׁלֹאֲדָם מָר בְּעִצְמוֹ, הוּא כְּבָר קוֹרָא לְמָקוֹם מֶרָה, וְלִכֵּן הוּא קוֹרָא אֶת הַצְּדִיק 'מֶר'.

וּבְאַמַּת מוֹבָא בְּסַפְרִים, "עֲמֶלֶק" גִּימַטְרִיָּה "סַפֵּק", שְׁפָל הַסְּפָקוֹת בָּאִים מִקְלַפֵּת עֲמֶלֶק, שְׁמִכְנִיס סַפְקוֹת בְּאָדָם אִם יֵשׁ הַשֵּׁם אִם אֵינֶן. וְעֲמֶלֶק עוֹלָה בְּגִימַטְרִיָּה "מֶר", הֵינּוּ כִּי עֵקֶר הַמְּרִירוֹת בְּאָדָם בָּאָה מִהַסְּפָקוֹת שְׁמִכְנִיס בּוֹ עֲמֶלֶק, וְכִתִּיב (מִשְׁלֵי כ"ד): "כִּי שָׁבַע יִפְלֹ צְדִיק וְקָם", וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יט), שֶׁהוּא סוֹפֵי תְבוּת: עֲמֶל"ק, הֵינּוּ שֶׁעֲמֶלֶק זוֹרֵק וּמְשַׁלֵּיף אֶת הַצְּדִיק וּמְפִילוֹ אֶרְצָה. וְעֵקֶר גְּדֻלַּת הַצְּדִיק, אֵף שְׁנוּפֵל — וְקָם, שְׁפָל זֶה בְּכָלֵל הַזֶּה מֵימּוֹת שְׁצַרִּיף לְעֵבֶר עַל כָּל הַבָּא לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהֵם כָּלֵל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַהֲשִׁלְכוֹת, הַמְּגִיעוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלָיו, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד וְקָם.

חֲמֻדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת שֶׁיִּלְכְּדוּ אוֹתְךָ, רַק עֲשֵׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי כֵּן גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), שֶׁהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּכָל פַּעַם הִתְקַרְבוֹת חֲדָשָׁה, כְּאֵלּוּ מֵעוֹלָם לֹא הִתְקַרְבָּה, כְּמוֹ־כֵן צְרִיף לְהִיּוֹת עִמָּךְ שֶׁתַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה — הֵן בְּהִתְקַרְבוֹת וְהֵן בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה.

נָא וְנָא רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! אֵיךְ שֶׁמְסַרְתָּ אֶת נַפְשְׁךָ עַד עַכְשָׁיו, וְגַלִּיתָ וּפְרַסַּמְתָּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל־כַּף הַרְבֵּה מְקוֹמוֹת, יוֹתֵר

אֲשֶׁר י' נב בַּנְחַל יג

מְשֻׁמוֹנִים וְחֻמְשָׁה יְשׁוּבִים וְקְבוּצִים, וְקִדְשָׁתָּ שֵׁם שָׁמַיִם וְשֵׁם רַבְּנוּ
ו'ל, אֵין רְאוּי לָךְ לְהִתְרַחֵק וְכוּ' וְכוּ'.

רְאֵה לְעִשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנִדְאֵי יַעֲזֹר
לָךְ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכַּל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְהִרְאוֹת אֶת מַכְתְּבֵי זֶה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ
יְאִיר, וְגַם אֲלֵיו נִאֲמְרוּ דְבָרֵי אֱלֹהִים.

י' נב.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר לְשִׁמְעַת אֶת
הַצְּרוֹת שְׁעוֹבֵרוֹת עֲלֶיךָ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְכֵן אֶת הַהֲחִלָּטָה שֶׁהֲחִלְטָתָּ,
חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַתְּגַרֵּשׁ מֵאֶשְׁתְּךָ. אֶתָּה יוֹדֵעַ עַד כַּמָּה אֲנִי נִגְדָּ גְרוּשִׁים,
וּבִפְרָט בְּמִצְבְּךָ. עַל-כֵּן רְאֵה לְעִשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם
לְהַשְׁלִים עִם אֶשְׁתְּךָ.

רְאֵה לְהַדְּבִיק אֶת עֲצָמְךָ לְגִמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ
לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְכָל מָה שְׁמַעִיק לָךְ בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת תִּסְפֹּר רַק אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לְעֲזֹר
אוֹתְךָ וּלְהַבִּין אוֹתְךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא מְלֵא נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ — זֶה מֵאֶשְׁתְּךָ
וְכוּ', וְזֶה מִבְּנֵי וְכוּ', וְזֶה מִשְׁכְּנֵי וְכוּ', וְזֶה מִפְּרִנְסָתוֹ וְכוּ', וְזֶה
מִעֲצָמוֹ וְכוּ', וְזֶה מִכֻּלָּם יַחַד וְכוּ', וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל, כִּי אִם עַל-יְדֵי

עֲצוּתוֹ הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, הַמְלַמְדוֹת דַּעַת לְאָדָם אִיךָ לְהִתְחַזֵּק
וּלְהִתְחַזֵּק מֵעַמָּד וְלֹא לְהִשָּׁכַר.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהִיּוֹת מִקְרָב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל בְּאַמֶּת
וּבְתַמִּים, וְאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָּא לְנַצַּח נְצַחִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' נג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִיוֵן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהַקְפִּיד לִילָךְ בְּבִגְדֵי נְקִיִּים, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְהַסְתַּפֵּר
עַל-כָּל-פְּנִים פְּעַם אַחַת בְּחֻדְשׁ, וְאִם אֲפֹשֶׁר בְּכֹל עָרֵב שַׁבַּת-קֻדְשׁ
שַׁבַּת מְבָרְכִים — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, כִּי לְכָלוּף הַבְּגָדִים וְגִדוּל
הַשְּׁעָרוֹת גּוֹרְמִים לְאָדָם שֶׁהַדִּינִים יִשְׁרוּ עָלָיו. וְכֵן לְשֹׁמֵר עַל נְקִיוֹת
הַיָּלָדִים וְנְקִיוֹת הַבַּיִת, וְזֶה יִגְרַם שֶׁתִּזְכּוּ לְהִיּוֹת כְּלִים לְהַמְשַׁכֵּת
הַשְּׂכִינָה, כִּי אֵין הַמְּלֶךְ בָּא לְגוֹר אֲלָא בְּמִקּוֹם נְקִי.

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלֹא לְבַלְבֵּל אֵת עֲצֻמָּךְ מִשׁוּם דְּבַר
שֶׁבְּעוֹלָם, וְכֹל יוֹם תִּקַּח חִבְלֵה קוֹנְטְרָסִים חֲדָשִׁים, וּכְשֶׁתִּהְיֶה עַל
צִיּוֹן הָאֲרִיז"ל וְתִתְבַּוְּדֶד שָׁם, תִּרְאֶה לְהַפִּיצֵם שָׁם לְכָל הַבָּאִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י' נד בְּנַחַל טו
י' נד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וּמְחֻזָּק אֶת אַחֲרָיִם.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין מַלִּים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת מַעֲלַת
הָאֵדָם הַזּוֹכָה לְהֵיוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל וְלִצְיָתוֹ בְּתַמִּימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעִנְיַן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה, לְהַרְגִּיל אֶת
עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בִּפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר אֵין
לָךְ טוֹב מִזֶּה.

רָאֵה לְשַׂמַּח אֶת עֲצָמְךָ וּלְחַזֵּק וּלְשַׂמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְהַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂתַזְכְּכוּ לְהוֹלִיד בֶּן קְדוּשָׁה, וְלִקְרוֹתוֹ ... וְתִגְדְּלוּ
אוֹתוֹ לְתוֹרָה וְלִירָאָה, לְחִפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים.

נָא וְנָא שְׁמְרוּ עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יִהְיוּ מְרִיבוֹת, חַס
וְשָׁלוֹם, בְּבִיתְכֶם, רַק הַשָּׁלוֹם תָּמִיד יִשְׁרָה אֶצְלָכֶם. וְאִזּוֹ תִצְלִיחוּ
וְתוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת חַיִּים וְקַיָּמִים.

רָאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְקִרְבֵּי גַם אַחֲרָיִם אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּמָקוֹם שְׂבֹו נוֹלְדֵת וְנִתְגַּדְּלֵת, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ
מְאֹד מְאֹד חָשׁוֹב מִי שְׂזוֹכָה לְקִרְבֵּי אַחֲרָיִם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטֵרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֵלֶת בְּרוּרָה
מִסְפְּרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וּבְזִכּוֹת זֶה תִּזְכֶּה לְפִרְנָסָה בְּרוּחַ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' נה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבָעוּלִים, וּבִפְרָטִיּוֹת
עַל-יְדֵי דְרָכֵי עֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְשַׁפַּע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה,
וְתִתְעַלֶּה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְשׁוֹם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לְהִרְעֵ לָךְ, וְכָל
אוֹיְבֶיךָ יִפְלוּ תַּחַת רַגְלֶיךָ. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָךְ פְּרִנְסָה
בְּשַׁפְּעוֹ.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַשְּׁעָר וְהַפֶּתַח
לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים, וְלִהְפָּנֵס אֶל תּוֹף הָעֶשֶׂר וְהָאֲשֶׁר.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' נו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיָּקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם
יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד,
שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אֲנַחְנוּ מִתְקַבְּצִים מִפְּעַם לְפְעַם, וּמְדַבְּרִים דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית, וְחֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאַנְחֵנוּ זוֹכִים עוֹד
לִילָה לְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל. כָּל זְמַן שְׂאַנְחֵנוּ נִמְצָאִים בְּגוּף גִּשְׁמִי, אֵינְנוּ
יְכוּלִים לְהַעֲרִיף מֵהַ זֶה לְהַתְקַבֵּץ יַחַד, וּלְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל. כִּי
כְּשֶׁמְדַבְּרִים מִשְׁבַּח הַצְּדִיקִים, אוֹמְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',

סימן כט), זוכים לטהרת המח, טהרת הדעת. וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא), שהעקר הוא המח והדעת של האדם. היכן שאדם חושב, שם נמצא כל האדם. אם אדם נמצא אצל הקדוש-ברוך-הוא, המח שלו אצלו? תברך, ואז כל פלו אצל הקדוש-ברוך-הוא. ולכן צריכים לחשב תמיד רק מהבורא? תברך שמו. אבל איך זוכים שיהיה לנו ישוב הדעת, זכוך המח וטהרת המחשבה, שנוזפה לקדש את מחנו מכל מיני שטיות; כי טבעו של אדם שהוא מלא דמיונות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה), ועליו לצאת מהדמיון ולבוא אל השכל. ומהו דמיון? כל מה שאדם חושב נגד הקדוש-ברוך-הוא, זה כבר דמיון. כי השכל האמתי זה רק לחשב מהבורא? תברך שמו.

וכיצד זוכים לבוא לטהרת המח-מחשבה, לחשב רק דברים טובים, ולצאת מכל מיני דמיונות? רק על-ידי שמשפחים את הצדיק.

ולכן עלינו לעסק הרבה בשבח הצדיקים, לדבר בשבחו של הצדיק, שעל-ידי-זה נוזפה לטהר את המח שלנו, ולהיות דבוקים תמיד בו ותברך, אשר אין עוד דבר חשוב יותר מזה.

אבל הסמ"ך-מ"ם עושה את שלו, ותמיד מכניס מחלקת ומריבות בין אנשי הצדיק, ועל-ידי-זה מתרחקים מהצדיק. וכמובא בדברי רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קמט): המחלקת וההתנגדות שעל הצדיקים, זה בא מהתנגדות שבין הצדיקים בעצמם. כל תלמידי רבנו ז"ל הם בחינת צדיקים, כל יהודי נקרא צדיק, שנאמר (ישעיה ס, כא): "ועמך כלם צדיקים", וכיצד באה התנגדות על הצדיק? אומר רבנו ז"ל: ההתנגדות על הצדיקים, זה בא מהתנגדות בין הצדיקים בעצמם, הינו ישנן מריבות בין אנשי הצדיק, וזו הבציה הקשה ביותר.

ידוע, שהאר"י הקדוש רצה להביא את הגאולה, והזהיר מאד את התלמידים שלו, שיחזיקו עצמם באהבה גדולה מאד, וקיימו את זאת, שאהבו מאד את רבם האר"י הקדוש, ורבם אהב אותם,

וביניהם היתה אהבה גדולה מאד. יום אחד פרץ ריב בין הנשים, והן גרמו שגם הבעלים יריבו.

כי לאשה יש כחות הנפש גדולים מאד להשפיע על הבעל — הן לטוב והן לרע, חס ושלום, ולא תמיד היא יודעת מכחותיה. ובדרך כלל מרגישה שבורה ובעלת רגשי נחיתות. והבעל לא תמיד יודע להעריכה, שהיא עקרת הבית, וכל על הבית נופל על כתפיה: הן הבשול, הסדר, הנקיון וכו'. ומלבד זאת לעתים היא גם נושאת בעל הפרנסה, שעוזרת גם בזה. ולא פעם היא פגועה מבעלה, שלשונו כחרב חדה להשפילה ולהקניטה, בשעה שהיא כל-כף משתדלת. וזאת עליה לידע, כי יש לה כחות עצומים יותר מהגבר, ואם היתה מודעת לכחותיה, היתה פועלת גדולות ונצורות, עד שהיה שפע גדול נשפע לבית. כי חכמינו הקדושים אומרים, שעשירות הבית באה בזכות האשה, והזהירו את הגברים על זה מאד, כמאמרם ז"ל (בבא מציעא נט): אוקירו לנשיכו כי היכי דתתערתו; ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סט), שהכסף של האדם בא בזכות האשה, ושפע פרנסה זה בזכות האשה. ומזה נובע, שבפנים הבית יש לאשה השפעה גדולה מאד, עד כדי כך, שמוהרנ"ת ז"ל שואל: למה אמרו חכמינו הקדושים, שהאשה מתקדשת בכסף, שנותנים לה טבעת, ואומרים: "הרי את מקדשת לי בטבעת זו, כדת משה וישראל?" אלא בפנימיות האשה מרגישה, שזה הבעל העומד להשיב לה מה ששיף לה, כי הכסף שיף לאשה. וכמו שכתוב אצל רחל ולאה, שאמרו (בראשית לא): "כי כל העשר אשר הציל אלקים מאבינו לנו הוא ולבנינו" וגו'. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שהעשירות באה על-ידי האשה והילדים. ולכן לאשה יש כח עצום להשפיע על בעלה. אבל עליה לדעת כיצד משפיעים. כשרואים שהבעל במתח ובלחץ, אין צריכים לצעק עליו, אלא רק לחזקו ולעודדו ולשמחו, ולהוציאו מהדכאון, כי גם עליו עוברים משברים וגלים, והוא מדכא ובעצבון וכו'. ואף שהאשה אומרת: גם עלי עוברת מרירות, צמצום, עצבות וכעס, יש לי על בבית, עלי לטפל בילדים וכו', אף שהיא צודקת, אבל ישנן

דְּרָכִים רְאוּיֹת לְדַבֵּר עִם הַבַּעַל וְכוּ'. וְזֶהוּ (מְשַׁלֵּי יד, א): "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה", אִם הָאִשָּׁה תִּנְהַג בְּחֲכָמָה — תִּצְלִיחַ בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה. אִם תִּכְבֹּד וּתִיָּקֵר אֶת בַּעְלָהּ, תִּקְבַּל בַּחֲזָרָה כְּבוֹד וַיָּקָר.

אִךְ דָּא עָקָא, שֶׁהָאִשָּׁה שׁוֹכַחַת אֶת הַחֲכָמָה שְׁלָהּ, וּבְמִקּוּם לְכַבֵּד אֶת בַּעְלָהּ, הִיא קְשׁוּחָה כְּלַפְּיוֹ, וְאִזּוּ מְקַבְּלַת כֶּף בַּחֲזָרָה. וּבְמִקּוּם לְקַיֵּם מֵאֲמָרָם ז"ל (סוֹטָה יז.): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם; שְׂתֵהִיָּה שְׂרוּיָה הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, אִזִּי נַעֲשִׂית שְׂרָפָה; כִּי לְאִישׁ יֵשׁ י', לְאִשָּׁה יֵשׁ ה', שְׂזָה י"ה — שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַמַּחֲיִן אָבָא וְאֵמָא, שְׂאָדָם צְרִיךְ לְחַשֵּׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֶה אֶתְנֹו, עַמְנֹו וְאֶצְלֵנֹו, וּלְדַבֵּר תָּמִיד בְּבֵית רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה מְטַהֵר אֶת הַמַּח.

אָכַל אִי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לָזֶה, רַק עַל-יְדֵי שְׂבִיחַ הַצְּדִיקִים, שְׂיֵשׁ בְּבֵית אֱמוּנַת חֲכָמִים, וַיּוֹדְעִים שְׂיֵשׁ צְדִיק אֲשֶׁר מְקַרְבִּים אֵלָיו וּמְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ, זֶה מְטַהֵר אֶת הַמַּח-מִחֲשָׁבָה, עַד שֶׁמְדַבְּרִים רַק מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה נִקְרָא הַשְּׂרָאֵת הַשְּׂכִינָה, וְאִזּוּ יֵשׁ שְׁלוֹם-בֵּית. בֵּית יֵשׁ לְכָלֶם, וְאִם מְכַנְּיָסִים אֶת הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ (שְׂבִיחַ י.) בְּתוֹךְ הַבַּיִת, נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם-בֵּית, זֶה י"ה. אֶצֶל הָאִישׁ יֵשׁ י', וְאֶצֶל הָאִשָּׁה ה', י"ה — זֶהוּ הַשְּׂכִינָה, זֶה הַמַּח. בְּרַגַע שְׁמוֹצִיאִים אֶת הַשְּׂכִינָה, אֶת הַי"ה, אִזּוּ נַעֲשֶׂה אֵשׁ וְאֵשׁ, שְׁשׁוֹרְפִים זֶה אֶת זֶה. וְאִם-כֵּן צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁאֵת הָאִישׁ קָשָׁה יוֹתֵר לְהַפְרִיד מֵהִי, כִּי הִי נִמְצָאת בְּאֲמָצַע, אָכַל הַי"ה שֶׁל הָאִשָּׁה בְּנִקְלָה נוֹפְלָת. וְלָכֵן עָלֶיהָ לְהִזְהַר יוֹתֵר.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (נִדָּה מֵה:): בֵּינָה יִתְרָה נִתְּנָה לְאִשָּׁה יוֹתֵר מִן הָאִישׁ; הָאִשָּׁה מְפַתַּחַת יוֹתֵר מִן הָאִישׁ, בֵּת נַעֲשִׂית בֵּת-מִצְוָה בְּגִיל שְׂתִים-עֶשְׂרֵה, וּבֵן נַעֲשֶׂה בֵּר-מִצְוָה בְּגִיל שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה. וְלָכֵן אִשָּׁה צְרִיכָה לְהַפְרִי בְּכַחַה הַעֲצוּם, וְלְדַעַת לְנַצְּלוֹ לְטוֹב גָּמוּר. אִךְ דָּא עָקָא, שֶׁתָּמִיד בָּא הַשְּׁטָן בְּאֲמָצַע, וְעוֹשֶׂה מְרִיבוֹת בְּפָנִים הַבַּיִת; כָּאֵן הַהוֹרִים מִתְעַרְבִים בֵּין בְּנֵי הַזּוּג וְכוּ', וְכִמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה מ.ט.), שֶׁפְּלָה וְחֲמוּתָה אֵינָן מְשִׁתּוֹת

בִּינֵיהֶן, וְכֹאֲשֶׁר יִגּוּר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ, תִּגּוּר כְּלָה עִם חַמּוּתָהּ; עִם כָּל זֹאת עָלִינוּ לְזִכּוֹר, שְׁעַל אֵף הַקָּשִׁי בַדְּבָר, שֶׁהָאִשָּׁה אֵינָה יְכוּלָה לְסַבֵּל אֶת חַמּוּתָהּ, וְהַחֲמוּת אֵינָה סוֹבֵלֶת אֶת הַכְּלָה, וְכֵן הַבְּעַל הַרְבֵּה פְּעָמִים אֵינּוּ מְסַתְּדֵר עִם חַמּוּ וְחַמּוּתוֹ, אֶךְ הָעֶקֶר לְדַעַת, שֶׁהַמְצָוָה הַכִּי גְדוּלָה, אֲשֶׁר בְּזֶה כְּלוּלָה כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה — מִצְוַת כְּבוֹד אָב וְאִם (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ב', סִימָן ו'). כָּל אִשָּׁה מְחַיֶּבֶת לְכַבֵּד אֶת הוֹרֵי בְעָלָהּ — חַמּוּתָהּ וְחַמּוּתָהּ, וְכָל בְּעַל צָרִיךְ לְכַבֵּד אֶת חַמּוּ וְחַמּוּתוֹ, וְאֵף שְׁזֶה קָשָׁה מְאֹד, אֲפֹלוּ שֶׁהַכְּלָה יוֹדַעַת, שֶׁחַמּוּתָהּ שׁוֹנֵאת אוֹתָהּ, תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת לְהִסְבִּיר לָהּ פָּנִים, כְּבוֹד אָב וְאִם זֶה הַמְצָוָה הַחֲשׂוּבָה בְּיוֹתֵר. לְהַרִים טִלְפוֹן בְּכָל יוֹם לַהוֹרִים, וְלְהַתְעַנֵּן: אָבָא, מַה שְׁלוֹמְךָ? אִמָּא, מַה שְׁלוֹמְךָ? לְהַתְעַנֵּן בְּצָרְכֵיהֶם וְכוּ'. וְאֲפֹלוּ אִם מְקַבְּלִים בֵּין כֶּךָ בְּזִיוּנוֹת וְעֵלְבוֹנוֹת, מְקַבְּלִים אֶת זֹאת לְכַפֵּרֵת עֲווֹנוֹת. כְּבוֹד אָב וְאִם זֶה חַמּוּתָהּ שֶׁבְּחַמּוּרוֹת, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל' (פְּסִיקְטָא רַבְתִּי כג): חַמּוּתָהּ שֶׁבְּחַמּוּרוֹת כְּבִד אֶת אָבִיךָ. וְאוֹמְרִים חַמּוּתָהּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ל'): אֲמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזִמְנָן שְׁאַדָּם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, מַעֲלָה אֲנִי עָלֵיהֶם כְּאֵלוֹ דְרַתִּי בִּינֵיהֶם וְכַבְּדוּנִי; וְכֵן אָמְרוּ (תְּנָא דְבִי אֵלֵיהּ רַבָּה, פָּרָק כז): כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינּוּ מְבַקֵּשׁ מִהָאָדָם, אֲלֵא שִׁיכְבֵּד אָב וְאִם. זֶהוּ יְסוֹד גְּדוּלָה בְּשִׁלּוּם-בֵּית, שֶׁהָאִשָּׁה לֹא תִדְבֵר עַל הוֹרֵי בְעָלָהּ, וְהַבְּעַל לֹא יִדְבֵר עַל הוֹרֵי אִשְׁתּוֹ, וְאִזּוֹ יִהְיֶה שְׁלוֹם בְּתוֹךְ הַבֵּית.

אָבֵל עַל זֶה צָרִיכִים דַּעַת וְשִׁכָּל — כִּיִּצַד לְהִנְהִיג בֵּית. וְהַדַּעַת וְהַשִּׁכָּל הֵזֶה זֶה הַשְּׂכִינָה. וְלִכֵּן כְּשֶׁמוֹצִיאִים אֶת הַדַּעַת וְהַשִּׁכָּל מִהַבֵּית, מוֹצִיאִים אֶת הַשְּׂכִינָה מִהַבֵּית, וְעַל-יְדֵי-זֶה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, הַבֵּית נִחְרַב. וְאִם זֶה בְּתוֹךְ הַבֵּית, שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לְהַחֲזִיקוּ בְּלִי הַשְּׁלוֹם, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּקִהְלָה, בְּחֻבְרָה, אִם אֵין שְׁלוֹם — אֵין כְּלוּם, הַשְּׁלוֹם זֶהוּ יְסוֹד "הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", שֶׁבּוֹנֶה רַבְּנּוּ ו'ל', כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי ו'ל' (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), שֶׁהַצְּדִיק בּוֹנֶה "הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", וְצָרִיכִים לְשָׁמֵר שֶׁהָרַע לֹא יִפְגֵּס שָׁם.

מַה עוֹשֶׂה הַסֵּמ"ך-מ"ם? מְכַנֵּס בְּתוֹךְ הַקְּהָל אֵיזָה אִישׁ בְּלִיעֵל, הַמְרַמֶּה אֶת הַבְּרִיּוֹת, וּמַתְחִיזָה כְּגְדוּל' ו'מְקַבֵּל' וְכוּ', וְהִנֵּה מוֹשֵׁף

אחריו בני-אדם, מחרחר ריב ומדון ביניהם, ומערער את שלום ביתם, עד שגורם להם מה שגורם, ומפילם לכאר שחת.

והנה אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), לדבר תמיד משבח הצדיק — זהו דבר גדול מאד. ובוודאי צריכים הרבה רחמים לדעת מיהו הצדיק האמתי. אבל כשאדם זוכה לישוב הדעת, לא אורך זמן רב, והוא כבר מבין מיהו הצדיק, ומה הצדיק עשה בשבילו, וכשמתחיל להזכיר לעצמו את עברו, היכן היה מצוי, באיזה בוץ וחשך טבע ונשקע, ואולי עדין שרוי ונמצא, והצדיק הוציאו ומוציאו משם, וחתן אותו, והנה הוא ואשתו באו ממוצא אחר, מרקעים שונים, והם בעלי טבעים אחרים, וההכרח שיהיו ביניהם אי הבנות, ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פט), שהצדיק הוא משהו כל השדוכים, ומגנוט בחכמה עצומה, ומוסר נפשו, פשוטו כמשמעו, עד שעושה ביניהם שלום ואהבה תמיד, ואפלו שרבים ביניהם, וישנן אי הבנות, הצדיק חוזר ומתקן את זאת, ומשדכם יחד בכל פעם מחדש, והקדוש-ברוך-הוא עוזר ונולדים להם ילדים, והנה שוב מתחילות מריבות, והצדיק מלוה אותם לאורך כל הדרך ועושה ביניהם שלום-בית. ומכל שכן שזוכים על-ידי הצדיק להרבה דברים טובים: לשכל ודעת שלא תארו ולא שיערו כלל. ואם-כן לא צריכים הרבה מחשבה כדי להבין מיהו הצדיק האמתי. אבל על זה צריכים דעת ושכל אמתיים. ואם לאו — נופלים בשאול תחתית ומתחתיו, ואם לאו — מטעים עצמם לילך אחר נביא שקר, פוחז וריק, רחמנא לצלן, שלא חסר היום כאלו, בא אליך איזה שכור השוטה, או אחד שלוקח סמים, ומתחיל להוליד אותך, כפיכול, על הדרך הנכונה... האין זה צחוק וגחוף גדול?! אבל לצערנו הרב, יש ויש היום מפרסמים של שקר בכלליות, ובפרטיות בין בעלי תשובה, אחד שעשה את כל העברות שבעולם, רחמנא לצלן, והיום הוא כבר מנהיג ונותן תקונים...

הצדיק האמת למד תורה שלשים שנה רצופות בלא הפסק, ולפעמים ארבעים וחמשים שנה, והוא דבוק בחי החיים בו יתברך.

ומיחד יחידים כל רגע ושנייה, ואינו מסיח דעת כרגע ממנו יתברך, ובודאי עם מעט שכל יכולים להפירו. אבל על זה יש בחירה.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן א'), ש'היצר הרע מלביש עצמו במצוות, הכיצד? וכי היצר הרע רוצה מצוות, הלא הוא נברא למנוע אותנו לעשות רצונו יתברך? אלא רבנו ז"ל אומר, ש'האיש הישראלי צריך להסתפל על השכל שיש בכל דבר, לחשב תמיד מהקדוש-ברוך-הוא, והיכן שחושבים — שם נמצאים. והיצר הרע מאד מפחד מזה, ובפרט כשהבעל לומד תורה, הוא רוצה להפריעו שלא ילמד, אזי מביא לו מצוה, ואיזוהי? כאלו אינו מדבר לשון-הרע. ולכאורה זהו דבר גדול מאד, כי לשון הרע זהו עון חמור מאד, עד כדי כף, שאומרים חכמינו הקדושים (ערכין טו:), ש'לשון הרע שקול כנגד עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים — שלש העברות החמורות ביותר, אבל גם בלשון הרע צריכים לידע מה נקרא באמת לשון הרע, ומהו ההפך מזה ממש? אני רגיל תמיד לומר: עלי מתר לדבר כל דבר אסור, ומקבלים כל מה שאחרים מדברים, וכשאני קם ומוציא את השטיח תחת רגלי המדברים, ואני מגלה את פרצופם האמתי — מי הם, ומה תחת השטיח, אזי לפתע הם נעשים צדיקים, ואומרים: לא, לא, למה תדברו לשון הרע?! אלו 'מצוות' היצר הרע, שמלביש עצמו בהן, כדי להכשילכם. כי הרי מספרים עלי כל דבר אסור, ועלי לגלות שהכל שקר, ואדרבה, זה בדיוק ההפוך, וכשאני עושה כן, אזי מצטדקים לפתע ואומרים: זה לשון הרע, אנחנו לא רוצים לשמע... ואיך יתכן שעלי כן שמעתם לשון-הרע עסיסי... אין זאת אלא התלבשות היצר הרע במצוות!

וכן ארע אצל מרים הנביאה. מרים היתה צדקת גדולה, אחות משה רבנו, אהרן הכהן היתה צדיק גדול, אחי משה. והנה "ותדבר מרים ואהרן במשה, על אודות האשה הפושית אשר לקח" וגו' (במדבר יב, א). מרים זכתה, שבזכותה היה הבאר, שממנה שתו עם ישראל מים, אהרן זכה, שבזכותו היו ענני הכבוד, ששמרו על עם ישראל. והנה ירדו בירידה כזו, שהחלו לדבר על אחיהם משה,

שְׁהוּרִיד אֶת הַתּוֹרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְעָשָׂה נִסִּים נִגְלִים מִמֶּשֶׁה?!
 "וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אַךְ בְּמִשָּׁה דִּבֶּר ה', הֲלֹא גַם בָּנוּ דִּבֶּר" וְגו' (שם יב, ב).
 וְעַמְדָּתִי עַל דִּיּוּק הַעֲנָנִן; מַרְיָם וְאַהֲרֹן דִּבְרוּ עַל מִשָּׁה רַבְּנוּ הַצַּדִּיק
 הָאֵמֶת, וְאָמְרוּ: מַה פִּתְאֹם מִשָּׁה כָּל־כֶּף גָּדוֹל, וְכִי רַק עִמּוֹ דִּבֶּר ה',
 הֲלֹא גַם בָּנוּ דִּבֶּר וְכוּ'. וְכֵאֵן מִתְחִיל זְלוּזֵל בַּצַּדִּיק, וְלֹא מְדַבֵּר
 בְּאֲנָשִׁים מִבְּחוּץ, כְּגוֹן: קִרְח וְעֵדְתוֹ, דָּתָן וְאַבִּירָם, מֵאֲתִים וְחֲמִשִּׁים
 רַע־בָּנִים, אֲלֹא גַם מִבְּפָנִים, הָאֲחֹת וְהָאֵח מְדַבְּרִים עַל הַצַּדִּיק.
 וְכַדְגַּמַּת קִרְח, שְׁגַם־בֶּן אָמֵר: "רַב לָכֶם, כִּי כָּל הָעֵדָה קְדוּשִׁים
 וּבִתּוֹכֶם ה', וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קְהַל ה'" (שם טז, ג). אוֹתוֹ רַעֲיוֹן
 שֶׁדִּבֶּר קִרְח בְּמִשָּׁה — לָמָּה תִּתְנַשְּׂא עַל עַם ה', "וַיִּשְׁמַע מִשָּׁה וַיִּפְּלֵ
 עַל פָּנָיו", אוֹמֵר רַש"י: מִפְּנֵי הַבוּשָׁה, וְהַתְּנֵא רַבִּי יוֹנָתָן בֶּן עֻזִּיאֵל
 אוֹמֵר: מִלְּמַד שֶׁחֲשַׁדּוּהוּ בְּאִשָּׁת אִישׁ. מִשָּׁה רַבְּנוּ הַצַּדִּיק הַנוֹרָא
 וְהַגָּדוֹל! שֶׁהוּצִיאָם מִמִּצְרַיִם, וְקָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם, וְהוּרִיד לָהֶם אֶת
 הַתּוֹרָה, וַיִּמְן וּשְׁלוֹ, וְהֵאֱכִילֵם וְהִשְׁקֵם וְהִלְבִּישָׁם, הֵם חֲשַׁדּוּהוּ בְּאִשָּׁת
 אִישׁ, הֵיִתְכַן?! מִשָּׁה רַבְּנוּ, שְׁגָלָה לָהֶם — "תִּדְעוּ, שְׁצָרִיכִים לְהִזְהַר
 מִדָּתָן וְאַבִּירָם, שֶׁהֵם טְמֵאִים מְטֵמְאִים, וְצָרִיכִים לְהִשְׁמַר מִקִּרְח
 וְעֵדְתוֹ, כִּי לְבַסּוֹף יִפְלוּ", לֹא רָצוּ לְקַבֵּל דְּבָרָיו, וְאִפְלוּ אַחֲר־כֶּף,
 כְּשֶׁנִּבְלְעוּ בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה, וְהָיוּ צָרִיכִים לְלַמַּד מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל —
 שְׁאֲסוּר לְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק, וּמָה כְּתוּב אַחֲר־כֶּף? "וַיֹּאמְרוּ: אַתֶּם
 הַמִּיתֶם עִם ה'" (שְׁמוֹת יז, ו).

וְהִנֵּה אֲשֶׁר אֶתְכֶם, תִּלְמִידֵי הַיְקָרִים! לָמָּה בְּאַתֶּם לְ"הִיכַל־
 הַקִּדְשׁ", מִי בִקֵּשׁ אֶתְכֶם לְבוֹא לְכָאן, מַה יֵּשׁ כָּאן מִיַּחַד יוֹתֵר מִשְׁאָר
 מְקוֹמוֹת? אֲלֹא הִרְגַּשְׁתֶּם שְׁכָאן יִהְיוּ לָכֶם חַיִּים עֲרַבִים וּמִתְקִים,
 חַיִּים רוּחָנִיִּים וְנַפְלָאִים. פֶּה תוּכְלוּ לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּקִדְשָׁה
 וּבְטָהֳרָה, פֶּה נוּכַל לְהַקִּים חֲבָרְיָא קְדִישָׁא, וְלַחֲיוֹת עַל טְהַרַת הַקִּדְשׁ.
 וּבְאֵמֶת הַצְּלַחְנוּ מְאֹד, אֲבָל לֹא תֵאָרְנוּ, שְׁדִיקָא פֶּה תִהְיֶה טְמֵאָה כְּזוֹ,
 כִּי זֶה לְעֵמֶת זֶה תְּמִיד כְּנִגַּד הַקִּדְשָׁה יִשְׁנָה טְמֵאָה. מִשָּׁה רַבְּנוּ הָיָה
 בְּעֵצְמוֹ כְּלוּם, כָּל זְמַן שְׁאָדָם מְרַגֵּשׁ עֵצְמוֹ לְלֹא כְלוּם, אֲזַי כְּלוּם
 הוֹלֵךְ לְכְלוּם. אַךְ בְּרַגַע שְׁאָדָם מְרַגֵּשׁ שֶׁהוּא יוֹתֵר מִהַצַּדִּיק, אֲזַ
 מִתְחִיל לְדַבֵּר עָלָיו כָּל דְּבַר, שֶׁזֶהוּ הַפּוֹכֵן שֶׁל אוֹתִיּוֹת כְּלוּם, וְנִעְשָׂה

מול"ך. וזו היתה הסבה שחלקו קרח ועדתו ומאיתם וחמשים רע-בנים על משה, כי הם הרגישו כבר יותר ממשה, ולכן חלקו עליו, כי משה היה בעיניו פלום, בבחינת: "ונחנו מה", ומי שענו ומחזיק עצמו לפלום, אזי פלום הולך אל פלום, אבל פשהאדם חושב את עצמו למשהו, אזי חולק על הפלום...

ולכן ראו לקחת עצמכם בידיים, הבחירה בידיכם — לבחור בטוב, או חס ושלום, להפוך; מוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר: איני יכול לומר לכם להיכן ללכת, כי יש על זה בחירה, אבל דבר אחד אני יכול לומר: "אם אתם הולכים לשם, אל תבואו אלי". וכשמכניסים את הדעת והשכל במח, אז רואים בברור מיהו הצדיק האמת ומי לאו. אינני יכול לקחת מכם את הבחירה, כי בחירה יש לכל אחד — לבחור בטוב או ברע, הבחירה בידי האדם.

אני רוצה, שתלמידי "היכל-הקדש" יהיו קדושים וטהורים, אינני רוצה שיתערבו בהם אינשי דלא מעלי. הקמתי תלמידים בדם ובניזע, כמה צרות ויסורים אני עובר מהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, מאז עשרים ושתים שנים משנת תשכ"ד, שאני מפרסם את דבר רבנו ז"ל בעולם במסירות נפש הכי גדולה בכל העולם פלו, וכמה רשעים יצאו פנגדי ברציחה הכי גדולה, ובפרטיות מעכשו, שוננסתי ליבנאל, קם עלי הרשע מרשע, טמא מטמא, הלא הוא השטן בעצמו, זה רק הקדוש-ברוך הוא יודע, ואתם קצת דקצת יודעים. איך אנו שומרים על הבנים והבנות שלנו, שיגדלו יהודים פשרים ונאמנים, אשר ראוי להתגאות בהם. הקדוש-ברוך הוא זכה אותי להקים בתי ישראל, הבנויים על אדני התורה והיראה, ועושים נחת-רוח לפניו יתברך, אבל אני יודע, שישנו ג"ץ, אשר כל מגמתו לתפס את הצפרים וללכדם ברשתו. ובשקט ובמתק לשונו הטמאה, הוא רוצה ללכד אותנו במצודתו הטמאה, ולהכשיל את פלנו, כי הוא אשר עומד נגד החנוף הפשר לילדינו, ובפרטיות שסגר את המקנה, שלא יוכלו לטבל, אוי לו ואוי לנפשו, ואני אצטרף עכשו למסר את נפשי ולבנות בעצמי מקנה פשר, שיעלה לי הון תועפות, ירחם עלי הקדוש-ברוך הוא.

ברוך השם, מי שנמנה על תלמידי "היכל-הקדש" זכה למה שזכה. אם הייתם יושבים במקומות אחרים, לא הייתם מגיעים לעולם למה שזכיתם להגיע פה אצלנו. ומה עושה הסמ"ך-מ"ם הוא השטן? מנסה ללכד בצפרניו הטמאות משפחות, שאף לא מכבר זכו לשוב בתשובה, והקימו משפחה לתפארת, ילדים בעלי חן יהודי וצ'לם אלקים, עטורי פאות וזקן. ומה יש לו להציע להם? ריקנות, ליצנות, שחוק וקלות ראש, עד שיפלו בכאר שחת, בשאול תחתית ומתחתיו, רחמנא לצ'לן, ואז הוא שמח וטוב לב. ועל זאת באתי להתריע אתכם, שלא תתפתו לילך אחר הסמ"ך-מ"ם הנה ונכלי ערמוניותו, אשר רץ הוא ביד סגורה, ומאומה אין בתוכה (עין שיחות-הר"ן, סימן ר').

אני פוקח לכם את העינים, התחילו לראות מה קורה כאן. מרים דברה במשה, וקבלה ענשה, שנעשתה מצרעת בשלג. שואלים חכמינו הקדושים (תנחומא שלח): למה נסמכה פרשת מרגלים לפרשת מרים? לפי שהיא לקתה בדבור, והרשעים הללו לא לקחו מוסר.

הקדוש-ברוך-הוא זכה אתכם, שחזרתם בתשובה והתחתנתם, ויש לכם ילדים, ואלו שאין להם עדין ילדים, הקדוש-ברוך-הוא יעזר להם, אם יחזיקו עצמם בצדיק, לבסוף יזכו לילדים, כי כף אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן לד): אמונ"ה בגימטריה בני"ם. אבל תדעו לכם, שישנו ג"ץ הרוצה לתפס את הצפרים, ותזהרו ממנו. אתם עומדים בפני נסיון קשה אף אפשרי, והקדוש-ברוך-הוא רוצה לראות אם תחזיקו מעמד. והבחירה בידיכם... כלם עומדים ומשתוממים איך תלמידי "היכל-הקדש" עולים במעלות התורה והיראה, ועל אף כל הקשיים והיסורים, הסבל והצרות שעובר עליהם מבית ומבחוץ — מחזיקים מעמד, זה החדוש!

לכן אבקש את כל אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, תפיצו את ספרי רבנו ז"ל בכל קהלות ישראל, ותקדשו שם שמים ברבים, עד שיוכחו כלם שאנו לא משנים, רק הולכים כמו שאר החסידים,

אנו הולכים עם שטריימל וגרבים לבנות כמו שהלך הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע ותלמידיו הקדושים ורבנו ז"ל ושאר התלמידים. אף אחד אינו יודע מה אנו עוברים, אף אחד אינו יודע את הקשי שיש לנו, את הצער והעגמת נפש שהם מנת חלקנו, את המסירות והשפיכות דמים שיש לנו מהסמ"ך-מ"ם הרשע, הוא השטן, ימח שמו וזכרו.

אני את נפשי הצלתי, ואתם תעשו כאות נפשכם. איני מכריח אף אחד להשאר ב"היכל-הקדש", קדש קדשים, אבל אני מבטיח, שכל מי שישאר כאן, לא יחסר לו מאום — לא בגשמי ולא ברוחני. עברנו כבר על שלבים קשים מאד, ונעבר גם על זה, אשרי מי שנותן פתח ועזר.

לכן אבקש אתכם מאד מאד, ראו להחזיק עצמכם ביחד, תעזרו זה לזה. הלא אתם רואים בעינים פקוחות למה זכיתם כאן ב"היכל-הקדש", לאילו מעלות רוחניות בעבודת השם, בלמוד התורה, בתפלה והתבודדות, במדות ומעשים טובים — הביאתי אתכם, ואיזה שלום-בית נפלא יש לכם. על-כן תשמרו עצמכם במאד מאד מאינשי דלא מעלי, אשר ממיטים אסון על ביתכם. לשבר בית זה קל מאד, לשרף בית זה בא מאד בנקל, על-ידי גפרור אחד קטן, כל הבית עולה באש. לכן הזהרו במשנה זהירות מריקים ופוחזים הרוצים להרס את ביתכם. והתחזקו ביתר שאת וביתר עז באמונת חכמים.

ראו להחזיק עצמכם ביחד ולהיות בשמחה, והשתדלו בכל מיני אפנים שבעולם להתפלל כל יום במנין — שחרית, מנחה, ערבית, חצות, לטבל במקוה, ולהתמיד בתורה הקדושה שעוררים כסדרן, ואל יחסר לכם יום אחד מבלי התבודדות, ומבלי למוד ספרי רבנו ז"ל.

ראו להמשיך להתפלל בעבורי, כי יש עלי קטרוג בשמים, הסמ"ך-מ"ם הוא השטן, מאד מפחד ממני, כי אלפי אלפים ורבבות אנשים מתחזקים מהספרים שלי בכל קצוות תבל בכלל ובארץ

ישראל בפרט, ואם כן, אין זה פלא, שענינו לטש ושגיו חרק עלי. ומה יכול להוריד את הקטרוג? רק תפלות ושוב תפלות. אנו זקוקים לרחמי שמים מרבים, בשום מקום לא הולך כל-כף קשה כמו אצלנו, וזה סימן שיש כאן משהו מיחד. חכמינו הקדושים אומרים (שבת קד): 'שקר מקרבן מלי', האותיות במלה שקר סמוכות זו לזו בסדר הא"ב (ק' ר' ש'), כי להחזיק בשקר — זה בנגל מאד. אבל 'אמת מרחקין מלי', אותיות אמת' הן רחוקות בא"ב (א' בהתחלה, מ' באמצע, ת' בסוף), כי להחזיק את עצמו באמת — זה קשה מאד, אדם מתחיל להחזיק עצמו בא', ועד שמגיע למ' צריך רחמים מרבים, וממ' להחזיק עצמו עד ת' צריך הרבה הרבה כחות הנפש.

החזיקו עצמכם ביחד, תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, כאן ביבנאל נבנה בי פנישתא חדא על אפס ועל חמתם של שונאינו ומתנגדינו, ועל-ידי-זה נזכה לקבל פני משיח צדקנו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י' נז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם. רפואה וישועה אל האבא והאמא, ובריאות ואריכות ימים.

נא ונא להדליק ששה גרות לכבוד שבת-קדש, ולהוסיף שני גרות של שמן זית, ולבקש בשעת הדלקת הגרות כל מה שאת צריכה, כי התפלה שהאשה מתפללת בעת הדלקת הגרות, מאד רצויה ומקבלת בשמים.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

כח אשר י' נח — י' נט בנחל
י' נח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל
תניח את העצבות והעצלות אצלך כרגע, כי גדול אדוננו ורב
להושיע, ובודאי סוף כל סוף יתהפך הכל לטובה, ותזכה לעשירות
ברוחניות ובגשמיות.

הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך בכל יום ויום.

אודות כתיבת פרשיות, ובכלל להיות סופר — מה טוב ומה
נעים, כי כפי שרש נשמתך זה טוב מאד מאד, והקדוש-ברוך-הוא
יעזר לך, שתזכה להצלחה מרבה בענין הסופרות.

ודעת לנכון, שלעולם אל תכתב פרשיות, אם לא היית ביום
הזה במקנה, כי ביותר צריך סופר להזהר בטבילת מקנה, שאז
ימשיך קדשה עצומה על הפרשיות שכותב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' נט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך, אשר אין טוב אלא תורה (ברכות ה.), ואיך שאתה מתמיד

כט בנחל " ס אשר

בלמוד התורה הקדושה, כי סוף כל סוף לא נשאר לאדם שום דבר, רק התורה הקדושה שלומד.

עליך לדעת, כי אנו בזה העולם רק כמו שליח למצא את הקדוש-ברוך-הוא בעולם העשיה, ולקיים את מצוותיו יתברך, ואז נחזר בשלום אל ביתנו הנצחי. ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ורק מוציא את השליחות מהכח אל הפעל בתכלית השלמות אשר אין שלמות אחריה.

נא ונא ראה לדבר בכל יום עמו יתברך, אשר הדבור הוא הצלחה נצחית לאדם בזה ובכא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע.

" ס.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה מכל מה שעובר עליך.

והנה, לדעתי, ראה תכף-ומיד להתחתן עמה, ואל תסתכל לא על יפי וכו' ולא על ממון וכו', רק תשא אשה לשם שמים, כדי שתנצל מעברות, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרככם לבנות בית נאמן בישראל.

נא ונא ראה ללכת בבגדים נקיים ובגוף נקי ומסדר עם הפאות והזקן וכו' וכו', כי רבנו ז"ל מאד מאד הקפיד על נקיות ועל סדר, ואל תסתכל על כת פראים ומטרפים שאומרים אחרת, כי אינם

שְׂיָכִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל כָּלֵל, וַיֵּשׁ לְהֶאָרִיךְ בְּדַבְרִים אֵלָיו אֲבָל אֵין עֲתָה הַפְּנָאִי.

וְהִנֵּה מַחְמַת נַחֲיָצוֹת הַתְּשׁוּבָה, אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ מִכְּתָבִי זֶה — הֵן אֶל בֵּיתְךָ בִּירוּשָׁלַיִם, וְהֵן בְּמוֹשָׁבְךָ בְּמֵרוֹן, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שְׁתַּצִּיט אוֹתִי, וְאִזּוּ לֹא תִתְחַרֵּט — לֹא בְּזֶה וְלֹא בַּבָּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' סא.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵת מִכְּתָבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךְ שְׂאֲתָה מַחְזֵק אֵת עֲצָמְךָ לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל. יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִזְכֶּה לְהַשְׁאֵר תְּמִיד אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְכַסּוֹת וּלְהַסְתִּיר אֵת אוֹר הָאֱמֶת מִמֶּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַסְתִּיר אֵת כָּל הַתְּקַרְבוֹתְךָ אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאִפְּן שְׁלֹא יִתְגַּבְּרוּ וְיִתְפַּשְׁטוּ הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים עָלֶיךָ, כִּי מְאֹד מְאֹד אוֹרֵב הַבַּעַל-דְּבָר עַל כָּל נֶפֶשׁ הַרוּצָה לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַסְתִּיר אֵת הַתְּקַרְבוֹתוֹ, וְאִזּוּ אֵין לוֹ שׁוּם שְׁלִיטָה עָלָיו.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂאֲתָה זוּכָה לְהַתְּמִיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוּת, אֲשֶׁר מְזַכֵּךְ אֵת נֶפֶשׁוֹ שֶׁל הָאָדָם. רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּזֶה, כִּי מ'שְׁנֵיה' אוֹתִיּוֹת נ'ש'מ'ה', כִּי כְּשִׁלּוּמֵדִים מְשֻׁנּוּת — נִזְדַּכְּכַת נִשְׁמָתוֹ, וּמְאִירָה לוֹ מְאֹד מְאֹד.

הַרְגֵּל אֵת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֵת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתוֹצִיא מִפִּיךָ אֵת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים וְהַהֲשָׁתוֹקוֹת

אֲשֶׁר י' סב בְּנַחֵל לֹא

אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז תִּרְגִּישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חֵיוֹת שְׂכִינַת עֲזוֹ
יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁר־נּוּ מַה טוֹב חֲלָקִינוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע
מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, מִרְבֵּי נִפְלְא כְּזֶה, רְבִי הַמְגִלָּה לָנוּ אוֹצְרוֹת שֶׁל יִרְאֵת
שָׁמַיִם, אֲשֶׁר־נּוּ מַה טוֹב חֲלָקִינוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ!

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים
תִּנְפַח בִּי.

י' סב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'חשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵת מִכְּתָבְךָ עִם הַפְּדִיּוֹן לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְתִזְכֶּה לִישׁוּעָה מִהַשָּׁמַיִם בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתִגְדֹּל אֶת יְלָדֶיךָ עַל בְּמַתִּי הַתּוֹרָה וְהִירְאָה.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְעַקֵּר
הַתְּחִזְקוֹתֶיךָ צָרִיךְ לֵהִיוֹת, שְׁזַכִּיתָ בְּזַכִּיּוֹת חֲנֻם לֵהִיוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ
ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי מִי שְׁזוֹכָה לֵהִיוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
רְאוּי לֹו לְשִׂמְחָה כָּל יְמֵי חַיָּו עַל נַעַם חֲלָקוֹ וְגוֹרְלוֹ. וְכֵן בְּזֶה שְׂאֵתָה
יוֹצֵא בְּכָל יוֹם, וּמִפִּיִן סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד,
כִּי אֲצִלּוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד חָשׁוּב מִי שְׁזוֹכָה לְקַרֵּב רְחוּקִים. וּכְבָר יְדוּעַ
אֲצִלְנוּ, שֶׁכָּל סִפֵּר וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל, וְאֲשֶׁרִי
מִי שְׁזוֹכָה לְהַפִּיצֵם.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּשַׁעוּרֶיךָ בְּכָל יוֹם, כִּי רַק זֶה יִשְׁאֵר לָךְ, כִּי אֵין

לב אשר י' סג בנחל

מְלוּיִם לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב אֶלָּא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים
טוֹבִים בְּלִבָּד (אבות ו, ו).

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' סג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינן ה'תשמ"ו:

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, וְהַבְּחוּר הַיָּקָר ... כְּבָר הָעֵתִיק
הַרְבֵּה מֵהֶם, וְהֵם עוֹלִים יָפָה מְאֹד. רְאֵה לְקַחַת אֶת כָּל הַקְּסוּטוֹת,
וְתוֹצִיא מִשָּׁם אֶת כָּל הָאִמְרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת לְמַעַן יִדְפְּסוּ, וְיִהְיֶה זְכוּת
הַרְבִּים.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהִגִּיעַ לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּיוֹם
רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּלֶק לְעֵת עָרֵב, וְיַעֲזֹר לִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפַעַל שָׁם
מֵה שְׁאֵנִי צְרִיף לְפַעַל.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף כַּמָּה מִכְּתָבִים לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִרְאֶה לְחַלְקֵם
לְכָל אֶחָד, כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד נַחוּצִים, וְגַם עַל אֱלוֹ הַמִּכְּתָבִים שֶׁשָּׁמְתִי
בּוֹלִים, רְאֵה לְשַׁלַּח אוֹתָם תְּכָף וּמְיָד, כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד נַחוּצִים
וּמְחַכִּים לְתִשׁוּבָה.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תְּדַפִּיס אֶת הַקְּרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה
כְּמוֹ שֶׁדִּבְרַנּוּ כְּבָר, כִּי הִיא זְכוּת הַרְבִּים גְּדוֹלָה מְאֹד וְתִקּוֹן נִפְלָא
לְפָגֵם הַבְּרִית מִי שְׁאוּמְרָה.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדַת הַקֶּדֶשׁ הַדְּפָסַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל,
כִּי בֹא תְבוֹא עַל שְׁכָרְךָ בְּזָה וּבְכָא, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאֵי לֹא
יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יְבוֹא הַטּוֹב.

אֲשֶׁר י' סד – י' סה בְּנַחֵל לג

נא וְנָא רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְאֵל תְּנִיחַ אֶת
הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת שֶׁתֹּאכַל אוֹתָךְ, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' סד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעֵנִין עֲצִיבִיךָ וְכוּ'. לְדַעֲתִי, אֵין הַמָּקוֹם
בְּשִׁבְלֶךָ לְשֵׁבֶת בְּמֵרוֹן חוּץ לְיִשׁוּב וְכוּ', כִּי שָׁם תִּשְׁתַּגַּע, חֵס וְשְׁלוֹם,
כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (כְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיָדֵי שְׁעָמוּם
וְלְיָדֵי זְמָה, עַיִן שָׁם.

הִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּתְוַעַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, תִּלְמִידֵי
הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ בְּצִפָּת, וְיִתְדַבֵּר עִמָּהֶם, וְהֵם יוֹלִיכוּ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר
-כְּפִי שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵרַבֵּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי יוֹתֵר פְּרָטִים מִמֶּךָ, וְאֲז אֲשִׁיב לְךָ בְּאַרְיִכוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' סה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הַבְּחוּר הַיְנִיק
וְחַפִּים ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לִילְךָ בְּדֶרֶכֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר

בְּיָדַי אִם תִּהְיֶה חֶזֶק בְּהִתְקַרְבוֹתֶךָ אֶל רַבְּנוּ ו'ל', יִהְיֶה לְךָ טוֹב בְּזֶה וּבְבֹא.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת שְׁאֵתָה מִתְּאוּנָן, שְׁאֲנִי כוֹתֵב עֲכָשׁוּ מִכְּתָבִים קְצָרִים, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין הַזְמַן בְּיַדִּי כָּלֵל, וְהִתְקַרַּח לְהַשִּׁיב לְהַמּוֹן מִכְּתָבִים הַמְּחִכִּים לְתַשׁוּבָה, וּבְיָדַי גַּם מִכְּתָבְךָ נְחוּץ מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת עֲלֶיךָ לְהִתְחַשֵּׁב גַּם בְּזוּלָתְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּחֶסֶדְךָ יִתְבַּרְךָ זְכִינוּ, שְׁנֹדֶפְסוּ כָּבֵר כְּמַעַט שְׂבַעַת אֲלָפִים מִכְּתָבִים מְשֻׁאלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וּבְיָדַי כָּל מִכְּתָב וּמִכְּתָב נִכְתָּב גַּם בְּשִׁבְלֶךָ בְּפָרְטֵי פָרְטִיּוֹת, וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה אֵתָה דוֹחֵק כָּל-כָּף שֶׁיִּכְתְּבוּ יוֹתֵר בְּאַרְיִכוֹת. אֵתָה הַרְגֵּל אֵת עֲצֻמְךָ לְכַתֵּב לִי בְּכָל פַּעַם מִכְּתָב, וּכְשִׁיִּהְיֶה עֵת רְצוֹן, אֲרָאָה לְכַתֵּב לְךָ יוֹתֵר בְּאַרְיִכוֹת.

הַעֲקָר רָאָה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְהַשְׁאֵר אֶצְלֵךְ רַבְּנוּ ו'ל', כִּי הַבְּעַל-דָּבָר מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד מִכָּל מִי שְׁרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל', כִּי רַבְּנוּ ו'ל' מְאִיר בְּמִקְרָבֵיךָ אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, עַד שֶׁהָאָדָם יְכוֹל לְזַכּוֹת לְהַעֲשׂוֹת מְרַכְּבָה לְשִׁכְנָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִהְיֶה לוֹ מְמֻשָּׁלָה עַל הַמַּלְאָכִים, וְהַמַּלְאָכִים מִתְקַנְאִים בְּאָדָם כֵּזֶה, וְעַל-כֵּן מִפִּילִים אוֹתוֹ אֶל בּוֹר וּפְחַ יְקוּשׁ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן א').

לְכֵן רָאָה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְהַשְׁאֵר אֶצְלֵךְ רַבְּנוּ ו'ל', וְתִקְּוִים עֲצוּתֵיךָ הַקְּדוּשׁוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיּוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֻקְמוֹת, וּבְיָדַי עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ו'ל' תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְעִנְיָיִךְ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתָּנִי בְּזֶה שְׁאֵתָה גּוֹרֵם בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי מ'שְׁנִי'ה' אוֹתִיּוֹת נ'שְׁמִ'ה', (תְּהִלִּים ל'): ה'עֲלִיתָ מִן שְׁאוֹל נִפְשִׁי, הֵינּוּ עַל-יְדֵי מ'שְׁנִי'ה' שְׁלוֹמֵדִים מְשֻׁנִּיּוֹת, זוֹכִים לְהַעֲלוֹת אֵת נִפְשׁוֹ מִשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת. וְלְכֵן מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שְׁנֹפֵל בְּפַח יְקוּשׁ, וְרוּצָה לְקַשֵּׁר אֵת נִשְׁמָתוֹ לְשִׁרְשָׁה, שִׁיִּהְיֶה רְגִיל הַרְבֵּה בְּאַמִּירוֹת מְשֻׁנִּיּוֹת, וְכָתוּב (תְּהִלִּים קכ, ב): "ה'צִילָהּ נִפְשִׁי מ'שִׁפַּת שְׁקָר", רְאִשֵׁי תַבּוֹת: מ'שְׁנִי'ה', הֵינּוּ עַל-יְדֵי שְׁלוֹמֵדִים

מְשֻׁנָּיוֹת, זֹכִים לְהַעֲלוֹת אֶת נַפְשׁוֹ מִכָּל מִינֵי שְׁקָרִים. וְכֵן מִי שְׁרוּצָה לְהַנְצִיל מִשְׁקָר, שְׁיִלְמַד הַרְבֵּה מְשֻׁנָּיוֹת, כִּי אִזּוֹ יֵאִיר בּוֹ אוֹר נִשְׁמָתוֹ בְּהֶאֱרָה וּבְזִיו נִפְלָא עַד מְאֹד.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת בְּכָל יוֹם, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ חֲמִידוֹ דְּאוֹרֵי־תָא, תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מִלַּמּוּד הַתּוֹרָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְנַהֵג בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוּל, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הִזְהָר יְסוּד וְעֵקֶר גְּדוּל אֶצְל רַבְּנֵי ז"ל, עַד שֶׁהִתְבַּטָּא פְּעַם: אִם הָעוֹלָם הָיָה יוֹדְעִים אֵיךְ שְׁאֵנִי לוֹמֵד עִם אֲנָשֵׁי דַרְךְ אֶרֶץ, הָיָה קִיסָרִים וּמְלָכִים שׁוֹלְחִים אֶת בְּנֵיהֶם אֵלַי, כִּי אֶצְל רַבְּנֵי ז"ל הִזְהָר עֲנִין הַדַּרְךְ אֶרֶץ גְּדוּל מְאֹד — הֵן בְּלִבּוֹשׁוֹ, שְׁיִלְךָ בְּלִבּוֹשִׁים נְקִיִּים וּמְסֻדְרִים, וְהֵן בְּהִתְגַּדְּלוֹתָ כְּלַפֵּי זולָתוֹ, שְׁיִהְיֶה דְּבוּרוֹ בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִקְדַּשׁ אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֶת שְׁם הַצַּדִּיק הָאֵמֶת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְתִהְיֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבִישׁוּב הַדַּעַת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְהַתְגַּדֵּל בְּתוֹרָה וּבִירְאַת שְׁמַיִם, וְתִבּוֹא עַל-יְדֵי רַבְּנֵי ז"ל אֶל עֲנִינֶיךָ שְׁאֵלֵיהֶם נִבְרָאתָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ.

י' סו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נא ונא תקח את עצמך בדיף ואל תשבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ורבנו ז"ל אמר לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן, ובנדאי אין שום יאוש בעולם כלל, כמו שצ"ע רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח): גיוואלד זייט אייך נישט מיאש עס גאהר קיין יאוש פארהאנדין; ויש לומר על מאמר ז"ל (ברכות לד.): במקום שבועלי תשובה עומדים, שם צדיקים גמורים אינם יכולים לעמד, כי צדיקים אינם צריכים שמירה, כי הם נתקו עצמם כבר מהסמ"ך-מ"ם מרב דבקותם בו יתברך, מה שאין כן בעל תשובה, עדין הסמ"ך-מ"ם רודף אתריו לתפסו, ולכן צריכים ליחד לו מקום שמור, שאפלו צדיקים אינם יכולים למצא אותו. ולכן חזק ואמץ, כי תמיד מועילה תשובה על הכל, רק הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך תמיד בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו והבין אל אביו.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י' סז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידעתי גם ידעתי שזה יהיה הסוף, שהסמ"ך-מ"ם לא יעזב אותי, הוא ירוץ אחרי ביבנאל ושם יתפס אותי וכו', אבל אני מתחנן להקדוש-ברוך-הוא, שאוכל לצאת מהרשע הזה, ויקים בי (בראשית לג, יח): "ויבוא יעקב שלם עיר שכם", ויש לומר של"ם ראשי תבות: ש"ם מ'זבח ל'הוי"ה, ש"ם ראשי תבות: ש"ם כ'בוד מ'לכותו, פי דיקא פאן ביבנאל נבנה עיר על שם רבנו ז"ל, ויהיה מזבח להוי"ה, שיהודים ימסרו נפשם להחזיק באמונה פשוטה בו יתברך, ויהיו כלים לקבל את פני משיח צדקנו, שיתגלה בארעא

דְּגָלִיל (זהר חלק א' קיט.), וְעַל יָדוֹ יִתְגַּלֶּה שְׁמֵי כְבוֹד מְלִכּוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן לֹא בַחֲנָם שֶׁהֲרָשַׁע כָּבֵר מִתְחִיל לְהִרְאוֹת אֶת פְּרָצוּפוֹ הַטָּמֵא, אֲפִי שְׁלֵעַת עֵתָהּ הוּא פּוֹשֵׁט אֶת טְלָפְיוֹ וּמִרְאֵה שֶׁהוּא טָהוֹר, אָבֵל אֲנִי קוֹלֵט אֶת טְמֵאָתוֹ, וּמִי יוֹדֵעַ כַּמָּה שָׁנִים נִצְטָרֵךְ לְסַבֵּל מִהֲרָשָׁע הַזֶּה, שֶׁעוֹד אֲגַלֶּה פַּעַם אֶת פְּרָצוּפוֹ הַטָּמֵא, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְיַלְנוּ מִמֶּנּוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' סח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָךְ הַיָּקָר
גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קמט), שְׁאֲמִירַת סֵדֵר תְּקוּנַת חֲצוֹת זֶה כְּמוֹ פְּדִיּוֹן, וּמָה גַם שְׂאֵז הַפְּדִיּוֹן הַכוֹלֵל כָּל הַכ"ד בְּתֵי דִינִים. וְלָכֵן רָאָה לוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה סֵדֵר תְּקוּנַת חֲצוֹת, יֵאמְרֵם כְּמוֹ שְׂיֵאמְרֵם, כִּי אֵז הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת מְאֹד, כְּמוֹכָא בְּזֵהָר (תולדות רלו) עַל הַפְּסוּק (תהלים קלד): "הִנֵּה בְּרָכוֹ תְּהִי"ה כָּל עֲבָדֵי הַנְּי"ה הַעוֹמְדִים בְּלַיְלוֹת", אֲלֵיךְ אֵינּוֹן דְּקִימֵי בְּפִלְגוֹת לַיְלֵיָא וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטֵלָן, וְאֵל תִּחְסִיר לַיְלָה מְלוֹמֵר סֵדֵר תְּקוּנַת חֲצוֹת, וּבְתַחֲבוּלוֹת תַּעֲשֶׂה מִלְחָמָה, אוֹ קָדָם שְׁתַּלַּף לִישָׁן אוֹ כְּשִׁתְּקוּם קָדָם אוֹר הַיּוֹם, תֵּאמֵר סֵדֵר תְּקוּנַת חֲצוֹת, וְאֵז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' סט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲסוּר לְהִכְנִס בְּלִחְץ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן, וְאֶפְלוּ שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים וְכוּ', זָכַר גַּם תִּזְכֹּר אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קי"ב): אִם אַתָּה מֵאֲמִין שְׁיִכּוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֲמִין שְׁיִכּוּלִים לְתַקֵּן; אֵין דְּבָר כְּזֶה לְהִתְיַאֵשׁ, אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי מֵה שְׁתַּפְּלָה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר אֵינוֹ פּוֹעֵל, כִּי תַפְּלָה הִיא בְּסוּד (אִיּוֹב כח, ז): "נִתִּיב לֹא יִדְעוּ עֵיט", הֵינוּ מוֹהַרְנ"ת ו"ל דְּבָר פֶּעַם מֵעֲנִין מַעֲלַת הַתַּפְּלָה, וְאָמַר: הֵרִי אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים בְּדְבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׁתַּפְּלוֹת עוֹלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה, עַד שְׁמַגִּיעוֹת לְמָקוֹם כְּזֶה, שֶׁהַמְּלֶאךָ הֵכִי גְדוֹל צָרִיךְ לְהִשְׁבִּיעַ אֶת הַתַּפְּלוֹת, שְׁיִלְכוּ לְמָקוֹם שְׁיִלְכוּ, כִּי גַם הוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַתַּפְּלָה.

וְלִכֵּן אֲסוּר לְהִשְׁבֵּר, רַק לְבוֹא בְּכֹל פֶּעַם וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו, וַיִּשְׁפֹּף שִׁיחַ וּתַפְּלָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְאִז תִּרְאֶה מֵה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה עִם הַתַּפְּלָה הַזֶּה, שְׁתִּרְאֶה בְּיָדָי יִשׁוּעָה. רַק צָרִיכִים לְחַכּוֹת בְּסִבְלָנוֹת עַד עַת בֹּא דְבָרוּ.

לַעֲת עֵתָה כְּדָאֵי לְהִתְמִיד בְּאַמִּירַת מְשֻׁנִיּוֹת, גְּמָרָא, זֵהֲרָה, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּךְ וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְרֵאוּי לָךְ לְהִתְמִיד בְּאַמִּירַת מְשֻׁנִיּוֹת, יוֹתֵר טוֹב לוֹמַר בְּכֹל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִיּוֹת, מֵאֲשֶׁר לְדַבֵּר דְּבָרִים שֶׁל מֵה בְּכָךְ, אֲשֶׁר לֹא יִבְיֵאוּ אוֹתָךְ אֶל מְאוּמָה.

וּבְכֻלָּל לֹא כְּדָאֵי לָךְ לְסַפֵּר אֶת לְבָבְךָ הַשְּׁבוּר וְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ לְסַתֵּם בְּנִי-אָדָם, אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְעֹזֵר לָךְ, וְרַק תֵּאבֵד אֶת חַזְנוֹ שְׁלָךְ בְּעֵינֵיהֶם, כִּי בְּנִי-אָדָם אֵינֶם אוֹהֲבִים אָדָם שְׁבוּכָה תְּמִיד,

כּי לְצַעֲרֵי הָרֶב, בְּנֵי־אָדָם יֵשׁ בָּהֶם טֹבַע שֶׁל רְשָׁעוֹת וְאֶכְזָרִיּוֹת, וְלֹא אֶכְפַּת לָהֶם מִהַזּוּלָּת — זֶה עֲבָדָא וּמְצִיאוֹת, בְּנֵי־אָדָם אוֹהֲבִים אָדָם חֲזָק, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלֵי יֵה, כ): "אוֹהֲבֵי עֲשִׂיר רַבִּים"; וְלָכֵן תִּרְאֶה לְצִיַּת אוֹתִי בְּדָבָר זֶה, וְתִהְיֶה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בְּחַיִּיךָ.

זְכוֹר שֶׁאֵין לְךָ רַק אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר רַק הוּא מְבִין אוֹתְךָ, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וְשֵׁם תִּמְצָא אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' ע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ.

מָה אָמַר לְךָ! אָדָם אָסוּר לוֹ לְהֶאֱשִׁים אֶת עֲצָמוֹ בְּמָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ', כִּי סוּף כָּל סוּף צְרִיכִים לְהֶאֱמִין בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה וּבְרוּרָה, אֲשֶׁר דָּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נִעְשָׂה מִעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאַצִּיל הָעֲלִיּוֹן, וּמָה שֶׁיְּדָבֵר לְהִתְבַּלְבֵּל מִזֶּה אוֹ מִזֶּה וְכוּ', יוֹתֵר טוֹב לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְאִף שֶׁאֶצֶל בְּנֵי־אָדָם הַשְּׁפָה הַזֹּאת מוּזָרָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי כָּל־כֶּף הַכְּנִיסוֹ עֲצָמָם בְּטֹבַע, מִקְרָה וּמִזָּל, עַד שֶׁכָּל עֲנִינֵי הַשְּׁגָחָה פְּרִטִית וְלַחֲיוֹת רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מָה שֶׁאָדָם צָרִיךְ עָלָיו לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, וְיִהְיֶה רְגִיל לְשִׁיחַ וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁמְדַבְּרִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, דָּבָר זֶה נִרְאֶה מְאֹד מוּזָר אֶצֶל בְּנֵי־הָאָדָם, עַד שֶׁתְּכַלִּית הַהַפּוּךְ נִדְמָה וְכוּ' וְכוּ', וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (חַיֵּי־מוֹהַר"ן, סִימָן שְׁמָה): אֲנַחְנוּ אֵינָנוּ כָּלֵל מִזֶּה הָעוֹלָם שֶׁל עֲכָשׁוּ, וּמִחֲמַת זֶה אֵין הָעוֹלָם יְכוּלִים לְסַבֵּל אוֹתָנוּ; וְזֶה הַתְּרוּץ לְכָל זֶה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְחַדִּיר בָּנוּ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, עַד שֶׁנִּרְגֵּישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִמָּשׁ פְּנִים אֶל פְּנִים.

וְדָבַר זֶה גְלוּי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַמְּשִׁיחַ יִכְבֹּשׁ אֶת הָעוֹלָם עִם דַּעְתּוֹ, וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם, שְׁיִישׁ עָלֵינוּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צָרוֹת וּמַחְלָקֹת וְכוּ' וְכוּ' [וְיֹוֹתֵר מִזֶּה אֵין בְּרִשׁוֹתַי לְכַתֵּב לָךְ].

בְּעֵינַי אַחַר מַה שֶׁכְּתִבְתָּ וְכוּ', צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֲשֶׁר אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעִן, אֲלֹא עַל אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, וְלִכֵּן חָבַל לְהַכְנִס בְּוִפּוּחִים וְכוּ', כִּי עִם וּפּוּחִים לֹא פּוֹעֲלִים שׁוֹם דָּבָר, אֲדַרְבֵּה הַתּוֹצְאוֹת הֵן הַפּוּחוֹת לְגַמְרִי, כַּאֲשֶׁר כָּבַר רְאִיתָ וְכוּ', וְלִמְדָתָ לְקַח מִכָּל מַה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ. וְלִכֵּן עָקַר הַעֲצָה רַק לַעֲשׂוֹת עֲבֹדָה וְזֵהוּ. וַיֵּשׁ פִּתְגָם מִהַצְמַח צֶדֶק זִי"ע: "טוֹבָה פְּעֻלָּה אַחַת מִמְּאָה אֲנָחוֹת"; כֶּף אָדָם רַק מִתְאַנֵּחַ וְגוֹנֵחַ וּמִצְטַעַר וּמִתּוֹכַח אִם בֵּן צוֹדֵק אוֹ לֹא צוֹדֵק וְכוּ', אִךְ כְּשֶׁעוֹשִׂים פְּעֻלָּה אַחַת, זֶה כָּבַר יוֹתֵר מִהַכֵּל. וְלִכֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, תַּעֲשֶׂה פְּעֻלוֹת, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁיִּתְבַּטַּל כָּל הַרְעָ בְּהִכְרַח.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' עא.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי כְּבוֹד אָב וְאָם, זֶה יְסוּד גְּדוֹל וְחִמּוּדָה שֶׁבְּחִמּוּרוֹת, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ו', סִימָן ב'): חִמּוּדָה שֶׁבְּחִמּוּרוֹת — זֶה כְּבוֹד אָב וְאָם; וְרוֹאִים שֶׁבְּחוּרִים בִּישִׁיבוֹת לְוָמְדִים עַל תַּעֲרוּבוֹת בָּשָׂר וְחֵלֶב, אוֹ שִׁבְתָּ, אֲשֶׁר בְּוָדָאֵי הֵן הַלְכוֹת גְּחוּצוֹת, אֲבָל לְדַעְתִּי, צָרִיכִים לְהַתְחִיל לְלַמֵּד עִם תְּלִמִּידִים כְּבוֹד אָב וְאָם, שְׁזֵה כָּל-כֶּף חָשׁוּב, כִּי יִלְדִים הַמְּזוֹלְזָלִים בְּהוֹרִיָּהֶם, יִקְבְּלוּ אֶת זֹאת בְּחִזְזָה מִהֵילָדִים שְׁלָהֶם, וְלֹא יוֹעִיל לָהֶם כְּלוּם. רוֹאִים שֶׁבְּגִי-אָדָם סוֹבְלִים כָּל-כֶּף מְבַנְיָהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, וּמוֹרְטִים שֶׁעָרוֹת רֵאשָׁם, וְשׁוֹאֲלִים: לְמָה

אֲשֶׁר י' עב בְּנַחַל מא

מְגִיעִים לָנוּ צָרוֹת וְיִסּוּרִים כְּאֵלוֹ? ! אָבֵל כְּבָר שָׁכַחוּ מֶה הֵם עָשׂוּ
לְהוֹרִים שְׁלָהֶם, שְׁמַרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם, וְלָכֵן מְקַבְּלִים עִכְשָׁו הַכֹּל חֲזָרָה.

וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי הַיְשִׁיבָה שְׁמִכְנִיסִים בְּתַכְנִית הַלְמוּדִים לְפָנַי טוֹר
וּבֵית יוֹסֵף וְשִׁלְחָן עָרוּף — הַלְכוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, וְשִׁיעָשׂוּ מִבְּחִנִּים
עַל זֶה, כְּמוֹ שְׁעוֹשִׂים מִבְּחִנִּים עַל הַלְכוֹת שֶׁבַת אוֹ תַעֲרוּבוֹת וְכוּ',
כִּי זֶה נְחוּץ לְכָל הַחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' עב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתִּזְכַּר, אֲשֶׁר הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת, וְכָל אֲשֶׁר קוֹרָה עִם הָאָדָם,
זֶה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאִין אָדָם מְסַגֵּל לְהִבִּין בְּדַעְתּוֹ הַפְּעוּטָה
וְהַמְצַמְצָמֶת וְכוּ', מֶה וְלָמָּה הַסְּבֵל הַזֶּה וְכוּ', אֲלָא לְמַסֵּר אֶת עֲצָמוֹ
הוּא צָרִיךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִרְאֶה אִיךָ שְׁיֹלִיךְ עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וּבִנְדָאֵי יֵשׁ דְּבָרִים שְׁאִין אָדָם מְסַגֵּל לְהִבִּינֵם, עִם כָּל זֹאת הָעֵקֶר
רַק לְזַרְק עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ עוֹלָמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע שֶׁהַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן צֶדֶק.
וְכָל אֵלֶּה הִרְשָׁעִים שְׁמִזִּיקִים וּמַצְעֵרִים אוֹתוֹ, הֵם שְׁלוּחֵי הַמְּקוֹם
בְּרוּךְ הוּא, וּבְשִׁבִיל כְּפָרַת עוֹנוֹת הוּא צָרִיךְ לְסַבֵּל.

וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ בּוֹעֵט בַּיְסוּרִים, אֲלָא מוֹסֵר עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִרְגִיל עֲצָמוֹ רַק לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל
מֶה שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְיִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ
בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מב אשר י' עג בנחל
י' עג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר הוא התחזקות, ולא להשבר משום דבר. עליך לדעת, אשר ככל שיהיה אדם יותר תמים ופשוט, הוא יקבל יותר מרבנו ז"ל, וכל אלו החכמים בעיניהם, אף שקורין עצמם "ברסלבר", זה רק מן השפה ולחוץ, כי רק בדבר אחד יכולים להבחין אם הוא ברסלבר או לא — אם הוא מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בתמימות ובפשיטות כאשר ידבר איש אל רעהו, סימן שהוא מקרב אל רבנו ז"ל, והוא נקרא ברסלבר אמתי, כי רק בזה תלויה כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כי בזה שמדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, סימן שהוא שמע את ההתעוררות של החכם, כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס); ולכן אם אינו מתבודד עמו יתברך, ואינו מדבר אליו יתברך, סימן שהוא חרש, שאינו שומע את ההתעוררות של החכם. ולכן בזה מראה שהוא רחוק מרבנו ז"ל, וזה ברור, ומי שרוצה לחלק על דבורים אלו — הרשות בידו, אף זוהי המציאות, שאי אפשר לדבר אליו יתברך, רק על-ידי ששומעים את ההתעוררות של הצדיק, שהוא מעורר מהשנה, וצריכים להטות אזן קשבת אל דבריו הקדושים, הינו להתמיד מאד מאד בספרו הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", ובפרט בשיחותיו הקדושות: "שיחות-הר"ן", ו"חיי-מוהר"ן", ולקיים את כל אשר נאמר שם.

וכפי שאני רואה, בדור הזה יתקרבו קדם אל רבנו ז"ל, אחינו בני ישראל מעדות המזרח הספרדים, כי הם תמימים, והם כלים טובים ואמינים לקבל דעת רבנו ז"ל, ואחר-כך יתחילו להתקרב אחינו בני ישראל האשכנזים החסידים והליטאים; כי ענין רבנו ז"ל תלוי רק בעבודת התמימות והפשיטות, וכל מה שהוא יותר תמים — יקבל יותר. וכן גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קנד) ממעלת

הַפְּרָאֶסְטֵק, הִינּוּ אָדָם פְּשוּט שְׂאִינוּ מְכִינ פְּלוֹם, רַק מְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכֵן נִהְגוּ רַבְּנֵינוּ וְ"ל כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׂדַבְּרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשָׁכַב בְּפִשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלָיִם עַל הָאָרֶץ, וּבְכַה הַרְבֵּה (שיחות-הַר"ן, סימן קסד). וְכֵן הָיָה רָגִיל לְעוֹרֵר תְּמִיד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים עַל נִקְדָּה זֹו בְּיוֹתֵר, הִינּוּ לְדַבֵּר וְלִשְׁיחַ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, רַק כְּמוֹ אָדָם פְּשוּט, וְזֹו הַמַּתְנֶה הָכִי יָפֵה שְׂקַבְּלֵנוּ מִרַבְּנוּ וְ"ל. וְשָׁמַעְתִּי מִר' לִוִי יִצְחָק (גְּרוֹ זְאִיר) [וְ"ל], שֶׁשָּׁמַע הַרְבֵּה פְּעָמִים מִר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן וְ"ל, שֶׁאֵי אֶפְשֶׁר לְתַת לְאָדָם הַנְּהַגוֹת, כִּי לֹא כָּל אֶחָד מְסַגֵּל לְקַיִם מַה שֶּׁאַתָּה אוֹמֵר לוֹ, וּמִי אוֹמֵר שֶׁזֶּה תְּקוּנּוֹ?! רַק דְּבַר אֶחָד צְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת הָאָדָם, וְהוּא: בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוּת, כִּי אִם אָדָם מְרָגִיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, מִמִּילָא כְּבָר זְאִיר בּוֹ רַבְּנוּ וְ"ל אֶת הַדְּרֵךְ שֶׁהוּא צָרִיךְ לְתַקּוּן נַפְשׁוֹ, כִּי הָעֵקֶר הוּא תַפְלָה וְהַתְּבוּדוּת וְשִׂיחָה בֵּינּוּ לְבֵינ קוֹנוֹ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת. וּבְאֵמֶת מִי שֶׁמְרָגִיל עַצְמוֹ בְּזֶה, הוּא כְּבָר אֶף פְּעַם לֹא לְבַד, וְהֵיכֵן שֶׁהוּא הוֹלֵךְ, הוּא הוֹלֵךְ עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא חֹסֵר לוֹ שׁוּם דְּבַר. וּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עח), אֲשֶׁר הַדְּבוּר הוֹלֵךְ עִם הָאָדָם אֶפְלוּ בְּמִקּוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, הָעֵקֶר לֹא לְהַרְפוֹת מִהֶעֱבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' עַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת נה.): חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵמֶת. וּכְבָר אָמְרוּ דוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת: בְּרֵאשִׁית בְּרֵא' אֱלֹקִים' — סוֹפֵי תְבוּת: אֵמֶת, כִּי זֶה הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן בְּבְרִיאָה — אֵמֶת. וּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נא), שֶׁאֵמֶת

הוא אָחֵד, שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ אָמֵת, וְלִכְּנָן כָּל מִי שֶׁנִּכְלָל בְּיוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, יוֹתֵר אָמֵת נִחְקָקֵת בּוֹ, כִּי הַצְדִּיק נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִכְּנָן כָּל מִי שֶׁמְקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק, יוֹתֵר אָמֵת יֵשׁ בּוֹ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'); וְלִכְּנָן צְרִיכִים לְהַשְׁתַּוְּקֵק רַק אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע שֶׁרַק הוּא יִתְבָּרֵךְ אָמֵת, וְלְהַחֲזִיק בְּהַצְדִּיק הָאָמֵת הַנִּכְלָל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז גַּם בּוֹ תִּחְקַק אָמֵת. וַיֵּשׁ לוֹמֵר: אָמֵת — רֵאשִׁי תְבוּת: מִ'קוּמָה אֶל תִּנַּח; אִם אָדָם מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ אֵיזָה דְבָר, עָלָיו לְהַחֲזִיק בְּדָבָר, וְלֹא לְשַׁנּוֹת אֶת דַּעְתּוֹ בְּכָל פַּעַם, רַק כְּמוֹ שֶׁהִחְלִיט — כִּף יִתְנַהֵג, וְלֹא יִחְלִיף בְּכָל פַּעַם הַנְּהַגוֹת וּדְרָכִים וְכוּ'. וְאֵז תִּהְיֶה לוֹ מְנוּחָה, וּמָה גַּם, שְׂאֵז יִרְאֶה שֶׁהוּא מַחֲזִיק בְּאָמֵת. וְזֶה גַּם אֲשֶׁר בְּרֵא' אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת' — סוּפֵי תְבוּת: אָמֵת, כִּי כָל מֶה שֶׁבְּרֵא' הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה, זֶה רַק אָמֵת. וְהֵנָּה רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ט'), שְׂצְרִיכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ דְּבוּרֵי אָמֵת, וְאֵז יֵאִיר לוֹ לְצִיאַת מֵהַחֲשֶׁךְ. וְכֵן הוּא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קיב), שְׂצְרִיכִים לְרֵאוֹת שֶׁהַדְּבוּרִים יִהְיוּ דְבוּרֵי אָמֵת, וְאֵז יִמָּצֵא אֶת הַפְּתָחִים לְצִיאַת מֵהַחֲשֶׁךְ שֶׁנִּלְכַּד בּוֹ. וְלִכְּנָן עֵקֶר הַעֲצָה לְהַרְגִיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר דְּבוּרִים אָמֵתִיִּים, וְלְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ עִם אָמֵת, כָּל מֶה שֶׁלּוּחֵץ אוֹתוֹ, וּמָה גוֹרֵם לוֹ כָּל הַצָּרוֹת, וּמִי רוֹדֵף אוֹתוֹ, וּמָה מְלַחֵץ אוֹתוֹ, הַכֹּל לְכַל יִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ עִם הָאָמֵת שְׁלוֹ, אֵף שֶׁהוּא מְנַח עֲדִין בַּחֲשֶׁךְ גָּדוֹל וְכוּ', עִם כָּל זֹאת מֵהַחֲשֶׁךְ וְהַתְרַדְמָה הַזוֹ יִדְבַר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' עה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מאד מאד נבהלתי לשמע, שנתקבצו חבורת לצים וכו', לצאת לקטרג על ... שהיא תלמיד חכם גדול וירא שמים, עובד השם? תברך מנעוריו, ורבות עשה למען פרסום וגלוי הצדיק האמת בעולם, וכבר סבל חרופים וגדופים שנים על גבי שנים מאינשי דלא מעלי, ועכשו עוד פעם נתקבצו פוחזים וריקים וכו'. ולכן אני מבקש אותך וכן מזהירך, שלבל יהיה לך חלק בין אנשים רשעים אלו, כי כלם יקבלו את ענשם במקדם או במאחר, בלי שום ספק. אוי להם ואוי לנפשם, תרבות אנשים חטאים. ברח לך מהם כמו שבורחים מאש, ואף פעם שלא יהיה לך עסק, אלא עם צדיקים הדבוקים באין סוף ברוך הוא.

הקדוש-ברוך-הוא יצילנו מהשעות הרעות, ויחבר אותנו תמיד אל הצדיקים האמתיים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' עו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אלא ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להרגיע את עצמך, כי מה אתה צריך להפגס בלחץ נפשי וכו'?! מה קרה כבר וכו'?! הלא ימינו כצל עובר, וחבל לבזבז רגע בחנם, רגע ממש, יש בכל יום אלה וארבע מאות וארבעים רגעים (1440), וחבל על כל רגע. וידוע, אשר מוהרנ"ת ז"ל הפליג מאד במעלת חמשה רגעים.

ויש לומר בפשיטות, כי כל רגע הוא נגד פרצוף אחד, כשמיחדים יחודים, כידוע ליודעים בדרך. ולכן חמשה רגעים זה כנגד החמשה פרצופים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, עם הכתרון שלהם. ולכן מה אתה צריך להפגס במתח ובצער?! ולמה אתה צריך להיות

כָּל-כֶּף בְּעִגְמַת נֶפֶשׁ? ! הַדְּבֵק עֲצָמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

וּבְכָל־הָיָה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּרְגֵּיל עֲצָמְךָ לְשִׁתְּק, כִּי עַל שְׁתִּיקָה לֹא מִתְחַרְטִים. הָאָדָם מִתְחַרְט עַל מֵה שְׁדַבֵּר, וְעַל מֵה שְׁלֹא מְדַבְּרִים — אֵין מִתְחַרְטִים כָּל־ל. כִּי כָּל מֵה שְׁמַחְזִיק בְּעֲצָמוֹ — זֶה נִשְׁאָר בּוֹ, וְאֵינוֹ צָרִיךְ אַחֲרֵי-כֵן לְהִתְחַרְט אוֹ לְהִתְנַצֵּל, אֵינוֹ מְדַבֵּר וְאֵינוֹ מְגִיב וְכוּ' וְכוּ'.

אַתָּה שְׁתַּבִּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' עז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סִיּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ בְּתוֹךְ מִכְתָּב גִּיסָךְ — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי.

הָעֵקֶר רַק לְהִתְחַזֵּק, וְשִׁמְר מְאֹד עַל הַשְּׁנָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד עַל זֶה מְאֹד, וְאָמַר בְּפִרוּשׁ, שְׁצָרִיכִים לְשִׁמְר עַל הַשְּׁנָה, כִּי מַעוֹט שְׁנָה מְזִיק לְמַח, וְכֵן רַבּוּי שְׁנָה מְזִיק לְמַח (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִיּוֹן רַג); וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה חֶכֶם בְּעֵינֶיךָ, וְאֵל תְּסַגֵּף אֵת עֲצָמְךָ עִם הַשְּׁנָה, כִּי אַחֲרֵי-כֵן תְּסֻתְּוֹב כְּמוֹ שְׁכוֹר כָּל הַיּוֹם, לֹא תוּכַל לְהִתְפַּלֵּל בְּמַחֲזִין זְפִים, וְכֵן לֹא תוּכַל לְהִבִּין אֵת הַלְמוּד. וְזִכּוֹר גַּם זְכוֹר, שְׁגַם סוּס מְמַעַט בְּשָׁנָה אֲבָל נִשְׁאָר סוּס.

וְאֵיתָא מִהֲגֵר"א זי"ע: אִם הָאָדָם רוֹצֵה לְסַגֵּף אֵת עֲצָמוֹ, שְׁיִסְגֵּף עֲצָמוֹ בְּדַבּוֹר לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְזֶה סְגוּף גְּדוֹל לְמִי שְׁרָגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה וּלְפִטְפֹּט עִם כָּל אָדָם. וְכִבֵּר אָמַר הַחֶכֶם: "מְבַחַר הַמִּדּוֹת — שְׁתִּיקָה", וְאָמַר: "רֵאשׁ כָּל מוֹסֵר הַשְּׁתִּיקָה". וְכֵן מִתֵּר לְסַגֵּף עֲצָמוֹ, כִּי מִי שְׁמַמַּעַט בְּדַבּוֹר — מוֹרָה עַל חֶכְמָה.

אֲשֶׁר י' עח — י' עט בְּנַחֵל מז

וּכְמֵאֵמֶר הַחֶכֶם: "מְמוֹפְתֵי הַחֲכָמִים מְעוּט הַדְּבָרִים, וּמְמוֹפְתֵי הַסֵּכְלִים רַב הַדְּבָרִים"; וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיּוּדַע מַה כֵּן וּמַה לֹּא. תִּישַׁן כְּפִי צָרְכָךְ, וְאַז תּוּכַל לְלַמֵּד וּלְהַתְפַּלֵּל עִם מִח מִיָּשֵׁב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' עח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה תָּמִיד רַק לְחֹשֵׁב מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם פּוֹרְחִים, הֵנָּה הוּא פֶה וְהֵנָּה הוּא שֵׁם וְכוּ', וּמַה יִּתְרוֹן לְכָל הַחַיִּים — אִם לֹא רַק לְחֹזֵר וּלְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי סוּף כָּל סוּף הַנִּשְׁמָה הִיא חֵלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל מִמָּשׁ, עֲצָם אֱלֻקוּת, וְיִרְדָּה לְזֶה הָעוֹלָם לְמִשְׁךָ זְמַן שֶׁגִּזְרוּ עָלֶיךָ, כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה אָדָם אֶת רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה גַם כָּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה לְהַכִּירוֹ יִתְבָּרַךְ כְּדַגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁשֵּׁם אֵין אֱלֹא רוּחַנִיּוּת, וּבְעוֹלָם הַזֶּה הַשֶּׁכֶר יוֹתֵר גָּדוֹל, כִּי יֵשׁ נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת וְכַסוּיִים, וְכָל מִינֵי שְׂטִיּוֹת וְאַמוֹנוֹת פּוֹזְבוֹת, וְכָל מִינֵי זָבָל וְנֹאֵף, שְׂקוּץ, תַּעוּב וְזֵהוּם, עִם כָּל זֹאת אָדָם שֶׁמְסֻתּוֹבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן מֵתַגְבֵּר עַל הַכֹּל, וּמַגְלֶה אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כָּאֵן בְּעוֹלָם — זֶה הַשֶּׁבַח הַכִּי גָדוֹל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' עט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אני מאד מבקש אותך, אם אתה רוצה באמת לחזור בתשובה, עזב את התעניות והסגופים וכו'. רבנו ז"ל הזהירנו על זה ביותר — לא לקבל על עצמו תעניות וסגופים, ואמר בזו הלשון: "מי שיודע ממני — לא צריך להתענות, ומי שאינו יודע ממני — לא יועילו לו התעניות. ובאמת מובא בדבריו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י'), שהתענית זה כמו הרקת שק, אבל נשאר מלא חורים. כמו־כן הגוף נקרא שק, אף שהוא מתענה, אבל נשאר עם כל התאוות שלו. ולכן הדריו אותנו רבנו ז"ל דרך חדשה — להיות רגיל לדבר עמו יתברך בשפת האם שלו, שזו נקראת אצלו התבודדות, שתמיד ישיח ויספר את כל אשר עם לבבו עמו יתברך, ויתודה על הכל. וזה מועיל יותר מכל התעניות, כי רחמנא ליבא בעי (סנהדרין קו:). וכשאדם מספר להקדוש־ברוך־הוא כל מה שעובר עליו, ומבקש ומתחנן לפניו יתברך בבכיות רבות ועצומות, שרוצה לחזור בתשובה, ויתודה על כל מה שעושה, ומקבל על עצמו לא לחזור אחר השטיות שלו, זה עולה לפניו יתברך כעולה ויִקְרָבָן, אשרי עין ראתה זאת.

ומחמת שטבע של בעל עברה וכו' והמנח בחשך וכו', שמרבה דברים, ולכן הסגוף הכי גדול לקבל על עצמו לא לדבר כל העולה על רוחו. ולכן אמר החכם: "אם הדבור כסף — השתיקה זהב"; כי בזה שאדם שותק — מורה על שלמות דעתו. על־פירוב חושבים שמי ששותק הוא שוטה, אבל באמת הוא פקח גדול. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (פסחים צט.): שתיקה יפה לחכמים, קל וחומר לטפשים; אם היית מקבל על עצמך סגוף השתיקה, היית מתקן בנקל מה שקלקלת, יותר מכל התעניות שבעולם. ואמר החכם: "אל תרבה לדבר וימעטו חטאיך"; את הדבור צריכים לנצל רק להתבודדות, לדבר רק עמו יתברך. ורבנו ז"ל למד אותנו דרך חדשה בעבודת השם יתברך, שהוא הדרך הישנה שדרכו בה האבות הקדושים והנביאים, התנאים והאמוראים וכו', אשרי מי

אֲשֶׁר י' פ' — י' פא בְּנַחֵל מַט

שְׁאִינוּ מְטַעַה אֶת עֲצָמוֹ, אֶלָּא בּוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעֲלָה מִזֶּה בְּחִזְרָה בְּתִשׁוּבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' פ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן כה), אֲשֶׁר תִּקְוֶן גְּדוֹל
לְהִרְהוּרִים רְעִים הוּא לְחִדּוּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה; וְלִכֵּן מִי שְׁאִינוּ בְּכָלֵל
זֶה, רְאוּי לוֹ לַעֲיֵן בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת הַמְּקַשְּׂרִים תוֹרָה מִמְּקוֹם
לְמִקוֹם וְכוּ', וְזֶה גַם-כֵּן בְּכָלֵל חִדּוּשֵׁי תוֹרָה, שְׁצָרִיךְ לַעֲיֵן וּלְקַשֵּׁר
עֲנִינִים נִפְלְאִים מִמְּקוֹם לְמִקוֹם, שֶׁהוּא דְבַר גְּדוֹל מְאֹד. וְלִכֵּן לַעֲיֵן
בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, זֶה גַם-כֵּן בְּכָלֵל תִּקְוֶן הַמַּח, כִּי הוּא צָרִיךְ
לְקַשֵּׁר אֶת מַח מַחֲשַׁבְתּוֹ מִמְּקוֹם לְמִקוֹם בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה מְקַשֵּׁר
וּמְשַׁלֵּב אֶת הַמַּח מִמְּקוֹם לְמִקוֹם, וּבְמִקוֹם שֶׁחֲשַׁב וְהִרְהוּר, רַחֲמָנָא
לְצַלְן, בְּזָבֵל וּבְנֵאוּף, עָלָיו לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ אֶל תוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
וְהַיּוֹם יֵשׁ, תְּהִלָּה לְאֵל, כָּל-כָּף הַרְבֵּה סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲפֹלוּ
מִצּוֹרְבִים (הֵינּוּ תִלְמִידֵי חֲכָמִים צְעִירִים), זֶה גַם-כֵּן טוֹב מְאֹד,
לְרֵאוֹת אֵיךְ מַחֲדִידִים אֶת מַחֲסֵם מִמְּקוֹם לְמִקוֹם, וְטוֹב לַעֲיֵן בְּכָלֵם,
וְלֹא כְּדֵי לְהוֹצִיא הַלְכָה חֲדָשָׁה, רַק דִּרְשׁ וְקַבֵּל שְׂכָר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' פא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ששאלו הבנות וכו', אם תפלה דאורייתא — ואזי מחיבות, או דרבנן — ואז אינן מחיבות, כי הוי מצות עשה שהזמן גרמא ונשים פטורות, כבר דן בזה בשאלות ותשובות שאגת אריה (סימן יד); וראוי לך לעיין שם בדבריו הקדושים.

הנה הרמב"ם (פרק א' מהלכות תפלה, הלכה א') כתב: מצות עשה להתפלל בכל יום. ובגמרא (ברכות כ.): נשים חייבות בתפלה, כי הן גם-כן צריכות רחמי וחי. ולכן יש דנים לכאן ויש דנים לכאן. והנה לפי דברי רבנו ז"ל, שיש לבקש ממנו יתברך כל מה שצריך, הרי זה גם נשים מחייבות בתפלה ושיחה ובקשה בינן לבין קונן, ולכן ראיתי באחרונים, שאם אשה רוצה להתפלל השלש תפלות, תתפלל רק מצד נדבה, כי היא אינה מחייבת כלל, רק בבקר כשקמה תאמר ברכות התורה וברכות השחר וקריאת שמע, אבל כל היום אימתיה שהיא צריכה משהו, שתבקש רק ממנו יתברך בלשון שרגילה לדבר בה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' פב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, טוב יותר לשבת בבית המדרש עם פוס תה, וללמד מקרא: חמש ורש"י עם התרגום ומפרשי התורה, כגון: הרמב"ן, וה'אור-החיים' הקדוש, או שאר מפרשי רש"י, כמו ר' אליהו מזרחי (הרא"ם); משניות פרק בעיון עם פרוש רבנו עובדיה מברטנורא, ואם אפשר גם עם התוספות יום טוב, ועוד שעור בגרסא, אם יוכל ח"י פרקים — אין למעלה מזה בתקון הברית,

שְׁמֹזַכְךָ אֶת הַנְּשָׁמָה, שֶׁהִיא מְלַבֶּשֶׁת בְּתוֹךְ מַחְשַׁבְתּוֹ; גִּמְרָא — דָּף גִּמְרָא לְיוֹם עִם מְפָרְשִׁים, זוֹהִי חֵיוֹת הַנְּפֶשׁ, מְלַבֵּד הַרְבֵּה דְפִים בְּגֵרָסָא; מְדַרְשׁ — אִם אֶפְשָׁר לְסַיֵּם אֶת הַמְדַרְשִׁים: רַבָּה וְתַנְחוּמָא מְפָרְשֵׁת הַשְּׁבוּעַ; וְעוֹד הַרְבֵּה לַמּוֹדִים, כְּמוֹ פֶּרֶק בְּרַמְבַּ"ם, סִימָן, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּךְ עִם הַמְּגִנִּים: טוֹרֵי זָהָב, וְהַמְּגִן אֲבָרָהֶם, וּמַחְצִית הַשֶּׁקֶל וְכוּ', אֲשֶׁר אֵין עָרוּךְ לָזֶה.

הַגִּיעַ הַזְּמַן, שֶׁכָּבֵר תֵּשֵׁב בְּמָקוֹם אֶחָד, וְתַפְסִיק לְרוּץ מְמָקוֹם לְמָקוֹם עִם כָּל מִינֵי תוֹאֲנוֹת וְכוּ' וְכוּ'. כָּל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בְּמָקוֹם אֶחָד, וְלֹא הִסְתּוֹכְבוּ בְּרַחוּבוֹת וּבְשִׁוּקִים. הֵן אֵמֶת בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה הִיוּ הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהִיוּ הוֹלְכִים לְצַדָּקָה אוֹ לְהַפְצָה, אָבֵל אַחֲר־כֵּן חִזְרוּ לְבֵית־הַמְדַרְשׁ, וְגַם כֵּן אָנִי נִהְגֵּיתִי בְּשַׁעַה שְׁלֹא הִיְתָה לִי פְּרִנְסָה, הִלְכְתִּי בַעֲבוּר צַדָּקָה, וְהַפְצֵיתִי בֵּין כֵּן סִפְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל, עַד שֶׁהָיָה לִי עַל פְּרִנְסַת הַיּוֹם, וְכָל יוֹם בְּלִיתִי שְׁתֵּים אוֹ שְׁלֹשׁ שָׁעוֹת בַּעֲבוּר זֶה, וְאַחֲר־כֵּן הִלְכְתִּי לְבֵית־הַמְדַרְשׁ לְלַמֵּד, אוֹ לְמַדְתִּי בְּבֵית שְׁעוּרֵין כְּסִדְרָן כְּפִי שֶׁקִּבַּעְתִּי לְעֲצָמֵי.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין עוֹד חֵיוֹת כְּמִי שִׁיּוֹשֵׁב עַל מָקוֹם אֶחָד, וְלוֹמֵד תּוֹרָה בְּהַתְמַדָּה רַבָּה וּבַתְּשׁוּקָה עֲצוּמָה.

בְּעֵנִין מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', מִדּוּעַ לֹא תַעֲרַב אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֵנִינֶיךָ, וְתִדַּע שֶׁהַכֹּל מִשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן עֲדִיף לְהַתְפַּלֵּל רַק לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִבְקֵשׁ וּלְהַתְחַנֵּן עַל נַפְשֶׁךָ, וְלִבְקֵשׁ כָּל מָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (נִדָּה ל'): אֶפְלוּ בַעַל הַנֶּס אֵינוֹ מְכִיר בְּנֶסוֹ; אֵין לָךְ מִשְׁגַּח אִיזָה גַם עֲשֵׂה לָךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ וַיִּזְרַח.

לְנֹכַח קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶתָּה שׁוֹפֵף אֶת מֶרֶץ
נִפְשֶׁךָ וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! תְּכַמִּינֵנו הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (רש"י מוֹעֵד קָטָן כו:): כָּל
הַנְּמָשֶׁךְ אַחַר הַצֵּעֵר יוֹתֵר מִדְּאִי — הַצֵּעֵר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו וְכוּ' (עֵינִי
סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצוּבוֹת, סִימָן ל'ד); תִּפְסִיק כָּבֵד לְהִסְתַּכֵּל שָׁחַר עַל חֲיִיךָ,
וְאִף שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ בְּאֵמֶת, שְׁמָרִים לָךְ הַחַיִּים, עִם כָּל זֹאת אֵינִי זֹו עֹצֶה
לְהִיּוֹת בְּעֲצוּבוֹת וּבִשְׁבוּרֵן לֵב. יוֹתֵר טוֹב לְמָסֵר נִפְשֶׁךָ עַל נִקְדַּת
הַשְּׂמִיחָה, אֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל: מִצְוָה גְדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כ"ד); וְזוֹ לֹא עֹצֶה, אֲלֵא מִצְוָה גְדוּלָה.
וּבְאֵמֶת הַמִּצְוָה הַזֹּו כּוֹלֶלֶת כָּל הַמִּצְוּוֹת, כִּי בְּזֶה שְׂאֵדָם מְקִיִּים אֶת
מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה, בְּזֶה מֵרָאָה טֵהָר לְכַבּוֹ, שְׁכּוֹנָתוֹ עִם אֵמֶת,
וְאִף אֶחָד אֵינּוּ מִכְרִיחַ אוֹתוֹ.

וְכֵן בְּעֵינֵי הַצְּרוּת, הַזֶּה־יִרְנּוּ רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
קצ"ה) לְמִצְאָה הַרְחִיבוֹת בְּתוֹךְ הַצְּרוּת; אִף שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ, שְׁמַר לָךְ מְאֹד
מְאֹד, אִיךָ נִפְלֶטֶת בְּפֶחַ יְקוּשׁ כְּזֶה, אֲשֶׁר הַסֵּמ"ך-מ"ם הַפִּיל אוֹתְךָ בְּזֶה
וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הָעֵקֶר תָּמִיד לְמִצְאָה הַרְחִיבוֹת, וְאִזּוּ בְּאֵמֶת
תִּתְפַּטֵּר מֵהַצְּרָה שְׁלָךְ לְבִסּוּף.

בְּעֵינֵי שְׂכַתְבֶּתָּ וְכוּ', אֲסוּר לְסַמֵּךְ עַל שׁוּם בֵּין אָדָם, הֲלֹא רְאִיתָ,
שֶׁהוּא סֵתֵם נִצְלָן וְכוּ', וּמִנְצִל אוֹתְךָ. מָה נִתֵּן לָךְ עַד עַכְשָׁיו? כָּלוּם!
זֹו מִצִּיאוֹת וְעִבְדָּה. וְלָכֵן כָּלֶךְ מִמֵּנּוּ, אֲשֶׁר מְאוּמָה לֹא יִשְׁאַר מִמֶּךָ.

רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ו'): הַיִּצֵּר הָרַע נִדְמָה כְּאֵלוֹ אֶחָד
רָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכֹלֵם רָצִים אַחֲרָיו, וְלְבִסּוּף פּוֹתַח אֶת הַיָּד, וְרוֹאִים
שְׂאֵינִי שָׁם כָּלוּם. כְּמוֹ-כֵן רָצִים אַחַר מִיִּשְׁהוֹ, וְחוֹשְׁבִים שִׁישׁ לוֹ
מִשְׁהוֹ, וְלְבִסּוּף אֵינִי בִּידוֹ כָּלוּם, וּבְחִנָּם רָצוּ אַחֲרָיו כְּמָה וְכְמָה שְׂנִים.
לֹא-כֵן הַצְּדִיק הָאֵמֶת, מְזַכֶּה אֶת הָאָדָם עִם מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא,

אֲשֶׁר י' פד בְּנַחֵל נג

מְדַרְשִׁים, הִלְכָה וְקִבְּלָהּ, וְזוֹכָה עַל יָדוֹ לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי. וְלִכְּנֵן בְּרַח לָךְ רַק אֵל יִרְאֵה הַשֵּׁם, שְׁמִזְכָּה אוֹתָךְ עִם תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְשִׁמְחָה, וּמְרָאָה לָךְ דְּרָךְ אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם עִם אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' פד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה רַק לְהִתְחַזֵּק. לְפַעֲמִים אָדָם נוֹפֵל בִּירִידָה כְּזוֹ, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ, כְּאֵלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְנָה מְמַנּוּ, אֲשֶׁר כָּלֵם כְּנִגְדּוֹ, וְאֵינוֹ רוֹאֵה שׁוֹם מוֹצֵא נְסוּף לְכָל צְרוּתָיו וְכוּ', אִזְ דִּיקָא אִם לֹא יִתְיַאֲשׁ, אֵלָּא יָבוֹא וְיִבְרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, בּוֹ בְּרַגַע יִרְאֵה יְשׁוּעָה, אֲשֶׁר מְלַךְ הַכְּבוֹד בְּעֶצְמוֹ יִתְגַּלֶּה אֵלָיו.

הַעֲקֵר רַק לְלַמֵּד סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן", "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת", "סְפָרֵי-הַמְּדוּת" וְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּסְפָרֵי "חַיֵּי-מוֹהֲרֵי"ן" וְ"שִׁיחוֹת-הַרְ"ן" מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְשֵׁם יִמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשׁוֹ. וְחֻבֵּל מְאֹד מְאֹד, שְׁאֵתֵד שְׁקוּרָא עֲצָמוֹ עַל שֵׁם רַבְּנֵי ז"ל, וְלֹא יִפְתַּח מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֶת סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, אֵילוֹ פְּנִים יֵשׁ לוֹ?! הֲלֹא לָנוּ אֵין אֵלָּא אֶת סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְשֵׁם מוֹצְאִים הַתְּחִזְקוֹת עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט מְפָרְטֵי הָעֲצוֹת שְׁאָנוּ צְרִיכִים לָזֶה בְּעוֹלָם הָעוֹבֵר הַזֶּה, הַמְּלֹא מְרִירוֹת וְנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים עַד מְאֹד.

וּבְאַמַּת רַבְּנֵי ז"ל מְאִיר דַּעַת וְשִׁכֵּל בְּאָדָם הַזּוֹכֵה לְלַמֵּד סְפָרָיו

הקדושים, עד שכבר אין לו צער ויסורים כלל, הוא מחזיק מעמד יותר יפה, ער דער האלט זיך שענער, אשרי לו!

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

" פה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה לדבר עמו יתברך, וזה הבית מנוס היחיד לאדם לברח מכל צרותיו, כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל לידיד נעוריו, שרצה להיות בורח וכו', כי היה שקוע בחובות, ולא מצא לעצמו עצה אחרת רק לברח, והתישב — שלפני שבורח יכנס להפרד מחברו היקר מוהרנ"ת ז"ל, שלמד עמו בימי נעוריו, ושטח לו את כל מצבו המר וכו', שלכן החליט לברח וכו'. ענה לו מוהרנ"ת ז"ל: עצתי אמונה, כי אם לברח, פדאי שתברח לה רק אליו יתברך, אנטלויפן איז נאהר צום אייבערשטין. וצית אותו; ולבסוף היתה לו ישועה.

ולכן גם לה אני אומר: נקלעת לבטיה רצינית, כלם פנגדף ורוצים לתפס אותך וכו', אדרבה, עכשו הוא הזמן הכי טוב רק לברח אליו יתברך, כי אין לה זמן יותר מתאים כמו עכשו, מאחר שאתה רואה שכלם עזבו אותך, עכשו פשתבוא אליו יתברך, תבוא עם לב אמת, לב נכון, וכל דבור שתדבר עמו יתברך, יהיה עם אמת כפי מדרגתך.

ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קיב): כשאדם מדבר דבור אמת, אז מאיר לו אור הקדוש-ברוך-הוא איך לצאת מהחשך שגלפד בו. ולכן אל תפל בדעתך, אתה לא לבד, הקדוש-ברוך-הוא נמצא אתך, עמך ואצלך. תבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שדוד הטבע

אָשֶׁר י' פו בְּנַחֵל נה

מִמֶּשׁ. כְּפִי שְׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, כְּמו־כֵן מְאִיר בּוֹ אוֹר הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִי פְּרָטִית. כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי הַבְּטוּל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכָכֵל שֶׁהוּא בְּעֵינַי עֲצָמוֹ יוֹתֵר כְּלוּם, כְּמו־כֵן מְאִיר בּוֹ אוֹר הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִית, וְזוֹכָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמִגִּיעַ לְבַטוּל אֱמֶת כְּזֹה, שְׂכָבֵר אֵינּוּ רוֹצֵה שׁוּם דְּבָר, רַק אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצָמוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' פו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

זָכַר וְגַם זָכַר, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא גְסִיּוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים עַד מְאֹד, וְרַבְּנּוֹ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן ש'): כָּל מֵה שְׁאַתָּה רוֹאֶה בְּעוֹלָם, וְכָל מֵה שְׁנִמְצָא בְּעוֹלָם — הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן, וְהַכּוֹנֵה הִיא בְּפִשִּׁיטוֹת, כִּי הֵלֵא אֵינּוּ בְּלִעְדֵּי וְיִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכַל עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — זֶה לְבוֹשׁ לְגִבִּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמֵה שְׂרָק רוֹאִים זֶה לְבוֹשִׁים, כִּי הָרִי הַכֹּל הוּא אֱלֻקוֹת. וְלִכֵּן נוֹתְנִים לְאָדָם בְּחִירָה אִם לְהַסְתַּכֵּל בְּאֱלֻקוֹת שְׁבִתוֹךְ הַדְּבָר, אוֹ לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אַחֵר הַגְּשָׁמִיּוֹת וְהַחֲמִרִיּוֹת שְׂבִדְבָר, שֶׁהוּא הַטְּנוּף וְהַצּוֹאָה וְכוּ', שְׁזָה כָּלֵל הַתְּאוּוֹת רְעוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׂבוּעֵרוֹת בְּאָדָם. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂבוּרַח תְּמִיד רַק אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֶל הַפְּנִימִיּוֹת שְׂבִתוֹךְ הַבְּרִיאָה, שְׁזָה הָאֱלֻקוֹת שְׂבִתוֹכוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

י' פז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר לא להפגס בשום לחץ וכו'. הן אמת המצב אינו טוב וכו', אבל אסור להפגס בלחץ, ומכל שכן לא להפגס בעצבים וכו', וזו המעלה של תפלה והתבודדות, שאדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, לכל הפחות יש לו להיכן לברח, יש לו היכן להתחבא, ולהרגיע את חושיו, ולהוציא את העצבים והלחץ שמלחיצים אותו. וזו המתנה הכי יפה שקבלנו מרבנו ז"ל, ואלמלא זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, אלא לקבל ממנו את המתנה הזו – כבר היה כדאי, ומכל שכן שזכינו לקבל עוד המון עצות והנהגות, התחזקות והתעוררות מספרי רבנו ז"ל, אף להתחזק מעמד, ובפרטיות אף להציל את הנער ובני הנעורים וכו'.

ולכן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד על דבר רבנו ז"ל ועל מי שעוסק להפיץ את אורו בעולם, כי כל הענין של רבנו ז"ל הוא לקוצים ולצנינים בעיניו, וצריכים לעסוק בזה ביתר שאת וביתר עז, וזה תקוננו הנצחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' פח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם. זכר גם זכר,

שֶׁהִסְמֵךְ-יָמֵם רוֹדֵף אַחֲרָיִךְ לְתַפְסֵךְ בְּמִצּוֹדְתּוֹ, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁנֹזֶהֶר מִמֶּנּוּ. וְזֶה זֹכִים — עַל-יְדֵי רַבּוֹי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, שְׁצַרִּיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט. וְהֶעֱקַר לְבַקֵּשׁ עַל בְּרִיאוֹת הַשְּׁלֵמָה, שְׂיִהְיֶה תָּמִיד בְּרִיא, כִּי שׁוֹמְעִים כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סְפוּרִים מְזַעְזָעִים שְׁעוֹכְרִים עַל בְּנֵי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַקְדִּים תְּפִלָּה לְצָרָה. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פֶּרֶשֶׁה נג, סִימָן יד): יָפֵה תְּפִלַּת הַחֹלָה לְעֶצְמוֹ; כִּי הוּא מְרַגֵּשׁ אֶת כְּאָבוֹ. וְזֶה שִׁיף בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֶצְמוֹ כָּלֵל!

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' פֶּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא לְהַחְזִיק מְעַמָּד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְרָאָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה תּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מְשַׁלֵּי ד, ב): "כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ"; וְלִכֵּן אִם תִּלְמַד תּוֹרָה, הַתּוֹרָה תִּשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רָע. וְאֵין רָע אֶלָּא פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית לח): "וַיְהִי עַר רָע בְּעֵינַי ה'" וְגו'; עֵקֶר הַתְּרוּפָה לְכָל הַזָּבֵל וְהַלְכָלוֹךְ שֶׁל הַרְחוּב, זֶה רַק לַמּוֹד תּוֹרָה, שְׁמֹזְכֶכֶת אֶת הַנְּשָׁמָה.

בְּעֵנִין הַחֲתָנָה וְכוּ', אָסוּר לְדַחוֹת, אֶלָּא תִּכְף-וּמְדָ לְהַתְּחַתֵּן, כְּדַעְתּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל: "הֵינְיֵט תְּנָאִים, אוֹן מְאַרְגִּין חֲתָנָה, אוֹן צוֹ גְּרִיִּיטְען וְכוּ', אַ וואָךְ פֶּרִיעֶר [הַיּוֹם אַרוֹסִים וּמְחַר חֲתָנָה וְאֶת הַהֲכָנָה עוֹשִׂים שְׁבוּעַ קֶדֶם]; אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִכּוֹל לְקַיֵּם אֶת זֶה.

אני מאחל לך ברכת מזל טוב, ונשמע ונתבשר בשורות טובות
תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' צ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", הוי"ה
עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חסדי השם יתברך, שאתם זוכים עוד לילה
אחד לדבר מרבנו ז"ל, אשר זו הזכות הכי גדולה, כי רבנו ז"ל
נשלח לזה העולם, כדי לחזק ולעודד ולשמח את נשמות ישראל.
אבל ידוע מה שרבנו ז"ל ספר (ספורי-מעשיות, מעשה ז' מהזבוב
והעכביש), שקדם שירדה נשמתו לזה העולם, הסמ"ך-מ"ם עשה
רעש בעולם: אם הנשמה הזו תרד אין לי מה לעשות; כי
הסמ"ך-מ"ם ראה בעצמו, שאם האור הזה יאיר בעולם, אין לו
ולאנשיו מה לעשות, כי כל ענין הסמ"ך-מ"ם זה להכניס קרירות
ויאוש וחלישות הדעת, פרודים ופלוגים, אזי אמרו לו: הנשמה הזו
מכרחה לרדת, ואתה תצא ותמצא לך עצה; ויצא ומצא לו עצה
— זקן שהפירו מכבר וצחקו... ואמר, שהנשמה יכולה לרדת.
ופרשו אנשי שלומו, שזו סבת המחלקת שהיתה על רבנו ז"ל
מהזקן הידוע, שהוציא כל חציו על רבנו ז"ל, עד כדי כך שרבנו
ז"ל פעם שכב על הספה ובכה, ובתוך כך הגיע מוהרנ"ת ז"ל,
ונכנס לחדר רבנו ז"ל, וראה את רבנו ז"ל בוכה, אזי נבהל במאד
מאד, ושאל לפשר הדבר. וענה ואמר רבנו ז"ל: דבר כזה להוציא
עלי?! וחזור על זה: דבר כזה להוציא עלי?! הינו הזקן שחלק על
רבנו ז"ל, הוציא איזה לשון-הרע עסיסי על רבנו ז"ל, ורבנו ז"ל
לא יכול היה להרגע מהצער והעגמת נפש שהיתה לו. ומוהרנ"ת

ו"ל אָמַר: אֲזֵי — לֹא הִבְנֵתִי, וְחִשְׁבֵתִי: וּמָה בְּכֶךָ אִם הִזְקַן נִבַח עַל רַבְּנוּ ו"ל?! וְלֹא הִבְנֵתִי מָה רַבְּנוּ ו"ל צָרִיךְ לְהִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ. אִךְ עֲבְרוּ שָׁנִים, וְהַחֲלָה מִחֻלְקֵת עַל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, עַד שֶׁגָּרְשׁוּהוּ מֵעִיר בְּרֶסֶלֶב, וְאַרְבַּע שָׁנִים לֹא יָכוֹל הָיָה לְהִכְנִס, וְהִכְנִיסוּהוּ בְּבֵית-סֵהֶר, וְסָבַל מִה שֶׁסָּבַל, וְרָאָה אֶת גִּדְּל הַמִּחְלָקֵת שֶׁגָּרַם הִזְקַן הַזֶּה, אֲזֵי הֵבִין — לְמָה רַבְּנוּ ו"ל בָּכָה, שֶׁרָאָה מְרֹאֵשׁ מָה יְהִיָּה בְּסוּף.

וְסִפֵּר תַּלְמִידוֹ ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ו"ל, שֶׁפַּעַם בָּא אֶל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, כְּשֶׁהָיָה גָּר בְּעִיר בְּרֶסֶלֶב, וּבָנָה לְעֲצֻמוֹ חֶדֶר קָטָן עַל הַגֶּגֶץ, וְשָׁם יָשָׁב וְלָמַד וְהִתְבּוֹדַד, וְכָתַב אֶת סִפְרָיו. פַּעַם אַחַת עָלָה אֵלָיו, וּמָה רָאָה? שֶׁמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל בּוֹכָה מְאֹד מְאֹד, וְנִבְהַל מְאֹד וְשָׁאָלוּ: מָה קָרָה? עָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: מִי הָיָה יָכוֹל לְהֶאֱמִין, שְׁכַחוֹת כְּאֵלוֹ יִמְסְרוּ לְסִמְ"ךְ-מ"ם?! אֲזֵי רָאָה מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל מָה זֶה הַסִּמְ"ךְ-מ"ם, עַד שֶׁאָדָם אֵינוֹ מְרַגֵּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ, אֵינוֹ יָכוֹל לְהֵבִין.

אֲנוּ מוֹצֵאִים בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, שֶׁקָּרַח יָצָא כְּנֶגֶד מִשָּׁה, וְגֵרַר עִמּוֹ עוֹד שְׁנֵי רְשָׁעִים אֲרוּרִים: דִּתָּן וְאַבְיָרִם. וְאִם לֹא דִי בְּזָה, מִשֶּׁן אַחֲרָיו מֵאֲתִים וְחִמְשִׁים רַע-בְּנִים, וְכֻלָּם נָהוּ אַחֲרָיו. שׁוֹאֲלִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה יח, סִימָן ח'): קָרַח שֶׁפָּקַח הָיָה, מָה רָאָה לְשִׁטוֹת זֹז?! הֲרִי קָרַח אַחֲרֵינוּ שֶׁל מִשָּׁה הָיָה, וַיִּדַע אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה מִשָּׁה רַבְּנוּ לְעַם יִשְׂרָאֵל: הוֹצִיאָם מִמִּצְרַיִם שֶׁהָיְתָה מִחֲנָה הַסִּגְר, וְעָנּוּ וְקִבְּלוּ מִכּוֹת רִצַּח, וְעָבְדוּ שֵׁם עַבּוֹדַת פְּרֶךְ מַעֲלוֹת הַשָּׁחַר עַד הַלֵּילָה, וּמִשָּׁה רַבְּנוּ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וּבְזָכוֹתוֹ זָכִינוּ לָמֶן, לְבָאָר וּלְעַנְגֵי כְּבוֹד, כִּי כָּלֵם חֲזָרוּ בְּזָכוֹת מִשָּׁה, וְהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה. וְאִם-כֵּן רָאוּ כָּלֵם אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁקִּבְּלוּ מִמִּשָּׁה, וְקָרַח בְּרֹאשׁוֹ, וְאִם-כֵּן הֲלֹא הָיָה פָּקַח, וְכִיִּצַד עָשָׂה שִׁטוֹת כְּזוֹ לְצֵאת כְּנֶגֶד מִשָּׁה וּלְדַבֵּר נִגְדּוֹ?! אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁרָאָה, שֶׁמִּמֶּנּוּ יָצָא שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא, וְחִשַּׁב שְׁבֻזָּתוֹ יִנְצֵל.

וְאוֹמְרִים הַמְּפָרְשִׁים, שֶׁרַק עַל קָרַח הָיָה תְּמוּנָה, לְמָה עָשָׂה מָה שֶׁעָשָׂה, שֶׁהֲרִי פָּקַח הָיָה, שֶׁהָיָה אַחֲרֵינוּ שֶׁל מִשָּׁה, וְהָיָה מֵהַלְוִיִּים

שלא עבדו עבודת פָּרֶךְ בַּמִּצְרַיִם, אֲבָל הַמֵּאֲתִים וַחֲמִשִּׁים רַבָּנִים, פִּיצַד הַצְּלִיחַ לַמִּשְׁפָּחָה אַחֲרָיו אֶת כָּל־סֵדֶר הַחֲלֻקָּה עַל מֹשֶׁה? אֵלֶּא בַּמִּכְרָח הוּא, שֶׁהֵם בְּאֵמֶת הָיוּ טַפְשִׁים גְּדוּלִים מְאֹד, וְהֵם נִגְרְרוּ אַחֲרָיו בְּסִכּוּלֹתָם, כִּי אִם קָרַח שְׁלֹא נָתַן לְעַם יִשְׂרָאֵל כְּלוּם, יָכוֹל הָיָה לְשַׁדֵּל וּלְעַבֵּד עַל כָּל־כֶּף הַרְבֵּה אֲנָשִׁים, וּבִפְרָטִיּוֹת רַבָּנִים, וּלְעֲשׂוֹת לָהֶם שְׂטִיפֵת מִחַ וּלְדַבֵּר כְּנֶגֶד מֹשֶׁה, הֵם בְּאֵמֶת טַפְשִׁים. כִּי הֲלֹא מֹשֶׁה רַבְּנוּ מָסַר נַפְשׁוֹ בְּעַבּוֹר עִם יִשְׂרָאֵל, וְאִיךָ יָכוֹל לָבוֹא לַפְתַּע קָרַח, וּלְהַפְּךָ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ, וּבִן רִגְעַת לְהַשְׁפִּיעַ עַל אֲנָשִׁים רַבִּים, וּבִפְרָט עַל רַבָּנִים?! נִמְצָא, שֶׁבְּאֵמֶת שׁוֹטִים הָיוּ.

אִדָּם צָרִיךְ לְעֲשׂוֹת לְעֲצֻמוֹ חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ — מִי עֹזֵר לִי בְּעֵת שְׂאֲנִי הֵייתִי בְּצָרָה?! מִי דָּאָג לִי בְּעֵת שֶׁהֵייתִי שָׂבוּר וְרָצוּץ, מְדַכָּא בִּיסוּרִים?! מִי עֹזֵר לִי לְצֵאת מִהַעֲוֹנוֹת שְׁלִי, שְׂאֲזֻכָּה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה?! מִי עֹזֵר לִי לְהִתְחַתֵּן?! מִי עֹזֵר לְיִלְדִים שְׁלִי לְהִתְחַתֵּן, וְעַל־יְדֵי מִי יֵשׁ לִי נִחַת?! מִי חִזַּק אוֹתִי בְּאֲמוּנָה?! הֵייתִי כֵּן שְׂבִיבָא לְפַתַּע פְּתָאִים אֵיזָה 'שְׂכוֹר' [וּכְמוֹ שְׂאוּמֵר רַש"י עַל הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר טז, ה): "בִּקֶּר וַיִּוֹדַע הַנְּזִי"ה אֶת אֲשֶׁר לוֹ", עֲתָה עֵת שְׂכוּרוֹת הוּא לָנוּ, וְלֹא נִכּוֹן לְהִרְאוֹת לְפָנָיו; נִמְצָא, שֶׁהָיָה קָרַח שְׂכוֹר, וְעָשָׂה אֶת אֲנָשָׁיו (שְׂכוּרִים), וַיִּלְךְ לְהִתְמוֹדֵד כְּנֶגֶד מֹשֶׁה רַבְּנוּ, הַצְּדִיק הָאֵמֶת?! וְאֲנָשִׁים יִלְכוּ אַחֲרָיו?! הֲלֹא אֵלֹהֵי הָאֲנָשִׁים הֵם טַפְשִׁים גְּמוּרִים.

וְכֵן קוֹרָה בְּכָל דוֹר וָדוֹר, קָם לוֹ אֵיזָה 'שְׂכוֹר', וְאוֹמֵר: גַּם אֲנִי יָכוֹל לְהִיּוֹת כְּמוֹ מֹשֶׁה, אִךְ הַשְׂכוֹר הַזֶּה שְׂכַח אֶת הַתּוֹעֲבוֹת שֶׁעָשָׂה, וְעַדִּין הוּא עוֹשֶׂה, וְאִיךָ הוּא נִרְאָה...

מִכָּל זֶה לְמַדִּים, אִיךָ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עָמַל קִשׁוֹת לְשִׁבֵּר אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, כִּי הוּא מְאֹד מְפַחַד מִמְּנוֹ, כִּי הַצְּדִיק יִמְשִׁיךְ וַיִּחַזַּק וַיַּעֲזֹד וַיִּשְׂמַח אֶת גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִין לְסֵמ"ךְ-מ"ם מַה לְעֲשׂוֹת, לְזַאת יָקִים עָלָיו אֲנָשִׁים מְבִית וּמְבַחוּץ: פֶּה זֶה בְּדַמּוֹת לְבָן הָאֲרָמִי, פֶּה זֶה בְּלֶעַם וְעַמְלָק, וּפֶה זֶה קָרַח, שְׂאוּמֵרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהָיָה מִיָּן וְאֶפִיקוֹרֶס, וְדַבֵּר גַּם-כֵּן רַק מִיִּדְעָה וְלֹא מִבְּחִירָה.

קרח עשה ליצנות ממשוה רבנו, מהתורה ומהמצוות, והלביש טלית שכלה תכלת, ובא אל משה ושאלו: האם זה מחיב בציצית או פטור? וענה משה: מחיב, כי יש בזה ארבע כנפות, אמר קרח בליצנות: הלא כל הטלית כלה תכלת, ולמה צריך ציצית בזה וכו', וכן שאל: בית מלא ספרים צריך מזוזה? וענה משה בחיוב. והתופח קרח: מדוע, הלא הבית מלא ספרים וכו' וכו'.

ובאמת צריך להבין, למה רצה לעשות ליצנות דיקא מציצית ומזוזה? אלא שתי מצוות אלו מזכירות לאדם תמיד את הקדוש-ברוך-הוא. מהי ציצית? אם יש לאדם בגד של ארבע כנפות, הוא מחיב בציצית, הינו ששמים ארבעה חוטים וכופלים אותם, ונעשה שמונה על ארבע כנפות כסות, וכתוב: "וראיכם אתו", אומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, דף ז:), שזה סובב על הקדוש-ברוך-הוא, כשיהודי הולך ומסתכל על הציצית, הוא רואה את הקדוש-ברוך-הוא שנמצא פה. מהי מזוזה? כשיהודי יוצא מפתח ביתו, הוא מניח את היד על המזוזה, ורואה את המזוזה שכתוב בה: "שמע ישראל ה' ה' אלקינו ה' אחד", ומזכיר לעצמו — מי בעל-הבית של הדיירה שלי? הקדוש-ברוך-הוא! וכשיוצא: מי הולך אתי? הקדוש-ברוך-הוא! נמצא, שמצוות מזוזה וציצית, מזכירות לאדם תמיד את הקדוש-ברוך-הוא. קרח לא רצה להאמין, שעל-ידי חוט אחד של תכלת, גם-כן יכולים להתקרב אל הקדוש-ברוך-הוא. על-ידי פרשיה אחת של קריאת שמע יכולים להזכיר עצמו מהקדוש-ברוך-הוא, ולכן עשה מזה צחוק.

זהו הסמ"ך-מ"ם! שמתלבש תמיד במי שהוא מין ואפיקורס, העושה צחוק מהמצוות. והוא יצא נגד משה: הן מין והן שכור; וכמו שאמר משה רבנו: הנה אני רואה, שכל החולקים עלי הם שכורים, באו למחר בבקר ונתודע עם מי הקדוש-ברוך-הוא, ודחה אותם למחר, כי חשב פן ואולי ישובו בתשובה.

התבוננו נא אחרנית, לארץ מהלך ההסטוריה, ותנכחו, שבמשך כל הדורות, אלו שגלו ופרסמו במסירות נפש את רבנו ז"ל

בעולם, עליהם עברו צרות ויסורים, והסמ"ד-מ"ם רדף אותם עד חרמה.

זה לי יותר מעשרים שנה, שאני מפיץ אור רבנו ז"ל בעולם, ברוך הוא וברוך שמו, חפץ ה' בידי הצליח, שמתקרבים אל דעת רבנו ז"ל אלפים ורכבות אנשים, והכל רק בזכות ספרי רבנו ז"ל, שמופצים בכל העולם כלו. הקדוש-ברוך-הוא זכני יותר מעשרים שנה, שאני מדפיס ספרי רבנו ז"ל, ומפיצם בכל חלקי העולם, ובכל ארץ ישראל מהצפון עד הדרום, ממזרח עד מערב ובכל רחבי המרכז, אין עיר בכל ארץ-הקדש, שלא יופצו שם ספרי רבנו ז"ל. משלומי — על גבול לבנון, נהר'ה וכו', עד למטה — אילת, נתיבות, באר שבע וכו', מופצים ספרי רבנו ז"ל, ובכל ארצות אירופה, פשוטו כמשמעו, היכן שיש קבוץ של יהודים: באנגליה, בצרפת, בבלגיה, בשוויצריה, באמסטרדם, ובכל חלקי צפון אמריקה ודרומה, עד אוסטרליה הרחוקה, ועד דרום אפריקה, פשוטו כמשמעו, משך יותר מעשרים שנה, מופצים שם ספרי רבנו ז"ל, ואחר עבודה קשה כזו, השם של רבנו ז"ל מתגלה בעולם, ורכבות אנשים רוצים לילך בדרךכו: מתבודדים אל הקדוש-ברוך-הוא, ומשיחים בינם לבין קונם, שזו דרך רבנו ז"ל, אשר מה גלה לנו? שעל כל צרה שלא תבוא, בכל מה שעובר עלינו, העקר לברח אל הקדוש-ברוך-הוא. אז אתם חושבים שהסמ"ד-מ"ם יניח לנו? ! ולא בתנם שיצא כנגדי דיקא ברציחה כזו, אשר לא יאמן כי יספר.

אך דבר אחד אני יודע, שהעצה שיכולים על ידה לעזור לי, זה רק תפלה! ככל שתתפללו בעבורי, זה עושה רשם גדול בשמים. לצערי הרב, יש עלי התנגדות מאד מאד גדולה, ולא שאני מתפעל מזה, תאמינו לי, אין לי בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואני אשאר עם הקדוש-ברוך-הוא, אפלו שכלכם תעזבו אותי, אני את הקדוש-ברוך-הוא לא אעזב, אני את רבנו ז"ל אגלה ואפרסם עד הנשימה האחרונה, עד יציאת הנשמה. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן יד), שדוד המלך אומר (תהלים נו, ג): "רבים לחמים לי מרום", יש לי הרבה שונאים למעלה בשמים, מסביר רבנו ז"ל, כי

כָּךְ אומרים חכמינו הקדושים (עין סנהדרין מד:): כָּשֶׁם שֵׁישׁ צָרִים מְלֻמָּטָה, יֵשׁ צָרִים מְלֻמְעָלָה; אִם אֵינָה בְּעַל עֲבָרָה, שְׁעַדֵּן מְלֵא עֲבֵרוֹת, וְיוֹצֵא מִמֶּנּוּ עֲדֵינן רֵיחַ הָעוֹנוֹת שְׁעוֹשָׂה, אִם מִנְּגֹל שְׁעוֹשָׂה מַעֲשֵׂי נְבִלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אִם שְׂכוֹר רֵיק וּפּוֹחֵז, שְׂרֵיחַ אָרֶק וּבִירָה נוֹדֵף הֵימָנוּ, יְכוֹל לְצַאת כְּנַגְדִי, וְלִמְשֹׁךְ אַחֲרָיו כַּמָּה שׁוֹטִים, מַחוֹת קִטְנִים, אִזְ הֶהָרַח לִי לֹוֹמֵר לָכֶם, אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ מַה יְהִיָּה מִחֵר, אוֹלֵי גַם אַתֶּם תִּמְשְׁכוּ אֵלָיו לְכַסּוֹף... כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינּוּ נָח וְאֵינּוּ שׁוֹקֵט וְאֵינּוּ חָדַל לְהִטְרִיד אוֹתִי מִבַּחוּץ וּמִבְּפָנַי, וְזוֹ מְלַחֲמָה, וּבְמִלְחָמָה נּוֹפְלִים קְרִבְנוֹת — זֶה מִתְרַחֵק וְזֶה מִתְרַחֵק. וּבְתֵימִים נִשְׁפָּרִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן; אֲנִי עוֹסֵק לְבָנוֹת בְּתִים שְׁנַיִם עַל גְּבֵי שְׁנַיִם, וְהִנֵּה בָּא רֵיק וּפּוֹחֵז עִם הִנְהֻגוֹתָיו, וְשׁוֹבֵר בְּתִים, אוֹי! אוֹי!

וְלָכֵן זֹאת אָמַר לָכֶם, אֲנִי אֶת נַפְשִׁי הִצַּלְתִּי, לֹא אֶפְסִיק לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְחִזָּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אֶתְכֶם. וְאַתְּכֶם אֲבַקֵּשׁ, רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד וּלְהִחְזִיק מִצְמַד, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֵה לְהִרְסֵם אֶת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", אֵךְ לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ!

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כְּלָכֶם, תִּתְחַזְּקוּ בַתְּפִלָּה, לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲלֵיכֶם וְעַל כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם, יְלָדֵיכֶם וְטַפְכֶם. וְכֵן תִּתְפַּלְלוּ עָלַי, אֲנִי אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא אֶעֱזֹב, וְאִמְשִׁיךְ וְאֶפְרָסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּכָל מַחִיר, וְאֵינִי מִתְפַּעֵל. תִּאֲמִינוּ לִי, שְׂאֵנִי נִמְצָא יוֹתֵר לְמַעַלָּה מֵאֲשֶׁר לְמַטָּה, אֵינִי לִי בְּחַיֵּי כְּלוּם, רַק אֶת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ! אֲבָל אֲכַפֵּת לִי עֲלֵיכֶם, שְׁלֹא תִתְפַּתּוּ אַחֵר אֵינִשִּׁי דְלָא מְעַלִּי, שְׂיֻבִּילוּ אֶתְכֶם לְבֹאֵר שַׁחַת.

הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׁנַיִם חֶרֶק וְעֵינָיו לְטַשׁ עֲלֵיכֶם, בְּרֹאוֹתוֹ אֶת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" פּוֹרָה וּמְשַׁגְּשֵׁג, וְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִרְאִים וְשְׁלָמִים, אִנְשֵׁי אֲמֵת, זֶרַע קֹדֶשׁ, הַמְּקַפִּידִים עַל קְלָה כְּבַחְמוּרָה, לוֹמְדִים תּוֹרָה בְּהִתְמַדָּה רַבָּה, מִתְפַּלְלִים בְּכּוֹנֵה עֲצוּמָה, וּמִתְבוֹדְדִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, מְחַנְכִים אֶת יְלָדֵיהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, הַנְּשִׂים צְנוּעוֹת וְחַסוּדוֹת, אֵינִי אֶצְלָנוּ אִנְשֵׁים תְּמַהוֹנְנִים, פְּרָאִיִּים וּמְפָזְרִים, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַפֵּיד שְׂיֻלְכוּ בְּמִלְבוּשׁ נְקִי וּמְסֻדָּר, פְּאוֹת מְסֻלְסָלִים וּמְסֻדָּרִים בְּצִדֵּי

האזנים, ושל לא יחבשו כפה לבנה ביום חל, רק בשבת הולכים בלבן, ובאמצע השבוע צריכים ללכת ככל אחד. בשבת כל האברכים הולכים בגדי חסידות ושטריימל וגרביים לבנות, כמו שהלכו רבנו ז"ל ותלמידיו, והפעל-שם-טוב הקדוש ותלמידיו, זו הנחת שלי, וזו השמחה שלי, שזכיתי להקים גדוד קדוש כזה, ברסלבר חסידים אמתיים, שעוסקים בחרף ובקיץ להפיץ את אור רבנו ז"ל, יום אחר יום במסירות נפש הכי גדולה, אבל מי יודע כמה זמן תוכלו להתחזק מעמד...

זה היה הנסיון הכי גדול, שעם ישראל חכו למשה, ולקחו זה תחת זה, לקחו עגל ואמרו: זה במקום משה! נשאלת השאלה: איך היו יכולים להיות כל-כך שוטים ולומר (שמות לב, ד): "אלה אלהיך ישראל", אליל במקום הקדוש-ברוך-הוא?! אלא אם קרח היה יכול לעבד על מאתים וחמשים רבנים, אם קרח היה יכול לעשות ליצנות ממצות ציצית ומזוזה, והצליח למשך אחריו כל-כך הרבה אנשים, סימן שאנשים טפשים, ובנקל יכולים לעבד עליהם.

ולכן אבקש אתכם מאד, תראו להתחזק יחד, ותעזרו זה לזה, כי זה יסוד גדול אצלנו. אם רוצים להצליח, צריכים להתחזק עצמם ביחד, ובפרט עכשו, שאנחנו רואים שהערב-רב, מלכות הרשעה, מתגברת מאד מאד, ובכל יום ישנן גזרות חדשות על היהדות, עד שרוצים לבטל כבר את הכל, סוגרים תלמודי תורה ובתי ספר, מקצצים קצוצים, נוטלים את הלחם מהילדים, אז בודאי עלינו לראות להתחזק ביתר שאת וביתר עז ולהתחזק מעמד.

אנו שורדים במסירות נפש הכי גדולה, אין לנו שום עזרה מאף אחד בלעדיו יתברך, ומהי העזרה? שאנו מחזיקים עצמנו בצותא באחדות אחת, על אף הנסיונות הקשים מאד. בחוץ עירות גדולות אינן יכולות להתחזק מעמד, נסגרים תלמודי תורה, בתי ספר, ואנו נלחמים בצפרנים להשאר קימים על עמדתנו. על-כן ראו לשתף פעולה, ולפקח עינים על חנוף הילדים, ואל תהיו אדישים כלפיהם,

אם לא אכפת לכם מחנוך הילדים, ועם מי הם מתחברים, מה אתם רוצים אחר-כך מהמתחברים והמתחברות?!

ולכן ראו להחזיק עצמכם ביחד, באהבה ואחדות, והשמרו מאוד מאוד מריקים ופוחזים. הגמרא אומרת (שבת לב.): אם אתה רואה שכור, תן לו ללכת, הוא ממילא יפל. אל תקחו את הדין בידיכם, הקדוש-ברוך-הוא כבר ישפט דין צדק, אני מוסר עצמי לגמרי אליו ותברך.

ואני אומר לכלכם, ראו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר זו המתנה הכי יפה שנתן לנו רבנו ז"ל, שיכולים לדבר אל הבורא ותברך שמו, ולספר לפניו את כל לבכם. שמרו שלא יהיה ביניכם מריבות, רכילות וליצנות, ראו איזה סוף היה לקרח וכל עדתו, שנבלעו חיים באדמה. על-כן זאת תדעו, שכל אלו שהחזיקו במחלוקת, יהיה להם סוף מר מאוד במקדם או במאחר, הקדוש-ברוך-הוא מאריך אף, ולבסוף גבה דליה. יש לו סבלנות, ולבסוף גובה ומשלם את העונש למי שצריך לקבלו.

ולכן אבקש אתכם מאוד, החזיקו עצמכם ביחד, עזרו זה לזה, ובזכות זה נזכה כבר לראות בגאולתנו ובישועתנו. אני מאמין באמונה שלמה, שאני תלוי רק בידי הקדוש-ברוך-הוא, ולא בידי הסמ"ך-מ"ם וגנדא דליה, ולא בידי הרשעים הארוגים, שחושבים שיכולים להכניסני תחת סורג ובריח. אלא יתקיים (שמות טו, טז): "תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן"; ראיתי כבר רשעים ארוגים, שלבסוף מתו מיתות משנות. לכן באו נחזיק עצמנו ביחד, באו נתחזק, ויש לנו במה להתחזק. העקר שתעשו ביניכם חבורות של שמחה, תשמחו זה את זה, באפן שלקלפות והסטרוא אחרא, לסמ"ך-מ"ם וגנדא דליה, לא תהיה שום שיכות אלינו כלל, ולנו לא תהיה שיכות אליהם.

ראו להתחזק ושוב להתחזק, ותחזיקו מעמד, אינכם יכולים לתאר ולשער גדל הצער והעגמת נפש שיש לי, עם כל זאת אני מתחזק באמונה פשוטה בו ותברך, שהיכן שאנו הולכים — זה

הקדוש־ברוך־הוא, מה שאנו רואים ושומעים ומריחים — זה הקדוש־ברוך־הוא, ומה שאנו מדברים — זה הקדוש־ברוך־הוא. אבקש אתכם מאד מאד, חדלו לכם מהאנשים הרשעים הללו שקמו כנגדי, ותשמרו מהם מאד מאד.

הקדוש־ברוך־הוא לא יעזב אותי, במצבים הכי קשים שאני נמצא עתה, הקדוש־ברוך־הוא יחלצני מהצרה, הקדוש־ברוך־הוא יוציאני מהמצוקה. הקדוש־ברוך־הוא אב הרחמן, לא עשיתי את זאת בעבור כסף וכבוד, איזה כסף ואיזה כבוד יש לי?! רק עלבונות, בזיונות ושפיכות דמים מנת חלקי.

וזכרו היטב, מה שדוד המלך אמר בעת שרדפו אותו מכל הכוונים: מצד אחד שאול ואנשיו — חמיו, מצד שני — אבשלום בנו, מצד נוסף — מיכל אשתו, ומצד נוסף — שמעי בן גרא מקללו בכל מיני קללות. ומצד נוסף — כלם קמים נגדו, אפלו יואב בן צרויה, שר צבאו וכו'. ודוד המלך — "עיני תמיד אל ה', כי הוא יוציא מרשת רגלי, פנה אלי וחנני, כי יחיד ועני אני, צרות לבבי הרחיבו ממצוקותי הוציאני" (תהלים כה, טו-טז); דוד המלך ידע שאין לו למי לפנות רק אל הקדוש־ברוך־הוא!

ובחסדו יתברך, גם אני יודע זאת. אינני סומך על אף אחד, יש אנשים שמסרתי את נפשי בעבורם, את שמי בעבורם, מסרתי את כל כלי לעזר להם, ואחר־כך לא רק שעזבו אותי, אלא הפכו את עורם, ואינם מתבישים להעליל עלי עלילות שקר וכזב. ולכן תתפללו כלכם, שאתם לא תפלו בפח הזה, שעליכם לא יוכלו לעבד מחר, שקנח ועדתו של הדור הזה, לא ילכדו אתכם במתק לשונם, לבוא ולחלק על הצדיק האמת, כי אף אחד אינו בטוח כרגע.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש על כלכם, שתהיו שמורים, ותזכו להיות בשמחה עצומה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י' צא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, אִם אָדָם עֵינִי, עָלְיוֹ לְלַכֵּת לִישׁוֹן, וְאִם אָדָם רָעב —
עָלְיוֹ לֶאֱכֹל, וְאִסּוּר לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ, כִּי זוֹ עֲצַת הַסֵּם"ךְ-מ"ם —
לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בְּמַרְהָ שְׁחֹרָה, בְּעֲצָבוֹת וּבְדַכְאוֹן, שְׁנֵה מְבִיא
אֲחֵר-כֶּף אֶת הָאָדָם לְכָל הָרְעוֹת שְׁבַעוּלָם. וְאִתָּא מִהֲגַר"א זי"ע:
יֹתֵר טוֹב לְסַגֵּף עֲצָמוֹ בְּדַבּוּר, מֵאֲשֶׁר סְגוּפִים אֲחֵרִים; הֵינּוּ כִּי טָבַע
שֶׁל אָדָם — לְדַבֵּר וּלְפַטְפֹּט כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְזֶה מֵה שְׁעוֹקֵר
אוֹתוֹ מִשְׂרֵשׁוֹ, וְלִכֵּן עֲדִיף לְשֹׁמֵר עַל הַדַּבּוּר, אֲשֶׁר בְּזֶה יִנָּצַל מִכָּל
רָע, כִּי הַדַּבּוּר הוּא הַכִּי חָשׁוּב לְאָדָם. וְלִכֵּן אָמַר הָאֶר"י ז"ל,
אֲשֶׁר בְּיֹתֵר מוֹעִיל לְהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת — שְׁמִירַת הַדַּבּוּר, כִּי תִנְאִי
רֵאשׁוֹן בְּהַשְׁגַּת הַחֻכְמָה הָעֲלִיּוֹנָה — לְשֹׁמֵר אֶת הַדַּבּוּר. וְלִכֵּן
צְרִיכִים לְדַבֵּר רַק מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהַתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.
הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' צב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר קִרְח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה רַק לְהַתְמַזְק, וּפְרִנְסָה יִתֵּן לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְעַ
— אִם רַק תִּבְרַח אֲלֵיו, וְתִדְבִּיק מִחֻשְׁבְּתְךָ בְּאִינְ סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזַ
כָּבֵר לֹא תִצְטַרֵּךְ כְּלוּם, כִּי הוּא מִמִּילָא יִתֵּן לָךְ הַכֹּל.

הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל

רעהו וְהֵבֵן אֶל אָבִיו. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ק'),
אֲשֶׁר כָּל הַצְּדִיקִים לֹא הִגִּיעוּ אֶל מְדֻרְגָתָם, אֲלֵא עַל־יְדֵי תַפְלָה
וְהַתְּבוּדוֹת. וְלָכֵן תִּקַּח אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדְיָךְ, וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
הַמְּשַׁפֵּיעַ לְכָל בְּרִיָּה, יִשְׁפִיעַ גַּם לָךְ.

אל תדאג, אלא ברח אצלו יתברך, אשר שם זה המקום הכי
בטוח, "אשרי הגבר אשר שם הונו"ה מבטחו" וגו' (תהלים מ, ה).

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' צג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח התשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! יש דבור מרבנו ו"ל: "נאהר בטחון" — רק
בטחון, אדם צריך רק לבטח בהקדוש־ברוך־הוא. ואמרו חכמינו
הקדושים (מדרש תהלים לב) על הפסוק (תהלים לב, י): "רבים מכאובים
לרשע, והבוטח בהנו"ה חסד יסוכנו"; הינו הרשע בעצמו כשיש
לו מכאובים, ועם כל זאת הוא בוטח בהשם יתברך, הקדוש־ברוך־
הוא מסבכו עם חסד. אסור לעזוב את עצמו, רק לבטח בו יתברך,
ותמיד יזכר, כי הקדוש־ברוך־הוא אב הרחמן, והוא ישמר אותו —
אם רק יברח תמיד אליו יתברך, ויבכה לפניו, ויבקש רחמים
ותחנונים, כי העקר רק להסתפל למעלה אליו יתברך, כי מי
שמסתפל תמיד למעלה אליו יתברך — אין לו חטאים, כמאמרם
ו"ל (שם): "לדוד משכיל", "כסוי חטאה", על־ידי שאדם בעל שכל
ומסתפל למעלה, על־ידי־זה מכסים את חטאיו, כי אצלו יתברך
העקר לרוץ ולהסתפל תמיד אליו יתברך בתפלה ובקשה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' צד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִנְח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה רַק לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה תְּמִיד, וְרַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְזוֹ הַמַּתָּנָה הִכִּי יָפָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וּבְזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁמְדַבֵּר יוֹתֵר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, סִימָן שְׂשׁוּמֵעַ בְּיוֹתֵר אֶת קוּלוֹ הַגָּנוּז שֶׁל הַצַּדִּיק, הַגָּנוּז מִכָּל הָעוֹלָם.

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה בְּכָל יוֹם, שְׂזַכֵּינוּ לְדַעַת מֶהֱאֹרֵר הַגָּנוּז הַזֶּה שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל, וְאַנְחֵנוּ שׁוֹקְדִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וּמָה גַם שְׂעוֹסְקִים בְּהַפְצָתָם, אֲשֶׁר אֵין עוֹד זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, כִּי מִי שֶׁמְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ אֶת תּוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל, יִנְצַל מִכָּל מִינֵי זְהֵמָא וְזָבֵל וְלִכְלוּף, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה!

הֲיָה טוֹב מְאֹד, שְׂאִתָּה תִּתְמַקֵּד עַל לְמוּד מְדַרְשִׁים, וְתַהֲיֶיהָ בְּקִי בָהֶם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִפְרֵי עֲקֵב): רְצוֹנָךְ לְהַפִּיר אֶת קוֹנֵךְ — עֵסֶק בְּאַגְדָּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' צה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִנְח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! בְּעֵינֵי וְכוּ', צְרִיכִים לְבִרְחָה מִכָּל מִינֵי שְׂטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל הָעֵתוֹנִים, הַמְּלֵאִים זָבֵל וּלְשׁוֹן־הַרְעָה וּרְכִילוֹת

וכו', אין צָרִיךְ לומר של ה'חולָנִים', שָׁהֵם מְלֵאֵי כְפִירוֹת וְאִפְיֻקוּרְסוֹת, גִּאֻף וְשִׁקּוּץ, עֵרֶם תְּעוּב וְזֵהוּם, אֲשֶׁר אָסוּר לְהַחְזִיק בְּיַד כְּלֵי טְנֵפֶת בְּזֵה, אֲלֵא אֲפִלוּ סִתָּם עֲתוּנִים — זֶה רַק פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שִׁקָּר וְגִסּוֹת הָרוּחַ, וּמְפָרְסָמִים כָּל מִינֵי מְפָרְסָמִים שֶׁל שִׁקָּר, שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת עֲצָמָם, וְאִיךְ יִנְהִיגוּ אֶת אַחֲרֵים?! כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִמָּן סא); וְלִכֵּן הָעֵקֶר הוּא אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלִחְזוֹר עַל זֶה אֲלֶף פְּעָמִים בַּיּוֹם, כִּי אֲמוּנָה רוּחָצֶת אֶת הַמַּחַ וְהַדַּעַת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֵה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' צו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִרְחַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רֵאשִׁית עֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁכָּבַר הָיָה בַחֲשֵׁךְ וּבְכוּץ, וְלִכְלָף אֶת עֲצָמוֹ בְּגִאֻף וְכוּ', הַסְמֵ"ךְ-מ"ם רוֹדֵף אַחֲרָיו, וְאִינוּ עוֹזֵב אוֹתוֹ. וְעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִמָּן מט), כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר בְּאוֹתָם הַמְקוּמוֹת שֶׁהָיָה עַד עַכְשָׁו וְכוּ', וְעַכְשָׁו הוּא מוֹנֵעַ אֶת עֲצָמוֹ, וְאִינוּ עוֹשֶׂה מֶה שֶׁהוּא עֹשֶׂה — זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, וְלִכֵּן תִּהְיֶה חֲזַק בְּזֵה וְכוּ'.

וְהָעֵקֶר רָאָה לְהֵיוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִצְעַק הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִצְיֵל אוֹתָךְ מֵהָרַע שְׂאֵלִיו נְפִלָּת, כִּי תִפְּלֶה מוֹעִילָה עַל הַכֹּל. וְאִם בְּנִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מֶה זֶה תִּפְּלָה, לֹא הָיוּ מְפַסְּקִים מִלְּהַתְּפַלֵּל. אֲשֶׁרֵינוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי בְּזֵה, וְעֲלִינוּ לְהַתְמִיד בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, וּמֶה טוֹב וּמֶה נָעִים, אִם תִּתְמִיד בְּ"שִׁיחוֹת-הַרְ"ן" וּבְ"חֵי-מוֹהֲר"ן", כִּי הַשִּׁיחוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד מוֹשְׁכוֹת אֶת לֵב הָאָדָם אֶל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁעַם שִׂיחָה אַחַת יְכוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר כֹּל יְמֵי חַיָּו, כְּמוֹ שֶׁהוּא יוֹדֵעַ מַה זֶה אִישׁ כָּשֶׁר.

זָכַר גַּם זָכַר, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם, וְהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִית, וְאֵף שְׂכוֹאֵב לָךְ מְאֹד מְאֹד כָּל הַמַּצָּב הַתְּמוּר בּוֹ נִפְלְטָה וְנִשְׁלַכְתָּ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְזַכֵּר, שֶׁבְּיָדָיו יֵשׁ פֶּה כּוֹנֵן עֲמֻקָּה מֵהָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאַתָּה צְרִיךְ לְתַקֵּן מִשְׁהוּ, כִּי לֹא חֲשִׂיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְעֵבִיד דִּינָא בְּלֹא דִינָא (בְּרִכוֹת ה:). וְלָכֵן הַעֲקֹר לְחֹזֵר בְּחִשּׁוֹבָה שְׁלֵמָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה — כָּל הַמְּנִיעוֹת יִתְהַפְּכוּ לְנִעִימוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' צו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קִרְחַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְמִסֹּר עֲצָמֶךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁמַר מְאֹד לֹא לְהַסִּיחַ דַּעְתְּךָ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח): סִימָן לְהַדְּבִקוֹת הוּא הַתְּפִלִּין; וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַדְּבוּר, שְׁכָל הָרוּחַ סֹעֵרָה בְּמַחוּ שֶׁל אָדָם נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַדְּבוּר שֶׁמִּפְקִירוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סֹעֵרָה עֲשֶׂה דְבָרוֹ", כָּל הָרוּחַ סֹעֵרָה בְּמַחוּ שֶׁל אָדָם נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַדְּבוּר, דוֹק וְתִשְׁפַח, שְׁכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, זֶה רַק בְּשִׁבִיל הַדְּבוּר; וְלָכֵן תִּקְבַּל עַל עֲצָמֶךָ לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ, וְאִז תִּזְכֶּה תְּמִיד לְחֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמֶךָ גִּדְרָה לֹא לְהַתְּחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק כְּשֶׁאֲתָד מְדַבֵּר עִמָּךְ — תְּשִׁיבוּ, וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּדַבְּקוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ, שֶׁאַתָּה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַוֵּן לְעֲשׂוֹת תְּפִלוֹת בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת,

כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'): כְּשֵׁישׁ גְּזֵרוֹת רְעוֹת, מְלַבֵּשִׁים אֶת הַתְּפִלוֹת בְּסִפּוּרֵי דְבָרִים, וְזֶה (דְּנִיאל ד, יד): "בְּגִזְרַת עִירִין פִּתְגָמָא, וּמֵאִמֵר קְדִישִׁין שְׂאֵלְתָא", וְאֵל זֶה צְרִיכִים לְהִיּוֹת חֶכֶם גְּדוֹל מְאֹד, דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוּ יִתְבָּרַךְ בְּבִטּוּל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, וּיִצִיר בְּדַעְתּוֹ, אִיךָ שֶׁהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְלִכְּן הוּא מְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהֵהוּא חוֹשֵׁב שְׂאֵתָהּ מְדַבֵּר אֵלָיו, וְיֵשׁ בָּזֶה סוּד נִפְלָא.

וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע פִּרְשׁ (תְּהִלִּים קלא, ב): "אִם לֹא שְׂוִיתִי וְדוּמְמָתִי", אִם אֲנִי לֹא מְחֻזֵּק בְּ"שְׂוִיתִי הַנּוֹי"ה לְנִגְדֵי תְּמִיד", אֲזִי "דוּמְמָתִי" — אֲנִי דוּמֵם וְשׁוֹתֵק. וְלִכְּן הַרְגַל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תְּמִיד — בֵּין בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת וּבֵין לֹא בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת, וְכָךְ תִּהְיֶה דְבוּק תְּמִיד בּוּ יִתְבָּרַךְ.

הַעֲקֵר תְּבַרַח מְלָצִים, אֲשֶׁר הֵם הַקְּלָפוֹת הַמְּלַבְּשׁוֹת בְּבִגְי-אָדָם, וְהֵם מְזִיקֵי עֲלָמָא, וְצְרִיכִים לְהִשְׁמֵר מֵהֵם מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י' צח.

בְּעִנְיַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר קַרְח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרְכִים הַיְקָרִים ... הַנּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד.

שְׁלֵמָה הַמְּלָךְ אוֹמֵר (קִהְלַת ה, א): "אֵל תְּבַהֵל עַל פִּיךָ, וְלִבְךָ אֵל יִמַּהַר לְהוֹצִיא דְבָר לְפָנֶי הָאֱלֹקִים וְגו', עַל-כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעֻשִׂים"; רַש"י מְפָרֵשׁ, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר קְשׁוֹת כְּלָפִי מְעֵלָה. כְּאֲשֶׁר אָדָם נִמְצָא בְּצָרָה, מְפִלִיט דְבוּר נִגְדַּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בַּר מִינָן, וְאִינוּ יוֹדְעֵי, כִּי בְּנִפְשׁוֹ הוּא. אָדָם צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְהִשְׁמֵר, שֶׁלֹּא יִטִּיחַ דְבָרִים כְּלָפִי שְׂמִיא, כִּי יֵשׁ דְבָרִים שְׂאִינְנוּ מְבִינִים, וְאִינְנוּ מְסַגְּלִים לְהַבִּין. כְּגוֹן: לְמָה אֵלּוֹ הַרְשָׁעִים עוֹשִׂים חֵיל

ומצליחים בחיים, ואלו הצדיקים צריכים לסבל סבל גדול מאד — זהו דבר בלתי אפשרי להבין. אף עלינו לזכר, שכל מה שהקדוש-ברוך-הוא עושה — הכל לטובה. חכמינו הקדושים אומרים (ברכות ס.ו), שרפי עקיבא היה רגיל לומר: כל מה דעביד רחמנא — לטב עביד; ורבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם יודע, שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא; מהו עולם הבא? רוחניות חיות אלקות! שמרגיש את הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אשרי אדם היודע, שכל הקורה עמו — הכל מאתו? תברך, ותמיד מקבל עליו את הדין, ואינו מהרהר אחר הקדוש-ברוך-הוא.

עני מסתובב שבור ורצוף, ואינו יודע מדוע הוא צריך לסבל עניות, אז הוא מפליט דבורים כלפי מעלה. ואינו יודע, שבזה ממשיך על עצמו צרות ויסורים יותר גדולים. רוק רוקה, אינם מוצאים בני זוגם, ומפליטים דבורים נגד הקדוש-ברוך-הוא, ואינם יודעים שמסתבכים על-ידי-זה יותר ויותר. אדם אין לו ילדים, ומפליט דברים נגדו? תברך, ואינו יודע שמסתבך יותר. ולכן אומר החכם מכל האדם: "אל תבהל על פיך, ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני האלקים וגו', על-כן יהיו דבריך מעטים", כי אם אדם מפליט דבורים נגדו? תברך, ישלם על זה אחר-כך מחיר כבד. ולכן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לא להקשות קשיות על הבורא? תברך שמו. והסביר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב), שעל הקדוש-ברוך-הוא בהכרח שיהיו קשיות, כי אוי ואבוי אם היינו חושבים, שאנו מבינים דרכי המקום ברוך הוא, כי הם דברים למעלה מהשכל. ומוסיף רבנו ז"ל ואומר, שגם את הצדיק איננו יכולים להבין, כי הצדיק נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ובנדאי אין לנו גם בו השגה והבנה. ולכן מוצאים, שבני-אדם מדברים הן על הקדוש-ברוך-הוא, חס ושלום, כי אין מבינים דרכיו? תברך — למה צדיק ורע לו, רשע וטוב לו וכו', וכן מדברים על הצדיק, חס ושלום, אשר אי אפשר להבין ולהשיג אותו, כי המח שלו דבוק בהקדוש-ברוך-הוא. אף אשרי ואשרי מי שאין לו קשיות — לא על הקדוש-ברוך-הוא ולא על הצדיק!

ועל-כֵּן צְרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה דְבוּרֵי אַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת וְאַמוּנַת חֻכְמִים. וְזֶה מְכַנִּים בְּאֲדָם רְגִיעָה, שְׁיֵהִיָּה רְגִיעָה. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (שיחות-הַר"ן, סימן לא), שְׂאֵם אָדָם מְדַבֵּר דְבוּרֵי אַמוּנָה, חֲזִיו חַיִּים טוֹבִים, כִּי מִמֶּה נִפְשָׁךְ, אִם הוֹלֵךְ לוֹ בְּטוֹב, בְּנֻדָּאֵי הוּא שְׂמַח, וְאִם לֹא — יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי הָאִישׁ וְאֲשֶׁרֵי הָאִשָּׁה, שֶׁתְּמִיד מְדַבְּרִים דְבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית. כָּל רְגַע וְדָקָה וְשָׁנִיָּה שֶׁמְדַבְּרִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — מְקַיְמִים מִצְוַת עֲשֵׂה. וְלִכֵּן כָּל דְבוּרֵינוּ צְרִיכִים לִהְיוֹת סְבִיב הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְכֵן לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַמְתַּנְּה הַכִּי יָפָה שֶׁקְּבָלְנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל. אָדָם נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעוֹבְרִים עָלָיו מְשַׁבְּרִים וְגָלִים, צָרוֹת וְיִסוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאוֹבִים, יֵשׁ לוֹ הֵיכָן לְכַרַח, וּבוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׂמוֹ, אֲזִי הוּא הַכִּי מְאֹשֶׁר בְּחַיִּים.

וְלִכֵּן רָאוּ נָא לִהְיוֹת רְגִילִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמִפְעַם לְפַעַם לְגַנְבֵי חֻמֶשׁ דְּקוֹת, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּל הָעוֹבֵר עָלֵינוּ. כָּל אֶחָד וְאֶחָד שִׁישֵׁתְדֵל לְהַנִּיחַ לְפָנָיו עֵינָיו שְׁעוֹן, וְחֻמֶשׁ דְּקוֹת יְדַבֵּר אֶל הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, חֻמֶשׁ דְּקוֹת יְדַבֵּר מִהַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ. אֵין יְכוּלִים לְתַאֵר וְלִשְׁעַר מִה זֶה עוֹשֶׂה בְּשָׂמִים. אִם הֵינּוּ יוֹדְעִים מִה זֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ וּמִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, הֵינּוּ שְׂמִיחִים וְעֲלִיזִים בְּיִוְתֵר. אֲנַחְנוּ קְרוּצֵי חֻמֵּר, גּוֹשֵׁי עָפָר, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ יוֹדֵעַ בְּאִיזָה לְכֻלּוֹךְ, בְּאִיזָה בּוֹץ, בְּאִיזָה בּוֹר וְשַׁחַת הוּא נָפֵל וְנִתְלַכְלַךְ, וְאִיךְ הָיָה הָעֶבֶר שְׁלוֹ. וְהִנֵּה עֲכָשׁוּ הוּא זוֹכֵה לְדַבֵּר עִם הַזּוֹלַת דְבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית — הָרִי זֶה מְתַנֶּה מִהַשָּׂמִים! מְכַל שְׂכָן כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְלַמֵּד עִם אַחֲרִים אַמוּנָה, זֶה כְּבָר עוֹלָה עַל הַכֹּל. וְכָתוּב בְּזִהַר (נְשֵׂא קַח.): מֵאֵן דְּאֶחִיד בְּיָדוֹהֵי דְחֻבָּא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחִיל לִיָּה עַל חוֹבִיָּה [מִי שְׂאוּחַז בְּיָדֵי הַחוּטָאִים וּמְקַרְבָם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין לוֹ שׁוּם דִּין בְּשָׂמִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו]. אֲנַחְנוּ חֻטָּאנוּ כָּל-כַּף הַרְבֵּה, וּמִי יוֹדֵעַ אֵימְתֵי נוֹכַח לְתַקֵּן זֹאת, מְגַלָּה לָנוּ הַזִּהַר הַקְדוּשׁ עֲצָה — בְּזֶה שְׁנִקְרַב עוֹד יְהוּדִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, בְּזֶה שְׁנֹשֵׁב בְּנִים אַבּוּדִים אֶל חֵיק אַבִּיָּהֶם, מוֹחֵלִים לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

אֲשֶׁר י" צח בַּנְחַל עה

וכן מצוה גדולה לחזק ולעודד ולשמח את הזולת, וצריכים לשמר במאד מאד, שלא לצער, רק לאמצו ולעודדו, ובזכות זו גם אנו נהיה מחזקים. כי בזה שאדם מחזק את הזולת, הדבורים חוזרים אליו. ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד), שיש אור ישר ואור חוזר; אם אני מדבר עם הזולת, ואפלו הזולת אינו קולט את הדבורים שלי, אבל הדבורים חוזרים אלי, ואני נתעורר מדבורי.

ולכן זהו דבר גדול מאד כשמתקבצים יחד, ומדברים דבורי אמונה והשגחה פרטית, לידע אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ועל-ידי-זה יאיר עלינו הקדוש-ברוך-הוא את האור אין סוף.

נא ונא ראו להתחזק מאד, ועקר ההתחזקות זה שמחה. לשמח במאד מאד, ולא סתם, כאלו אנו עושים טובה למישהו בזה ששמחים, אלא השמחה צריכה לחדר עמק ללבנו, ועל מה ולמה לשמח? אלא על שזכינו להברא מורע ישראל, ולא עשני גוי, ועל זה אנו מברכים ברכה בכל יום. וככל ששמחים עם הקדוש-ברוך-הוא, ממשיכים על עצמנו אור כזה, תענוג כזה, שאי אפשר לתאר ולשער כלל. ואם הייתם יודעים מה זה שמחה, הייתם שמחים ועליונים תמיד. שמחה זה עולם החרות, שמחה מצילה את האדם מכל הצרות.

מוהרנ"ת ז"ל הבטיח לאדם — אם תהיה בשמחה בכל יום, לא תראה פני גיהנום. והקדוש-ברוך-הוא נמצא רק במקום של שמחה, כמו שפתיב (דברי-הימים א' טז, כז): "עז וחדנה במקומו"; שמחה היא מצוה הכלולה מכל המצוות. והשמחה היא, שאנו זוכים להכיר את הקדוש-ברוך-הוא, זה התענוג והשעשוע הכי גדול. ואם אדם בשמחה, נתרחב לו הדעת והמח. כי למה אדם רב עם אשתו, למה אדם מרגיש חלי, עניות ודחקות? מפני שנמשך אחר המרירות. ולכן אנחנו צריכים למסור את נפשנו, שתהיה אצלנו רק שמחה. ובפרט בבית, האשה צריכה לשמח את בעלה, והבעל

צריך לשמח את האשה, ואם הייתם כלכם בשמחה, הנה לכם שפע של פרנסה, ולא הייתם חסרים מאומה.

אני מאד מקווה לפנניו יתברך, שתתקבצו יחד, ותמיד תדברו מהקדוש-ברוך-הוא ואל הקדוש-ברוך-הוא, ותמיד תהיו בשמחה, ואז לא תחסרו דבר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע בתפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, וכן אבקש מכם שתתפללו עלי, כי כל תפלה שמתפללים בעבורי, עושה רשם גדול בשמים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י' צט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", הונ"ה עליהם ישרה שכנינתו תמיד.

רבנו ו"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפד): אחת מהשאלות ששואלים את האדם כשעולה לעולם העליון היא: "קבעת עתים לתורה?" מהי משמעות השאלה הזו, אומר רבנו ו"ל: אדם יש לו המון טרדות בחיים, והוא כל-כך עסוק משהו כל שעות היום ולרבות הלילה, אזי שואלים אותו, האם גזלת מטרדותיך ומזמנך כדי ללמד תורה? ! קבע — לשון גזלה, כמו שפתיב (משלי כב, כג): "וקבע את קבעיהם נפש".

ההכרח לי לומר לכם, זה לי שלשים שנה שזכיתי להתודע מרבנו ו"ל. והנה שנות בחרותי היו הזמנים הכי טובים, אף שבאמת היה לי גם מר מאד, ביישיבה שלמדתי נתודעו שאני מקרב לרבנו ו"ל, והחלו לרדף אותי, אבל אני הייתי עקשן גדול, והחילותי ללמד סדר-דרוך-הלמוד של רבנו ו"ל: תנ"ך, ששה סדרי משנה,

בבלי, מדרשים, ועל כולם — שקדתי מאוד מאוד בספרי רבנו ז"ל: "לקוטי-מוהר"ן", "לקוטי-הלכות", וגמרותי את זאת פעמים אין מספר. אף הנה לי מר מאוד, כי רדפו אותי. כגון: רציתי ללמד ח"י פְּרָקִים משניות, ואחד מהצות עשה לי צרות צרורות, הוא התעקש שלא אגע במשניות, עד כדי כך, שהלא רציתי לסיים ח"י פְּרָקִים משניות, אזי הצרכתי לעשות עמדה על השלחן עם הרבה ספרים, ובמרכז השלחן היתה לי גמרא, ותחת זאת הנה משניות, וכך הייתי לומד, ומסתכל מדי פעם אם ראש הישיבה אינו רואה. והנה זה פלא על גבי פלא, מימיני ישבה קבוצת בחורים וקראו עתון, וזה לא הפריע לראש הישיבה, ומשמאלי ישבה קבוצת בחורים ופצחה גרעינים, וזה לא הפריע לו, ודיקא הלמוד משניות שלי הפריע לו...

אבל הייתי עקשן גדול, וכל למוד בא לי בקשי רב, ולמדתי ספרי רבנו ז"ל במסירות נפש, וקבע את קבעיהם נפש, גזלתי מזמני ללמד ח"י פְּרָקִים משניות, והמון דפים גמרא, ועל כולם — ספרי רבנו ז"ל. וכן גנבתי זמן להתבודדות.

מה אמר לכם! אין לתאר ואין לשער את המסירות נפש שהיתה לי על כל פרט ופרט, ותאמינו לי, שרגע אחד לא היתה לי מנוחה, יש עלי טרדות וטרדות הצבור — שלא יאמן פי יספר. ולמה אני מספר לכם כל זאת? להראותכם דגמא חיה, איך שמפל הטרדות והצרות והיסורים שעוברים עלי, אף-על-פי-כן אני יושב בחדר הספרים הענק שלי, ואימתי שאני רק יכול 'לגנב' עוד למוד ועוד למוד, עוד דף ועוד פרק, עם כל הטרדות, אני חוטר טוב אמתי ונצחי. וגם עתה אני צריך לקצר בשביל ענין של פקוח נפש.

בצעירותי הנה לי מר מאוד, לא היו לי חברים, לא הנה לי מי שיחזק אותי, אבל היתה לי פתחת אחת — הקדוש-ברוך-הוא! והייתי כל-כך חזק בתפלה והתבודדות, ששום דבר בעולם לא יכול היה לשברני, מפל הצרות והיסורים רציתי אל הקדוש-ברוך-הוא, הייתי עקשן גדול על ח"י פְּרָקִים משניות — לא קיץ ולא חרף,

לא יום ולא לילה, שום דבר לא עצר אותי, הייתי עקשן כזה בעבודת השם יתברך, עשיתי ככל יכלתי, העקר לא לעזב את עצמי.

ולכן אבקש גם אתכם, אל תהיו בטלנים! אני יודע, שרע ומר לכם. היום הדבר הכי קשה זה בחור ונק. ואני יכול להתפאר לפני בית-דין של מעלה, שאף אחד בעולם אינו מבין צערו של בחור כפי שאני מבין. ותראו מה רוצים לעשות לי, רק מפני שאני רוצה להציל נשמות ישראל מעוונות... ותאמינו שכואב לי מאד, כי אצל רבנו ז"ל הדבר הראשון היה — שבחור צריך להתחתן. ואם הייתי בארץ ישראל, לא הייתי מניח לבחורים לחכות כרגע, עד שהייתי מוצא לכל אחד ואחד שדוף, כי עז חפצי ורצוני, להרבות קדשה וטהרה, ולהציל את הדור מרדת שחת. וכך פרשתי את נבואת ירמיהו הנביא, שאמר (איכה א, טו): "קרא עלי מועד ל'שבר את בחורי", אצל הסמ"ך-מ"ם זהו מועד וחג כששובר בחורים. וראשי התבות הן: עמל"ק ובלע"ם, שמפילים את האדם בפגם הברית ובכפירות, וכל מגמתם להרבות טמאה, חס ושלום, בעולם.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו): זהו כלל גדול, שאי אפשר להשיג את הצדיק, אלא מי שתקן את הברית, ומי שקלקל את הברית, לבסוף יצא ויחלק על הצדיק. וכן אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן נא): את זה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם הזה מטעה מאד.

ואספר לכם מעשה מבהיל הרעיון, עד כמה העולם מטעה; גר בשכנותנו אדם, שמי שמסתכל עליו, יאמר שהוא מל"ו צדיקים, כי את פניו מעטר זקן לבן ארף, ולכוש במלבושים רבניים וכו', וכל חזותו אומרת, לכאורה, כבוד וצדקות, ואני לצערי הרב, יודע היטב מיהו האדם הזה, הוא השאיר גויה עם כמה ילדים באיזה חבל ארץ וברח, והגיע לארצות-הברית, והתחתן עם בת ישראל, והוליד כמה ילדים, וכיום אף אחד אינו יודע את הקפת שרצים שתלויה אחריו. ואנשים עד היום חושבים, שהוא מל"ו צדיקים, הרי לכם — איך יכולים לשטות את הבריות!

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ מְדַבֶּרֶת מִקְרַח וְעֵדְתוֹ; כִּידוּעַ, מִשֶּׁה סָבַל מֵה שְׁסָבַל מִדֶּתֶן וְאֲבִירִים, וְהִנֵּה הַתְּחַבֵּר קִרַח אֲלֵיהֶם, וְהַחֲלוּ לְחַלֵּק עַל מִשֶּׁה, וְנוֹסְפוּ עֲלֵיהֶם מֵאֲתִים וְחֲמֻשִׁים רַבָּנִים. שׂוֹאֵל רַש"י: קִרַח שִׁפְקַח הָיָה, מָה רָאָה לְשִׁטוֹת זֹ? ! נִשְׁאֲלֵת הַשְּׁאֵלָה: בְּמָה הָיָה קִרַח פִּקְחָ? אֲלָא הוּא הָיָה לְוִי, וְיָדוּעַ שִׁשְׁבֵט לְוִי לֹא הָיוּ מְשַׁעֲבָדִים לְמִצְרַיִם, כִּי מִשֶּׁה רַבְּנוּ הִחְדִּיר בְּכֻלָּם — אֵל תִּלְכוּ אַחַר פְּרַעֲה, כָּל הַשְּׁבֵטִים הַתְּפֹתוּ לִילָךְ אַחַר פְּרַעֲה שֶׁאָמַר לָהֶם: אֲתָן לָכֶם כֶּסֶף וְזָהָב, הֶעָקַר תַּעֲבֹדוּ לִי. וְשִׁבֵט לְוִי הָיָה בַר דַּעַת וְאָמְרוּ: אֵינְנוּ צָרִיכִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכוּ', כִּי לְבִסוּף תִּגְרָשְׁנוּ, וְנִצְטָרֵךְ לְעֵבֵד אֶצְלָךְ עֲבוּדַת פְּרָךְ. הֲרִי קִרַח הָיָה פִּקְחָ, רָאָה שִׁשְׁבֵט לְוִי אֵינֶם מִפְּסִידִים אֶצֶל הַדּוֹד — מִשֶּׁה רַבְּנוּ, וְאִיךְ רָאָה לְשִׁטוֹת זֹ לְחַלֵּק עַל מִשֶּׁה? ! וְנִשְׁאֲלֵת שְׁאֵלָה מְעַנִּינַת מְאֹד, לְמָה שְׁאֵלוּ שְׁאֵלָה זֹ דִיְקָא עַל קִרַח, הֲלֹא הָיוּ מֵאֲתִים וְחֲמֻשִׁים רַבָּנִים, נְשִׂאֵי עֲדָה, אֲנָשֵׁי שֵׁם, לְמָה עֲלִיהֶם לֹא שְׁאֵלוּ שְׁאֵלָה זֹ? — שִׁפְקַחִים הָיוּ, וְאִיךְ נִטְפְּשָׁה דַעְתָּם לְחַלֵּק עַל מִשֶּׁה? אֲלָא הַתְּרוּץ הוּא פְּשׁוּט, אִם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לְאָדָם שְׁטִיפַת מַח, אַחַר שֶׁמִּשֶּׁה רַבְּנוּ מָסַר נַפְשׁוֹ בְּעַבּוּרֹו, שֶׁהֲלֹא הוֹצִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְסָפַן נַפְשׁוֹ בְּעַבּוּרֶם, קָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם, הוֹרִיד אֶת הַתּוֹרָה, הִבִּיא אֶת הַמָּן, הֶעֱנַנִים וְהַבָּאָר, שְׁאוּמְרִים חֲכָמִינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׁכָלָם חֲזָרוּ בְּזִכּוֹת מִשֶּׁה, וְהִנֵּה אַחַר כָּל-כֵּךְ הַרְבֵּה טוֹבוֹת, הוֹלֵךְ קִרַח שֶׁשְׁכּוֹר וּמִיִן הָיָה (עֵין יְרוּשָׁלַיִם סִנְהֶדְרִין), וְעוֹשֶׂה מִמִּשֶּׁה לִּיצְנוּת, לוֹעֵג מְצִיצִית וּמְמוֹזוּזָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְעוֹשֶׂה שְׁטִיפַת מַח לְמֵאֲתִים חֲמֻשִׁים רַבָּנִים, אֲנָשֵׁי שֵׁם, וְנִתְּפֹתוּ לְלַכֵּת אַחֲרָיו, סִימָן שֶׁהָיוּ טְפָשִׁים.

כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם רַק קֶצֶת שְׁכָל, הוּא מִתְּבוֹנֵן וְנוֹכַח: "הֲלֹא הַצְּדִיק הַזֶּה הִצִּיל אוֹתִי מִן הַבּוּץ, הַצְּדִיק הַזֶּה עֲזָר לִי, וְעָשָׂה לִי טוֹבוֹת כָּל-כֵּךְ הַרְבֵּה, וְאִיךְ אֶתְרַחֵק מִמֶּנּוּ עִתָּה? !"

אֵינְכֶם יְכוּלִים לְתַאֵר לְעֶצְמְכֶם אֵילֹו מְגִיעוֹת הָיוּ לִי לְעֵזֹב אֶת רַבְּנוּ ז"ל, שְׁבָאוּ רַבָּנִים גְּדוּלִים, וְנָסוּ לְמִנְעֵנִי מִדְּרֹךְ רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵנִי עֲנִיתִי בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשִׁיטוֹת: אֶפְלוּ אִם תּוֹרִידוּ לִי כָּאֵן מְלֹאכִים, חֲתִיכוֹת אֵשׁ, וְיֹאמְרוּ לִי: תַּעֲזֹב אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אֲמַר לָהֶם: תַּעֲלוּ

לְהִיכֵן שְׁבֹאתֶם, אֲנִי אֶת רַבְּנוּ ז"ל אֵינְנִי עוֹזֵב! כָּל־כֶּף חִזַּק הָיִיתִי בְּדַעְתִּי.

וְלִכֵּן רָאוּ לְהִיּוֹת חִזְקִים בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לְנַתֵּק אֶתְכֶם מִמֶּנִּי, וְלֹא אוֹתִי מִכֶּם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נוּכַל בְּצוּתָא לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' ק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִרְחַת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא צְרוּת וְכוּ', וְכֵן סִפַּר לִי הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ'.

וְהִנֵּה הַהֶכְרַח לְהוֹכִיחַ אוֹתְךָ תוֹכַחַה מְגַלָּה וְאַהֲבָה מְסַתְרַת, וְאֲנִי מְקַנֶּה שְׁלֹא תִקְפִּיד, וְאִם תִּקְפִּיד — אֲנִי אֶת שְׁלִי עֲשִׂיתִי, וְעָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֶךְ.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (פְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיַדִּי שְׁעָמוּם וְלְיַדִּי זְמָה; בְּנֻדָּאֵי צְרַתְךָ הִיא צָרָה גְּדוּלָּה עַד מָאֵד, אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְהַכְחִישׁ אֶת הַמְּצִיאוֹת הַמְּרָה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת מֵרַב יֵאוּשׁ וְדַכְאוֹן שְׁתַּקְּפוּ אוֹתְךָ, אַתָּה מְסַתּוּבֵב בְּטַל, אֲשֶׁר זֶה יוֹתֵר גְּרוּעַ מֵהַכָּל, כִּי זֶה יָבִיא אוֹתְךָ לְיַדִּי מִחֲשֻׁבוֹת שֶׁל הַבָּל, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, שֶׁל הַתְּאֲבָדוֹת וְכוּ' וְכוּ'; כִּי כְּשֶׁאָדָם רַק חוֹשֵׁב מֵהַצְּרוּת שֶׁלוֹ בִּיּוֹם וּבְלַיְלָה וְכוּ', וְאִין לֹאֵל יְדִיו לְעֶזֶר לְעֶצְמוֹ, וְהוּא נִכְנָס בְּעֶצְמוֹ בְּדַכְאוֹן פְּנִימִי, זֶה לֹאֵט לֹאֵט הוֹרֵס לוֹ אֶת עֲצָבִיו, עַד שֶׁבֵּא לְיַדִּי מִחֲשֻׁבוֹת כְּאֵלוֹ כְּמוֹ שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, וּמְכַל שְׁפֵן שְׁבֹא גַם לְיַדִּי עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת עַד מָאֵד, שְׁנָה עוֹד מְסַבֵּף אוֹתְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי אִין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֶלֹא אִם־כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת (סוּטָה ג.), וְכִפִּי רַבּוּי עוֹנוֹתָיו, כְּמוֹ־כֵן חֲלָקֵי שְׁטוּת נִכְנָסִים בּוֹ, עַד שְׁמֵרֵב עֲבֵרוֹת וְחֲטָאִים

וכו', אדם נעשה לגמרי משגע ומטורף, וכבר אין לו רכוז וישוב הדעת בכלל, והוא הרוס בגשמיות וְהרוס ברוחניות, עד שכבר אינו מוצא את מקומו, פשוטו כמשמעו, ורעים ומרים לו החיים — אינו עובד, אינו לומד, אינו מתפלל, ואפלו כבר אינו ישן, כי מרב עצבים וכו', הוא אינו יכול לישן בלילה, וכן כבר אין לו תאבון לאכל וכו', וכן עובר עליו יום אחר יום, לילה אחר לילה — לא עולם הנה, לא עולם הבא, רק גיהנום על פני אדמות, מקלל את כלם וכו', ויש לו רק טענות על אחרים וכו', וחייו ממרמרים לגמרי, עד שמאבד לאט גם את ידידיו הטובים וכו', ומה נשאר? עם כלום, וזו המציאות המרה!

לא כן אם היית מציית את רבנו ז"ל, שצעק בקול עמק: "גיוואלד, זייט אייך נישט מיאש, עס איז גאהר קיין יאוש נישט פארהנדין", אין שום יאוש בעולם כלל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח), הינו שאדם נמצא במצבים הכי קשים ומרים, אסור לו להתיאש כלל, רק לקיים "מבטן שאול שועתי" (יונה ב, ג); וכן פעם אחת הפליט רבנו ז"ל מפיו: העקר הוא "מבטן שאול שועתי" (עין שיחות-הר"ן, סימן שב); הינו שאין עצה אחרת, רק להרגיל עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, ולקבל על עצמו לא להפגס בוכוחים עם שום ברֵיה שבעולם, ולא להתחיל לדבר עם אף אחד — זה הדבר הראשון; כי רב הצרות והיסורים של האדם, זה רק על-ידי הדבור, שמדבר כל העולה על רוחו, וזה מה שמלחיץ אותו. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח) על הפסוק (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דברו", מה גורם לאדם רוח סערה במחו? זה הדבור, שמפקירו; ולכן זה הדבר הראשון שאֵתה צריך לקבל על עצמך — להפסיק לדבר שטיות, וכל העולה על רוחך וכו', ולא להתיאש בשום פנים ואפן, כי מפל צרה יכולים לצאת — אם רק לא עוזבים את עצמו.

ואחר-כך ראה להרגיל עצמך לדבר תמיד עמו יתברך, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, בתמימות ובפשטות, ולהאמין אֲשֶׁר כָּל דְּבַר וְדְבַר שֶׁאֵדָם מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — בוקע

רקיעים, בלי שום גזמה כלל. ועל זה צריכים אמונה, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב): ובאמת אם היה האדם יודע בידיעה שלמה, שהקדוש-ברוך-הוא עומד עליו בשעת תפלה, ושומע כל דבריו, בודאי היה מדקדק על כל דבריו לדבר אליו יתברך, ומחמת שאין לו את זה בידיעה ברוחה, מחמת זה אינו מדקדק כל-כך בזה. וההעלם וההסתר הזה נובע מהכפירות והאפיקורסות שלו.

ולכן הדבר היחידי שיכול להציל אותך מרדת אל השאול תחתית ומתחתיו (אפלו אשר לפי דעתך אתה כבר נמצא שם), הוא — להרגיל עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, ואף שבהתחלה יהיה נדמה לך שאין מי ששומע לך, ואין מי שצריך אותך, דע לך, כי הכל דמיון גדול, הנובע מכפירות ואפיקורסות, כי באמת הקדוש-ברוך-הוא נמצא, ואין בלעדיו נמצא, ובכל תנועה ותנועה — שם אלופו של עולם, ולכן אתה תדבר ותשיח ותספר את כל אשר עם לבך עמו יתברך בתמימות ובכפשיטות גמורה, ותדע שהוא יתברך שומע ומקשיב כל דבור ודבור שאתה מדבר אליו. ואל תבלבל את עצמך בעניני המחשבות הטורדות אותך, כאלו אבד מנוס ממך, וכאלו אין מי שישמע אותך, כל זה הוא מקורי העכביש שהסמך"ך מ"ם אורג סביבך, כדי להפילך ולעקרך מהעולם.

ולכן מספיק קברו אותך, מספיק זרקו אותך, הגיע הזמן, שתקח את עצמך בידיך, ותרוץ אליו יתברך, שאוהב אותך מאד, ורוצה לשמע קולך.

ומה שנדמה לך וכו' וכו' ההפוך וכו' וכו', כל זה מפני שפגמת בברית, בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, אשר חטא זה מציר לך את האור לרע, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו), כי כל אדם הוא הציר של האור, כפי שהוא מציר את האור — כמו-כן נוצר לו, עין שם; ולכן דע לך, ידידי! שאין זה כמו שחשבת וכו', אדרבה, כל זמן שאדם חי, הוא צריך לדעת שיש לו תקנה, ויכול אף לראות נסים נגלים, ויראה בשונאיו ומציקיו מה

שהם רצו לראות בו, העקר להיות עקשן גדול על דבר אחד — למעט בדבור עם בני־אדם, שלא רק שאינם יכולים לעזור לו, אלא גם להזיק לו, וירבה לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור עמו יתברך — זו הצלחה נצחית, ובזה יטיל כל ימי חייו, בסוד (בראשית ו, ט): "את האלקים התהלך נח", שתמיד הלך עם הקדוש־ברוך־הוא, שזה היפי והנעם של החיים, אשרי מי שחזק בזה! וכל זה הדבר הראשון והיסוד לצאת ממצוקתך, שבה אתה נמצא.

והדבר השני — אל תסתכל על אחרים כלל, רק קח משניות, ותתחיל לגרס פֶּרֶק אחר פֶּרֶק, עד שתזכה לסיים מסכת אחר מסכת, עד שתזכה לסיים את כל הששה סדרי משנה, וכן תעשה עם גמרא, ותתחיל ללמד מהתחלת ברכות, ותגרס דף אחר דף, עד שתזכה לסיים פֶּרֶק ואחר־כך עוד פֶּרֶק, עד שתזכה לסיים מסכת שלמה. וכן תסיים מסכת אחר מסכת, עד שתזכה לסיים את כל הש"ס. ואף שבהתחלה יבוא לך דבר זה מאד קשה, עם כל זאת אם תהיה עקשן בזה, אפלו שבהתחלה לא תבין, תלמד גמרא בלי רש"י ובלי תוספות, ואור התלמוד יזכך את נפשך, ואז לאט לאט תהיה רגיל בגמרא, עד שלא תרצה כבר לעזב את הגמרא ותתחיל להבין. ואף שזה קשה להסביר, פי רב בני־אדם צוחקים מזה, וחושבים מה שחושבים וכו', וכו', אבל בין כך הם אינם פותחים גמרא בכלל, ובפרטיות אחר החתנה. אבל בדרך זו, כבר לא תרצה להפרד מהגמרא, ותלמד כל ימי חיך גמרא, אשר יש בה כל הסגלות וכל התקונים, ומי שרגיל בלמוד גמרא, כבר אינו צריך לשום תקונים. ואת זה אי אפשר להסביר לאחרים כלל.

ותאמין לי, שיש בעטי עוד הרבה להאריך ולהסביר לך מעלת הגרסא במשניות ובגמרא ובוהר וכו', אבל מפני הטרדה שונכסה לי עכשו — ההכרח לקצור.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר קִרְח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֻרָה הַיְקָרִים,
הַלְלִים בְּאֵהָלָה שֶׁל תּוֹרָה, הַנִּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים בְּמֵאֵד מְאֹד, שְׂזַכְּנוּ
לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה הַשְּׂמֵחָה הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁלָּנוּ. רַבְּנוּ ז"ל
מְחַדֵּיר בָּנוּ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂזוֹנְפָה תָּמִיד לְחֹשֶׁב רַק
מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִזְנָפָה לְאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כְּזוֹ, עַד שְׂמֵתִקֶּף
הָאֲמוּנָה נִרְאָה, כְּכִיכּוֹל, אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כְּתִיב (יִחְזַקְאֵל א, א): "נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְיֵאָרְאֶה מִרְאוֹת
אֲלֹקִים", אוֹמֵר עַל זֶה מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שְׁזֵה רְאִשֵׁי תְבוּת: אֲמוּנָ"ה,
אֲדָם צָרִיף לְהִיּוֹת כָּל-כָּף חֲזַק בְּאֲמוּנָה, עַד שְׂיִפְתָּחוּ לְפָנָיו אֶת כָּל
הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי וְשָׁמַי מֵרַב הָאֲמוּנָה. כְּשֵׁיִשׁ לְאֲדָם אֲמוּנָה, הוּא חֵי
חַיִּים טוֹבִים וְנִעֲמִימִים, הוּא יוֹדֵעַ לְהִיכֵן לְפָנוֹת, וְכֹל מֵה שְׂעוֹבֵר עָלָיו,
הוּא בָּא רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְדַבֵּר אֵלָיו וּמִתְפַּלֵּל לְפָנָיו,
וּמְשִׁיחַ לְבוֹ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְיֵשׁ לוֹ לְהִיכֵן לְבָרַח. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יִסְלַח לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ; וְרוֹאִים מְכַל זֶה גְדֹל הַכַּחַשׁ שֶׁל הָאֲמוּנָה.

וְאֵיךְ זוֹכִים לְהִגִיעַ לְאֲמוּנָה? אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק
א, סִימָן ז'): עַל-יְדֵי הַצְדִיק, שֶׁהוּא נוֹתֵן לָנוּ עֲצוֹת יְקָרוֹת אֵיךְ לְזַכּוֹת
לְאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת. וְזֵה הָיָה מֹשֶׁה רַבְּנוּ, שֶׁגָּלָה לְעַם יִשְׂרָאֵל
אֶת הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. עַד כְּדֵי כָךְ, שֶׁהִנְבִיא מְשַׁבַּח אֶת נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל (יְרֵמְיָה ב, ב): "זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ, אֶהְבֵּת כְּלוֹלוֹתֶיךָ, לְכַתֵּף
אֲחֵרֵי בְּמִדְבָר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה". הִלְכוּ אַחַר מֹשֶׁה בְּמִקּוֹם לֹא זְרוּעַ,
בְּמִדְבָר שָׁמַם, וּמֹשֶׁה בָּנָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל.

אֲבָל הַסֵּמ"ך-מ"ם וְגִנְדָא דְלִיָּה הַקִּים זֶה לְעַמַּת זֶה אֶת קִרְח
וְעַדְתּוֹ, שְׂחֻלְקוֹ עַל מֹשֶׁה, קִרְח קָם נֶגֶד מֹשֶׁה, וְסָחַב אִתּוֹ מְאִתִּים
וְחֲמִשִּׁים נְשִׂאֵי עֲדָה, קְרוּאֵי מוֹעֵד, אֲנָשֵׁי שָׁם. שׂוֹאֲלִים חֲכַמֵּינוּ

הַקְדוּשִׁים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה יח, סִימָן ח'): וְקָרַח שִׁפְקַח הָיָה, מָה רָאָה לְשִׁטוֹת זֹו?! הֲרִי הוּא הָיָה בֶּן דֹּדוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וּמִשָּׁבֵט לִוֵּי הָיָה, אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם לֹא עָבְדוּ, וְהוּא זָכַר אֶת כָּל זֹאת, שֶׁלֹּא הָיָה צָרִיף שָׁבֵטוֹ לְהִשְׁתַּעֲבֹד בְּמִצְרַיִם, וּמֹשֶׁה רַבְּנוֹ הוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, קָרַע לָנוּ אֶת יַם סוּף, וְהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וּבִכְךָ — קָרַח שִׁפְקַח הָיָה וַיִּדַע מִמֹּשֶׁה רַבְּנוֹ, וּמָה רָאָה לְשִׁטוֹת זֹו לְחַלֵּק עֲלֵיוֹ?! וּבִאֲמַת הַמַּאֲתָיִם וַחֲמִשִּׁים נְשִׂאֵי הָעֵדָה, קָרוּאֵי מוֹעֵד, אֲנָשֵׁי שֵׁם, גְּדוּלִים וּמְפָרְסָמִים, אֵינן תַּמָּה עֲלֵיהֶם שְׁנוֹסְחָפוֹ אַחַר קָרַח, כִּי שׁוֹטִים גְּדוּלִים הָיוּ, כִּי הֲלֹא רָאוּ אֶת מֹשֶׁה רַבְּנוֹ הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, שֶׁמָּסַר נַפְשׁוֹ בְּעַבְדוֹר עִם יִשְׂרָאֵל, וּכְשֶׁפָּרְעֹה רָצָה לְהַרְגוֹ, וְאָמַר לוֹ (שְׁמוֹת י, כח): "הֲשָׁמַר לְךָ אֶל תִּסָּף רְאוֹת פָּנַי, כִּי בַיּוֹם רְאוֹתָךְ פָּנַי תָּמוּת"; מֹשֶׁה רַבְּנוֹ לֹא שָׁת לָבוֹ לְזֹה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יָרַד לְמִצְרַיִם, וְהוֹצִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּנִסִּים נִגְלִים, וְקָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם שִׁיּוּכְלוֹ לְעַבֵּר בַּיַּבֶּשֶׁה, וְהוֹלִיכֶם בַּמְדָּבָר, וְקָבְלוּ עַל יְדוֹ בְּאֵר מַיִם לְשִׁתוֹת, מִן הָאֶכָל, וַעֲנַנִּים לְהַקִּיֶּם, וְהוֹרִיד לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה, אֲזִי כָּלֶם יָדְעוּ מִיְהוֹ הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, מִיְהוֹ מֹשֶׁה, וְאִיךְ הִתְפַּתּוֹ לִילֵךְ אַחַר קָרַח הַלֵּץ, שֶׁהִסְתּוֹכַב כָּל הַלַּיְלָה, וְעָשָׂה לִיצְנוֹת מִמֹּשֶׁה רַבְּנוֹ וּמִהַמְצוּוֹת. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְרוּשָׁלַיִם סְנֵהֲדָרִין): קָרַח מִיִּן הָיָה, כִּי כָּפַר בְּעַקְרָהּ. וְכֵן שָׁכַח הָיָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, שֶׁמֹּשֶׁה אָמַר: "עֲתָה עֵת שְׁכָרוֹת הוּא", אֵינִי יָכוֹל לְדַבֵּר עִמָּכֶם, כִּי שָׁכוּרִים אַתֶּם (רש"י בַּמְדָּבָר טז, ה); וְאִם-כֵּן אִם קָרַח, שָׁהִיָּה לִיצָן, מִיִּן וְשָׁכוּר, יָכוֹל הָיָה לְהַפְּיֵךְ אֶת לִבָּם שֶׁל מַאֲתָיִם וַחֲמִשִּׁים נְשִׂאֵי עֵדָה אֲנָשֵׁי שֵׁם, כְּנֶגֶד מֹשֶׁה, נִמְצָא, שֶׁטַּפְּשִׁים גְּדוּלִים הָיוּ, כִּי אִם יָכוֹלִים בֶּן לַיְלָה אֶחָד לְעֲשׂוֹת לְאָדָם שְׁטִיפַת מַח, אַחַר יִגִּיעָה וְטָרְחָה שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁמִּתְיַגֵּעַ וְטוֹרַח עִמָּנוּ יָמִים וְשָׁנִים, וּמִשְׁפִּיעַ עֲלֵינוּ כָּל טוֹב, וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ, וּמַעֲוֹדֵד וּמְשַׁמֵּחַ אוֹתָנוּ, וּמְחַדִּיר בָּנוּ אֶמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יַחְבְּרֵךְ, וּמוֹצִיאֵנוּ מִהַבוּץ, בְּשִׁבִיל לַיְלָה אֶחָד שָׁבָא אֵיזָה שְׁכוֹר, לִיצָן, יָכוֹלִים לְהִתְפַּתּוֹת?! סִימָן שְׁאֵלוֹ הָאֲנָשִׁים הַמִּתְפַּתִּים — שׁוֹטִים וְסִכְלִים הֵם! וְלָכֵן רַק עַל קָרַח שׁוֹאֲלִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: קָרַח שִׁפְקַח הָיָה — כִּי הִכִּיר בְּגִדְלָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, אִיךְ רָאָה לְעֲשׂוֹת שִׁטוֹת כְּזֹו?! אֲבָל הַמַּאֲתָיִם וַחֲמִשִּׁים רַבָּנִים, הֵם בְּאֲמַת טַפְּשִׁים, שֶׁהִצְלִיחוּ לְעַבֵּד עֲלֵיהֶם בְּלַיְלָה אֶחָד,

וְלִהְפֹּךְ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ, וְלִדְבֹר עַל מִשָּׁה, הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, הַדְּבוּק
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַמְרַחֵם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ
ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז').

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, שְׂאֲתֶם אֵל תְּהִיו שׁוֹטִים, וְלִבֵּל יוּכְלוּ
לְעַבֵּד עֲלֵיכֶם. זְכְרוּ הַיָּטֵב, אִיךָ הַצַּדִּיק מְסַר נַפְשׁוֹ בְּעַבּוּרְכֶם זְמַן רַב
כָּל-כָּף, יָמִים וְשָׁנִים גְּדוֹל וְחַתָּן אֶתְכֶם, וְעָשָׂה לָכֶם כָּל-כָּף הַרְבֵּה
טוֹבוֹת, הִיתְכֵן שְׂיָבוֹא לִפְתַּע אֵיזָה רִיק וּפּוֹחֵז, וְיוּכַל לְרַמּוֹת אֶתְכֶם? !
אִיזוֹ בּוֹשָׁה הִיא זוֹ! תִּשְׁמְרוּ עֲצַמְכֶם מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יָבוֹאוּ מִבְּחוּץ
לְעִשׂוֹת לָכֶם שְׁטִיפַת מַח, וּבּוֹדָאֵי מִבְּפָנִים — שְׁלֹא יִפְתּוּ אֶתְכֶם.

וְכֵן אֲבַקֵּשׁכֶם דְּבַר אֶחָד — הַמְשִׁיכוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּעַבּוּרֵי, אֲנִי
זְקוּק לִישׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, וְרַק תְּפִלוֹתֵיכֶם יַעֲזְרוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּנִית "הֵיכַל-
הַקְּדוֹשׁ", אֲשֶׁר הוּא הֵיכַל קְדוֹשׁ הַקְּדוֹשִׁים נִפְלָא מְאֹד, וְזֶה לְצַנְיָנִים
בְּעֵינֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְלִכֵּן הוּא מְכַפֵּישׁ אֶת שְׁמֵנוּ כָּל-כָּף. וְלִכֵּן רְאוּ
לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל עֲלֵינוּ, וְכָל תְּפִלָּה וְתַחֲנֻנָה נִתְקַבְּלַת לְרַחֲמִים
וְלִרְצוֹן, כָּל דְּמָעָה שְׂתוּזִילוּ בְּעַבּוּרֵי, עוֹשָׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל בְּשָׂמִים,
וּבְזָכוֹת הַתְּפִלוֹת נִזְכָּה לְהַתְּרָאוֹת בְּמַהֲרָה, כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה
יְכוּלִים לְקַרְעַת אֶת כָּל גְּזָרֵי הַדִּינִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י' קב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קְדוֹשׁ לְסִדְרַת חֲקַת בְּלָק, י"א תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב, אִיךָ
שְׂאֲתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצַמְךָ בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכָּה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי כָף גְּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ
ז"ל, שְׂמִי שְׂרוּצָה לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עֲלֵיו מִתְּפַשְׁטוֹת הַמְּנִיעוֹת

אֲשֶׁר י' קג בַּנְחַל פּוּז

וְהַמְרִיבוֹת לְמַנֵּעַ וּלְעֵכָב אוֹתוֹ וְכוּ', לְשַׁבְּרוּ וּלְבַטְּלוּ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעֵמֶד, וְאֵינּוּ מִתְּפַעֵל מִפְּגָעֵי וּמִמְקָרֵי הַזְּמַן.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלֹא לְדַקְדָּק הַרְבֵּה עַל עֲצֻמָּה, מִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֹא תַעֲשֶׂה שׁוּם בְּקִרְתָּ עֲלֶיךָ, וְלֹא תִכְנִיס בְּעֲצֻמָּה שׁוּם שְׂנֵאָה וְקִנְאָה. הֵינּוּ כְמוֹ שְׂאֵסוּר לְשֵׁנָא אֶת חֲבֵרוֹ, וְלֹא לַעֲשׂוֹת עֲלָיו שׁוּם בְּקִרְתָּ, רַק לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, בִּן צְרִיף לְהִיּוֹת עִם עֲצֻמוֹ.

רְאֵה לְהִכְנִיס אֶת עֲצֻמָּה בְּתוֹרְתָנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אִפְלוּ מֵעַט דְּמַעַט, אֲבָל לֹא יִחַסֵּר לְךָ יוֹם מִכְּלֵי לַמּוֹד זֶה, שְׂמָאֵד מְסַגֵּל לְאָדָם.

גַּם הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר — הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמָּה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּתְעַרֵב בְּשׁוּם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שָׂקָר, כִּי אֵין לָנוּ רַק הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר חֲקַת בְּלָק, י"א תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

אֲתִמּוֹל חֲזוֹרְתִי מִנְּסִיעֵתִי שְׂזַכִּיתִי לְהִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְתִהְיֶה לָאֵל, פְּעֻלָּתִי שֵׁם מִה שְׁהֵייתִי צְרִיף לְפַעֵל, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂאֲזַכֶּה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפַּעֵל רְצוֹנִי, לְבוֹא וּלְהִתְגַּוֵּר בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה.

ראה, אהובי, אחי הקרר! להיות בשמחה תמיד, ותסתכל בכל יום, שאין לך רק היום הזה, וכן בכל שעה תסתכל על השעה הזאת, שאין לך רק השעה הזאת, ועל-ידי-זה תמלא את כל היום וכל שעה בטוב אמתי ונצחי, וימשך עליך שפע רוחני וגם גשמי; כי כשאדם זוכה לשמר את יומו, נפתחים לו אורות נשגבים. וזה אשר י'ו'ם — ראשי תבות: וְנִהַר י'וֹצֵא מ'עֵדֶן (בראשית ב, י), הינו כי מי שזוכה לשמר את יומו, על-ידי-זה זוכה שנהר השפע יוצא מעדני דנחלא עמיקא וטמירא, ונשפע עליו בין ברוחני ובין בגשמי.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להצליח דרכך, ותהיה מקרב אל רבנו ז"ל באמת. ותורה יבקשו מ'פיהו (מלאכי ב, ז), ראשי תבות: יו"ם, הינו על-ידי שזוכים לשמר את היום, זוכים לקבל תורה מהצדיק האמת, הדומה למלאך השם, מלאך הנו"ה צבאות. וגם יוציאם מ'החשך ויצלמות (תהלים קז, יד), ראשי תבות: יום, הינו מי שזוכה לשמר את יומו, ויודע שכל יום הוא יום, יזכה לצאת מחשך וצלמות.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח דרכך, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"קד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר חקת בלק, י"א תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד אני שמח, שאת מחזקת את עצמך להיות במסגרת דתית, כן יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתגדלי תחת השפעת התורה והיראה, ותזכי למצא את בן זוגך, ולהקים בית נאמן בישראל.

אֲשֶׁר י' קה בְּנַחֵל פט

אודות שאלתך מה לעשות, שאת לא רוצה להיות מורה או
גננת? לדעתי, יש עוד עבודות במסגרת בית-ספר, נא להתעניין בזה.

הקדוש-ברוך-הוא ימשיך לך חן, שתשאי חן בעיני כל רואיך
ותצליחי בדרךך.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

י' קה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר חקת בלק, י"א תמוז
ה'תשמ"ו.

שלום רב אף ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכי להריון קל, והכל יעבר
בשלום, ותולידי בנקל.

ראי להרגיל את עצמך להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ולבקש
ממנו יתברך כל מה שאת צריכה, כי התפלה שהאשה מתפללת,
מאד מקבלת ומרצה בשמים, ובפרטיות בעת הדלקת הנרות.

הקדוש-ברוך-הוא יתן לך כח והצלחה רבה.

ראי לחזק את בעלך, כי הוא עוסק בעבודתו עבודת הקדש —
לקרב רחוקים אליו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לו, שיזכה לגלות ולפרסם את אמתת
מציאיותו יתברך, ובוא יבוא על שְׁכָרוֹ בְּנֵה וּבָא לְנֶצַח.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

י"קו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר חֲקַת בְּלֶק, י"א תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרִדְפוּ אֶל מִשְׁפַּחַת ...
שִׁיחִיו.

אֵת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְכֶם
הַקָּשָׁה, מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם, שֵׁשׁ לָכֶם חֶסְרוֹן פְּרִנְסָה
בְּתַכְלִית הָעֲנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'. וְכֵן הַבְּנוֹת עֲדִין לֹא זָכוּ לְמִצָּא אֵת בֶּן
זוּגָן, וּרְחוּקָה מִכֶּם יְשׁוּעָה וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָכֶם! רְאוּ לְחִזּוֹק אֵת עֲצָמְכֶם בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְעוֹלָם, לְבַל תִּפְּלוּ בְּאִיזָה דְּכָאוֹן וְעֲצָבוֹן, אֲשֶׁר רַק שׁוֹבֵר אֵת
הָאָדָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּמְאוּמָה אֵינוֹ עוֹזֵר לוֹ.

עֵקֶר גְּדֻלַּת הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְהַחֲיוֹת
אֵת עֲצָמוֹ, וּלְהָאִיר אֵת חֲשֻׁכוֹתָיו.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבְּקִרְוֹב אַחִיוֹתֶיךָ תִּמְצָאנָה אֵת בֶּן
זוּגָן, וְיִתְהַפֵּף הַגִּלְגָּל עֲלֵיכֶם, שִׁיְהִיָּה בְּבֵיתְכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְגַם
בָּנִים בְּנֵי בָנִים יוֹלְדוּ לָכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְבִדּוֹק אֵת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא
חֲסֵרָה בְּאִיזָה חֶדֶר מְזוּזָה, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵית בָּאוֹת מִמְּזוּזוֹת
פְּסוּלוֹת, אוֹ אִם חֲסֵרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵיזוֹ מְזוּזָה.

שִׁמְרוּ שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם.

גַּם רְאוּ לְשִׁמּוֹר מָאֵד בְּכִשְׁרוֹת הַמְּאָכְלִים, וְזֵה יַעֲזֹר לָכֶם בְּכֹל
הָעֲנִיּוֹת.

הַמְּאֻחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אַשֶׁר י' קז בְּנַחֵל צא
י' קז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ד תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי מֵאֵת הַבַּחֲוָרִים, וּמֵאֵד שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת
הַטוֹב מִמֶּךָ.

אוֹדוֹת שֶׁשָּׂאֵלְתָּ, מֵדוּעַ אֵינִי מִפְּרָסֵם אֶת בּוֹאֵי לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה,
עָלִי לֹמֵר לָךְ עֲכָשׁוּ, שֶׁבְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּתֵּן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת
הַחַיִּים, תִּכְף-וּמִיד אַחַר חַג הַסְּכוּת אֲשֶׁבוֹת בְּעִירַת "יְבִנְאֵל" שְׁתִּי
שְׁבִתוֹת: פְּרִשֶׁת גִּחַ וּפְרִשֶׁת לֶךְ-לָךְ, וְאִם אֵתָּה רוֹצֵה לְפָרֵסֵם אֶת זֶה
— הַטוֹב בְּעִינֶיךָ תַּעֲשֶׂה.

וּבְכֻלָּל, כְּבָר קָשָׁה לִי מְאֹד הַטְּרָדוֹת וְהַנְּסִיעוֹת מִמְּקוֹם לְמְקוֹם,
וְאֵנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּבָר לְהִשָּׂאֵר בְּמְקוֹם אֶחָד, וְהוּא:
בְּעִירַת יְבִנְאֵל, וּמִי שְׂיָבוֹא יָבוֹא.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תִּנְיַח
אֲצִלְךָ הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת כְּרָגַע. תִּשְׁתַּדְּלֵךְ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה תָּמִיד,
כִּי הַשְּׁמִחָה מִרְחֶבֶת אֶת דַּעַת הָאָדָם.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְתִהְיֶה אִי"שׁ, שֶׁהוּא רִאשֵׁי
תְּבוֹת: גִּמְיִן שׁוֹמְאֵל אֶמְצַע, הֵינּוּ כְּשֶׁהָאָדָם מְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וַיִּוֹדַע
שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכֹל מְקוֹם — הֵן בְּיִמִּין וְהֵן בְּשִׁמְאֵל וְהֵן
בְּאֶמְצַע, אֲזוֹ הוּא נִכְלָל בְּהַגִּי"ה אִי"שׁ מְלַחֶמָה (שְׁמוֹת טו, ג), וְזוֹכָה
לְנִצָּחַת אֶת מְלַחֶמְתּוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם. וּבְזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ לְכֹל אֶחָד
וְאֶחָד מְלַחֶמָה עֲצוּמָה לְלַחֵם מְלַחֶמֶת ה', אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְנִצָּחַת אֶת
הַמְּלַחֶמָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פנחס, י"ד תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, הרב ... גרו יאיר.

בחסדו יתברך חזרתי מהנסיעה הקדושה אחרי יגיעות וטרדות
קשות. אני מקנה, בעזרתו יתברך, שפעלתי הכל על הצד היותר
טוב.

והנה, אהובי, אחי היקר! אתה צריך לראות בכל מחיר, שזו
לא יתערב בינינו, ולא יגרם, חס ושלום, שום פרודים בינינו, כי
בחסדו יתברך, יש לפנינו עבודה קשה ורבה עד מאד — לגלות
ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך לכל עם ישראל. והמרכז לזה
יהיה דיקא ביבנאל — על אפם וחתם של הסטרא אחרא, ולא
יועיל להם שום דבר למנע או לעכב.

חמדת לבבי! ראה להמשיך על עצמך אורו יתברך, שתמיד
תדע (ישעיה מד, ו): א'ני ר'אשון ו'אני א'חרון (ראשי תבות: א'ו'ר'),
אשר דבר זה הוא האור האמתי, הינו מי שידע שהקדוש-ברוך-הוא
ראשון והוא התחיל, והוא אחרון והוא יגמר, ואין בלעדיו, זה עקר
האור המאיר לאדם בתקף חשכותו.

נא ונא לא להתפעל משום בריה שבעולם כלל, כי סוף כל סוף
הכל יתהפך לטובה, ומה שאנחנו עוברים קשיים — הכל זה כדי
לנסות אותנו איך נחזיק מעמד. אשרי מי שיחזיק מעמד, ולא
יתפעל משום דבר.

אנה להקדוש-ברוך-הוא, שתעשה כל מה שבכחך לזרז את
הבניה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר י' קט – י' קי בַּנְחַל צג
י' קט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ד תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שֶׁנִּכְנַסְתָּ לְגוּר בְּעִיר חֲדָשָׁה, אֲשֶׁר בְּנֻדְאֵי הַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּדֵי
שִׁתְּגַלֶּה שֶׁם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עָלֶיךָ לִידַע, אֲשֶׁר מִהֵרֵ"ה
מְצַעְדֵי גָבֵר (תְּהִלִּים לז, כג), וַיִּהְיֶה בְּכֹל מְקוֹם שָׁבָא וְהוֹלֵךְ – שֶׁם
הוּא צָרִיךְ לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂזוֹ תְּכַלִּית
בִּיאָתוֹ וַיִּרְיֶדְתוּ אֵל זֶה הָעוֹלָם, שִׁיְגַלֶּה לְכֹל אֶחָד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וַיִּקְרַב רְחוּקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּנְצֵל אֶת כַּחוֹתָיו,
וּמוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל, וּמְקַרֵּב רְחוּקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכֹל שָׁבוּעַ, וְגַם רְאֵה לְעֶזֶר בְּהַדְּפַסֵּת
וּבַהֲפַצַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

י' קי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ד תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שִׁתְּזַכֶּה לְעֹבֵר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת
וְהַבְּלוּבִימִים שֶׁמְסַבְּבִים אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה לְעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה בְּתוֹרָה
וַיִּרְאֶה הַשְּׁלָמָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל

צד אשר יי קיא בנחל

תניח את העצבות והעצלות שישברו אותך, כי עקר גדלת האיש הישראלי — כשזוכה לחזק את עצמו בכל מה שעובר עליו, ואינו נופל בדעתו, אף שדבר זה מאד מאד קשה, כפי רבוי המניעות והבלבולים שעוברים על כל אחד ואחד, אף גדלתו של האדם נמדדת — כפי שזוכה להחזיק מעמד, ולדלג ולקפץ על כל הקטנות והבלבולים שלו, ולבוא לגדלות המחזין, להאיר לעצמו אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה עד מאד.

ראה לשמש את רבנו ז"ל בהפצת מעינות החכמה חוצה, אתה תעשה כפי שמאיר לך, ואל תסתכל על אחרים כלל, ואז תהיה לך הצלחה רבה בכל הענינים.

בענין ההדפסה וההפצה, תעשה מה שטוב לך וטוב לעסק הקדוש והנורא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

פה תקבל כמה מכתבים שתמסר לבחורים היקרים.

יי קיא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פנקס, י"ד תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך להיות בשמחה, אשר זה יסוד ועקר גדול בדעת רבנו ז"ל, כי על-ידי שמחה יכולים להוליד את מחשבתו כמו שרוצים, וזה אשר ב'ש'מ'ח'ה' — אותיות מ'ח'ש'ב'ה' (תקוני זהר סז), כי על-ידי השמחה יכולים להוליד את מחשבתו כמו שרוצה.

נא ונא ראה לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא

אֲשֶׁר י' קיב בְּנַחֵל צה

הַצְלָחָה נְצַחִית, הַצְלָחָה כּוֹז שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי
מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכֹא לְנִצַּח נְצַחִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחִיָּה וּתְשֻׁמָּה
אוֹתִי, כִּי מְאֹד מְאֹד אָנִי דוֹאֵג וּמְצַטְעֵר עָלֶיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, ט"ז תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נְרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְצַטְעֵר עַל הַבְּלָבוּל שְׁנַתְּהוּהָ בְּעֶסֶק הַהַדְפָּסָה,
וְאִינוּ יוֹדֵעַ מַה לְחַשֵּׁב וּמִי צוֹדֵק.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, זְכַנִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַדְפִּיס
אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל כַּמָּה פְּעָמִים, הִינּוּ "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן",
"סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", "שִׁיחוֹת-הֵר"ן", "חֵי-מוֹהֵר"ן"
וְכוּ' וְכוּ', וּסִפְרֵי מוֹהֵרֵנִת ו"ל, וְתִהְיֶה לְאֵל, הַפְּצֵתִי אֶת זֶה בְּכָל
הָעוֹלָם כָּלוּ.

מִיֵּלָא אֶת הַמַּחְלָקָת וְהַקְטְרוּגִים, הַקְנָאָה וְהַשְׁנָאָה שְׁנַגְרָמוּ עָלֵי
בְּשִׁבִיל זֶה — כְּבָר יוֹדֵעַ עֲכָשׁוּ לְכָל, וְאֶת הַחֹבוֹת שְׁנַכְנַסְתִּי
עַל-יְדֵי-זֶה, עֲדִין אֵף אֶחָד אִינוּ יוֹדֵעַ. אֲבָל מִפְּנֵי הַנְּסִיוֹן שְׁנַסִּיתִי,
רְאִיתִי שְׁעַכְשָׁו צוֹ הַשְּׁעָה לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ רַק הַקּוֹנְטְרָסִים הָאֵלוּ, כִּי
הַמּוֹנֵעִם כָּל-כַּף מְשַׁקְעִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּכַפִּירוֹת וּבְנֹאוֹף וְכוּ'
וְכוּ', עַד שְׁנַפְּלוּ חֲלָשׁוֹת מִמֶּשׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לָהֶם לְהַתְעוֹרֵר, רַק עַל-יְדֵי
הַקּוֹנְטְרָסִים הָאֵלוּ, וְזֶה בְּרוּר לְמִי שֶׁמְסַתְּפֵל בְּעֵין הָאֱמֶת.

וְהִנֵּה מוֹהֵרֵנִת ו"ל הִיָּה פְּעַם אֲצַל רַבְּנוּ ו"ל, וְרַבְּנוּ ו"ל לְהַב
אֶת לְבָבוֹ, עַד שְׁמַרְבַּ הַתְּלַהּבוֹת רְצָה לְרוּץ בְּרַחוּבוֹת וּלְצַעֵק:

גִּיּוּוֹאֵלֶד ! וּתְפֹסוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּמַעֲלֵלוֹ, וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן : שְׁטִיי ! דִּי
וועסט נישט פויעלין (תעצר ! כי לא תפעל).

כְּמוֹ-כֵן אָנִי רוֹאֶה וּמְבִין, שְׁגָם אַתָּה נִתְּלֵהֶבֶת לְרוּץ וּלְהִדְפִּיס
וְכוּ'. מִיֵּלָא אֶת הַמַּחְלָקֶת שְׁתָּקוּם עָלֶיךָ מֵאֵלֹו הַמַּתְחָרִים — זֶה כָּבֵר
אֵינִי מְדַבֵּר, שְׁלֹא תוּכַל לַעֲמֹד בְּזֶה, אָבֵל גַּם לֹא תִפְעַל כָּלֵל, כִּי
עֲכָשׁוּ הָרְחוּב צְרִיכִים דִּיקָא אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הָאֵלֹו.

וּלְדַעֲתִי, מַה שֶּׁהָרֵאָה הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֶת זֶה גַּם אָנִי
בְּעֲצָמֵי אֵינִי יְכוּל לְהִרְאוֹת, אִף שְׁבַמְשָׁךְ עֲשָׂרִים שָׁנָה אָנִי עוֹסֵק
בְּהִדְפֹּסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְזִרְקָתִי נִפְשִׁי
מִנְגֵּד, וְנִכְנָסְתִי בְּחֻבּוֹת עֲצוּמִים, וְעוֹרְרָתִי אֶת הָאָרִי וְהַדָּב עָלֵי
בְּמַחְלָקֶת עֲצוּמָה, עַד שְׁאֲבַדְתִּי עַל-יְדֵי-זֶה אֶת שְׁמִי וְכוּ' וְכוּ'.

עַם כָּל זֹאת הַהִכָּרַח לִי לְהוֹדוֹת, שְׁמָה שְׁעֲשֶׂה וּפְעַל הַיָּקָר
וְהַנֶּעֱלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר, זֶה לֹא פְעֵלְתִי, עַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה לָךְ
לְהַפְּנֵס בְּגִבּוּלוֹ?! עֲכָשׁוּ לְבָךְ מִתְּלֵהֵב מְאֹד, וּלְבִסּוֹף תִּתְקַרֵּר, וְכָל
הַהִדְפָּסָה תִעָצֵר, וְתִשָּׂאֵר קֶרַח מִכָּאֵן וְקֶרַח מִכָּאֵן, עַל-כֵּן לְדַעֲתִי, חֲדַל
לָךְ מִלְרִיב, רַק רְאוּ לַעֲבֹד בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְדַבֵּר אִתְּךָ, וּלְהִתְנַדֵּעַ בְּפִרְטִיּוֹת מַה בְּאַמְת
קוֹרָה בְּעֵינֵי הַהִדְפָּסָה.

י' קיג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר פִּנְחָס, ט"ז תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲחֵי הַיָּקָר ! עֲכָשׁוּ חֲזַרְתִּי מֵאַרְצָנוּ הַקְּרוּשָׁה, כִּי אָנִי רוֹצֶה לְבָנוֹת

שם עיר בְּרִסְלָב בְּעִירַת יִבְנָאָל, יַעֲזֹר לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזֹכָה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל הוּא תִקּוּן הַבְּרִית (לְקוּטֵי-מִוֶּהֶר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קט), אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְהִיּוֹת בְּאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל, אוֹ לְגוֹר בְּאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כָּל-פָּנִים לְבַקֵּר בְּאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲרֵץ יִשְׂרָאֵל הִיא הָאֱמוּנָה, וְעַל יְדֵהּ זוֹכִים לְתִקּוּן נְצֻחֵי, כִּי הָעֶקֶר הוּא הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי כָּפִי שֶׁהָאָדָם מְכַנִּיס אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, הֵינּוּ שְׂיודֵעַ שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה שְׂנֵתְכַפֵּר לוֹ הַכֹּל. כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.

רְאֵה לְהַחְזִיק מַעֲמַד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוּלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִנַּחֵם אֶתְכֶם, וְיִרְחִיב אֶת דַּעְתְּכֶם, וְתִזְכּוּ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּהִתְקַרְבוֹת אֱמֵתִית, וְיֹאִיר עֲלֵיכֶם אוֹרוֹ וְרַחֲמָיו בְּהַתְגַּלּוֹת נִפְלְאוֹה.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם הֵייתָ יָכוֹל לְתַרֵּם לְהַדְפִּיס אֶת הַסֵּפֶר "אֲרֵץ אֲפִים", שְׂעַל יְדוֹ נִתְקַרְבַּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, לְעֲלוּי נְשִׁמַּת בְּנֵךְ הַיָּקָר ז"ל, וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְשַׁלֵּם בְּפַעַם אַחַת, כִּי אֲנִי יָכוֹל לְסַדֵּר עִם הַמְּדַפְּסִים, שְׂנִשְׁלַם לוֹ לְאֵט לְאֵט בְּתִשְׁלוּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קיד.

בְּעִירַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר פְּנַחֵס, ט"ז תַּמּוּז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֹאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי, וּמְאֹד שְׂמַחֲתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

לֹא הֵייתִי בְּבֵיתִי שְׂבוּעִים, כִּי הֵייתִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְהַקְּדוֹשׁ-

ברוך-הוא יעזר לי, שאזכה להוציא מהכח אל הפעל ולבנות עיר
ברסלב בעירת יבנאל.

אודות מה שעובר עליך בענין הזווגים, מה אמר לך, ידידי
היקר! צריכים על זה חזיק מאד מאד, כי אין עוד דבר הנעלם
והנסתר מהאדם כמו הענין של זווגים, כי בזה תלוי סוד גלגולי
הנשמות, אשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר מכל מה
שעובר עליו.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך להיות בשמחה, כי
השמחה מרחבת את הדעת תמיד, ועל-ידי-זה זוכים לעבר על הכל.

אחי, אחי! עלינו לשמח מאד מאד, שאנו זוכים לידע מרבי
אמת כזה, מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! הלא היינו נאבדים
לגמרי. אם אמנם רב העולם אינם מחזיקים כך — מה לנו ולָהֶם?!
אשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו, שאנו
זוכים לידע מרבי אמת כזה.

הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, ותספר לפניו
יתברך את כל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כי בזה שהאדם
מדבר עמו יתברך, נעשים מזה דברים עליונים למעלה בכל
העולמות, וזה אשר פ'ה' ראשי תבות: ה' פרצופים, הינו כלל
העולמות, שהם אריך אבא ואמא וזעיר ונוקבא, שהם ה' פרצופים
— כלליות העולמות מכתר ועד המלכות, הכל תלוי בפה של
האדם, הינו כפי שהאדם מדבר עמו יתברך, על-ידי-זה נמשך עליו
אור מכל העולמות, שבכלליות ה' פרצופים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר י" קטו בְּנַחֵל צט
י" קטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, ט"ז תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

בְּחֶסְדוֹ יִתְבָּרַךְ חֲזוֹתִי לְבֵיתִי, וְהַפֵּל עַל נְכוֹן.

וְהִנְנִי מְאֹד מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרָךְ הַקָּשָׁה מְכַל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, בְּזֶה
שֶׁקָּשָׁה לְךָ לְמִצְאָה זְוֹגָךְ.

מֵה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיְקָר! כּוֹאֵב לִי בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי עָלֶיךָ מְאֹד
מְאֹד, וְאֲנִי תְּמִיד מְבַקֵּשׁ וּמְתַחַנֵּן מִמְּנֹו יִתְבָּרַךְ, שֶׁכָּבֵר יֵאֵמַר סוּף וְקִץ
לְצָרוֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לִישׁוּעָה לְמִצְאָה אֶת בֵּית זְוֹגָךְ, וְתִתְחַתֵּן וְתִבְנֶה בֵּית
נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְעַל כֵּן
אֶחָד עוֹבְרוֹת יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְהִשְׁלָכוֹת, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְחַזֵּק
מִצְמַד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְעוֹלָם.

תֵּאֻמֵּן לִי, יְדֵי הַיְקָר! שְׁלֵא בְּחִנָּם לָקַח אֶת עֲצָמוֹ הַסֶּמֶךְ-
מ"ם עָלֶיךָ כְּל־כָּךְ, כִּי אֵתָּה בְּעֵינָיו פְּקוּץ וְחָרָב וְחַנִּית וְכוּ', כִּי בְּזֶה
שֶׁהִדְפַּסְתָּ אֶת כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים הַקְּדוּשִׁים, וְנִתְפַּשְׁטוּ עַל יָדְךָ בְּכָל קְצוּי
תִּבְלֵ, בְּזֶה מְכַנִּיעִים אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנָּם לָקַח אֶת עֲצָמוֹ עָלֶיךָ.

עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי מִדָּה טוֹבָה מְרַבָּה,
וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרַע יָבֹוא הַטוֹב.

הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
— תִּשְׁכַּל וְתִצְלִיחַ.

פֹּה אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ אַרְבַּע-מֵאוֹת וְחַמְשִׁים שְׁקָלִים תְּדוּשִׁים,
שֶׁתִּרְאֶה לְהִדְפִּיס תְּכֵף-וּמִיד מִחֲדָשׁ אֶת הַקּוֹנְטְרָס "שׁוֹמֵר הַבְּרִית",
וְתִפְיֵצוּ בְּאַרְצֵנוֹ הַקְּדוּשָׁה.

והקדוש־ברוך־הוא יֵעֹזֵר לִי, שְׁבִזְכוֹת הַדְּפָסֶת וְהַפְּצַת הַסְּפָרִים
הַקְּדוּשִׁים, סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲזַכֶּה בְּעֶצְמִי לָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה אֲמֵתִית,
וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תִּכְתֹּב לִי תִּכְרָף־וּמִיד אִם קִבַּלְתָּ אֶת הַטְּשָׁעַק בְּסָכוּם הַנִּ"ל. גַּם
מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּדְפִּיס אֶת הַחֲמִשָּׁה קוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים,
וְאֵת הָאוֹרְגִינָל תִּשְׁלַח אֵלָי, בְּאִפְּן שְׂאֲזַכֶּה לְהַדְפִּיסָם כָּאֵן, וְלְהַפִּיצָם
בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל.

י' קטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פְּנִיחָס, ט"ז תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּנְיִחַ אֲצִלְךָ הָעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת, וְאֵל תִּפְּל מִכָּל מָה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי זֶהוּ רַק מִפְּנֵי הָעֲצָבוֹן וְהַדְּכָאוֹן הַפְּנִימִי שֶׁנִּכְנַס בְּךָ,
וְאֵתָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת לְגַרֵּשׁ מִמֶּךָ אֶת הַמְּרִירוֹת
הַפְּנִימִית וְהַדְּכָאוֹנוֹת שֶׁלְּךָ, שֶׁזֶּה מְבִיא אוֹתָךְ לַפְּחָדִים, לַפְּחָד מִכָּל
דְּבָר.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּהְיֶה רְגִיל לֹאמֵר בְּכָל יוֹם שְׁבַע פְּעָמִים
מִזְמוֹר צ"א בְּתִהְלִים, שֶׁהוּא "יּוֹשֵׁב בְּסִתֵּר עֲלִיּוֹן" וְגו', שֶׁמִּזְמוֹר זֶה
מְבַטֵּל מִהָאָדָם אֶת הַפְּחָדִים וְהַקְּלָפוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בוֹ.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם
תִּבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת. וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יֵעֹזֵר לָךְ
בְּפִרְנֶסָה בְּשִׁפְעַ גְּדוּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י" קיז – י" קיח בַּנְחָל קא
י" קיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, ט"ז תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

הִנֵּה הִבְטַחְתִּי לָכֶם מִכְּתָב בְּאַרְיֵכוֹת, וּכְשֶׁבִאתִי לְבֵיתִי נֶעְלְמוּ
מִמֶּנִּי הַמִּכְתָּבִים, וְהַכֵּל מֵאֵת ה'.

לְדַעְתִּי, אַחֲרֵי שֶׁדִּבַּרְתִּי אִתְּכֶם פָּנִים אֶל פָּנִים, חָבַל לַחְזוֹר עוֹד
פַּעַם עַל זֶה, אִם אֲמַנֶּם שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים; הִנֵּה
הָאָדָם מִתְעוֹרֵר בְּעִבּוּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְרוֹצֵה לְקַיֵּם הַכֵּל, וְהִנֵּה
מִתְקַרֵּר, עִם כָּל זֹאת אִם אֲנִי הֵייתִי שׁוֹמֵעַ דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ, בְּיָדָאֵי כָּבֵר
הִיָּה מִסְפִּיק לִי לְכָל הַחַיִּים, עַל־כֵּן רְאִי לְקַיֵּם אֶת כָּל מַה שֶׁדִּבַּרְתִּי
אִתְּכֶם, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁיִהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם־בַּיִת נִפְלָא,
וְתִצְלִיחוּ בַּחַיִּים.

נָא וְנָא רְאִי לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת בְּעַלְךָ, וְשִׁתְּהִיָּה שְׁרוּיָה בֵּינֵיכֶם
אַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, וְלַעֲזוֹר אֶחָד לְשָׁנִי, אֲשֶׁר זֶה יְסוֹד גְּדוֹל בַּחַיִּים.

רְאִי לְשִׂמַח מְאֹד, וְכֵן לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְדַבֵּר עִם נָשִׁים
אַחֲרוֹת מִדַּעַת רַבְּנוֹ ז"ל.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י" קיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, ט"ז תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אַהוּבִי, אַחֲרֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה, וְזֶה יִפְתַּח אֶת לְבָבְךָ לֹא לִירֵא וְלֹא לַפְחוֹד מְשׁוּם
בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ

קב אָשֶׁר י" קיט בְּנַחֵל

יְתַבְרַךְ, זֶה מְכַנֵּס בּוֹ תַקְוָה וְעֵז לֹא לְהִתְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם,
יְהִי אִיף שִׁיְהִיָּה.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְיַחַד יְחֻדִים קְדוּשִׁים,
אֲשֶׁר בְּכָל־לֵיּוֹת הֵם הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן,
אֲשֶׁר מְטַהְרִים וּמְמַשִּׁיכִים אוֹר וְדַעַת וְזִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹת לְמִי שֶׁזוֹכֶה
לְיַחַד שְׁמוֹתָיו יְתַבְרַךְ הָאֱלוֹ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים, שִׁיִּגְמַר בְּכִי
טוֹב הַבְּנִין כְּמֵה שְׁיֹתֵר מֵהַר, וְאֲזַכֶּה כְּכָר לְקַבֵּעַ אֶת בֵּיתִי שָׁם
לְצִמְיֹתוֹת.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קיט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר פְּנַחֵס, ט"ז תַּמּוּז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, וְתוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל נִקְדְּתְךָ, וְאֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה
שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, יְהִי אִיף שִׁיְהִיָּה,
וְיִהְיֶה מֵה שִׁיְהִיָּה.

אִתָּה רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ עִם נִקְדְּתְךָ, וְתֵאִיר וְתִגְלֶה אֶת
אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרַךְ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וְתִדְבֹר תָּמִיד מִשְׁבַּח
הַצְּדִיקִים, וְתִגְלֶה לְכֻלָּם אֶת לַמּוֹדֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", "קִדְּשׁ קִדְּשִׁים",
וּבְזֶה תִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה בְּכָל דְּרָכֶיךָ.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י" קכ – י" קכא בנחל קג
י" קכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פְּנַחֵס, ט"ז תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶכֶם הַקָּשָׁה,
מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּתְּבָּרְכוּ
בְּבִרְכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל הָעֲנִינִים.

רְאֵי לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רַב הַצָּרוֹת
בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם הֵן כְּשֵׁהמְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת.

הַמֵּאֲחֵל בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י" קכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִטוֹת מְסַעִי, כ' תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! מְכַל מָה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כְּבָר בְּמַעַט
שְׁנוֹתֶיךָ שֶׁהָיִיתָ בְּזֶה הָעוֹלָם, רְאוּי לְךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים הֵם כְּיָם
סוֹעֵר, וְהָאָדָם הוּא כְּאֵנִיָּה הַשֵּׁטָה בְּתוֹכוֹ, וּבְכָל רֶגַע וְרֶגַע עֲלוּל
לְהִתְהַפֵּךְ וּלְהִשָּׁבֵר וּלְטַבֵּעַ, וְאֲשֶׁרֵי רַב הַחֹבֵל, הַיְכוּל לְהַחֲזִיק אֶת
הָאֵנִיָּה וּלְהוֹבִילָה כְּרְאוּי, וְלַעֲשׂוֹת מְסָלָה וְדַרְךָ בְּתוֹךְ הַיָּם, וּלְהִתְגַּבֵּר
עַל כָּל הַנְּחָשׁוּלִים, וּלְהִגִּיעַ בְּשָׁלוֹם אֶל הַחוֹף.

כְּמוֹ-כֵן מֵאַחַר שֶׁעָבְרוּ עָלֶיךָ כְּבָר בְּחַיֶּיךָ מִשְׁפָּרִים וְגִלִּים,
שֶׁאֲשַׁתֶּךָ וְיִלְדֶיךָ עָזְבוּ אוֹתְךָ וְזָרְקוּ אוֹתְךָ, וְנִשְׁאַרְתָּ גְלָמוּד וּבּוֹדֵד, יִשֶּׁן
וְאוֹכֵל בְּמַפְעֵל שֶׁלְךָ וְכוּ' וְכוּ'. עָלֶיךָ לְשַׁכַּח כְּבָר מֵהַכֵּל, וּלְהִתְחַלֵּל
לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּלְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין
לְךָ בְּעוֹלָם מִי שֶׁיְבִין אוֹתְךָ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ. וְעַל-כֵּן

קד אשר יי קכב – יי קכג בנחל

הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך אליו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, ואז טוב לך בזה ובבא לנצח נצחים.

ראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

יי קכב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות מסעי, כ' תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

חזקו ואמצו מאד, כי בודאי לא יעזב אתכם הקדוש-ברוך-הוא, ועוד יהיו לכם בנים ובנות חיים וקיימים.

העקר ראו לגור ביחד באהבה ולא לריב ביניכם, ותשתדלו שתהיה הבנה הדדית, ואף פעם לא להכנס בוכוחים, רק לגור בשלום ובאהבה יתרה, ואז תראו נפלאות שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא.

הכפל הדבר, לא להתיאש, כי בוא יבוא יום ישועתכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

יי קכג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות מסעי, כ' תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך.

אֲשֶׁר י' קכד בַּנְחַל קה

לדעתי, ראי לנתק את כל הקשרים עמו, ותשכחי את העבר
המר שלך, ותתחילי דף חדש בחיים, ובודאי אם לא תיאשי עצמך,
רק תחזקי את עצמך להחזיק מעמד, תזכי למצא את בן זוגך
האמתי, ותבני בית נאמן בישראל.

העקר ראי שלא יהרס אותך המצפון.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קכד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות מסעי, כ' תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מודה לך על הארוח שארחת אותי בביתך. יעזר
לך הקדוש-ברוך-הוא, שתוכל עוד לעשות הרבה מצוות, ובזכות
זה יולדו לך בנים וראים ושלמים.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותמשיך
בהפצת ספרי רבנו ו"ל, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב, כי עקר
תקון הברית לתקן את אשר קלקל האדם, הוא על-ידי הפצת ספרי
רבנו ו"ל, שהאדם צריך לדעת — כנגד שפזר זרעו לבטלה, עליו
לפזר ספרי רבנו ו"ל בעולם. אשרי מי שזוכה לקים זאת בתמימות
ובפשיטות.

ראה, אהובי, אחי היקר! להיות קבוע בכל יום בלמוד מקרא,
משנה, גמרא, מדרש, אשר הלמודים האלו הם כנגד הארבעה
עולמות. אשרי מי שזוכה להתמיד בזה בכל יום ויום, ואז טוב לו
בזה ובבא לנצח נצחים.

ראה להיות סבלן גדול בביתך, כי סוף כל סוף הכל יתהפך
לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

בחור צעיר בקש ממני לכתב לו מכתב לפתכת שלך, נא ראה למסר לו את המכתב.

יי קכה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות מסעי, כ' תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... שיחיו.

את מכתבכם לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערכם הקשה.

לדעתי, ראו לצאת מבית חמיכם ותעברו לגור בפרטיות.

הדליקו לכבוד שבת-קדש ארבעה נרות, ולהוסיף שני נרות של שמן זית, ולבקש אז מהקדוש-ברוך-הוא על ילדים, כי התפלה שהאשה מתפללת על ילדים, מאד רצויה ומקבלת בשמים.

נא ונא לדקדק בטהרת המשפחה, וכן לדקדק במאכלים לאכל רק מאכלים כשרים. ובזכות זה הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם בבניס חיים וקיימים.

נא ונא אל תדאגו ותמשיכו את עצמכם תמיד אליו יתברך, והוא יתברך אב הרחמן, ובנדאי לא יעזב אתכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

יי קכו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"א תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל הרב ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לראות איך שאתה

אָשֶׁר י' קכז בְּנַחֵל קז

מתעקש שאזכה לבוא ולגור ביבנאל, הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנזכה להוציא מהכח אל הפעל.

והנה לא הבנתי מדבריך מה שכתבת, שאתה רוצה לקחת את גיסד לקבלן, ונסיתי לטלפן אליך, אבל כפי הנראה הקו שלך מנתק, ואיני יודע מה לחשב, כי הלא מסכם בינינו, שנקח את הקבלן של המהנדס אשר ... מכירו אישית.

על-כן אם יש לך איזו הזדמנות לצלצל אלי — מה טוב ומה נעים, כי אין לי שום אפשרות להתקשר אתך.

ראה לחזק את עצמך, ואל תפל ברוחך בתקף דחקותך ועניותך ממה שעובר עליך, כי סוף כל סוף הכל יתהפך לטובה, וכשאדם ממשיך אלקותו יתברך בתוך צמצומים רבים, בזה נותנים לו פרנסה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'); הינו כשאדם בדחקות ובעניות, ואף-על-פי-כן אינו מאבד את עצמו, וגם שם יודע שיש יד ה', ומחזק את עצמו, ואינו מניח את עצמו לפל, ויודע שגם במקומו נמצא הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה נמשך לו פרנסה בשפע. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות סג.): כל המשתף שם שמים בצערו, כופלים לו פרנסתו.

ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם, שלכל הפחות השלד של הבנין יגמר עד בואי לשם.

אקנה לשבות אצלך בעירת יבנאל בשבת פרשת נח ופרשת לך-לך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קכז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ב תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבכם לנכון קבלתי.

ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבְעוֹלָם, כי בְּיָדַי לא יֵעֹזב אֶתְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כי בְּזֶה הָעוֹלָם עָקַר גְּדֵלַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי — כְּשִׁזְזָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּה, וְאִינוּ נִשְׁפָּר מִשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוֹלָם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָכֶם בְּפִרְנָסָה, וַיִּתֵּן לָכֶם בְּרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה.

נָא וְנָא לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם אֵינֶן פְּסוּלוֹת, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵית נִמְשָׁכוֹת כְּשֵׁאִין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת. שְׁמְרוּ אֶת הַשֵּׁבֶת-קֹדֶשׁ, וְאִז הַשֵּׁבֶת תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם.

וְכֵן רְאוּ לְדַקְדֵּק מְאֹד בְּמַאֲכָלֵיכֶם שְׂאֵתֶם אוֹכְלִים, שְׁיִהְיוּ רַק מַאֲכָלִים כְּשֵׁרִים, כִּי רַב הַמַּחְלוֹת הַבְּאוֹת לְאָדָם הֵן רַק מִחֲמַת מַאֲכָלִים שְׂאִינֶם כְּשֵׁרִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִטוֹת מִסְעִי, כ"ב תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שספרי רבנו ז"ל מחזקים אותך. יֵעֹזר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תַּחֲזִק אֶת עֲצָמְךָ עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשׁוּם דְּבַר לֹא יוּכַל לְנַתֵּק אוֹתְךָ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת כְּאִשׁוֹר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא שְׁפִיכַת נֶפֶשׁ אֶל אֱלֹקָיו, עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשׁוּפָּךְ אֶת לְבוֹ אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וּמִסְפָּר לוֹ אֶת כָּל

אֲשֶׁר י' קכט בַּנְחַל קט

הַפְּרָטִים שְׁעוֹבְרִים עָלָיו, שְׂאֵז בְּנֵדָאֵי יִמְלֵא לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת
מִשְׁאַלוֹת לְבוֹ לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ב תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

הִנֵּה אַחֲרֵי שְׂדֵבְרָתִי עִמָּךְ יוֹתֵר מִשְׁעָה דְרָךְ הַטְּלָפוֹן, בְּנֵדָאֵי עָלָה
לְסִכּוּם שֶׁל כְּמַעַט מְאֹה וְחֻמְשֵׁים דוֹלָר, בְּאֲתִי עוֹד לְזַרְזוֹ אוֹתָךְ עַל
פְּנֵי הַכֶּתֶב, וּלְמַעַן יַעֲמְדוּ אֶצְלֶךָ יָמִים רַבִּים, שְׁתַּזְהַר וְתִשְׁמַר לֹא
לְקַבֵּל עָלַי שׁוּם לְשׁוֹן-הֶרַע מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי כָּל אֶחָד תּוֹלָה
בִּי בּוֹקֵי וּסְרוּקֵי, וְאוֹמֵר מַה שְׂרוּצָה וְהַכֵּל בְּשָׁמַי, וְזֶה דְבָר מִן הַנִּמְנָע
לְהַפְסִיק, כִּי כַּמָּה שְׁמַחִיתִי עֲדִין זֶה לֹא עוֹזֵר.

עַל-כֵּן בְּאֲתִי לוֹמֵר לָךְ עֲכָשׁוּ, שְׁתַּדַּע וְתִגְלֶה וְתִפְרָסֵם, שְׁכָּל
מֵהוּתִי וְכָל רְצוֹנֵי וְכִסּוּפֵי הוּא רַק נִקְדָּה אַחַת — אֵיךְ לְגַלוֹת
וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, וְאֵיךְ לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם
אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֵיךְ לְהַחֲדִיר לְמוּד הַתּוֹרָה
לְעַם יִשְׂרָאֵל כְּרְצוֹנֵנוּ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְרַק זֶה רְצוֹנִי וְחֻפְצִי וְיִשְׁעֵי, וְאֵין
לִי שׁוּם רְצוֹנוֹת אַחֲרִים, עַל-כֵּן שְׁלֵא יִבְלָבְלוּ אֶת דַּעְתָּךְ בְּשָׁמַי בְּכָל
פַּעַם בְּסִפּוּרִים אַחֲרִים, אֲשֶׁר רַק גּוֹרְמִים פְּרוּדִים וּמַחְלֵקֵת.

בְּעִנְיַן הַדְּפָסָה, לְדַעְתִּי, כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מִתָּר לוֹ
לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְאֵין לְאֶחָד לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַשָּׂנִי, וְאֵינִי
רוֹצֶה שְׂאֶחָד יִתְפָּאֵר עַל חֲבָרוֹ שֶׁהוּא בְּעַל הַבֵּית וְכוּ', כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ
אֵיךְ אֲנִי מִתְנַגֵּד לְמִי שְׁכּוֹתֵב עַל סִפֵּר "כָּל הַזְּכוּיּוֹת שְׁמוּרוֹת", אֲשֶׁר
זוֹ סֵתֵם וְשְׁעוֹת, כִּי מְמָה נִפְשָׁךְ, אִם מִחֲבֵר אֶת הַסִּפֵּר בְּשִׁבְלֵי מְמוֹן,
שְׁיִכְתֵּב הַבְּעַל מִחֲבֵר שֶׁהוּא רוֹצֶה מְמוֹן, וְעַל-כֵּן אֵין רְשׁוּת לְהַדְפִּיס

קי אשר י קל בנחל

בְּלִי רְשׁוּתוֹ, וְאִם רוּצָה שְׁתַּתְּפֶשֶׁט תּוֹרְתוֹ, אֲזִי לְמָה לוֹ לְרִשְׁם "כָּל הַזְּכוּיֹת שְׁמוֹרוֹת"? ! וַיֵּשׁ הַרְבֵּה לְהֶאֱרִיךְ בְּזָה, וַאֲיֵן לִי הַפְּנָאִי.

עַל-כָּל-פְּנִים רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י קל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ב תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל.

אוֹדוֹת הַפֶּעַס וְהַעֲצָבָנוֹת שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, עָלֶיךָ לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה מְכַנְּסֶת בְּאָדָם יִשׁוּב הַדַּעַת, וּכְשֶׁהָאָדָם מֵיִשָּׁב בְּדַעְתּוֹ, אֵף פֶּעַם לֹא יָבוֹא לִיְדֵי עֲצָבָנוֹת וְכַעַס. הֵן אֵמֶת שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ וּמְרַגֵּשׁ אֶת מִכְאוּבֵי נַפְשְׁךָ מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגַשְׂמִיּוֹת, עִם כָּל זֹאת אִם אֵתָה רוּצָה בְּאֵמֶת לְצִאת מֵהַבֶּיץ וְהַלְכָלוּךָ שְׁנֹלְכַדָּת בָּהֶם, עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְעַבֵּד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה מְכַנְּסֶת תְּקוּנָה טוֹבָה בְּאָדָם, הַשְּׂמֵחָה הִיא תְּקוּנָה גְדוֹל לַפְּגָם הַבְּרִית, אֲשֶׁרִי מִי שְׂשִׁמַּח תָּמִיד !

וְלִזְכוּת לְשְׂמֵחָה אֵי אֲפָשׁוּר, כִּי אִם עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא אוֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר אֵי אֲפָשׁוּר לְהַשִּׁיגָה רַק עַל-יְדֵי כְּלֵי הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא כְּלֵי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַדְּבֹר עִמוֹ

אֲשֶׁר יי קלא בְּנַחַל קיא

יתְבַרְךָ הוא הַצְלָחָה נְצַחִית, הַצְלָחָה שְׁאִין כְּמוֹהָ, שְׁבָה תְלוּיָה כָּל עֵקֶר חִסְדוֹת בְּרִסְלָב.

נָא וְנָא רְאֵה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמָּךְ מִכָּל רָע. וּכְבֹר אֶמֶר הַחֶכֶם:
"הַשְּׁלֵמַת הָעוֹלָם לְהַזְהֵר מִן הַעֲבֻרוֹת, וַיִּדְעַת הַבוֹרָא רָם וְנִשְׂא וּלְהֶאֱמִין בוֹ".

חֲזַק, חֲזַק! בְּכָל עֲנִינְיָךְ, כִּי בּוֹא יָבוֹא יוֹם יְשׁוּעָתְךָ. וּמָאֵד מָאֵד רְצִיתִי שְׁתַּקִּים בֵּית מַה שְׁיִוְתֵר מֵהַר, וְאֵל תִּדְקַדֵּק בְּעִנְיַן שְׂדוּכִים, רַק הַשְׂדוּף הָרֵאשׁוֹן שְׁמַצִּיעִים לָךְ, רְאֵה לְגֹמֵר בְּכִי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

יי קלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרַת מִטוֹת מְסַעֲי, כ"ב תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצֻטָּעַר עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

רְאֵה לְעֵבֶד הַרְבֵּה עַל מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה הִיא רְפוּאָה לְאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְכֹל מַה שְׁהָאָדָם שְׂמַח בְּיוֹתֵר, כֵּן מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְחַיּוֹת וְנִיּוֹ בְּשִׁפְעַ גְּדוֹל.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל הַיְרָאוֹת וְהַפְּחָדִים שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ, הֵן מִצַּד הָעֲצָבוֹת שְׁנֹכְנִסָּה בְּךָ מִטְבָּעָךְ, וְאִתָּה צְרִיךְ לְעֵבֶד עַל עֲצֻמָּךְ מָאֵד לְהוֹצִיא מִמֶּךָ אֶת הָעֲצָבוֹת, אֲשֶׁר רַק הַוּרְסָת אוֹתְךָ לְגִמְרֵי וְהוּרְסָת אֶת מִשְׁפַּחָתְךָ.

עָלֶיךָ לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרַךְ, וְתִדַּע אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יְתַבְרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם. וּבִידְרִיעוֹת אֱלוֹ תִפְטֹר מִכָּל הַלְחָצִים הַנִּפְשִׁיִּים, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת בֶּן חוֹרִין וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לְהֵרֵס אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָךְ.

קיב אשר יי קלב בנחל

ראה לשמח את ילדיך ואת אשתך, כי בבית אשר השמחה שרויה, שם שרויה ההצלחה.

עליך לדעת, כי עליך למסר את נפשך על מדת השמחה, להרגיל את עצמך לשמע פלי זמר, וזה יגביה ריחך, שתהיה תמיד בשמחה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי תכף-ומיד אם קבלת את מכתבי זה.

יי קלב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משות מסעי, כ"ב תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע מך, ובפרט לקראת החדושי תורה שפתבת. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תחדש חדושים דאורייתא, אשר רבנו ז"ל אמר, שהוא תקון נורא ונפלא לפגם הברית. אשרי מי שמחדש בכל יום חדושים דאורייתא, והוא תקון המחין.

ראה, אהובי, אחי היקר! להכניס את עצמך לגמרי במדת האמונה הקדושה, לידיע שהקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ובנדאי סוף כל סוף תבוא לענייך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה לחיות תמיד בחשבון, לדעת איך מתבונן ומנהיג, כי כבר אמר החכם: "סדר ההוצאה חצי הספור"; וזה שהאדם חושב חשבונו של עולם, וחי בחשבון צדק, ומתבונן איך עובר עליו הזמן היקר, זה כבר חצי הספור, שיזכה להספיק ללמד הרבה.

ראה לשמח מאד ולשמח את אשתך, כי השמחה בבית —

אֲשֶׁר י' קלג בְּנַחֵל קיג

ישועה בבית. ואיך זוכים לשמחה? על-ידי שהאדם מתפלל תמיד: "רבנו של עולם, זכני להיות בשמחה"; כי התפלה היא כלי לקבל בו את ההשפעה. ועקר ההשפעה שעולה על כל ההשפעות היא שמחה, כי שלמות האורות — כשיוֹרְדִים לְמַטָּה, וממִשְׁכַּת על האדם ערבות ענג וזיו ושמחה, וידידות וחיות אלקותו יתברך, אשרי הרץ והרוֹדֵף אחר השמחה, שבה טמונות כל ההשפעות טובות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קלג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ב תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויִרְדְּפוּ אֵל ... גְרוּ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער על שאינך יציב, ואינך מקבל את אור רבנו ז"ל כמו שצריך, רק הכל אצלך רבוי אור, ועל-כן לא בחנם שאשתך מבקשת ממך גט, כי כל התנהגותך היא בדרך של בהלה, להיות מבהל ומבלבל, בלי ישוב הדעת.

ובאמת עליך לדעת, כי דרכי רבנו ז"ל הוא ישוב הדעת עמוק מאד מאד, עד שאדם יכול לחיות בעולם הזה כדגמת חיי העולם הבא ממש; הינו כשאדם מרגיל את עצמו להכניס בדעתו את אמתת מציאותו יתברך, ויודע ועד, אשר הכל לכל אלקות גמור הוא, אז הוא בשוב הדעת תמיד, ואינו כועס ואינו מקפיד על אשתו, רק מוצא את אמתת מציאותו יתברך בכל תנועה ותנועה, וזה עוזר לו להתגבר על כל המניעות והעכובים, וממשיך חיים מחי החיים, ומרגיש ערבות נעימות ידידות זיו חיות אלקות על כל נשימה ונשימה.

ואל כל זה יכולים לזכות על-ידי רבוי תפלה והתבודדות,

בְּנַחַל

י' קלד

אֲשֶׁר

קיד

עַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא צְמִצוּם בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְךָ תַּכְף-וּמִיד, וְתֹאמֶר לָהּ שְׂאֲנִי
אֶמְרָתִי שֶׁתִּשְׁתַּנֶּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂבָאֲמַת תִּשְׁתַּנֶּה וְכוּ'.

רְאֵה לְעֵבֶד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה הִיא יְסוּד
וְעֵקֶר בְּחַיֵּי הָאָדָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְשִׂמְחַת תָּמִיד עִם הַנִּקְדוּת
טוֹבוֹת שֵׁשׁ בּוֹ, כִּי אֶפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל מִלְּאִים מְצוּוֹת כְּרֵמוֹן.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ב תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ לִילָךְ בְּדַרְכֵי רֵבִנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עָרִף
אֲלֵיהֶם.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמוֹ יְתַבְרַךְ, וְכָל מָה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפָרְטֵי פְרָטִיּוֹת תִּסְפֹּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזוּ
הַצְלָחָה נְצַחִית.

זָכֵר וְאַל תִּשְׁכַּח כִּי כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וּמָה שְׂזוּכִים לְחַטֵּף בַּיּוֹם
הַזֶּה, זֶה יִשְׁאֵר לְנִצְחַת, וְהָאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְחַיּוֹת עִם
חֶשְׁבוֹן, שֶׁיִּחְשַׁב חֶשְׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵז יִצְלִיחַ דְּרָכוֹ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י' קלה — י' קלו בנחל קטו
י' קלה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ב תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולא היה לי הפנאי להשיבך
תכף-ומיד כרצונך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם. ועקר
ההתחזקות הוא על-ידי שמחה, לשמח עם כל נקדה ונקדה טובה
שיש בך. אם אמנם שמרב שברון לבך וקטנות דעתך גדמה לך
שאין לך במה לשמח, ואין לך במה להחיות את עצמך, עליך
לשמח פי בתקף דחקותך וקטנותך זכית להתודע מרבנו ז"ל, אשר
השמחה הזאת היא עולה על כל השמחות. כי מה היינו עושים בלי
רבנו ז"ל?! ובפרטיות אשר על-ידי רבנו ז"ל בודאי נזכה לשוב
בתשובה אמיתית על כל חטאינו ועוונותינו ופשעינו. וכבר אמר
החכם: "השב מעון כמי שאין לו עון", וכן אמר: "הרשע אשר
עשה תשובה, הוא שוה אל מי שלא חטא מעולם".

ובאמת כשאדם זוכה לשוב בתשובה אמיתית, הסימן שבאמת
נתקבלה תפלתו — בה בשעה שהוא שוכח את העון.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך להרגיל את עצמך לשכח את
העבר, ולא להסתפל על העתיד, רק לחיות עם ההנה, ואז טוב לך
בזה ובכא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קלו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

בַּנְחַל

י' קלז

אֲשֶׁר

קטז

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ בְּרִיאוֹת וְהַצְלָחָה, וְתִרְוֵי רַב גַּחַת
מִכָּל הַיְלָדִים וְהַנְּכָדִים.

רְאֵי לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵית
בָּאוֹת, כְּשֶׁאֵין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לְךָ אַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

הַמֵּאֲחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י' קלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת מִסְעֵי, כ"ג תַּמּוּז ה'תש"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִצְטָעֵר לְשִׁמְעַ
מִמִּצְבֶּךָ הַקָּשָׁה שָׂאתָ נִמְצָאת בּוֹ.

מָה אֵמַר לְךָ! רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם,
וְאֵל יִפֹּל רוּחֶךָ, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִקְּבֵל
בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים כָּל הַשָּׁבִים אֵלָיו. וּמִי יוֹדֵעַ לָמָּה הַצָּרְכָתָ לִפְלַ בַּפֶּח
הַזֶּה, אִם לֹא כְּדֵי לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

רְאֵי לְהַחֲזִיק מֵעֲמֹד, שְׁלֵא יִפֹּל רוּחֶךָ בְּקִרְבֶּךָ, כִּי זֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת
מַעֲלַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, כְּשֶׁזּוֹכֵה לְהַחֲזִיק מֵעֲמֹד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם
דָּבָר.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵת רְגִילָה, כִּי כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים וּמִתְפַּלְלִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל.

הַמֵּאֲחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

רְאֵי לְכַתֵּב לִי אֵיךְ אֶת מִתְחַזְּקֶת.

אֲשֶׁר י" קלח בַּנְחַל קיז
י" קלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצַטְעֵר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ הַצְּעִירִים.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּהֵדִי כָּבָשִׁי דִּרְחֻמָּנָא לָמָּה לָךְ (בְּרִכּוֹת י.), וּבּוֹדָאִי
כָּל הַעֲנִיָּן הוּא רַק בְּסוּד גְּלִגּוּלֵי הַנְּשָׁמוֹת, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה לְמַעַלְה
מִהַשְּׁגָתָנוּ.

לְדַעַתִּי, אֵל תִּתְחַתְּנִי עוֹד, רַק חֲפִי לְכָל הַפְּחוֹת שְׁנֵתִים, וּמְכֹל
שָׁכֵן שְׁלֹא תִחְזְרֵי אֶל הַבַּעַל הַשְּׁלִישִׁי, כִּי מֵאַחַר שֶׁגָּמַל לָךְ כָּל-כָּף
רַע, תִּשְׁכַּחִי מִמֶּנּוּ לְגַמְרִי, וְתַעֲבִירִי אוֹתוֹ מִדַּעַתְךָ, כִּי אֵינוֹ נֶאֱמָן כָּלֵל,
וְכֹל מֵה שֶׁהוּא אוֹמֵר וּמְבַטֵּחַ — הַכֹּל שֶׁקָּר וְכֹזֵב.

רְאֵי לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תְּנִיחִי
אֶת עֲצָמְךָ לְפַל בְּיָאוֹשׁ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאִי הַכֹּל
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֶסוּר לָךְ לְאַבֵּד אֶת הָאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁבִיל כָּל
הַגִּיהֲנוּם שְׁעִבְרָת.

רְאֵי לְהִשָּׁאֵר בְּבֵיתְךָ, וּכְבֹר לֹא תִמְסְרֵי אֶת בֵּיתְךָ לְאַף אֶחָד, רַק
אֶת תְּשָׁאֲרֵי לְגוֹר שָׁם.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵת רְגִילָה בָּהּ,
כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כֹל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְכֹל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׁמִדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ — נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל. וּבּוֹדָאִי אִם תְּהִי חֲזָקָה
בְּדַבֵּר זֶה, אֲזֵי לֹא תְהִי לְבַד, כִּי תִמִּיד תְּהִי עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יוֹרִיד
מִמֶּךָ אֶת הַבְּרִידוֹת.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

קִיחַ אֲשֶׁר י' קִלְט – י' קִמּ בְּנַחֵל י' קִלְט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת מְסַעֵי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַבְּשׂוּרָה
הַמְשַׁמַּחַת, שְׁפַתְחַת יְשִׁיבָה בְּעֵבוֹר בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה, וּבְיַדַי בְּזָכוֹת זְכוּי
הַרְבִּים שְׁאַתָּה עֲסוּק בָּזֶה, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא יָבֹוא
שׁוֹם חֲטָא עַל יָדְךָ. כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יּוֹמָא פּוּז): כֹּל
הַמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים – אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן כד): הַמְחַזֵּיר בְּנִי-אָדָם בְּתְשׁוּבָה, זוֹכֶה
וְיוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַטֵּל הַגְּזֵרָה
בְּשִׁבְלֵוֹ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצִמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתַהֲיֶה עֲקֻשָׁן
גְּדוֹל מְאֹד, כִּי מִי שְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר, עָלָיו לְהִתְחַזֵּק וְלֹא יִנִּיחַ אֶת
עֲצָמוֹ לַפֶּל.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּחְדִּיר בָּהֶם אֶת הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
כִּי הִיסוּד וְהַעֲקָר בָּזֶה הָעוֹלָם הוּא אֲמוּנָה.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קִמּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת מְסַעֵי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֵיכֶם, וְשִׁתְּהִי לָכֶם בְּרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה וּפְרֻנְסָה בְּכָבוֹד.

נָא וְנָא רְאֵי לְבֹדֵק אֶת הַמְזוּזוֹת בְּבֵיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רַב

אֲשֶׁר י' קמא – י' קמב בַּנְחַל קיט

הַצָּרוֹת בְּבֵית נְתִיבוֹת עַל-יְדֵי מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת, עַל-כֵּן רָאִי לְבַדֵּק
הַמְזוּזוֹת, וְכֵן אִם לֹא חֲסַרְהָ אִיזוֹ מְזוּזָה בְּאִיזָה חֶדֶר.

הַמֵּאֲחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י' קמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת מְסַעֲי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אָנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לְרֵאוֹת אֶת כְּתִיבַת יְדֶךָ, כִּי אַתָּה חֲקוּק
בְּלִבִּי.

גַּא וְגַא רָאָה לְהֵיוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְשִׁמַּח אֶת בְּנֵי-אָדָם בְּכִלְלִיּוֹת
וְאֶת הַצַּדִּיק בְּפִרְטִיּוֹת. וּכְבָר אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמֵחָה,
סִימָן טו): כְּשֶׁתְּשִׁמַּח אֶת הַצַּדִּיק, תּוּכַל לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
בְּשִׁמְחָה. וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה מָאד מָאד חֲזָק בְּזֶה. וְזָכֹר, כִּי (שָׁם, סִימָן כא):
עַל-יְדֵי שְׁמֵחָה תְּפִיסַת הַמַּח נִתְגַּדֵּל; וְכֵן (שָׁם, סִימָן טז): מִי שֶׁמְפָרְסֵם
אֶת הַצַּדִּיק זֹכֶה לְשִׁמְחָה, וְכֵן לְפִרְנָסָה בְּגִשְׁמִיּוֹת.

רָאָה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכֹל יוֹם מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה,
גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, וְאֶפְלוּ קֶצֶת דְּקֶצֶת, כִּי כָּל שְׁעוֹר וְשְׁעוֹר עוֹשֶׂה תְּקוּן
גָּדוֹל לְמַעְלָה.

רָאָה לְכַתֵּב לִי תִּכְרָה-וּמְיָד מְכַתֵּב, וּמְמַשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת מְסַעֲי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך לילך בדרךי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, והעקר ראה לעבד על נקדת השמחה, אשר מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל להיות בשמחה תמיד. ואמר, שזה מוציא את האדם מכל הללוף והזהמה שלו ברוחניות ובגשמיות, על-כן אשרי מי שזוכה להיות בשמחה, שעל-ידי-זה יזכה לצאת מכל המשברים והגלים שגלכר בהם.

נא ונא ראה ללמד בכל יום "עין יעקב" ו"בן איש חי" חלק הלכות, ועל-ידי-זה תנצל מכל רע. כי אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא ע"ט): כל הפורש עצמו מדברי תורה — נופל בגיהנום, עין שם. והגיהנום הזה אפלו בגשמיות, שנופל בפח יקוש שהוא החובות, הממררים את חיי האדם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להנצל מהכל, ותתעלה במעלות התורה והיראה, וישפע עליך שפע ברכה והצלחה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קמג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך להתעלות במעלות התורה והיראה, וימשיך לך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך, ותזכה להתעלות ברוחניות ובגשמיות.

העקר ראה להיות בשמחה עצומה, כי השמחה מרחבת לאדם את דעתו, ומגביהה את רוחו. ועקר התשובה שלמה לשוב אליו

אֲשֶׁר י" קמד בְּנַחֵל קכא

יְתַבְרֵךְ הוּא, עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה. וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר שְׂמֵחַ, יוֹתֵר
מִתְקַבְּלֵת תְּשׁוּבָתוֹ אֲצֵלוֹ יְתַבְרֵךְ.

הַרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה יְסוּד וְעֵקֶר
גָּדוֹל אֲצֵל רַבְּנוֹ ז"ל.

אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחְמִיד בְּדַבָּר זֶה, וּמְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ,
אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֵא!

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת מְסַעֵי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ זָאִיר.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנֹכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שֶׁסָּפְרִי רַבְּנוֹ ז"ל מְחַזְּקִים אוֹתְךָ, וְכֵן אִיךָ שֶׁאַתָּה זוֹכֵה וּמְזוֹכֵה
אֶת הַרְבִּיּוֹת, אֲשֶׁר כָּבֵד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יומא פז): כָּל הַמְזוֹכֵה
אֶת הַרְבִּיּוֹת אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ.

אִם אָמְנָם עָלֶי לְהַקְדִּים לָךְ, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר מְאֹד מְאֹד מְפַחֵד
מִרַבְּנוֹ ז"ל, וְעַל-כֵּן הוּא מִתְפַּשֵּׁט לְאַרְכּוֹ וּלְרַחֲבוֹ לְמִנְעַע וּלְעַכְבֵּב
לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוֹ ז"ל.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָךְ בּוֹ יְתַבְרֵךְ, וְתִדַּע
אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יְתַבְרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר
הוּא. וּכְשֶׁאָדָם מְכַנִּיס בְּדַעְתּוֹ אֶמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יְתַבְרֵךְ, אִזּוֹ הוֹלֵךְ לוֹ
הַכֵּל כְּסֵדֶר, וּמְאִיר לוֹ הַחַיִּים בְּאוֹר נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד, וְכָל זֶה אָנוּ
מְקַבְּלִים מִרַבְּנוֹ ז"ל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, אֲשֶׁרִי מִי
שֶׁזוֹכֵה לְהִתְקַרֵּב בְּאַמַּת אֵל רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵינוּ שׁוֹמְעַע שׁוֹם לְשׁוֹן-הַרְעַע
וּרְכִילוֹת וְהוֹצָאֵת דְּבַה עֲלִיו.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בְּכְרִיתוֹ, הַהֲכָרַח לוֹ לְשִׁמְעַע הוֹצָאֵת

קכב אֲשֶׁר י" קמה בְּנֹחַל

דְּבָה עַל רַבְנוּ ז"ל, כִּי זֶה הַנְּסִיּוֹן שֶׁלוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְעֵבֶר וּלְדַלֵּג
עַל הַכֹּל, וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת מִסְעֵי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר מִכָּל מַה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

וְהִנֵּה לְדַעְתִּי אֶת כָּבֹד מְבַגֵּרֶת מִסְפִּיק, וְעַלֶיךָ לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ
בְּיָדִים.

עַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מִדַּת הַפֶּחַד הִיא מְדָה מְגִנָּה מְאֹד, כִּי כְּשֶׁאָדָם
מֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעַדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, אֲזִי אֵינוֹ מִתְיָרָא
וְאֵינוֹ מִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיֵהִיָּה וְיִהְיֶה מַה
שְׂיֵהִיָּה.

עַל-כֵּן רְאִי לְהַכְנִיס בְּעֲצָמְךָ מִדַּת הָאֲמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְזֶה יוֹרִיד מִמֶּךָ אֶת הַפְּחָדִים שֶׁל הַבָּל, שְׂאֵת מְפַחֵדֶת מִכָּל אָדָם, כִּי
כָּבֹד אָמַר רַבְנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת פֶּחַד, סִימָן ג'): עַל-יָדֵי בְטָחוֹן
תִּנְצַל מִפֶּחַד; וְכֵן אָמַר הַנְּבִיא (ישעיה יב, א): "אֲבָטַח וְלֹא אֶפְחָד";
הֵינּוּ מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְטָחוֹן, אֵין לוֹ שׁוּם פֶּחַד. כִּי בְּאֵמַת עַלֶיךָ לְדַעַת,
אֲשֶׁר (שם, סִימָן ט'): פֶּחַד מְכַחֵשׁ כַּחוֹ שֶׁל אָדָם; וְהוֹרֵס אֶת הָאָדָם
לְגַמְרֵי, כִּי מְרַב פְּחָדִים שֶׁל הַבָּל, הוּא נִכְנָס בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ, וּמְפַחֵד
מִכָּל בְּרִיָּה, עַד שֶׁהַפְּחָדִים מְבִיאִים אוֹתוֹ לְהִיּוֹת סָגוּר בְּעֲצָמוֹ.

עַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין
שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעַדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. עַל-כֵּן הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר

אֲשֶׁר י" קמו בַּנְחָל קכג

עמו יתברך בלשון שאַתָּה רגילה בָּהּ, הינו בשפת האם שלך, וזה יכניס בך בטחון חזק לא להתפעל משום בריה שבעולם, ותתחילי להיות עצמאית, כי בזה שהאדם מדבר עמו יתברך, נכנס בו בטחון חזק, ומוציא מעצמו כל מיני פחדים. ואף שבתחלה ידמה לך שאין מי ששומע אותך, עליך לדעת, כי הקדוש-ברוך-הוא שומע כל תפלה ותפלה, כל שיחה ושיחה, וראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תצליחי בחייהך.

נא ונא עשי כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ואף שקשה וכבד לך להיות בשמחה, מאחר שכבר סגרת את עצמך בתוך עצמך, עם כל זאת השמחה מרחבת לאדם ברוחניות ובגשמיות. ומה גם שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, סימן ג'): ברכות השמחה נתחזק כח השכלי, והמאכל והמשתה הם סבה גדולה לשמחת הלב ולהרחיק העצבות והדאגות; על-כן ראי לאכל ולשתות דיקא, ואל תסגפי את עצמך בתעניות ובסגופים, כי הכל הבל ורעות רוח.

נא ונא ראי לקחת את עצמך בידיך, ואל תיראי ואל תפחדי משום בריה שבעולם, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ובודאי תזכי עוד להתחתן ולבנות בית נאמן בישראל.

ראי לכבד את ההורים, אשר היא מצוה גדולה מאד מאד.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

י" קמו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לשמע הטוב ממך, ואיני יודע מה לחשב מה זה ועל מה זה שנתקררת כל-כך וכו' וכו'. הלא מסרת את נפשך יומם ולילה בהפצת מעינות החכמה חוצה, וכן, תהלה

בַּנְחֵל

י' קמז

אֲשֶׁר

קכד

לְאֵל, יֵשׁ לְךָ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְקֶרֶב רְחוּקִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן לֹא
בַּחֲנָם לָקַח אֶת עֲצָמוֹ הַבַּעַל-דָּבָר עֲלֶיךָ.

לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! אֲשֶׁר-אֶתָּה צְמוּד
בַּפְּנִימִיּוֹת לְכַבִּי, שֶׁתִּרְאֶה לְחֹזֵר בְּךָ, וְתִתְחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי כָל
זֶה לְמַעַן נְסוּתְךָ — הַתְּעַמַּד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה אִם לֹא?!

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפֵחַ בִּי, כִּי נִפְשָׁךְ
קְשׁוּרָה בְּנַפְשִׁי.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא
הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה שְׂאִין כְּמוֹהָ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְמִיד בְּדַבָּר זֶה
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִימֵי חַיָּו, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח מַחוֹ וְדַעְתּוֹ, וַיִּזְכֶּה
לְהַגִּיעַ אֶל הַדַּעַת הָאֱמֵתִית לְהַשִּׁיג בְּהַשְׁגוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר מִטּוֹת מִסְעֵי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל מִשְׁפַּחַת ...
שְׂיַחְיָהּ.

אֶת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְלָתִי עִם הַמְּעוֹת לְפִדְיוֹן, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתּוֹשְׁעוּ בִישׁוּעָה שְׁלָמָה בְּבְרִכָּה וּבְהַצְּלָחָה, פְּרוֹנָסָה
בְּשִׁפְעַ עַד בְּלִי דֵי וּבְכִרְיָאוֹת הַשְּׁלָמָה.

נָא וְנָא לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָהּ.

גַּם רְאוּ לְדַקְדֵּק מְאֹד מַה שֶׁאַתֶּם אוֹכְלִים, שֶׁהַמְּאָכְלִים יִהְיוּ רַק
כְּשָׁרִים.

שִׁמְרוּ אֶת הַשְּׁבֵת-קִדְשׁ, וְאִזּוֹ הַשְּׁבֵת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

אֲשֶׁר י' קמח בַּנְחָל קכה

נָא וְנָא לְחִזְק עֲצַמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תַּנְיָחוּ אֶת
הָעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת שֶׁתִּהְרַס אֶתְכֶם, חֵס וְשָׁלוֹם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרַכְכֶם תָּמִיד, וּבְכָל אֲשֶׁר תַּפְנוּ
תִּשְׁכִּילוּ.

הַמְאָחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קמח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הַבְּחוּר הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, יַעֲזֹר לְךָ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת הַצְדָּקָה, שֶׁתּוֹשַׁע בְּרוּחָנִיּוֹת וּבִגְשָׁמֵיּוֹת.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהַכְנִים אֶת עֲצַמְךָ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, וְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ בְּשׁוֹם פְּנִים
וְאֶפֶן.

הַרְגֵּל אֶת עֲצַמְךָ לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְכֹל מֵה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ תִּבְקַשׁ
רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אֵב הַרְחֵמֵן הַמְּרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּתוֹרַת הַקְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְלַמֵּד
מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר כָּל לְמוּד וְלְמוּד הוּא תִקְוֶה מִיְחַד
בְּשָׁמַיִם, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ.

הַמְאָחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

קבו אָשר י' קמט - י' קנ בנחל
י' קמט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אָל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

הקדוש-ברוך-הוא ימלא את משאלות לבך לטובה, ויקבל את תפלתך.

העקר בשדוכים אסור לבחור הרבה, אלא את השדוף הראשון צריכים לגמור תכף-ומיד.

מה טוב ומה נעים אם היית מקימת מצות בקור חולים, ללכת לבקר חולים בבתי חולים ולעזור להם, ומי יתן שגם תזכי לחלק להם קונטרסים "רפואה שלמה" ו"רופא חולים".

נא ונא לעבד הרבה על נקדת השמחה לשמח מאד, כי השמחה היא יסוד ועקר גדול בחיי האדם.

הרגילי את עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

י' קנ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך לילך בדרך רבנו ו"ל.

אֲשֶׁר י' קנא בְּנַחֵל קכז

אודות שאלתך איך זוכים לקדשת וטהרת המחשבה? עליך לדעת, כי ב'ש'מ'ח'ה' אותיות מ'ח'ש'ב'ה' (תקוני-זהר, דף סו.), הינו כשהאדם בתקף השמחה, ושש ושמש בחלקו, על-ידי-זה יכול להוליך את מחשבתו בכל תנועה ותנועה שרוצה, כי על-ידי שמחה זוכים להיות בן חורין (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'); ועל-כן ראה לעבד הרבה על נקדת השמחה, ותמסר נפשך על שמחה, ותבקש ממנו יתברך בכל יום, שתזכה להיות בשמחה עצומה, כי השמחה היא יסוד גדול ביהדות, ויסוד גדול בעבודת השם יתברך. ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר תקף-ומיד כשאדם בשמחה, אזי הוא זוכה להתעלות בתכלית העליה. על-כן ראה להיות חזק מאד במדת השמחה, וזה יעזר לך לעבור על הכל.

אודות הלמודים שאתה שואל, אשרי מי שזוכה להתמיד בכל יום בלמוד התורה הקדושה, אשר מכל למוד ולמוד נעשה תקון גדול בשמים, כי מקרא הוא בעשיה, משנה הוא ביצירה, תלמוד (בבלי, ירושלמי, תוספתא) הוא בבריאה, קבלה (מדרשים ואגדה, ספרי הזהר והתקונים וכו') הם באצילות. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה ללמד מכל זה איזה שעור בכל יום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש חיים חדשים תנפח בי.

י' קנא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אודות העבודה שלך בדאר וכו', כל זמן שאין באה לידי עבודה אחרת, אל תזרק את זה, רק הרגל את עצמך בשעה שאתה הולך לחלק את הדאר בבתים, שתדבר אז רק עמו יתברך, ותשיח את כל אשר עם לבבך אליו יתברך, אשר אין לך עוד טוב מזה, שהאדם מדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גדולה. ובפריטיות בעת עבודתו, שאז זוכה שהל"ט מלאכות נעשים אצלו ט"ל אורות, כי כשאדם מדבר עמו יתברך, הוא ממשיך על עצמו אור נורא ונפלא מאד, ובפריטיות בעת עבודתו. ובשביל זה צריכים להזהר לא לקבל איזו עבודה או משנה, שיצטרך להשתמש עם הפה... כי הפה צריך שיהיו בני חורין לדבר תמיד עמו יתברך, ועל-ידי-זה ממשיך על עצמו אור נורא ונפלא מאד, שהל"ט מלאכות נעשים ט"ל אורות. ולהפוך, חס ושלום, כשאין האדם מדבר עמו יתברך, ואינו מדבק את עצמו בו יתברך בעת עבודתו, ומשתמש עם הפה ללשון-הרע, רכילות וליצנות וכו' וכו', אז נתהפך לו הל"ט מלאכות לל"ט מלקות, שהוא מרגיש כאלו מכים ומלקים אותו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא).

אודות שאלתך אם ללמד הוראה הלכה למעשה, מה טוב ומה נעים, ואשרי מי שלומד הרבה פוסקים, עד שיודע הלכה ברורה. ורבנו ז"ל רצה מאד מאד, שאנשי שלומנו יהיו בקיאים בהלכה.

ואודות שאלתך בענין חסידות חב"ד, עליך לדעת כי אין זו סתירה כלל לדרך רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל הוא פלליות גדולה, ועל-ידי הקדמותיו יכולים להבין בכל הדרכים ובכל החסידיות שבעולם, ועל-כן אין זו סתירה כלל, אדרבה צריכים לכבד את כל החסידיות וכל הדרכים, ובחסדו יתברך יש לי בארון הספרים שלי את כל ספרי חב"ד שרק הדפיסו. וכן, תהלה לאל, יש לי את כל הספרים מכל החסידיות והדרכים וכו' וכו', ואינו סותר כלל את דרכי רבנו ז"ל, אדרבה מהכל יכולים לראות ולהבין ולהשכיל גדלת רבנו ז"ל, איך שהוא מעוט המחזיק את המרבה. אשרי מי שמתמיד בכל הספרים שבעולם.

אֲשֶׁר י' קנב בַּנְחַל קכט

אודות הפצת הקונטרסים, שהם סלת ברונה מה"לקוטי-הלכות" – אין למעלה מזה, אשריך ואשרי חלקך, שאתה זוכה ומזכה את הרבים, ואז בודאי על-ידי-זה יכפר כל העבר שלך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קנב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

נא ונא לא לדאג בשביל אחותך, כי הקדוש-ברוך-הוא יעזר לה, ויהיו לה בעזרת השם יתברך ילדים.

עליך לדעת, כי ששה חדשים אחר החתונה אסור לפל בעצבים ובמתחים, שעדין לא נפקדו, כי המתחים בעצמם מונעים מלהתעבר וכו'.

תאמרי לאחותך, שתדליק שני גרות לכבוד שבת-קדש, ולהוסיף עוד שני גרות של שמן זית, ובעת הדלקת הגרות, לבקש אז הרבה ממנו יתברך על הריון, כי תפלה שהאשה מתפללת על בנים, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

מה טוב ומה נעים, אם תבדק את מזוזות ביתה אם הן כשרות, וכן להסתכל אם לא חסרה איזו מזוזה על איזו דלת.

נא ונא לא לדאג כלל, כי בודאי תפקד בזרע של קימא, בעזרתו יתברך, ותוליד בנים ובנות חיים וקיימים, וירווי רב נחת מהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים.

קל אשר " קנג — " קנד בנחל
" קנג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי. והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתזכי להרחבה בכל ענייני ביתכם, ויתרבה אצלכם השפע בגשמיות וברוחניות.

נא ונא ראי להדליק ששה נרות לכבוד שבת-קדש, ולהוסיף עוד שני נרות של שמן זית, נר לכל אחד מהמשפחה, והשני נרות של שמן כנגד זכור ושמור. ובזכות הדלקת הנרות לכבוד שבת-קדש, יאיר עליכם אורו יתברך אור השבת על כל ששת ימי החל.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח לכם בריאות השלמה ושלום-בית. העקר ראי להיות בשמחה ולשמח את בעלך ואת הילדים, כי השמחה היא יסוד גדול ביהדות, וכשאדם בשמחה, אזי נתרחב לו בכל העניינים, ויש לו סבלנות לסבל כל העובר עליו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

" קנד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה זוכה ומזכה את הרבים בהפצת הקונטרסים החדשים — אין לתאר ואין לשער את שמחתי שיש לי על זה, כי היא זכות הרבים לדורי דורות, ואשרי מי שזוכה לזרז את עצמו בעתים הללו לקרב נשמות ישראל אליו יתברך, אשר בזה תלוי קרוב הגאולה.

אָשֶׁר י' קנה בְּנַחֵל קלא

רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֵאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְהַתְּמִיד הַרְּבֵה בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, וְאִם תּוּכַל לְסַיֵּם בְּכָל יוֹם
ח"י פְּרָקִים — אִין לְמַעְלָה מִזֶּה, אֲבָל אֶפְלוּ פָּרַק אֶחָד, הוּא גַם-כֵּן
יָקָר וְחָשׁוּב מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה לְעֵבֵד הַרְּבֵה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד,
וּלְשַׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ וְאֶת הַשְּׂכֵנִים וְכוּ', כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא
הַכִּלִּי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל הַהַשְּׁפָעוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת מִסְעִי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מַצְטָעֵר עַל כָּל מֵה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעֵנִין פְּרִנְסָה.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיּוֹי אֶפְנִים
שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תְּנִיחַ אֶצְלֶךָ הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת כָּלֵל, כִּי חֲכָמִינוּ
הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ, שְׁהַעֲנִיּוֹת נִמְשַׁכֶּת אַחַר הַעֲצָלוֹת וְהַעֲצָבוֹת, כִּי בְּתַר
עֲנִיא אֲזֵלָא עֲנִיּוּתָא (בְּבֵא קמא עב.). אֶתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
עֲצוּמָה, שְׂזִכִּיתָ לְצֵאת מֵהַפַּח יְקוּשׁ שְׁהַטְּמִינוּ לְךָ הַסְטֵרָא אַחֲרָא,
וְהוּא — לְעֵבֵד בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְּבִים בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, שֶׁהוּא בְּאִסּוּר
סְקִילָה וְכוּ', וְרוֹאִים בְּכָל יוֹם תְּאֵנוֹת דְּרָכִים אִימוֹת בְּאַרְצָךְ, וְהַכֵּל בָּא
מִחֲמַת חִלוּל שַׁבַּת. וְאֵף שְׁהַרְּבֵה אִינָם רוֹצִים לְשַׁמַּע לְזֶה, עִם כָּל
זֹאת זוֹ מְצִיאוֹת. עַל-כֵּן בְּזֶה שִׁפְטֵרוֹ אוֹתְךָ מְעַבֹּדְתְּךָ, וְאִינְךָ צָרִיךְ
לְעֵבֵד בְּשַׁבַּת, אֶתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת שְׂמַח בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּית, כִּי אִין לְךָ

קלב אַשר י' קנו בַּנְחַל

עוד טוב כַּשְׁמִירַת שַׁבַּת. וּבְנֻדַּי בְּזִכּוֹת שְׁמִירַת שַׁבַּת, יִמְשַׁךְ עֲלֶיךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי שִׁבְיַת רְאֵשֵׁי תְּבוּת: שְׁמַח בְּחֻלְקוֹ תִּמִּיד, כִּי הַזִּזְכָּה לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קִדְשׁ, הוּא שְׁמַח בְּחֻלְקוֹ תִּמִּיד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לְךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, שִׁיְהִי לְךָ לְתַת לְאַשְׁתְּךָ וְלִילְדֶיךָ בְּשִׁפְעוֹ, וְלֹא תִקְמָץ לָהֶם.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה אִיזוֹ מְזוּזָה, כִּי רַב הַצְּרוֹת בְּבֵית נְמֻשְׁכוֹת מִחַמַּת מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת.

אודות הַמְשַׁפֵּט שֵׁישׁ עֲלֶיךָ, אַל תִּפְחַד כָּלֵל! לְךָ עִם גָּאוֹן יִשְׂרָאֵל. וַיֵּשׁ לֹמֵר גְּאִי'וֹן' — רְאֵשֵׁי תְּבוּת: גְּדוּל אִתָּהּ וְעוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת, כִּי מִי שְׁמַאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, יֵשׁ לוֹ גָּאוֹן יְהוּדִי, וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְּדוּל, וְעוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת עִם עִם יִשְׂרָאֵל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת מַטוֹת מַסְעֵי, כ"ה תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי, וְגִדַּל שְׁמִחַתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, כִּי גְדוּל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְנֻדַּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אָשֶׁר י' קנז בַּנְחַל קלג

לְדַעְתִּי, כָּל הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלַיךָ הֵן רַק מַחֲמַת חֶסְרוֹן
הַשְּׂמֵחָה, כִּי אִם הֵייתָ שְׂמֵחַ תְּמִיד, שׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא הָיָה יְכוּל
לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ. עַל־כֵּן עָשָׂה מָה שֶׁתַּעֲשֶׂה הַעֲקָר לִהְיוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה,
כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא יְסוֹד גָּדוֹל בַּחַיִּים, אֲשֶׁר מִי שֶׁזוֹכֶה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה.

וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, וּכְשִׁישׁ
לְאָדָם שְׂמֵחָה — יֵשׁ לוֹ הַכֹּל, כַּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת,
אוֹת הַצְּלָחָה, סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא אִישׁ שְׂמֵחַ תְּמִיד — הָרִי הוּא מְצֻלֵית.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קנז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

אֶת מַכְתָּבְךָ לָנֶכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אָנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שֶׁעָבַר עָלַיךָ, שֶׁהוּא עוֹזֵב אוֹתְךָ וְכוּ'. הֵן אָמַת שֶׁדְּבַר כְּזֶה מְאֹד
מְאֹד כּוֹאֵב, עִם כָּל זֹאת לְדַעְתִּי, אֶת צָרִיכָה לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁאַרְע דְּבַר זֶה עֲכָשׁוּ, כִּי מָה הֵייתָ עוֹשֶׂה אִם זֶה הָיָה קוֹרָה
אַחַר הַחֲתֻנָּה, שֶׁהָיָה עוֹזֵב אוֹתְךָ וּבוֹרַח עִם נוֹצְרִיָּה, בְּעוֹנוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים. אָדָם שֶׁמְסַגֵּל לַעֲשׂוֹת דְּבַר כְּזֶה, אֵינוֹ בְּגֵדֶר אָדָם כָּלֵל.

וּבּוֹדָאֵי הָאֲכֻזָּבָה שְׁלָךְ וְהַצְעָר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת
קָשִׁים מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אָסוּר לְהַנִּיחַ שֶׁהַמְצָפוֹן יִהְרַס אוֹתְךָ.

רְאֵי לְהִתְחִיל דָּף חֲדָשׁ בַּחֲוִיָּךְ, וְאִם נִכְוִית פַּעַם אַחַת, אֵין זֹאת
אוֹמֶרֶת שְׁבָכֵל פַּעַם תִּכְוִי.

לְדַעְתִּי, רְאֵי לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלֵשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְלִשְׁמֹר
שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְלֵאֲכֹל רַק מֵאֲכָלִים כְּשָׂרִים, וְאַז תִּרְאֵי אֶת גְּדֹל הַנִּסִּים
שֶׁיַּעֲשֶׂה לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּזְמִין לְךָ אֶת בֶּן זִוְגֶךָ הָאֲמִתִּי,

קלד אֲשֶׁר י' קנח בַּנְחַל

וּתְזַכֵּי לְהִתְחַתֵּן וּלְהִתְחִיל חַיִּים חֲדָשִׁים, וּלְבַנוֹת בַּיִת חֵם וְנֶאֱמַן
בְּיִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחַל בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י' קנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַקּוֹרֵעַ לְכַבוֹת מְרַב צְרוֹת וְיִסוּרִים אֲשֶׁר עוֹבְרִים
עָלֶיךָ — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹת
קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִכָּל
מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. הֵן אֵמֶת שֶׁדָּבָר זֶה קָל מְאֹד לֹאמֵר לְאַחַר, עִם כָּל
זֹאת בְּדוֹר הַזֶּה אֵין אָדָם שֶׁיְהִיָּה נָקִי מִמְרִירוֹת וְצָרוֹת. וּבִפְרָטִיּוֹת
עֲכָשׁוּ בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר הַשְּׁחִיתוֹת מִתְגַּבְּרֹת שֵׁם מְאֹד מְאֹד,
וְכָל דְּאֵלִים גָּבַר, וּמִפְטָרִים בְּנֵי אָדָם מֵעֲבוּדָה, וּבִמְקוֹם לְעֹזֵר לְאֲנָשֵׁי
הַמְדִינָה וְלַגְרֵי הָאָרֶץ מִפְטָרִים אוֹתָם, וּמִמְרִיחוֹת אוֹתָם לְעֹזֵב אֶת
הָאָרֶץ, וּמִמַּשׁ נִתְקִים: "אִישׁ כָּל הַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה" (עֵין דְּבָרִים יב,
ח). וּמִזֶּה בָּא, שֶׁכָּל־כֶּף הַרְבֵּה אֲנָשִׁים נִפְלוּ בְּחֹבוֹת וְצָרוֹת, בְּיִסוּרִים
וְהַרְפָּתָקָאוֹת, וְנִסְתַּבְּכוּ בְּמְרִיבוֹת וּבְמַחְלָקֹת בַּבַּיִת, וְנִגְהַרְס הַשְּׁלוֹם־
בַּיִת לְגַמְרֵי. עַל־כֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ
בְּיָדֶיךָ, וּקְדָם תֵּצֵא מִהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, וּבּוֹדָאֵי גַם בְּתַקְךָ צְרוֹתֶיךָ
וְיִסוּרֶיךָ יֵשׁ עֲצוֹת אֶיךָ לְצֵאת.

נָא וְנָא רָאָה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בַּיִתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רַב
הַצָּרוֹת בַּבַּיִת שֶׁל הָאָדָם הֵן, כְּשֵׁאִין הַמְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

גַּם רָאָה לְשָׁמֵר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשַּׁבַּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ.

אֲשֶׁר י" קנט בַּנְחַל קלה
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וּכְבֹר יִתְחַיל
לְהָאִיר לָךְ, וְלֹא יִחְסֹר לָךְ שׁוֹם דְּבָר.

הַמְאָחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת מְסֻעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ,
שְׂתַהֲלֶה לְאֵל, הַתְּאַרְסֶת לְמִזֵּל טוֹב.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַזְכֶּה לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַחֶפֶה,
וּלְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַדְּבֵק עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ אָב הַרְחֻמָּן, וּבְנֵדָאֵי לֹא
יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַעֲקָר הוּא הָאֲמוּנָה, כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
אֲזִי לֹא חָסֵר לוֹ שׁוֹם דְּבָר, כִּי "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרִכּוֹת" (מְשָׁלִי כח,
כ), וְהָיָה רְאוּי, שְׂתַשָּׂאֵר לְגוֹר בְּעִיר בְּאֶרֶץ-שֶׁבַע אוֹ בְּנִתִיבוֹת, וְתִכְנִיס
אֵת עֲצֻמְךָ בְּעֶסֶק הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְזֶה יְבִיא
לָךְ פְּרֻנְסָה גַם בְּגִשְׁמִיּוֹת.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כֹּל אֵלּוֹ שְׂמִפִּיצִים אֵת הַקּוֹנְטְרַסִּים — אֵינָם
מִפְּסִידִים כֹּלֵל אֶפְלוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְנִכְנָס לָהֶם שְׁפַע גְּדוֹל, וְכֹל שְׁפָן
בְּרוּחָנִיּוֹת.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֵת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר

קלו אשר י' קס בנחל

הוא הצלחה נצחית, אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל בדבר זה, ומדבר בכל יום עמו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קס.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר מטות מסעי, כ"ה תמוז ה'תשמ"ו.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

את מכתבך הקורע לבבות לנכון קבלתי, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, איך שנפלת בפח יקוש כזה.

והנה לנחמך — אין מלים בפי, ובפרטיות שאתה צריך "ממשות", ולא דבורי נחומים, אף ההכרח לכתב לך מאמר העולם: "צרת רבים חצי נחמה"; בצרתך שאתה נמצא בה, רב רבם של תושבי המדינה של גיהנום נלכדו בה, כמעט שאין אדם שלא תעבר עליו מרירות, צרות ויסורים וחובות, או "אבטלה" כמו שקוראים את זה במלון חדש, ואם היתה אפשרות לכלם לברח משם — היו כלם בורחים בלילה אחד. ואל כל זה הגיעו רק מחמת שעזבו את השם יתברך וכפרו בעקר, אשר זה גרם העניות והדחקות והצרות והמרירות שעוברת על כל אחד ואחד.

על-כן, אהובי, אחי היקר! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תניח את העצבות והעצלות שתהרס אותך, כי חבל על הבריאות. כל זמן שאתה בריא ושלם, ועומד על רגליך, והולך ערב ובקר לבית־הכנסת לומר קדיש אחר אמן, אתה הכי מאשר. אבל תכף־ומיד פשתניח את עצמך, ותתן שהעגמת נפש והדאגות יכלו את בריאות גופך וכחך, זה יאכל אותך חיים. ובעוונותינו הרבים, לא תהיה לך פרוטה, חס ושלוש.

אָשֶׁר י' קסא בַּנְחַל קלז

על-כֵּן אֵינְךָ, שְׁתַּשְׁלִים עִם גּוֹרְלֶךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְבָרוּחַ אֱלֹהֵי
יְתָרְךָ, וְתִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְתִשְׁמַר אֶת הַשְּׁבִת־קִדְשׁ, וְזֶה
יִכְנִיס בְּךָ יְשׁוּב הַדַּעַת אִיךָ לְצֵאת מֵהַפַּח יְקוּשׁ הַזֶּה שְׁנֹלְפֶדֶת בּוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שְׁבִת־קִדְשׁ לְסֹדֵר מִטּוֹת־מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר מְכֹל מֵה שְׁעוֹבְרֵי עֲלֶיךָ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב,
וְתִזְכִּי לְהַפְקֵד בְּזַרְעֶיךָ שֶׁל קִימָא.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יְבָרֶךְ אֶת בְּעֲלֶיךָ בְּחֵן, וְיִשָּׂא חֵן בְּעֵינַי כָּל
רוּאֵיו, וְיַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְתִהְיֶה לוֹ פְּרִיָּסָה בְּשִׁפְעוֹ.

נָא וְנָא לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חָסֵר
עַל אֵיזָה פֶּתַח מְזוּזָה.

גַּם רְאִי לְקִנּוּת ה"א מְכֻסֶּף טְהוֹר (יְכוּלִים לְקִנּוּת דְּבָר זֶה בְּכָל
חֲנוּת שֶׁל תְּכַשִּׁיטִים), וְלִשְׂאֵת אֶת זֶה עַל הַצְּנוּאֵר, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
יַעֲזֹר לְךָ בְּזַרְעֶיךָ שֶׁל קִימָא, כִּי ה"א הַנִּבְעָשָׁה מְכֻסֶּף מְסַגֵּל לְהוֹלֵדָה,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מו, כג): "ה"א לְכֶם זָרַע".

תְּדַקְדְּקוּ מְאֹד בַּמֵּאֲכָלִים שֶׁאַתֶּם אוֹכְלִים, שֶׁיְהִיוּ כְּשֵׁרִים.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

קלח אשר יי קסב בנחל
יי קסב.
יי קסב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות מסעי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה, אהובי, אחי היקר! להיות חזק בהפצת מעינות החכמה
חוצה, כי סוף כל סוף זה עקר תקוננו למה שקלקלנו ופגמנו
ושחתנו בימי חיינו.

עליך לדעת, כי בעוונותינו הרבים, עוברים עכשו משברים
וגלים על כל אחד ואחד, ואי אפשר לו להתחזק, אלא על-פי דברי
רבנו ז"ל, ועל-פני אשרי ואשרי מי שזוכה להאיר ולגלות לאחינו
בני ישראל את אור רבנו ז"ל, אשר הוא היום צו השעה, אשרי מי
שחזק בזה!

ראה, אהובי, אחי היקר! להיות מאד בשמחה, ותשמח את
אשתך וילדיך, ותשמח את עם ישראל, כי זה יקר מאד בעיניו
יתברך — כשזוכים לשמח את עם ישראל, אשר הם חלק אלוה
ממעל ממש. ועל-פני מי שמשמח את עם ישראל, כאלו משמח את
הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שיהיו לך מלבושים ברוחניות
ובגשמיות. העקר השלף על הנו"ה יהבך. ויש לומר 'ה'ב'ך' —
ראשי תבות: כ"י ה'לבישני בגדי ישע (ישעיה סא, י), כי אם האדם
מוסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, הקדוש-ברוך-הוא מלבישו
בגדי ישע.

סוף כל סוף הפל יתהפך לטובה, העקר ראה לחזק את עצמך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר י' קסג — י' קסד בַּנְחָל קלט
י' קסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.
אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אָנִי מִצָּטְעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאָת
הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף, בְּתוֹךְ שְׁאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל.
רְאֵה לְבִדְק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
אִיזוּ מְזוּזָה בְּפֶתַח אֵיזָה חֶדֶר, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם בָּאוֹת,
כְּשֶׁאֵין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח זְוִיג הַגּוּן לְבִתְךָ, וְעוֹד תִּרְוֶה מִמְּנָה רַב
נַחַת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... נְרוּ יְאִיר.
מָאֵד מָאֵד אָנִי מִשְׁתוֹקֵק לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמְּךָ, וְאִיךָ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק
אֶת עֲצָמְךָ.

כָּבֹד שְׁמֵעֶת הַרְּבִיחַ, וְהַרְּבִיחַ לְמִדַּת בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הַחַיִּים
שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הֵם נִסְיוֹן גָּדוֹל וְקָשָׁה מָאֵד, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה
לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹנוֹ, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, רַק קוֹפֵץ וּמִדְּלָג עַל הַכֹּל.

ראה, אהובי, אחי היקר! להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, ואף שאני חוזר על דבר זה פעמים אין מספר, עם כל זאת מרב גדלת הדבר — נשפח מהאדם ומתרשל מזה, על-פן ההכרח להזכיר לכל אחד ואחד מאנשי שלומנו את הירשה והמתנה הזאת שקבלנו מרבנו ז"ל.

נא ונא ראה לשמח בשמחה אמיתית, וסוף כל סוף הכל יתהפך לך לטובה. הן אמת שעדין אתה נמצא בפח יקוש, עם כל זאת עליך למצא הרחבות בתוך תקף הדחקות והעניות שעוברת עליך, ובודאי הקדוש-ברוך-הוא שעזר לך עד עכשו, הוא יעזר לך וישפיע עליך שפע ברכה והצלחה מן השמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

" קסה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות מסעי, כ"ה תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

ראי לבדק את מזוזות ביתכם אם הן כשרות, ואם לא חסרה איזו מזוזה, כי רב הצרות בבית באות ממזוזות שאינן כשרות.

ראי לעבד על נקדת השמחה להיות בשמחה, ואף שמרב צרות ויסורים שעוברים עליכם, קשה וכבד לכם הדבר, עם כל זאת בזה שתהיה שמחה בין הבנות, זה יגביה וישבר את מזלכן הרע, כי השמחה ממשכת לאדם מזל טוב. על-פן עשו מה שתעשו, באפן שיהיה בביתכם קול ששון וקול שמחה, שתשמעו תמיד כלי זמר, ותהיו רק שמחות ועליונות, ותמסרו את נפשכן על נקדת השמחה, ותשתדלו שתהיה אהבה, אחנה ורעות בין כל האחיות, אפלו בין

אֲשֶׁר י" קסו בְּנַחֵל קמא

אלו שְׁעֲדִין רְחוּקוֹת, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מֵהִיָּדוּת, וְלֹהֵשׁתָּדֵל לְשִׁמְח
אֶחָת אֶת זוֹלָתָהּ, וְלִהְיוֹת יַחַד בְּקְרוֹב לְכַבוֹת וּבִאֲהָבָה גְדוֹלָה, וּבְזִכּוֹת
הַשְּׂמִיחָה שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵינוּ, יִתְהַפֵּךְ מִזִּלְכָן לְטוֹב, וְתִזְכּוּ כָּלֶכֶן לְמַצֵּא אֶת
בֶּן זִוְגָנְךָ, וְתִתְחַתְּנוּ בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְכֵן בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנֶכוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֶל.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מַה שְּׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת הַזֵּה, עַל־יְדֵי שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּלְךָ תְּדַבֵּר רַק עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ. כִּי בְּאֵמֶת אַחֵר יֵשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי רוֹאִים, שְׂאֵין אֵל מִי לְפָנוֹת
בְּעֵת צָרָה, רַק אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַכְנִיס אֶת יְדִיעָה זוֹ בְּלִבּוֹ, וְאֵז אֵין
לוֹ כָּבֵד מִמִּי לְהִתְפַּחַד, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֲצִלוֹ, וּבְכֹל אֲשֶׁר
יִפְנֶה — יִשְׁכִּיל וְיִצְלִיחַ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! נָא וְנָא רְאֵה לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטֵרְסִים הַחֲדָשִׁים,
שֶׁהֵם סֵלֶת בְּרוּרָה מִסְפָּרֵי "לְקוֹטֵי־הַלְכוֹת" הַקְּדוֹשִׁים, וְהַקְּדוֹשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְהֵאִיר אֶת אֲמִתַּת לְמוֹדוֹ הַטוֹב בְּלִבּוֹת
עִם יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי.

י" קסז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי, כ"ה תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך עם המעות לפדיון נפש — לנכון קבלתי.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שימתקו מכם כל הדינים, ואני מתפלל לפניו יתברך, שיחוס וירחם עליכם, וירחיב לכם, ויוריד את העין רעה השורה בביתכם, ויהיה בביתכם רק עין טובה, וימשך עליכם שפע ברכה והצלחה, בני, חיי, מזוני רויחי, ואורו יתברך תמיד ישפע בביתכם.

ראי להיות בשמחה עצומה, ולעבד הרבה על נקדת השמחה, כי השמחה היא יסוד ועקר ביהדות, וזה הכלי להמשיך אצלו השכינה. ועל-כן תעשי כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ותשמחי את הילדים ואת בעלך, כי בבית שהשמחה שרויה — שם השכינה שרויה, וכשהשכינה שרויה בבית, אז לא חסר שום דבר.

נא ונא לא לפחד משום דבר, כי בודאי לא יעזב אתכם הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

י" קסח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי, כ"ה תמוז ה'תשמ"ו.

אֲשֶׁר י' קסט בַּנְחַל קמג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נִרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְשִׁמְעַת מִמֶּךָ
תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.

רָאָה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לֹא לְהַפְחִיד אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה
שֶׁבְּעוֹלָם, וְלִהְיוֹת עֲצָמָאִי, וְכָל זֶה תִּזְכָּה עַל-יְדֵי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁלֹּא
יְהִי לְךָ שׁוּם עַל מִשׁוּם בֶּן אָדָם כָּלֵל. וְאַפְלוּ בְּעֵינֵי הַהַפְצָה, שֶׁתְּהִיָּה
עֲצָמָאִי, וְלֹא תִבְלָבֵל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

אֲשֶׁרְנוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לְדַעַת
מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֹה, מִרְבֵּי נִפְלָא כְּזֹה, הַמְּאִיר בְּנו אֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַתְגַּלוֹת
נִפְלְאָה כְּזוֹ, עַד שְׁאַפְלוּ רְחוּקִים כְּמוֹנוּ, גַּם-כֵּן יְכוּלִים לְהֵאִיר עַל
עֲצָמָם אֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רָאָה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ וּלְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, וּבִזְכוּת זֶה
תִּזְכָּה לְצֵאת מֵהַפַּח יְקוּשׁ שְׁנֹלְכֶדֶת בּוֹ.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רָאָה לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים בְּמִסְרֹת
נִפְשׁ, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי גַם הַסְטֵרָא אַחֲרָא אֵינָהּ
מִתְבַּיֶּשֶׁת לְמַכּוֹר כָּל הַזָּבֵל עַל הַרְחוּבוֹת, וּמִדּוּעַ נִתְבַּיֵּשׁ אֲנַחְנוּ?!

הַמְּאֵחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נִרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

קמד אשר י קע בנחל

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם.

ראה לגלות ולפרסם את "היכל-הקדש" בגלוי ובפרסום גדול, ואל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם.

נא ונא ראה לעשות את השדוף הראשון שמציעים לך, ואל תברר כל-כף.

חזק ואמץ בכל מה שעובר עליך, כי עקר גדלת האיש הישראלי — כשזוכה להחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר שבעולם.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא לשבות בשבת-קדש, פרשת נח, ובשבת-קדש פרשת לך-לך בעצרת ובנאל, ואני מקנה לפרסם זאת בפרסום גדול, כי תהלה לאל, איני מפחד משום בריה, ואכנס לגור בעצרת ובנאל בלי שום פחד כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י קע.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי, כ"ה תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לשמע הטוב ממך, כי זה כמה שלא ראיתך ולא שמעתי ממך, על-כן ראה לכתב לי על-כל-פנים שורותים, איך אתה מרגיש, ואיך אתה מחזק את עצמך, ואיך אתה מגלה ומפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, כי כל זה ממש חיויתי ויתשוקתי, ואם תכתב לי, ממש חיים חדשים תנפח בי.

ראה, אהובי, אחי היקר! להיות חזק מאד באמונה פשוטה, ואל תפחד משום בריה שבעולם, כי הקדוש-ברוך-הוא ממלא כל

אֲשֶׁר י' קעא בַּנְחַל קמה

עֲלֵמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלֵמִין, וְכָל מָה שֶׁתְּכַנִּיס בְּדַעְתְּךָ יְדִיעָה זֹו, בֵּן תּוֹכָה
לְקָרֵב רְחוּקִים.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עַרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטּוֹת־מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזֵּק אֵת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְשִׁמַּח אֵת אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר זֶה עָקֵר גְּדוֹל
בְּחַיֵּי הָאָדָם — כְּשֶׁמְשַׁמַּח אֵת אִשְׁתּוֹ וְאֵת בְּנֵי בֵּיתוֹ, כִּי בְּבֵית שֵׁשׁ
שָׁם שִׁמְחָה — הַשְּׂכִינָה שְׁרוּיָה שָׁם.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְלַכֵּת בְּגֵאוֹן, וְאֵל תְּהַיָּה בְּטָלָן, וְאֵל
תִּפְחָד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם. וְזֶה אֲשֶׁר גִּ'אִוִּין רְאִשֵׁי תְבוּת: גִּ'דוֹל
אִתָּה וְעוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת, הִינּוּ מִי שֶׁזוֹכָה לְדַבֵּק אֵת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְיוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעַדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ
מְמַלֵּא כָּל עֲלֵמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלֵמִין, וּמוֹלִיךְ אֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד
בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, וְגְדוֹל אִתָּה וְעוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת, זֶה עָקֵר גְּאוֹן יִשְׂרָאֵל,
וְאִשְׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּיס יְדִיעָה זֹו בְּדַעְתּוֹ.

רְאֵה לְהַפִּיץ אֵת הַקּוֹנְטֵרְסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֵלֶת בְּרוּרָה
מִה"לְקוּטִי־הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזָרְנוּ לְהַדְפִּיס
אֵת הָאֲלֶף קוֹנְטֵרְסִים שֵׁשׁ בְּתַכְנִיּוֹתֵי לְחֶבֶר וְלְהַפִּיצָם, אֲשֶׁר מְדַבְּרִים
מִכָּל הַבְּעִיּוֹת בְּחַיִּים.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי.

י" קעב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערכי-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי, כ"ה תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי היקר לי מאד ...
גרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך.

ראה להיות חזק מאד באמונה קדושה אליו יתברך, ותדע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את כל אחד בהשגחה נוראה ונפלאה מאד, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ובזה שמכניס את עצמו באמונה זו, בזה בעצמו נשפע עליו שפע ברכה והצלחה.

על-כן, אהובי, אחי היקר! ראה להיות חזק מאד באמונה בו יתברך, ותדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאין כמותה.

נא ונא ראה להיות בשמחה, ולשמח את אשתך ואת ילדיך, כי בבית שהשמחה שורה — שם השכינה שרויה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, אלא הוא שמח ומשמח את אחרים, ומכל שכן שהוא משמח את אחרים, שאז השכינה אינה זזה מביתו, וכשהשכינה בבית, אז יש שפע ברכה והצלחה.

ראה לעזר מאד בהפצת מעינות החכמה חוצה, כי כל הגאולה תלויה בזה.

אני מקווה לשבות בעירת יבנאל בשבת-קדש פרישת נח,

אֲשֶׁר יי קעג בַּנְחַל קמז
וּבְשֵׁבֶת־קֹדֶשׁ לְךָ־לְךָ, וּתְחַכֶּה לִי שָׁם, וְאַחֲרֶיךָ תַחֲזֹר אֵתִי,
וְהַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְרָכֶךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְרָכָה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

יי קעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מְטוֹת־מַסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

עֵקֶר שְׁמִחָתִי הוּא בְּזֶה, שְׁאַתָּה הוֹלֵךְ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת
רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ לָזֶה.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵין דְּבוּרִים בְּפִי לְדַבֵּר וּמִכָּל שְׂכֵן
לְכַתֵּב, מִמַּעַלְת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל וְלַמּוֹדוּ
הַטוֹב, שֶׁהוּא הִרְחֵמֵן הָאֲמִתִּי, וּמִקְרַב אֶת כָּל אֶחָד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
אֲשֶׁר־יִמִּי שְׁחֹזֵק בְּזֶה!

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְזֶה יִרְחִיב לְךָ
אֶת לִבְךָ וְדַעְתְּךָ, עַד שֶׁתּוּכַל לְפָרֵשׁ אֶת כָּל לִבְךָ וְכֹל מַה שֶׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּדוּלָה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְּלִיחָה נְצַחִית, הַצְּלִיחָה שְׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

חֲמִדַת לְבָבִי! רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עַם יִשְׂרָאֵל שִׁיחִיו בְּשִׂמְחָה, כִּי
אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד יְקָר אָדָם הַמְּשַׂמַּח אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְאִם הִיָּה
הָאָדָם יוֹדֵעַ אֶת מַעַלְת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הַזּוֹכֶה לְחֹזֵק אֶת אַחֲרִים, אֲזִי
תָּמִיד הִיָּה מְחֻזָּק וּמְאַמָּץ אֶת אַחֲרִים וּמְשַׂמַּחֵם, כִּי בְּזֶה הוּא מְשַׁרְה

קמח אשר יי קעד בנחל

שכינה בעולם, פי אין השכינה שורה רק על ידי שמחה, ובזה
שמחזק את אחרים ומשמחם, בזה משרה שכינה בעולם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שיהיה לנו בזה חלק תמיד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

יי קעד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד שמחתי לשמע איך שאת ובעלך משמחים את
עצמכם, בזה שבנכם זכה להתקרב אל הקדשה ולחזור בתשובה.

אודות המצב בארץ ישראל, תאמינו לי שכל הבעיות שם, הן
רק מפני חסר הבנה, שאחד אינו רוצה להבין את השני.

כלנו יהודים, וצריכים לדבר אחד עם השני בצורה יפה, ולעזר
אחד לשני, ולא להכניע זה את זה, ומכל שכן לא ללעג אחד על
השני.

אודות ביאתי לגור בעירת יבנאל, עלי להודות לה, כי אני
בטבעי אדם שמתחיל ואוהב לגמר, ואם התחלתי בענין יבנאל, אני
מקנה להקדוש-ברוך-הוא שאגמר בכי טוב.

בנדאי כל הבלבולים שהיו סביב ביאתי לשם, היה מאד לא
נעים, אף מה לעשות? ! אנחנו חיים עכשו בדור כזה, שכל דאליים
גבר, והאלימות מושלת.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, פי בוא יבוא היום, שהכל
יתהפך לטובה, ובמקום הסתה שאחד מסית כנגד השני, יגלו זה

אֲשֶׁר י" קעה בַּנְחַל קמט

לְזֶה וַיִּפְרָסְמוּ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֶת נְעִימוֹת הַיְהוּדוֹת, וְאֶת
יְפֵי הַמַּדּוֹת בֵּין אֶחָד לַחֲבֵרוֹ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטּוֹת־מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ...
גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! הֶעָקֵר לְהַכְנִיס בְּעֲצָמְךָ שְׂמִיחָה, אֲשֶׁר
הַשְׂמִיחָה הִיא יְסוּד גָּדוֹל בַּיְהוּדוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינּוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ
כָּלֵל, רַק תָּמִיד הוּא בְּשִׂמְחָה.

נָא וְנָא תֹאמֵר בְּכֹל יוֹם תְּהִלִּים, כִּי הַזּוֹכָה לוֹמֵר בְּכֹל יוֹם
תְּהִלִּים, פּוֹתַח אֶת הַשְּׁעָרִים הַנְּעוּלִים מִמֶּנּוּ, וְזוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
אוֹר הַשְּׂכִינָה, כִּי עַל־יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים — זוֹכִים לְתִשׁוּבָה (עֵין
לְקוּטִי־מוֹחֵר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עג).

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מָה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵל
תְּנִיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת שִׂישְׁבְּרוּ אוֹתְךָ, כִּי טַבְּעָךָ הוּא רַק
לְהַמְשִׁיךְ אֶל עֲצָבוֹת, וְאַתָּה צְרִיךְ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת רַק
בְּשִׂמְחָה, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר
תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

קנ אֲשֶׁר י' קעו בְּנַחֵל
י' קעו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת־מִסְעִי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי, וְגִדְלֵנִי שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

עֵקֶר הַטּוֹב, שְׁלֻקְחָתְךָ אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְהִתְחַלַּתְּ לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! עֲלִיף לְדַעַת, כִּי לֹא נִשְׁאַר מֵהָאָדָם
שׁוֹם דְּבָר, רַק מָה שְׁזוֹכָה לְחֻטֶּף בְּכֹל יוֹם תּוֹרָה וְתַפְלָה. כִּי סוּף כָּל
סוּף לֹא יִשְׁאַר מֵאֲתָנּוּ. מֵאוֹם, רַק הַתּוֹרָה וְהַתַּפְלָה שְׁנֵנִזְכָּה לְחֻטֶּף בְּכֹל
יוֹם וַיּוֹם.

רְאֵה אֵיךְ שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה עִמָּךְ בְּכֹל יוֹם נְסִים
וְנִפְלְאוֹת חֲדָשִׁים, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת בְּזֶה שְׁזֹכֵיתְךָ לְמִכּוֹר אֶת הַדִּירָה, בְּזֶה אֲתָה
צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ, כִּי אֲתָה רוֹאֶה אֵיךְ תַּפְלָתְךָ אֵינָה
הוֹלֶכֶת לְרִיק.

עַל־כֵּן רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׁאֲתָה צָרִיךְ, וְאֲזוּ תִרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת
שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּכֹל יוֹם בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, וְאִם אֶפְשָׁר
לְסַיֵּם בְּכֹל שְׁבוּעַ סֵפֶר תְּהִלִּים — מָה טוֹב וּמָה נְעִים. וְכֵן לְלַמֵּד
בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בִּרְכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י" קעז בַּנְחַל קנא
י" קעז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר משות־מסעי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אודות שאלתך שאת שואלת מהו ברסלב? ומהו הדגש שרבונו
ז"ל שם עליו? עליך לדעת, כי רבונו ז"ל מגלה ומפרסם את אמתת
מציאותו יתברך, לידע שהכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך
מלביש את עצמו בדומם, צומח, חי, מדבר, עד שאין שום דבר
שלא יהיה בו אלקות. וכמאמר הבעל־שם־טוב הקדוש: הכל זה
אלקות ואלקות זה הכל, ובידיעות אלו, כשאדם יודע שהכל לכל
אלקות גמור הוא, מגלה לנו רבונו ז"ל, שאז פותח האדם את פיו
לדבר עמו יתברך. כאשר אנו רואים, ששני בני־אדם הולכים יחד,
ואחד רואה את השני, אזי מדברים אחד עם השני, וזה מקשר אותו
אל חברו, כמו־כן כשאדם מזכך באמונה פשוטה בו יתברך, אשר
הכל לכל אלקות גמור הוא, אזי פותח את פיו לדבר עמו יתברך,
כאשר ידבר איש עם רעהו, ומספר לפניו יתברך את כל מה שעובר
עליו, ובזה מוציא את כל הקשיות והספקות והבלבולים מלבו,
ונכנסת בו שמחה אמתית, כי אין לה שמחה פהתרת הספקות,
והספקות באים לאדם רק מחמת שאין לו אמונה, וכשיש לאדם
אמונה ברורה בו יתברך — עד כדי כך, שנפתח פיו לדבר עמו
יתברך, על־ידי־זה נתישר לבו מכל העקמיות שעוברת עליו. ועל
קטב זה מסתובבת חסידות "ברסלב" — להחדיר באדם אמונה
ברורה בו יתברך, עד שיראה עם עיני הבשר שלו בדומם, צומח,
חי, מדבר, את האלקות המחיה ומהנה את הדבר הזה, וירגיל את
עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, ויהיה שמח
בתכלית השמחה, אשר אין לה עוד תענוג וזיו ונעם וערכות יותר
גדולים מזה — שאדם זוכה להשיג את אמתת מציאותו יתברך,

קנב אשר יי קעח בנחל

ומרגיש אידך שכל הבריאה כלה שרה אליו יתברך שירות ותשבחות, והוא כולל את עצמו עמם.

ראי לחזק את עצמך לקיים את המצוות בתמימות ובפשיטות ובשמחה אמיתית, כי הן רצונו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שיפתח מחך ודעתך, ותזכי לחזק באמת בתשובה אליו יתברך, ותעזרי לחברה לתרם לעם ישראל הרבה מאד.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

יי קעח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי, כ"ה תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי היקר לי מאד ...
נרו יאיר.

זה זמן רב, שלא שמעתי ממך, ולא ראיתי כתיבתך, ואיני יודע מה לחשב.

על-כן ראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי, כי סוף כל סוף עליך לדעת, אשר ימינו כצל עובר, והנה אנחנו כאן, והנה נצטרך לצאת מכאן, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לחזק את עצמו, ולדבר דבורי אמונה, ומחזק את עמו עם חביריו היקרים.

ובפרטיות תלמידי "היכל-הקדש", שהם מאנשי שלומנו היקרים, "חסידים ברסלב", הם צריכים לאחז את עצמם ביחד באהבה, אחוה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק. ובודאי לא יניח הפעל-דבר דבר זה, ויעשה כל מיני פעולות שבעולם למנוע ולעכב

אֲשֶׁר י" קעט בְּנַחַל קנג
דָּבָר זֶה. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְמִסַּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְרֵאוֹת שְׁתֵּהִיָּה תְּמִיד אֶהְבָּה,
אֲחֵנָּה וְרַעוּת בֵּינֵינוּ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּגְנַח בִּי.

י" קעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ה תמוז
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ...
נְרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְלֵה שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּזֶה שְׂאֵתָה זוֹכָה לְזַכּוֹת אֶת
עַם יִשְׂרָאֵל בְּהַפְצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
מַעֲלַת דְּבָר זֶה, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלָקָךָ, כִּי בּוֹדָאֵי כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ חֲלָק
בְּזֶה, יֵשׁ לוֹ חֲלָק בְּגֵאֲלָה.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב תְּמִיד, וְתִשְׁמַר
אֶת עֲצָמְךָ מִכַּעַס וּקְפֻדוֹת, וְתִהְיֶה מְאָרֶיךָ אֶפְרָךְ עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְפַל תְּמִיד בְּכַעַס וּבִרְצִיחָה, וּמְכַל שְׂכָן שְׁלֵא
תִּפְל בְּאִיזָה דְּכָאוֹן.

הֲרִגְלֵה אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמּוֹ יִתְבָּרַךְ:
"רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנֵי לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, וְאַזְכֶּה לְחִיּוֹת בְּשִׁלוֹם
עִם כָּל בְּרַ יִשְׂרָאֵל".

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְלַמֵּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, כִּי מִשְׁנָה

בַּנְחַל

י' קפ

אֲשֶׁר

קנד

אותיות נש"מ"ה, ומי שזוכה להרגיל את עצמו ללמד בכל יום משניות, מזכך ומצחצח את נשמתו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קפ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר מטות־מסעי, כ"ה תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

הנני מברך אותך בברכת "מזל טוב" על הולדת בתך, יעזר לך הקדוש־ברוך־הוא, שתזכה לגדלה ולהכניסה לחפה, ושתעשה מעשים טובים כל ימי חייה, ותזכה לרוות רב נחת מכל יוצאי חלציה, ואשתך תהיה בריאה.

חמדת לבבי! ראה לחזק את עצמך בכל מה שעובר עליך, כי בזה העולם אין אדם שלא יעברו עליו אילו משברים וגלים, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד. כי זה עקר גדלת האיש הישראלי — כשזוכה לחזק את עצמו, ואינו נשבר משום דבר, ואף שזה קשה מאוד מאוד, כי מרב הירידות והנפילות והספקות וההשלכות שעוברים על כל אחד ואחד, קשה לו להתחזק, עם כל זאת זה עקר גדלת האיש הישראלי — כשזוכה להחזיק מעמד.

ראה, אהובי, אחי הנקר! לחזק את עצמך, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב, העקר תרגיל את עצמך לשכח את העבר, ובזה תזכה להתעלות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קפא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, כ"ח תמוז ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

הקדוש־ברוך־הוא יעזר לך, שהכל יתהפך אצלך לטובה, ותזכי להתעלות מעלה מעלה ברוחניות ובגשמיות, ותשאי חן בעיני כל רואיך.

נא ונא ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבְעוֹלָם להיות בשמחה, כי השמחה היא השער והפתח להצלחה. ואף שמרב ההתפתחות והצרות, קשה להיות בשמחה, עם כל זאת זה עקר גדלת האיש הישראלי, הזוכה להתגבר על כל המניעות והעפובים שעוברים עליו, ומחזק את עצמו בשמחה.

רבנו ז"ל, שהוא בן השמחה, גלה לנו את מעלת השמחה, עד שעל־ידי שמחה יכולים לצאת מעמקי עמקים, מהשואל תחתית ומתחתיו, ולהגיע אל רום גבהי מרומים, והכל — על־ידי שמחה, שהאדם שמח בו יתברך.

על־כן ראי לעשות כל מיני פעולות שבְעוֹלָם להיות בשמחה, וזה ירחיב לך, ויתהפך מזלך לטובה.

נא ונא ראי לשמר את השבת־קדש, ואז השבת תשמר עליך. וכן ראי לזקק מאד על פשרות המאכלים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

קנו אֲשֶׁר י" קפב — י" קפג בַּנְחַל

י" קפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ח תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד,
צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִשְׁתוֹקֵק לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, כִּי זֶה כִּפְּהָ שְׁלֵא
שְׁמַעְתִּי מִמֶּךָ שׁוֹם דְּבַר, וְאִף שְׁרָאִיתִיךָ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, אֲבָל לֹא
זָכִיתִי לְדַבֵּר עִמָּךְ, עַל-כֵּן רָאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפֵחַ
בִּי.

רָאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם
מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה שְׁאִין כְּמוֹתֶהּ. וְזֶה
הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל — שֶׁהָאָדָם יְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וַיִּסַּפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל אֲשֶׁר עִם
לְבָבוֹ, וְזֶה יִקְשֹׁר אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּבְנֶה לוֹ אֵת הָאָמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.
נָא וְנָא רָאֵה לְקַבֵּעַ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּתוֹרָה בְּכֹל יוֹם מִשְׁנָה,
גְּמָרָא, מְדַרְשׁ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ח תמוז ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד,
צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וְהִנֵּה בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁלַחְתִּי לָךְ אֵת כָּל חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת
"אֲשֶׁר בַּנְּחָל" הַמְּכַרְכָּמִים — מִחֲלָק א' עַד חֲלָק י"ב כַּאֲשֶׁר בְּקִשְׁתָּ.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! כָּל הַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בִּישׁוּעַת הַשֵּׁם

אֲשֶׁר י' קפד — י' קפה בנחל קנז

על-ידי גדל הרצונות והכסופים של המקרבים החדשים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שידפס ויחזור וידפס, ויתפשט בכל בתי ישראל; כי כל המכתבים מדברים מכל מיני בעיות שעוברות על כל אחד ואחד, ומאירים את החיים באור וזיו האמונה הקדושה, פאשר למדנו מרבנו ז"ל.

נא ונא ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותאיר בעצמך אמתת מציאותו יתברך, ותרגיל את עצמך לדבר בכל יום ויום עמו יתברך, פאשר ידבר איש עם רעהו, ולספר לפניו יתברך את כל לבך ואת כל מה שעובר עליך, ותהיה רגיל באמירת תהלים ובאמירת משניות, אשר אין למעלה מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' קפד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, כ"ח תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

הנה בדבר הבלבול שנתהנה אודות החתן היקר, גרו יאיר וכו'.

לדעתי, בשום פנים ואפן שלא תחזרו מהשדוף.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיתחננו בקרוב, ויהיה תורה וגדלה על שלחנם, ויולידו בנים ובנות, ותרוו רב נחת מהם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י' קפה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי

שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", הַיּוֹזֵה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (תַּעֲנִית כֵּט): מִשְׁנַכְנֵס אָב — מִמַּעֲטִים בְּשִׂמְחָה. אוֹמְרִים בְּשֵׁם צְדִיקִים: תִּכְרֶף-וּמִיד כְּשִׁנְכָנֵס חֲדָשׁ אָב, מִמַּעֲטִים אֶת הַטְּמָאָה עַל-יְדֵי שִׂמְחָה; הֵינּוּ גַם עֹכְשׁוֹ בְיָמִים אֵלּוּ, שָׁרַע וְמָר לָנוּ בְּמָאֵד מְאֹד, שֶׁחָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְנִחַשְׁף מֵאֲתָנּוּ הָאוֹר, וְלֹא רוֹאִים וְלֹא מְרַגְּשִׁים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזוֹ הַצָּרָה הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי כֹף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְרָשׁ תְּהִלִּים קמ"ו): אֵין לָךְ צַעַר כְּצַעַר עוֹרוֹן עֵינַיִם; אִם אָדָם אֵינוֹ רוֹאֶה, הוּא הַמְּסַכֵּן הַכִּי גְדוֹל, עַד כְּדֵי כֹף שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נְדָרִים סד:): סוּמָא חָשׁוּב לְמַת; מִי שְׂאֵינוֹ רוֹאֶה, מְסַכֵּן הוּא נֶחֱשֵׁב כְּמַת, שְׁחִיּוֹ אֵינָם שְׂוִים מְאוּמָה. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סו) עַל מְאָמְרָם ו"ל (עֵין יוֹמָא עד:): הַסוּמָא אֵין לוֹ שִׁבְעָה; מִי שֶׁהוּא עוֹר בַּר מֵינָן, אֵינְנוּ שִׁבְעָה, הוּא תָּמִיד מְרַגֵּישׁ רַעְבוֹן. מְסַבִּיר רַבֵּנוּ ו"ל: מִי שְׂאֵינוֹ רוֹאֶה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא תָּמִיד מְרַגֵּישׁ שְׁחִסָּר לוֹ מְשֵׁהוּ. בְּרַגְעַ שְׂאָדָם רוֹאֶה אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מְרַגֵּישׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵין חִסָּר לוֹ מְאוּמָה, יֵשׁ לוֹ הֵיכָן לְהִתְחַבֵּא. כִּי הַמְּקוֹם הַכִּי בְּטוּחַ לְהִתְחַבֵּא זֶה אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (עֵין יְלִקוּט תְּהִלִּים תתסב): מִהֵיכָן נִבְרָאת הָאוֹרָה? מִמְּקוֹם בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, מִשֵּׁם יֵצֵא הָאוֹר לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וּמִשְׁנַחֲרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, נִעְלָם וְנִסְתָּר הָאוֹר.

תִּתְאַרוּ לְעַצְמְכֶם כְּשֶׁהִיָּה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, אִם אָדָם חָטָא, בַּר מֵינָן, עָלָה לְבֵית-הַמִּקְדָּשׁ וְהִבִּיא קָרְבָּן, וְהִתְנַדָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּבִכָּה, וְהִרְגִישׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְדָבַר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שְׁנֵי חֲבָרִים הַמְּשׁוּחָחִים בִּינֵיהֶם, כִּי הָאִיר לוֹ הָאוֹר, הִרְגִישׁ אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ. כִּיִּן שֶׁחָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ — נִעְלָם וְנִסְתָּר הָאוֹר מֵאֲתָנּוּ, וְאִזּוּ בְּאוֹת כָּל הַצָּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת. כִּי הִנֵּה בְּעַת חֲשִׁכָה, כְּשִׁישָׁנָם הַרְבֵּה אֲנָשִׁים, וְכֻלָּם רוֹצִים לְלַכֵּת, מִה קוֹרָה אִזּוּ? אֶחָד דוֹחֵף אֶת הַשְּׂנִי, כִּי מִפְּאֵת הַחֲשִׁכָה אֵין רוֹאִים אִישׁ אֶת רַעְהוֹ, וְרַבִּים זֶה עִם זֶה. אֲבָל כְּשִׁישׁ אוֹר, אִזּוּ יֵשׁ מְקוֹם לְכֻלָּם, כָּל אֶחָד יְכוֹל לְלַכֵּת וְאֵינוֹ נִתְקַל

בזולתו. כְּשֵׁישׁ לְאָדָם אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲזִיו חַיִּים אַחֲרִים
לְגַמְרִי, הוּא תָּמִיד שָׂמַח.

הֵן אֵמֶת, שְׁמֵן הַשָּׁמַיִם מְנַסִּים אוֹתוֹ לְרֵאוֹת אֶל מִי יִבְרַח,
וּמְסַבְכִים אוֹתוֹ בְּסַבּוּכִים, שׁוֹבְרִים אוֹתוֹ, מוֹסְרִים אוֹתוֹ לְמַלְכוּת,
אֲנָשִׁים בּוֹגְדִים בּוֹ, מְרַכְּלִים עָלָיו, כְּדֵי לְרֵאוֹת אֶל מִי יִפְנֶה בְּעֵת צָרָה.
כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ לוֹ צְרוּתָיו הוּא, זֶה בְּקִטָּן וְזֶה בְּגָדוֹל, אָבֵל
אֶצֶל כָּל אֶחָד הַבְּעֵיָה שֶׁלוֹ הִיא אֶצְלוֹ גְּדוּלָה בְּמֵאֵד מְאֵד, כִּי מֶה
שֶׁאֵתָּה חוֹשֵׁב שֶׁאֶצֶל פְּלוֹנֵי הַבְּעֵיָה קִטְנָה, אֶצְלוֹ זֶה הַבְּעֵיָה הַכִּי
גְּדוּלָה. וְלַהֲפֹךְ — מֶה שֶׁאֵתָּה חוֹשֵׁב שֶׁאֶצְלָךְ זֶה בְּעֵיָה גְּדוּלָה,
אֲלֵמוֹנֵי חוֹשֵׁב שֶׁזֶה צָחוֹק בְּעֵלְמָא. נִמְצָא מְכַל זֶה, שְׁלֹכַל אֶחָד יֵשׁ
הַנְּסִיּוֹן שֶׁלוֹ, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲבוּדָה זְרָה ג.): אֵין
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא בְּטְרוּנְיָה עִם בְּרִיּוּתָיו, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ
שׁוֹלַח מְנִיעוֹת לְאָדָם, שְׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְגַּבֵּר עָלֶיהֶן.

וְמָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת בְּיָמֵים אֵלּוּ יָמֵי אָב, שְׁכַל-כֶּף מֶר לָנוּ, אֵין
לָנוּ בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אֵין לָנוּ אוֹר, רַק חֲשֵׁךְ לָנוּ? עָלֵינוּ לְהַדְּלִיק גְּפָרוֹר,
אוֹר קִטָּן, וּכְבֵר נִרְאָה אוֹר גְּדוֹל, בַּחֲשֵׁךְ הָעֵב בְּיֹתֵר, אִם מְדַלִּיקִים
גְּפָרוֹר אֶחָד קִטָּן, כְּבֵר נַעֲשֶׂה אוֹר גְּדוֹל, וְאִם מֵהַגְּפָרוֹר מְדַלִּיקִים נֵר
— נַעֲשֶׂה אוֹר גְּדוֹל יוֹתֵר, וְאִם מְדַלִּיקִים אַבּוּקָה — נַעֲשֶׂה אוֹר
הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּדוֹל.

וְזֹאת עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת עַכְשָׁיו. רֵאשִׁית, שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֵתָּנוּ
יִקְבַּל עַל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאִם תִּשְׁאַלּוּ: אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה? הֲלֹא חָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְחֲשֵׁךְ וְמֶר לָנוּ, וּכְמוֹ שֶׁהִנְבִּיא
אוֹמֵר: "הַצְּדִיק אָבֵד, וְאֵין אִישׁ שֶׁם לֵב, כִּי מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסָף
הַצְּדִיק" (יִשְׁעִיָה נז, א), אֵיךְ יְכוּלִים לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה? אֶלָּא עָלֵינוּ
לַעֲשׂוֹת חֲשׁוֹבֵן — מִמָּה אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים, מֶה הַשִּׁיחָה שֶׁלָּנוּ, מֶה
שֶׁלְּמַד אוֹתָנוּ הַצְּדִיק. אִם נִדְבַר מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, סִימָן שֶׁקִּבְּלָנוּ
הֵיטֵב מֵהַצְּדִיק אוֹר בְּזֶה, שְׁבַמְצָבִים הַכִּי קָשִׁים שֶׁלָּנוּ, אָנוּ יְכוּלִים
לְהֵאִיר לַעֲצָמֵנוּ אוֹר, וְגַם לְשֵׁנֵי וְלְשִׁלְיֵשֵׁי לְהֵאִיר אוֹר, וְגַם לַעֲשָׂרִים
אִישׁ וּלְמֵאָה אִישׁ — לְהַדְּלִיק וּלְלַהֵבם.

אֲלֵיהוּ הַנְּבִיא בָּא לְזֶה הָעוֹלָם, וְלַחֵם עִם עוֹבְדֵי הַבַּעַל, אֲשֶׁר כָּפְרוּ לַגִּמְרֵי בַּהֲקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְגַלְהָ וּפְרָסֵם כָּל-כֹּהֵן אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שְׁעוֹבְדֵי הַבַּעַל הֵצְרָכוּ לְהוֹדוֹת וְלַצַּעֵק: "ה' הוּא אֱלֹקִים, ה' הוּא אֱלֹקִים". וּמָה כְּתוּב עַל אֲלֵיהוּ הַנְּבִיא: "אִישׁ אֲשֶׁר שָׁחוּ אַחֲרָיו ה' הוּא אֱלֹקִים". מִכָּל צַדִּיק יֵשׁ הַרְבֵּה סְפוּרִים לְסִפְרָה, צַדִּיק פְּלוֹנִי פָּעַל כְּזָאת וְכִזָּאת, צַדִּיק פְּלוֹנִי פָּעַל כֹּה וְכֹה, מֵאֲלֵיהוּ הַנְּבִיא סִפְרוּ דְבַר אַחַד: הַצַּדִּיק הַזֶּה גָּלָה לָנוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! "אִישׁ אֲשֶׁר שָׁחוּ אַחֲרָיו הַנְּבִיא הוּא אֱלֹקִים" — זֶה הַשֵּׁבַח הַכִּי גָדוֹל!

רַבְּנוּ ז"ל הִגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אַךְ מִפְּאֵת רוּחוֹת סַעֲרָה עֲזוּת, לֹא יָכְלָה הַסְּפִינָה לָעֵגֶן בְּנִמְל יָפוֹ, הִתְיַשְׁב רַב הַחוּבֵל בְּדַעְתּוֹ מֵהַ לַעֲשׂוֹת, וְלִבְסוּף הַפְּלִיג עַד חִיפָה, שָׁם הָיוּ הַמַּיִם שְׁקֵטִים, וְעֵגֶן מוֹל מַעֲרַת אֲלֵיהוּ. הִיָּה זֶה עָרַב רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁנַת תַּקנ"ט. תַּכְּף כְּשִׁירָד רַבְּנוּ ז"ל מֵהַסְּפִינָה, הִיָּה כָּל-כֹּהֵן שָׁמַח וְרָקַד מְרַב שְׂמִחָה, וּכְבַר רָצָה לְחֹזֵר, וְאָמַר: "פָּעַלְתִּי כָּאֵן מֵהַ שְׁפַעְלַתִּי". אַבְּל הִיָּה זֶה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי לָשׁוּב עַל אֲתֵר, כִּי הִיָּה עָרַב רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וּמֵאֵז הַשִּׁיג רַבְּנוּ ז"ל מֵהַ זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁקָּבַל מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמַתְּנָה אֶת הָעֵנָן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁיִּכּוֹל לְתַקֵּן בּוֹ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּבְיַדָּאֵי דֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ לְכַף זְכוּת.

רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה אֵז בְּמַעֲרַת אֲלֵיהוּ, וְאַחֲרֵי-כֵן נִשְׁאַר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל תְּקוּפַת זְמַן, וּבִקְרָב בְּמֵרוֹן, צָפַת וּטְבַרְיָה. וְשָׁנִים אַחֲרֵי-כֵן סִפְר לְתַלְמִידוֹ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: "כְּשֶׁהֵיִתִּי בְּמַעֲרַת אֲלֵיהוּ, צִירְתִּי לָעֲצָמֵי — כָּאֵן יָשַׁב אֲלֵיהוּ הַנְּבִיא, וְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא"; כִּי כָּל הַצְּרוֹת שֶׁהָיוּ לְאֲלֵיהוּ הַנְּבִיא עִם עוֹבְדֵי הַבַּעַל, שֶׁקָּמוּ עָלָיו אַחֲאָב וְאֶשְׁתּוֹ — נוֹאֲפִים גְּמוּרִים, וּקְרָאוּהוּ: 'עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל', וְרָצוּ לְהַרְגוֹ, וְאֲלֵיהוּ הַנְּבִיא הִתְחַבֵּא בְּמַעֲרָה וְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּכְשֶׁשָּׁמַע זֹאת מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר — "הֲלֹא אֲלֵיהוּ הַנְּבִיא הִיָּה בְּמַדְרַגַת בֶּשֶׁר וְדָם, וְהִגִּיעַ לְמַדְרַגַת מַלְאָךְ רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת", וְזֶה חֲזַק אוֹתוֹ מְאֹד.

על-כֵּן, אחי ורעי היקרים! בְּזֶה שִׁתְּרַגְּלוּ עִצְמָכֶם לְדַבֵּר אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יְאִיר הָאֹר בְּמַחְכֶּם. וְלָמָּה אַתֶּם
עוֹבְרִים כָּל-כַּף הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסּוּרִים? מִפְּנֵי שִׁנְתַּקְּתֶם עִצְמָכֶם
מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי שֶׁיְּךָ חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, חֲרַבֵּן בֵּית-הַמַּחֲיִן.
אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יג), שֶׁבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ נִמְצָא
בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אִם אָדָם חוֹשֵׁב רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
אֲצִלוּ אֵינן שׁוֹם חֲרַבֵּן, שְׂוָה מָה שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת
לג.): כָּל מִי שֵׁישׁ בּוֹ דַּעַת, כְּאֵלוֹ נִבְנָה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו; וְעַל אֵיזוֹ
דַּעַת מְדַבֵּר? כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים ד, לה) "אַתָּה הִרְאֵתָ לְדַעַת, כִּי הִנְיָ"ה
אֱלֹקִים, אֵינן עוֹד מְלַבְּדוּ".

וְלָכֵן בָּאוּ עֲכָשׁוּ בְיָמֵים אֵלֶי דִּיקָא לְהַרְבּוֹת בְּדַבּוּרֵי אַמוּנָה,
שִׁתְּחַזְּקוּ אִישׁ אֶת רַעְהוּ, וּתְדַבְּרוּ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר בְּזֶה
יְאִיר לָנוּ הָאֹר אֵינן סוּף, וְזֶה יִכְנִים בָּנוּ הַשְּׂמִיחָה הַכִּי גְדוֹלָה.

אִם הֵייתֶם יוֹדְעִים מָה עוֹבֵר עָלַי — עֲנֹשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, סִבֵּל
וְיִסּוּרִים קָשִׁים מְאֹד, וְעַם כָּל זֹאת אֲנִי צָרִיף לְשִׁמְעַע כָּל הַיּוֹם וּלְרַבּוֹת
הַלִּילָה צְרוּת וְיִסּוּרִים שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל. וּמִי עוֹמֵד תַּחַת כָּל הַצְּרוּת
וְהַיִּסּוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלַי? הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, וְאִם לֹא
אֲסַפֵּר לָכֶם אֶת זֹאת, כָּלְכֶם בְּסַכָּנָה.

הַרְבֵּי מִסְטָמָאָר זי"ע כָּל יוֹם וְיוֹם דְּבַר מְהַעֲרַב-רַב שֶׁצָּרִיכִים
לְהַשְׁמֵר מֵהֶם, וְדַבּוּרוֹ מְהוּל הֵיךְ בְּבָכִי. לֹא פַעַם אַחַת רְאִיתִיו
וּשְׂמַעְתִּיו, וְזֶה עָלָה לוֹ בְּבְרִיאוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּל יוֹם וְיוֹם לֹא פָּסַח
עַל דַּבּוּר מִטְּמָאָת קִלְפַת הַעֲרַב-רַב. שְׂאֵלוֹהוּ הַחֲסִידִים: "רַבִּי, אֲנַחְנוּ
הוֹלְכִים עִמָּכֶם בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם, וְלָמָּה אַתֶּם צָרִיכִים לְחַזֵּר עַל זֶה כָּל-כַּף
הַרְבֵּה פְּעָמִים?! וְאֵלֶי בַּחוּץ לֹא יִקְבְּלוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְלָמָּה לָכֶם
לְדַבֵּר מְזֵה שׁוֹב וְשׁוֹב?" עֲנָה וְאָמַר לָהֶם: "אִם לֹא אֲדַבֵּר מְזֵה יוֹם
אֶחָד — כָּלְכֶם אֲבוּדִים". וְהַמְשִׁיף בְּזֶה מְשִׁיף כָּל יָמֵי חַיָּיו. גַּם לִי
אוֹמְרִים: "לָמָּה תְּדַבְּרוּ כָּל-כַּף הַרְבֵּה מִטְּמָאָת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם?" אֶף
אִם לֹא אֲדַבֵּר מִמֶּנּוּ — כָּלְכֶם בְּסַכָּנָה, כִּי זוֹ טְמָאָת בְּלַעַם הַרְשָׁע,
וְהַהֲכַרְח לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה מְאֹד, שְׂלֹא תִלְכְּדוּ בְּרִשְׁתּוֹ הַטְּמָאָה.

ומה עלינו לעשות עתה? משונכנס אב — ממעטים בשמחה, כאמור לעיל מוכא בשם צדיקים: על-ידי שמחה — ממעטים את השמחה. אבל איך יכולים לשמח עתה, שהלא אלו ימי אבל, אין אוכלים בשר, אין שומעים מוסיקה, אין עורכים חתנות, ובמה נשמח? השמחה היא, שאחר כל החרבן הזה, אחר כל הצרות והקדיפות, שלא עשני גוי — זו השמחה שלנו! הלא היינו יכולים להברא תאילנדי, רומני, סיני, אפריקני, ערבי, טורקי, וברוך השם נבראנו מזרע ישראל — זו השמחה שלנו, זו השמחה של בנין בית-המקדש, ואם אנו נשמח עם זה, שום ברקה לא תוכל לנו.

ולכן אני מאד מבקש אתכם, ישנם עתה תשעה ימים עד תשעה באב, אנו מקוים ומצפים, שיהיה בנין בית-המקדש, יש לי כבר בית-הכנסת למעלה משלשים שנה. אתמול בעת שברכנו ברפת החדש, זו הפעם הראשונה שיצא לנו לשיר שיר גדול, שלא קרה כזאת אף פעם. ואני בעצמי מתפלא — מהי השמחה, מהו השיר?! אלא אולי בכל זאת נזכה לבנין בית-המקדש, אולי בכל זאת נגאל, אולי בכל זאת יהיה סוף וקץ לכל צרותינו, תחלה וראש לפדיון נפשונו.

כתוב בזהר (זהר חדש, פרשת נח): אם יהיה בית-הכנסת אחד, שיחזיקו עצמם ביחד, בזכות הבית-הכנסת הזה נביא את הגאולה. תמיד השתוקקתי שיהיה זה הבית-הכנסת שלנו, בזכות הקבוץ שלנו, נוכל להביא את הגאולה. אבל זה תלוי בתנאי אחד — כפי האהבה והאחדות שתהיה ביניכם, שתכבדו זה את זה, פי כל החרבן היה רק מפני שבזו אחד את השני. הסמ"ך-מ"ם כל ענינו — הפרד ומשל, רוצה למשל על כלם, על-כן עושה פרודים, ומפריד ומפילג ומסכסך בין כלם, ואינו יכול לנוח ולשקט פרגע, וזאת עלינו לראות מצדנו — שבינינו יהיה שלום, ולא יוכלו לעבד עליכם.

לזאת אני בא לחזק אתכם — אל תתיאשו! תראו את הנסים שהקדוש-ברוך-הוא יעשה לי, וכבר עשה לי נסים. ויתקיים אצלי

אָשֶׁר י" קפו בַּנְחַל קסג

(תהלים ז, טז): "בֹּרַךְ כָּרְחָה וַיַּחֲפְרֶהוּ, וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יַפְעֵל". וְלִכְנֹן תַּחֲזִיקוּ, בְּיָדָי זֶה קִשָּׁה מְאֹד, וְתִאֲמִינוּ, שְׁלִי קִשָּׁה יוֹתֵר מִכָּלֶם. אֲבָל זֹאת תִּדְעוּ, שְׁכָל אֱלֹהֵי שְׁהַצִּיקוּ לָנוּ יִקְבְּלוּ עָנָשׁ, אִף שְׁיִקַּח קֶצֶת זְמַן. לָנוּ יֵשׁ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין לִי לְמַכּוֹר לָכֶם מְאוּם, אֲנִי רַק יְכוּל לְגַלוֹת לָכֶם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. זֹו הַכְּתָבֶת שְׁלָנוּ, זֶה סוּד הַהַצְלָחָה שְׁלָנוּ!

הַכֹּפֵל הַדָּבָר — רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּעֲצָמְכֶם וּתְחַזְּקוּ אוֹתִי, וְאַחֲזִיק אֶתְכֶם, וְכִלְנוּ נִהְיָה מְחַזְּקִים. אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָה, שְׂאֵם נִקְבַּל עַל עֲצָמֵנוּ הַלֵּילָה לְעֹזֵר אֶחָד לְשָׁנִי, לְהַתְאַחֵד זֶה עִם זֶה, שְׁתַּהֲיֶה בֵּינֵיכֶם אֶהְבָּה וּשְׂמִיחָה, בְּזֶה נִזְכָּה לְבַנֵּינִי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְתַעֲבֹר מַלְכוּת הַרְשָׁעָה מִן הָאָרֶץ, וּיְקִיִּים: "לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדִי", וְגַם הַגּוֹיִים יִכִּירוּ בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "וַיִּדְעוּ כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פֹּעֵלֶתוּ, וַיִּבִּין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יִצְרָתוּ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, הַיְיִ"ה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה".

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קפו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר דְּבָרִים, ב' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ...
גִּירוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ הַקּוֹרֵעַ לְבָבוֹת לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצִטְעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקִּשָּׁה. וְכֵן בְּזֶה שְׁהַתְקַשְׁרָתִי שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, וְלֹא מְצַאֵת אוֹתִי, אֲנִי מְצִטְעֵר בְּצַעֲרִי גְדוֹל מְאֹד.

וְהִנֵּה לְנַחֲמֶךָ וְלְהַחֲיֹתֶךָ וּלְשַׂמְחֶךָ — לְדַעֲתִי, הוּא אִף לְמוֹתֵר, וּבְפִרְטוּת אַחֲרֵי שְׁכָבְךָ זְכִיתָ לְהַדְפִּיִס כָּל-כָּף הַרְבֵּה קוֹנְטְרָסִים רַבִּבוֹת רַבִּבוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְנִתְפָּשְׁטוּ בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת גַּם אֲנִי בְּעֲצָמֵי לֹא הֵייתִי יְכוּל לְהִרְאוֹת דְּבָר כְּזֶה, וּבְחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ,

שְׁאֵתָהּ הָיִיתָ הַמִּתְחִיל, זְכִיתִי גַם אֲנִי לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים
בְּאֵן.

אָחִי, אָחִי הִיָּקֵר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְאֵל
תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, תִּאֲמִין לִי, שְׁמַאֲד מְאֹד כּוֹאֵב לִי
מְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעִנְיַן מְצִיאַת זְוִיגָךָ, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד
שׁוֹפֵף אֶת דְּמָךְ, וְאֲצִלִּי פֶּלֶא גְדוֹל – הֵיאֵף אֶתָּה יְכוֹל לְחִזּוֹק אֶת
עֲצָמְךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת אַחֲרֵי בְּזִיוֹנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמַיִם כְּאֵלוֹ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הִיָּקֵר! סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הֶרַע יְבוֹא הַטּוֹב,
וּבִפְרָטִיּוֹת, שְׂכָבֵר גְּדִפֵּס כְּמָה פְּעָמִים קוֹנְטְרָס "מְצִיאַת-הַזְּוִיג", וְגַם
עֲכָשׁוּ אֲנִי הוֹלֵךְ לְהַדְפִּיסוֹ וְלְהַפִּיצוֹ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְזֶה מִחִיָּה
אֲלָפִים וּרְבָבוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן, לְדַעְתִּי, רְאוּי לְךָ לְהַחֲיוֹת
אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְגְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

אוֹדוֹת הַהַדְפָּסָה, אֵינִי רוֹצֵה בְּשׁוֹם אַפֵּן שְׁבַעוֹלָם, שֶׁתִּקַּח
שִׁתְּפִים, רַק אֶתָּה בְּעֲצָמְךָ תִּדְפִּיס כְּמוֹ שֶׁהַדְפַּסְתָּ עַד עַכְשָׁו, וְאֵל
תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמְךָ מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם.

אָחִי, אָחִי הִיָּקֵר! תִּאֲמִין לִי, שֶׁהַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת, וְאֲשֶׁרִי
מִי שְׂזוֹכָה לְהַתְגַּבֵּר וְלִקְפֹץ וּלְדַלֵּג עַל כָּל הַנְּסִיוֹנוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קפז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר דְּבָרִים, ב' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הִיָּקֵרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תִּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", הַזֶּה"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

אָחִי וְרַעֲי הִיָּקֵרִים! אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים עַכְשָׁו בִּימֵי אָבֵל,
שְׂמַחַתְאֲבָלִים עַל חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אֲשֶׁר זֶהוּ צַעַר גְּדוֹל מְאֹד, וְאֲנוּ

מִצָּפִים וּמִקְוִים בְּכָל יוֹם, בְּכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אָבֵל עָלֵינוּ לְהִתְבּוֹנֵן — לָמָּה נִחְרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, לָמָּה חֲרַבָּה יְרוּשָׁלַיִם הַבִּיָּרָה? אֲלֵא חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אוֹמְרִים (יוֹמָא ט: סט:): מִקְדָּשׁ שְׁנֵי חֲרַב, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיוּ נִזְהָרִים מִלְדַּבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע אַחַד עַל הַשְּׁנֵי, וּמְסִימִים: 'וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן'; הָעֲנִין שֶׁל שְׁנֵי חֲרָבִים עַדִּין קָיָם בֵּינָנוּ. נִמְצָא, שֶׁבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ חֲרַב מִחֲמַת שֶׁדִּבְרוּ רַע אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר זֶהוּ עוֹן חָמוּר בְּיִתְרוֹ. וְלָמָּה חֲרַבָּה יְרוּשָׁלַיִם? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (שְׁבַת ק"ט:): לֹא חֲרַבָּה יְרוּשָׁלַיִם, אֲלֵא עַל שֶׁבָזוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים; לֹא הִיָּתָה לָהֶם אֱמוּנַת חֲכָמִים. וְאִם-כֵּן אָנוּ רוֹאִים כָּאֵן שְׁנֵי עוֹנוֹת, שֶׁבַע-עוֹבְרִים אָנוּ סוֹבְלִים עַכְשָׁיו אֶת הַסִּבָּל הַזֶּה. מִצַּד אַחַד — אָנוּ מְדַבְּרִים רַע אַחַד עַל הַשְּׁנֵי, וּמִצַּד שְׁנֵי — אֵין לָנוּ אֱמוּנַת חֲכָמִים. נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׁאֵלָה: מָה חָמוּר מִמָּה — לְשׁוֹן הָרַע אוֹ פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים? אִם נִתְבּוֹנֵן — נִנְכַח, שֶׁשְׁנֵיהֶם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה.

אֲנָשִׁים מְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הָרַע עַל הַצְּדִיק, וְאֵינָם מִתְּבַיְשִׁים כָּלֵל. וְהָרִי הַצְּדִיק הַזֶּה עָשָׂה לָּךְ טוֹבוֹת, גָּדֵל אוֹתְךָ, חֲתַן אוֹתְךָ, חֲתַן אֶת יְלָדֶיךָ, עֶזֶר לָּךְ בַּמַּצָּבִים הַכִּי קָשִׁים בְּחַיֶּיךָ, כָּתַב סְפָרִים, שֶׁאֶפְלוּ מֵתִים יְכוּלִים לָקוּם עַל יָדָם. כְּמוֹ שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֻכּוֹת י"ח:): רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם קְרוּיִים מֵתִים. מִסְתוֹכְבִים מְלִיוֹנֵי מֵתִים, וְהִנֵּה הַצְּדִיק כָּתַב סְפָרִים כְּאֵלוֹ, שֶׁמֵּתִים מִתְּחִלָּה לְחַיּוֹת, מִתְּחִלָּה לְהַרְגִישׁ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבָאִים רְשָׁעִים אַרְוָרִים וּמְדַבְּרִים כָּל דָּבָר אֲסוּר עַל הַצְּדִיק, הֲלֹא הֵם כְּפוּיֵי טוֹבָה! וּבְרִגְעַ שֶׁהַצְּדִיק רוֹצֵה לְצַאת וּלְהוֹכִיחַ, שֶׁכָּל מָה שֶׁמְדַבְּרִים עָלָיו זֶה שֶׁקֶר, וְהוּא מְגַלֵּה מִי עוֹמֵד תַּחַת הַרְשָׁעוֹת שֶׁעוֹשִׂים לוֹ, הָרִי זֶה מְגַחֵף לְשִׁמְעַ, שֶׁלְּפָתַע אוֹמְרִים אוֹתָם הָאֲנָשִׁים: "אֲסוּר לְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרַע", הִיָּתְכֵן?! עַל הַצְּדִיק מִתָּר לְשִׁמְעַ כָּל מִינֵי לְשׁוֹן הָרַע בְּעוֹלָם, כָּל מִינֵי שֶׁקֶר וְכֹזֵב, וּבְרִגְעַ שֶׁהַצְּדִיק מְגַלֵּה אֶת הַפְּרָצוּף שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַח שְׁמוֹ, שֶׁהוּא עוֹמֵד תַּחַת כָּל הַהֶסְתוֹת, תַּחַת כָּל הַשְּׁנָאָה וְהָרַע, אוֹמְרִים לוֹ: "אֲסוּר לְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרַע", הָאֵין זֶה מְגַחֵף?! נִמְצָא מְכַל זֶה, שֶׁשְׁנֵיהֶם

אמת; בית-המקדש חרב מפני שדברו לשון הרע, וירושלים חרבה מפני שלא היתה אמונת חכמים.

עלינו לשמר מאד מאד על השם של הצדיק, ואם אנו שומעים שאיזה ריק ופוחז מדבר נגד הצדיק, צריכים להרחיקו מיד. רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות הרקת רשעים, סימן יז): אל תדבר עם המסיתים, אפלו להוכיחם ולקרובם; וכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות הרקת רשעים, סימן ו'): מי שמלמד זכות על רשע — גם הוא נקרא רשע; ולכן עלינו להשמר מאד מאד, שלא יהיה לנו שיג ושיח עם הטמאה הזו, עם הסטרא אחרא וגנבא דליה, ולהזהר לא לפל ברשתם הטמאה, כי פיהם נוטף דבש, והם טומנים לכם מלכדת. רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות צדיק, סימן טט): מי שאוהב את הצדיק, צריך לשמר שלא יצא עליו שם רע; נמצא, שחרבן בית-המקדש נעשה מחמת לשון-הרע, ועלינו לשמר מאד לא לדבר רע על השני, אשר כל הצרות באות מזה. מצירים את הצדיק כפי שמצירים, ולבסוף מדברים עליו, וזה הכח של הסמ"ך-מ"ם, שהוא מסית ומדיח נגד הצדיק, ומוסר את הצדיק, ועל-ידי-זה נפגמת אמונת חכמים, ועל-ידי שנפגמת אמונת חכמים, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן סא), יש לה צואה בראש. האם אנו יודעים מה זה צדיק? אין לנו משג! צדיק דבוק תמיד בהקדוש-ברוך-הוא, ואינו מסיח דעת כרגע ממנו יתברך, אשר לנו אין השגה בזה, מי זה צדיק ומה זה צדיק, אף אחד אינו יודע, כל זמן שאדם חי אינו יודע, רק הקדוש-ברוך-הוא יודע, ואף האשה אינה יכולה להכיר את בעלה הצדיק.

מספרים על הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שנסע פעם לאיזה כפר, ונכנס לבקתה אחת אשר מטה לפל, ובה שכב עני מרוד, שלא היה לו מאום, רק מטה, פר קרוע ובלוי וכסוי מלכלך וקרוע, ענה ואמר לו הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: "מה אתה רוצה שאתן לה?" והחל העני לבכות — "תראו באיזה מצב אני נמצא, אשתי והילדים כבר אינם גרים פה, כי אנו חוששים שכל רגע תקרס הבקתה. אני נותרתי פה לשמר לכל הפחות שיהיה גג לראשי". ענה

לו הצדיק: "תן משהו על פדיון". והחל שוב לבכות: "רבי, אין לי מאום". שאלו הרבי: "הנה יש לך פר ושמיכה". ושאל: "רבי, מה זה שונה?!" אמר הצדיק: "תן לי את זאת לפדיון", ונאות. ונסע הבעל-שם-טוב לביתו. והעני נשאָר לשכב על המטה בלי פר ושמיכה, וחדר הקור עד לשד עצמותיו, ובכה מאד: "עד עתה הנה לי פר ושמיכה, ועכשו גם זה אין לי". בהגיע הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע לביתו אמר לאשתו: "ראי מה הבאתי לך!" ושאלה הרבנית הצדקת בנימה של זלזול מה: "נו, ממי היום לקחת משהו?!" והתבונן בה הצדיק נחרדות, וכי כף תאמר הרבנית?! וכי הוא זקוק לך ולשמיכה מלכלכת?!

חלפה תקופת זמן, הרבנית שכחה דבוריה שדברה לבעל-שם-טוב הקדוש. והנה יום אחד הגיעה כרכרה עם ארבעה סוסים, וירד ממנה יהודי עשיר, ובא לבעל-שם-טוב ואמר לו: "הבאתי לכם כלי מלא זהובים". ענה לו הצדיק: המתן רגע. ושלח למשרתו שיקרא לרבנית. ונכנסה ושאלה בכבוד: "מה הצדיק רוצה?" וענה: "שמעו מה היהודי הזה מספר". הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע בעיניו הקדושות והטהורות ראה הכל, והבחין מיהו אדם זה. ושאלו: "מהיכן יש לך דלי זהובים?" וענה: "רבי, זה רק מעשר שהבאתי לכם". שאלו: "מי אתה?" וענה: "אתם זוכרים, הייתם בבקתה שלי, ולקחתם ממני את הפר והשמיכה הבלויים. תכף כשהלקחתם החילותי לבכות להקדוש-ברוך-הוא: רבוננו של עולם, לא נותר לי — לא שמיכה ולא פר, והקור חודר לשד עצמי, אבל, רבוננו של עולם, אני מאמין בצדיק, שהוא יודע את אשר הוא עושה, וכל מה שעושה זה בחשבון צדק, בודאי יש לו פונה בכל מעשיו. אוי, רבוננו של עולם, פקח עיני, שאדע ואבין ואראה מה היתה פונת הצדיק... ותכף כשאני בוכה ורועד מקור, נקש על דלתי השכן שהיה גר לא רחוק ממני, ושאלתי: 'מי שם?' וענה: 'זה איבן הגוי', ופתחתי לו את הדלת. והביא שק מלא באבנים, וצעק אלי בקללות: 'קח את השק הזה של פולים שקניתי בשוק, אני מבשלו ומבשלו ואיננו מתבשלו, וברח מביתי. פתחתי את השק, ונוכחתי לראות

שְׁזֶה פְּנִינִים וְלֹא פּוֹלִים, וְהִלַּכְתִּי וְקִנִּיתִי שֶׁק אַחַר שֶׁל פּוֹלִים וְנִתְתִּי לְגוֹי. וְאֲנִי נֶעֱשִׂיתִי עֲשִׂיר גְּדוֹל מְאֹד. וְעַכְשָׁיו בְּאֵתִי לְצַדִּיק לְהִבְיֵא לּוֹ מֵעֲשָׂרוֹת". וְהִרְבַּנִּית שׁוֹמֵעַת אֶת כָּל הַדְּבָרִים — הַסְּמִיקָה וְהַבִּינָה, שְׁגִם הִיא לְעֵתִים אֵינָה יוֹרֶדֶת לְסוֹף דַּעַת בְּעֵלָה הַצַּדִּיק, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אָנָּשִׁים הִרְחֹקִים מֵהַצַּדִּיק, אִיךָ יְכוּלִים לְהִבִּין גְּדֻלָּתוֹ? ! [כַּמּוֹכֵן הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ לֹא נָטַל הַכֶּסֶף לְעֲצָמוֹ, אֲלֵא חִלְקוֹ לְעֲנִיִּים].

מָה אָנוּ לּוֹמְדִים מִכָּאן? כִּתְּהָ שֶׁל אַמוּנַת חֲכָמִים! הִיְהוּדֵי הִזֶּה יְכוּל הִזֶּה לְהִתְעַקֵּשׁ וְלֹא לְתֵן אֶת הַכֶּר וְהַשְּׂמִיכָה שְׁנוֹתָרוּ לוֹ וְכוּ', אֲלֵא הִיְתֵה לוֹ אַמוּנַת חֲכָמִים, שְׂאֵם הַצַּדִּיק לְוִקְחָם, סִימָן שֵׁישׁ בְּזֶה עֲנִין.

בְּאַמַּת אָנוּ מוֹצֵאִים דְּבַר זֶה בְּמִשְׁנֵה בַּכּוּרִים; מֵהֶם בַּכּוּרִים? יְהוּדֵי שְׁהִיָּה לוֹ שְׂדֵה, הַפְּרוֹת הִרְאִישׁוֹנִים שְׁהַבְּשִׁילוֹ, קִשְׂרָם בַּחוּט, וְהִבְיָאָם לְבֵית-הַמִּקְדָּשׁ מִתְּנָה לְכַהֲנִים. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּכּוּרִים ג, ח): הַעֲשִׂירִים מְבִיאִים בַּכּוּרִיָּהֶם בְּקִלְתוֹת שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב, וְהַעֲנִיִּים מְבִיאִין אוֹתָם בְּסִלֵי נֶצֶרִים שֶׁל עֲרֻבָה קְלוּפָה, וְהַסְּלִים וְהַבַּכּוּרִים נִתְּנִין לְכַהֲנִים; נִשְׂאֶלֶת הַשְּׂאֵלָה: מִדּוּעַ הִחֲזִירוּ לְעֲשִׂירִים אֶת הַסְּלִים, וְלְעֲנִיִּים שְׂאִין מְמוֹנָם בְּכִיסָם — נָטְלוּ אֶת הַסְּלִים; אֲלֵא הַכַּהֲנִים הֵם הַצַּדִּיקִים, הֵם יוֹדְעִים, שְׂאֵם יִשְׂאִירוּ אֶת הַסְּלִים אֲצֵל הַעֲנִיִּים — יִשְׂאָרוּ עֲנִיִּים, כִּי מִכָּאן אָמְרוּ (עִין ר' עוֹבְדֵיָה בְּרִטְנוֹרָא שָׁם): בְּתֵר עֲנִיָּא אֲזֵלָא עֲנִיוֹתָא; וְלִכֵּן נָטְלוּ מֵהֶם אֶת הַסְּלִים כְּדֵי שְׂיִתְעַשְׂרוּ. וְכַף עֲשֵׂה הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע.

נִמְצָא מִכָּל זֶה מַעֲלַת אַמוּנַת חֲכָמִים, וּגְנוּת לְשׁוֹן הַרְע, שְׁהִרְבַּנִּית בְּעֲצָמָה אָמְרָה לְבְּעֵלָה הַצַּדִּיק: "הִיאִךָ תִּקַּח אֶת הַשְּׂמִיכָה וְהִכֵּר הָעֲלוּבִים הֲלֹו?!"

וְזֶה לָנוּ מוֹסֵר הַשְּׂפָל עֲמַק מְאֹד; לְשׁוֹן הַרְע עַל הַצַּדִּיק מְכַשִּׁירִים לְדַבֵּר, וְכִשְׁהַצַּדִּיק מְגַלֶּה אֶת פְּרָצוּפוֹ הָאֲמֵתִי שֶׁל הַסְּמִ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, שֶׁהוּא מְסִית וּמְדִיחַ נִגְדוֹ וְנִגְדוֹ כָּל דְּבַר שְׁבַקְדָּשָׁה, אֲזַי אֵין רוֹצִים לְשָׁמַע אֶת הַדְּבָרִים.

ברוך הוא וברוך שמו, בניתי "היכל-הקדש" הכי יפה בעולם, ואני שמח בו מאד, ולא בחנם שהסמ"ך-מ"ם וגנדא דליה לטש עיניו ושניו חרק עלי, כי רואה, שאני יכול לחתן את כל בני ובנות ישראל ולהצילם מחטאים, ולכן מעליל עלי כל מיני עלילות שוא ורשע. טמא מטמא, רשע מרשע, עד מתי תעמד לאנשים בעינים?! אני מזהיר את כלכם, הנהרו מהטמאה הזו, אל תסתכלו עליו כלל. וההכרח לי להזהירכם, כי אם לא אעשה כן, לא יארך זמן רב, ותלכדו ברשתו הטמאה, חס ושלום.

ההכרח לי לומר לכם, אם אני אומר משהו, אני יודע מה שאני אומר, ואני אומר זאת לטובתכם, לא לטובתי. בעבור מי אני סובל?! אתם יודעים כלכם, שהיכן שאתם יושבים עתה, את המקום הזה רוצים להרס. למי בניתי זאת, אם לא בעבורכם ובעבור ילדיכם?!

ולכן דיקא עכשו, שאנחנו עומדים לפני תשעה באב, אשר אנו מאד מאד מקוים ומצפים, שכבר נזכה לבנין בית-המקדש, שיהיה סוף לצרותינו, שיהיה קץ לחרבון, אם לא נקבל על עצמנו עכשו אמונת חכמים, אם לא נבין עכשו מה זה לשון-הרע — אוי לנו. ראש השנה זהו יום הדין, שדנים בו את האדם מה יקרה עמו כל השנה. יום אחר ראש השנה נקרא 'צום גדליה', על שם גדליה בן אחיקם שנהרג. מי הוא ה'יה? צדיק גדול, אשר הזהירוהו: "תשמר מרשעים", ואמר: "אתם דוברים לשון-הרע", ולבסוף הרגוהו. אומר החפץ חיים, בעל מחבר ספר "שמירת הלשון", שבאמת צריכים להשמר לא לדבר רע, אך אם מזהירים אותך שעומדים להרגך, ההכרח לך לקבל את הדברים, ואל תאמר שאינך רוצה לשמע לשון-הרע. בודאי אסור לדבר לשון-הרע, אסור לדבר רע על הזולת, אבל אם מזהירים אתכם: "תשמרו מאד, אם לא תציתו לקול הצדיק, לא יקח זמן הרבה ותהיו חוזרים בשאלה, חס ושלום", אם הצדיק מזהיר אתכם, הוא יודע מה שהוא מזהיר, כי זה לעמת זה כנגד הצדיק הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד, ישנה טמאה גדולה, שצריכים להזהר לא להתפס ברשתה.

יש לנו "היכל-הקדש" מפאר, בחינת משי, שכל כּתם נראה עליו. ולכן אני כּל-כּף זהיר בו, ושומרו מכל משמר. אינני רוצה בשום פנים ואפן שימצא בין ילדיכם בן או בת מקלקלים, כי תפוח אחד רקוב מרקיב את כל התפוחים, צריכים לעמד על המשמר. אני את נפשי הצלתי, וההכרח לי להזהירכם. הסמ"ך-מ"ם מתנכל לנו בכל דרך אפשרית, אז זה נקרא לשון-הרע! אם הרבנית לא הבינה את גדלת הצדיק בעלה, מי יוכל להבינו ולהפירו?!

כל אלו שציטו את הצדיק, לא הפסידו על-ידי הצדיק, ההפך הוא הנכון — כי רק הרויחו. אשרי מי שמחזק עצמו באמונת חכמים, ובזכותו תבנה ירושלים, אשרי מי שישמר שלא תהיה שנאת חנם בינו לבין זולתו, ובזכותו יבנה בית-המקדש. אם אתם רואים אחד פוער פיו נגד הצדיק, תדעו כי הוא פגום. רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קסג): הנואפים לרב הם מתנגדים על הצדיקים; אם רואים אחד מדבר על הצדיק, צריכים לידע שזהו נואף.

ולכן אני מבקש מאד את הנשים, תשמרו מאד על בעליכם שלא יצאו לחוץ לארץ, היום זה מסכן מאד, רק הקדוש-ברוך-הוא והצדיק יודעים איך הם עלולים לפל על-ידי-זה, ברגע שאדם אינו מנבל פיו על הצדיק, עוד מצליח להסתיר מעשיו, אבל ברגע שמנבל פיו על הצדיק, בזה מגלה את מעשיו המגנים שעשה. העולם הוא עולם קטן מאד, הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, והצדיק רואה הכל, כמו שכתוב (תהלים לד, טז): "עיני ה' הן אל הצדיקים", לצדיק ישנן עינים קדושות, אף הוא מסתירן מעיני כל.

הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע היה מתבודד בימי נסתרותו בין החרים שהיו בין עיר קוסוב לעיר קיטוב. [הייתי שם באחת מנסיעותי, והיה מענין מאד לראות ערים אלו שהתבודד ביניהם הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע], ומי הסתובב בהרים אלו? גויים רועי צאן. והנה ראו שישנו איזה יהודי מסתובב בקרבכם. ומאחר שגוי הוא רוצח, כשרואה יהודי — רוצה להרגו, ונדברו ביניהם להתנפל

אשר " קפז בנחל קעא

לַיהוּדֵי אֲשֶׁר הָיָה מִתְבוּדָד בֵּין הַהָרִים, וְשָׂר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְפָנָיו
 יִתְבָּרֵךְ. בַּיּוֹם מִן הַיָּמִים הַגִּיעוּ הַגּוֹיִים לְבַצֵּעַ זְמָמָם, וְתִכְרֵף
 כְּשֶׁהִתְקָרְבוּ לְבַעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע, נָפַל עֲלֵיהֶם פַּחַד גָּדוֹל,
 וּבְרָחוּ וְנָסוּ כָּל עוֹד נַפְשָׁם בָּם. וְהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע הִחֵל
 לְרוֹץ אַחֲרֵיהֶם, וְשָׁאַלָם: "מָה אַתֶּם בּוֹרְחִים, הַזְּקוּקִים אַתֶּם
 לְמַשְׁהוֹ?!" וְהִתְבַּיְשׁוּ, וַחֲזְרוּ בַּחֵיל וּבִרְעֵדָה, וְשָׁאֲלוּהוּ: "מָה שָׁמָּה?"
 וְעָנָה: "יִשְׂרָאֵלִיךְ. וְאִם אַתֶּם צְרִיכִים מַשְׁהוֹ — תָּבוֹאוּ לְכֹאֵן, אֲנִי
 נֹמֵצָא בֵּין הַהָרִים, וְאַתֶּן לְכֶם כָּל צְרִיכְכֶם". וּמֵאֵז שָׁמְרוּ עָלָיו הַגּוֹיִים,
 וְנִפְלָה עֲלֵיהֶם אֵימָה גְדוֹלָה מִמֶּנּוּ, כִּי נֹכַחוּ שֶׁזֶהוּ אִישׁ אֱלֹקִים, הֵיטָה
 לָהֶם אֲמוֹנַת חַכְמִים בּוֹ, אֵף שֶׁהָיוּ גּוֹיִים. וְכֹל זֶה הָיָה בְּשַׁעַה
 שֶׁהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע הָיָה נֹסֵתֵר.

יּוֹם אֶחָד נִרְאָה דָּב בְּעֵבֵי הַיַּעַר, וְטָרַף כַּמָּה כְּבָשִׁים שֶׁל אֵיזָה
 רוֹעֵה. הַרוֹעֵה נָס בְּבִהְלָה, וּבָכָה בְּכִי תַמְרוּרִים. בֵּין כֶּף נַעֲלָם הַדָּב,
 וְהִתְאַסְּפוּ כָּל הַרוֹעִים וְשָׁאֲלוּ: מָה קָרָה? וְסִפֵּר לָהֶם הַקּוֹרוֹת עִמּוֹ.
 וְהִחֵלוּ כָּלָם לִפְחַד מְאֹד, וְטִכְסוּ עֵצָה מַה לַעֲשׂוֹת. וְהִנֵּה נִזְכְּרוּ בַּצַּדִּיק
 הַמִּתְבוּדָד בַּיַּעַר, וּבָאוּ אֵלָיו. הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע הָיָה דְבוּק
 בַּהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עֵינָיו עֲצוּמוֹת מִתּוֹךְ יְחוּדִים קְדוֹשִׁים. וְלִפְתַּע
 פָּקַח עֵינָיו וְשָׁאַלָם: "מָה רְצוֹנְכֶם". וְסִפְרוּ לוֹ אֵת הַסְּפוּר, וְהוֹסִיפוּ,
 כִּי חוֹשְׁשִׁים הֵם, שֶׁלְמַחַר יָשׁוּב הַדָּב. אָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ
 זִי"ע לְרוֹעֵה שֶׁנִּטְרַפוּ כְּבִשׁוֹתָיו: "אֵל תִּפְחַד, מִחַר תֵּצֵא שְׁנִית עִם
 כְּבִשְׁיָךְ לָהָר, וְאִם יֵצֵא הַדָּב, תֹּאמַר לוֹ מַלְּאִים אֵלָיו: 'יִשְׂרָאֵל בֶּן שָׂרָה
 בִקֵּשׁ שֶׁתִּשְׁכַּב וְתִסְגֵּר אֶת הָעֵינַיִם'".

וַיְהִי לְמַחֲרָת, יֵצֵא הַרוֹעֵה עִם צֹאנּוֹ, וְהִנֵּה הוֹפִיעַ הַדָּב מְלֹא
 קוֹמָתוֹ, הַרוֹעֵה גּוֹי אֲרוּר טָמֵא, הֵיטָה לוֹ אֲמוֹנַת חַכְמִים, וּבְלִי פַחַד
 נִגַּשׁ אֶל הַדָּב וְאָמַר לוֹ: "יִשְׂרָאֵל בֶּן שָׂרָה אָמַר שֶׁתִּשְׁכַּב עַל הָאָרֶץ",
 וְשָׁכַב עַל הָאָרֶץ. "וְתִסְגֵּר אֶת הָעֵינַיִם" — וְעֲצַם עֵינָיו, וְשֵׁם הַתִּפְגָּר.
 הַגּוֹי לָקַח אֶת פְּרוֹת הַדָּב וְעָשָׂה מִזֶּה מְעִיל, וּלְבָשׁוּ תַמִּיד, וְסִפֵּר
 לְכָל־אֶת סְפוּר הַדָּב, שֶׁמֵּת בְּזָכוֹת הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל.

שְׁנַיִם אַחֵר הִסְתַּלְקוֹת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע הִתְאַכְסֵן

איזה צדיק אצל הגוי, וראוהו לובש מעיל פרוה, ושאלו: "מה זה?" וספר הגוי את הספור הנ"ל, אמר לו הצדיק: "אתן לך שלש-מאות זהובים, ותמכר לי את המעיל". ונאות הגוי. ונטל הצדיק את המעיל והראה לתלמידיו: "ראו מהו כחה של אמונת חכמים". ועבר המעיל בירשה אצל משפחת הצדיק עד מלחמת העולם הראשונה, ואחר-כך נעלם. נמצא מכל זה מעלת אמונת חכמים. ומכל שכן יהודים המאמינים בצדיק באמונת חכמים שלמה, יראו דברים גדולים מאד, וכמו שאומר רבנו ז"ל, שאם מאמינים בצדיק, שמעשיו ודבוריו אינם פשוטים — יראו מופתים.

בנדאי לצדיק מר מאד, ועובר עליו מה שעובר, עם כל זאת ממשיך במסירות נפש לגלות ולפרסם את הקדוש-ברוך-הוא לכל באי עולם. מוהרנ"ת ז"ל — הכניסוהו לבית-סהר מלשינים ופעמים שמסרוהו למלכות. ובדרך כשהיה אסור באזיקים, שאלוהו תלמידיו: "רבי, מה אנו יכולים לעשות בעבורכם?" וענה ואמר בהגביהו ידיו לשמים: "העבדה שלכם יהיה — יפוצו מעינותיך חוצה". וזאת עלינו לעשות — להפיץ ולהפיץ. ואני מבטיח — מי שיצא להפצה יהיה לו תמיד כסף בפיס. רק שתהיה לכם עזות דקדושה, אל תפתדו מאף אחד, יהודים נמצאים בצרות נוראות, ואתם מצילים אותם מכליון על-ידי הקונטרסים, ומחזירים אותם בתשובה. הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, כל-כף הכפיש את שמנו, ועלינו זה לעמת זה לפרסם ולגלות לכלם את היפי, ההוד וההדר של "היכל-הקדש".

נא ונא ראו לשמור על פשרות המאכלים ועל חנוף הילדים. ועל כלם — תשמרו על טהרת הצניעות.

ואני פונה אל הנשים, ראו לשמור על הצניעות בלבוש, צניעות הדבור, וכן לזכר, ש'שער באשה ערוה' (ברכות כד.), כל אשה צריכה להסיר את שערות ראשה, ובזה תנצל ונדאי מגלוי שער, אשר כף כתיב בזהר (חלק ג' קכה): קללה תבוא בבית שנתגלות שערות

אֲשֶׁר י" קפח בְּנַחֵל קעג

הָאֵשָׁה, יֵשׁ עֲנִיּוֹת בְּבֵית, וְהַבָּנִים אֵינָם מְהַגְנִים וְאֵינָם חֲשׂוּבִים בְּדוֹר
וְכוּ'; מִסְפִּיק צָרוֹת יֵשׁ לָנוּ, וְלָמָּה לְחַפֵּשׂ עוֹד?!

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתַּהֲיֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, תִּשְׁמְרוּ
מְאֹד מִכַּעַס וּקְפִידוֹת, אֶל תּוֹצִיאוּ עֲצָבֵיכֶם עַל יְלָדֵיכֶם, אֶל תִּכּוּ
אוֹתָם, כִּי יִלְדֵי חֶמֶד הֵם.

נִגְזְרָה עָלַי גְּזֵרָה בְּשָׁמַיִם, יֵשׁ עָלַי קְטְרוּג גָּדוֹל, הֵייתִי בְּקִבְרוֹת
צַדִּיקִים, וְהִרְבֵּה הִתְפַּלְלְתִּי, וּמִסְתַּמָּא עוֹד מְעַט אָסַע שׁוֹב, דְּנִים
אוֹתִי, וּמִי? הַסֵּמ"ך-מ"ם, שְׁמַצְבִּיעַ עָלַי וְאוֹמֵר: "הִנֵּה זֶה עוֹמֵד לִי
בְּגֵרוֹן, וּמִפְרִיעַ לִי לְטַמֵּא אֶת כָּל הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת". וְאִם-כֵּן יֵשׁ עָלַי
גְּזֵר דִּין בְּשָׁמַיִם, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ שְׁתִּתְּפַלְּלוּ עָלַי, וְאֲנִי מִבְּטִיחְכֶם, שְׂאִם
תִּתְּפַלְּלוּ עָלַי כָּל יוֹם וַיּוֹם — נִרְאֶה יְשׁוּעָה, וְנִתְּפֹטֵר מִזֶּה כָּבֹד
בְּמַהְרָה. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁנוֹזְכָה לְשִׂמְחָה בְּצִוְתָא בְּבִנְיָן
בֵּית-הַמְּקֹדֶשׁ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" קפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְּבַרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד,
צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

הֵן אָמַת שְׂפָכָר דְּבִרְתִּי אֲתָךְ יוֹתֵר מִשְׁעָה, עִם כָּל זֹאת אָמַרְתִּי
לְרוּץ בְּשׁוֹרוֹתִים אֵלַי אֲלִיךְ לְחַזְקֶךָ וּלְאַמְצָךְ, שְׁלֵא תִתְּפַעֵל מִשׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, רַק הִדְבַק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְּבַרַךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמַתִּית, וְאִז
תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת. וּלְעוֹלָם אֶל תִּחְלַשׁ דְּעַתָּךְ מִשׁוּם דְּבַר
וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכֹּל יִתְּהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְכָל
דְּבַר טוֹב צָרִיךְ לְבֹא קֶשֶׁה מְאֹד מְאֹד, וּבְפִרְטִיּוֹת הָעֲנִיָּן הַנוֹרָא
וְהַנְּשָׁגֵב הַזֶּה שֶׁל הַדְּפֹסֶת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, אֲשֶׁר הֵם חֲצִים

קעד אָשר ייִ קפט בַּנחל

בעיני הסמ"ך-מ"ם, פי הקונטרסים החדשים מגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך, ומכניסים אמונה פשוטה בו יתברך, ונופחים אמונה פשוטה בתוך לבות ישראל, על-כן רוצה הסמ"ך-מ"ם לעקר דבר זה, ואנחנו צריכים למסר את נפשנו בכל מיני אפנים שבעולם, להפיצם בין כלליות נשמות ישראל.

ראה, אהובי, אחי היקר! לקבע שעור קבוע ברבים בבני-ברק פעם אחת בשבוע, כי תהלה לאל, יש לך כחות עצומים בכח הדבור שלך, וחבל מאד שהקבוץ הקדוש שם יתפרדו, כל אחד כותב לי, שחבל מאד שהפסקת. הן אמת, שהדבר הוא מאד קשה, אבל אם היית עקשן פעם אחת בשבוע לנסע לשם, ולומר שעור ברבים, אזי כל ההתחלות קשות, והיית מתחיל עם שני אנשים, ואחר-כך היו מסתופפים ארבעה ושמונה, וכן תמיד היה כפל כפלים וכו' וכו', כאשר המציאות הראתה.

על-כן ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, לדבר עם כל הבאים בתוך ביתך דבורי אמונה והשגחה פרטית, ומעצותיו של רבנו ז"ל, ואתה אינך צריך ללכת אל אחר, כי תהלה לאל, יש לך בעצמך דבורים, ואתה יכול לחזק את אחינו בני ישראל, ועל-כן תתחיל עם שעור קבוע פעם אחת בשבוע בעיר בני-ברק.

ראה להתבודד אליו יתברך בכל יום ויום, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

יי קפט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר דברים, ג' מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו אל ידי היקר לי מאד, יניק וחכים ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר י' קפט בַּנְחַל קעה

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך לילך בדרכי רבנו ז"ל.

מה טוב ומה נעים לא לבלבל את עצמו משום בריה שבעולם, רק לדבק את עצמו בו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולהמשיך על עצמו הארת זיו שכינת עזו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו.

ובאמת מי שמכניס את עצמו בדבר זה, ומאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות, ומרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, שום דבר שבעולם לא יוכל לבטלו ולבלבלו.

אודות התורה נ"ה שכתבת, מה אמר לך, ידידי היקר! רבנו ז"ל מגלה שם, אשר האדם צריך לבוא לבטול כזה בשעת תפלתו, עד שלא ירגיש אפלו את עצמו, וכל שכן את אחרים, שידע שכל העולם כלו הוא היכל המלך. ויש לפרש על-פי זה מאמרם ז"ל (ספ"ג נג.), שאמר הלל: אם אני כאן — הכל כאן, אם אין אני כאן — מי כאן?! הינו פי הלל היה ענו מאד, כמו שאמרו חכמינו הקדושים, עד שזכה להגיע אל בטול כזה, שלא ראה את שום בריה שבעולם, רק את אמתת מציאותו יתברך, עד שאמר, שגם את עצמו אינו רואה, רק את אלקותו יתברך. וזהו שאמר: אם אני כאן, הינו אם אני עדין מרגיש "שאני" כאן, אז הכל כאן, עדין אני רואה את כלם כאן, ואם אין אני כאן, הינו שאם אין אני רואה אפלו את עצמי, כבר לא רואים את שום בריה שבעולם. וזה "מי" דיקא, הינו שער החמשים, כי סוד זהו שער החמשים דקדושה, שהאדם בא וזוכה להכלל לגמרי בו יתברך, ואינו רואה את שום בריה שבעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי בכל שבוע מכתב, וממש תחיה אותי.

י' קצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד,
צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְל הַצָּעַר שֵׁישׁ לִי מִמֶּךָ — אֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר, כִּי עִמָּךְ אָנִי בְּצַרְתְּךָ. וְתֹאמִין לִי, שְׂאִין יוֹם שְׂאִינִי
מִתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרְךָ, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לְךָ אֵת בַּת זִוְגָה. אָבֵל
עֲנִין הַזְּוִוּגִים, עֲלִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר הוּא סְתוּם וְנִעְלָם מִכָּל בְּרִיָּה
שְׂבַעוּלָם, וְכִמוֹ שְׁלֹא יְכוּלִים לְהִבִּין הַרְבֵּה דְּבָרִים, כְּגוֹן: לְמָה אָדָם
אֶחָד בָּא לְגִיל זְקֵנָה מְפֻלָּגַת מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁמִּבְקֶשׁ כְּבָר אֵת נַפְשׁוֹ
לְמוֹת, כִּי קָשָׁה לוֹ לְחַיּוֹת, כִּי כְּבָר הִגִיעַ לְגִיל מְאֹה, וְהוּא כְּפוּף עַד
מִתַּחַת לְשִׁלְחָן, וּמִצְטַעַר בְּצַעַר הַשְּׁעָמוּם, וְאֵין לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת,
וּמִחֲכָה עַל מוֹתוֹ, וּמְלַמְעֵלָה אוֹמְרִים לוֹ: עַל כְּרַחֲךָ אֵתָה חַי... וְהוּא
חַי. וְלִהְפוּף — אֲבָרְךָ צָעִיר, שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה וְשִׁבְעָה יְלָדִים, פִּתְאֹם
מִת מְשֻׁבָּץ לֵב, וּמִשְׂאִיר אֶלְמָנָה וְשִׁבְעָה יְתוּמִים, אֲשֶׁר בּוֹדָאֵי הִנֵּה
רְאוּי שְׁעֵדִין יַחִיָּה, וּמִהַשְּׁמִים אוֹמְרִים: עַל כְּרַחֲךָ אֵתָה מֵת... וּדְבָרִים
אֵלוֹ גַּעְלָמִים וְנִסְתָּרִים מִסּוּד סִתְרֵי גִלְגּוּלֵי הַנְּשָׁמוֹת. כְּמוֹ-כֵן בְּעֲנִין
הַזְּוִוּגִים, אֵי אֶפְשֶׁר לְהִבִּין כָּלֵל לְמָה בְּחֹר טִפֶּשׁ וְכוּ' וְכוּ', בְּלֹא תוֹרָה
וּבְלֹא חֻקָּה וּבְלֹא כֶסֶף וְכוּ' וְכוּ', עוֹשֶׂה שְׂדוּף טוֹב, וּבְחֹר עִם כָּל
הַמְעַלּוֹת שְׂבַעוּלָם וְכוּ' וְכוּ' קָשָׁה לוֹ לְמַצֵּא אֵת זְוִוּגוֹ; אֵלֹא הַדְּבָר
הַזֶּה גַּעְלָם מַעֲיִנִי כָּל חַי, כִּי הוּא בְּסוּד הַגִּלְגּוּלִים וְהַנְּשָׁמוֹת.

עַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזּוֹק אֵת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי
חִזּוֹק שְׂבַעוּלָם, וְתִדַּע שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ,
וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הֶרַע יְבוֹא הַטוֹב. וּלְעַת עֵתָה רְאֵה לְהַחֲיּוֹת אֵת
עֲצָמְךָ עִם כָּל הָעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל.

חֲמִדַּת לְכִבִּי! רְאֵה לְהַחֲזִיק בַּהֲדַפְסָה, וְאֵל תַּעֲזֹב אֵת הַהֲדַפְסָה
בְּשׁוּם פְּנִים שְׂבַעוּלָם, וְאֵף שִׁיעֲמָדוֹ עֲלֶיךָ מִי שִׁיעֲמָדוֹ, אֵל תִּתְפַּעַל

אָשֶׁר י' קצא בנחל קעז

משום בְּרִיָּה כָּלֵל, אִינִי רוֹצֵה שְׂיִהְיוּ לְךָ שְׂתַפִּים, אַתָּה רֹאה לְהַדְפִים
בְּעֶצְמֶךָ, וְאִזּוּ לֹא תִתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

כְּתַבְתִּי מִכְתָּבִים לְכָל אֱלוֹ הַשְּׂיִכִים בְּסִכְסוּף, וְאַקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְהָאוֹר יֵצֵא דִיקָא מִהַחֲשֵׁךְ, וְיִהְיֶה
שְׁלוֹם וְשְׁלוֹה.

נָא וְנָא רֹאה לְסַדֵּר אֶת הָעֲמוּדִים שֶׁל הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים,
וְתִשְׁלַח אוֹתָם תְּכַף-וּמִיד אֵלַי, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְהַדְפִיסָם. גַּם עֲכָשׁוּ
מִדְפִיס פֶּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת הַ"אָרֶךְ אֲפִים" שֶׁנִּקְדַּת בְּתַכְלִית
הַהַדוּר וְהִיפִי, וּמְצַרְפִים לָזֶה קוֹנְטְרָס "מִשְׁפִּיל אֶף", "מִמְאָרֶיךָ אֶף",
"יֵשֵׁב חֲמָה", וְגַם אֶת הַיִּתְקוֹן הַכָּלְלִי שֶׁהַדְפַּסְתָּ עִם מַעֲלַת הַבָּא אֶל
הַצִּיּוֹן הַקְדוּשׁ, וְיִהְיֶה בְּכַרְיָכָה עָבָה, אַקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂיֵצֵא בְּכַרְךָ מִפְּאָר.

רֹאה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל יוֹם, וּבְסוּף הַשָּׁבוּעַ תִּשְׁלַח אֶת
זֶה אֵלַי, וּבְאִפְנֵי הַזֶּה תִּקְרָר אֶת כָּאֵב לְבָבְךָ, כִּי דָאָגָה בְּלֵב אִישׁ יִשְׁיַחְנֶנָּה
מִדַּעְתּוֹ וְלֹאֲחֵרִים, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַב אֲמִי וְרַב אֲסִי (עֵין סוּטָה ה.).

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֲנִי מְקוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוּד מַעֲט תִהְיֶה
לְנוּ מְכוֹנַת הַהַדְפָּסָה, וְיִהְיוּ נִדְפָּסִים כָּל הַסְּפָרִים בְּדָפוּס "הֵיכַל-
הַקֹּדֶשׁ" — דָּפוּס בְּרִסְלָב.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסַדֵּר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מֵאִד ...
נְרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וְגִדַּל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

חמדת לבבי! ראה לדבק את עצמך בו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אשר כל דבקות שהאדם מדבק את עצמו בו יתברך, היא מאד מאד יקרה למעלה, כידוע מאמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, אשר האמונה היא הדבקות ודבקות היא האמונה; בזה שהאדם מאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אשר הכל לכל אלקות גמור הוא, בזה הוא דבוק בו יתברך, ובזה מקיים מצות עשה של "ודבקות בו" (דברים י, כ).

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, "אשר בנחל" שם חלקנו וגורלנו, כי מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל ובלי עצותיו הקדושות.

נא ונא ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אשר כל דבור ודבור הוא כלי להמשכת השכינה, ולקשר וליחד ולשלב את העולמות יחד.

באמת, העולם הזה נראה כמו שמתנהג על-פי הטבע, שהוא שם אלקים (אלקים גימטריה הטב"ע), שהיא מדת הדין, הינו שהאדם צריך תמיד לידע, שבתוך הטבע גם-כן גנוז ונסתר אלקותו יתברך, ובזה שהאדם ממשיך עצמיות אלקותו יתברך בתוך הטבע, בזה מתקשר ומתיחד עולם הזה ועולם הבא, שזה בעצמו סוד השם אלקים, כי כשתפריד את השם אלקים, יהיה נעשה אלה — ים, הינו העולם הזה הוא אלה, והעולם הבא הוא ים ("מי" הוא סוד הבינה), וזה אשר טעו בחטא העגל ואמרו: "אלה' אלהיך ישראל", שרצו להפריד את העולם הזה מהעולם הבא שהוא "מי", הינו מהבינה — מהים העליון. ובזה שהאדם מגלה את אמתת מציאותו יתברך בתוך הטבע, בזה נתגלה סוד שם "אלקים", שהוא החבור והיחוד בין אלה ובין ים, שזה סוד "אלקים".

ראה, אהובי, אחי היקר! להתמיד בתורה הקדושה, כי התנא הקדוש גלה לנו, אשר אין מלויין לו לאדם אלא תורה ומצוות ומעשים טובים בלבד (אבות ו, י).

אֲשֶׁר י" קצב בַּנְחַל קַעֲט

אודות שַׁכְתָּבָה בַּעֲנִין הַרְמַח"ל, כֵּן הַדְּבָר כְּמוֹ שַׁכְתָּבָה, שֶׁהֵרֵב
הַקְדוּשׁ מִקְאִמְרָנָא לֹא חָלַק רַק עַל הַחֲקִירוֹת שֶׁבְּקִבְלַת הַרְמ"ק, אֲבָל
לֹא עָלָיו בַּעֲצָמוֹ, כִּי הוּא הָיָה גָדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּידוּעַ דְּבָר זֶה לְרַבְּנוּ
אִישׁ הָאֱלָקִים הַגָּבֵר"א, שֶׁאָמַר שָׂאֵם הָיָה בְּזַמְנֹו, הָיָה הוֹלֵךְ אֵלָיו רַגְלֵי.

וּבְאֵמַת כְּשֶׁאָדָם יֵשׁ לוֹ הַקְדָּמוֹת מֵרַבְּנוּ ז"ל, יִכּוֹל לַעֲבֹר וּלְטַיֵּל
וְלִהְיוֹת בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ,
שְׂנֻזָּכָה לַהֲיוֹת בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְנִצְלִיחַ דְּרַבְּנוּ תָּמִיד.

הַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר מֵרַב טְרֵדוֹת הַשַּׁבָּת וּמֵרַב הַמְּכַתְּבִים הַמְּחַפִּים
לְתֻשׁוּבָה הַיּוֹם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים
תִּנְפַח בִּי.

י" קצב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל בְּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקְדָּשׁ", הַיּוֹי"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! הִנֵּה אָנוּ נִמְצָאִים עֹכְשׁוּ בִימֵי בֵּין הַמְּצָרִים,
שָׁבוּעַ לִפְנֵי תִשְׁעָה בְּאָב. כְּתוּב בְּשִׁלְחַן עָרוּף, שֶׁלְעוֹלָם קוֹרְאִים
פְּרֻשַׁת דְּבָרִים לִפְנֵי תִשְׁעָה בְּאָב. בְּפִרְשַׁת הַשָּׁבוּעַ כְּתוּב (דְּבָרִים א, יב):
"אִיכָה אֶשָּׂא לְבַדִּי טְרַחְכְּכֶם וּמִשְׂאָכֶם וְרִיבְכֶם" וְגו', מִשָּׁה רַבְּנוּ
מִתְלוֹנֵן — אֵיךְ אָנִי יִכּוֹל לְבַד לְסַבֵּל מִשָּׂא כְּזֶה. אוֹמֵר רַש"י: מְלַמֵּד
שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל טְרַחְנִין [וְלֹא קָלִים כָּלֵל וְעַקֵּר. הִלְכוּ לְדִין תּוֹרָה בְּמִקּוֹם
אֶחָד — הַפְּסִידוֹ, אֲזִי הִלְכוּ לְמִקּוֹם שֵׁנִי וְכֵן הִלָּאָה]. וּמִשְׂאָכֶם —
אוֹמֵר רַש"י: מְלַמֵּד שֶׁהָיוּ אֶפִיקוֹרְסִים. [מִשָּׁה רַבְּנוּ הַקְדָּשִׁים לְצֵאת,

אָמְרוּ: אֵין לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת. מִשֶּׁה רַבְּנוּ אַחַר לְבוֹא, אָמְרוּ: הוּא חוֹשֵׁב עֲלֵיכֶם מִחֲשָׁבוֹת. וְרִיבְכֶם — אוֹמֵר רַשׁ"י: מִלְּמַד שֶׁהָיוּ רוֹגְנִים. נִמְצָא מִכָּל זֶה מָה הָיָה הַפְּגָם שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה עָלִינוּ לְעָקְרוֹ.

מִשֶּׁה רַבְּנוּ מְבַרֵךְ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּבִרְכוֹת, הוּא דוֹאֵג בְּעֵבֹרוֹם, וְאוֹמֵר (דְּבָרִים א, יא): "הַיְוִ"ה אֱלֹקֵי אֲבוֹתֵיכֶם יוֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלְף פְּעָמִים, וַיְבָרֶךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם", הוּא נוֹתֵן לָהֶם בְּרָכוֹת אֶלְף פְּעָמִים כָּכֶה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן פּוֹגְמִים בְּאֱמוּנַת חֻכְמִים, לֹא מְאֲמִינִים לְמִשֶּׁה, וּבְזֶה מוֹכִיחִים, שֶׁהֵם אֶפִיקוֹרְסִים וּבְעֲלֵי מַחְלָקַת. חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (מְכִילְתָּא בְּשַׁלַּח) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת יד): "וַיֹּאמְרֵנוּ בַּה' וּבְמִשֶּׁה עֲבָדוּ", אִם בַּה' הֲאֲמִינוּ, בְּמִשֶּׁה לֹא כָּל שְׁכָן? אֵלֶּא אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְאֱמוּנַת הַבוֹרָא, אֵלֶּא עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֻכְמִים; מִשֶּׁה רַבְּנוּ מְגַלֵּה רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'), שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְאֱמוּנָה רַק עַל-יְדֵי אֱמוּנַת צְדִיקִים, וַיִּלָּךְ בְּעֵצָתָם. וְלָכֵן בְּרַגְעַ שְׁפָגְמוּ בְּמִשֶּׁה — הָיוּ אֶפִיקוֹרְסִים. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רכ): אֲגַלֵּה לָכֶם סוֹד, יְבוֹא הַזְּמַן שֶׁתְּהִיָּה אֶפִיקוֹרְסוֹת בְּעוֹלָם, יִכְפְּרוּ לְגַמְרֵי בְּכָל, אֲבָל בְּנֻדָּאֵי יִמְצָא אֵיזָה קְבוּץ שֶׁל יְהוּדִים מְאֲמִינִים בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ. לְצַעֲרֵנוּ הַרֵב, זֶה נִתְקַיֵּם בְּמֵלֶא מוֹבֵן הַמְּלָה; הַיּוֹם קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לְהִגִּיעַ לְאֱמוּנָה פְּשוּטָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאָדָם יִרְגִישׁ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֹּה, שִׁיחִיָּה לְאָדָם דֶּרֶךְ אֶרֶץ. חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְסַפְּרִים (בְּרָכוֹת כח:) כִּשְׁחֵלָה רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי נִכְנְסוּ תַלְמִידָיו לְבַקְרוֹ וְכוּ', אָמְרוּ לוֹ: רַבְּנוּ בְּרַכְנוּ. אָמַר לָהֶם: יְהִי רְצוֹן שֶׁתְּהִיא מוֹרָא שְׁמַיִם עֲלֵיכֶם כְּמוֹרָא בְּשָׂר וָדָם. אָמְרוּ לוֹ תַלְמִידָיו: עַד כָּאֵן?! אָמַר לָהֶם: וְלוֹאֵי תִדְעוּ, כִּשְׂאָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה אוֹמֵר: שְׁלֹא יִרְאֵנִי אָדָם; כִּשְׂאָדָם הוֹלֵךְ לְעִשׂוֹת עֲבָרָה, וְהוּא בְּתוֹךְ חֲדָרוֹ, הָרִי מְסַתְּפֵל לְכָל הַכּוֹוֹנִים — אִם אֵין אִישׁ רוֹאֵהוּ בְּקַלְקֵלָתוֹ, כִּי אִם אַחַד הָיָה רוֹאֵה אוֹתוֹ, הָיָה קוֹבֵר עֲצָמוֹ מִתּוֹךְ בּוֹשָׁה. אִם-כֵּן הִלּוֹאֵי שְׂאָדָם הָיָה זוֹכֵה כֶּף לְהִתְבַּיֵּשׁ מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָיָה אוֹמֵר: "אוֹי לִי, מָה אֲנִי עוֹשֶׂה, הֲלֹא הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא פֹּה, עַל אֵיזָה חֲטָא וְעוֹן אֲנִי עוֹבֵר, בְּאִיזוֹ זְהָמָה אֲנִי מְסַתְּפֵל", וְאִם אֵינוֹ מְרַגֵּשׁ כֶּף, סִימָן שֵׁישׁ לוֹ אֶפִיקוֹרְסוֹת.

אֲשֶׁר " קצב בנחל קפא

ואכן, אם אדם היה מרגיש שהקדוש-ברוך-הוא אתו, עמו ואצלו, היה תמיד מדבר אליו ותפרוך, ולא היה חוטא אף פעם. ואמר רבנו ז"ל: אם קיסרין ומלכים היו יודעים את הדרך ארץ שאני מלמד לאנשי, היו שולחים אלי ילדיהם. כי אצל רבנו ז"ל היה דרך ארץ גדול, והיתה בושה גדולה. רבנו ז"ל אכל מהצלחת והותיר שירים, וכלם עברו בדרך ארץ ונטלו מהצלחת, והותירו גם לאחרים. זו נקראת דרך ארץ, וזה מה שלומד עמנו רבנו ז"ל, ועל יסוד זה הקמנו את "היכל-הקדש", אשר בכל עיר ועיר אני רוצה שתבנו "היכל-הקדש".

ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), שהצדיק בונה היכל-הקדש, וצריך לשמר מאד מאד מאלו הרשעים הרוצים להתאחו בו. ולכן נותן רבנו ז"ל עצה — התבודדות, שאדם יתבודד להקדוש-ברוך-הוא, אז האש של הסטרא אחרא לא תוכל לגע בו. מה זה התבודדות ושיחה בינו לבין קונו? הנה פלוני מדבר עם חברו, וזה טבעי, כי לכל אחד יש דבר מה הלוחץ ומעיק על לבו, וצריך חבר לשיח דאגה מלבדו, והנה איש אינו שם על לב, שהחבר הזה ששח לפניו, הוא יבגד בו הראשון. אבל אם אדם היה יודע, שאין משג של חבר, כי אין למי לספר בעיותיה, כי אנשים יקברו אותך חיים, אנשים הם רוצחים, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז') אדם שאינו דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, הוא חיה בדמות אדם, חיה טורפת, חיה מוכנה להרס את הזולת. אבל אם אדם היה יודע ומרגיש שהקדוש-ברוך-הוא פה אתו, עמו ואצלו, תמיד היה מדבר אליו. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): למה אדם אינו מדבר אליו ותפרוך? כי אינו מרגיש שהשם יתפרוך פה; ולכן צריך להחדיר בעצמנו אמונה בבורא יתפרוך שמו, וכל מה שמציק לנו וכואב לנו ועובר עלינו, אין למי לספר — רק להקדוש-ברוך-הוא! וזה מה שהצדיק מחדיר בנו, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שהצדיק מעורר מהשנה, אדם בבחינת ישן, ומנין? כי אינו מדבר אל הבורא יתפרוך שמו. כל זמן שאדם אינו מדבר אל השם יתפרוך, אינו שומע את קול הצדיק המעורר מהשנה.

וְלִכֵּן מֵאַחַר שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתָנוּ, שְׁאַנּוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּי אֲמַת כְּזָה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ כְּזָה, בָּאוּ וּנְצִיַת אוֹתוֹ, הִבֵּה וְנִגְלִי לַעֲצֵמָנוּ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶפְלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת בַּיּוֹם, אֲשֶׁר זֶה מֵהַפֶּךְ אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת.

הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע סִפֵּר, שֶׁבְּעִיר צָפַת הִיָּה יְהוּדֵי בְּשֵׁם אַבְרָהָם, שֶׁהָיָה אִישׁ פְּשוּט מְאֹד, וְלֹא יָכוֹל הִיָּה לְלַמֵּד כָּלֵל, וּבִקְשֵׁי יָדַע לְהַתְּפַלֵּל מֵתוֹךְ הַסְּדוּר, וְלֹא הִבִּין כָּלֵל פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת. אָבֵל הִיָּה אֲצִלוֹ דְּבַר אֶחָד — תָּמִיד דְּבַר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבְכָל לַיְלָה בַּעַת חֲצוֹת, הִיָּה יוֹשֵׁב עַל הָאָרֶץ, וּבּוֹכָה עַל צְרוֹת יִשְׂרָאֵל וְעַל גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה. פָּעַם אַחַת נִקְשׂוּ עַל חִלּוֹנוֹ בְּאֲמִצֵּעַ הַלַּיְלָה, וְלִשְׁאַלְתּוֹ: "מִי זֶה?" עָנָה לוֹ הַקּוֹל: "אֲנִי אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא, פִּתַח לִי". וּפְתַח לְפָנָיו הַדְּלֵת. וְתַכְף כְּשֹׁנְכָנִס, נַעֲשֶׂה אֹר גְּדוֹל בְּתוֹךְ הַבַּיִת. שְׁאָלוּ אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא: "אָמַר לִי מָה עָשִׂיתָ בַּיּוֹם הַבֶּר-מִצְוָה שְׁלָךְ, וְאִז אֲבַטִּיחַ לָךְ שְׂאֵבּוּא כָּל יוֹם לְלַמֵּד אֶתְךָ, וְאֲגַלֶּה לָךְ סוּד שֶׁל עֲתִיד, כִּי שְׂמַעְתִּי בְּשָׂמִים, שֶׁעָשִׂיתָ אִז מָשְׁהוּ מִיַּחַד, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵצְמוֹ שְׂמַח בְּזָה, וְכָל הַפְּמִלְיָה שֶׁל מַעֲלָה מְאֹד מִפְּלִיאִים בְּמַעֲלֶתְךָ, וְאִינִי יוֹדֵעַ מֵהוּ הַדְּבַר". עָנָה וְאָמַר לוֹ הַיְּהוּדִי ר' אַבְרָהָם: "תִּדְעוּ לָכֵס, אֶת הַמִּצְוָה הַזֶּה עָשִׂיתִי בְּשִׁבְלֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא בְּעֵבּוֹר אֶף אֶחָד, וְאִינִי מַעֲנִין לְסַפְּרָה, וְאִם אֵינְכֶם רוֹצִים לְלַמֵּד עִמִּי — לָכוּ לְשָׁלוֹם". וְהִלֵּךְ אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא. וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּשָׂמִים, הִנֵּה יִשְׁנּוּ פֶה אָדָם, שְׂמַבְטִיחִים לוֹ שִׁילְמָדוֹ אִתּוֹ בְּכָל יוֹם, וַיִּגְלוּ לוֹ אֶת הַקֶּץ, וְהוּא דוֹחָה הַכֵּל, מִפְּנֵי שְׂאִינוֹ רוֹצֶה לְסַפֵּר אֶת הַמִּצְוָה שֶׁעָשָׂה רַק בְּשִׁבְלֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. נִמְצָא מִכָּל זֶה גְּדֵל הַמִּצְוָה שְׂאָדָם עוֹשֶׂה רַק בְּעֵבּוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִיזוֹ חֲשִׁיבוֹת יֵשׁ לָזֶה לְמַעֲלָה. אָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוֹם, רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲתֵם יוֹדְעִים מַעֲלַת זֶה הָעֲנִין?! הֲלֹא עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר מְדַבְּקִים עֲצָמָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, 'תִּגְנְבוּ' חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, תִּלְכוּ בְּמִקּוֹם פְּנוּי וְתִדְבְּרוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְ'תִגְנְבוּ' עוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה עוֹשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּשָׂמִים, וְאֶף אֶחָד אֵינוֹ צָרִיךְ לְדַעַת מִזֶּה. זוֹ נִקְרָאת מִצְוָה לְשֵׁם שְׂמִים, שְׂאֶף אֶחָד אֵינוֹ

אֲשֶׁר י" קצב בַּנְחָל קפג

יודע מה אני עושה ולאן אני הולך, ומה אני מדבר, ואף אחד אינו יודע שאני מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. זו נקראת אמת, שאיני רוצה שאף אחד ידע. כשיהודי עושה מצוה בעבורו יתברך, הוא עושה רשם גדול בשמים, ובפרט בדור הזה, שהחשף מתפשט על הארץ, הכפירות והאפיקורסות מאד מאד חזקים, רחמנא לישזבן, ולהגיע לאמונה פשוטה זה מאד מאד קשה; כי מדוע אדם אינו מדבר אליו יתברך? מפני שאין לו אמונה פשוטה, אם אדם היה מרגיש שהקדוש-ברוך-הוא פה, היה מרגיש עצם עצמיות חיות אלקותו, אשר אין תענוג יותר גדול מזה.

ומה צריכים לדבר אליו יתברך? לספר מה שמעיק לו. ומה לבקש ממנו יתברך? שיזכו להיות בשמחה; כי רב בני-אדם נפלו ביאוש, וחושבים שאין להם תקנה כלל, אבל אם באים ומתודים לפניו יתברך, הקדוש-ברוך-הוא סולח להם. ואומרים חכמינו הקדושים (מדרש אגדה): מיד שהם מתודים, מיד אני מוחל להם; וכן אומרים (במדבר רבה, פרשה כ', סימן טו): בלעם הרשע היה ערום, וידע שמיד שאדם בא לפניו יתברך ואומר: כזאת וכזאת עשיתי, מיד מוחלים לו. ולכן מכניס באדם חלישות הדעת, שיהיה שבור ורצון, מלא עצבנות ועצבות ודכאון, כדי להעלים ולהסתיר את הקדוש-ברוך-הוא.

ולכן כשיהודי עושה מצוה, אומרים חכמינו הקדושים (מדרש שוחר טוב ק'): בשעה שאתה עושה מצוה תהיה שמח, שנאמר (תהלים ק, ב): "עבדו את הוי"ה בשמחה"; רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות שמחה, סימן א'): כשאדם עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם לאלקיו; כי בזה ששמח בשעה שעושה את המצוה, מגלה שעושה את זאת בעבורו יתברך, כשיהודי עושה מצוה רק בשביל הקדוש-ברוך-הוא — זו השמחה הכי גדולה. אומרים חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה לב, סימן ו'): עושה אדם מצוה אמת, הקדוש-ברוך-הוא נותן לו מלאך אחד, עושה שתי מצוות, הקדוש-ברוך-הוא נותן לו שני מלאכים, עושה הרבה מצוות, הקדוש-ברוך-הוא נותן לו חצי מחנהו; איך עלינו לשמח, שזכינו לעשות רצונו יתברך, יש

קפד אשר " קצב בנחל

לנו מזוזה, אנו מניחים תפלין, מתעטפים בציצית וכו', הלא עלינו לרקוד מרב שמחה.

ואומרים חכמינו הקדושים (מנחות מג:): מי שיש מזוזה על פתח ביתו, וציצית בבגדו, ותפלין בראשו ובזרועו, הוא בחזוק שלא יחטא. והנה אנו רואים יהודי שיש לו מזוזה על פתחו, וציצית בבגדו, ותפלין בראשו — והוא חוטא, הכיצד? כי הוא שרוי בעצבות ודכאון. אשר זו קלפת הסמ"ך-מ"ם. כי אצל הקדוש-ברוך-הוא יש רק שמחה, כי "עז וחדנה במקומו" (דברי-הימים טז, כו), וכשאדם בעצבות הוא דוחה את השכינה. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (מדרש תהלים כד): אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה; שכינה הינו שמרגישים את הקדוש-ברוך-הוא, אשר זה התענוג הכי גדול, יש לנו למי לדבר, אנו מדברים אליו יתברך!

ומכל שכן וכל שכן כשאדם מבקש ממנו יתברך: "רבנו של עולם, תפתח את לבי האטום שארגיש אותך", אשר אומרים חכמינו הקדושים (ברכות נו:): אפלו ריקנין שבך מלאים מצוות כרמון; אשה ההולכת בדור הזה בצניעות, אינה יכולה לתאר מעלתה בשמים, היא אינה מכשלת אחרים, ומורידה את השכינה בעולם, ולהפך — אשה המכשלת את אחרים בפריצות, סביבה הולכות שירות שירות של קלפות ומשחיתים, תהלוכה שלמה של מלאכי חבלה מלויים אותה. ומסכן אדם המסתכל על אשה זו, אשר הרבה קלפות נכנסות ונדבקות בו, והראיה, שתכף כשמפקיר את עיניו, כבר נכנס בו כעס ועצבים, עצבות ודכאון. ולכן צריכים לשמר מאד על העינים, אשר הן רואות דברים עליונים מאד, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנד), ומדוע אדם אינו רואה אלקות? כי אינו שומר עליהן. ולכן צריך לשמר מאד על קדשת העינים. ואיך זוכים לזה? אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט): כשיהודי שמח, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו שומר אותו מפגם הברית.

ולכן הבה ונתחיל מהיום לעשות מצוות בשמחה, אשר

אֲשֶׁר י' קצב בְּנַחֵל קפה

אומרים חכמינו הקדושים (סוטה ג.): כל העושה מצוה בעולם הזה, מקדמתו והולכת לפניו לעולם הבא; מהי המצוה ששקולה כנגד כל המצוות? הוי אומר זו עבודה זרה. אם אדם אינו מהרהר אחר הקדוש-ברוך-הוא, אפלו שעובדי עֵלְיוּ מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, אֲפֵלוּ שְׁעוֹבֵרוֹת עֲלֵיו צָרוֹת, אִינוֹ שׁוֹאֵל קִשְׁיוֹת עֲלֵיו יְתִבְרֵךְ, וּמִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה, זו המצוה ששקולה כנגד כל המצוות. רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך; ולכן צריכים רק להתחזק באמונה.

ואלו הם החוכרות והקונטרסים, שזכינו להם בדור הזה, ואשרי מי שמפיץ אותם. אנשים הולכים שבורים ורצוצים, מלאים ספקות וקשיות על הקדוש-ברוך-הוא, ומי שרק מקבל קונטרס, בהכרח שיפגס אצלו הרהור תשובה. ואף שנופל אחר-כך, אבל לבסוף הרהור תשובה לא יעזבנו, עד שיחזור בתשובה שלמה.

שלשום טלפן אלי יהודי מאוקריינה, מסכן עזב את הארץ והתחתן שם באיזה כפר נדח, ונולד לו בן, ואינו יודע מהינהדות מאומה, אבל זכר שצריכים לעשות לו ברית מילה, אף לא ידע מה ומי ואימת. והנה היה לו קונטרס, שקבל מאיזה מפיץ לפני שנסע לשדה התעופה, ואת זה היה נושא בכיסו. ומאחר שלא היה לו למי לפנות, חפש בקונטרס, ומצא שם מספר טלפון של קרן הדפסה בבני-ברק, וצלצל לשם, ואמר: "נולד לי בן, ואני רוצה לעשות לו ברית, אף איני יודע למי לפנות". והאברך מעבר לקו החל להתעניין בעבורו, והשיג לו מוהל באוקריינה. מזה לומדים גדל המעלה להפיץ קונטרס ליהודי. וישנם ספורים לאין ספר, שהקונטרסים הצילו אנשים ממש, פשוטו כמשמעו.

כיום העניות והדחקות זה אים ונורא, בכל הארץ אין לאנשים פרנסה, אבל זה הסימן של קרוב הגאולה (אם לא נרתקה), יש לנו כבר כל הסימנים (סוף סוטה): העזות והחציפות גדולה, היקר יאמיר, והמלכות תהפך למינות, ומבזים ומחרפים את הצדיק, הגנבים

מסתובבים חפשי, ואין עושים להם מאומה, גונבים וגוזלים לאור יום, ואינם באים על ענשם, ולעמדתם אנשים שרק גומלים חסדים עם הזולת, ועושים הרבה טובות לבריות, אותם רוצים להכניס למאסר. ואם-כן יש כל הסימנים של הגאלה, והלא נרחיק את הגאלה — על-ידי קנאה ושינאת חנם. יהודים רוצים לחזור בתשובה, יהודים רוצים לראות ישועות, לראות את הקדוש-ברוך-הוא, ומי יכול לקרובם? רק הקונטרסים הללו; כשאחד בא לפלוני עם קונטרס: "די לצרות", הוא חוטפנו בשתי ידים, ושואל — אימתי זה יהיה? אזי נותן לו קונטרס שני: "אל תכנס ללחץ", "מתי תשתחרר" וכו', ישנם מאות סוגי קונטרסים, ומי שמפיץ זוכה לשפע גדול מאד. מארץ ישראל — משם בא כל השפע לכל העולם, אם לא תהיו עצלים, תזכו להפיץ הרבה, ובזה תזכו את נשמות ישראל. כל קונטרס הוא יהלום, ומגיע אל הפתכת הנכונה, אדם רוצה להתגרש סופית, ולפתע בא מפיץ ונותן לו קונטרס: "למה להתגרש", או אדם החליט מרב צרות שהולך לאבד עצמו לדעת, ולפתע מגיע מישהו עם קונטרס: "למה להתאבד", או אדם מסתובב בשוק, אין לו כלום ורוצה לקנות דבר מאכל, אך אין הפרוטה מצויה בכיסו, והוא מיאש כל-כף ונעשה אדיש, לפתע עובר מפיץ ונותן לו קונטרס: "אל תתיאש", "איך להצליח", "יש תקנה" וכו' וכו', ומתחיל להתעודד. קונטרס זה יהלום, וכל מי שעוסק בהפצה — הוא יהלומן, ומחלק יהלומים לעם ישראל. ולכן אף אחד שלא יתלונן, כי אין לו פרנסה.

שבוע הבא אנו מקוים ומצפים להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה כבר בנין בית-המקדש, שתהיה הגאלה במהרה, ומה הביאנו לחרבן? השינאת חנם. מדוע שלא נפיץ קונטרסים המדברים נגד שינאת חנם, לבחור בהקדוש-ברוך-הוא, לבחור בתורה.

הנה בט"ו באב יבואו עשרות רוקים ורוקות לציון של ר' יונתן בן עוזיאל, מדוע לא ילכו לשם מאתים אברכים עם קונטרס "מציאת-הזיווג", ויפיצו אותו שם, אשר מבטח לכל רוק ורוקה, שיאמרו את התפלות המובאות שם ארבעים יום, שימצאו זיווגם.

אֲשֶׁר י" קצב בַּנְחַל קפז

הַפְּצָה — זוּ הַמְצָנָה הַכִּי גְדוֹלָה, לַעֲזוֹר לַיהוּדִים שְׂבוּרִים וְרְצוּצִים. אֲנָשִׁים הַיּוֹם מִחֻפְּשִׁים אָדָם לְהַתְלוֹת בּוֹ, וּלְצַעֲרָנוּ הָרַב, יִשְׁגֶּם כַּיּוֹם גַּם כָּל מִינֵי מַתְחָזִים וְשִׁקְרָנִים, רַמָּאִים וְצָבוּעִים, הַעוֹבְדִים עַל בְּנֵי־אָדָם, רוֹאִים בְּנֵי־אָדָם מְדַכְדְּכִים, שֶׁהַפְּחַד הַשְּׁתַלֵּט עֲלֵיהֶם, וּמַצְלִיחִים לְרַמּוֹתָם. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָס: "הַזְהָרוּ מִהַצָּבוּעִים", וְכֵן שְׂאֵר קוֹנְטְרָסִים הַמְעוֹדְדִים וּמְשֻׁמְחִים: "מַצָּב טוֹב", "לְחִיּוֹת חַיִּים חֲדָשִׁים", "יּוֹם חֲדָשׁ" וְכוּ', יִשְׁגֶּם כַּיּוֹם קוֹנְטְרָסִים בְּכָל הַנוֹשָׂאִים. רַבְּנוּ ו'ל הַתְּבַטָּא פַעַם וְאָמַר (תַּיִּי-מוֹהַר"ן): אֲנִי יָכוֹל לְהַבִּיא אֶת כָּל הַגּוֹיִים קָרוֹב לְדַת יִשְׂרָאֵל, לֹא רַק יְהוּדִים. וְזֹאת רוֹאִים בְּחוֹשׁ פֹּה בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, שֶׁמְפִיצִים אֶת הַחוֹכְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרָסִים בְּאַנְגְּלִית, וְגַם גּוֹיִים מִתְעַנְיָנִים בָּהֶם. רוֹאִים אֵיזָה כַח יֵשׁ לְדַבּוּרִים הֶלְלוּ לְהַחֲזִיר בְּנֵי־אָדָם בְּתִשׁוּבָה. וְזֶה מֵה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו'ל, שְׂיָכוֹל לְקַרֵּב אֶת כָּלָם. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, נִשְׁמוֹת קְרוֹשׁוֹת, שֶׁכָּל־כֶּף רַעֲבִים וְצַמְאִים — לֹא לְלַחֵם וְלֹא לְמַיִם, כִּי אִם לְשִׁמְעַע דְּבָרֵי ה' (עֵינַי עֲמוּס ח, יא). וְלִכֵּן הַמְצָנָה הַכִּי גְדוֹלָה — לִילֵךְ לְהַפִּיץ. אֵל תִּתְבַּיְשׁוּ, תוֹצִיאֻוּ אֶת הַמֶּרֶץ שֶׁלְכֶם לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, כְּדֵי שֶׁנוֹכַח לְהַפִּיץ אֶלֶף פַּעַם מִלִּיּוֹן קוֹנְטְרָסִים בֵּין כָּל־ל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי מִבְּטִיחְכֶם שֶׁכָּל־מִי יַחֲזִירוּ בְּתִשׁוּבָה. תָּנוּ יָד לְהַפְּצָה!

יְהוּדֵי הַרוּצָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְנִשְׁמוֹת הוֹרֵיו שֶׁנִּפְטְרוּ, יַפִּיץ קוֹנְטְרָסִים לְעֲלוֹי נִשְׁמָתָם, וּבְזֶה עוֹשֶׂה לָהֶם טוֹבָה גְדוֹלָה לְמַעַלְהָ. לִכֵּן בָּאוּ וְנִעְזְרוּ לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בָּאוּ נִתְאַחַד בְּאַחֲדוֹת אַחַת!

הַקְּרוֹשׁ-כְּרוּף-הוּא זָכָה אוֹתָנוּ לְהַקִּים "הַיְכָל-הַקְּדָשׁ", קְדָשׁ קְדָשִׁים, בְּנוֹדָי צְרִיכִים עוֹד הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹמֵד וּמְשַׁחִית וּמַחְבֵּל מֵה שֶׁאֲנוּ בּוֹנִים, אֲךָ זֶה הַסִּמָּן שֶׁאֲנוּ מֵהַקְּדָשָׁה, כִּי אִם הִנֵּה הוֹלֵךְ לָנוּ בְּנִקְלָה, הֵינּוּ צְרִיכִים לְבַדֵּק אִם אֵין זֶה מֵהַטְּמָאָה. עַל־כֵּן הַהִכָּרַח לִי לֹאמַר לָכֶם, כְּפִי הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שֶׁאֲנִי סוֹבֵל, מִכָּרַח לְהִיּוֹת שֵׁשׁ כָּאֵן קְדָשָׁה הַכִּי עֲלוֹנָה! כְּשֶׁכָּל־רוֹאִים, שֶׁכָּל הַעֲלִילוֹת שֶׁהֵעֲלִילוּ עָלַי זֶה עוֹרְבָא פְּרַח, וְעַם כָּל זֹאת עוֹשִׂים

מזה עסק נורא, והופכים אותי לקרבן עלילה וכו', סימן שזה ענין למעלה מהשכל, וישנו קטרוג גדול בשמים.

ולכן אני מבקש את כל אנשי שלומנו, כל אחד ואחד די בכל אתר ואתר, בעת שאתם מתפללים על צרותיכם, שתזכירו גם אותי, ובזכות התפלות שבלכם תתפללו עלי ועל כלל נשמות ישראל, וכן תרבו בתפלה שהגלות תסתים, ותהיה אהבה ואחדות בין נשמות ישראל, ויפסקו כל השקרים וכל המפלגות, שהכל שקר גמור, שזהו דור ההפלגה, שנקרא כף על שם המפלגות שהיו אז, לשון פלג פלג, כל מפלגה צעקה שרק היא עושה את הצדק והישר, ובאמת אין לנו מפלגות, כי כל אחד יש לו האינטרסים שלו, ואיננו שיכים לאף אחד, רק להקדוש-ברוך-הוא. כי "מי השולט" בעולם? חושבים שזה שולט וזה מושל, אף באמת רק הקדוש-ברוך-הוא שולט!! כשנגיע להכרה הזו, שאנו צריכים רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואצלו יתברך כל יהודי חשוב — אז תהיה הגאולה.

כה יתן ה' וכה יוסיף, שנתרחב ימה וקדמה, צפונה ונגבה לכל הצדדים, שעם ישראל יבואו כלם מכל קצוות תבל לארץ ישראל, וכלנו ביחד נראה איך שיורד מהשמים בית-מקדש של אש, ובצוֹתא נשמח עם משיח צדקנו.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

” קצג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ה' מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל הצער שיש לי מצערך הקשה — אין לתאר ואין לשער כלל, אבל אני תמיד מתפלל בעדך,

אֲשֶׁר י" קצג בְּנַחֵל קִפְט

שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּית זוּגָךְ בְּקֶרֶב, וְתִבְנֶה בֵּית נְאֻמַּן בְּיִשְׂרָאֵל.

רְאֵה, אֱהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּנְיַח אֶצְלֶךָ הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת כְּרָגַע, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחֵר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד יִתְהַפֵּף הַכֹּל לְשִׂמְחָה.

הֵן אָמַת, שֶׁעֲכָשׁוּ מֵרַב הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַבְּלִבּוּלִים, אֶתְּהָ לֹא יָכוֹל לְתַאֵר לְעֲצָמְךָ, שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת דְּבָר כְּזֶה, עִם כָּל זֹאת בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִרְאֶה עוֹד נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ. הַעֲקֵר אֵל תִּתְיָאֵשׁ, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַבְּאוֹן וּבִיָּאוֹשׁ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמְךָ בְּהַדְפַּסַּת הַקּוֹנְטְרַסִּים הַחֲדָשִׁים, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

רְאֵה לְהַדְפִּיס אֶת הַחֲמִשָּׁה קּוֹנְטְרַסִּים הַחֲדָשִׁים שֶׁיֵּשׁ לָךְ תַּחַת יָדְךָ, וְכֵן תִּתֵּן לְנֶגֶד אֶת קּוֹנְטְרַס "כְּבוֹד הַבַּעַל" וְקּוֹנְטְרַס "עֲזָרָה רִאשׁוֹנָה", וְתִכְרֶף-וּמְדֵד לְהַדְפִּיסָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה כְּבָר לְשִׁמְעַת בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד גְּדוֹל אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל. וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִדְבֹר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְיִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִּרְטִיּוֹת. וְלֹא דֵי שֶׁרַק הוּא יִדְבֹר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲלֵא יוֹסִיף שְׂכָנִים רַבִּים אֵל בֵּית הַתְּפִלָּה. וְזוֹ הִיְתָה צְוֹאת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנִּזְכָּר לְהוֹסִיף שְׂכָנִים רַבִּים אֵל תוֹךְ בֵּית הַתְּפִלָּה, הֵינּוּ לְהָאִיר וּלְגַלּוֹת לְכֻלָּם אֶת עֲנִיַּן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁעוֹד יְהוּדֵי יִדְבֹר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִשְׁפֹּף אֶת כָּל לְבוֹ אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵל כָּל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַפְּצַת הַקּוֹנְטְרַסִּים הַחֲדָשִׁים, הַמְּגִלִּים אֶת אָמַת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קצד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ה' מִנְחָס־אֵב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְגִדְלֵ צַעְרֵי אֲשֶׁר יֵשׁ לִי, שְׁעֵדִין לֹא
מִצָּאֵת אֶת זְוִיגְךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי זֶה עֵקֶר הַצַּעַר
וְהִיסוּרִים שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי — כִּשְׁהוּא פֶּלֶג גּוֹף.

אֲנִי מִקְּוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוּב תִּמְצָא אֶת בֵּית זְוִיגְךָ
בְּזִכּוֹת הַרְבִּים, שְׁאֵתָה זֹכָה וּמְזֹכָה אֶת הַרְבִּים לְהַחֲדִיר בֵּהֶם אֲמוּנָה
וְשִׁמְחָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְגִמֹר עִם הַשְּׂדוּף הַרֵאשׁוֹן שְׁיִצְיֵעוּ לְךָ, וְאֵל תִּבְחַר
כָּל-כֶּךָ.

אוֹדוֹת שְׁכַתְּבֵת לִי וְכוּ' וְכוּ', אֵל תִּתְבַּיֵּשׁ, כִּי תִכְף-וּמִיד אֲנִי
קוֹרֵעַ אֶת הַמְּכַתְּבִים שְׁאֲנִי מִקְּבֵל, וְלֹא נִשְׁאַר מִזֶּה שׁוּם זִכָּר.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל הַסְּפָקוֹת שֶׁלְךָ וְהַהֲתַלְבְּטוּת שֵׁישׁ לְךָ וְכוּ'
וְכוּ', יֵשׁ בְּזֶה פְּנִימִיּוֹת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּאֵמֶת כָּל חֲכָמַת הַקְּבֵלָה
תְּלוּיָה בְּזֶה, וְאֵין הַגְּמָרָא וְדִבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל סוֹתְרִים כָּלֵל. רַבְּנֵי ז"ל
בָּא מִמְּעֵלָה לְמִטָּה, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא — בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי,
תּוֹסֵפְתָא, בָּאִים מִמִּטָּה לְמַעְלָה, הֵינּוּ דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר,
שְׁיִשְׁנֵן הַלְכוֹת הַשֵּׁיכוֹת בְּדוּמָם וּבְצוּמַח וּבְחֵי וּבְמְדַבֵּר, וּבְאֵמֶת בְּתוֹךְ
הַהֲלָכָה — הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזֵהוּ סוּד הַקְּבֵלָה. וְעַל-כֵּן הַהֲלָכָה
הִיא מִמִּטָּה לְמַעְלָה, הֵינּוּ בְּכֹל פֶּרֶט וּפְרֵט מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה אֵיךְ
לְהִתְנַהֵג עִם דוּמָם — בְּבִנְיַן בֵּית, וְצוּמַח — לְזֹרֵעַ אוֹ לְנִטְעַ, אוֹ
עִם חֵי — מָה לְאָכֹל וּמָה לֹא לְאָכֹל, וְאֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִמָּהֶם, וְעִם
מְדַבֵּר — אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְכוּ' וְכוּ',
הַכֹּל הוּא הַהֲלָכָה, שְׁזֵהוּ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֹל זֶה מִמִּטָּה לְמַעְלָה, הֵינּוּ
פֶה לְמִטָּה צְרִיכִים לְרֹאוֹת לְמַצָּא אֶת הָאֱלֻקוֹת שְׁבִכָּל דְּבָר, אֲבָל סוּד
הַקְּבֵלָה הוּא מִלְּמַעְלָה לְמִטָּה, הֵינּוּ שְׁיִתְגַּלֶּה אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוֹי נִפְלָא

אָשֶׁר י' קצה בְּנַחֵל קצא

מָאד מָאד, וְאָז אֵין שׁוּם הַפְּרֵשׁ בֵּין הַלְכָה לְקַבְּלָהּ, אַדְרַבָּה, הֵם הוֹלְכִים שְׁנֵיהֶם יַחַד.

וְנַחֲזוּר לְעֵנִינְנוּ, כְּמוֹ-כֵן בְּעֵינַי שְׁשָׁאלָתָ וְכוּ', אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם אִשָּׁה וְכוּ', אָשֶׁר לְפִי דַעְתָּךְ הוּא הַפּוּף דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ', אֵין זֶה סְתִירָה פְּלִל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הוּא אֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא מָאד, וּמְגַלָּה אֶת הַקְּדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא בְּתַכְלִית הַגְּלוּי שְׁעָדִין לֹא נִתְגַּלָּה, וְעַל-כֵּן עַל-פִּי דְבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׁבִשְׁעַת הַתָּר מִתָּר לְהִתְנַהֵג עִם אִשְׁתּוֹ וְכוּ' וְכוּ', וּמִי שֶׁבָּא בְּסוּד ה', וְלָמַד קַבְּלָהּ, הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת אֶז דִּיקָא יַחֲוּדִים גְּבוּהִים, אָשֶׁר בְּחִיצוֹנִיּוֹת נִדְמָה שְׁזָה הַתְּגַשְׁמוֹת וְתֵאָוָה, וּבְפָנִימִיּוֹת מִי שְׁזוֹכָה, יֵשׁ בְּזָה סוּדוֹת. וְהַעֲנִין עֲמַק עֲמַק, וַיֵּשׁ לְהִרְחִיב בְּזָה.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה בְּאֵמַת לְהִתְחַתֵּן. וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם דְּבָר, כִּי בּוֹא יְבוֹא יוֹם יְשׁוּעָתְךָ.

לַעֲת עֵתָה רְאֵה לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, שְׁזָה יִהְיֶה הַיְסוּד וְהַעֲקָר אֲצִלְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קצה.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וְאֶתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל יְדֵי הַיְקָר לִי מָאד ...
נְרוּ יֵאִיר.

אֵף שְׁכָכְר כְּתַבְתִּי לְךָ מְכַתֵּב, עִם כָּל זֹאת נִתְעוֹרְרָה בְּלִבִּי תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְכַתֵּב לְךָ עוֹד מְכַתֵּב, וּלְחַזְקְךָ וּלְאַמְצָךָ, שְׁתִּרְאֶה לְהִיּוֹת חִזֵּק בְּנִקְדָּה זֶה שְׁעוֹרְרָתִי אוֹתְךָ, הֵינּוּ שְׁתַּעֲשֶׂה שְׁעוֹר פְּעַם בְּשָׁבוּעַ בְּעִיר בְּנֵי-בְּרַק, וְתִאָּסֵף אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים הַבָּאִים

קצב אשר י קצו בנחל

שם, ותלמד לפניהם דברי רבנו ז"ל, כי יש לך, תהלה לאל, כחות עצומים, ומי יתן, שיזכה אותך הקדוש־ברוך־הוא, שתתחיל ללמד בכל לילה בעיר אחרת, ולומר שם שעור, ועל נקדה זו אפה צריך למסר את נפשך.

נא ונא אתה לא צריך התחזקות משום בריה שבעולם, אדרבה יש לך כחות לחזק את אחרים. וכבר גלה לנו רבנו ז"ל בספורי־מעשיות (מעשה י"ג, מיום א'), שבא הנשר הגדול ואמר: תפסיק להיות עניים, תתחילו להשתמש עם האוצרות שלכם וכו', עין שם; כמו־כן אני אומר לך דבר זה: תפסיק להיות עני המחפש בסלים של אחרים, תתחיל להשתמש עם האוצרות שלך, ותראה לחזק את אחרים, ותחדש ימיהם כקדם, שדברת בהתלהבות עצומה עם אנשים, ותהלה לאל, חזקת והחיית המון אנשים. על־כן אל תהיה בטלן, וראה להמשיך בדרךך, ואז טוב לך בזה ובכא לגצח נצחים.

נא ונא ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין כמותה. וראוי לנו לשמח מאד מאד, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי המגלה לנו עצות נוראות ונפלאות כאלו, שהיא: תפלה והתבודדות, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל ובלי עצותיו הקדושות.

הקדוש־ברוך־הוא יעזר לך, שתזכה לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, ואז ישתנה לך הכל ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י קצו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ה' מנחם־אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי היקר לי מאד ...
נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך

אָשֶׁר י' קצז בַּנְחָל קצג

שְׁאֵתָהּ מִחֶזֶק אֶת עֲצָמָךְ לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל בְּתַמְיִמוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׁמַחְתִּי שְׁאֵתָהּ זוֹכָה וּמְזַכָּה אֶת הָרַבִּים בְּדַבּוּרֵי אֲמוּנָה וּבְהַפְצַת הַקּוֹנְטְרָסִים, שֶׁהֵם סֵלֶת בְּרוּרָה שֶׁל ה"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים.

יְעוֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזִכּוֹת שְׁאֵתָהּ זוֹכָה וּמְזַכָּה אֶת הָרַבִּים, שְׁלֹא יָבֹא חֶטָּא עַל יָדְךָ, וּיְכַבֵּר תְּזַכֶּה לְחֹזֶר בְּתַשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא תִבְלָבֵל אֶת עֲצָמָךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, רַק תַּרְגִּישׁ אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בַּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּרְגִּישׁ תְּמִיד אֶת עֲרֻבוֹת נַעַם זֵיו אֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד תַּעֲנוּג וְחֶשֶׁק יוֹתֵר מִזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית. וְזֶה יְסוּד גָּדוֹל אֲצֵל רַבְנוּ ז"ל, כִּי בְּלֹא הַתְּבוֹדָדוֹת הָאֵדָם מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל לְגַמְרִי.

אֲשֶׁרְנוּ מָה טוֹב חֻלְקֵנוּ, וּמָה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, וּמָה יָפָה יִרְשָׁתֵנוּ, שְׁאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֲמֵת כְּזֶה, מְרַבֵּי תְּמִים כְּזֶה, הַמְּכַנִּים בְּנוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

רְאֵה לְהַתְּמִיד הַרְבֵּה בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, הַמְּזַכֵּךְ וּמְטַהֵר וּמְצַחֵצֵחַ אֶת הַנְּשָׁמָה.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' קצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזיק את עצמך עם הנקדה הטובה שיש בך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לרקוד ולשמח בכל יום על נעם חלקנו, "אשר בנחל" שם גורלנו, ואנו יודעים מרבי אמת כזה, המגלה לנו את אמתת מציאותו יתברך, איך שמגשמים ופגומים כמונו, גם-כן גרע ממנו יתברך, אשר אין לך עוד חסד גדול מזה, ומה היינו עושים בלעדי רבנו ז"ל.

נא ונא, אהובי, אחי היקר! ראה לצית את רבנו ז"ל, ויתדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אפלו כמה דבורים, שכל דבור ודבור הוא יקר מאד מאד בעיניו יתברך, ומכל שכן כשתזכה להוציא מהכח אל הפעל את הכסופים ואת הרצונות שבה, ותגלה בפיה גדל ההשתוקקות שיש בך לשוב אליו יתברך, כי רבנו ז"ל גלה לנו את מעלת האדם הזוכה להוציא מפיו את הכסופים, ולדבר עמו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים: לא, סו; ובלקוטי-הלכות, אומנין, הלכה ד', עין שם).

חמדת לבבי! ראה להתמיד הרבה במשניות, ותחטף בכל יום עוד פרק ועוד פרק, עד שיתלקטו אצלך בכל יום הרבה פרקים משניות, אשר המשנה מטהרת ומצחצחת ומזככת את הנשמה, כי משנה אותיות נשמ"ה.

גם תהיה רגיל לומר בכל יום הרבה תהלים, ואם תזכה לסיים בכל שבוע את כל ספר התהלים — מה טוב ומה נעים, כי ספר התהלים נחלק לשבעת ימי השבוע, ואשרי הזוכה לסימו בכל שבוע, כי רבנו ז"ל גלה לנו, אשר על-ידי אמירת תהלים יכולים לזכות לתשובה, ולהכנס לפני ולפנים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר י" קצח בַּנְחָל קצח
י" קצח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ...
נֵרוֹ זָאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַתְּ אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ.

אֲהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד,
אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר
הוּא, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מַחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם,
צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֵּל אֱלֻקוֹת בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת הַזֶּה. וְאֵל דְּבַר זֶה
צָרִיךְ לְהִיּוֹת תְּשׁוּקָתְנוּ וּרְצוֹנְנוּ, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְפָנָי מְרֵאָה עֵינֵינוּ —
רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד תְּעֻנּוּג וְזִיו וְנִעַם יוֹתֵר
מִזֶּה. אֲשֶׁרֵי מִי שִׁירְדֶּךָ אַחֵר הַשְּׂגָתְנוּ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֵל כָּל זֶה רוּצָה רַבְּנוּ וְ"ל לְזוֹכְרוֹתֵנוּ וְלְהַבִּיאֵנוּ.
עַל-כֵּן רְאֵה לְאַחֵז אֶת עֲצֻמְךָ בְּרַבְּנוּ וְ"ל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם,
וְאֵל תְּנִיחַ אֶת עֲצֻמְךָ לְכָל בְּשׁוּם פָּנִים וְאֲפָן, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם
חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, כִּי כָּל מִינֵי חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת בָּאִים לְאָדָם עַל-יְדֵי
עוֹנוּוֹתָיו, וְהוּא תוֹלָה אֶת זֶה בְּאַחֲרֵים.

רְאֵה, אַחֵי הַיְקָר! לְשַׂמַּח אֶת עֲצֻמְךָ, וּלְשַׂמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ,
וּלְשַׂמַּח אֶת יְלָדֶיךָ, וְתַרְגִּישׁוּ עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה.

אוֹדוֹת הַצָּעֲתְךָ לְבֹא לְעִיר צָפַת, תְּאַמֵּין לִי, יְדִידֵי הַיְקָר! כִּי
מַעֲכָשׁוֹ אֲנִי שָׁם פָּנִי רַק אֵל עֲצֵרַת "יְבִנְאֵל", כִּי שָׁם מְקוּמִי, וְשָׁם
אֲגוּר, וְשָׁם אֲשַׁב לְאַרְבֶּה יָמִים וְשָׁנִים, וְשָׁם אֲטַמֵּין אֶת גּוּפִי.

אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבֹא לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה תְּכַף-
וּמִיד אַחֵר חַג הַסַּכּוֹת, וְלִשְׁהוֹת כַּמָּה שָׁבוּעוֹת בְּעֲצֵרַת "יְבִנְאֵל", וּלְכָל
הַפְּחוֹת אֶהְיֶה שָׁם שְׂתֵי שָׁבָתוֹת, הֵינּוּ בְּשַׁבַּת פְּרִשַׁת נֹחַ, וּבְשַׁבַּת
פְּרִשַׁת לֶךְ-לָךְ, וְקִשָּׁה וְכַבֵּד לִי כָּבֵד לְנִסְעַת מְעִיר אֵל עִיר וּמְקוּמוֹ
לְמַקּוֹם, וּלְטַלְטוּל אֶת עֲצֻמִּי בְּטַלְטוּל הַקִּשָּׁה. עַל-כֵּן קִבְּעֵתִי אֶת

קצו אשר יי קצט בנחל

מושבי לשבת בעירת יבנאל, שאני מקנה להקדוש-ברוך-הוא,
שהעירה הזו תתהפך במשך השנים לעיר ברסלב.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

יי קצט.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ה' מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

שמחתי מאד לדבר עמך.

אבל ההכרח לומר לה, שאסור לדחוק את השעה ובפרטיות
בענין ילדים, כי דבר זה מכניס את הזוג במתחים, וזה בעצמו
העכוב.

על-פן תהיה סבלן, עכשו רק התחנת בסימן טוב ובמזל טוב,
ובודאי לא יעזב אותך הקדוש-ברוך-הוא, ותזכה להוליד בנים
ובנות חיים וקיימים.

נא ונא ראה שאשתך תדליק ארבעה גרות של חלב, ולהוסיף
עוד שני גרות של שמן זית, ובזכות זה תפקד בזרע של קימא.

גם תשמר שהמזוזות על פתח ביתך תהיינה כשרות, ולא תחסר
מזוזה אחת על איזו דלת מהבית.

ראה לקבע את עצמך להתפלל ערב ובקר במנין דיקא, וכן
תקבע את עצמך ללמד שעור בתורה הקדושה, ובזכות זה יעזר לה
הקדוש-ברוך-הוא, שתצליח דרכך ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

אָשֶׁר י' ר' — י' ר' בְּנִחַל קִצּוֹ
י' ר'.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְגִדְלֵ שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֲנִי מִצְטָעֵר מְאֹד בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִכָּל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵהוֹרִיךְ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי בְּשָׁלִי, שְׂאִסּוֹר
לָךְ לְהִתְעַרֵב בְּעֶסְקֵי הוֹרִיךְ, שְׁיַעֲשׂוּ מֵה שְׁיִרְצוּ, אִם רוֹצִים לְהִתְגַּרֵּשׁ
— מָה אַתָּה יְכוֹל לַעֲשׂוֹת וְכוּ' וְכוּ'. הַעֲקָר רְאֵה לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִתְחַתֵּן,
וְאֵז תִּצָּא מֵהַבֵּית.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה אֵיךְ שְׁהַחֲיִים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים
נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, עַד שְׁעוֹד בְּבַחֲרוּתוֹ צָרִיךְ לְרְאוֹת צְרוֹת
וְיִסּוּרִים וְהִרְפָּתָקָאוֹת כְּאֵלוֹ, כְּמוֹ שְׂאֵתָה רוֹאֵה בְּבֵיתְךָ.

אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמָה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים מִרְבִּי
אַמֶּת כְּזָה, מִרְבִּי נִפְלְאָ כְּזָה, מִרְבִּי הַמְּגִלָּה לָנוּ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, רְבִי הַפּוֹתֵחַ אֶת פִּינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. עַל-כֵּן רְאֵה לְהִרְגִיל
אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִצָּא מִקְטָנוּת דַּעְתְּךָ, וְתִגִיעַ אֵל גְּדֻלוֹת
הַמַּחֲיָן, וּבְאִפֵּן הַזֶּה תִּזְכֶּה לַעֲבֹר עַל הַכָּל, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא
יִוָּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' ר'א.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ה' מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ אֵל יְדִידִי הַיְקָר לִי מְאֹד ...
גֵּרוּ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, כי אתה חקוק בפנימיות לבבי, ובפרטיות שאמה זוכה ומזכה את הרבים, בזה שאמה משמש את רבנו ו"ל בהפצת ספריו הקדושים.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר במדת הסבלנות. וכמאמר החכם: "הרוצה להלחם עם הפגעים — יתאזר בסבלנות"; הינו מי שרוצה לעבור את זה העולם בשלום, ובטוב ובנעימים, יעבד הרבה על נקדת הסבלנות, ויתאזר הרבה במדת הסבלנות, ועל-ידי-זה יזכה להלחם עם הפגעים וינצח אותם.

כי עליך לדעת, אשר בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — ירידות ונפילות, צרות ויסורים וכו' וכו', ואי אפשר להנצל מזה, כי אם על-ידי מדת הסבלנות. על-כן ראה, אהובי, אחי היקר! לעבד רק על סבלנות. וכבר אמר החכם: "הסבל טוב שביועצים"; כי מי שהוא סבלן, יש לו עצות טובות על כל פרט ופרט.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח רפואה שלמה לכתך, ויתהפך ביתך לבית ששון ושמחה, ויהיה לכם הרבה בגשמיות וברוחניות.

נא ונא ראה לשמח את אשתך, כי השמחה היא יסוד גדול בחיים, וממשכת לאדם רוח חיים, ובית שהוא מלא שמחה, אזי השכינה שורה בו, וכשהשכינה שורה בו, אזי השפע ברכה והצלחה בבית.

הקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליכם ברכה והצלחה, רפואות וישועות בביתכם.

נא ונא ראה להפיץ בבתי חולים את הקונטרסים: "רפואה שלמה", "רופא חולים", ובזכות זה תהיה לכתך רפואה שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי.

י' רב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ה' מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל כלליות אנשי שלומנו
 "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" די בכל אתר ואתר, הו"ה
 עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד לצית את רבנו ז"ל
 בכל דרכיו והנהגותיו שצוה לנו, כמובא בספריו הקדושים, כי זה
 עקר ההתקרבות — כשזוכים לצית אותו, ובלי זה אין להתקרבות
 שום מעלה כלל.

ראו, אחי ורעי היקרים! לחזק את עצמכם ביותר בענין אהבה,
 אהבה ורעות, אשר מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל על זה, שנהיה
 ביחד באהבה, אהבה ורעות, ועל-ידי-זה נזכה להמשיכו בעולם, כי
 כשאנשי שלומנו היקרים באחדות ובשלום, על-ידי-זה מדברים רק
 מעצותיו הקדושות, ואיש את רעהו יחזק ויאמץ, ועל-ידי-זה
 ממשיכים את אורו של רבנו ז"ל בעולם.

על-פן ראו, אחי ורעי היקרים! להיות ביחד באהבה, אהבה
 ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, ויתדברו ביניכם רק מעצותיו
 הקדושות של רבנו ז"ל. ראו להזהר לדבר בכל יום עמו יתברך,
 ולספר את כל מה שעובר עליכם אליו יתברך בתמימות ובפשיטות,
 כאשר ידבר איש עם רעהו, כי סוף כל סוף לא ישאר לנו רק הדבור
 שאנו מדברים עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה
 נצחית, הצלחה כזו, שאין כמותה; אשרי מי שחזק לדבר עמו
 יתברך, אשר זה עקר השער והפתח להכנס אליו יתברך. וזה עקר
 יסוד גדול בהתקרבות אל רבנו ז"ל, וכל אלו מאנשי שלומנו

הַיְקָרִים בְּכָל יוֹר וְיוֹר, שְׁלֵא הִטְעוּ אֶת עֲצָמָם, רַק הִרְבּוּ בַתְּפִלָּה וּבְשִׂיחָה בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם — זָכוּ לְמָה שְׁזָכוּ. עַל-כֵּן רָאוּ גַם אֹתָם לְהִיּוֹת חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוּדוֹת, וּלְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְעוֹלָם לֹא יוּכַל לְבַטֵּל וּלְבַלְבֵּל אֶתְכֶם מִזֶּה.

נָא וְנָא רָאוּ לְשַׁקֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, כְּמוֹ שֶׁבִקֵּשׁ וְצִוָּה אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט): שְׁאֵפְלוּ אֱלוֹ שֶׁנִּפְלוּ בַּפֶּח יְקוּשׁ, אִם יַעֲשׂוּ לְעֲצָמָם חֶק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כֶּף וְכֶף, הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה תּוֹצִיאָם מֵהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו. לָכֵן רָאוּ לְהִתְמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְאֵל יַחֲסֹר לָכֶם יוֹם מִבְּלִי לִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָאֲרָבֶעָה עוֹלָמוֹת, וּכְשֶׁמְרַגְּלִים אֶת עֲצָמָם לְלַמֵּד עַל-פִּי סֻדְרֵי-הַלִּמּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי מְרַגְּשִׁים כָּל מִינֵי טַעַם וְכָל מִינֵי נַעַם שֶׁבְעוֹלָם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל דָּף גְּמָרָא שְׂאָדָם זוֹכָה לְלַמֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשֶׁזוֹכָה לְהִתְעַמֵּק בּוֹ, וְלִהְיוֹצִיא אֶת הַהֲלָכָה מֵהַדָּף הַזֶּה, וְזוֹכָה לְחַדֵּשׁ בּוֹ חֲדוּשִׁים, אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת מַעֲלָתוֹ בְּשָׂמִים, וְהַדָּף הַזֶּה מִגֵּן עָלָיו, שְׁלֵא יִשְׁלַט בּוֹ שׁוֹם רַע, כְּמוֹבָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז', מֵהַזְּבוּב וְהַעֲפָבִישׁ; שְׂאָמַר: "כָּל זְמַן שֶׁהַדָּף מִגֵּן עָלָיו, אֵין לָךְ לְהִתְיַרָא כָּלְל"; וְהַדָּף הַזֶּה הוּא מֵהַנְּמוּס שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁזֶה סוֹבֵב עַל דָּף גְּמָרָא, כְּשֶׁאָדָם זוֹכָה לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא וְלִהֲתַעַמֵּק בּוֹ, וְלִהְיוֹצִיא אֶת הַהֲלָכוֹת מִמֶּנּוּ, אֲזִי אֵין לוֹ מָה לִירָא וְלַפְחֹד מֵהַשְּׂדִים וְהַרוּחוֹת וְהַקְּלָפוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בְּאָדָם.

עַל-כֵּן רָאוּ לְהִתְעַמֵּק מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּדָף גְּמָרָא, וּלְחַדֵּשׁ בּוֹ חֲדוּשִׁים — כָּל אֶחָד כְּפִי דַעַתוֹ וְשִׁכְלוֹ, וְיִכְתֹּב אֶת זֶה עַל הַכְּתָב, כִּי מְאֹד מְאֹד יִקָּר בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁזוֹכִים לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וְאֵפְלוּ לְהַעֲתִיק הַהֲלָכָה מֵהַדָּף — גַּם-כֵּן נִקְרָא בְּכָלֵל חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ כָּלְל!

אָשֶׁר י' רג בַּנְחַל רַא

אחי ורעי היקרים! יכולים לחיות בזה העולם חיים נעימים, חיים אמתיים, חיים נצחיים, אם רק מציתים את רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, שאז כל הלקו מחשבתו של האדם הולך ככר באפן אחר לגמרי. על-כן ראו לצית את רבנו ז"ל, ואז טוב לכם בזה ובכא לנצח נצחים.

נא ונא ראו להאיר בעולם את דעת רבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל: אם לא נאיר בעולם את אורו, ונקרב גם-כן אחרים, על-ידי-זה יזיק גם לנו, שגם אנחנו נתקרר, חס ושלום. והדבר הזה רואים בחוש — כל אלו שבוער בהם אור רבנו ז"ל, ורוצים לקרב גם אחרים, על-ידי-זה נתלהב לבם בכל פעם יותר ויותר, ומצליחים ברוחניות ובגשמיות. וכל אלו שמתקררים מלקרב אחרים, גם אצלם נתקרר האור.

על-כן ראו, אחי ורעי היקרים! לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, ולהפיץ את הקונטרסים החדשים, שהם תמצית ה"לקוטי-הלכות" הקדושים, עד שיקים (ישעיה יא, ט): "כי מלאה הארץ דעה את ה'", שכלם ידעו את הוי"ה ברוך הוא ותברך שמו, וכלם ידברו אליו ותברך, אשר בזה תלויה הגאולה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י' רג.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ה' מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידי היקר לי מאד ...
גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך — יקצרו המון ריעות.

עליך לדעת, כי זה לי יותר מעשרים שנה, שאני מוסר את נפשי מדי יום ביומו להדפיס ולהפיץ את ספרי רבנו ז"ל בעולם, ולגלות

ולפרסם את שם רבנו ז"ל בעולם, ויש לי על זה מסירות נפש ממש, פשוטו כמשמעו ולא בדרך מליצה; כמה מרירות וכו' וכו', כמה יסורים וכו' וכו', כמה מחלקת וכו' וכו', כמה דיני תורה וכו' וכו', כמה קטטות וכו' וכו', עברו עלי במשך העשרים שנה — רק הקדוש-ברוך-הוא יודע, עם כל זאת לא התפעלתי משום ברירה שבעולם, והמשכתי בדרךפי, ומלאתי את כל העולם בלו עם אורו של רבנו ז"ל, וכל העולם יודעים מרבנו ז"ל — רק הודות הפרסום שזכיתי לפרסם במשך העשרים שנה האלו, במסירות נפש הכי גדולה — משנת תשכ"ה עד עכשו — שנת תשמ"ו, ולא הועילה שום מחלקת מבחוץ לשברני. והבעל-דבר שראה את עקשנות לבי ותקף חשקי ורצוני, ואיך שלא יכולים לשבר אותי מבחוץ, אזי קם והלביש את עצמו מבפנים, וזה לי עשר שנים — משנת תשל"ו עד תשמ"ו, שעובר עלי מחלקת ומרירות ויסורים מבפנים, שמדברים עלי כל דבר אסור וכו' וכו', והתרחקו ממני וכו' וכו', ואבדתי את שמי וכו' וכו', ומה שרק עבר עלי באלו העשר שנים — רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו יודע.

ואתה גם-כן הנה לה חלק בזה, כמה בזיונות סבלתי ממך, כמה דברת עלי וכו' וכו'... הן אמת שעכשו חזרת וכו' וכו', עם כל זאת אתה צריך רחמים להשאר וכו' וכו', וכן עבר עלי מכל אחד ואחד מבפנים מרירות ומרירות עד אין סוף, שדברו עלי ופרסמו עלי כל מיני שקרים, עם כל זאת אני בתקף חשקי ורצוני לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, לא התפעלתי משום ברירה שבעולם, ואף שהחרימו אותי וכו' וכו', ונתרחקו ממני וכו' וכו', איני מתפעל משום ברירה שבעולם, ואף שיעזבו אותי כלם, אני אמשיך לעסק בעסקי — לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ואדרבה, איני מתפעל! רק אני מגלה ומפרסם את המתנגדים שלי — מי הם וכו' וכו'.

הבעל-דבר ראה שגם מבפנים אין לו שום עצה נגדי, ומה עשה לאתרוגה? עמד ובלבל את התלמידים שלי, ובכל יום ויום מוציאם שם רע אחר, זה על זה וזה על זה, ואחד מדבר על השני והכל בא

בשמי... ובאמת הכל שקר וכזב, וכבר גלית את דעתי, שכל ענני הוא רק לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, ולגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ולהגביה את שם רבנו ז"ל בעולם, אבל כנראה שבפנים יש לו כחות עצומים להסמך-מ"ם, הינו שגם ב"היכל-הקדש" נעשה פרוידים... אף אני אין לי על מי להשען, אלא על אבינו שבשמים!

על-כן, אהובי, אחי היקר! מאד מאד הייתי מבקש אותך, שכלל תתערב בשום ריב, אשר לא שיה אליך, אפה ראה קדם להחזיר את החובות שאפה חיב להיקר והנעלה... שהיא בסך חמשת אלפים או ששת אלפים דולר, אשר אצלו הוא הסכום כמו מליון, פי סוף כל סוף הוא צריך את הכסף הזה כדי לשלם למדפים, ועל-כן עליך למסר את נפשך לשלם לו בכל יום על-כל-פנים עשרה דולר, באפן שירד החוב.

מה ולמה לך להתערב בריב אשר לא שיה אליך?! ראה לשלם קדם את חובותיך!

ואודות שאפה כותב לי מהאברך היקר לי מאד... גרו יאיר, עליך לדעת, פי אהבתי אליו היא עד אין סוף, פי הוא עזר לי בכל המצבים הכי קשים, והוא הכין לי תמיד אכסניה טובה, ולולי הוא, הרבה טובות היו נמנעות ממני. ואני מקנה שהוא יעמד על ימיני, ויעזר לי תמיד. אף הבעל-דבר גדול מאד, ורוצה לעשות פרוידים ביגנו, חס ושלום, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהיה לא תהיה, פי הוא יהיה מקשר אלי תמיד, ואני מקשר עמו תמיד, וכיחד נזכה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם.

לעת עתה הוא עובד בחכמה נפלאה לקרב רחוקים, אשר בוא יבוא היום והשעה, אשר כלם יתקרבו אל רבנו ז"ל.

נא ונא ראה לחזק את עצמך, וראה לחזק אותו, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שאפה תשמע בקולי ותשלם את חובותיך שאפה חיב להנ"ל, פי הוא צריך מאד את הכספים.

רד אשר י' רה בנחל

גם ראה להפיץ את הקונטרסים בכל יום ויום, ואז תראה
נפלאות שיעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא.

חמדת לבבי! ראה להיות סבלן גדול עם אשתך ועם ילדיך,
ותברח מבעס, אשר היא אש שורפת את הבית ואת עצמו וכו' וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' רד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ה' מנחם־אב ה'תשמ"ו.

שלום רב אל היניק וחבים ... גרו יאיר.

את מכתבך בתוך מכתב אביך — לנכון קבלתי, ומה מאוד
שמחתי לראות את תשוקת לבך אל התכלית הנצחית. ומי יתן
שיעזר לך הקדוש־ברוך־הוא, שעוד תתעורר אליו ותברך עכשו
כשאתה עוד בגיל קטן, ותרגיל את עצמך לדבר עמו ותברך, וכן
תכניס את כל מחך בתוך סדור התפלה, לכוון פרוש המלות בשעת
התפלה, וכן תכניס את מחך ודעתך בלמוד שאתה לומד בחדר,
ועל־ידי־זה תגדל תלמיד חכם גדול וירא שמים אמתי.

הקדוש־ברוך־הוא יעזר לך, וימלא את משאלות לבך לטובה,
ותזכה לגדל לאילן גדול, ותעשה פרות יפים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' רה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ה' מנחם־אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידי היקר לי מאוד ...
גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
 אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים
 שבעולם, ואל תניח את עצמך לפל, כי גדול אדוננו ורב להושיע,
 וסוף כל סוף תזכה להתקרב אליו ותברך באמת.

העקר בזה העולם צריכים לאחז במדת הסבלנות, כי כשאדם
 סבלן, הוא עובר על הכל, ושום דבר שבעולם אינו יכול לשבר
 אותו. ולהגיע אל מדת הסבלנות הוא רק — על-ידי אמונה פשוטה
 בו ותברך, להאמין שהכל ממנו יתברך, ובכל תנועה ותנועה שם
 אלופו של עולם, וכפי שחוקק בדעתו אמתת מציאותו יתברך,
 כמו-כן הוא סבלן, וסובל על כל מה שעובר עליו.

נא ונא ראה להכניס את עצמך באמונה הקדושה, ועל-ידי-זה
 תוכל לסבל את כל מה שעובר עליך, ושום דבר לא יעשה אצלך
 שום רשם כלל להפילך ולהשליכך ממנו יתברך, חס ושלום.

ראה, אהובי, אחי היקר! להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך,
 אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, והוא יסוד ועקר גדול
 אצל רבנו ז"ל; כי כל ההתגלות של רבנו ז"ל היא התגלות אלקות
 בתכלית המדרגה העליונה, ועל-ידי ההתגלות שלו, נפתח פיו של
 האדם לדבר עמו יתברך. ועל-פני ראה להיות חזק בעבודה הקדושה
 הזו — לדבר עמו יתברך, ובתקף קטנותך וירידתך תשיח ותספר
 לפניו יתברך את כל לבך וכל מה מה שעובר עליך, ואז תראה נסים
 נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא ראה להתמיד בלמוד משניות, אשר הלאמוד הזה
 מצחצח ומזכך ומאיר את הנשמה, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה.
 ואשרי מי שיתמיד בכל יום בלמוד משניות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ו' אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לשמע הטוב ממך, ואיך שאתה מחזק
את עצמך עם ההוה.

תאמין לי, ידי היקר! כי מאד מאד אני שמח בזה שקבלת
משנה תורנית וכו', שעל-ידי-זה תוכל להאיר את האמונה הקדושה
בלבות עם ישראל, והם אפלו אינם יודעים מאלו הדבורים.

נא ונא, אהובי, אחי! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים
שבעולם, ואל תכנס בך שום חלישות הדעת משום בריה שבעולם,
כי האדם בזה העולם צריך להכלל לגמרי בו יתברך, ובאפן שיזכה
לזה, הוא צריך לשבר את חמרו וישותו וגסותו לגמרי. ובשביל זה
מקימים עליו נחשים ועקרבים שינשכו אותו, באפן שיבוא
לחלישות הדעת ולשברון לב, עד שנעשה בעיני עצמו כלא כלום,
ועל-ידי-זה כשיש לו שכל, ויכול לחזר אליו יתברך, אזי מרגיש
הארת האין סוף ברוך הוא בעולם הזה.

על-כן, אהובי, אחי היקר, ראה מה לפניה! תאמין לי, שפואב
לי מאד מאד, כשאני יודע שהנחשים והעקרבים נושכים אותך,
ומדברים עליך כל דבר אסור, אבל באמת אם יהיה לך דעת ושכל,
ותברח רק אליו יתברך, ותדע שהכל לכל הוא כדי לנסותך, לראות
היעמד דעתך ולבך דבוק בו יתברך, או חס ושלום, להפוך וכו'
וכו'.

לכן ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים
שבעולם, ואל תתפעל מאף אחד, ותשחק מכלם, כי תהלה לאל,
אינך צריך שום בריה שבעולם.

נא ונא ראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי, כי אתה

דְּבוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי, וְאֵינִי מְסִיחַ דַּעַת מִמֶּךָ כָּלֵל, מֵרַב אֲהַבְתִּי
 אֵלַיךְ, אֲשֶׁר מְסַרְתָּ אֶת נַפְשְׁךָ בְּשִׁבְלֵי כָּל־כֶּף הַרְבֵּה, וּמָה גַם שְׂאֵתָה
 סוֹבֵל בְּשִׁבְלֵי. עִם כָּל זֹאת מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיֶּקֶר! אַחַר הִרְעַ
 יְתֵהפֶךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וְאֵנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁעוֹד יִהְיֶה
 אוֹר וְחַיּוֹת וְזִיו בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעוֹד נִזְכָּה לְרְאוֹת עֵיר בְּרִסְלָב מִתְפַּשְּׁטָת
 לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה, וְאַתָּה תַעֲמַד תָּמִיד עַל יְמִינִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרֶךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ
 טוֹב מִזֶּה, כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרֶךְ — זֶה
 הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאֵין כְּמוֹתָהּ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרֶךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם־אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיֶּקֶר לִי
 מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל רְצוֹף שְׁלֵשָׁה קוֹנְטֵרְסִים חֲדָשִׁים, וְהֵם: "תְּהִיָּה סְבֻלָּן",
 "זֶה הַיּוֹם", "קִדְשַׁת הַדְּבוּר", וְרְאֵה לְנִקְדָם בְּמַהִירוֹת הָאֶפְשָׁרִית,
 וְתִשְׁלַח אוֹתָם אֵלַי. וְכֵן תִּקְבַּל פֹּה רְצוֹף מְאֵה וְשָׁשִׁים וְחֲמִשָּׁה שְׁקָלִים
 בְּצִרוּף קוֹנְטֵרְס "שׁוֹמֵר הַבְּרִית", אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד אֵנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ
 שְׁתִּדְפִּיסוּ כְּמָה שְׁיִוֵּתֵר מֵהָר.

תִּכְתֹּב לִי אִם קִבַּלְתָּ אֶת הַטְּשָׁעַק עַל סֵף אַרְבַּע־מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים
 שְׁקָלִים — לְצִרְךָ הַדְּפִסַּת הַקוֹנְטֵרְס הַזֶּה, וּבְקִרְוֵב אֲשַׁלַּח לְךָ עוֹד
 מְעוֹת בְּעִבּוּר הַהַדְּפָסָה.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְשׁוּם בְּרִיָּה
 לֹא תוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הִרְעַ יְבוֹא הַטוֹב.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֶּקֶר! לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרֶךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲשֶׁר

רח אשר י' רח בנחל

הדבור אליו יתברך — הוא הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

מי יתן, שתוסיף להעתיק את השיחות מהקסטות, כי הן יוצאות מאד יפה, וכבר הדפיסו כאן רבם כולם. ועל-כן ראה בזמן הפנוי שלך, שתוסיף להעתיק עוד קסטות, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנוזכה להדפיס את כלם.

בענין שדוכים, איני יודע אם לא כדאי לחזר ולעורר את השדוף שהציעו אודות ... וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' רח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ו' מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אהובי, אחי היקר! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא יסוד גדול אצל רבנו ז"ל, ועל-ידי השמחה יתרחב לבך וידעתך לדבר עמו יתברך.

נא ונא ראה להרחיק ממך את הדאגות, כי אמר החכם: "הדאגה — אבוד החיים"; ואמר: "האמלל — מי שידאג". ובאמת מי שזוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל — רואה, שתכל לבזבז את ימי חייו היקרים בדאגות חנם.

הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב — להיות רגיל לדבר עמו יתברך.

גם ראה להתמיד מאד בלמוד משניות, כי משנ"ה אותיות

אֲשֶׁר י' רט – י' רי בַּנְחָל רט
נִשְׁמָ"ה, וְהַזֹּכָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה מִשְׁנֵי־וֹת, זֹכָה לְצַחֲצַח וּלְזַכֵּךְ אֶת
נִשְׁמָתוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אִיךָ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת גְּדוּלָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחְזִיק בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד מְדָה
טוֹבָה כְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת. וְאָמַר הַחֶכֶם: "הַרוּצָה לְהִלָּחֵם עִם הַפְּגָעִים
— יִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת"; כִּי כְּשֶׁאָדָם סִבְלָן בְּפִיֹּת וּבַחוּץ, זֹכָה לְעֵבֶר
עַל הַכֹּל, וּבִפְרָטִיּוֹת אֲתָה, שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ כָּל-כָּף הַרְבֵּה סְפָקוֹת
וּבִלְבוּלִים, וְאִם תִּתְאַזֵּר בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, תִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד.
וְאָמַר הַחֶכֶם: "כֹּל מִי שֶׁהוּא סִבְלָן — יִהְיֶה אָדוֹן". וְאָמַר: "מִי
שֶׁסּוֹבֵל גִּזְק שְׁכֵנוֹ — יוֹרִישֵׁנוּ הַבוֹרָא בֵּיתוֹ".

עַל-כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת
שֶׁתִּהְיֶה אוֹתָךְ, רַק תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ,
וְהַשְׂמָחָה תִּרְחִיב אֶת מַחְךָ וְדַעְתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְפָרְנָסָה בְּשִׁפְעָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ו' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אודות הצדקה וכו', בעזרתו יתברך, אם יתן הקדוש-ברוך-הוא את החיים, אתגורר אחר חג הסוכות כמה שבועות בעיר יבנאל, ושם אהיה יכול למסור את זה אלי ישירות. הקדוש-ברוך-הוא יעזור לך שתזכה להרבות בצדקה, ותקיים (דניאל ד, כד): "ותטאף בצדקה פרק", ורבנו ז"ל אמר: צדקה הוא תקון הברית, כי כנגד שפזר זרעו — יראה לפזר צדקה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד).

ראה לנצל את זמנך היקר, ותחזר הרבה במשניות, ותהיה רגיל לומר בכל יום פרק אחר פרק, אשר היא הצלחה נצחית. וכן תרבה באמירת תקוני-זהר, אשר הוא כמו מרחץ להנשמה.

ועל כלם — ראה לדבר הרבה עמו יתברך במקום קדש הקדשים, שאתה נמצא שם אצל מערת ציון רבי שמעון בר יוחאי; והקדוש-ברוך-הוא השומע את תפלות ישראל, ישמע גם את תפלתך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' ריא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ו' מנחם אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע, איך שאתה מחזק את עצמך לילך בדרךי רבנו ז"ל. הקדוש-ברוך-הוא יעזור לכם, שתזכו להצליח ברוחניות ובגשמיות.

נא ונא ראה לשמח מאד מאד, כי השמחה היא רפואה בגשמיות וברוחניות, ומכל שכן כשזוכים לשמח אחרים — אין למעלה מזה.

נא ונא ראה לקבע את עצמך בלמוד הלכה, שתלמד הרבה

אֲשֶׁר י' רבי בְּנַחֵל ריא

הַלְכוֹת הַשְּׂיִכּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי אֶצֶל רַבְּנּוּ וַי"ל לְמוֹד הַלְכָה הוּא
יְסוֹד גְּדוֹל.

מה טוב ומה נעים — אם תזכה לדבר בכל יום עמו יתברך,
כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-וָה יִפְתַּח לָךְ מַחֲךָ וְדַעְתְּךָ,
וְתִזְכֶּה לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מְלֵא כָל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ.

נא ונא ראה להמשיך בעבודתך עבודת הקדש — לגלות
וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנּוּ וַי"ל בְּעוֹלָם, וְתִרְאֶה לְחִזְק אֶת הַחֲבָרִים,
שְׂיִצְאוּ בְּכָל יוֹם לְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנּוּ וַי"ל שְׂבַעֲתִים הֵלְלוּ, אֲשֶׁר
הַכְּפִירוֹת וְהָאִפְיקוֹרְסוֹת כָּל-כָּף חֲזָקִים, אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק
בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' רבי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, וַי' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך
וּמְכַל הַעֶסֶק הַקָּדוֹשׁ בְּעִירַת יְבֻנָּאֵל — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר.

אני רואה בעיני, איך שפקרוב מאד יבנאל תקרא "עיר
בְּרִסְלָב", וְשֵׁם יִכְנָסוּ לְגוֹר תְּלִמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְנַעֲמִיד שֵׁם כּוֹלֵל
גְּדוֹל לְאַבְרָכִים, וַיְשִׁיבָה לְצַעֲרִים, תְּלִמוֹד תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר
לְבָנוֹת, וְנִקְיָם שֵׁם מְשַׁחֲטָה עִם שׁוֹחֲטִים כְּשֵׁרִים וְהַגּוֹנִים מְשַׁלְּנוּ,
וְתִהְיֶה לָנוּ בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ קִהְלָה יָפָה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר תִּהְיֶה אֲבָן
שׁוֹאֲבַת, שְׂתַמְשֵׁךְ אֱלֵינוּ כָּל אַבְרָךְ רְצִינֵי הַחֲפֵץ בְּאַמַּת לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ.

ריב אָשֶׁר י' ריג בַּנְחָל

נָא וְנָא רָאָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ כָּל יְכוּל, וְעַל-יָדַי שְׂמוּצִיאִים אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים מִהֶפֶה, עַל-יְדֵי-זֶה נֶאֱרָגִים וְנִצְטָרְפִים וּמִתִּיחָדִים עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמוּצִיא מִפִּי אֶת רְצוֹנוֹ וְאֶת כְּסוּפוֹ הַטּוֹב, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה אַחֲר־כֶּן לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל חֶפְצוֹ וְרְצוֹנוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא וְנָא רָאָה לְהַנְדִּירוֹ בְּפָנָיו הַשְּׁטַח, בְּאִפְּן שְׂכָבָר יוֹכְלוֹ לַחְפוֹר וְלְהַעֲמִיד אֶת הַיְסוּד.

י' ריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ו' מִנְחָם אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיִּקָּר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רָאָה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הַשְּׂמִחָה מִרְחֻבַת אֶת הַדַּעַת, וּמִכְנֻסַת בְּאָדָם תִּקְנֶה לְעֵבֶר עַל כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים. עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלָאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְעֵבֶר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, כִּי אִם עַל-יָדַי רַבּוּי הַשְּׂמִחָה וְהַחֲדָנָה. עַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שֶׁהַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה גַם בְּגִשְׂמִיּוֹת.

רָאָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם.

הַרְגַל אֶת עֲצֻמְךָ לְלַמֵּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, כִּי מִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה, וּמִי שְׂזוּכָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, זוֹכֶה לְזַכֶּךָ אֶת נִשְׁמָתוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י' ריד בַּנְחָל ריג
י' ריד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ו' מִנְחָם אֵב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... נִרוּ יְאִיר.

מָאֵד מָאֵד אָנִי מִשְׁתוֹקֵק לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אַחֲרֵי שְׁאַתָּה
כָּל-כֶּף קָשׁוּר בַּפְּנִימִיּוֹת לְכָבִי.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לָךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְעוֹרֵר וּלְקַרֵב אַחֲרֵים,
עַל-כֵּן אֵינּוּ רְאוּי לָךְ לְהִתְרַחֵק, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק תִּמְשִׁיךְ בְּמַעֲשֶׂיךָ
הַיָּקָרִים. וְכִבֵּר אָמַר הַחֶכֶם: "הַמַּעֲשִׂים הַנּוֹעֲשִׂים בְּכֶשֶׁר, יַעֲיֵדוּ עַל
מַחֲשֶׁבֶה קִדְמָה לָהֶם בִּישֵׁר".

נָא וְנָא אֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמֶךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, רַק הַרְגֵל
אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוּ יִתְבָּרַךְ, שִׁנְיָה יְסוּד וְעָקֹר גְּדוֹל אֶצֶל רַבְּנוּ
ז"ל, וְכָל מָה שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ — מְצַלִּיחַ.

נָא וְנָא אֵל תִּאֲמִין לְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁתֹּאמַר אֵיזָה דְּבָר בְּשָׁמַי, כִּי
הַכֹּל שָׁקֵר וְכֹזֵב, וְכָל מַחֲשַׁבְתִּי וּרְצוֹנֵי וְכִסּוּפֵי הוּא רַק לְגַלוֹת
וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, וּלְגַלוֹת אֶת רַבְּנוּ ז"ל
לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

וְכִבֵּר אָמַר הַחֶכֶם: "הַמַּאֲמִין לְכָל הָאֲנָשִׁים — מְשַׁלֵּל חֲמֻשַׁת
הַחֹוֹשִׁים", הֵינּוּ מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּכָל פִּטְפוּטֵי דְבָרִים שְׁאוּמְרִים
הָאֲנָשִׁים, זֶה סִימָן שֶׁהַחֹוֹשִׁים שְׁלוֹ מְטַמְטְמִים, עַל-כֵּן אֵל תִּשְׁמַע וְאֵל
תֹּאבֶה, שִׁיכְנֹס אֶצְלָךָ שׁוּם דְּבָר רָע בְּשָׁמַי, כִּי הַכֹּל שָׁקֵר וְכֹזֵב.

וּבַפְּרָטִיּוֹת עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֶהְבְּתָךְ תְּקוּעָה בְּנַפְשִׁי, מֵאַחַר
שְׁזָכִיתָ כִּבֵּר לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ כָּל-כֶּף וּלְהַפִּיץ אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל
בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר זֶה אֶצְלִי אִישׁוֹן עֵינַי. וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהַחֲזִיק בְּאַהֲבַתְנוּ,
וּלְבַל תִּנְתַּק לְעוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רֵאָה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

י' רטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ו' מִנְחָם אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִשְׁתוֹקֵק לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אַחֲרֵי שָׁזָה כַּמָּה שָׁלָא שְׁמַעְתִּי מִמֶּךָ.

רֵאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּנְיַח אֶת עֲצָמֶךָ לִפְלֵי בְּשׂוּם פָּנִים וְאֲפָן, תְּמִיד רַק תִּכְנִיס אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַעְתְּךָ, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה, וְכֹל הַהִתְקַרְבוּת אֵל רַבְּנוּ ו'ל תְּלוּיָהּ רַק בְּדַבֵּר זֶה.

הַעֲקֵר רֵאָה לְהַכְנִיעַ עֲצָמֶךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְאֵל כֹּל זֶה תִּזְכָּה עַל-יְדֵי רַבּוּי תִּפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂיִהְיֶה לָךְ בְּכֹל יוֹם. וּכְבָר אָמַר הַחֶכֶם: "אֵין רְאוּי לְאָדָם לְבַקֵּשׁ הַכְּנַעַת זוּלְתוֹ, וְהוּא לֹא יוּכַל לְהַכְנִיעַ נַפְשׁוֹ", הֵינּוּ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְרְאוּת לְהַכְנִיעַ אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְבַקֵּשׁ הַכְּנַעַת זוּלְתוֹ, שֶׁחֲבָרוּ יַכְנִיעַ אֶת עֲצָמוֹ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אֲשֶׁרְנוּ מַה טוֹב חֲלַקְנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מִרְבִּי אֲמַת כְּזֶה, מִרְבִּי רַחֲמָן כְּזֶה. רֵאָה לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ו' מִנְחָם אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחִיו.

אָשֶׁר י' ריז בְּנַחַל רטו

את מכתבכם לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב מכם
— אין לתאר ואין לשער כלל.

יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, להושע בפקדת ישועה בתוך כלל
נשמות ישראל.

אודות השמות, אל תבלבלו את עצמכם, כי אני מקנה
להקדוש-ברוך-הוא, אם תקימו כל הנאמר כאן, עוד יהיו לכם כמה
בנים, ותוכלו לקיים נדריכם.

א. ראה ללמד בכל יום שעור קבוע ב"עין יעקב", ותעין
בחדושים בן יהודע מרבנו איש האלקים ר' יוסף חיים זצ"ל, גם
אם אפשר לעין בדברי רבנו איש האלקים החיד"א, בספרו "פתח
עינים". ב. ראו לומר בכל יום ויום תהלים, באפן שתסימו את ספר
התהלים בכל שבוע. ג. שמרו עצמכם מאד מאד ממחלקת, שלבל
תריבו, ושישרה ביניכם שלום ואהבה גדולה, וזה יועיל להולדה
בנקל. ד. מה טוב ומה נעים, אם תשתטחו על קברות הצדיקים
שבסמוך למחניכם, והקדוש-ברוך-הוא ישמע תפלתכם, ותפקדו
בזרע של קימא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

אקנה להקדוש-ברוך-הוא להיות ביבנאל כמה שבועות רצופים
אחר חג הסוכות, ואז נדבר בעזרתו יתברך.

י' ריז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ו' מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך, איך שאתה מחזק את עצמך בכל ענייך.

רטז אָשׁר י" ריח בַּנְחַל

אודות מה שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ שָׁם, שְׁמַנְעוּ אֶתְכֶם מִלַּעֲשׂוֹת קְדוּשׁ,
מָאד מָאד אָנִי מִצְטַעֵר, עִם כָּל זֹאת, לְדַעֲתִי, רְאֵה לֹא לְהִתְפַּעֵל מֵאִי
אֶחָד, כִּי כְשֶׁאֲדָם חֶזֶק בְּאֻמוֹנָה, אֲזִי יָכוֹל לַעֲבֹר וּלְדַלֵּג עַל הַכֹּל, וְאִינִי
מִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

רְאֵה לְשִׂמְחַ מָּאד מָאד עַל נַעַם חֶלְקֶךָ, "אָשׁר בַּנְחַל" שָׁם
גּוֹרְלֶךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" ריח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ו' מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְתִשׁוּאוֹת
חַן לְךָ עַל זֶה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּעֲלֶה תְּמִיד מַעְלָה מַעְלָה,
וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לְבַטֵּל אוֹ לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, חַס וְשָׁלוֹם.

עָלֶיךָ לְדַעֲת, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא גִסְיוֹנוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה
לַעֲמֹד בְּגִסְיוֹן, וְאִינִי נִשְׁבָּר מִשׁוּם דָּבָר.

וְעַקֵּר הַנְּסִיּוֹן — שֶׁהָאָדָם רוֹאֵה הַפּוֹף הָאֻמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְאִיךָ
שֶׁהִירָאִים — בְּתַכְלִית הַשְּׁפִלוּת וְכוּ', וְהַקְלִי עוֹלָם וְהַעֲזִי פָּנִים —
מִגְבִּיָּהִים רֵאשׁ וּמְצַלִּיחִים. וּבְאֻמַּת מִי שֶׁעִיֵּן אֻמַּת לוֹ — יוֹדַע, שֶׁהַכֹּל
נְסִיּוֹן מִן הַשָּׁמַיִם.

כִּי הַמִּסְתַּכֵּל בְּפִנְיָמִיּוֹת הַבְּרִיאָה — רוֹאֵה, אִיךָ שֶׁהַכֹּל לְכַל
אֲלִקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאִינִי שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהוּא
מְחִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וְאֲזִי כִּבֵּר לֹא קָשָׁה לוֹ שׁוּם קִשְׁיָה,
אֲדַרְבָּה הוּא שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה עַל נַעַם חֶלְקוֹ.

חֲמֻדַּת לְכָבִי! כִּבֵּר אֲמַר הַחֲכָם: "אֵל תִּתֵּן לְבָבְךָ לְרֵאוֹת דְּאֻגָּת

יום שלא בא, ועל-כן אם תרגיל את עצמך לילך בדרך זו — לא להסתכל על יום המחרת, רק ברוך ה' יום יום, ובכל יום ויום תן לו מעין ברכותיו, אז דיקא תצליח את דרכך, ויהיה לך טוב בזה ובבא לנצח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

יי ריט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי היכל-הקדוש, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

הנה אנחנו עומדים לפני יום גדול מאד. אם נזכה — נאמר מגלת איכה בשמחה עצומה, ונברך שתי ברכות: "על מקרא מגלה", וכן "שהחננו וקימנו והגיענו לזמן הזה", כי בעת שיבנה בית-המקדש, גם אז נקרא מגלת איכה, אבל זה יהיה עם ברכה. אך אם לא נזכה — נשב על הארץ, ונקרא מגלת איכה בערב וביום (אצלנו נוהגים לקרא גם ביום מגלת איכה).

מגלת איכה כתב ירמיהו הנביא. הוא בכה להקדוש-ברוך-הוא — למה היה צריך להולד ולראות את החרבן. ומרט שערותיו ובכה על צרות ישראל — למה מכל הנביאים הוא היה זה שצריך לראות איה בית-המקדש חרב, והכל בוער ועולה באש, ועם ישראל גרשו, וכמובא בזהר הקדוש: כשגרשו את עם ישראל מירושלים לגלות, הרשעים האוררים לא נתנו להם לנעל נעלים, וכל הדרך היתה מלאה קוצים ואבנים וזכוכיות, והכריחו אנשים, נשים וטף לילך יחפים, ותתארו לכם מה נעשה כל הדרך? עקבות של דם, וירמיהו הנביא הלך אחריהם עם שק, פה מצא אצבע שנקטעה בדרך ולטפה והכניסה לשק, פה מצא כף רגל שנקטעה ונשקה והכניסה לשק, ואמר: "רבוננו של עולם, תראה מה הרשעים הללו עושים לנו",

וְכִי הָיָה מְקַבֵּץ הַכֹּל לְתוֹךְ שָׁקוֹ. נוֹכַח לְתֹאֵר לְעֲצֵמֵנוּ הַצָּעֵר הַגְּדוֹל
שֶׁהָיָה לִירְמִיָּהוּ הַנְּבִיא.

וּמֵאֵז חֲרַבֵּן רֵאשׁוֹן הָיָה חֲרַבֵּן שְׁנִי, וּמֵאֵז חֲרַבֵּן בֵּית שְׁנִי זֶה
כְּאַלְפִים שָׁנָה, שְׁלֹא חֲדָלִים לְרַצַּח אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. נִשְׁאַלְתָּ
הַשְּׁאֵלָה: עַד מָתִי נִהְיָה בְּגָלוֹת, וּמִי יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּגָלוֹת? וְלָמָּה בָּאָה
לְנוּ גָלוֹת מְרָה כְּזוֹ? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יִזְמֵא ט: סט): מְקַדָּשׁ
רֵאשׁוֹן הָיָה שָׁם עֲבוֹדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים. מְקַדָּשׁ שְׁנִי
כִּבְּרָ לֹא הָיָה כָּל זֶה, וְאַדְרָבָּה לְמַדּוּ הַרְבֵּה תוֹרָה, וְלָמָּה בָּאָה לְעַם
יִשְׂרָאֵל צָרָה גְּדוֹלָה כְּזוֹ? מִפְּנֵי שְׁנֵאת חֲנָם, וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן; הֵינּוּ
אַלְפִים שָׁנָה יֵשׁ בֵּינָנוּ שְׁנֵאת חֲנָם. וּבְדַבְרֵךְ זֶה יֵשׁ פְּלֵא עַל גְּבִי פְּלֵא
— לָמָּה זֶה נִקְרָא שְׁנֵאת חֲנָם?! יְדוּעַ, שְׂאֵם אֶחָד שׁוֹנֵא אֶת הַשְּׁנִי,
יֵשׁ לוֹ סִבָּה לְזֶה, וְלָמָּה קוֹרְאִים אֶת זֹאת שְׁנֵאת חֲנָם. הֲרִי כָּל אֶחָד
צוֹעֵק: יֵשׁ לִי סִבָּה שְׂאֵנִי צָרִיךְ לְשׁוֹא אוֹתוֹ!

אֵלָּא זֹהוּי בְּעֲצָמָה הַגְּלוֹת, שְׂאֵיִן יוֹדְעִים מַה זֶה שְׁנֵאת חֲנָם. הֲרִי
כְּלָנוּ בְּכָל־לַיּוֹת וּבְכָפְרִיּוֹת וּבְכָפְרִי פְּרֻטִיּוֹת נְגוּעִים בְּמַחְלָה הַמְּדַבְּקֵת
הַזֹּאת שֶׁל שְׁנֵאתָ, שְׂאֶחָד שׁוֹנֵא אֶת הַשְּׁנִי, וּכְבָּר כְּמַעֲט אַלְפִים שָׁנָה
שֶׁבְּכָל הַקְּהָלוֹת יִשְׁנָן מַחְלוֹקוֹת, מְרִיבוֹת וּשְׁנֵאוֹת. וְאִף אֶחָד אֵינּוּ בָּא
וְאוֹמֵר: דַּע לָךְ, שְׁזוֹ שְׁנֵאת חֲנָם, אִתָּה שׁוֹנֵא אֶת הַשְּׁנִי בְּחֲנָם, עַל
לֹא דַבֵּר. כָּל אֶחָד אוֹמֵר שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּזֶה שֶׁהוּא שׁוֹנֵא אֶת הַזּוֹלָת,
וּמְמִילָא אֵינּוּ שְׁנֵאת חֲנָם. וְזוֹ הַצָּרָה הַכִּי גְּדוֹלָה, שֶׁמְעַרְבְּבִים בֵּין
קְדוּשָׁה לְטֻמְאָה, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין רַע לְטוֹב.

הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ מִתְחִיל: "וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי בְּנֵי־אָדָם הַמְּלַעֲיָגִים
עָלָיו בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ", וּמְבִיא הַמְּשָׁנָה בְּרוּרָה (בְּשֵׁם הַבֵּית־יוֹסֵף):
וְעַל־כָּל־פְּנִים אֵל יִתְקוּטֵט עִמָּהֶם, מִפְּנֵי שְׁמִדַת הָעֲזוֹת הִיא מְדָה
מְגַנָּה מְאֹד, וּמְסִיִּים: וְאֵל יִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים, כְּשֶׁאִשָּׁה הוֹלֶכֶת
בְּצַנִּיעוֹת וּבְכֶסוּי רֵאשׁ כְּרֵאוּי, וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשֶׁזוֹכָה לְהִסִּיר לְגַמְרֵי
שְׁעָרוֹת רֵאשָׁה, וְהוֹלֶכֶת בְּמִטְפַּחַת אוּ בְּפָאָה, וּבְכַגְדִּים צְנוּעִים כְּבַת
יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁרָה, וְאִף שְׁמִבְזִים אוֹתָהּ, הִיא מְמַשִּׁיכָה לִילָךְ כֵּן בְּגָאוֹן,
זֶה הַשִּׁבְחָה הַכִּי גְּדוֹל, וּמְלֹאכֵי מַעֲלָה שׁוֹמְרִים אוֹתָהּ. כְּשֶׁיְהוּדֵי הוֹלֵךְ

בְּזָקֵן וּפְאוֹת עִם צִיצִית וּתְפִלִּין, הוֹלֵךְ בְּשִׁבְתָּ עִם שְׂטְרֵי־יִמָּל וְגִרְבֵּים
 לְבָנוֹת, אֵף שְׂפָלָם שׁוֹחֲקִים וְלוֹעֲגִים, אֵינָנו מִתְבַּיֵּשׁ, אֶלָּא גָּאָה עִם
 הַלְבוּשׁ הַחֲסִידִי שְׁלוֹ, הַלְבוּשׁ שְׂרַבְנוּ ז"ל הַלֵּךְ, שֶׁהַבְּעַל-שָׁם-טוֹב
 הַקְדוּשׁ זי"ע הֵלֵךְ, וְאֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ מִהֲצִיצִית וְהַתְּפִלִּין, מִהֲזָקֵן וְהַפְּאוֹת
 שְׁלוֹ, שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה. וְלָכֵן כְּתוּב: וְאַל יִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי
 הַמְּלַעֲיָגִים, וְעַל-כָּל-פָּנִים לֹא יִתְקוּטֵט עִמָּהֶם. אַתָּה מְבַיֵּשׁ אוֹתִי,
 אַתָּה מְגַנֶּה אוֹתִי, לוֹעֵג לּוֹ, אֵין לִי שְׂיִכּוֹת אִתָּךְ. אוֹמֵר עַל זֶה הַמְּשָׁנָה
 בְּרוּרָה בְּבֹאוֹר הַלְכָהּ, מֵהַ שְׂכֵתוֹב: וְעַל-כָּל-פָּנִים אַל יִתְקוּטֵט עִמָּהֶם,
 זֶה רַק אָדָם שֶׁצּוֹחֵק מִמֶּךָ, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֵינְךָ שֵׁם לֵב עַל זֶה, גְּדוּלָה
 מַעְלָתוֹ בְּשָׁמַיִם, אֲבָל אִם יֵשׁ אֶחָד שְׂרוּצָה לַעֲקוֹר אֶת הַיְהוּדוֹת, רוּצָה
 לְבַטֵּל לְגַמְרֵי אֶת הַעֲנִיָּן הַזֶּה — מִתָּר לְהַתְּקוּטֵט עִמּוֹ. נִמְצָא מִכָּל
 זֶה, מְתִי אֲסוּר לַעֲנוֹת וְלַהֲתְקוּטֵט עִם פְּלוֹנִי? כְּשֶׁעוֹשֶׂה מִמֶּנִּי צָחוֹק
 — שִׁיצְחָק, הֲלֹא כָּבֵר אוֹמֵר הַפְּתָגִם: צוֹחֵק מִי שֶׁצּוֹחֵק אַחֲרוֹן. אֲבָל
 אִם רוּצָה לַעֲקוֹר אֶת הַיְהוּדוֹת, לֹא צָרִיכִים לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר,
 אֶלָּא כֵּן לַעֲנוֹת לוֹ וּמְצוּהָ לוֹמֵר.

הַנְּבִיא יִשְׁעִיָּה מִתְלוֹנֵן וְאוֹמֵר (יִשְׁעִיָּה ה'): "הוֹי הָאוֹמְרִים לְרַע
 טוֹב וְלִטוֹב רַע, שְׂמִים חֲשֹׁף לְאוֹר וְאוֹר לְחֲשֹׁף, שְׂמִים מֵר לְמִתָּק
 וּמִתָּק לְמֵר, הוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנִגְדַּ פְּנֵיהֶם נְבוֹנִים, הוֹי גְּבוּרִים
 לְשִׁתּוֹת יֵין, וְאֲנָשֵׁי חֵיל לְמִסְךְ שָׂכָר, מִצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֵב שַׁחַד, וְצַדִּיקַת
 צְדִיקִים יִסְרוּ מִמֶּנּוּ". רוֹאִים שֶׁנֶּעֱשֶׂה הַהִפְּךְ — אֲנָשִׁים אוֹמְרִים
 לְצְדִיקִים מוֹסֵר: לְמָה תִּתְקוּטֵט תְּמִיד, לְמָה תִּזְכִּיר תְּמִיד אֶת
 הַסֵּמֶן-דָּמִים וְכוּ', לְמָה תְּמִיד תִּדְבֵּר מְזֵה? ! וְכִי לֹא דֵי בְּכַף? ! זֶה
 נִקְרָא שֶׁהוֹפְכִים אוֹר — לְחֲשֹׁף, טוֹב — לְרַע, מִתּוֹק — לְמֵר,
 וּמְדוּעַ? כִּי רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סִפְר־הַמְּדוּת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן פח): אֵין
 מִלְּמַדִּים זְכוֹת עַל מְסִית, אִם אֶחָד מְסִית וּמְדִיחַ נִגְדַּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, נִגְדַּ הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת, נִגְדַּ הַצְּדִיק, שֶׁהוּא הָאֲבָא וְהָאֲמָא שְׁלָכְם,
 אַז אֲסוּר לְשִׁתָּק, וּמִי שֶׁשׁוֹתֵק — זֶה אֲשֶׁר גּוֹרֵם שְׁנֵאת חֲנָם, זֶה
 הַרְשָׁע שֶׁהוּא גּוֹרֵם עֲכוּב בְּנִיַן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, עֲכוּב הַגָּאֵלָה. "הוֹי
 גְּבוּרִים לְשִׁתּוֹת יֵין" — אֶחָד גְּבוּר לְשִׁתּוֹת הַרְבֵּה יֵין, וּמֵה קוֹרָה
 אַחֲר־כֵּף? "מִצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֵב שַׁחַד", מִקְּבָלִים שַׁחַד מִרְשָׁע, וּבַעֲבוּר

זֶה הַצְּדִיקִים מְזַלְזָלִים בְּעֵינֵיהֶם. נִמְצָא מִכָּל זֶה מָה נִקְרָא לְשׁוֹן-הָרַע, מָה נִקְרָאת שְׁנֵאת חָנָם, וּמָה נִקְרָאת אֶהֱבַת חָנָם בְּלִשׁוֹן נִקְיָה.

אִם אָנוּ נִחְדִיר בְּעֵצְמָנוּ אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם אָנוּ נִחְדִיר בְּנוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים, אִם אָנוּ נִחְדִיר בְּעֵצְמָנוּ קִיּוֹם הַמְצוּוֹת, לְחִזְק אֶת בְּדִקֵי הַבַּיִת — זֶה הַקְּדוּשָׁה, זֶה אֶהֱבַת חָנָם. אֲבָל אִם אֲנַחְנוּ נִתֵּן, לְשִׁכְמָה רִיקִים וּפּוֹחֲזִים יִשְׁלֹטוּ עָלֵינוּ, וְיִתְנוּ לָנוּ מוֹסֵר, אֲזִי אָנוּ עוֹשִׂים בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ. וְזוֹ נִקְרָאת שְׁנֵאת חָנָם, זֶה נִקְרָא, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, חֲרַבֵּן הַמַּחִין, שְׂבָא מִפְּגַם הַבְּרִית. מִי שְׂפָגַם בְּבְרִית — מִחוּ מַעְקָם לְגַמְרִי, הוּא רוֹאֶה עַל הַצְּדִיק שְׂמֵסֵר נִפְשׁוֹ בְּשִׁבְלוֹ, רוֹאֶה עָלָיו כָּל דְּבַר אָסוּר, הוּא שְׂכַח אֵיךְ הוּא הָיָה נִרְאֶה, וְחוֹשֵׁב: "מִי אָמַר שְׁהִיִּיתִי פֶּעַם פְּגוּם, מִי אָמַר שְׁעֲשִׂיתִי פֶּעַם עֲבֻרוֹת, מִי אָמַר שְׁעֹזֵר לִי, מִי אָמַר שְׁחַתַּן אוֹתִי וְאֶת יְלָדֵי?!" זֶה נִקְרָא "מַצְדִּיקֵי רִשָּׁע עֵקֶב שְׂחָד, וְצַדִּיקֵי יָסִירוּ מִמֶּנּוּ", וּמַהִיכֵן זֶה בָּא? "הוּי גְבוּרִים לְשִׁתוֹת שְׂכָר", כְּשִׁנּוּהֵרִים אַחַר שְׂכּוֹר רִיק וּפּוֹחֲזוּ, זֶה גּוֹרֵם לְמַח מַעְקָם, וְלִפְל בְּבָאָר שְׂחָת.

יִרְמִיָּהוּ הַנְּבִיא מְבַכֶּה: לָמָּה מִגִּיעַ לְיִשְׂרָאֵל סֶבֶל כְּזֶה?! וּכְבָר אֲלֵפִים שָׁנָה אָנוּ קוֹרְאִים מְגִלַת אֵיכָה, וּבוֹכִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַצְּרוֹת שְׁאָנוּ סוֹבְלִים. עַל עַם יִשְׂרָאֵל עֶבֶר מְשֻׁף אֲלֵפִים שָׁנָה, מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאַכְזָרִיוֹת, עַד דּוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ שְׁהִיִּתָּה מְלַחֲמַת הָעוֹלָם הִרְאִשׁוּנָה וְהַשְּׁנִיָּה, שְׁנִשְׁפָּף דַּם יִשְׂרָאֵל כְּמִים בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת שׁוֹנוֹת וּמְשֻׁנוֹת.

הַצְּדִיק הַקְּדוּשׁ מִקְלוּיִזִּינְבוּרְג (שְׁלִיט"א) [נְצ"ל], אֲבָד אִשָּׁה וְאַחֲד־עָשׂוֹר יְלָדִים בְּשׁוֹאָה. וְהוּא רָגִיל לֹאמַר בְּעַת דְּרִשׁוֹתָיו: "הִיִּיתִי בְּטוֹחַ שְׂאֲחַר שׁוֹאָה כְּזוֹ, שְׁלֵא הָיָה שִׁיף בְּדֶרֶךְ הַטָּבַע שְׁיִצְאוּ חַיִּים, שְׂכָבֵר תִּפְסֵק הַשְּׁנֵאָה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל". וְהִנֵּה — אִיזוֹ שְׁנֵאָה הִיִּתָּה עָלָיו, אִיזוֹ מַחְלַקַת הִיִּתָּה עָלָיו, שְׁהַשְּׁלִיכוֹ עָלָיו אֲבָנִים בְּשִׁכּוּנָה שְׁהִיָּה גֵר שָׁם, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְצֵאת בְּחוּץ.

פֶּעַם אַחַת בָּא אֵלַי בְּחוּר, שְׁיִצָּא לְתַרְבוֹת רְעָה, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, וּבְכָה מְאֹד שְׁרוּצָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה. וְסִפֵּר לִי אֵיךְ הוּא הִדְרִדֵר, וְאֵיךְ

בֹּא לְמָה שְׁבֵא, וְעַכְשָׁו רוּצָה תִּקְוֶן. בְּעֵבֶר הָיוּ לוֹ פְּאוֹת אַרְכִּים, וּכְשֶׁרָאָה אֶת חֲבֵרָיו מִבְּזִים אֶת הָרַבִּי מְקַלּוּיִזְנְבוּרְג, הִלֵּךְ גַּם הוּא וְהִשְׁלִיךְ בְּפָנָיו יָרֵק רָקוֹב. וּמֵאֲזוּ הוּא, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן, הַדְרֵדְר, וַיֵּצֵא לְתַרְבוֹת רְעָה. וְעַתָּה הוּא חוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה. אֲמַרְתִּי לוֹ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אֵין לָךְ תִּקְנָה, אֲלֵא שְׁתַּלֵּךְ אֵלָיו וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ סְלִיחָה. וּמֵאֲזוּ לֹא רָאִיתִי אוֹתוֹ יוֹתֵר.

הַצְדִּיק מְקַלּוּיִזְנְבוּרְג בָּנָה אֶת בֵּית־חֹלִים לְנִיֵּאדוֹ בְּנַתְנֵיָה, וְסִפֵּר כִּף בְּהַנְחַת אֲבָן הַפִּנָּה: בְּמַחְנֵה הַהֶסְגֵּר שְׁהֵיִינוּ, נָטְלוּ הַצּוֹרְרִים קְבוּצַת אַנְשִׁים, וְסִדְּרוּ אוֹתָם חֲמִשָּׁה בְּשׁוּרָה, וְהִצְרִכוּ לְרוּץ שְׁלֹשִׁים אַרְבָּעִים קִילוֹמֶטְרִים, לֹא אָכְלוּ וְלֹא שָׁתוּ, אֲלֵא הָיוּ יְבֹשִׁים לְגַמְרִי, שְׁלָדִים, וְהִרְשָׁעִים נָסְעוּ אַחֲרֵיהֶם מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים וְהִזְהִירוּ אוֹתָם — מִי שֵׁיֵצֵא מִהַשּׁוּרָה — יִהְיֶהוּ. לְצַעֲרָנוּ הָרַב, אַנְשִׁים לֹא הִחְזִיקוּ מֵעַמָּד, וַיֵּצֵאוּ מִן הַשּׁוּרָה, וַיְרוּ בָהֶם לְמָוֶת. וּכְשֶׁאָדָם נִמְצָא בְּצָרָה גְדוּלָה יֵשׁ לוֹ כַּחוֹת טְמוּנִים וְסִפּוּנִים, וּמָה לֹא יַעֲשֶׂה כְּדֵי לְחַיּוֹת, וְהִנֵּה צְמָאִים הָיוּ כָּלָם לְמִים, וְהִשְׁמֵשׁ קוֹפְחַת מִמַּעַל, הוּא הִרְגִּישׁ צְמָאוֹן נוֹרָא וְאִים. בְּצַד הַכְּבִישׁ זָרְמוּ מִים מֵעַפְשִׁים, אֲזִי הַתְּכוּפֶף וְהַכְּנִיס יָדוֹ לְמִים אֵלוֹ כְּדֵי לְהִרְטִיב שְׁפִתָּיו. בּוֹ בְּרָגַע שְׁהֵנִיחַ יָדוֹ בְּמִים חֵלֶף כְּדוֹר בְּסִמּוּף לִידוֹ, וּפְצָעוּ. דָּם רַב נִגְרַם מֵהֵד, וְעַל־כֵּן שׁוֹב הַתְּכוּפֶף וְהִסִּיר כַּמָּה עֲלִים שְׁצִמְחוּ בְּצַד הַכְּבִישׁ, וּבִקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: "אִם הִדָּם הִנֵּה יִפְסַק, וְלֹא יַעֲשׂוּ לִי מְאוּמָה, אֲנִי מִבְּטִיחָךְ, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כְּשֶׁאֶעֱבֹר אֶת הַשּׁוֹאָה הַזֹּאת וְאֵצֵא חַי, אֲבָנָה בֵּית־חֹלִים"; כִּי רָאָה בָּמוֹ עֵינָיו אֵיךְ יְהוּדִים מְסֻכָּנִים גִּזְעוּ בְּרַעֲב וּבְצִמָּא מֵאֲפִיסַת כַּחוֹת וּמַחֲסֵר מְזוֹן. וּפְסַק הִדָּם עַל־יְדֵי הָעֲלִים. וְאַחַר הַשּׁוֹאָה קָיָם אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ, וּבָנָה בֵּית־חֹלִים לְנִיֵּאדוֹ. אַךְ זֹאת הִנֵּה רְגִיל לֹא־מֵר: "כְּשֶׁיֵּצְאָנוּ מִהַשּׁוֹאָה הָאֵימָה, הֵיִינוּ בְּטוֹחִים שִׁיְהוּדִים כְּבָר לֹא יִשְׁנָאוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, שְׁאֶחָד כְּבָר לֹא יִדְבֹר רַע עַל הַשְּׁנִי", וְהִנֵּה דִיקָא אוֹתוֹ תְּפָסוּ לְקַרְבָּן, וּבְזוּהוּ וְהִשְׁפִּילוּהוּ מְאֹד, עַד שֶׁהִכְרַח לְעַקֵּר מִמְּקוֹמוֹ וְלִילֵךְ לְגוֹר בְּשִׁכּוּנָה מְבֻדָּדַת, עַד שֶׁעָלָה לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהִתְיַשְׁבָּה.

הֵיִיתִי בְּחוּר כְּבֵן שְׁבַע־עֶשְׂרֵה, וּכְבָר אֲזוֹ הֵיִיתִי מְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל,

והיה לי חשק להתבודד ביער. על-כן נמלכתי, שבקיץ אהיה בקיטנה של צאנז, שלש שעות הצרכתי להציג נוכחות בכל יום, וערכתי לעצמי חשבון, שמשך הקיץ יצא לי תשע-מאות שעות התבודדות, הייתי בחור בגיל הנעורים, וזה היה חשקי ורצוני. וחשבתי כך: השכם בבקר אכנס ליער, ואחר הצהרים שוב עד מאחר בלילה. הרצון היה רצון טוב, שאיפה נפלאה! ואכן באתי, והחילותי לקים את זאת. אבל מאד מאד נשאתי חן בעיני הרבי, וכבר בשבת הראשונה בעת הטיש, שאל את הגבאי: היכן הבחור הברסלבר? ורץ לחפשי ויהיבאני, והושיבני בראש השלחן וכבדני מאד. ואמר תודה באריכות נפלאה, בנויה על ה"לקויטי-מוהר"ן". עבודתו עבודת הקדש היתה, ממש לא יאמן פי יספר, במסירות נפש גדולה היו תפלותיו, בבכי ובדמעות, והיה משליך עצמו לארץ באמצע התפלה, והיה בוכה להקדוש-ברוך-הוא. למחרת בבקר, לא רצה לשבת, עד שיביאו את ה'ברסלבר בחור', וכן בסעדה שלישית, ראיתי שאני מפסיד שעות רבות של התבודדות. וכן באמצע השבוע הוא חפשיני — שאלך לטייל עמו, ולא היתה לי בררה, והצרכתי לצית לו. וספר לי ספורים מענינים מאד, ופה ושם 'גנבת' זמן לתוף היער והתבודדתי להקדוש-ברוך-הוא. אבל כאב לבי מאד, אשר תשע-מאות שעות בנדאי לא יהיו לי. וחשבתי שבשבת הבאה אוכל להתבודד יותר. והנה בשבת הבאה חזר חלילה, בליל שבת ובשבת בבקר שאל: היכן ה'ברסלבר בחור', ויהיבאני. ובסעדה שלישית ארע ספור שלא אשכחנו לעולם.

מפאת שהנאצים, ימח שמם, הכוהו במכות רצח על ראשו, על-כן חש מאד בראשו מדי פעם. וקדם מנחה התעלף, ושכב במטה בחסר אונים כשמגבת לראשו. בין כך אנשים התפללו מנחה ואכלו סעדה שלישית, והתפללו ערבית. ואני בין כך הלכתי ליער והתבודדתי. בשעה שתיים-עשרה בלילה במוצאי-שבת, אני שומע שהגבאי צועק את שמי: 'ברסלבר בחור', 'ברסלבר בחור', הרבי מחפש אותך, והייתי מכרח לבוא, משום כבודו של הרבי. ושמח מאד בבואי. ואז הלך לטל ידים, ונמשך עד מאחר. אחר ברוך

בְּרַכְת־הַמְזוֹן וְהַתְּפִלָּל עֲרַבִית וְהַבְּדִיל, וְסִפֵּר לִי כַּמָּה סְפוּרִים. וְאֲנִי תָמִיד הָיִיתִי חֵי עִם חֲשֹׁבוֹן, וְאָמַרְתִּי: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, בָּאתִי לְכָאן שִׁיְהִיו לִי תִשְׁע־מֵאוֹת שְׁעוֹת הַתְּבוּדוֹת, וְהִנֵּה בְקִשִּׁי הָיוּ לִי כְּאַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת. וְנִסְכָּם בְּדַעְתִּי, שְׁבִיּוֹם רֵאשׁוֹן אֲנִי אוֹרֵז מִטְּלָטְלִי וְנִעְלָם, וְכֵךְ עָשִׂיתִי. וּמִדּוּעַ? כִּי הָיִיתִי מִתְמַיֵּד גָּדוֹל, אֶהְבֵּתִי לְלַמֵּד, וְעַל כָּלֵם — הַתְּבוּדָתִי הִרְבֵּה.

וּמַתִּי הָיָה כָּל זֶה? לִפְנֵי עֶשְׂרִים וְתִשְׁעַ שָׁנִים! וּמָה שָׁעֵבַר עָלַי מִשָּׁךְ כָּל הַשָּׁנִים הַלְלוּ, רַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ. בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ שֶׁל מְלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, שֶׁמִּשָּׁךְ הַשָּׁנִים הָאֵלוּ מֵלֵאתִי אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, פְּרַסְמֵתִי אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ! תִּרְגַּמְתִּי אֶת הַקּוּנְטְרָסִים לְשׁוֹפּוֹת הַבְּסִיסִיּוֹת שֶׁמְדַבְּרִים בְּעוֹלָם: אֲנִגְלִית, רוֹסִית, צְרַפְתִּית וְסִפְרָדִית. וְהַיּוֹם כָּלֵם שְׁכָלֵם יוֹדְעִים מִרַבְּנוּ ז"ל!

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל כְּשֶׁהִתְקַרַּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בַּפֶּעַם הָרֵאשׁוֹנָה וּבָא אֵלָיו, הִנֵּה לְמִדָּן גָּדוֹל מְאֹד, וְצַדִּיק קְדוֹשׁ. כִּי קִדְּם שֶׁהִתְקַרַּב לְרַבְּנוּ ז"ל הִנֵּה תִלְמִיד שֶׁל הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִבְּרֵדִיטְשׁוֹב זי"ע. וַיִּשֶׁן פַּעַם אַחַת בְּאוֹתוֹ חֹדֶר עִם הָרַבִּי רַבִּי זוֹשָׁא זי"ע, וְנִסַּע אֶל הַצַּדִּיק רַבִּי מְרֻדְכֵי מְקַרְעֵמִינִיץ, שֶׁהָיָה הַבֵּן שֶׁל הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית רַבִּי יַחִיאֵל מִיכָל מְזֻלוֹטְשׁוֹב זי"ע, שֶׁהוּא הָיָה תִלְמִיד הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע. כְּשֶׁבָּא אֶל רַבְּנוּ ז"ל, נִפְּל לְמַחְשָׁבָה — מִדּוּעַ בָּאתִי לְכָאן? אוּלַי זֶה עִם הָאֶרֶץ. וְתַכְּף כְּשֶׁנִּפְּלָה לוֹ מַחְשָׁבָה כְּזוֹ, רַבְּנוּ ז"ל הִחַל לְסַפֵּר סְפוּר: יְדוּעַ, שֶׁהַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יַחִיאֵל מִיכָל מְזֻלוֹטְשׁוֹב זי"ע, הִנֵּה קְדוֹשׁ מְאֹד מְאֹד בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית, וְאוֹמְרִים שְׁדוּרוֹת לְפָנָיו וְאַחֲרָיו קְדוּשִׁים הָיוּ בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית, וְלֹא יָדְעוּ מָה זֶה חֲטָא. כְּשֶׁהוּא שָׁמַע אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע שֶׁהִתְפָּרַס. נִכְנַס בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא מְכַרַּח לְרֵאוֹת אֶת הַצַּדִּיק הַזֶּה. וְתַכְּף כְּשֶׁהִחַל לְלַכֵּת, שָׁמַע בַּת קוֹל מֵהַשָּׁמַיִם: "אֶהְבֵּת צָדֵק וְתִשְׁנֵא רִשְׁעַ, עַל־כֵּן מִשְׁחָךְ אֱלֹקִים, שָׁמֵן שִׁשׁוֹן מִחֲבָרִיךְ" (תְּהִלִּים מֵה, ח), וְכֵךְ הִנֵּה הוֹלֵךְ אֶל הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב זי"ע. וּבֵינֵן כֶּף הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב זי"ע נִכְנַס לְמִטְּבַח אֶל הַרְבֵּנִית וְאָמַר לָהּ: הִנֵּה צָרִיךְ לְבוֹא לְכָאן אֲבָרָךְ, וְאִם

יבקש ממך אכל, תראי כבר איך להסיר ממנו הישות והגאות. וחדר
לחדרו להתבודד וללמד.

והנה הגיע עיף רעב וצמא לבית הרבי, ונכנס תכף-ומיד אל
הרפנית, ובקש אותה: עשי לי חסד, תני לי משהו לאכל להחיות
עצמי. הרפנית, אף שהיה לה קשה לעשות דבר כזה, אך מפאת
שאמר לה בעלה הקדוש לעשות כן — אמרה: פה אין מקבליים
אכל בחנם, קח מטאטא ותנקה את המטבח, ותקבל אכל כמה
שתרצה. והוא נבהל ביותר, אבל בלית ברירה נטל המטאטא והחל
לטאטא, והיה לו הדבר קשה מאד, כי אף פעם לא עשה מלאכה
זו. והנה הגיע הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע ואמר לו: אברהם, אתה
חושב שאם שומעים בת קול מן השמים: "אהבת צדק ותשנא
רשע" וכו', כבר הגעת לאיזו מדרגה?! צריכים עוד הרבה הרבה
להתיגע. והחל להתבונן על הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ונכנסה
בו מחשבה — אולי זה עם הארץ?! ובאותו רגע תפס הרבי בידו,
ואמר לו: מיכלי — אתה עם הארץ. ואז הבין: "רגע, רגע, פה זו
קדשה, פה זה אש, פה זה אור", והתבטל לגמרי לבעל-שם-טוב
הקדוש זי"ע, ואמר: "זה הרבי שלי, ממנו לא אלף!" אף שהיה לו
נסיון קשה מאד, אבל תכף-ומיד בטל עצמו אל הצדיק.

היום הרבי מוציא אותך מהזבל שלך, מהנאוף וההלכוף שהיית
בו, חתן אותך, דאג לשלום ביתך, הלך עמך לאורך כל הדרך, כשלא
זכית לילדים — פצל בעבורך, ואחר-כך עזר לך לגדלם, וחתן לך
אותם, והנה אתה רואה נכדים לידך... תראו לי בכל כדור הארץ,
אם יש רבי כזה?! ולבסוף — יורקים לו בפניו... רחמנא לצלן!
ומה הרבי הזה עושה? מנגב את הרוק מעל פניו, וממשיך לעשות
לך טובות. ויש המון קשיות וטענות עליו... היתכן?! ר' מיכלי
מזלוטשוב, שהיה קדוש בקדשת הברית, והיה גר בשמים, שהבעל-
שם-טוב הקדוש זי"ע העיד עליו, שגר פה ולמעלה, ונסו אותו
בבנין, ורצו לראות אם יברח או ישאר וכו'...

ובאותו רגע שספר רבנו ז"ל את הספור למוהרנ"ת ז"ל, וגם

אָשֶׁר יי ריט בַּנְחַל רכה

לְמוֹהֲרַנְתָּ ז"ל נִכְנְסָה מַחֲשָׁבָה — אוֹלֵי זֶה עִם הָאָרֶץ?! כִּי הִיָּה רַבְנּוּ ז"ל נִרְאָה צָעִיר וְכֹאֲבָרָךְ פְּשׁוּט, וְתַפְס רַבְנּוּ ז"ל בְּזוּרְעוֹ וְאָמַר: מִיכְלִי, אַתָּה עִם הָאָרֶץ! אֲזוּ נֹכַח מוֹהֲרַנְתָּ ז"ל, שָׁזָה צַדִּיק קְדוֹשׁ, וְהִתְבַּטַּל אֵלָיו.

ר' מִיכָל מְזוֹלֹטְשׁוֹב הָיָה כָּל-כֶּף בְּטַל וּמְבֹטָל לְבַעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, שֶׁהוֹצִיא שְׁלִיחוֹת רַבּוֹ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת. עַד כְּדֵי כֶּף שְׁמֻסְפָּרִים, שֶׁבְשָׂמִים הָיָה רַעַשׁ גְּדוֹל בֵּין הַשְּׂרָפִים וְהַמְּלֹאכִים, שֶׁפָּה בְּאָרֶץ יִשׂ נִשְׁמָה קְדוֹשָׁה כְּזוֹ כְּרַבִּי מִיכְלִי מְזוֹלֹטְשׁוֹב, אֲזוּ רַש"י הַקְּדוֹשׁ נִכְנַס לְאָבִיו: ר' יִצְחָק דְּרַהוּבִיטְשְׁעֵר, וּשְׁאָלוֹ: "מָה קוֹרָה לְמִטָּה, שְׁכַל-כֶּף מְפֹלְאִים בְּבִנְךָ?" וְעָנָה וְאָמַר: "בְּנִי לֹמֵד תוֹרָה לְשִׁמָּה". וְעַדִּין לֹא נִתְיַשְׁבָּה דַּעְתּוֹ שֶׁל רַש"י, כִּי יִשְׁנֶם עוֹד הַרְבֵּה שְׁלֵמָדוֹ תוֹרָה לְשִׁמָּה. וְאָמַר: "לֹא בְּשִׁבִיל זֶה עוֹשִׂים רַעַשׁ". וְאָמַר: "הוּא מִתְפַּלֵּל מְאֹד בְּכַוְנָה, וְאֵינּוּ מְסִיחַ דַּעַת מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא". וְעָנָה רַש"י: "לֹא בְּעֵבֹר זֶה". וְאָמַר הָאֵב: "הוּא עוֹשֶׂה הַרְבֵּה חֲסָדִים עִם יְהוּדִים". וְעָנָה רַש"י: "לֹא בְּעֵבֹר זֶה, יִשׁ הַרְבֵּה שְׁעוֹשִׂים כֵּן". וְאָמַר הָאֵב: הַבֵּן שְׁלִי ר' מִיכְלִי יוֹרֵד בְּתוֹךְ הַטְּמְאָה, וּמַעֲלָה מִשָּׁם נִשְׁמוֹת וּמַחְזִירֵן לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא אֵינּוּ מִתְלַכְלֵךְ, הֵינּוּ כְּדַגְמַת אָדָם הַנִּכְנָס בְּתוֹךְ מִי בִּיּוֹב וְיוֹצֵא נְקִי, וּבֵין כֶּף מוֹצִיא מִשָּׁם נִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת, כִּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כָּלָם קְדוֹשִׁים וְטְהוּרִים, אָבָל נִתְפָּסוּ בְּרִשְׁתַּת הַסֵּמ"ך-מ"ם, שְׁלוֹכְדָם בְּעוֹנוֹת". עָנָה וְאָמַר רַש"י הַקְּדוֹשׁ: "זֶהוּ חֲדוּשׁ!" כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלָל מִי שֶׁצָּרִיךְ לְרַדַּת לְמִקּוֹמוֹת אֵלּוּ, וְיוֹצֵא נְקִי בְּעֵצְמוֹ — זֶהוּ חֲדוּשׁ שֶׁבְּחֲדוּשִׁים! זֶה הָיָה רַבִּי מִיכְלִי זְלוֹטְשׁוֹבֵר זי"ע, שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהוֹצִיא נִשְׁמוֹת מִשְׁנֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם וּלְטַהֲרֵן וּלְקַדְּשָׁן, וְלוֹ לֹא אַרְע דְּבָר, זֶה הַחֲדוּשׁ!

אֲצֵל רַבְנּוּ ז"ל הָיָה עֲנִיָּן הַנְּקִיּוֹת דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד, וְהַקְּפִיד מְאֹד שֶׁיִּלְכוּ בְּבִגְדֵים נְקִיִּים וּמִתְקַנִּים, בְּפֹאוֹת מְסֻדְרִים, בְּכִפָּה מְסֻדְרָת. וְכֶף מוּבָא בְּדִבְרָיו ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן, חֶלֶק א', סִימָן כו): הַבְּגָדִים הַקְּרוּעִים דָּנִים אֶת הָאָדָם, וְהֵם תּוֹכְעִים אֶת הָאָדָם. פֶּעַם הִלְכָה בְּתוֹ שֶׁל רַבְנּוּ ז"ל עִם כַּמָּה נָשִׁים לְצַדִּיקָה, וְיָרַד לְפִתְעַ גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף, וְכַמוּכָן הַדְּרָכִים לֹא הָיוּ סְלוּלוֹת, וְנִתְמַלְאָה הַדְּרָךְ בּוּץ, וְכָל חֲבֵרוֹתֶיהָ הִתְלַכְּלוּ, וְרַק

בת רבנו ז"ל נשארה נקיה בבגדיה ובנעליה. שאלוה אחר-כך: הכיצד לא התלכלכת בבוץ? ואמרה: למדתי מאבי איך יכולים לעבור בדרך של בוץ ולא להתלכלך. זה מה שאנו מקבלים מרבנו ז"ל, אפלו שנהיה בתוך בוץ — לא להתלכלך! ובפרט רבי וצדיק, שמוריד את עצמו וכל כלו בשביל הזולת, ומחרפים ומביזים אותו, עד שאנשיו שהוא עזר להם, שהוא שפן ביניהם שלום-בית, שהוא חתן אותם, והם מדברים עליו? ! אף כל אלו שהיו כפויי טובה יקבלו את ענשם במקדם או במאחר, וישנם שכבר קבלו את הענש המגיע להם.

"ואתן צאני צאן מרעיתי" (יחזקאל לז, לא), רועה צאן שומר על צאנו שלא יבוא ארי נדב ויטרפנו. ברוך השם, הקמתי "היכל-הקדש" הכי יפה בעולם! אשר אין כמותו בשום מקום, תחת איומים של הסמ"ך-מ"ם שעומד פה ומוסר ומלשין, ומציק וחותר וכו', העקר שלא תתרבה הקדשה — זו כל מגמתו!

מחר בלילה נאמר (איכה ג, י): "דב ארב הוא לי ארי במסתרים"; דוד המלך הנה רועה צאן, ולא יכול היה לסבל שעם ישראל סובלים מגלית, בא אל שאול ואמר: אני הולך. אמר לו שאול המלך: אתה צעיר מדי. והנה לדוד מעיל פרוה — חציו מדב חציו מארי, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב, סימן ד'): כשיצא עליו החולק הגדול, אמר אז לאנשי שלומנו: גם עלי יש ארי [כי שם החולק הנה: אריה ליב], וכן דב [כי בא אליו האפיקורס הכי גדול: דב בער], ורבנו ז"ל הכניע את שניהם.

רבי מיכל מזלוטשוב היה מתפלל תמיד מאחר, ולא ידעו מדוע, עד שפעם אחת גלה ואמר, היות שהוא משבט דן, שמאסף את כל המחנות, אזי כל התפלות של עם ישראל הוא מעלה אותן למעלה. ולכן היה מתפלל אחרון.

כשנכנס לגור בעיר ימפעלע, ושם ציונו הקדוש (אני מקנהו להיות שם, פי תהלה לאל, אני נוסע לכל ציוני הצדיקים, פי רבנו ז"ל רצה שנהיה בקברות צדיקים, וכך מובא בדבריו ז"ל (ספר-

המדות, אות צדיק, סימן עג): על-ידי השתטחות בקברי צדיקים, הקדוש-ברוך-הוא עושה לו טובות, אף שאינו ראוי לכך. ולכן עוררנו רבנו ז"ל לבוא לקברו, ומוהרנ"ת ז"ל עורר את אנשי שלומנו לילך לקברות צדיקים, כדי לעורר רחמים מרבים). הנה יום ששי אחר הצהרים, וישב רבי מיכלי עם תפליו, והרב המקומי שם בנהו וכו', ולבסוף קבל את ענשו, שפעם בשבת התעטף בציצית ותפליו, ונכנס לבית-הכנסת, ובזוהו כלם, וקבל ענשו.

לנו יש משג מה זה צדיקים?! מה זה קדושים וטהורים?! אנחנו פגומים, אנחנו, רחמנא לישזבן, חטאנו, עוינו, פשענו, מהיכן מגיעה חצפה כזו, מהיכן בא דבר כזה להתחצף נגד רבי?! נגד צדיק?! ממה זה נובע? אלא חשבתי הרבה על כך, והגעתי לידי מסקנה: ביום הכפורים אומרים עשר פעמים 'על חטא' — הודוי הגדול, ממנחה של ערב יום כפורים עד נעילה; ובנעילה, שאז זה זמן גבה מאד, לא אומרים 'על חטא', אלא: "אתה נותן יד לפושעים וימנך פשוטה לקבל שבים", ושם מזכירים פעמים: "למען נחדל מעשק ידניו", מה זאת אומרת, אין כבר עברות?! רק זו העברה?! ומוהרנ"ת ז"ל תמיד היה צועק: "למען נחדל מעשק ידניו", אדם שלוה ואינו משלם, מה אומר התנא על זה? "לוה רשע ולא ישלם". ר' שמעון אומר: הלוה ואינו משלם נקרא רשע; מזה באות כל הצרות — "למען נחדל מעשק ידניו", אם חייבים חוב למישהו — צריכים לשלמו.

ברוך השם, זכינו להתקרב לרבי כזה, רבי שיכול להחזיקנו שעות על גבי שעות, עד שנשפח אם זה יום או לילה. וכמו שידוע, כי אמו של רבנו ז"ל, הצדקת מרת פייגא, דחקה עליו מאד מאד — למה בני, אינך אוכל?! כי היה אוכל מעט מעט. ענה ואמר רבנו ז"ל: אני חי מ"והחכמה תחיה בעליה", יש חכמת אלקות כזו, שיכולים לחיות ימים בלי אכל, אם אדם דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, כבר אינו צריך כלום רק את הבורא יתברך שמו! וסיים רבנו ז"ל ואמר: גם אצלי יש אנשים, שגם-כן יכולים לחיות עם זה.

הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֶהְרֵן מִטְשַׁעְרֵנוּבֵּל, שֶׁהָיָה בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי מְרַדְכֵי מִטְשַׁעְרֵנוּבֵּל זי"ע, אֲשֶׁר מְאֹד הֵעֲרִיךְ אֶת מוֹהֲרֵנֵי וְ"ל. יֵשֵׁב פַּעַם עִם תַּלְמִידָיו וְסִפֵּר לָהֶם סְפֹרִים, וְחִזְקָם וְעוֹדָדָם וְשִׁמְחָם, וְקָרְבָם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבֵין כֶּף, שִׁכְחוּ אִם זֶה יוֹם אוֹ לַיְלָה, אִם צְרִיכִים לֶאֱכֹל אוֹ לֹא, וְאָמַר: הִנֵּה כְּתוּב אֵצֶל מֹשֶׁה רַבְּנוּ, שִׁיִּשָּׁב בְּשָׁמַיִם אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, לְחַס לֹא אֶכֶל וּמַיִם לֹא שָׁתָה, וּמַהִי הַמַּעֲלָה בְּזֶה, הֲלֹא אִם יוֹשְׁבִים בְּשָׁמַיִם, בְּיָדָאֵי שׁוֹכְחִים שִׁצְרִיכִים לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת? אָלָא שֶׁהָאֶכֶל תְּבַע אֶת מֹשֶׁה — "לְמָה לֹא אֶכְלֶת אוֹתִי", וְכֵן הַמַּיִם תְּבַעוּ: "לְמָה לֹא שָׁתִית אוֹתְנוּ", כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה שְׂנֵאֲכֹל וְנִשְׁתֶּה, כִּי בְּתוֹךְ הָאֶכֶל מְגַלְגְּלוֹת נִשְׁמוֹת, וְצְרִיכִים לְהַעֲלוֹתָם. וְנִלְכַן צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד מֵה אוֹכְלִים, שֶׁלֹּא יֵאָכְלוּ שׁוּם מֵאֶכֶל בְּלֵי הַכָּשֶׁר, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבִפְרָט בְּשָׂר, תִּשְׁמְרוּ מְאֹד מֵה אֲתֶם אוֹכְלִים, וְאִם אֵין מְכִירִים אֶת הַשׁוֹחֵט, אוֹ אִם אֵין עַל הַבֶּשֶׂר הַכָּשֶׁר שֶׁל בֵּית-דִּין צָדֵק הַיְדוּעִים לִירְאִים וְשְׁלָמִים — אָסוּר לֶאֱכֹלוּ! וְאִם לֹא מְקַפִּידִים עַל כֶּף, אֵין פְּלֵא שִׁצְצוֹת אַחֲרֵי-כֵן קְשִׁיוֹת, וְאִז הִדָּם מְעַרְבָב, וְהִלְדִים אֵינָם מְהַגְּנִים, חֵס וְשְׁלוֹם].

זְכִינוּ לְהִתְקַרֵב אֶל צַדִּיק כְּזֶה, רַבִּי כְּזֶה, מֵה הוּא מְגַלֶּה לָנוּ? תְּפִלָּה. יֵשׁ לָנוּ פֶה, בְּפֶה יְכוּלִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַגְּמָרָא מְסַפֶּרֶת (תַּעֲנִית ט:), שֶׁהָיָה אֶמוּרָא ר' דְּנִיַּאל בַּר קְטִינָא, שֶׁהִיָּתָה לוֹ גְּנָה, וְעָשָׂה עֲרָגוֹת עֲרָגוֹת שֶׁל יְרֻקוֹת. עֲרָגָה אַחַת הָיָה צְרִיךְ לָהּ הַרְבֵּה גֶשֶׁם, לְאַחֲרֵת פְּחוֹת, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁגִּדְלָתוֹ שֶׁל ר' דְּנִיַּאל, שֶׁהָיָה יוֹצֵא בַּחוּץ וּמִתְפַּלֵּל: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲרָגָה זֹו צְרִיכָה גֶשֶׁם", וְהָיָה יוֹרֵד גֶשֶׁם רַק בְּעֲרָגָה זֹו וְלֹא בְּאַחֲרֵת, וְאַחֲרֵי-כֵן יֵצֵא: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲרָגָה אַחֲרֵת צְרִיכָה גֶשֶׁם" וְכוּ' וְנַעֲנֶה. הַיְדוּעִים אֲתֶם כִּזְהָ שֶׁל תְּפִלָּה! ?

בְּאֲתֶם ל'הֵיכַל-הַקִּדְשׁ" — "קִדְשׁ הַקְּדוֹשִׁים", אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָנִים! הַשְׁתַּמְשׂוּ בַּעֲצוֹת שֶׁהַצַּדִּיק נוֹתֵן לָכֶם, וּבְיָדָאֵי תִשְׁיִגּוּ הַשְּׂגוֹת עֲלִיוֹנוֹת. וְרָאוּ לְהִתְרַחֵק מִשׁוֹעֲלִים קְטַנִּים מְחַבְּלֵי בְּרָמִים, אֲשֶׁר בְּיָדָאֵי יֵאמַר כָּל אֶחָד מֵהֶם, שֶׁהִתְכַּוְּנֵתִי עֲלֵיו וְכוּ', תִּדְעוּ לָכֶם,

אֲשֶׁר יי ריט בַּנְחַל רכט

שְׂאִינִי מִכּוֹן לְאֵף אֶחָד. יְדוּעַ, שֶׁהֲצַמַח-צֶדֶק זִי"ע כְּשֶׁאָמַר דְּרָשָׁה, בָּאוּ אֵלָיו אַחֲר־כֵּן אֲנָשִׁים וְקָבְלוּ: לְמַה דִּבַּרְתָּם מִמֶּנִּי?! וְעָנָה וְאָמַר: אֲנִי כּוֹבֵעַן, כְּשֶׁהוֹלְכִים לְקִנּוֹת כּוֹבֵעַ מוֹדְדִים אֵינָה כּוֹבֵעַ מִתְּאִים לְרֹאשִׁי, וְאוֹתוֹ לּוֹקְחִים, וְאִם-כֵּן אֲנִי מֵיִצֵּר כּוֹבְעִים, עַל מִי שָׁזָה מִתְּאִים — לוֹ אֲנִי מִכּוֹן...

אֵינֶנִּי מִכּוֹן בְּדַבְרֵי עַל אֵף אֶחָד, אֲנִי רַק רוֹצֵה לְשָׁמַר עַל "הֵיכַל-הַמִּקְדָּשׁ", שֶׁיְהִיָּה קְדוֹשׁ וְטָהוֹר, שְׂנוּכַל בְּיַחַד לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צֶדֶקְנוּ, וְלִהְרֹאוֹת לְפָנָיו — "הִנֵּה יִלְדִינוּ קְדוֹשִׁים וְטָהוֹרִים", וְלֹא אֲתֵן שֶׁיִּקְלָקְלוּ אֶת הַיְלָדִים, חֵס וְשָׁלוֹם, לֹא אֲתֵן שֶׁיִּבְאוּ כַּמָּה רִיקִים וּפְחוֹזִים וְיִתְעַרְבוּ בִּינֵינוּ. וְכִמּוֹ שֶׁהִמְשִׁינָה בְּרוּרָה אוֹמֵר בְּבֹאוֹר הַלְכָה בְּשִׁלְחַן עֲרוּף: "וְאֵל יִתְקוּטֵט עִמָּהֶם" — זֶה רַק כְּשֶׁאֵינָם רוֹצִים לְגַעַת בְּהַלְכָה, אָבֵל בְּרָגַע שְׂרוֹצִים לְגַעַת בְּהַלְכָה, אִזְ צְרִיכִים לְצִאת וְלִהְתַּרִיעַ וְלֹא לְפַחַד.

לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּלְכֶם, הִנֵּה עוֹמְדִים מְחַר בְּלִילָה לוֹמַר אֵיכָה — בְּלִילָה וּבִיּוֹם. אִם נִזְכָּה — יְהִיָּה בְּנִיָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְנִקְרָא מְגִלַת אֵיכָה עִם בְּרָכָה, וְאִם לֹא נִזְכָּה — נֹאמֵר אֵיכָה בְּבִכּוֹת בְּלֹא בְּרָכָה. הִבָּה וְנִקְבַּל עַל עֲצָמָנוּ אַחַת וּלְתַמִּיד, הִיּוֹת שְׂזֻכָּה אוֹתָנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי כְּזֶה — לֹא נַעֲזֹב אוֹתוֹ, וְאִם נִמְצָא בְּצָרָה, מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת? לְבַקֵּשׁ מֵאֵתוֹ יִתְבַּרֵךְ. לֹא לְהַכְנִיס יְאוּשׁ בְּעֲצָמָנוּ, וְלֹא לִיָּאֵשׁ אַחֲרֵים, אֲשֶׁר זֹו עֲצַת הַסֵּם"ך-מ"ם! יְרַמְיָהוּ הַנְּבִיא בּוֹכָה וּמְקוֹנֵן בְּאֵיכָה: "וַיִּגְרַס שְׁנֵי בְּחָצָץ הַכְּפִישָׁנִי בְּאֶפְרַיִם, אֲנִי צָרִיךְ לְאָכַל חֶצֶץ, אֲנִי צָרִיךְ לְלַכֵּךְ עֲצָמֵי בְּאֶפְרַיִם, הַשְּׂבִיעֵנִי בְּמַרְוֵרִים, הַרְוֵנִי לַעֲנָה". וְאַחֲר־כֵּן מוֹסִיף וְאוֹמֵר: "וְאוֹמֵר אֲבָד נִצְחִי וְתוֹחֲלִתִי מֵה'", הִנֵּה נִדְמָה לִי שֶׁהַכֵּל אֲבוּד, אֵף "חֲסֵדִי ה' כִּי לֹא תִמְנֵנוּ, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו", "חֲלָקִי ה' אִמְרָה נִפְשִׁי, עַל-כֵּן אוֹחִיל לוֹ". זֶה הַשִּׁיר שֶׁשָּׂר יְרַמְיָהוּ הַנְּבִיא בְּתוֹךְ בְּכִיּוֹתָיו.

רְאִינוּ מִשָּׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, כִּי לֹא לְעוֹלָם חֲסוֹן, וּמִי שֶׁהֲצִיק וְצִעַר אֶת הַצַּדִּיק, קָבֵל לְבִסּוֹף אֶת עֲנָשׁוֹ. אֵף שְׂבַעַת שְׁהִיָּה לְמַעַלָּה, בְּרוּם הַמַּעַלָּה, הִיָּה בְּטוֹחַ בְּעֲצָמוֹ, שְׂשׁוּם דְּבַר לֹא יִקְרָה לוֹ לְעוֹלָם.

וְאִסִּים בְּדַבּוּר זֶה: "אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעַד עַכְשָׁיו
 לֹא הוֹלַכְתִּי אִתְּכֶם שׁוֹלֵל, לֹא אִתְּכֶם וְלֹא אֶת יַלְדֵיכֶם, בְּרוּךְ הַשֵּׁם,
 תִּתְּבוֹנְנוּ אֵיזָה "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" נִפְלֵא יֵשׁ לָנוּ, וְלָמָּה זְכִיתֶם עַל יְדוֹ
 — לְהִתְעַלּוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, לְתַפְלֵה בְּכַנְנָה וְהִתְבוֹדְדוֹת
 עֲצוּמָה, לְעַבֹּדֶת הַשֵּׁם וְיִרְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, לְקִיּוּם הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה
 אֵין קֶץ". הַחֲזִיקוּ עִצְמְכֶם בְּיַחַד, הִתְפַּלְלוּ עָלַי, שְׂאֻזְכָּה לְהוֹצִיא
 מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל כָּל רְצוֹנִי, וּבְיַחַד נִקְבַּל פָּנַי מִשִּׁיחַ צְדָקָנוּ, בְּבִנְיָן
 בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!

שְׂנוּזְכָּה לְחַג שְׂמַח...

י" רב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ח' מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנִשֵּׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ
 תָּמִיד.

חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (מִכּוֹת כּד.) עַל הַפְּסוּק (אִיכָּה ה, יח):
 "עַל הַר צִיּוֹן שְׁשָׁמִם", וּכְבָר הָיָה רַבֵּן גַּמְלִיאֵל וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן
 עֲזַרְיָה, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי עֲקִיבָא נִכְנָסִים בְּרַחוּבָה שֶׁל עִיר, וְשָׁמְעוּ
 קוֹל הַמוֹנָה שֶׁל רוּמִי; הִתְנַאֲוּ הַקְדוּשִׁים נִכְנָסוּ לְרוּמִי, וְשָׁמְעוּ אֶת
 קוֹל הַצְּחוּק וְהַהוֹלָלוֹת וְהַהִפְקָרוֹת שֶׁיֵּשׁ שָׁם בְּרוּמִי, הִחְלוּ הֵם בּוֹכִים,
 וְרַבִּי עֲקִיבָא מְצַחֵק. אָמְרוּ: עֲקִיבָא, אָנוּ בּוֹכִים, וְאַתָּה מְצַחֵק? ! עָנָה
 לָהֶם: אַתֶּם לָמָּה בְּכִיתֶם? אָמְרוּ לוֹ: וְלֹא נִבְכָּה? שֶׁהַגּוֹיִים עוֹבְדִים
 עֲבוּדָה זָרָה וּמִשְׁתַּחֲוִים לְעֲצִים וְאֲבָנִים, וְיּוֹשְׁבֵי בֵּטַח, וְיֵשׁ לָהֶם
 שְׁלוֹה, וּבֵית אֱלֹהֵינוּ הָיָה לְאֵשׁ וּמִדּוֹר לְחִיּוֹת הַשָּׂדֶה, וְלֹא נִבְכָּה? !
 אָמַר לָהֶם: לְכֹךְ אֲנִי מְצַחֵק, אִם לְמַכְעִסְיוֹ כֹּךְ — קַל וְחִמָּר לְעוֹשֵׂי
 רְצוֹנֵנוּ! אִם אָנוּ רוֹאִים שְׂרָשְׁעִים אֲרוּרִים הוֹלְךָ לָהֶם בְּטוֹב, בְּנוֹדָאֵי
 סוּף כָּל סוּף גַּם לְצַדִּיקִים יִהְיֶה טוֹב. מִי שֶׁמְסַתְּפֵל עַל הַר הַבַּיִת,
 אֲשֶׁר שָׁם הָיָה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְנִבְנְתָה שָׁם טְמֵאָה, וְהִישְׁמַעְאֵלִים

נכנסים לשם עם פגריהם, האין זה כואב?! מקום שאף אחד לא היה רשאי להכנס, קדושי קדושים, לפני ולפנים, במקום הארון לא נכנס רק הכהן גדול ביום הכפורים, ולזמן מועט מאוד, לכמה דקות, מרב הקדושה שהיתה שם. ועכשו מסתובבים שם כל צרוע, כל זב וכל טמא לנפש, האם זה לא כואב?! רבי עקיבא צחק, הוא ידע היטב היטב, שהכל יתהפך לטובה.

נשאלת השאלה — האם רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע לא ידעו את זאת? אלא, ידוע שרבי עקיבא היה עד ארבעים שנה עם הארץ, ולא סתם, אלא היה אומר: מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור (פסחים מט:), לא אשאיר ממנו שריד ופליט, והנה זכה לחזר בתשובה, והגיע למדרגה כזו בזכות אשתו, שהקים עשרים וארבעה אלף תלמידים, וגלה להם את הקדושה-ברוך-הוא, ודורשי רשומות אומרים: עקיבא ראי ראי תבות: יש קיונה עולמו בשעה אחת; אם אדם חוזר בתשובה, כתוב בזהר (חלק א' קטט:): בשעתא חדא וברגעא חדא, הקדוש-ברוך-הוא מקבלו. שעה אחת שחוזרים בתשובה, ברגע אחד הכל יכולים להפך — רואים, אם-כן, מהו כח התשובה! והתנאים לא הבינו רחמנותו יתברך, שאפלו אדם שנמצא במדור הקלפות, יכול להתהפך כל-כף עד שיגיע למדרגה כזו, שיעלה למעלה עד ספירת הכתר, כמו שהיה אצל רבי עקיבא, שמסר נפשו בעבור הקדוש-ברוך-הוא, עד שמלאכי מעלה שאלו אותו יתברך: זו תורה זו שכרה? ענה ואמר להם הקדוש-ברוך-הוא: שתקו, אם לא אתריב את כל העולם כלו. ומשה רבנו ראה מיתתו של רבי עקיבא, ואמר לו הקדוש-ברוך-הוא: שתק, כן עלה במחשבה תחלה (מנחות טט:). רבי עקיבא בא מהכתר, מהמדרגה הכי עליונה, ושם אסור לשאל שאלות. ולכן הם בכו, כי לא ידעו את הכח הזה, כי אף פעם לא היו בחוץ, מה שאין כן רבי עקיבא היה בחוץ, וחזר בתשובה, וידע שיכולים להתהפך, ולכן צחק.

מספרים חכמינו הקדושים שם, שפעם אחרת היו עולים לירושלים, וקרעו בגדיהם, הגיעו להר הבית וראו שועל אחד יוצא

מְקַדְשֵׁי קִדְשִׁים, הִתְחִילוּ הֵם בּוֹכִים, וְרַבֵּי עֲקִיבָא מְצַחֵק, אָמְרוּ לוֹ: עֲקִיבָא, לְעוֹלָם אַתָּה מִתְמִיָּה עָלֵינוּ, אֲנַחְנוּ בּוֹכִים, וְאַתָּה מְצַחֵק?! אָמַר לָהֶם: אַתֶּם לָמָּה אַתֶּם בּוֹכִים? וְעָנּוּ לוֹ: מְקוֹם שְׂכַתוֹב בּוֹ (בְּמִדְבָר א, נא): "וְהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת", וְהָרִי שׁוֹעֵל יוֹצֵא מִמֶּנּוּ, וְעָלִיו נִתְקַיֵּם הַפְּסוּק (אִיכָה ה, יח): "עַל הַר צִיּוֹן שִׁשְׁמִם, שׁוֹעֲלִים הִלְכוּ בּוֹ". עָנָה לָהֶם: עַל כֵּן אֲנִי מְצַחֵק, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִבְטִיחַנוּ שְׂיִהְיֶה טוֹב, אֲבָל קִדְם יִהְיֶה רַע, וְאִם לֹא הָיָה מִתְקַיֵּם הַחֲצִי הָרִאשׁוֹן, הִיִּיתִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁלֹּא יִתְקַיֵּם הַחֲצִי הַשֵּׁנִי. הִיָּנוּ זֹהֵי גִחְמִתִּי, כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שֶׁהִגַּעְנוּ לְשִׁפְלוּת כְּזוֹ, שֶׁשׁוֹעֵל יוֹצֵא מִבֵּית קִדְשֵׁי קִדְשִׁים, שִׁשְׁמִם כְּתוּב: "וְהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת", אֲזִי אֲנִי מֵאַמִּין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ, וְיִקְיָם מֵהַשְּׁבִיבָא אָמַר (זְכַרְיָה ח, ד): "עַד יֵשְׁבוּ זִקְנִים וְיִזְקְנוּ בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַיִם, וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ בִּידּוֹ, מֵרַב יָמִים". וְכְתוּב (שֵׁם ה): "וַיִּרְחֹבוּת הָעִיר יִמְלֵאוּ יְלָדִים וְיִלְדוֹת מִשְׁחָקִים". אָמְרוּ לוֹ: עֲקִיבָא גִחְמִתָּנוּ. רַבֵּי עֲקִיבָא שֶׁהָיָה קִדְם בַּחֲשׂוֹן, כִּי עִם הָאָרֶץ הָיָה רְחוֹק מִהַקְּדֻשָּׁה, וְחִזְרוּ בְּתִשְׁבֻּבָה, וְרָאָה מַה זֶה הָעֲנִיָּן שֶׁל חֲזָרָה בְּתִשְׁבֻּבָה, וְאֵל אֵיזוֹ מַדְרָגָה יְכוּלִים לְבוֹא, אֲזִי הִבִּינִי, שֶׁאֲפִלוּ שְׂנֵמְצָאִים בְּמִצְבֵּים הֵכִי קָשִׁים בַּחַיִּים, שְׁלוֹקָחִים לָךְ אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁרַפַּת בֵּית אֱלִקִּינוּ, נִשְׂרַף בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ, לָקַחוּ מֵאַתְּנוּ בֵּית מִחְמַדְנוּ, רַבֵּן גְּמְלִיאֵל, רַבֵּי אֶלְעָזָר, רַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא הִבִּינוּ אֶת זֹאת, הֵם חָשְׁבוּ שֶׁזֶה אָבוֹד, כִּי אִף פַּעַם לֹא הָיוּ בַּחוּץ, תָּמִיד הָיוּ דְבוֹקִים בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן בָּכוּ, מֵאַחַר שֶׁלֹּא רָאוּ תִקְוָה, מַה שְּׂאִין כֵּן רַבֵּי עֲקִיבָא הָיָה בַּחוּץ, הָיָה בַּחֲשׂוֹן, וְרָאָה מַה שֶׁנִּעְשֶׂה אַחֲרֵי-כֵן מִמֶּנּוּ, אֲזִי שָׂמַח וְצָחַק שֶׁהִגַּעְנוּ לְשִׁפְלוּת כְּזוֹ, שֶׁלָּקַחוּ לָנוּ אֶת בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ, אָמַר לָהֶם: אֵל תִּתִּיאֲשׁוּ, הַכֹּל נִקְבַּל בַּחֲזָרָה.

וְדָבָר זֶה קוֹרָה אֶצֶל כָּל יְהוּדֵי, הוּא מַגִּיעַ לְמִצְבֵּים כְּאֵלוֹ, שֶׁפִּתְאֻם נִחְשָׁף לוֹ הָאוֹר, מֵר לוֹ מֵאֵד, אֵינּוּ רוֹאֶה אִיךָ יֵצֵא מִהַמְּבוּי הַסְּתוּם הַזֶּה, אִיךָ יֵצֵא פַעַם מִהַצְּרוּת, אֲזִי מִתִּיאֲשׁ, לֹא-כֵן הַצְּדִיק, שֶׁכֵּל-כֵּךְ דְבוֹק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁזָּכָה לְעֵלוֹת עַד הַכֶּתֶר שֶׁזֶה עֲתִיק, הוּא צוֹחֵק. אֵינּוּ זֹאת אוֹמֵרֵת שֶׁלְרַבֵּי עֲקִיבָא לֹא כָּאֵב, אֲבָל יָדַע אֶת הַסוּד הַזֶּה: "יֵשׁ קוֹנָה עוֹלָמוֹ בְּשִׁעָה אַחַת" — רָאִשֵׁי תְבוֹת: עֲקִיבָא, שֶׁיְכוּלִים לְהַפְּךָ הַכֹּל לְטוֹבָה — בְּשִׁעָה אַחַת.

אָנוּ נִמְצָאִים עֲכָשׁוּ בְּלִיל תְּשֻׁעָה בָּאֵב, לִיל מָר מְאֹד. עַל זֶה אָנוּ אוֹמְרִים: "בְּלִיל זֶה יִבְכּוּן וְיִלְלוּן בְּנֵי, בְּלִיל זֶה חָרַב קְדָשִׁי וְנִשְׁרַפּוּ אַרְמוֹנָי, וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה בִּיגוֹנִי"; כֵּלָם בּוֹכִים בְּלִילָה זֶה וּבְמִרְרוֹת, וַיִּכְפוּ אֶת הַשְּׂרָפָה אֲשֶׁר נִשְׂרַף בֵּית ה'. הָאֵם תְּכַלִּית הַבְּרִיאָה — לְכַפּוֹת? אֵינן זֶה פִּתְרוֹן. עֲלִינוּ לְרֹאוֹת לְעֶסֶק בְּבִנְיָן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ. הַתְּנָאִים הַקְּדוּשִׁים הַנ"ל לֹא הִבִּינוּ, כִּי תְּמִיד הָיוּ בְּתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא יָדְעוּ אִיךָ הַחוּץ נִרְאָה, כִּינֵן שֶׁנִּחְשַׁף הַכֹּל, חָשְׁבוּ שֶׁזֶהוּ זֶה, אָבֵל רַבִּי עֲקִיבָא יָדַע אִיךָ הַחוּץ נִרְאָה, וְלָכֵן הוּא צָחַק, כִּי הִיָּה לוֹ בְּטַחֲוֹן חֲזָק, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ, וּבְוַדָּאֵי גִזְזָה לְבִנְיָן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ.

וְהִנֵּה הַעֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ שָׁעוֹת הִלְלוּ, אֲנַחְנוּ בּוֹכִים עַל חֲרַבְנָן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וּמִצְטַעְרִים בְּצַעֲרָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְעַקֵּר הַצַּעַר אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סז), שֶׁנֶּעְלָמוּ הַמְּאוּרֵי אוֹר, הַצַּדִּיקֵי אָמֶת הֵם נֶעְלָמִים, מְחַרְפִּים וּמְבַזִּים אוֹתָם, וְלֹא בַּחֲנָם שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה יח:): קִשָּׁה מִיתַת צַדִּיקִים כְּשֶׁרַפַּת בֵּית אֱלֹקֵינוּ. מְדַבְּרִים עַל הַצַּדִּיק כֹּל דָּבָר אֶסוּר, מְעַלְלִים עָלָיו כֹּל מִיָּנִי עֲלִילוֹת שְׂוֹא וְרָשָׁע, וּמִי? אֲנָשִׁים שֶׁקִּבְּלוּ מֵהַצַּדִּיק כֹּל חַיּוּתָם, וְהִנֵּה נִהְפְּכוּ מֵהַפֶּךָ אֶל הַפֶּךָ וְנִעְשׂוּ רוֹדְפִים, הָאֵינן זֶה כּוֹאֵב?! הָאֵינן זֶה מְצַעֵר?! וְלָכֵן לֹא בַּחֲנָם שָׂרְבֵי יְהוֹשֻׁעַ וְר' אֶלְעָזָר וְרַבֵּן גַּמְלִיאֵל בְּכוּ, כִּי לֹא הִבִּינוּ דָּבָר כְּזֶה, אִיךָ יִתְכַּן אֲנָשִׁים שֶׁקִּבְּלוּ כֹּל מִיָּנִי טוֹבוֹת מֵהַצַּדִּיק, וְהִנֵּה מִתְּהַפְּכִים לְגַמְרֵי, שְׂאֵלוּ הַתְּלַמִּידִים וְאֵלוּ הַחֲסִידִים וְאֵלוּ הַמְּעַרְצִים נִהְפְּכוּ מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה, וּמְעַזִּים פְּנִיָּהֶם נִגְדוּ הַצַּדִּיק, נִגְדוּ רַבָּם שֶׁלְמָדָם תּוֹרָה וְגִדְלָם וּפְרָסָמָם, וּמֵה לֹא עָשָׂה בְּעַבְרוֹם. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל — זֶה הַצָּרָה הַכִּי גְדוֹלָה, שֶׁהַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַיְפִי וְהַפֶּאֶר וְהַחֲזָן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת נֶעְלָם וְנֶעְלָם נֶעְלָם, וּמִי מִתְּגַלֶּה? רִיקִים וּפּוֹחֲזִים, מְאוּרֵי אֵשׁ, אֲנָשִׁים הַמְּלֹאִים תְּאוֹת רְעוֹת וּמִדּוֹת מְגַנּוֹת, מְלֹאִים נְאוּף, שׁוֹתִים לְשִׁכְרָה, גּוֹנְבִים וְגוֹזְלִים כֶּסֶף, אֵינָם מְשַׁלְּמִים חוֹבוֹת, הֵם מְעַזִּים לְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק. וְלָכֵן בְּכוּ הַתְּנָאִים הַנ"ל וְלֹא יָכְלוּ לְנַחֵם עַצְמָם, לֹא-כֵן רַבִּי עֲקִיבָא הוּא הָקִים עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה אֱלָף תְּלַמִּידִים, שֶׁלְּהִתְיַגֵּעַ עִם כָּל תְּלַמִּיד

ותלמיד אורף זמן הרבה, ולבסוף מה קרה? הפכו את הקערה על פיה ונפלו לגמרי, איזה צער הנה צריך להיות לרבי עקיבא?! עם כל זאת רבי עקיבא לא התאש והקים תלמידים חדשים, ולכן החזיק מעמד.

מוהרנ"ת ז"ל כל לילה היה קם בחצות, והיה בוכה ומבכה שמים וארץ — היכן הצדיק, למה הצדיק נעלם ונסתר, ואלו כל השקרנים, הרמאים והצבועים אינם חסרים דבר, יש להם כסף רב, כבוד, שם ופרסום, ואלו הצדיק האמת מבזים אותו, ובכה במאד מאד. והעידה בתו חנה צירל, שבארבע שנים שהיתה עליו מחלקת גדולה מאד, ולא יכול היה להפגס לעיר ברסלב, בכה מאד — היתכן שימסרו אותו מוסרים וכו', ובליל תשעה באב מוהרנ"ת ז"ל היה סגור במרתף כל הלילה, עד למחרת אחר חצות. ומה עשה שם — אין יודעים, אבל זאת שמעו, שהוא צועק בקולי קולות, מבקש ומתחנן אל הקדוש-ברוך-הוא, שיחוס וירחם עליו, ויוציאו מהחשך, ובכה מאד מאד, שהאור של רבנו ז"ל יתגלה בעולם, שהמאורי אור יצאו לאור עולם, והמאורי אש יתבטלו לגמרי. נמצא מכל זה, כשבאים למצבים הכי קשים, שנדמה לאדם, שהנה הסוף הגיע, רבי עקיבא החל לצחק ואמר: אל תתיאשו, כמו שנתקיים החצי הראשון, ונהיה מר, כך יתקיים החצי השני, שיהיה אור גדול מאד.

אנחנו נמצאים בצרה גדולה מאד, ובתוכם אני צריך לישועות גדולות, לרחמים רבים, רחמים מרבים, לגס שפלקם אינכם מתארים. אבל ההכרח לי לומר לכם, ברגע שבשרו לי הבשורה החילותי לצחק, פי נזפרתי בדברי רבי עקיבא לשאר התנאים, שאמר להם: כשם שזה נתקיים, כך אני מאמין באמונה שלמה שהכל יתהפך לטובה, וכיצד? אין יודעים.

בעיר מעדוועדיווקע היה רב מקומי, שעשה צרות לאנשי שלומנו, ולא יכלו לסבל יותר, ובאו להתלונן לרבנו ז"ל, שהרב הזה מציק להם ומצערם ומוסר אותם. ובעיר הזו ראש הקהל היה

אחד מאנשי שלומנו. רבנו ז"ל קראו ואמר לו: לך תאמר לרב המקומי, שיפסיק לצער ולהציק לאנשי שלומנו, כי מרה תהיה לו באחרונה. והמשיך רבנו ז"ל ואמר: ואני יודע, שהוא לא יפסיק וימות, ואתה ראש חברה קדישא, אני גוזר ומצוה עליך שתקברנו חוץ לגדר, היכן שקוברים את כל אלו שהשתמדו, רחמנא לצלן. וכן הנה. הוא חזר והזהיר את הרב המקומי, שיפסיק להציק לאנשי שלומנו, והוא סרב, ולבסוף מת ונסתלק מן העולם. ראש הקהל, שהיה ראש חברה קדישא, לא רצה לקברו בבית-הקברות, אלא היכן שקוברים את המשמדים, ונעשה רעש גדול וצעקו כלם: מה אתה עושה, מה אתה?! והוא התעקש וכו', ולבסוף התערבו בענין רבנים, ופעלו שלכל הפחות לקברוהו בתוך בית-הקברות ליד הגדר, ונעשה כן. והנה הגיע ראש הקהל לרבנו ז"ל, והחל לתרץ עצמו, שהיה עליו לחץ גדול מאד, והחל רבנו ז"ל לצעק עליו: מה עשית, מה עשית, הלא בבית-הקברות הנה קבורים נפטרים מלפני מאות בשנים, והנה כלם רצו אלי וצועקים — איך הניחו רשע כזה בבית העלמין, מפאת שמפריע להם. ולא היתה להם מנוחה, כי הכניסו את הרב המקומי מעיר מעדוועדיווקע בבית העלמין, שהיה פגום גדול מאד, אשר שנים רבות לא הפרעה מנוחתם עד כדי כך, מחמת רב קלקוליו ששעשה.

למדים מכאן, שאדם יכול להיות רב מקומי בעיר גדולה, ולאמתו של דבר הוא פגום מאד, ולא התבייש לדבר על רבנו ז"ל... ואם-כן מה אנחנו יודעים איך הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו. אף בדבר אחד צריכים להיות חזקים — לבקש את הקדוש-ברוך-הוא בכל מחיר, שיעזור לצדיק לצאת מכל הצרות שלו, ותתהפך הקערה על פיה, וכל אלו הרשעים הארורים, שמציקים לצדיק, ומסרו אותו, תפלגה עליהם כל הקללות הכתובות בתוכחה, והם יהיו הכפרה בעבור הצדיק, והצדיק יצא בריא ושלם, ויתהפך הגלגל, שהם יתבזו בתכלית הבזיון, והצדיק יצא בכבוד גדול. כל הבזיונות שיש לעם ישראל, שצריכים לראות איך על הר הבית יש טמאה כזו, שבני ישמעאל מסתובבים שם, וכל מיני שקוץ, תעוב

רלו אשר י" רכא בנחל

וזהוים — זר, זב ומצרע, מקום שהיה קדש הקדשים, בודאי זה כואב, אבל אנו מאמינים באמונה שלמה, שבוא תבוא השעה שהכל יתהפך לטובה, והרע ירד כליל לאדמה, ובתוכה יבלע, והטוב יעלה מעלה מעלה. ואומרים חכמינו הקדושים (גטין נו.) על הפסוק (דברים ג, כה): "היה הטוב הזה והלבנון" — זה בית המקדש, שיבנה לנו במהרה בימינו, אמן ואמן!

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י" רכא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו ואיר.

אודות שאלתך וכו', ראה להפגס בעסק, והקדוש ברוך הוא יעזר לך שתצליח בו.

נא ונא ראה לשמור שבת קדש, פי עקר הצלחת האדם ועשירותו תלויה בשמירת שבת. וכל מה שהאדם זוכה לשמור שבת קדש, כמו-כן זוכה להצליח.

ראה להזהר במצות מזונה — הן בביתך והן בחנות. ותקבל עליך קבלה חזקה לסחור רק בדברים פשרים בתכלית הפשרות, ואפלו, חס ושלום, חס ושלום, שאתה אומר, שבענין טרפה אתה יכול להצליח ולהרויח, עם כל זאת תהיה חזק בקבלה חזקה, לבל תסחור בשום פנים ואפן בדברים שאינם פשרים. ואם תקבל על עצמך לקיים את כל הנאמר כאן, בודאי תצליח בעסק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר י" רכב בַּנְחַל רלו
י" רכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מְצֻטָּעֵר לָמָּה אֶתָּה שָׂרוּי
בְּדַפְאוֹן וּבְעֶצְבוֹן כְּזֶה, הֲלֹא זֶה יְהִרְס אֶת כָּל חַיִּיד. מֵה שְׁאֶתָּה
מִשְׁתַּוְּקֵק כָּל-כֶּךָ לְמוֹת, כְּבָר אָמַר הַתְּנָא בְּאֲבוֹת: "אֵל תֹּאמַר
שֶׁהַשְּׂאוֹל בֵּית מְנוֹס לָךְ", אֵל תִּחְשַׁב שֶׁשָּׁם בְּקָבֶר תִּהְיֶה לָךְ מְנוּחָה,
אֲדַרְבֶּה כְּשֶׁאָדָם חַי וּמְסֻתוֹבֵב, יְכוֹל לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה טוֹב, אֲבָל
כְּשֶׁשׁוֹכֵב בְּקָבֶר וְאֵינּוּ יְכוֹל לְזוּז, אֲזַי כְּשֶׁבָּאִים הַעֲכָבְרִים וְהַתּוֹלְעִים,
אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְבָרַח וְכוּ' וְכוּ', וּכְבָר שְׁמַעְתָּ מִמְּנִי שִׂיחָה אֲרַכֶּה בְּעִנְיָן
זֶה, שְׁאֲנָשִׁים חֲפָצִים לְמוֹת, וְאֵינָם נוֹתְנִים אֵל לָבָם מֵה מַחְכָּה לָּהֶם
שָׁם.

עַל-כֵּן כִּלְךָ מִשְׁטִיּוֹת כְּאֵלוֹ, וְכִּי רָאָה לְקַבֵּעַ לַעֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכֹל
יוֹם בְּקִנְטָרִס אֶחָד מִהַקּוֹנְטָרִסִים הַחֲדָשִׁים, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
שֶׁתּוֹכֶה לְקַיֵּם אֶת כָּל מֵה שְׁנֹאֲמַר שָׁם, וּבְזֶה תִמְצָא מְרֻגוּעַ לְנַפְשֶׁךָ.

מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים, אִם תּוֹכֶה לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטָרִסִים הַחֲדָשִׁים,
אֲשֶׁר זוּהִי הַצְּלָחָה נְצָחִית.

וְכֵן רָאָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכְּלִי זָמַר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַח
אוֹתְךָ.

רָאָה לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָן, אֲלֹא תִקְיָם אֶת כָּל מֵה שְׁכַתְּבֹתִי לָךְ,
שֶׁתְּלַמֵּד בְּכֹל יוֹם בְּקִבְעוֹת קוֹנְטָרִס אֶחָד, וּבְכַרְטִיּוֹת קוֹנְטָרִסִים:
"וּבְחֶרֶף בַּחַיִּים", "מְרִירֵי יוֹם", "קִשָּׁה יוֹם".

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רכג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל הקדוש", די בכל
אתר ואתר, הו"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים
שבעולם, לקים את עצות רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גדולה,
אשר אין לה טוב מזה; כי המרגיל את עצמו לילך בדרך עצותיו
הקדושות של רבנו ז"ל, כל חייו הגשמיים והרוחניים משתנים
לטובה. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לחזק את עצמו לאחז
בדרכי רבנו ז"ל באמת, שאז ירגיש טעם אחר בחייו.

עליכם לדעת, כי בעוונותינו הרבים, מעת חרבן-בית-המקדש
נעלם ונסתר האור לגמרי, עד שקשה וכבד לראות ולהשיג את
אמתת מציאותו יתברך, אשר הוא אור המאיר לאדם בכל צרותיו,
ומאז שנחרב הבית, נעלם האור לגמרי, ומאז התחילו כל הצרות
לעבר על כל אחד ואחד, אשר דבר זה הורס את האדם בגשמייות
וכרוחניות.

והקדוש-ברוך-הוא חמל עלינו, ושלח לנו בדורותינו אלו את
רבנו ז"ל, אשר הוא מגלה לנו עצות עמקות, עצות והתחזקות איד
להחזיק מעמד בתוך תקף קטנותנו ויסורינו ובלבולינו, שעוברים
עלינו. וכל מה שאנחנו נזכה להעמיק את עצמנו בדבריו הקדושים,
כמו-כן נזכה לעסק בכנין בית-המחין שלנו, שהוא בנין-בית-
המקדש, ונזכה שיאיר עלינו אורו האין סוף ברוך הוא, שנוכל
לסבל ולעבר על הכל.

אחי ורעי היקרים! עליכם לדעת, כי כלל המלחמה שיש לאדם
בזה העולם הוא, כי האדם לא נברא אלא בשביל שיזכה להפיל
באחדותו יתברך, ולבטל עצמו אליו יתברך בכל עת ברצוא ושוב,
שעל-ידי-זה יזכה להכיר ולידע אותו יתברך, שבשביל זה היתה כל

הַבְּרִיאָה כְּלָה — בְּגִין דִּישְׁתַּמוּדְעוֹן לִיה (בא מב:), אִךְ חִיזוּ דְהָאֵי עֲלָמָא מִשְׁתַּטַּח כְּנִגְדַּת הָאָדָם, וּמוֹנַע אוֹתוֹ מֵאֲד מְלַהֲסֵתְפַל אֶל הַתְּכָלִית, וְלִהְתְּבַטֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת, וּבִשְׂבִיל זֶה בְּאֵין כָּל הַיְסוּרִים עַל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁהוּא מְלֵא יְסוּרִים. וְהַכֹּל — כְּדִי שְׁעַל-יַדֵּי הַיְסוּרִים יִכְרַח אֶל הַתְּכָלִית. אֲבָל אֶפְלוּ מִי שְׂזוּכָה לְאִיזוּ בְּחִינַת בְּטוּל, אֲבָל אַחַר כֵּן כְּשֶׁשָּׁב מִהַבְּטוּל, אִזּוּ מִתְגַּבְּרִים עָלָיו הַמוֹנְעִים וְהַיְסוּרִים בְּיוֹתֵר, וְאִזּוּ עֵקֶר הַנְּחֻמָּה — עַל-יַדֵּי הַתּוֹרָה, שְׂמִמְשִׁיכִים מִהֲרָשִׁימָה שְׁלָה בְטוּל, עַל-יַדֵּי הַיְסוּרִים שְׁלוֹ, כְּמוֹ שְׂכַתוּב (תהלים צד, יב): "אֲשֶׁרִי הִגְבַּר אֲשֶׁר תִּיִסְרְנוּ י"ה וּמִתּוֹרָתָךְ תִּלְמַדְנוּ", מִכְּלָל שְׁלָאוּ כָּל אָדָם זוֹכָה לָזֶה.

עַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּוֹן הוּא עַל-יַדֵּי הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שֶׁיִּכּוֹל לְהִבְיֵא אֶת כָּל אֶחָד אֶל הַתְּכָלִית, כִּי הוּא מִמְּשִׁיךְ בְּכָל פַּעַם תּוֹרָה נִפְלְאָה, עַל-יַדֵּי גְדֹל עֲצָם הַיְסוּרִים שְׂמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם בִּשְׂבִיל יִשְׂרָאֵל, עַד שְׂמִמְשִׁיךְ בְּכָל פַּעַם חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה נִפְלְאִים כְּאֵלֶּה, עַד שְׂמֵאִיר בְּלָב כָּל אֶחָד, אֶפְלוּ בְּהַפְּחוֹת שְׂבִפְחוֹתִים אִיזוּ הַתְּנוּצָצוֹת וְזוּרִיחָה מִהֲרָשִׁימָה שֶׁל הַבְּטוּל, עַד שֶׁיִּכּוֹל גַּם הַפְּחוֹת לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ בְּרָצוּא וְשׁוּב, עַד שֶׁיִּתְנוּצֵץ וְיִזְרַח גַּם בְּדַעְתּוֹ הַתְּנוּצָצוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וּגְדֹלַת הַתּוֹרָה וְהַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים. וְזֶה עֵקֶר הַנְּחֻמָּה מִכָּל הַצְּרוֹת, וְזֶה (ישעיה נא, יב): "אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְנַחֵמְכֶם"; כִּי עֵקֶר הַנְּחֻמָּה הוּא "אֲנֹכִי אֲנֹכִי", שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, שֶׁשֵּׁם נִכְלָלִים בְּעַת הַבְּטוּל, שֶׁהוּא עֵקֶר הַנְּחֻמָּה, כִּי שֵׁם כָּלוּ טוֹב, כָּלוּ אֶחָד, וְהַכֹּל מִתְהַפֵּף לְטוֹבָה שָׁם. וְזֶה "אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְנַחֵמְכֶם" — שְׁתֵּי פְעָמִים אֲנֹכִי, הִינּוּ בְּחִינַת הַבְּטוּל בְּרָצוּא וְשׁוּב; כִּי בִשְׁעַת הַבְּטוּל, אִזּוּ מִתְבַּטֵּל בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁשֵּׁם כָּלוּ טוֹב, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי מִתְבַּטְּלִים הַדִּינִים וְהַיְסוּרִים לְגַמְרִי. וְזֶה בְּחִינַת 'אֲנֹכִי' הָרָאשׁוֹן, כִּי אִזּוּ מִתְבַּטֵּל וְיוֹדֵעַ שְׂאִין נִמְצָא שׁוּם דְּבָר, כִּי אִם אֲנֹכִי ה', שֶׁהוּא כָּלוּ אֶחָד, כָּלוּ טוֹב, אֲבָל אַחַר-כֵּן כְּשֶׁשָּׁב מִהַבְּטוּל וְחוֹזְרִים הַיְסוּרִים וּמִתְגַּבְּרִין בְּיוֹתֵר, אִזּוּ מִתְנַחֵמִין עַל-יַדֵּי הַתּוֹרָה שֶׁשׂוֹאֵב מִהֲרָשִׁימוֹ. וְזֶה בְּחִינַת 'אֲנֹכִי' הַשֵּׁנִי, כְּלוֹמֵר שְׂאִנִּי אֲנֹכִי הוּא הַכֹּל אֶחָד, בְּחִינַת (ישעיה מח): "אֲנִי אֲנִי דִבְרַתִּי אִךְ קְרָאתִיו", הִינּוּ אֲנֹכִי ה' שֶׁהֲרָגְשֵׁת בִּשְׁעַת

הבטול, אנכי הוא בעצמי, וזו היא נחמתך, בחינת "אנכי אנכי הוא מנחמכם", כי אף-על-פי שאחר הבטול אי אפשר לידע כמו בשעת הבטול, אף-על-פי-כן הרשימה שנשארת מהבטול מאירה לדעת, ואז השם יתברך, כביכול, מנחם אותו, על-ידי התורה ששואב משם, ומודיע ומאיר בדעתו, כי אנכי אנכי הוא מנחמכם, הינו אנכי בעצמי שהרגשת בשעה שזכית להתבטל לגמרי אליו יתברך ולהכלל בו, זהו אנכי הוא בעצמי המחיה ומנהיג אותך גם עתה, והוא מנחמכם, כי פונת השם יתברך בודאי לטובה, ובודאי יתבטלו כל הדינים והיסורים, והכל יתהפך לטובה.

ואל כל זה זוכים אם מכניסים עצמם בתוך הלמוד של רבנו ז"ל, שהוא למוד עמק עמק עד מאד, ועצות נוראות ונפלאות לארך ולרחב, עמק רום ועמק תחת וכו', עד שלא ימצא איש, שלא יוכל למצא את עצמו בתוך הלמוד העמק.

ועל-כן אחי ורעי היקרים! ראו לאחז את עצמכם יחד, כי אורו הגנוז והצפון של רבנו ז"ל אי אפשר לקבל, רק כשאוחדים את עצמם יחד.

ובפרטיות עכשו בימי האבל והצום על חרבן בית-מקדשנו, שהיה רק בשביל הפרוד בין עם ישראל, שהוא עון שנאת חנם (יומא ט:); וכדי לתקן זאת, עלינו לזרק את החשבונות הפרטיים שיש לנו עם אחרים, ונאחד עצמנו, ונמשיך אורו הגנוז של רבנו ז"ל, אשר הם חדושים עמקים, שזכה רבנו ז"ל להשיג בעת הבטול, שנתבטל לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, והמשיך את זה לקטנים ופגומים ומגשמים כמונו, שגם אנחנו בתקף יסורינו וירידתנו, גם-כן נזכה לנחם את עצמנו, להמשיך עלינו הארת זיו חיות האין סוף ברוך הוא.

אחי ורעי היקרים! ראו להמשיך עליכם ערכות נעם זיו אור האין סוף ברוך הוא, המאיר בכל העולם כלו, עד שגם גשמיים העפר והעולם הזה אלקות גמור הוא, וכל מה שהאדם מכניס את עצמו יותר באור האין סוף ברוך הוא, המלבש בתוך העולם,

כְּמוֹ-כֵן הוּא זוֹכֵה לְקִדְשׁ וּלְטֹהַר אֶת עֲצָמוֹ, כִּי אֵין לָךְ קִדְשָׁה וְטֹהַרָה יוֹתֵר מִזֶּה, שֶׁהָאָדָם מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. כִּי עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר מְקוֹם הָעֶפֶר הַגָּשְׁמִי הַזֶּה שֶׁל זֶה הָעוֹלָם הָעֲשִׂיָה, שְׁאֵנוּ עוֹמְדִים עָלָיו, נִמְשָׁךְ בְּתַכְלִית שָׂרְשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן מִבְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּסַדֵּר וְהַמְיַשֵּׁב אֶת הַשֶּׁכֶל, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתוּר עֲלִיּוֹן כִּידוּעַ, רַק מִחֲמַת שְׁעַר הַבְּרִיאָה הִיָּתֵה בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה, וְעַקֵּר הַבְּחִירָה הוּא לְבַרֵּר בְּחִינַת הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, לְהַנְצִיל מִכָּל הַשְּׁקָרִים וְהַחֲלִיפִים וְהַתְּמוּרוֹת שְׁלֵהֶם, שֶׁהֵם מְמִירִים רַע בְּטוֹב וְכוּ', שְׁקֵר בְּאֵמֶת, וְעַקֵּר הַתְּגַבְרוֹת הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל הַסְּטָרָא אַחֲרָא, הוּא רַק עַל-יַדֵּי עֲצָבוֹת, שְׁעַקֵּר אַחֲזִיזַת הָעֲצָבוֹת הוּא בִּיסוּד הָעֶפֶר, כִּידוּעַ.

וְכָל מָה שְׂזוֹכִים לְהַתְּגַבֵּר עֲלֵיהֶם וּלְבַרֵּר הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים מִבְּיַנְיָהֶם, וְהָעַקֵּר — עַל-יַדֵּי שְׂמֻחָה דְקִדְשָׁה, עַל-יַדֵּי-זֶה זוֹכִים בְּיוֹתֵר לְתַקֵּן בְּחִינַת הַמְּסַדֵּר וְהַמְיַשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין, שֶׁהוּא תַכְלִית שָׂרְשׁ הַמְּקוֹם דְקִדְשָׁה, וְשֵׁם מְקוֹר הַשְּׂמֻחָה, בְּחִינַת "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" (יְשַׁעְיָה לֵה, י'), שְׂמֵרְמֹז עַל בְּחִינַת כְּתוּר. וְעַל-יַדֵּי-זֶה זוֹכִים לְהַשִּׁיג הַט' הַיְכָלִים קַדִּישִׁין, שֶׁהֵם אִוְרוֹת הַצַּחֲצָחוֹת, שְׁעַל יָדָם מְשִׁיגִים אֶת הָאוֹר הָאֵין סוֹף יִתְבָּרֵךְ, בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, שְׂזֵה עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַחַיִּים דְקִדְשָׁה — לְהַתְּדַבֵּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַכְלִית שְׁלֵמוֹת הַדְּבֻקוֹת, שְׂזֵה עַקֵּר הַחַיּוֹת.

רַק מִחֲמַת כַּח הַבְּחִירָה וּמַחְטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן וּמַקְלָקוּלֵי הַדּוֹרוֹת, שְׁכַלֵם נִמְשָׁכִים מִחֲמַת שְׂאִינָם זוֹכִים לְתַקֵּן הַמְּסַדֵּר וְהַמְיַשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין בְּשְׁלֵמוֹת, אֲשֶׁר בְּעֲנֵן זֶה יֵשׁ כְּמָה בְּחִינּוֹת, כִּי יֵשׁ גַּם כְּמָה צְדִיקִים נוֹרָאִים שְׂפָגְמוּ בְּזֵה, שְׁלֹא זָכוּ לְתַקֵּן הַמְּסַדֵּר וְהַמְיַשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה רָדְפוּ הַמַּחֲזִין שְׁלֵהֶם לְהַשִּׁיג בְּיוֹתֵר, עַד שֶׁהָרְסוּ לְעֵלוֹת אֶל ה', שְׂזֵה בְּחִינַת הַפָּגָם שֶׁל נָדָב וָאֲבִיהוּא, וְשֶׁל בֶּן עֲזַאִי וּבֶן זֹמָא וְכִיּוֹצֵא בְכֻמָּה צְדִיקִים. וַיֵּשׁ שְׂפָגְמוּ בְּזֵה בְּיוֹתֵר, וַיֵּשׁ עוֹד בְּיוֹתֵר, עַד שֶׁיֵּשׁ שְׂבָאוּ עַל-יַדֵּי-זֶה לְכָל הַתְּאֻוֹת רְעוֹת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן רוֹדְפֵת מִחֲשַׁבְתָּם לְהַסְתַּכֵּל בְּחֻכְמוֹת וְהַשְּׂגוֹת עֲלִינוֹת, שְׂאֵין לָהֶם רְשׁוֹת לְהַסְתַּכֵּל בָּהֶם, שְׂזֵה בְּחִינַת פָּגָם שֶׁל כָּל

הַחֲכָמִים לְהִרְעֵ וְהַמְחַקְרִים שֶׁל עֲכָשׁוּ, שְׁכַרוּכִים אַחֲר־כֶּךָ בְּתַאֲוֹת וְכוּ', וּבְכָל זֹאת רוֹצִים לְהִבִּין וּלְהִתְחַכֵּם וְכוּ' וְכוּ'. וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִפְּנֵי הַמְסַדֵּר וְהַמְיֻשָּׁב אֶת הַמַּחֲזִין, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְגַּבְּרִים מְאֹד הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת בְּפֶרֶט בְּתַכְלִית גְּשָׁמִיּוֹת הַמְּקוֹם הַזֶּה.

וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ בְּשִׁרְשׁוֹ מִחֻטָּא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, מֵאֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת, שֶׁעָקַר הַפֶּגֶם הָיָה גַם-כֵּן בְּעֵנִין זֶה, וּמֵאֲזוּ נִגְזְרָה מִיָּתָה לְדוּרוֹת. כִּי עֲתָה אֵי אֶפְשָׁר לְשׁוּם אָדָם אֲפֹלוּ לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים לְבֹא לְאוֹרוֹת הַצְּחָצְחוֹת בְּחֵייהֶם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, רַק כָּל אֶחָד כְּפִי עֲבוּדָתוֹ זֹכֶה לְהַשִּׁיג בְּחַיָּיו מֵהַ שְׁמִשִּׁיג בְּזֶה, עַד אֲשֶׁר בְּסוּף מְכַרְח לְמוֹת וְלְשׁוֹב אֶל הָעֶפֶר, וְשֵׁם דִּיקָא יִתְבַּלֶּה הַגּוּף שֶׁהוּא הָעֶפֶר, וְנִאֲחָזֵת בּוֹ זִהְמַת הָעֶפֶר, שֶׁהִיא בְּחֵינַת אַחֲזוֹת הָעֲצָבוֹת שֶׁל הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְהַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, שֶׁזֶה עָקַר זִהְמַת הַנְּחֹשׁ, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִים כָּל הַתַּאֲוֹת וְהַצְּרוּת וְכוּ'. וְאִזּוּ יֵשׁוּב הַכֹּל וְיִזְדַּכֵּךְ וְיִתְהַפֵּךְ לְעֶפֶר קָדֵשׁ, בְּחֵינַת אֲדַמַּת קָדֵשׁ, בְּחֵינַת קְדֻשַׁת הַמְּקוֹם בְּשִׁרְשׁוֹ, שֶׁמִּקְבֵּל הָאֲרָתוֹ מִבְּחֵינַת כְּתוּר, שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁזֶה בְּחֵינַת שְׁנֵת הַפָּךְ מַעֲצָבוֹת וְיִגוֹן וְאֲנַחָה לְחַיּוֹת בְּשִׁמְחָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יָקוּם בְּתַחֲזִית הַמַּתִּים, שֶׁאִזּוּ יִהְיֶה עָקַר הַשְּׁמִחָה וְהַחֵיִים בְּשְׁלֵמוֹת. וּמִחֻמַּת שֶׁעָקַר נִקְדַּח קְדֻשַׁת הַמְּקוֹם שֶׁל זֶה הָעֶפֶר הַגָּשְׁמִי, הוּא אֲרָץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּקְבֵּלֶת קְדֻשָּׁתָהּ מִבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וְקִדְשֵׁי קְדָשִׁים, שֶׁשָּׁם קְדֻשָּׁה הָעֲשִׁירִית כִּנְגַד בְּחֵינַת כְּתוּר כִּידוּעַ, וְשָׁם מְאִירִים הַט' הַיְכָלִין קְדִישִׁין, אוֹרוֹת הַצְּחָצְחוֹת, עַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הַזֹּכֶה לְבֹא אֶל אֲרָץ יִשְׂרָאֵל, וְכֵן לְאַחַר אֲרִיכַת יָמָיו וְשְׁנוּתָיו לְהַקְבֵּר בְּאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁשָּׁם תַּכְלִית קְדֻשַׁת הַמְּקוֹם, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִים לְהַכֵּלֵל בְּשִׁרְשׁוֹ קְדֻשַׁת הַמְּקוֹם, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַמְסַדֵּר וְהַמְיֻשָּׁב אֶת הַמַּחֲזִין, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִשְׁיָגִים אוֹרוֹת הַצְּחָצְחוֹת בְּשְׁלֵמוֹת לְאַחַר הַהִסְתַּלְקוֹת, וְלַעֲתִיד בְּעַת הַתְּחִיָּה.

וְאֵל כָּל זֶה רוֹצֶה רַבְּנוּ ז"ל לְהַבְיָאֵנוּ, אִם רַק נֵאחַז אֶת עֲצָמָנוּ בְּיַחַד, עַד שֶׁנִּרְגָּשׁ אֵיךְ שֶׁהַכֹּל אֵלְקוֹת גְּמוּרָה הוּא, שֶׁהוּא תַעֲנוּג עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַבְּעַל-דָּבָר יוֹדֵעַ זֹאת, וְעַל-כֵּן הוּא מִפְּחַד מְאֹד מְאֹד — אִם יִהְיֶה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ חֲסִידֵי בְּרַסְלָב בְּאַהֲבָה, אַחֲרָהּ

אֲשֶׁר י" רכד בְּנַחֵל רמג

וְרַעוּת, וּבִפְרָטִיּוֹת תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", שֶׁהֵם תְּלַמִּידֵי רַבֵּנוּ ו"ל
בְּעֶצְמוֹ, אֲשֶׁר לָהֶם דִּיקָא יֵשׁ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְגִלוּת וּלְפָרְסָם אֶת
אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּתַכְלִית גִּשְׁם הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלִתְקַן אֶת אֲשֶׁר
קִלְקְלוּ כָּל הַדּוֹרוֹת מֵאַדָּם הָרִאשׁוֹן עַד הַתְּגַלוּת מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, מִצַּד
הַדָּרַת הַמְּשִׁיעַ עֲלֵיהֶם אֹר וְדַעַת וְתַשׁוּקָה וְחַיִּים וְזִיו אֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
עַד אֲשֶׁר יְכוּלִים לְגִלוּת שְׂבִגְשָׁמִיּוֹת הָעֲשִׂיָּה, גִּשְׁמִיּוֹת הָעֶפֶר הָעוֹלָם
הַזֶּה, גַּם שֶׁם מְאִיר אֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְקַדֵּשׁ
וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמוֹ מִבֵּית וּמִבְּפָנָיו.

עַל-פֶּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", שֶׁאַתֶּם
תְּלַמִּידֵי רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר עֲלֵיכֶם נִפְלָה עֲכָשׁוּ חוֹבַת הַיּוֹם לְגִלוּת
וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, רָאוּ לִהְיוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אֲתוֹנָה
וְרַעוּת, וּבְזֶה נִזְכָּה לְתַקַּן אֶת כָּל הַקִּלְקוּלִים שֶׁבְּכָל הַדּוֹרוֹת, וְנִזְכָּה
לְעֹזֵר בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדֻקָּנוּ בְּבִנְיַן בֵּית-מִקְדָּשֵׁנוּ בְּקִרְוֹב מְאֹד, אֲמֵן כֵּן
יְהִי רְצוֹן.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" רכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחֲמוּ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְשִׁתַּקֵּק לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמְּךָ, כִּי זֶה כְּפֹה זְמַן
שֶׁעָבַר, וְלֹא זְכִיתִי לְרֹאוֹת אֶת כְּתִיבַת יְדְךָ.

רָאָה לְשִׁמְחָת אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְהִרְגַּל אֶת
עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, הוּא מְטַהֵר אֶת מַחוֹ וְדַעַתוֹ מִכָּל מִינֵי רַבּוּי אֹר, וְזוֹכָה לְהַגִּיעַ
אֶל מַה שְׂרוּצָה, כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַח גְּדוֹל לְטוֹב אוֹ לְהַפּוֹךְ.

רמד אָשֶׁר י" רכה בנחל

נא וְנָא אַל תְּהִיגָה שְׁבוּר כָּל־כֶּף, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
וְאִם תְּהִיגָה חֶזֶק, תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י" רכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שֶׁבַת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שְׁבַת נַחֲמוּ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אַתְּ מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמָּךְ.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהִיּוֹת חֶזֶק מְאֹד בְּלִמּוּד פְּרָשַׁת
הַשְּׁבוּעַ בְּכֹל יוֹם — חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְאִם תּוּכַל לְצַרֵּךְ
בְּכֹל יוֹם אֵיזָה פִּסְקָה מִהַרְמַב"ן הַקְּדוֹשׁ וּמִה'אֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ —
מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְתַעֲשֶׂה צִיּוֹן שְׁפִסְקָה זֹה לְמִדָּת, וּבִשְׁנֵה הַבָּאָה
תִּלְמַד בְּפִסְקָא שְׁעוּד לֹא צִיַּנְתָּ, וּבְדַרְךָ זֹה אַחַר שְׁתִּים אוֹ שְׁלֹשׁ שָׁנִים
תִּזְכֶּה לְסִים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה עִם הַרְמַב"ן הַקְּדוֹשׁ וְה'אֹר הַחַיִּים
הַקְּדוֹשׁ, אֲשֶׁר אֵין עָרוּךְ אֲלֵיהֶם. וְכֵן אַתָּה יְכוּל לְלַמֵּד אֶת הָאֲלֵשִׁי"ךָ
הַקְּדוֹשׁ וּשְׂאָר הַמְּפָרְשִׁים, וְלַעֲשׂוֹת צִיּוֹן עַל הַלִּמּוּד שְׁלִמְדָת, וּבְאִפְּן
הַזֶּה בִּשְׁנֵה הַבָּאָה לֹא תִצְטָרֵךְ לְלַמֵּד אֶת זֶה, רַק תִּלְמַד לְמוֹדִים שְׁלֹא
לְמִדָּת. וְעַל־יְדֵי הַעֲצָה הַזֹּאת יְכוּל לַעֲבֹר וּלְטַיֵּל בְּכֹל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוֹשָׁה.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְמִצָּא לְעֲצָמְךָ חֲבָרִים לְדַבֵּר עִמָּם
מִרְבֵּנוּ ו"ל, כִּי אֲצַל מוֹהַרְנ"ת ו"ל הִיָּה דְבָר זֶה יְסוּד גָּדוֹל מְאֹד,
וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם וְיוֹם עִם אַחַד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל, כִּי אֹרוּ כָּל־כֶּף גָּדוֹל, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר
לְתַפְסוֹ, רַק עַל־יְדֵי חֵבֵר טוֹב.

בְּעֵינֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, בְּאִתִּי לְעוֹרֵר אוֹתָךְ שְׁתַּעֲשֶׂה עוֹד פֶּעַם קְבוּץ
 בְּעִיר מְנַצֵּסְטֵר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂיִהְיֶה לְךָ מְנַיֵן.
 וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְנִסְעַ לְשׁוּם מְקוֹם שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא גַם בְּעִיר
 מְנַצֵּסְטֵר, כִּי הִתְפַּשְׁטוּת נִשְׁמַת הַצְּדִיק הִיא בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְהֵיכָן
 שְׁמַת־אֲסָפִים וּמִתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וּמְדַבְּרִים מִמְּנוּ ז"ל,
 מִמְּשִׁיכִים אוֹתוֹ שֵׁם. וְכָל עֵינֵי הַקְּבוּץ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם אוֹ שֶׁל מְרוֹן וְכוּ'
 — הַכֹּל פּוֹלִיטִיקָה, כִּי אֱלוֹ חוֹלְקִים עַל אֱלוֹ וְאֱלוֹ חוֹלְקִים עַל אֱלוֹ,
 וְכָל אֶחָד זוֹרֵק זֶבֶל עַל הַשָּׁנִי, וְאוֹמֵר שֶׁהוּא מַחְרִיב אֶת דְּבַר רַבְּנוּ
 ז"ל עִם הַקְּבוּץ שְׁלוֹ, וְאֵנִי עוֹמֵד מִן הַצֵּד וְרוֹאֶה שֶׁהַכֹּל שָׁקֵר וְכֹזֵב,
 אֲדַרְבֶּה, מִי יִתֵּן שְׁבָכָל עִיר וְעִיר יִהְיֶה קְבוּץ, עַד שְׁנֹזְכָה לְבוֹא כָּלֵנוּ
 יַחַד אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

יי רבו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר וְאִתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ)
 ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵינוּ אֲנִשֵׁי
 שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ
 תָּמִיד.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאַנְחֵנוּ זוֹכִים עוֹד פֶּעַם אַחַת לְדַבֵּר מִרַבְּנוּ
 ז"ל, אֲשֶׁר כָּל זְמַן שְׁאַנְחֵנוּ מְלַבְּשִׁים בְּגוֹף גְּשָׁמִי וְחֲמָרִי, אֵינְנוּ
 יוֹדְעִים מַעֲלַת הָעֵינֵי לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּי אֶל רַבְּנוּ ז"ל. וְכַמָּה שְׁאַנִּי מִסְבִּיר
 לְאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁכָּל מֶה שְׁאַנּוּ יוֹדְעִים, עֲדִין אֵינְנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל, עוֹד
 לֹא הִתְחַלַּתִּי לְהִסְבִּיר. אוֹתִי זָכָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת חֲנֻם,
 כְּשִׁזְכִּיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, לְקַחְתִּי אֶת זֹאת בְּרַצִּינּוֹת רַבָּה מְאֹד,
 אֲצִלִּי לֹא הָיוּ חֲכָמוֹת. וְזֶה לִי כִּבְרַ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה מֵאֲזֵי הָיִיתִי כְּכֵן
 חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה וְחֲצִי שָׁנָה וְעַד הַיּוֹם, לֹא נִשְׁתַּנָּה אֲצִלִּי מְאוֹם, אֲדַרְבֶּה,
 נִסּוּ אוֹתִי בְּכָל מֵינֵי נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים לְעֹזֵב אֶת רַבְּנוּ ז"ל,

להתחרט על ההתקרבות לרבנו ז"ל, להתחרט על מה שפרסמתי וְאֲנִי מִפְרָסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא רַק שְׂאִין יְכוּלִים לְהַפְחִידֵנִי וּלְרַחֵקֵנִי, אֲלֵא אֲדַרְבֶּה, כְּכֹל שְׂדוּחִים אוֹתִי אַחֲרָה, אֲנִי מִתְקַדֵּם אֵלַי פְּרָסְאוֹת קְדִימָה, בְּכֹל פַּעַם שְׂדוּחִים אוֹתִי חֲזָרָה, אֲנִי מִתְקַדֵּם יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְלָכֵן קָשָׁה לִי מְאֹד לְהִסְבִּיר – הֵן לְבַחוּרִים הַצְּעִירִים, הֵן לְאַבְרָכִים הַצְּעִירִים, וְהֵן לְאַבְרָכִים שֶׁהִקִּימוּ כְּבָר מִשְׁפָּחָה, וְהֵן לְמַבְגָּרִים יוֹתֵר, מֵה זֶה לְהִיּוֹת מְקַרָּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, מֵהוּ גֹדֵל הַזְּכוּת הַזֹּה, אִי אֶפְשֶׁר לְהִסְבִּיר כָּלֵל וּכְלָל!

הָיָה צְדִיק קְדוֹשׁ בְּשֵׁם: רַבִּי שְׁלוֹם שְׁכָנָא מְפֹרָהוּבֵי־שֵׁט זי"ע, הוּא הָיָה בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי אַבְרָהָם הַמְּלֹאךְ זי"ע, שֶׁהָיָה הֵבֵן שֶׁל הַמַּגִּיד הַקְדוֹשׁ מִמְּעֻזְרֵיטֶשׁ זי"ע. רַבְּנוּ ז"ל כְּשֶׁאָמַר אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חָלַק א', סִימָן י"ד, הַזְּכִיר שֵׁם מַעֲנֵן הַסֵּפֶד, שְׂאִין מִסְפִּידִים בַּחֲנֻפָּה, וְזֶה הָיָה הַסֵּפֶד עַל רַבִּי שְׁלוֹם שְׁכָנָא מְפֹרָהוּבֵי־שֵׁט, שֶׁאָמַר אֹז: כְּשֶׁהוֹלֵךְ אֹר גְּדוֹל מִן הָעוֹלָם, בָּא חֲשֵׁךְ גְּדוֹל, וְהוּא כְּנוֹן דְּבָרִים אֵלּוּ עַל הַצְּדִיק הַקְדוֹשׁ הַזֶּה. וְאִם רַבְּנוּ ז"ל אֹמֵר עָלָיו, שֶׁהוּא אֹר גְּדוֹל שֶׁהוֹלֵךְ, נִתְאָר לְעַצְמֵנוּ גְּדוּלוֹתוֹ וְכוּ'. אָבִיו הָיָה רַבִּי אַבְרָהָם הַמְּלֹאךְ, כִּי לֹא הָיָה בְּגֵדֵר אָדָם כָּלֵל, שֶׁהָיָה בְּנוֹ שֶׁל הַמַּגִּיד הַקְדוֹשׁ מִמְּעֻזְרֵיטֶשׁ זי"ע, תִּלְמִיד הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ זי"ע. לְמַגִּיד מִמְּעֻזְרֵיטֶשׁ הָיָה הַמוֹן תִּלְמִידִים, אֶחָד מִתִּלְמִידָיו הָיָה 'בַּעַל הַתְּנִיא' זי"ע, וְאָמַר לוֹ הַמַּגִּיד: אַתָּה תִּלְמַד נִגְלָה עִם בְּנֵי רַבִּי אַבְרָהָם, וְהוּא יִלְמַד אוֹתְךָ נִסְתָּר; וּבְאֵמַת מִי שֶׁמִּתְבּוֹנֵן בְּסֵפֶר הַתְּנִיא, מִשְׁתוֹמֵם מַעֲצָם הַעֲמֻקּוֹת שְׂבֻזָּה, עֲמַק נוֹרָא וְאִים. הַרְבֵּי מִבְּרֵדֵיטֶשׁ זי"ע אָמַר פַּעַם לְמַחְתָּנוּ 'בַּעַל הַתְּנִיא': מַחְתָּן, אֵיךְ לְקַחְתֶּם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל-כֶּף גְּדוֹל, וְהַכְּנִסְתֶּם אוֹתוֹ בְּסֵפֶר כָּל-כֶּף קֶטָן?! אֹז נִתְאָר לְעַצְמֵנוּ מִמִּי מְדַבֵּר פֹּה! מְאֻנְשִׁים קְדוּשִׁים עָלֵינוּ, שְׁלֹא הִסִּיחוּ דַעַת כְּרַגַּע מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ, הֵיִשׁ לָנוּ הַשְּׂגָה בְּזֶה?! הֲלוֹאֵי שְׂאֵנוּ דַקָּה אַחַת נִחְשָׁב מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִצָּא בַחוּץ וְנִסְתַּכַּל לְשָׁמַיִם וְנֹאמַר: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, אֵינְנִי רוֹצֶה כָּלוּם רַק אוֹתְךָ", הֲלוֹאֵי שְׂנַעֲשֶׂה כֶּךָ... הַנְּבִיא אֹמֵר (ישעיה מ, כו): "שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם

וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. תִּתְבוּנְנוּ עַל הַשָּׁמַיִם, עַל הַשָּׁמַשׁ, יָרֵחַ וְכוּכָבִים, וְתִרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. הָאֵם אָנוּ חוֹשְׁבִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דָקָה אַחַת בְּיוֹם? ! לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, רַב הַיּוֹם וְהַלֵּילָה מִחֲנוּ מְלֵא זְמַה, נְאוּף, תְּאוּת רְעוּת — תְּאוּת מְמוֹן, גּוֹנְבִים וְגוֹזְלִים, אֶת מִי נִטְעָה?! הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אֶתְנוּ, עִמָּנוּ וְאַצְלָנוּ, תִּשְׁכַּחוּ עִכְשָׁו מִהַכֹּל, תִּשְׁבוּ בְּשִׁקֹּט כַּמָּה דְקוּת וְתִתְבוּנְנוּ, שֶׁהִנֵּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֹה. תִּשְׁכַּחוּ עִכְשָׁו מִהָעוֹלָם הַזֶּה, תִּחְשְׁבוּ שְׂאֲתֵם יוֹשְׁבִים בְּשָׁמַיִם. וְהָבֵה נִהְיָה גְלוּיִים, הָאֵם אָנוּ חוֹשְׁבִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל שְׁעָה וְרַגְעַ? ! הַלֹּאִי דָקָה אַחַת בְּיוֹם! וְהִנֵּה רַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר תוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י"ד, וּמְזַכֵּיר שֵׁם שׁוֹרָה אַחַת: אֵין מִסְפִּידִים בְּחִנּוּכָה, שְׁזֵה הַהֶסְפֵּד, אוֹמֵר מוֹהַר"ן ז"ל, מְכֻוֹן עַל רַבִּי שְׁלוֹם שְׁכָנָא מִפְּרוּהוּבִישׁט, בְּנוּ שֶׁל הַמְּלֶאךָ, שְׁלֵא הִיָּה בְּגֵדֵר אָדָם, וְלֹא יָדַע כְּלוּם מַה קוֹרָה בְּזֵה הָעוֹלָם, עַד שְׂאָבִיו הַמַּגִּיד הַצָּרָף לוֹמֵר לְבַעַל הַתְּנִיָּא' — לֵךְ תִּלְמַד עִם בְּנֵי נִגְלָה, לִידַע שִׁישׁ עוֹלָם הַזֶּה, שִׁישׁ אִשָּׁה, שְׂצָרִיכִים לְהִתְחַתֵּן, צָרִיכִים לְהִבְיֵא יְלָדִים, שְׁתוּכַל לְהוֹרִידוֹ לְזֵה הָעוֹלָם. הִישׁ לָנוּ מִשְׁגַּ מַּה זֶה רוֹחֲנִיּוֹת, מַה זֶה צִדִּיקִים?! כָּל הָרֹאשׁ שְׁלֵהֶם רַק בְּרוּחֲנִיּוֹת אֱלֹקוֹת! הָאֵם אָנוּ חוֹשְׁבִים מְדַבְּרִים כְּאֵלוּ? ! לְהִיּוֹת בְּטִלִּים וּמְבַטְלִים לְגַמְרֵי לֹאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. אָנוּ רוֹאִים אֲנָשִׁים שְׂעָבְרוּ עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, כָּל הַעֲבֻרוֹת שְׂבַעֵוֹלָם, וְהַתְּקַרְבוּ לְרַבְנוּ ז"ל; לְמָה הַסֵּמ"ך-מ"ם כָּל-כַּף מִפְּחַד מְרַבְנוּ ז"ל? כִּי רַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שְׁהַצִּדִּיק נִכְנָס בְּתוֹךְ בַּיִת הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, עַד שְׂצָרִיף לְהַקִּיא אֶת כָּל הַנְּפֹשׁוֹת שְׂבַלַע, אֶל רַבִּי כְּזֵה אָנוּ מְקַרְבִּים! וְלִכְן הַחוֹשְׁבִים אַתֶּם שְׁהַסֵּמ"ך-מ"ם יֵשֵׁב בְּשִׁקֹּט?! אֵלֵא יַעֲשֶׂה כָּל מִיּוֹנֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֵוֹלָם לְמַחֵק אֶת רַבְנוּ ז"ל. וְהִנֵּה רָאָה, שְׂאֵת רַבְנוּ ז"ל אֵינוּ יְכוּל לְבַטֵּל, אֲזִי לְקַח עֲצָמוֹ עַל מוֹהַר"ן ז"ל, שְׁגִלָּה וּפְרָסָם אֶת רַבְנוּ ז"ל בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה. אֵילוּ יִסּוּרִים קִבֵּל מוֹהַר"ן ז"ל; הָיוּ לוֹ שְׂשֵׁה יְלָדִים, וּמְכַל בֵּן הָיוּ לוֹ צָרוֹת אַחֲרוֹת, וְהִיתָה לוֹ בֵּית אַחַת, וְאֵילוּ צָרוֹת הָיוּ לוֹ מִמֶּנָּה! הִיָּה לָהּ בַּעַל צִדִּיק קְדוּשׁ, וּבָאָה לְאִבֵּיהָ וְאָמְרָה: "אֵינִנִּי רוֹצָה מְלֶאךָ, אֲנִי רוֹצָה בַּעַל שֶׁהוּא אָדָם" וְכוּ', וְנִסָּה לְשַׁדְּלָה שְׁלֵא תִתְגַּרֵּשׁ, וּלְבַסוּף הַתְּגַרְשָׁה וְכוּ', אָבֵל

מוהרנ"ת ז"ל קבל על עצמו: "לא אכפת לי, אגלה ואפרסם את רבנו ז"ל בכל העולם", ורדפוהו עד חרמה, הכניסוהו במאסר וכו' וכו', ומאז ועד היום, כל מי שמגלה ומפרסם את רבנו ז"ל, צריך לסבל הרבה מאד.

עזרני הקדוש-ברוך-הוא משנת תשכ"ד עד תשמ"ו — משך עשרים ושנים שנה, שאני מגלה ומפרסם את רבנו ז"ל בכל העולם כלו! אילו מכות אני מקבל, אילו צרות ויסורים אני סובל — רק הקדוש-ברוך-הוא יודע, דיקא מאלו האנשים שעזרתי להם, אלו האנשים שהוצאתי מהבוץ, אנשים שעברו על כל התורה כלה. מילא יש לה תקנה, אתה יכול לתקן הכל, אבל שב בצד, לה לקרן זוית בין תנור לכירים ותעשה תשובה, אל תבזה את רבך שלמד עמך תורה, הרבי שלך שעזר לה, שהקים אותך ובנה אותך, שב בשקט, תפיר את מקומך, זכר היטב היטב איך הרבי מסר נפשו בעבורך, ועכשו אתה חושב שהגעפת למדרגה?! אדרבה, תערך לעצמך חשבון הנפש — אם בשעה שהיית רחוק לגמרי, הצדיק הזה יכול היה לקחת אותך ולהוציאך מהבוץ, ולהעלותך אל מה שעזרתי אתה חושב שאתה, על אחת כמה וכמה אם היית מציתו, היה מוליךך לדברים כאלו, שאינך מתאר ומשער כלל... זו ההתקרבות אל רבנו ז"ל!

רבנו ז"ל אומר שורה אחת בלקוטי-מוהר"ן על צדיק קדוש, שהוא רבי שלום שכנא מפרוהובישט, בנו של המלאך, שהמגיד ממעזריטש הצריך לומר ל'בעל התניא' ללמד עמו נגלה, והוא ילמד אתו נסתר; מדבר פה מנשמות קדושות, אנשים שהם אש אכלה אש, קדושים וטהורים, ואין מדבר מאנשים פגומים שעברו על כל העברות שבתורה, אשר מנסים להתנשא על זולתם וכו'.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יט), על הפסוק (שמות טז, כט): "שבו איש תחתיו, ואל יצא איש ממקומו", הצדיק הוא קדשת שבת, הצדיק הוא אור משיח, מה הוא מאיר בנו? "שבו איש תחתיו, ואל יצא איש ממקומו", לכל הפחות אל תצא ממך,

אל תַעֲשֶׂה מִמֶּךָ אִיזוּ יְשׁוּת וְגֵאוּת, כִּי אִם כַּמָּה רִיקִים וּפְחוּזִים רָצִים
אֲחֵרֶיךָ, אֵל תַּחֲשֹׁב שְׁכָבֶר תִּקְנֶת מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵל תִּשְׁכַּח מִי עֶזְרֶךָ לְךָ,
וְאֵל תֵּצֵא כַּנְגֵד רַבֶּךָ, חֵס וְשְׁלוֹם!

זו הַהֲתַקְרְבוּת אֵל רַבְּנוּ ו'ל, שְׁכַל-כֶּךָ קֶשֶׁה לְהִסְבִּיר לְבְנֵי-אָדָם.
רַבְּנוּ ו'ל הַשְּׂאִיר לָנוּ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", כֹּל זְמַן שְׂאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ
אֶת סִפְרוֹ בְּעַל-פֶּה, אֵינוֹ יָכוֹל לֹמַר שֶׁהוּא מְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו'ל, כֹּל
זְמַן שְׂאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֶת "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" בְּעַל-פֶּה, הוּא עֲדִין יֵשֵׁן,
כֹּל זְמַן שְׂאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ "סְפֵר-הַמַּדּוֹת" בְּעַל-פֶּה, אֵיךְ יֵדַע מֵהֵן
הַמַּדּוֹת הַטּוֹבוֹת?! וְזֶה קֶשֶׁה מְאֹד לְהַחֲדִיר בְּבְנֵי-אָדָם.

כְּשֶׁאֲנִי זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו'ל בְּבַחְרוּתִי, לֹא יוֹדַעְתִּי
'חֻכְמוֹת', יוֹדַעְתִּי שֶׁהַסְּפָרִים — הֵם הֵם רַבְּנוּ ו'ל! וְחֻזְרָתִי עוֹד וְעוֹד
וְעוֹד עַל סְפָרֵי רַבְּנוּ ו'ל בְּלִי הַפֶּסֶק, וְעַד עַתָּה אֲנִי מִתְמַיֵּד בְּסְפָרֵי
רַבְּנוּ ו'ל, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ לִי אֶת
רַבְּנוּ ו'ל, וְעַלִּי לְפָרְסְמוֹ וּלְגַלּוֹתוֹ בְּכָל הָעוֹלָם. אֲבִדְתִּי אֶת שְׁמִי, אֶת
הוֹנִי, אֶת אוֹנִי, כִּי כַחוֹתִי אָזְלוּ, אֶת בְּרִיאוּתִי, אֶת אֲנָשִׁי, וְלֹא מְעַנְּנִן
אוֹתִי כְּלוּם, אֲנִי אֲמַשִּׁיךְ לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם! מִמִּי
אֲנוּ מְדַבְּרִים? מִצַּדִּיקִים קְדוֹשִׁים שֶׁהֵיוּ דְבוּקִים בְּהַקְדוּשַׁת-בְּרוּךְ-הוּא!

רַבְּנוּ ו'ל אָמַר פַּעַם: עִם הַקְּטָן שְׁבֹאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ יִהְיוּ נְעֻשִׁים
דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר עִם גְּדוּלֵי הַצַּדִּיקִים לֹא נַעֲשֶׂה. מִי הֵם הַקְּטָנִים?
אֲנַחְנוּ. אֵינָנו יוֹדְעִים עֲדִין מְאוּמָה, אֲבָל אִם נִהְיֶה מְסוּרִים לְרַבְּנוּ
ו'ל, אִם נִהְיֶה מְסוּרִים לְצַדִּיקִים, אֲזִי נִזְכֶּה לְמָה שְׁרַבְּנוּ ו'ל אָמַר:
אֲנִי יָכוֹל לְהִבְיָאֲכֶם לְדַרְגָּה כְּזוֹ, שְׁצַדִּיקִים קְדוֹשִׁים לֹא הִגִּיעוּ.

רַבִּי שְׁלוֹם שְׁכָנָא מְפֹרָהוּבִישֵׁט הִיָּה נִכְדוֹ שֶׁל הַמַּגִּיד
מִמַּעֲזְרִיטְש, וּמִצַּד אֲשֶׁתּוֹ הִיָּה נִכְדֵּי רַבִּי נַחוּם מִטְּשַׁעְרֵנוּבֵּל —
תְּלִמִּיד הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע. מִי הִיָּה הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב? אוֹמַר
רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁהִיָּה רַבִּי עַל רַבּוֹת רַבּוֹת רַבּוֹת עוֹלָמוֹת, הִיָּשׁ לָנוּ
מִשָּׁג בְּגִדְלָתוֹ?! אוֹר כְּזֶה שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

אֶחָד מִתְּלִמִּידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, הִיָּה הַרְבֵּי רַבִּי

אֵלִימֶלֶךְ מְלִיז'עֵנְסֶק זי"ע, שְׁהִיָּה כָּל-כָּף גָּדוֹל, אֲשֶׁר מִי שְׁלוּמֵד
בְּסִפְרוֹ 'נַעַם אֵלִימֶלֶךְ', מִתְפַּלֵּא שְׁהִיָּה פֶּעַם צְדִיק כְּזֶה בְּזֶה הָעוֹלָם,
שֶׁרַק מְדַבֵּר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּכְשֶׁהֵבִיאוּ לְרַבְּנוּ ז"ל אֶת סִפְרוֹ,
הִתְלַהֵב מְאֹד וְאָמַר: אָף-עַל-פִּי שְׁהִסְפֵּר 'נַעַם אֵלִימֶלֶךְ' מְאֹד גָּדוֹל,
אָבֵל בְּעַל הַמַּחְבֵּר הִרְבֵּה יוֹתֵר גָּדוֹל מִסִּפְרוֹ. וּפֶעַם הִפְלִיג רַבְּנוּ ז"ל
בְּמַעֲלָתוֹ וְאָמַר, שֶׁהוּא אֶחָד מֵהַשְּׂמוּנָה זְקֵנִים הַמּוֹבָאִים בְּסִפּוּרֵי-
מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג מִיּוֹם רֵאשׁוֹן, נִתְאָר לְעַצְמָנוּ מֵהִי גְדֻלָּתוֹ!

וְהַרְבֵּי רַבֵּי אֵלִימֶלֶךְ זי"ע תָּמִיד הָיָה בּוֹכֵה: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם,
מֶלֶךְ, מֶלֶךְ חֹטָא לְפָנֶיךָ", כִּי הַחֲזִיק עֲצָמוֹ לֵלֵא כְּלוּם. וְאוֹמְרִים עֲלָיו,
שְׂאֵף פֶּעַם לֹא חֹטָא, וְהַחֹטָא הִיחִיד שְׂמָצָא בְּעַצְמוֹ — כְּשֶׁהָיָה תִּינוּק
בֶּן כַּמָּה חֲדָשִׁים, וַיִּנָּק מֵאִמּוֹ, הָיָה טוֹפֵחַ עָלָיָהּ בְּשֵׁתִי יָדָיו כְּדֶרֶךְ
תִּינוּק, וְזֶה הַחֹטָא הִיחִידִי שְׂמָצָא בְּעַצְמוֹ!

וּמַהֵיכֵן יָדְעוּ דָּבָר זֶה? פֶּעַם אַחַת בְּעָרֵב שַׁבָּת, יָשַׁב הַרְבֵּי רַבֵּי
אֵלִימֶלֶךְ וְלָמַד, וְהִכִּין עֲצָמוֹ לְכַבּוֹד שַׁבָּת, וְהִנֵּה שָׁמַע קוֹלוֹת
מִהַמַּטְבָּח, אֲזִי רָץ תַּכְף-וּמָדָה, וְרָאָה אֶת בִּתּוֹ מִחֲזִיקָה אֶת תִּינוּקָה,
וְהַתִּינוּק צוֹרֵחַ כְּדֶרֶךְ תִּינוּקוֹת, וְתוֹף כְּדִי שְׁנַעֲנַעָה אוֹתוֹ אִמּוֹ
לְהַשְׁקִיטוֹ וְלְהַרְגִיעוֹ, הָיָה מִכָּה בַּהּ בְּרִגְלָיו וּבִידָיו כְּדֶרֶךְ תִּינוּק. וְהַחֵל
לְבַכּוֹת הַרְבֵּי רַבֵּי אֵלִימֶלֶךְ וְאָמַר: מִכִּים אֶת אִמָּא?! וְהִנֵּה רָצָה
הַסַּבָּתָא — אִמּוֹ שֶׁל הַרְבֵּי רַבֵּי אֵלִימֶלֶךְ, וְשָׂאָלָה: מַה קָּרָה?! וְסִפֵּר
לָהּ הַרְבֵּי, שֶׁהַתִּינוּק מָכָה אֶת אִמּוֹ, וְעָנְתָהּ וְאָמְרָה: וּמַה בְּכָךְ?! הֲלֹא
גַּם אַתָּה בְּהִיוֹתְךָ תִּינוּק עָשִׂיתָ לִּי כֵּן?! וּבְכָה הַרְבֵּה מְאֹד וְצָעַק:
"אוֹי, מֶלֶךְ, מֶלֶךְ, אֵיךְ הִפִּיתָ אֶת אִמָּךְ?! וְרָץ לְתַנּוּר, וְהִכְנִיס אֶת
שְׁתֵּי יָדָיו לְאֵשׁ, עַל שֶׁהֵן הִכּוּ אֶת אִמּוֹ וְכוּ'. זֶה הָיָה הַרְבֵּי רַבֵּי
אֵלִימֶלֶךְ!! וְאֵיךְ יִתְכַן, אִם-כֵּן, שֶׁהֵיּוֹם כָּל רֵיק וּפּוֹחַז מִחִפּוּשׁ שְׁרָרָה,
וְנַעֲשֵׂה מְנַהֵיג?!

נִתְאָר לְעַצְמָנוּ מִי הָיָה הַרְבֵּי רַבֵּי אֵלִימֶלֶךְ, וְאָף-עַל-פִּי-כֵן בְּקִשׁ
מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְרִאוֹת אֶת
הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ"; וּפָעַל בְּתַפְלָתוֹ, כְּשִׁיצָא בַּחוּץ, רָאָה לְפָתַע
חֲתִיכַת אֵשׁ גְּדוֹלָה מְאֹד יוֹרֶדֶת מֵהַשָּׁמַיִם עַד הָאָרֶץ, וְהָיָה קוֹל רַעַשׁ

גָּדוֹל, וְיֵצְאוּ שְׁשִׁים רְבוּא נְצוּצוֹת, וְשָׁמַע קוֹל: "אֲנִי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, וְכָל הַשְּׁשִׁים רְבוּא, הֵם שְׁשִׁים רְבוּא נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב כָּלוּל מִכֻּלָּם". וְנִבְהַל מְאֹד, וְלָקַח תִּכְף-וּמְיָד אַרְבָּעָה מְקָלוֹת, וְהִנִּיחָם בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה, הֵיכָן שֶׁהָאֵשׁ יֵרְדֶה, וְהִנִּיחַ צוֹנָאָה לְתַלְמִידוֹ, בַּעַל מַחְבֵּר 'מְאוּר וְשִׁמְשׁ' זי"ע — כָּאֵן אֲנִי רוֹצֶה לְהַקְבֵּר.

נִמְצָא מְכַל זֶה, גְּדֻלַּת הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים, מִי הִיָּה הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, אוֹר שֶׁכָּלוּל מִשְׁשִׁים רְבוּא נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֵף אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'): שֶׁהַצְּדִיק כָּלוּל מִשְׁשִׁים רְבוּא נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁעָלָה מֹשֶׁה רַבְּנֵנוּ לְשָׁמַיִם, וְרָצוּ הַמַּלְאָכִים לְהִזְיָקוֹ, אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֲחִזּוּ בְּכֹסֶס כְּבוֹדִי, וְאַל תִּפְחַד. וְשׂוֹאֵל רַבְּנֵנוּ ז"ל מִדּוֹעַ? כִּי שֵׁם שְׁשִׁים רְבוּא נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ אִם יְהוּדִים מַחְזִיקִים עֲצָמָם בְּיַחַד עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵינן יְכוּלִים לַעֲשׂוֹתָם דְּבַר. מֹשֶׁה רַבְּנֵנוּ מָסַר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּר כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרָצָה שֶׁכֻּלָּם יִתְקַרְבוּ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָתוּב בַּזֶּהָר, שֶׁהֵלֶךְ כָּל הַזְּמַן בְּמַחְשָׁבָה זוֹ — אֵיךְ אֲנִי יְכוּל לְהַכְנִיס בְּעַם יִשְׂרָאֵל שִׂיאֵהֶבּוּ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁאֲנִי אוֹהֵב אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שִׁיפְחָדוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּפִי שֶׁאֲנִי מְפַחַד. וְהִנֵּה אֶת כָּל זֶה רוֹצֶה רַבְּנֵנוּ ז"ל לְהַכְנִיס בְּנוֹ. אִם נִקְבַּל עַל עֲצָמָנוּ לְלַמַּד הַרְבֵּה "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", עַד שֶׁנִּדְעוּ בַּעַל-פֶּה, אִם נִלְמַד הַרְבֵּה "סְפֹרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", עַד שֶׁנִּדְעוּ בַּעַל-פֶּה, אִם נִלְמַד הַרְבֵּה "סְפֹרֵי-הַמַּדּוֹת", עַד שֶׁנִּדְעוּ בַּעַל-פֶּה. מִי מֵאֲתָנוּ מְקַבֵּל זֹאת עַל עֲצָמוֹ?!

כְּשֶׁהֵייתִי בְּגִיל שֶׁשֶׁ-עֲשָׂרָה, קִבַּלְתִּי עַל עֲצָמִי, וְחִזְרְתִּי כָּל-כָּף הַרְבֵּה פְּעָמִים עַל ה"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", עַד שֶׁאִם תִּחְתְּכוּ לִי גִיד — לֹא יֵצֵא דָם, אֲלֹא "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", וְלֹא מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לִי רֹאשׁ טוֹב, אֲלֹא הַתְּמִדְתִּי בְּזֶה הַרְבֵּה מְאֹד בְּחִשּׁוּקָה עֲזָה.

תִּרְאוּ אֵיךְ הִצִּיקוּ לִי כָּל מֵינֵי אֲנָשֵׁי דְלָא מְעַלִּי, רִיקִים וּפּוֹחֲזִים, וְגִזְלוּ אוֹתִי, וְעָשׂוּ לִי כָּל מֵינֵי עוֹל, אֲבָל אֶת אֶת ה"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן" לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְטַל מִמֶּנִּי, וְכֵן אֶת "סְפֹרֵי-הַמַּדּוֹת" וְ"סְפֹרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", שֶׁחִזְרְתִּי עֲלֵיהֶם פְּעָמִים אֵינן מְסֻפְּרִים. וְעַל כָּלֵם "לְקוּטִי-

הלכות" חזרתי הרבה מאד, ולכן אף שהתנכלו לי אנשי בליעל, ועלילות שוא ורשע העלילו עלי, אשר זו גזרה מן השמים, אבל את ספרי רבנו ז"ל אין יכולים לקחת ממני! כי זה בתוך הדם שלי.

מה שיהיה עמי — לא מענין אותי, ולא אכפת לי, אף מה שאכפת לי ומענין אותי, שכל זמן שאחיה, אדבר מרבנו ז"ל, ואפרסם את רבנו ז"ל, ואפיץ את אור רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ואקרב את כל עם ישראל אל הקדוש-ברוך-הוא דרך רבנו ז"ל, ולא אנוח ולא אשקט, עד שאביא מליון יהודים לציון רבנו ז"ל באומן.

לא תארתני ולא שערתי כלל, שאבוא ליבנאל, ולא פחות ולא יותר שיקום עלי הסמ"ך-מ"ם בעצמו, אשר הוא עומד תחת כל ההסתות הפרועות, וכך אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן כ'): הנואפים לרב הם בעלי מריבה לצדיקים; אם תראו אחד מדבר על צדיק — תדעו לכם שזהו נואף, כי לא ידבר אחד על הצדיק, אלא אם, רחמנא לצלן, עבר עברה חמורה, כי כך אומרים חכמינו הקדושים (תענית ז'): כל אדם שיש בו עזות פנים, סוף נכשל בעברה; אם יש ריק ופוחז המדבר על הצדיק, ובפרט צדיק שעזר לכם, תדעו שעבר עברה חמורה; ולדאבוננו, היום הדור חולה מאד, ואנשים עוברים על עברות נוראות של גלוי עריות, ומי שמדבר נגד הצדיק, סימן שהוא פגום מאד.

על-כל-פנים רבנו ז"ל מגלה לנו סודות כאלו, שצדיקים מדור קודם לא זכו לזה, רבנו ז"ל אומר על הצדיק הקדוש רבי פינחס מקאריץ זי"ע, שהיה חד בדורו, וכן אומר: אשרי העינים שראו את רבי פינחס.

והנה היתה תקופה, שהצדיק הקדוש רבי פינחס מקאריץ זי"ע, היה גר בעיר אסטרהא, ושם היה צדיק בשם רבי ייבי, שהיה תלמיד הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע. ופעם בא הצדיק הקדוש רבי נחום מטשערנובל זי"ע עם נכדו ר' שלום שכנא זי"ע לשבות בשבת אצל הצדיק הקדוש רבי פינחס מקאריץ זי"ע, והגיעו ביום חמישי. ומה ראו לנגד עיניהם? שהצדיק עומד במטבח, ומכין את הדגים לכבוד

שַׁבָּת. (פי הצדיקים הקדושים היו מבשלים בעצמם לכבוד שַׁבָּת).
 ובאמצע הכנתו קפץ לכוון הארון, ולקח פלפל שחור לתבל את
 הדגים. ר' שלום שכנא, שהיה אז צעיר מאד, בראותו זאת –
 חייך. הצדיק הקדוש רבי פינחס מקאריץ שם לב לזה, והיתה לו
 חלישות הדעת, שאברך צעיר מחיך, ולא אמר דבר. והנה כשהגיע
 יום ששי, הכינו עצמם לשַׁבָּת, והיו בטוחים שיאכלו אצל הצדיק
 רבי פינחס מקאריץ, בא הצדיק ר' ייבי, ואמר לרבי פינחס: הנה
 יש לך שני אורחים צדיקים, תנו לי אחד וכו', ואמר לו הרבי: קח
 את הצעיר. והתארח ר' שלום אצל ר' ייבי, וכשסימו את הסעדה
 הלכו לצדיק רבי פינחס מקאריץ. ולא יכול אז רבי פינחס להתאפק,
 ושאל את ר' שלום: מדוע חיכת בשעה שקפצתי, הלא אינך יודע
 שקפצתי אז להקדוש-ברוך-הוא? וענה ר' שלום: רבי, רבי, ידיעתי
 את זאת, אבל חיכתי למה הצרכתם לרקד ולקפץ לתפס את
 הקדוש-ברוך-הוא, הלא הקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו,
 הוא נמצא גם פה למטה אתנו, ויכולים לתפסו כאן. וענה ואמר לו
 רבי פינחס: אברך, אם הייתי יודע שאמה במדרגה כזו, הייתי
 מזמין להתארח אצלי לשַׁבָּת... נו, נו, אברך צעיר, בעל מדרגה
 כל-כך גבוהה, הייתכן?!

אתם יודעים מיהו רבנו ז"ל? ! שלוקח אנשים פחותים כמונו,
 שאין עברה אחת בעולם שלא עברנו עליה, ומכניס בנו האור אין
 סוף, שגם אנו נזכה להפיר שהקדוש-ברוך-הוא פה, עכשו אתם
 יכולים לתאר מיהו רבנו ז"ל? ! מהו האור של רבנו ז"ל? ! שמגלה
 אלקות!

הייתי מייעץ לכלכם לעשות בכל יום שעור בספר שו"ת "אשר
 בנחל", שעד עכשו נדפסו כבר עשרים ושנים כרכים, ועכשו
 עומדים לצאת עוד שני כרכים, ואשרי מי שיהיה לו חלק בזה,
 ויזכה לעזר להדפיס כרך אחד, ואני מבטיח לו, שתהיה לו ישועה,
 ומי שיעין בכל יום בכמה מכתבים "אשר בנחל", גם הוא יראה
 מלא כל הארץ כבודו, ואשרי ואשרי מי שיעשה לעצמו קביעות
 ללמד בכל יום ב"אוצר הקונטרסים", אזי מבטח לו, שאף פעם לא

יְהִיָּה בְּמִרְרוֹת וּבְדַכְאוֹן, וְאִף פַּעַם לֹא יִתְיַאֵשׁ מִחַיָּו, הוּא לֹא יִרְצֶה כְּלוּם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק אֶת הַבּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים.

לָמָּה אַתֶּם מְסִתּוֹכְבִּים בְּדַכְאוֹן, בְּעֻצְבוֹת וּבְמִרְרוֹת? כִּי בְּמָקוֹם לְחֹשֶׁב מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמַלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, בְּמָקוֹם לְהִתְעַנֵּג מִזֵּיו הַשְּׂכִינָה שְׁלֵמֵרָאָה עֵינֵכֶם, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב מִצְרוּתָיו וּמִבְּעִיּוּתָיו. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנֵא דְבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה פ"ו): אִם רְאִיתָ צְרוּת רְעוֹת בָּאוֹת עֲלֶיךָ, רוּץ אֶל חֲדָרֵי תוֹרָה.

תֹּאמְרוּ לִי כְּלַכֶּם, הֲאִם לְמִדְתֶּם הַיּוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, אֲשֶׁר אוֹמֵר הַצְּדִיק הַקְּדוּשׁ רַבִּי יִשְׁשַׁכָּר דָּב מִבְּעֻלֹז זי"ע, שְׁמִי שְׁעוֹשֶׂה כֵן — לֹא יִחַטָּא. וְרַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר: לְמוֹד שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם — זֶהוּ תַקּוּן הַבְּרִית. וּבִשְׁלַחֲן עֲרוּךְ (אֵרַח חַיִּים, סִימָן רַפָּה, סְעִיף ג') אוֹמֵר, שְׁמִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָךְ חָשׁוּב עִם הַצְּבוּר.

אִמְרוּ לִי, הֲאִם אַתֶּם לוֹמְדִים בְּכָל יוֹם שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם?! וְאִם אֵינְכֶם עוֹשִׂים כֵּן, אַל תִּתְלוּנְנוּ אַחֲרֵיכֶם שְׁאַתֶּם בְּעֻצְבוֹת וּבְמִרְרוֹת. הֲאִם כָּל-כֶּךָ קָשָׁה לוֹמֵר פְּסוּק אֶחָד, שְׁנֵי פְּסוּקִים וְכוּ' בְּכָל יוֹם?! וּפְלֵא שְׁאַתֶּם כָּל-כֶּךָ שְׁבוּרִים?! פְּלֵא שְׁאַתֶּם כָּל-כֶּךָ בְּעֻצְבוֹת וּבְדַכְאוֹן?! תֹּאמְרוּ — מְתִי פְתַחְתֶּם חֲמֵשׁ לְאַחֲרוֹנָה?! מִחַפְּשִׁים סִגְלוֹת לְאַרְיִכוֹת יָמִים, וְהִנֵּה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ח'): כָּל הַמְּשָׁלִים פְּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, מְשָׁלִימִים לוֹ יָמָיו וְשָׁנוֹתָיו.

תֹּאמְרוּ לִי אֶת הָאֱמֶת, אִימְתִי פְתַחְתֶּם מְשָׁנוֹת לְלַמֵּד פֶּרֶק אֶחָד לְנִשְׁמַתְכֶם. וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שְׁזָכָה לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִים — אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, אֲבָל אֶפְלוּ פֶּרֶק אֶחָד מְשָׁנוֹת — הֲאִם זָכִיתֶם לְלַמֵּד?! הֲלֹא אִם תַּעֲשׂוּ כֵן, הֵעֵכְבְּרִים בְּקָבֵר לֹא יִגְשׂוּ אֲלֵיכֶם. יָבוֹא הַיּוֹם שְׁתַּצְטַרְכוּ כָּל פֶּרֶק וּפֶרֶק מְשָׁנוֹת, אַל תִּהְיוּ בְּטָלָנִים. וְאִם תִּזְכּוּ לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם, הִבְטִיחַ הָאֱר"י ז"ל, שְׁבֹזָה הוֹרְגִים אֶת הַיָּצָר הָרָע. וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שְׁזָכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא רִשְׁ"י וְתוֹסְפוֹת, זוֹ מִתְּנָה מִן הַשָּׁמַיִם. וְעַל כָּלֵם — אִם אָדָם בָּא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל, לְשַׁפֵּךְ אֶת לְבוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, אִיזָה רַעַשׁ הוּא

עוֹשֶׂה, אֲפֹלוּ שִׁיְהִי אָדָם הַכִּי גְרוּעַ, אֲבָל אִם בָּא בְּכָל יוֹם לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עַיֵן בְּרִכּוֹת טז.), שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל הַעֲוֹנוֹת. וּכְדָגְמַת נְהָר, שֶׁכָּל טָמֵא הַנִּכְנָס בּוֹ — יוֹצֵא טְהוֹר, כְּמוֹ-כֵן הַנִּכְנָס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת טָמֵא, וְאוֹמֵר: קִדְשָׁה וּבִרְכוּ, אֲמֵן יְהִי שְׁמֵיהּ רַבָּה וְכוּ', יוֹצֵא טְהוֹר. כְּתוּב בַּסֵּפֶר "שֶׁבֶט מוֹסֵר": בֵּית-הַכְּנֶסֶת זֶה גֵּן-עֵדֶן לְצַדִּיקִים, וְגִיהֵנוֹם לְרָשָׁעִים. צַדִּיק מְלֵא שְׂמֵחָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יִצְאֵתִי מִבֵּיתִי, עֲכָשׁוּ אֲנִי מִתְּפִלָּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רָשָׁע חוֹשֵׁב — אֵיזָה גִיהֵנוֹם כָּאֵן, אֵינִן לִי סִבְלָנוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן הוּא מְדַבֵּר עִם פְּלוֹנִי וְאֶלמוֹנִי וְכוּ' וְכוּ'. וְאוֹמְרִים בְּשֵׁם צַדִּיק קְדוֹשׁ, שֶׁפָּרַשׁ אֶת הַפְּסוּק (שְׁמוֹת יד, יד): "ה' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישוּן", לְמִי אֵינִן צְרוּת, לְמִי אֵינִן מַחְלֶקֶת וְכוּ', לְכָל אֶחָד יֵשׁ צְרוּת וּדְאָגוֹת וּבְעִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'. תַּחְבוּנָנוּ מָה עוֹבֵר עָלַי, אֲנָשִׁים שֶׁגִּדְלַתִּי, שֶׁטַּפְּחָתִי וְעוֹרָתִי לָהֶם, מְדַבְּרִים עָלַי כָּל דָּבָר אֲסוּר, וְרַק רוֹצִים לְשַׁבֵּר אוֹתִי, אֵךְ לֹא יִצְלִיחוּ. וְהִנֵּה פָּרַשׁ הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ כִּךְ: הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקַּח אֶת הַמְּלַחְמָה שְׁלָכֶם, רַק בְּתַנְאֵי אֶחָד — וְאַתֶּם תַּחֲרִישוּן, שֶׁבְּאֲמִצַּע הַתְּפִלָּה אֵינִן מְדַבְּרִים. הַצַּדִּיק רַבִּי יַעֲקֹב יוֹסֵף, הַמְּכַנֶּה ר' יִיבִי מְאוֹסְטֵרְהָא זַצ"ל, חֲבַר סֵפֶר "מוֹרָא מְקַדְשׁ", וּבוֹ מְדַבֵּר מִקְדָּשֵׁת בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְהִיא כְּדֹאֵי, שֶׁכָּל אֶחָד יִרְכַּשׁ אוֹתוֹ.

נִכְנָסִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, בְּלְבוּשׁ הוֹלָם, כִּי בָּאִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הִנֵּה אֶתְמוּל הִיא תִּשְׁעָה בְּאָב, בְּכִינוּנוֹ עַל חֲרַבֵּן בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ, וְהֵינּוּ בְּטוּחִים, שְׁבֵית-הַמְּקַדָּשׁ יִבְנֶה, וְעַדִּין לֹא זָכִינוּ, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה כד.) עַל הַפְּסוּק (יחזקאל יא, טז): "וְאֵהִי לָהֶם לְמַקְדָּשׁ מְעֻט" — אֵלוֹ בְּתֵי כְּנֶסִיּוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת; כְּמָה צְרִיף לְשִׁמּוֹר בְּכַבוֹד בֵּית-הַכְּנֶסֶת, אִם הֵינּוּ צְרִיכִים לְהַכְּנִס לְפָגֶשׁ נְשִׂיא מְעַצְמָה וְכוּ', הֲלֹא הֵינּוּ לְבוּשִׁים בְּמִיטָב בְּגָדֵינוּ, בַּחֲלִיפָה מְפֹאֶרֶת, בְּנֻעָלִים מְכַבְּדוֹת וְכוּ' וְכוּ', עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה צְרִיף לְשִׁמּוֹר כְּשֶׁנִּכְנָסִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מְלָכִי הַמְּלָכִים.

הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ מְאַפְטָא זי"ע הִיא מְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל יְהוּדֵי, אֲבָל כְּשֶׁרָאָה יְהוּדֵי הַמְּזוֹלָזֵל בְּקִדְשֵׁת בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, הִיא

מִדְמָה אוֹתוֹ לְבִהמָה, וְהִיא אוֹמֵר לְעֵתִים: הִנֵּה אָנִי רוֹאָה בְקוֹמָה
הַשְּׂנִיָּה שֶׁל בֵּית-הַכְּנֶסֶת, שְׁמִסְתּוֹכְבוֹת שָׁם בְּהֵמוֹת, כִּי־צַד הֵן עָלוּ? !
כִּי הִיא אֲצִלוּ פְּשׁוּט, שָׂאֵם אָדָם אֵינּוּ שׁוֹמֵר עַל כְּבוֹד קִדְשַׁת הַמָּקוֹם,
כַּנְרָאָה הוּא בְּהֵמָה. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: אִם הָיוּ קִיסְרִים וּמְלָכִים יוֹדְעִים
אֵת הַדֶּרֶךְ אֶרֶץ שְׂאֵנִי מִלְּמַד לְאַנְשֵׁי, הָיוּ שׁוֹלְחִים לְדַיְהֵם אֵלַי.

אַבְקֵשׁ מְאֹד, שְׁתַּפְּתְּחוּ בְּכֹל עִיר וְעִיר "הַיְכַל-הַקִּדְּשׁ", שְׁזֵהוּ
הַהֵיכָל שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְכִמּוֹ שְׁמוּכָא בְּדַבְּרֵיו ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן נט); וְאֵל תַּתְּפַּחְדּוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, "הַיְכַל-הַקִּדְּשׁ"
יַעֲמֵד עַל תְּלוּ, וְלֹא יַעֲזוֹר לְכֹל אֱלוֹ הַשְּׁוֹנְאִים וְהַחֹלְקִים אֲשֶׁר מְנַסִּים
לְבַטֵּל אֵת הַקִּדְּשָׁה. וְאוֹי לוֹ לְמִי שְׁנוֹגֵעַ בְּצַדִּיק קְדוֹשׁ, אֲשֶׁר אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ב, י): וְהָיוּ זֵהִיר בְּגַחְלָתָן שֶׁלֹּא תִכְנֶה,
שְׁנִישִׁיכְתָּן נְשִׁיכַת שׁוֹעֵל, וְעַקִּיצְתָּן עַקִּיצַת עַקְרָב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר
הוּא רוֹצֵה לְהַגְבִּיֵהֵנוּ לְמַדְרָגוֹת שֶׁל צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים וְנוֹרָאִים,
צַדִּיקִים הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁלֹּא הִסִּיחוּ דַעְתָּם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כְּרָגַע,
וְאִנְחָנוּ מִגְּשָׁמִים וּמְלַכְלָכִים, וּמִי רוֹצֵה לְהַגְבִּיֵהֵנוּ? הַצַּדִּיק, וְלִהְיֵנוּ
בְּנוֹ הַתְּחִיָּקוֹת, הַתְּעוֹרְרוֹת, נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, שְׁנוֹגֵי־שָׁגָם אִנְחָנוּ
מִרְגִּישִׁים אֱלֻקוֹת. הָאֵם אֵינְנוּ צְרִיכִים לְשִׁמּוֹחַ? !

פְּרִשַׁת הַשְּׁבֻעַ מִתְחִילָה: "וְאַתְחַנֵּן אֶל הַיּוֹזֵה בְּעַת הַהִיא
לֵאמֹר"; מִשָּׁה רַבְּנוּ מְבַקֵּשׁ אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "הַיּוֹזֵה אֱלֻקִּים
אִתָּה הַחִילוֹת לְהִרְאוֹת אֵת עַבְדְּךָ", מִשָּׁה רַבְּנוּ אוֹמֵר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ:
אִתָּה כָּל-כֶּף גְּדוֹל, וְגִלִּית אֵת הָאוֹר שֶׁלְךָ עַל יָדִי, אָנִי רוֹצֵה לְהַכְּנִס
לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. אָנִי רוֹצֵה לְרְאוֹת אֵת יְרוּשָׁלַיִם, אֵת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ,
וְהוּא מַה דַּהֲוָה, וְלֹא יְכוֹל הִיא לְהַכְּנִס.

אַתֶּם כָּלְכֶם זוֹכִים לְהִיוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹדְעִים אִתְּם מַה זֶה
אַרְץ יִשְׂרָאֵל? הָאַרְץ שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּנָה, הַיּוֹדְעִים
אִתְּם לְמַה רַב רַבֵּם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲדִין בְּגוֹלָה? מִפְּנֵי חַטָּאֵינוּ גָּלִינוּ
מֵאַרְצֵנוּ. בְּאַרְצוֹת הַתְּפוּצוֹת יִשְׁנֵם יְהוּדִים לְאִין סֵפֶר, בּוֹנִים בְּתֵי
כְּנִסְיֹת, תְּלִמוּדֵי תוֹרָה, יְשִׁיבוֹת וְכוּלְלִים, וְאִישׁ אֵינּוּ מְפָרִיעַ לָהֶם,

הַסֵּמֶ"ךְ־מ"ם נוֹתֵן לָהֶם לַיְלֵךְ בְּדַרְכָּם. וְהִנֵּה פֹה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְלִיּוֹן וַחֲצִי יְהוּדִים אֵינָם יוֹדְעִים מַה זֶה "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַנְּי"ה אֱלֹקֵינוּ הַנְּי"ה אֶחָד", וְהַתְּבִיעָה אֵינָה כְּלַפֵּיהֶם, אֶלָּא כְּלַפֵּינוּ, שְׁלֹא גָלִינוּ לָהֶם אֶת אֹרֹז יַתְבָּרֵךְ, לֹא הִפְצָנוּ לָהֶם אֶת אֹרֹז רַבְנוּ ז"ל.

הַעֲרַב־רַב מִתְפַּשְׁטִים מְאֹד מְאֹד בְּאֶרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וּמְקִימִים כָּל מִינֵי רַעֲבָנִים הַמְטַעִים אֶת הַבְּרִיּוֹת. וְלִכֵּן עָלִינוּ מִנַּח הַחֹב הַלְּהַפִּיץ אֹרֹז רַבְנוּ ז"ל, וְלִהְיָא כַּמָּה שְׂיֹתֵר אֲנָשִׁים לְצִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. אַתֶּם צְרִיכִים כָּלְכֶם לִהְיוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצֶל צִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל. אֲשֶׁר רַבְנוּ ז"ל אָמַר (תִּי־מוֹהַר"ן, סִימָן תו), שְׁאֶפְלוּ אָדָם, שְׁרַבְנוּ ז"ל אֵינוּ יָכוֹל לְתַקְנֵנוּ כָּל הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר בְּהִכְרַח הוּא, שְׁאָדָם זֶה עֹבֵר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה מְאוֹת פְּעַם, עִם כָּל זֹאת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יָכוֹל לְתַקְנֵנוּ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תִּתְפַּלְלוּ בְּעִבּוּרִי, אֲנִי זְקוּק לְתַפְלוֹתֵיכֶם, הַעֲלִילוּ עָלַי עֲלִילוֹת שְׂוֹא וְשֶׁקֶר, יַדְעֵתִי שֶׁהַסֵּמֶ"ךְ־מ"ם לְבִסּוֹף יִתְקוּמַם עָלַי, אֲבָל לֹא תֵאָרְתִי שְׂיִהְיֶה זֶה כְּל־כָּךְ מֵר. אֲבָל גַּם סוּפוֹ יָבֹא. הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא רַחֲמָן, סְבָלָן, אֲבָל לְבִסּוֹף גָּבַהּ דְּלִיָּה.

שַׁבָּת זוֹ נִקְרְאֵת 'שַׁבָּת נַחְמוּ', עַל שֵׁם הַהִפְטָרָה הַפּוֹתַחַת: "נַחְמוּ נַחְמוּ עַמִּי", הַנְּבִיא מְנַחֵם אוֹתָנוּ, הִנֵּה אֶתְמוּל הִיָּה חֲרַבָן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל אַל תִּתְיַאֲשׁוּ, הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹבֵנוּ.

הַיּוֹם הִיָּה אֶצְלֵי בְרִית, שְׁעָשָׂה אַבְרָהָם שְׁגֵר מְרַחֵק רַב מְאֹד מִכָּאֵן, וּבִקְשָׁנִי שְׂאֵהִיָּה סְנֵדֵק, וְהַשְׁבַּתִּי לוֹ — לִי יֵשׁ גְּדָר, שְׂאֵינִי יוֹצֵא מִד' אֲמוֹת שְׁלִי, אִם רְצוֹנָךְ, תָּבִיא אֶת הַתֵּינֹק לְכָאֵן. וְטָס עִם הַיּוֹלָדָת וְהַרְךָ הַנּוֹלָד, וְעָשָׂה אֶת הַבְּרִית כָּאֵן, וְקָרְאֵנוּ לְתֵינֹק עַל שֵׁם רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַגָּס. וְנִפְּל לִי רַעִיּוֹן בְּעַת הַבְּרִית, לָמָּה בְּפִרְשַׁת שְׁבוּעַ זֹו וְאֶתְחַנֵּן, מִשֶּׁה רַבְנוּ מִתְחַנֵּן לְפָנָיו יַתְבָּרֵךְ: "וְאֶתְחַנֵּן בְּעַת הַהִיא לְאִמְר", שְׁבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כְּל־כָּךְ הַרְבֵּה, כְּמִנְיֵן וְאֶתְחַנֵּן — חֲמֵשׁ מְאוֹת וַחֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה תְּפִלוֹת. וְהִנֵּה אָנוּ מְבַקְשִׁים פְּעַם אַחַת, פְּעַמִּים, שְׁלֹשׁ פְּעַמִּים, וְכִבֵּר מִתְאוּנָנִים שְׂאֵינָנוּ נַעֲנִים.

רנח אָשֶׁר י' רכז בְּנַחֵל

לי היתה פעם צרה גדולה מאד מאד, בקשתי על זה תשע וחצי שנים יום יום, ולבסוף ראיתי גס. והייתי נוהג אחר-כך לעשות סעדה בציון רבי מאיר בעל הגס.

אז עלה ברעיוני, למה דיקא בפרשה זו ישנן עשרת הדברות, קבלת התורה, מה הקשר בין תשעה באב לקבלת התורה? אלא אם אדם יתיאש ויאמר, הנה עבר תשעה באב, חרבן בית-המקדש, ואם-כן אין לנו שיכות אל הקדוש-ברוך-הוא, חס ושלום, באה התורה ואומרת: לא ולא! קבלו עליכם את התורה מחדש.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזקה לעשות התחלה חדשה, להיות בשמחה, לרקד, להתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא בכל יום, לפרסם וילגלות את אור רבנו ז"ל, לצאת להפצה, ועל כלם — לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, עד שנוזקה לראות בגאלה שלמה, אמן.

הדורש שלומכם...

י' רכז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

את מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

מאד מאד הכנסת שמחה בלבי — בזה שכתבת, שאתה רואה, שבלי עצות רבנו ז"ל, אי אפשר לעבר את זה העולם כלל. ואתה עומד ומשתאה ומתפלא — איך יכולים בני-אדם להחזיק מעמד, כשעדין אינם יודעים מרבנו ז"ל?! פן היא האמת! וגם אני עומד ומשתומם על זה.

מה אמר לך! בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מרירות

אֲשֶׁר י" רכז בַּנְחַל רנט

וּגְלִים, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר. וּבִפְרָט, שְׂסַבֵּב הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֵׁישׁ לִי שִׁיכוֹת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, וְכָל אֶחָד כּוֹתֵב לִי אֶת הַבְּעָה וְהַצָּרָה שְׁלוֹ, אֲנִי רוֹאֶה דְבַר זֶה מְקֻרֹב, וּמִמָּשׁ אֶלְמָלֵא מִלְחָא — שֶׁהוּא הַצְדִּיק, אִי אֶפְשֶׁר לְהִמָּתִיק אֶת הַמְרִירוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! הֲרֵבָה סְבַלְתִּי כְּבָר מִמְחַלְקַת מִבֵּית וּמִבְּפָנִים, וְהוֹצִיאוּ כָּל מִינֵי שֵׁם רַע עָלַי עַל לֹא דְבַר — רַק מְשׁוּם קִנְיָה וְשִׁנְאָת חֲנָם, אֲשֶׁר אָמַר הַחֶכֶם: "הַכֹּל יֵשׁ לוֹ רְפוּאָה וְתִקְוָה, חוּץ מִשִּׁנְאָה שֶׁבָּאָה מִחֲמַת קִנְיָה"; דְּבַר זֶה נִתְקַים בְּיוֹתֵר אֶצְלִי. עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְחִיָּה וּמְחֻזָּק אֶת עֲצָמֵי בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, עַל-פִּי הַעֲצוֹת הַקְדוּשׁוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְתִשִּׁיר לְעֲצָמֶךָ שִׁירִים שֶׁל שִׂמְחָה. וּכְבָר אָמַר הַחֶכֶם: "הַדְּאָגָה — אֲבוּד הַחַיִּים"; עַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לָךְ לְדַאֵג? ! הַדְּבַק עֲצָמֶךָ בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְאַל תִּסְתַּכֵּל אַחֲרֵינִית כָּלֵל, כִּי אָמַר הַחֶכֶם: "הַדְּאָגָה עַל דְּבַר הַחוּלְף — הוּא שְׁנַעוֹן"; הֲלֹא מָה דַּהֲוָה — הִנֵּה, וְלָמָּה לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מִהַשְׁדוּף שֶׁכְּבָר פָּרַח וְעָף? !

אֲנִי מְקוּוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמְצָא אֶת בֵּת זוּגָךְ, וְתוּכַל לְהִתְחַתֵּן תַּכְף-וּמְקִיד, בְּלֵי שׁוּם שְׁהִיּוֹת כָּלֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְמִצָּא לְעֲצָמֶךָ אֵיזָה חֶבֶר טוֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ לְדַבֵּר זֶה.

י" רכה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

הנה כבר שלחתי לך עד עכשו חמשה קונטרסים, ובשבוע הבא אני שולח לך עוד שבעה קונטרסים, והם: "נהג טוב", "מציאות החיים", "יסורי המצפון", "בטול זמן", "תשמח ותבדח", "מסית ומדיח", "טמאת המסיון", ובסוף הכל יש אצלך לנקד שתיים-עשר קונטרסים, נא ונא ראה לזרו לנקדם, ולסדר את העמודים, ואני אדפיסם פה, ואחר-כך אם תרצה — תדפיסם. וכן החמשה קונטרסים שיש אצלך כבר מנקדים, אם קשה וכבד לך להדפיסם עכשו, ראה לשלח אותם אלי בדאר אקספרס, ואני אדפיסם, ואחר-כך אשלח לך אותם בחזרה.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, ואל תהיה שבור מכל מה שעובר עליך, כי סוף כל סוף תראה איך שהכל יהיה לטובה. ואף שעכשו מרב צער ועגמת נפש גדמה לך כאלו אבד מנוס ממך, עליך להאמין, שבודאי בתוך צרתך גנוז טוב נפלא. וכבר אמר החכם: "כל צדיק וצדיק רוצה בשלמות כל העולם". ובאמת צדיק ואיש פשר הוא דבוק בו יתברך, ורוצה רק את הטוב לכל עם ישראל, ורוצה לתקן את כל העולם כלו, ובחסדו יתברך, יש לך חלק גדול בזה, על-ידי הדפסת הקונטרסים שנדפיסם למאות ולא לפים עתקים, ונתפשטים בכל חלקי העולם, אשר אחינו בני ישראל מחיים ומחזקים את עצמם בזה מאד מאד, ועוד תבא על שכרך בזה העולם, ומכל שכן בבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר י" רכט – י" רל בנחל רסא
י" רכט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו)
ה'תשמ"ו.

שלום וברכה יגיעו אל ... גרו יאיר.

פה תקבל רצוף טשעק על זה שנדרתי בהיותי במחניף, ופשוט
יצא ממחשבותי שנדרתי.

והנה השארתי אצלך חפץ יקר, ופשפפתי — למה מגיע לי
דבר זה, שאאבד איזה דבר, ולא מצאתי — רק חטא זה, שעברתי
על דברי חכמים שנדרתי וכו' ולא שלמתי.

ובאמת אני מאד מזהיר את תלמידי — הן בישיבה והן
בבית-הכנסת ובכל הבתי-כנסיות שלי בארץ ישראל, שבעת עליה
לתורה, בשום אופן שבעולם לא יניחו לגדר, רק יאמרו בנסח זה:
"בעבור שיתן צדקה", כי צדקה ממילא כל בר ישראל נותן, אפלו
כמה פרוטות ליום, על-כן באפן כזה אף פעם לא יכשלו בני-אדם
בעון נדרים, שהוא חמור מאד מאד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

אם אפשר להחזיר לי את האבדה — מה טוב ומה נעים.

י" רל.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו)
ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

מכתבך לגכון קבלתי.

רסב אָשֶׁר ייִ רלא בנחל

ראה להתחזק ולהחזיק מעמד בכל מה שעובר עליך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא ראה להכניס את עצמך באמונה הקדושה, ועל-ידי-זה תוכל לסבל את הכל, ושום דבר לא יעשה אצלך שום רשם כלל להפילך ולהשליך ממנו יתברך, חס ושלום.

ראה, אהובי, אחי היקר! להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, והוא יסוד ועקר גדול אצל רבנו ז"ל, כי כל ההתגלות של רבנו ז"ל היא התגלות אלקות בתכלית המדרגה העליונה, ועל-ידי ההתגלות שלו, נפתח פיו של האדם לדבר עמו יתברך. ועל-כן ראה להיות חזק בעבודה הקדושה הזו — לדבר עמו יתברך, ובתקף קטנותך וירידתך תשיח ותדבר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא ראה להתמיד בלמוד משניות, אשר הלמוד הזה מצחצח ומזכך ומאיר את הנשמה, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, ואשרי מי שיתמיד בכל יום בלמוד משניות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

יי רלא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר ויזרח.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך בענין מציאת הזיוג, שעובר עליך כל-כף הרבה מרירות וצרות ויסורים.

והנה כפי ששמעתי, הבחורה ... שהיית עמה בקשר, הייתה

אֲשֶׁר י" רלב בְּנַחֵל רסג

רוֹצֵה לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּדָה עִמָּךְ, אֵךְ וְרַק בְּתַנְאֵי אֶחָד — שְׂאֵתָה תָּבוֹא
לְגוֹר בְּנֵי-יִזְרָק, כִּי הִיא טוֹעֵנֶת שְׂאִין לָהּ מֵהַ לְעִשׂוֹת בְּמִיָּאמִי,
וּבִפְרֻטִּיּוֹת שְׁהָעִיר הַזֹּאת רִיקָה לְגַמְרֵי מִהִיָּהוּדוֹת. וְעַל-כֵּן מָה אָמַר
וּמָה אֲנִיעֵץ לָךְ, רַק לְהִזְכִּירָךְ מֵאַמְרָם ו'ל (קדושין ב:): דְּרָכּוֹ שֶׁל אִישׁ
לְחַזֵּר אַחֵר אֲשֶׁה. וּבִפְרֻטִּיּוֹת שְׂאֵתָה כָּבֵר לֹא צָעִיר, וְהִיָּמִים וְהַשָּׁנִים
עוֹשׂוֹת אֶת שְׁלָהֶם. וְאָמַר הַחֲכָם: "אִין לָךְ שׁוֹנָא לְאַדָּם כְּמוֹ הַזְּמַן";
וְאָמַר: "הַזְּהַר מִן הַזְּמַן, כִּי הוּא אוֹיֵב רַע מְאֹד"; הִיָּנוּ כִּי הַזְּמַן חוֹלֵף
וְעוֹבֵר, וְאִם לֹא תוֹפְסִים אֶת זֶה בְּטוֹב אֲמַתִּי וְנִצָּחִי — הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת,
וּמְכַל שְׂכָן בְּגִשְׁמִיּוֹת, אֲזִי הִיא אַבְדָּה שְׂאִי אֶפְשֵׁר לְהַחְזִירָה, כִּי אִין
לָךְ אַבְדָּה פְּאַבְדַּת הַזְּמַן, וּכְמֵאֲמַר הַחֲכָם: "אַדָּם דּוֹאֵג עַל אַבּוּד
דְּמִיּוֹ, וְאִינוּ דּוֹאֵג עַל אַבּוּד יְמִיּוֹ, דְּמִיּוֹ אֵינָם עוֹזְרִים, וְיְמִיּוֹ אֵינָם
חוֹזְרִים"; עַל-כֵּן אִינִי יוֹדֵעַ מָה אֵתָה כָּל-כָּף דּוֹאֵג עַל פְּרַנְסָתְךָ, וְאֵתָה
מַעֲכָב שְׂדוּדָה טוֹב כְּזֶה — בְּשִׁבִיל מְעוֹת וּפְרַנְסָה, הֲלֹא "דְּמִיּוֹ אֵינָם
עוֹזְרִים, וְיְמִיּוֹ אֵינָם חוֹזְרִים"...

וּבְאַמַּת שְׁמַעְתִּי מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁמוֹהֲרַנְתָּ ו'ל הִיָּה
רְגִיל לְחַזֵּר הַרְבֵּה עַל מֵאֲמַר הַחֲכָם הַזֶּה.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁיַחֲקֵךְ בְּלִבּוֹ וּבִדְעַתּוֹ אֶת מֵאֲמַר הַחֲכָם הַזֶּה, וְאֵז
יִשְׁתַּנֶּה כָּל הַלָּךְ מִחֲשַׁבְתּוֹ לְטוֹבָה.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" רלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָה וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵלַי ... שְׁיַחֲוִי.

אֶת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וּמֵאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִכֶּם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתַּזְכְּרוּ לְפְרַנְסָה בְּשִׁפְעָה, וְתִזְכְּרוּ

רסד אָשֶׁר י' רלג בַּנְחַל

לְגַדֵּל אֶת יְלָדֵיכֶם עַל־פִּי דַעַת הַתּוֹרָה וְהִירָאָה וְהַחֲסִידוּת, כְּפִי שְׁקִבְלָנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא לֹא לְדָאג כָּלֵל, כִּי הִדְאָגָה מְכַלָּה אֶת הָאָדָם. וּכְכַר אָמַר הַחֲכָם: "הִדְאָגָה אֲבוּד הַחַיִּים", וְאָמַר: "אֵל תִּתֵּן לְבָד לְרֵאוֹת דְּאָגַת יוֹם שְׁלֹא בָּא".

וּבְאֵמַת עַל־פִּי הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת אָשֶׁר קִבְּלָנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל, אֵין לָנוּ מָה לְדָאג כָּלֵל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל נּוֹפֵחַ בָּנוּ חַיּוֹת וְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, אֵיךְ לַעֲבֹר וּלְדַלֵּג אֶת הָעוֹלָם, אָשֶׁרֵי מִי שֶׁמָּטָה אֶת אָזְנוֹ וְלָבוּ אֵל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְאָז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָּא לְנַצַּח נְצָחִים.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אָשֶׁר דְּבַר זֶה הוּא יְסוּד גָּדוֹל אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְאָשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַתְמִיד בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְאָז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רלג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרָא וְאֵתְחַנּוּן (שַׁבַּת נַחְמוּ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגַדֵּל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ לֵילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. וּמִכָּל שְׂפֵן שְׂאֵתָה זוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, אָשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחַזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְכֵן תְּחַזַּק אֶת אַחֵרִים, כִּי אֲצֵלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד יְקָר, כְּשֵׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי זוֹכֶה לְחַזַּק אֶת אַחֵרִים.

אָשֶׁר ייִ רלד בַּנְחָל רסה

ובאַמֶת עֲלִיד לְדַעַת, שְׁכַל הַעֲוֹנוֹת שְׁאָדָם חוּטָא, בּוֹרָא עַל יָדָם
קִלְפוֹת וּמְשַׁחִיתִים, וְהֵם הַמְכַנְיָסִים בְּאָדָם מְרִירוֹת עֲצוּמָה, וְעַל-כֵּן
אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזֹּכֶה לְשִׁבְרָא אֶת הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹן וְהַדְּכָאוֹן, וּמְהַפֵּיךְ
הַכֹּל לְשִׂמְחָה, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ!

ובְּזֶה שְׁאָדָם מְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ, וּמְשַׁמַּח אֶת אַחֲרִים, הוּא מוֹרִיד
מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי קִלְפוֹת, וּמְצַלִּיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

עַל-כֵּן רָאָה לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּבְטַל מִמֶּךָ אֶת הַקִּלְפוֹת, וְכֵן תִּבְטַל מֵאַחֲרִים הַקִּלְפוֹת,
וְתֵאִיר אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ייִ רלד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָא וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נְחֻמוֹ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי, וְגִדְלִי שְׂמִיחָתִי אֵלָיו — אֵין לְתֵאִיר
וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתַעֲמַד עַל
הַמְּשָׁמֵר, שְׁלֵא יַעֲשֶׂה הַבַּעַל-דָּבָר שׁוֹם פְּרוּדִים בִּינֵינוּ.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוּד נִרְאָה הַרְבֵּה נַחַת מִהַעֲיָרָה
יְבִנְאֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּיךְ לְהִיּוֹת שָׁם עִיר בְּרִסְלָב, וְנִקִּים שָׁם
כּוֹלָל וְיִשְׁבִּיבָה וְתִלְמוּד תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְיִהְיֶה לְשֵׁם
וּלְתַפְאֶרֶת.

נָא וְנָא רָאָה לְהַתְחַזֵּק, וְתַעֲמַד עַל הַמְּשָׁמֵר, שְׁנִזְכֶּה כְּבָר לְהוֹצִיא

רסו אֲשֶׁר יי רלה בנחל

מהכח אל הפעל רצוננו וכסופינו, שיהיה המקום הזה צמיחת גאלתנו.

נא ונא ראה להכניס את עצמך בתוך האמונה הקדושה, אשר אין לה טוב מאמונה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

יי רלה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו ואיר ויזרח.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לה, ידידי היקר! לדעתי, כל הלך מחשבתך הוא בטעות, ואיני יודע מי הכניס לה למודים פגומים כאלו, כי סוף כל סוף, חס ושלום, תאבד את אשתיך.

עליך להכניס בעצמך אמונה פשוטה בו יתברך, לידע שהכל לכל אלקות גמור הוא, ועל-כן אפלו כשאתה מדבר עם אנשים, תכונן שאתה מדבר אז עמו יתברך, אבל לא להוציאם בפה רק במחשבה תחשב שאתה מדבר אליו יתברך.

עליך לעבד הרבה על מדת הצמצום, כי אתה הולך בדרך של רבוי אור, אשר יגרם אחר-כך לשבירת הפלים, וזה יכול להביא גם לשבר עצבים, חס ושלום, אשר תכף-ומיד כשאדם בא לשבר עצבים, כבר אינו יכול להתרפא מזה. ואף שהרופאים מבטיחים בתרופות, אך שבר עצבים תמיד חוזר. על-כן שמר מאד מאד על בריאותך על-כל-פנים מעכשו.

רָאָה לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִהְיֶה לָּהּ לְעֶזֶר בְּבֵית. וּכְשֵׁיִשׁ לָךְ פְּנָאִי,
תִּשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, כִּי מִשְׁנִיּוֹת יִזְכְּךָ וַיִּצְחָצַח אֶת נִשְׁמַתְךָ.

מָה טוֹב וְיָמָה נְעִים, אִם תִּפְסִיק לְכַתֵּב סוּפְרוֹת, כִּי זֶה לֹא
בְּשִׁבְלֶךָ. יוֹתֵר טוֹב שֶׁתִּקַּח לְעֶצְמְךָ אֵיזוֹ אֲמָנוֹת אַחֲרַת, כִּי חֲכָמֵינוּ
הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (אָבוֹת ב, ב): יָפָה תוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שִׁיגִיעַת
שְׁנֵיהֶם מִשְׁפַּחַת עוֹן; וְאִי אֶפְשֶׁר לְהִיּוֹת בְּרִצּוֹא כָּל הַזְּמַן, וְהִתְכַּרַח
לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ, וְצָרִיכִים לְקַיֵּם בְּבַחֲיַנֵּת בְּשׁוֹב, שֶׁהַבְּטָלָה זֶה הַקִּיּוּם,
שֶׁלְּפַעֲמִים בְּטוֹלָה שֶׁל תוֹרָה — זֶהוּ קִיּוּמָהּ (מְנַחוֹת צ.ט). וְאַתָּה צָרִיךְ
לְשַׁמֵּר מְאֹד עַל עֲצָבֶיךָ שֶׁלֹּא יִשְׁתַּבְּרוּ.

נָא וְנָא רָאָה לְשַׁמֵּר עַל שְׁלוֹם בֵּיתְךָ, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
לָּךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ.

הַמֵּאחֵל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רלו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נְחֻמוֹ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְלִי שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ
שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל — אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי
לְשַׁעַר כָּלֵל. אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חִלְקֶךָ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִהְיֶה נִשְׁאָר
מֵאַתָּנוּ רַק דְּבַר זֶה — מָה שֶׁאַנּוּ זוֹכִים לְחַטֵּף טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי
עַל-פִּי סֹדֵר דֶּרֶךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׁמִחָה הִיא יְסוּד וְעֵקֶר גְּדוֹל בְּדַעַת
רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל מָה שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר שְׂמֵחַ, יוֹתֵר יִקְבַּל מִרַבְּנוּ ז"ל. וְעֵקֶר
תִּקּוּן הַבְּרִית — הוּא שְׁמִחָה.

אודות שאתה מבקש, שאכתב לך בכתב ידי, תאמין לי, שבכל יום מגיעים אלי כמעט מאה מכתבים, ולפעמים יותר ולפעמים פחות, וקשה עלי הכתיבה, ותהלה לאל, יש תחת ידי עכשו לגמור המון ספרים מספרי רבנו ז"ל, על-כן אחד מתקתק לי מה שאני אומר, והאחד הזה אינו מכיר את אף אחד, והוא איש סודי, ומה גם אשר את שם הנמען אני מוסיף אחר-כך. והמכתבים שאני מקבל, ובו פתובות הירידות והנפילות של כל אחד ואחד וכו' וכו', והבעיות שעוברות על כל אחד ואחד, זה אני מראה לאף אחד, רק תכף-ומיד אחר קריאתי, אני קורע אותם. ועל-כן אין לך לתשש כלל, כי אף אחד אינו יודע אל מי אני כותב, מה אני כותב.

נא ונא ראה להרגיל את עצמך לספר הכל להקדוש-ברוך-הוא, וזה יועיל לך ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י" רלז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב מך, איך שאתה משתוקק לילך בדרך רבנו ז"ל — אין לתאר ואין לשער כלל, כי ראוי לנו לשמח מאד מאד, בזה שאנו זוכים לידע מרבנו ז"ל, כי ההתחזקות וההנהגות ישרות שאנו מקבלים ממנו, לא מקבלים בשום מקום בעולם, כי רבנו ז"ל ירד לעמק הדור הזה, ומבין את כל הבעיות של כל אחד ואחד, ואשרי מי שיזכה להתמיד בספריו ז"ל.

אודות שאלתך ששאלת בענין היתום שגדלת, הנה על-פי

הִלְכָה מְגִדְלִים יְלֵד עַד שְׁנַת־גְּדֹל, וְאַחֲר־כֵּן אֵינָם מְחִיבִים, אֲבָל לְפָנִים מְשׁוּרֵת הַדִּין עֹשִׂים. וְזֶה נֶאֱמַר בְּכָל־לַיּוֹת, אֲבָל בְּפִרְטוּיּוֹת בְּעֵנִין שְׁלֵף, לְדַעַתִּי אַתָּה וְאַשְׁתָּף עֲשִׂיתָם כָּבֵר מֵה שְׁבִיכְלִתְכֶם, עַל־כֵּן תַּעֲזֹבוּ אוֹתוֹ, וְתַנִּיחוּ לוֹ שְׁיִלְךָ לְמָקוֹם שְׁחַפֵּץ לִילְךָ, וְאֵין עֲלֵיכֶם שׁוּם הַתְּחִיבּוֹת.

נָא וְנָא שְׁלֵא יִזְיַק לְכֶם הַמְצָפוֹן, כִּי מֵה שְׁשִׁיף בְּרוּחַנִיּוֹת בְּעֵנִין תִּקְוֹנִים וּבְעֵנִין קִיּוֹם הַמְצָוָה — קִימַתָּם כָּבֵר מֵעַל וּמֵעֵבֶר, וּמֵעֲכָשׁוּ אַתָּם צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד, וְלַעֲזֹב אוֹתוֹ לְדַרְכוֹ, כִּי יָכוֹל לְצֵאת לְכֶם מְזֶה קְלָקוּלִים רַבִּים וְכוּ' (אֲשֶׁר לֹא נִתֵּן לְהַעֲלוֹת עַל הַכְּתָב). אֲקוּוֹה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּקְיָמוּ אֶת דְּבָרֵי, וְתַנִּיחוּ אוֹתוֹ שְׁיִלְךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם.

חֲמַדַּת לְבָבִי! עֲקַר תִּקְוֹנָךְ הוּא לְהִיּוֹת רְגִיל לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת, אֲשֶׁר הַתְּקוּוֹן הַזֶּה עוֹלָה עַל כָּל הַתְּקוּוֹנִים. וְכֵן תִּזְהַר לֹמֵר בְּכָל יוֹם יוֹם שֶׁל תְּהִלִּים, בְּאִפְּן שְׁתִּסִּים בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת סִפּוֹר הַתְּהִלִּים. וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁתֵּאמַר בְּכָל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים. גַּם תְּהִיָּה זֶהִיר מְאֹד לְעֵבֶר וּלְסִים אֶת הַסְּדֵרָה מִפְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ בְּכָל שְׁבוּעַ וְשְׁבוּעַ: שְׁנִים מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רַש"י, וְאִם יָכוֹלִים לַעֲיֵן גַּם בְּרַמְבַּ"ן הַקְּדוּשׁ וּבְאוּר־הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אֲפִלוּ מִימְרָא אַחַת בְּיוֹם.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ וּלְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה שְׁאֵין כְּמוֹהָ, וְהַדְּבוּר הוּא הַשְּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְּנִס אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינִו מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וּמְרַבֵּה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, וּמְתוֹנְדָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבְּרָךְ אֶת כָּל מֵה שְׁמַעִיק לוֹ, וּבְזֶה יְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ער אֲשֶׁר י" רלח בנחל
י" רלח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום רב אָל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

עליך לדעת, כי אין עוד דבר ההורס את חיי האדם לגמרי, ומביא אותו לאולקוס בקבה כמו הכעס והקפדות והמחלקת, כי זה ממש אש שורפת בתוך הקבה.

על-כן ראי לשמח מאד על נעם חלקך, שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא ילדים בריאים, אשר אחרים היו משלמים על זה כל הון דעלמא. ובודאי יש לכל אחד ואחד טענות על הקדוש-ברוך-הוא, חס ושלום, אבל צריכים תמיד להסתכל על הטוב שהשם יתברך עושה עם האדם. וזה מובא במדרש שמואל, אשר ע'ש"ר' — ראשי תבות: עינים, שנים, ידים, רגלים; כי זה עקר החשיבות והטוב של האדם — פשיש לו איבריו וגידיו, ואינו בעל מום.

נא ונא ראי לכבד את בעלך ותשלימי עמו, וראי שתהיה הבנה ביניכם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם שתצליחו בחיים.

ראי להדליק גרות לכבוד שבת-קדש כמספר אנשי הבית, הינו לכל אחד גר — לך ולבעלך ולכל הילדים, ולהוסיף עוד שני גרות של שמן, ובשעת הדלקת הגרות תבקשי הרבה על שמחה, ועל רפואה, ועל פרנסה, ועל שלום-בית ועל הצלחת הילדים, ועל הצלחת בעלך, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל — ישמע את תפלתך, כי התפלה שהאשה מתפללת ומבקשת בעת הדלקת הגרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

היה טוב מאד, שתבדקו את מזוזות ביתכם אם הן פשרות.

אֲשֶׁר י"י רַלֵט בְּנַחֵל רַעֲא

גַּם רְאִי לְשִׁמּוֹד מְאֹד עַל הַמְאָכְלִים מֵה שְׂאֲתָם אוֹכְלִים, שְׁלֵא
יְהִיָּה עֲלֵיהֶם שׁוֹם חֲשֵׁשׁ וּפְקֻפּוּק כָּלֵל.

הַמְאָחַל לְכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"י רַלֵט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְר וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחֲמוּ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרְוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחֲתִי לְשִׁמְעַ, אִיךְ שְׁנַר חֲדָשׁ
רוֹצֵה לְהֵאִיר אֶת עֲצָמוֹ עִם אוֹרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל.

מֵה אִמְר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֲשֶׁר רוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב
אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וְעוֹבְרִים עָלָיו כָּל מִינֵי מְרִירוֹת וּמְנִיעוֹת, וְאֲשֶׁרִי מִי
שְׂמַחֲזִיק מְעַמֵּד. וּבִפְרֻט אֶתְּהָ, שְׂאֲתָה מְסַבֵּב עִם כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה
מִתְנַגְּדִים, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים שְׂתַחֲזַק אֶת עֲצָמְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַצְנִיעַ אֶת הַתְּקַרְבוּתְךָ, בְּאִפְּן שְׁלֵא יִתְעוֹרְרוּ עָלֶיךָ
מְנִיעוֹת, וְלֹא כָּל אֶחָד יְכוֹל לְעַמֵּד בְּמְנִיעוֹת.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַצְלִיחַ בְּרַכְּךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
— תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

רְאֵה לְכֹתֵב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכֹל שְׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים
תִּנְפַח בִּי.

הַמְאָחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ערב אשר י' רמ בנחל
י' רמ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הַיְקָר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו לאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שצעדין אתה מחזיק בתמך לילך בדרךי רבנו ו"ל, אשר אין צריך אליהן.

מה אמר לך, ידידי הַיְקָר! הבלבולים והטרדות של כל אחד בכל יום ויום — אין לתאר ואין לשער כלל, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו מתפעל משום ברִיָּה שבעולם.

אודות הבלבולים שעוברים עליך מחברִיך, הִיָּה טוב מאד, שתצניע את כל ענין ההתקרות לרבנו ו"ל, ועל־ידי־זה תמנע ממחלקת וכווחים.

ענין ההתבודדות הוא, שהאדם ידבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ולא משנה היכן; הן אמת, בתחלה לפני שהאדם זוכה לאמונה ברוה ומזככת, ולדעת שהקדוש־ברוך־הוא מלא כל הארץ כבודו, צריך לקבץ לעצמו מקום קבוע, ולדבר שם עמו יתברך, כי במקום שאין שם בני־אדם, בנגל לדבר אליו יתברך, כי כשיש הרבה אנשים, חושבים עליו מה שחושבים, אבל במקום שאין שם איש, בנגל לדבר עמו יתברך. וכן לא משנה איך מדברים עמו יתברך, העקר לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו את כל לבו.

ראה להיות בשמחה עצומה, ואל תפחד משום ברִיָּה שבעולם, וכל שכן מחברִיך, כי עכשו כל מאן דאליים גבר, מי שיותר אליים — הוא מצליח, ועל־כן אל תסתכל על שום ברִיָּה שבעולם כלל, והקדוש־ברוך־הוא יעזר לך שתצליח דרכך.

נא ונא ראה להתמיד בלמוד משניות בכל יום ויום, כי זה תקוין

אֲשֶׁר י' רמא — י' רמב בַּנְחַל רעג
נורא ונפלא מאד, ואם תוכל להזכירני בעת הַלמוד משניות — מה
טוב ומה נעים.
ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש חיים חדשים
תנפח בי.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' רמא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו)
ה'תשמ"ו.
שלום רב אל ... תחיה.
את מכתבך לנכון קבלתי.
הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, וימלא את כל משאלות לבך
לטובה ולברכה.
נא ונא לשמור על כשרות המאכלים, ולדקדק מאד שכל מה
שאוכלים יהיה כשר בתכלית הכשרות.
המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

י' רמב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו)
ה'תשמ"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו ואיר ויזרח.
את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איד
שאתה מחזק את עצמך לילך בדרךכי רבנו ז"ל — אין לתאר ואין
לשער כלל.

והעולה על הכל שמחתי, שאַתָּה זוכה ומזכה אַתְּ הַרְבֵּים
 בהפצת מעִינות החֲכָמָה חוֹצָה. יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד
 תִּזְכֶּה לְהַפְיִץ אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְיִמְשִׁיךְ
 לְךָ גַם פְּרִנְסָה מְזָה. וּבִפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל: מִמִּי שְׁאֵנִי מְקַבֵּל
 — לוֹ אֲנִי נוֹתֵן; וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֵנִין הַקּוֹנְטְרָסִים הָאֵלוּ, מִי שֶׁרַק שָׁם
 יָד וְכַתֵּף לַעֲזֹר לָזֶה, הָרִי הוּא מְצָלִיחַ.

רֵאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קֶצֶת מִקְרָא, קֶצֶת מִשְׁנָה,
 קֶצֶת גְּמָרָא, קֶצֶת מְדֻרָשׁ, כִּי הַלְמוּדִים הָאֵלוּ הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרָבֶעָה
 עוֹלָמוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֵיזָה שְׁעוֹר קָטָן מֵאֵלוּ
 הַלְמוּדִים, וְלֹא חִסַּר לוֹ יוֹם אֶחָד מֵהַלְמוּדִים הָאֵלוּ.

רֵאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִגִּיד לְאִשְׁתְּךָ
 שְׁתִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל. הֵן אָמַת, שְׂמִחַת
 מָה שֶׁהִיא עֲבָרָה, הִיא שְׂרוּיָה בְּדַכָּאוֹן, וְדָבָר זֶה מְכַנֵּס לְאִשָּׁה
 מִתְחִים גְּדוּלִים, עִם כָּל זֹאת אֵין זֶה עֲצָה לְחִיּוֹת בְּמִתְחִים, עַל-כֵּן
 שְׂתִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂתִּזְכּוּ שֶׁהַשְּׂכִינָה תִּשְׁרָה בְּבֵיתְכֶם, וְכִשֶּׁהַשְּׂכִינָה
 בְּבֵית — הַשְּׂמִחָה בְּבֵית, וְכִשֶּׁהַשְּׂמִחָה בְּבֵית — הַשְּׂכִינָה בְּבֵית, כִּי
 זֶה תְּלוּי בְּזֶה. וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לָכֶם בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת.

נָא וְנָא לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוּל, כִּי הַסִּבְלָן אֵינוֹ מִפְּסִיד, אֲדַרְבֵּה בְּכָל
 אֲשֶׁר יִפְנֶה רַק יִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רמג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָא וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נְחֻמוֹ)
 ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי.

אָשֶׁר י" רמד בַּנְחַל ערה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּמִּיד תִּהְיֶי שְׂמִיחָה וְעֵלִיָּזָה, וּלְבַל
תִּאֲבִדִי אֶת עֲצֻמְךָ מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּזְכִּי לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַיְקָרִים
בֵּין חֲבֵרוֹתֶיךָ, כִּי זֶהוּ תַקּוּן גָּדוֹל עַל הָעֵבֶר, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַפְיֵץ
בְּכָל יוֹם כַּמָּה קוֹנְטְרָסִים, וּלְקַרֵּב אַחֵרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְגַם עַל-יְדֵי
שְׂמִפְיָצִים אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַקְדוּשִׁים, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְגַּלֶּה וּמִתְפָּרֵס
דַּעַת וְאוֹר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְנִתְגַּלֶּה הָאֱמוּנָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה!
הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י" רמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרָה וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ וְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְלִי שְׂמִיחָתִי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חִקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי.

רְאֵה אֵיךְ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָר לָךְ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם, וְזִכְיֹת לַעֲבֹר
דִּירָה, אֲשֶׁר אַף פֶּעַם לֹא חִלַּמְתָּ שְׂאֵי פֶעַם תִּזְכָּה לָזֶה, וְהִנֵּה
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא עֲזָב אוֹתְךָ, עַל-כֵּן רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ,
וְלִהְשִׁתּוֹקֵק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה חִזּוֹק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאִז תִּרְאֶה
נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר שְׁלָךְ, וְתִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם הַתְחַלָּה
חֲדָשָׁה, וְאִז טוֹב לָךְ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצּוֹחַ נְצָחִים. כִּי עַקֵּר הַדְּבָר שְׁעוֹבֵר
עַל הָאָדָם מָה שְׁעוֹבֵר, הוּא רַק — כְּשִׁזְכֹּר תַּמִּיד אֶת הָעֵבֶר שְׁלוֹ,
וְכֵן מִפְּנֵי שְׂמִיחָתְךָ אֶת עֲצֻמוֹ בְּזֶה שְׂעוֹשִׁים עֲלֵיו בְּקִרְתָּ, וְזֶה הוֹרֵס
אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. עַל-כֵּן רְאֵה לֹא לְשִׁים לֵב כָּלֵל אֵל מָה שְׂאוּמָרִים

ומדברים עליך, אתה תמשיך את עצמך אליו יתברך, ואז תראה
שהכל יתהפך לטובה.

הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה,
ובפרטיות כשאתה הולך בדרך, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו
יתברך — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער
כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

” רמה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו)
ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הַיָּקָר לי
מאד ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תחשב
על אחרים כלל. וכבר אמר החכם: "הזהר מן הזמן, כי הוא אויב
רע מאד", הינו כשהאדם חושב שיש לו עוד זמן, וכן חושב מה
שהיה בזמן הקודם, זהו אויב רע מאד.

על-כן ראה להרגיל את עצמך לשכח את העבר, ולא לחשב
על העתיד, רק הדבק את עצמך בו יתברך ברגע זה, ותמשיך על
עצמך ערכות נעם זיו שכינת עזו יתברך, ותמיד תתבונן איך שכל
העולם כלו, הוא אור אין סוף ברוך הוא, ואתה עומד באמצע, אשר
גדל התענוג והזיו הזה — אין לתאר ואין לשער כלל, כי מרב
התמדה שיתמיד בזה, יזכה להגיע אל זה באמת.

אֲשֶׁר י' רמו בַּנְחַל רעז

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ לְהַגִּיעַ לְזֶה, וְתִזְכֶּה לְעֲלוֹת תָּמִיד
מֵעֵלָה מֵעֵלָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֵלָה ...
נרו יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה
מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד,
וְלַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת,
וּמוֹצִיָּאָה אֶת הָאָדָם מֵהַפְּחָדִים שֶׁל הַכּוֹל.

אָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד הַרְבֵּה שְׂיִהְיֶה עֲצָמָי, וְלֹא יִהְיֶה תְלוּי בְטוֹבוֹת
מֵאַחֲרֵים. הֵן אָמַת שְׂיִשׁ הַרְבֵּה בְּעִיּוֹת בְּחַיִּים, וְקָשָׁה וְכָבֵד לְהַנְּצִיל
מִזֶּה, עִם כָּל זֹאת הַשְּׂמֻחָה תְּמִידִית שֶׁהָאָדָם שֹׂמַח בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
עַל-יְדִי-זֶה מִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁמִּתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ,
אֲזִי אֵין לוֹ מִמֵּי לְהִתְיַרָא וּלְהִתְפַּחַד, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֹא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל
אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְכֹל מָה שֶׁמְכַנְיָסִים בְּעֲצָמוֹ יְדִיעָה זֹה, שֶׁהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עַל-יְדִי-זֶה נִפְתָּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמוֹ
יִתְבָּרַךְ. כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין לָךְ שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁתְּבִין
אוֹתָךְ, וּמִי שֶׁיְכוּל לַעֲזֹר לָךְ, כִּי אִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ.
וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁזֹּכֵה לְהוֹצִיא מִפִּיו אֶת הַדְּבוּרִים, וּמְדַבֵּר עִמוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל נִגְעֵי וּמְכַאֲבֵי לְבָבוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכֹל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מְכַנְיָסִים חַיִּים

רעח אָשֶׁר י' רמז בנחל

בְּאֲדָם (עֵין מְנַחוֹת מֵד.). וְכֵן טוֹב מְאֹד שֶׁתְּבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, כִּי כָל עֵנִין הַסְּגָלוֹת וְכוּ' וְכוּ' – הַכֹּל הֶבֶל, הֶבֶל שְׂאִין בּוֹ מִמֶּשׁ, וְהַעֲקֹר לְקַיִם מִצְוַת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, וְלִהְיִיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְכֵן לְקַבֵּעַ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ, וְכֵן לֶאֱכֹל כֶּשֶׂר, וְכֵן לְשַׁמֵּר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּמִי שֶׁמְקַיֵּם זֹאת, כְּבָר לֹא צָרִיךְ שׁוּם סְגָלוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמִסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְכָל מַה שֶּׁמַּעִיק לוֹ, אֵינּוּ צָרִיךְ לֹא לְפַסְיִכְיָאטֵר וְלֹא לְרוֹפֵא וְלֹא לְיוֹעֵץ מְמַחֵה וְכוּ' וְכוּ', כִּי יֵשׁ לוֹ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, וְזֶה מְכַנֵּס בּוֹ אֲמוּנָה עֲצֵמִית, שֶׁהוּא מְרַגֵּישׁ וּמֵאֲמִין שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְצִיַּת אוֹתִי, וְלְקַיִם אֶת כָּל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר פֶּה. וּבִיּוֹתֵר תִּתְחִיל לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה, וְלְשַׁמֵּר אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִז טוֹב לָךְ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאִז אֶכְתֵּב לָךְ עוֹד.

י' רמז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שַׁבַּת נְחֵמוֹ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה רוֹצֵה לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל.

מַה אִמַּר לָךְ! גִּדְּל הַזְּכוֹת הַזֵּה אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי רַבְּנוֹ ז"ל מְגַלֵּה לָנוּ עֲצוֹת אֲמִתִּיּוֹת וְהַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל, וּדְרָכִים

אֲשֶׁר י" רמח בנחל רעט

והתחזקות עצומה, איך לצאת מהבין שנפל לשם, שיזכה לחזר אליו ותברך.

הרגל את עצמך לדבר עמו ותברך, כי על-פי הרמב"ם עקר התשובה שלמה — כשהאדם מתודה לפניו ותברך, ועל-כן ראה להיות חזק בזה, ואז טוב לך בזה וכבא לנצח נצחים.

מה טוב ומה נעים, אם תהיה חזק בלמוד התורה הקדושה, על-פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד תכתב לי, ואז אכתב לך באריכות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י" רמח.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך — בלבולים מכל דבר.

לדעתי, כל מה שעובר עליך, הוא רק מחמת רבוי אור, אם היית מצמצם את עצמך, אזי כל חייך היו הולכים בצורה אחרת לגמרי.

עליך ללמד את התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ע"ב, ולומר על זה התפלה מלקוטי-תפלות, כי שם מדבר רבנו ז"ל הרבה ממעלת הזוכה לצמצם את עצמו, ולשמר את עצמו מפני יהרסו'.

עֲלִיף לְעַבְד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי זֶה תְּקוּנָה, וּכְכֹל שֶׁתְּהִיָּה יוֹתֵר בְּשִׂמְחָה, יִהְיֶה לָּךְ יוֹתֵר תְּקוּן.

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּמְצָא לְעֲצָמְךָ אִיזוֹ עֲבוּדָה לְעַבְד כַּמָּה שְׁעוֹת בַּיּוֹם, כִּי זֶה יִקְרָר אֶת עֲצָבֶיךָ, וְיִפֶּה תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם דְּרָךְ אַרְץ, שְׂיִגִיעַת שְׂנִיָּהֶם מִשְׂפַּחַת עוֹן (אֲבוֹת ב, ב).

אוֹדוֹת וּכְוֹחִים עִם מַתְנַגְּדִים, לֹא כִדְאֵי לְהַפְּנֵס בְּזֶה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, כִּי כָּל אֱלוֹ שֶׁדִּבְרוּ — לֹא הִחְזִיקוּ מֵעַמָּה, וְעַל־כֵּן כָּל־כֵּן מַעֲנִין זֶה מִלְּהַתּוֹכַח, כִּי לֹא יוֹעִיל כָּלֵל.

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל רָגִיל לִכְתֹּב עַל הַמַּתְנַגְּדִים שְׁלוֹ: יֵאִיר לָהֶם עַל שְׁלָהֶם, וְאֲנַחְנוּ נַחֲיָה אֶת עֲצָמָנוּ עִם רַבְּנוּ ז"ל, יִשׁוּבוּ הֵמָּה אֵלֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ לֹא נִשׁוּבָה אֲלֵיהֶם, יֵאָבְדוּ אֶלְךָ פִּיּוּצָא בְּהֶם, מֵאֲשֶׁר יֵאָבְד דְּבַר אַחַד מִדְּבָרֵינוּ.

הַכֶּפֶל הַדְּבַר, רְאֵה לְעַבְד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְר וְאֲתַחֲנוּן (שַׁבַּת נַחְמוּ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׂבָעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְהַמְּחִין, וְעַל־יְדִי־זֶה זוֹכָה לְחֶשֶׁב הַיֵּטֵב מָה עָלָיו לְעֲשׂוֹת, כִּי בְּלִי שְׂמֵחָה, הָאָדָם מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל לְגַמְרִי, וּמָה גַם שְׂשִׂמְחָה הִיא הַרְחֶבֶת הַדַּעַת.

אֲשֶׁר י' רנ בְּנַחֵל רפא

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דְּעַת רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר
אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם מִרַבְּנוּ ו'ל,
וּלְגִלּוֹתוֹ וּלְפָרְסָמוֹ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּגֹאֲלָהּ.

אוֹדוֹת חֲמוּתָךְ, לְדַעְתִּי, הֵיוּ צְרִיכִים כָּל הַיְלָדִים יַחַד לְדַבֵּר עִם
הָאָבָא, וְלְהוֹכִיחוֹ עַל פְּנָיו, לָמָּה הוּא עוֹשֶׂה דְבָר כְּזֶה לְהַכּוֹת אוֹתָהּ
וְכוּ' וְכוּ'.

רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל דְּבָר שְׂאֵתָה צְרִיךְ, כִּי הַדְּבֹר
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד. אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזֵק
בְּזֶה, וְאִזּוּ יִרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי
הַתְּפִלָּה וְהַבְּקִשָּׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחֲמוּ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, וַיְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וַיִּשְׁלַח לָכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם וּפְרֻגָּה בְּשִׁפְעַ
גְּדוֹל, וְלֹא תִדְעוּ מִשׁוּם רָע לְעוֹלָם.

נָא וְנָא לְשִׁמּוֹר עַל כְּשָׁרוֹת הַמֵּאֲכָלִים, לְאָכֹל רַק מֵאֲכָלִים כְּשָׁרִים.
וְכֵן רְאוּ לְשִׁמּוֹר מְאֹד עַל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבַּת תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם, כִּי
הַשַּׁבַּת מְעַשְׂרֵת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

גַּם רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוֹזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשָׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
עַל אִיזוֹ דְּלַת מְזוֹזָה.

רַכַּב אֲשֶׁר י' רנא בַּנְחַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה.

הַמְאֻחַל לָכֶם יִשׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוּ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְרֵאוֹת וְלִשְׁמֹעַ הַטוֹב
מִמֶּךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שִׁתְּמִיד תִּתְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה
אֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שִׁכְנַגְדֵּי זֶה שִׁחֲשַׁב וְהִרְהִיר הִרְהוּרִים
רְעִים, כְּנִגְדֵי זֶה יִכְנִיס עֲכָשׁוּ אֶת כָּל מַחוּ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה
וַיִּחַדֵּשׁ בָּהּ, כִּי חֲדוּשֵׁי דְאוּרֵיתָא הוּא תִקּוֹן הַבְּרִית (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן,
חֶלֶק ב', סִימָן קה).

נָא וְנָא רָאָה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁעַל-יְדֵי שִׂמְחָה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ וְנִדְעָתְךָ
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כָּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה
לְמִטָּה.

רָאָה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם
וַיּוֹם, שֶׁאֲזַכֶּה לְבוֹא וְלִגּוֹר בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְאֶהְיֶה לָּךְ אֶסִּיר תּוֹדָה
בְּעִבּוּר תְּפִלָּתְךָ.

הַמְאֻחַל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י' רנב בְּנַחַל רפג
י' רנב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְגִדַּל שְׂמִיחָתִי עַל הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁלָךְ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּמִי יִתֵּן, שְׂתַמִּיד תַּעֲסֵק בְּחֲדוּשֵׁי דְאוֹרֵינָא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּתַקּוֹן הַמַּחַ, הֵינּוּ תַקּוֹן הַבְּרִית.

נָא וְנָא רְאֵה לְהֵיוֹת סִבְלָן גְּדוֹל לְאֲשַׁתְּךָ, כִּי, תְהִלָּה לְאֵל, זְכִית לְאִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה צְדִיקָת, וְעֲלִיךָ לְהֵיוֹת מְאָרִיךָ אִף וְלִבְרַח מִכַּעַס, כִּי זֶה עָקֵר גְּדֻלַּת הָאָדָם — הַזּוֹכֶה לְאֲרִיכַת אִפִּים וְאֵינוּ בְּכַעַס, וּבְזָה נִמְדָּדַת גְּדֻלַּת הָאָדָם, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ.

אָחִי, אָחִי! רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַתְּחַדֵּשׁ בְּאֶמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבַקָּרִים רַבָּה אֶמוּנָתְךָ", בְּכֹל בְּקָר וּבְקָר צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּאֶמוּנָה, כִּי בְּאֶמֶת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה: דּוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר. וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכֶה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֶמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! יֵשׁ מְאֹמֵר הַחֲכָם: "מִי שְׁנִקֶּה מִן הַכַּעַס, יִבְיָאֵנוּ הַשְּׂכָל לְטוֹב הוּא אֶמוּנָה"; הֵינּוּ כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְבִיא (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), שְׁעַל־יְדֵי מֵדַת הָאֶמוּנָה, שְׁהָאָדָם מְאֵמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ לוֹ אֲרִיכַת אִפִּים, וְשׁוֹם רוּחַ סְעָרָה לֹא תוּכַל לְנַתֵּק אוֹתוֹ, לֹא תוּכַל לְבַלְבְּלוֹ וְלֹא לְבַטְלוֹ. עַל־כֵּן רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ הָאֶמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִז טוֹב לָךְ בְּזָה וּבְכַפָּא לְנַצַּח נְצָחִים.

הַמְּאָחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רפד אָשֶׁר י' רנג בְּנַחֵל
י' רנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נְחֵמוֹ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדַּל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים
שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִנְחַם אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי נְחֵמוֹת, וּבְרוּךְ הוּא בְּרוּךְ שְׁמוֹ
יֵשׁ לָנוּ עִם מֵה לְשִׁמְחָת אֶת עֲצָמֵנוּ וּבִמָּה לְנַחֵם אֶת עֲצָמֵנוּ, כִּי אָנוּ
יודעים מֵהַנְּחָמָן הָאֱמֵתִי הַמְנַחֵם אֶת כָּל הַמְטָה אֲזַנּוּ אֵלָיו, וְהַמְשַׁמְח
הָאֱמֵתִי, וְהוּא רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, רַבֵּנוּ "נְחָמָן בֶּן שְׂמַחָה" זי"ע.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל
תְּנִיחַ בְּעֲצָמְךָ הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת כְּרַגַּע, כִּי זֶה רַק הוֹרֵס אֶת הָאָדָם.

מִי יִתֵּן, שְׂתַתְּמִיד בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, אֲשֶׁר זֶה מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר
אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה וּמִכָּל מִינֵי זְהֵמָה.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, בְּזִכּוֹת זֶה שְׂאֵתָה מְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ
ז"ל בְּהַפְצַת סִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים, שְׁלִבְתָּךְ תִּהְיֶה רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה
נְצָחִית.

אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׂאָנוּ יודעים מִרְבֵּי
אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כְּזֶה, רַבִּי הַמְּחִזֵּק אוֹתָנוּ כָּל־כַּף.

הַמְּאֵחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י' רנד בְּנַחֵל רפה
י' רנד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים
שבעולם להיות בשמחה, והשמחה תכניס בך הרחבת הדעת, באפן
שלא תהיה בכעס ובקפדות.

עליך לדעת, כי יש מאמר החכם: "אין גבורה בהתאפקות";
הינו כשאדם זוכה להתאפק, ולא לבוא לידי כעס, זה עקר הגבורה.
ואמר: "אוי לה למדה (מדת הכעס), שתצטרף תמיד למחילה";
הינו מי שהוא תמיד בכעס, הוא תמיד צריך לבקש מחילה, אבל
מי שאינו בכעס כלל, אזי אף פעם אינו צריך לבקש מחילה.

ולדעתי, דבר זה טוב והולך הרבה בביתך, כי בכל פעם אתה
נופל בכעס על אשתך, וכן להפוך — אשתך עליך, ואתם צריכים
להתפייס וזקוקים למחילה. על־כן זאת עשו, שתקבעו לעצמכם
קביעות בלמוד הקונטרסים: "משפיל אף", "מאריך אף", "ישיב
חמה" וכו' וכו', והעולה על הכל — בספר "אריך אפים", אשר שם
מבארת באריכות מעלת הזוכה להתאפק ולא להיות בכעס.

מה אמר לך, ידידי היקר! בזה שאתה עוסק להפיץ ספרי רבנו
ז"ל — אין למעלה מזה, ומי יתן, שתמיד תעסק בזה כל ימי חיך,
ואז טוב לו בזה ובבא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

רפו אָשֶׁר י" רנה – י' רנו בַּנְחָל
י' רנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תְּנִיחַ אֶת הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת אֲצִלְךָ כְּרָגַע, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְתִזְכֶּה לְהוֹשִׁיעַ בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּבּוֹדְאֵי הַנְּסִיּוֹן שְׁלָךְ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְעִבְרָה עַל כָּל הַנְּסִיּוֹנוֹת.

רְאֵה לְגִלוֹת וּלְפָרְסִם אֶת חֲדָרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", שֶׁבּוֹ לוֹמְדִים הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי אֲפִשְׁרִיּוֹת בְּעוֹלָם, שֶׁתִּתְגַּלֶּה וְתִתְפָּרֵס דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, כְּפִי שְׁמִגְלִים וְלוֹמְדִים בְּהֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ.

אֲשֶׁרְנוּ מָה טוֹב חֲלַקְנוּ, וּמָה נָעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, מְרַבֵּי הַמְּחִיָּה וּמְחִזּוֹק אוֹתָנוּ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל?! הֲלֹא הֵינּוּ נֶאֱבָדִים לְגַמְרֵי. וּמֵאַחַר שְׁזוֹכִינוּ לְהַתּוֹדֵעַ מְרַבְּנוּ ז"ל, רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִמוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲשֶׁר י' רנז בְּנַחֵל רפז

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי, וְגִדְלֵנִי שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ
שָׂאֲתָה רוּצָה לְהָאִיר עַל עֲצֻמְךָ אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — אֵינן לְתֹאֵר
וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלֵל.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲתָה עֹכְשׁוֹ בְּחֹר צָעִיר, וְכֹל הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ, וְאִף
שֶׁעֲבַר עֲלֶיךָ מָה שֶׁעֲבַר, עֲדִינן כֹּל הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
אוֹמְרִים (שְׁבַת קַנְב.): יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְוֵרְדָא; עֲקָר יִפִּי הַפְּרָח —
כִּשְׁהוּא עֲדִינן בְּצַעֲרֵירוֹתוֹ, וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: הָעֲבוּדָה שֶׁהָאָדָם עוֹבֵד
בְּבַחֲרוּתוֹ, יוֹם אֶחָד יוֹתֵר שָׁנָה מִכֶּמֶה שָׁנִים שֶׁל עֲבוּדָה לְעַת זְקֻנוּתוֹ;
כִּי בַעַת שֶׁהָאָדָם הוּא בְּחֹר צָעִיר, יֵשׁ לוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים, וְאִם מְנַצֵּל
אוֹתָם בְּקִדְשָׁה, וְהוּא עֹקֵשׁן גְּדוֹל בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי יִצְלִיחַ
אֶת דְּרָכּוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מֵינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל
תְּנִיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת אֲצִלְךָ כָּלֵל, רַק תְּכַנִּיס אֶת כָּל מַחְךָ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וְאֲזִי תִצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

מִי יִתֵּן, שֶׁתִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבַר
וְדַבּוֹר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה
שֶׁאֵינן כְּמוֹתָהּ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן (שְׁבַת נְחֻמוֹ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי, וְגִדְלֵנִי שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵינן לְתֹאֵר וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלֵל.

רפח אשר י" רנח בנחל

מה אמר לך, ידידי היקר! בכל יום נכנסת בי שמחה עצומה, שמחה חדשה, שאנו זוכים לדעת מרבנו ז"ל, וזה עקר נחמתו ותקוותי, שאני יודע מרבנו ז"ל, ואני עוסק לשמשו ולגלותו ולפרסמו בכל העולם כלו, ומי יתן, שגם אתה תשמח בזה, ותשמשו ותגלה אותו ותפרסמו לכל עמנו ולכל ארצנו הקדושה.

גא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך כלל, ושום דבר שבעולם לא יוכל לבלבל אותך ולבטל אותך.

ראה לחזק את עצמך, ותחזק את אחרים, ואז ישתנה כל הלך מחשבתך לטובה.

גא ונא ראה לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאין פמותה, ומוריד מהאדם כל מיני דאגות, כי "דאגה בלב איש ישחנה" (משלי יב, כה), ובזה שאדם מדבר עמו יתברך, הוא מוריד ממנו כל מיני אבנים פבדות.

על-כן אשרי מי שזוכה לדבר בכל יום עמו יתברך, שאז בודאי יזכה סוף כל סוף לצאת מהבץ שגלכד בו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י" רנח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראה, אהובי, אחי היקר! לדבק את עצמך בו יתברך, ותמיד תכניס בדעתך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכל מה

אָשֶׁר י' רנט בּנַחַל רפּט

שְׁתַּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ יְדִיעָה זו, כֵּן יִתְבַּרֵר וַיִּזְדַּכֵּךְ מִחֶדֶךָ, וּתְבַטֵּל מִמֶּךָ אֶת
כָּל הַפְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל. כִּי עָקֹר מֵה שְׁנֹכְנֵס בְּאָדָם פְּחָדִים, הוּא רַק
מִחֲמַת שְׂאִין לוֹ אֲמוּנָה בּו יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַמְּאֲמִין בּו יִתְבַּרֵךְ בְּאַמַּת
וּבְתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, הוּא אֵינוֹ מִתְיָרָא מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוּלָם, כִּי
מֵה יַעֲשֶׂה לוֹ אָדָם! ?

וּלְזָכוֹת לְהַגִּיעַ לְאַמוּנָה מְזַכֶּכֶת וּמְבַרֶרֶת כְּזוֹ, שְׁתַּמִּיד יִרְאֶה אֶת
אַמַּתְתָּ מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, לְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה,
שְׁצַרִיךְ שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאִז טוֹב לָךְ בְּזֶה וּבְכָא.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָ אֶת עֲצָמְךָ, וְאֵל תִּדְאָג דְּאֵגַת אַחֲרִים, כִּי
הַדְּאָגָה מְכַלָּה אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.

רְאֵה אֶת גְּדֹל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שְׁכַכְר עֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עַד עַכְשָׁו, שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל, זְכִיתָ לְקִנּוּת דִּינָה אֲשֶׁר לֹא חָלַמְתָּ
שְׁתִּזְכֶּה לְזֶה פַּעַם, וְהִנֵּה עֲזָרְךָ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עַל-כֵּן רְאֵה לְחִזְקָ אֶת
עֲצָמְךָ, וְתַסִּיחַ דַּעְתְּךָ מֵהַכֹּל.

רְאֵה לְחִזְקָ אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה שְׂאֵתָה מְקַרְבֵּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְתַשְׂמַח
בְּזֶה בְּיוֹתֵר, כִּי הַשְּׂמִיחָה שְׁהָאָדָם מְשִׂמַח אֶת עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ ז"ל, זֶה
עֲזָרָ לּוֹ לְהִתְקַרֵּב בְּאַמַּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מְכַתֵּב, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

י' רנט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וְאַתְחַנּוּן (שַׁבַּת נַחְמוּ)
ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך ללכת בדרכי רבנו ז"ל, אשריך ואשרי חלקך, שאתה יודע מרבנו ז"ל, וראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, "אשר בנחל" שם גורלנו, כי מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! וזה עקר שמחתנו וחדוּתנו, שאנו יודעים מרבי אמת בזה.

ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ובפרטיות בשעה שאתה הולך יחידי בדרך, שאז תראה לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור מאד מאד מזכך את האדם ברוחניות ובגשמיות, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, ואשרי מי שמרבה לדבר עמו יתברך, ואז טוב לו בזה ובכא לנצח ונצחים.

ראה להתמיד הרבה במשניות, כי למוד משניות מזכך את נפש האדם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' רס.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל.

העקר בזה שלקחת את עצמך ללמד תורה הקדושה — זה עולה על הכל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות־הר"ן, סימן יט), שאפלו אותם האנשים, שנכשלו במה שנכשלו, ועדין עושים מה שעושים, אם יקבעו לעצמם חק קבוע ללמד בכל יום ויום כך וכך, התורה הקדושה תוציאם מהפח נשבר שנפלו אליו.

אֲשֶׁר י' רסא בַּנְחַל רצא

על-כן אני מאד שמח לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך ללמד תורה הקדושה, כי זה היה העקר אצל רבנו ז"ל.

נא ונא ראה להיות מצמצם, שלא תרצה הרבה בפעם אחת, שלא תתבטל, חס ושלום, כי רבוי אור גורם לשבירת הכלים.

ראה לא לבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, רק חזר בתשובה אמיתית אליו יתברך. וכבר אמר החכם: "השב מעון כמי שאין לו עון", כי כשאדם שב בתשובה אמיתית, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו לגמרי, וכאלו לא חטא מעולם.

ראה לדבר הרבה עמו יתברך, אשר זה העקר, וכל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י' רסא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... נרו ואיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד אני מצטער לשמע בשורה לא טובה על אודות פטירת אמך.

מה אמר לך, ידידי היקר! זו נחמתך, שתהלה לאל, אמך הניחה בן שיאמר קדיש אחריה.

מה אמר לך, ידידי היקר! לבי נקרע בקרבי ביי"ב קרעים, בזה שכתבת לי, שלא הרשו לך במושב לומר קדיש אחר אמך, עליה השלום, בעת הלונה, ומכל זה נתעוררתי, איך שצריכים עוד להפיץ מליונים קונטרסים, לגלות ולפרסם לעם ישראל את הדעת האמת,

רצב אָשֶׁר י" רסב בַּנְחָל

שְׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם.

עֲתָה אֲנִי מְדַפֵּיס אֶת הַקּוּנְטֵרס "מִסִּית וּמְדִיחַ", אֲשֶׁר בּוֹ מְבֹאָר הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּאֲמָצוֹת לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצֻמוֹ מֵאֵלוֹ הַמְּסִיתִים וְהַמְּדִיחִים אֶת אַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִיךָ שְׂאִין שׁוּם עֲצָה אַחֶרֶת — רַק לֶלְחֵם עִמָּהֶם, וְלִגְלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת דַּעַת רַבְּנוֹ וְ"ל בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצֻמְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת לְטוֹבַת אִמְךָ, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם, וְעַקֵּר מֵה שְׂאֵתָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת עִכְשָׁו בְּעִבּוּרָה — לְהִיּוֹת רְגִיל בְּלִמּוּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, וְכֵן לְהַפְיֵץ הַקּוּנְטֵרסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוֹ וְ"ל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" רסב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְר וְאֲתַחֲנֶנּוּ (שַׁבַּת נַחְמוּ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ.

אֶת מַכְתְּבְּכֶם לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה.

מָה אִמַּר לָכֶם! בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֲנִי מִתְפַּלֵּל בְּעִבּוּר מִשְׁפַּחְתְּכֶם, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְחִוֶּס וְיִרְחַם עֲלֵיכֶם, וְיִרְחִיב לָכֶם, וְיִוְצִיאָכֶם מֵהַצָּרוֹת הַקָּשׁוֹת שֶׁסָּבְבוּ אֶת בֵּיתְכֶם. וְהַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, שֶׁתּוֹשְׁעוּ בְּקִרְוֵב.

הַעֲקֵר רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּכָל מִיּוֹנֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְעָ יְבוֹא הַטוֹב, שִׁיתְהַפֵּךְ אֶצְלָכֶם הַכָּל, וְכִבֵּר תִּרְאוּ אֶת אוֹר הַיּוֹם וְתוֹשְׁעוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

" רסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבְּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי וְאֶתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר יְנִיק וְחַפִּים ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךְ שְׂאֵפָה מִשְׁתוֹקֵק לְהִתְקָרֵב אֶל דְּרָכֵי רַבְּנוּ ז"ל, מִי יִתֵּן, שְׂתִזְכֶּה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז טוֹב לָךְ בְּזֵה וּבְבֹא לְנִצַּח נְצָחִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, כִּי אֲצַל רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה דְבָר זֶה עֲקָר גְּדוֹל, וְהַקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל אֲנָשָׁיו שְׂיִתְנַהֲגוּ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל־פִּי סִדְרֵי דְרָךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז תְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ.

גַּם רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר הַשֶּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחָה, עֲרִבִית, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְאֵז טוֹב לָךְ לְנִצַּח.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

" רסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבְּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי וְאֶתְחַנֵּן (שַׁבַּת נַחְמוּ) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְגִדְל שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂזִכִּית לְמִצָּא אֶת בֶּן זִוְגָךְ — אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שְׂמַחְתִּי, שְׂאֵתֶם מִסְתַּדְרִים. יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ-

הוא, שתזכו לחיות ביחד באהבה, אחנה ורעות, ובהבנה הדדית כל מי חייכם.

נא ונא אל תבלבלי את עצמך, כי בנדאי לא יעזב אותך הקדוש-ברוך-הוא, ותזכי להפקד, בעזרת השם יתברך, ולהוליד ילדים, העקר לא להפגס בפחדים יתרים, כי רק עכשו התחתנת.

לדעתי לעת עתה, אל תלכי אל רופא, הקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותך.

ראי להדליק ארבעה גרות של חלב, ולהוסיף עוד שני גרות של שמן זית, ולהתפלל בעת הדלקת גרות על הצלחת בעלך, שתהיה לו פרנסה בשפע, ותתפללי אז על ילדים, כי התפלה שאשה מתפללת בעת הדלקת הגרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

ראי לחזק את עצמך, ואל תניחי לך לפל בשום פנים ואפן, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ובנדאי עוד תזכי לראות נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, וכמו שלא שערתי ישועה כזו, אני מבטיחה, שמחכות לך עוד ישועות נפלאות, העקר אל תדחקי את השעה, ועוד תראי טוב אמתי ונצחי.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

י" רסה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן (שבת נחמו) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער לשמע בשורה לא טובה, שאמך שבקה חיים לכל חי. הקדוש-ברוך-הוא ינחמך בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

אָשֶׁר י" רסו בַּנְחָל רצה

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! אֵיךְ הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם פּוֹרְחִים, וְלֹא נִשְׁאָר לוֹ, כִּי אִם מַה שְׂזוּכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם אֵיזָה טוֹב — דְּבוּרֵי אַמוּנָה לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלִגְלוֹתוֹ וּלְפָרְסָמוֹ. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינּוּ מִתְבַּיֵּשׁ מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף רַק זֶה יִשְׁאָר אֶצְלָנוּ.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְמַסַּר אֶת נַפְשְׁךָ דֵּיקָא בְּמַקוֹם מוֹשָׁבְךָ הַזֶּה, הֵיכֵן שְׁעֲשׂוּ לָכֶם מְנִיעוֹת עַל אַמִּירַת הַקְּדִישׁ בְּעֵת הַלְוִיָּה, דֵּיקָא שֶׁם תִּגְלָה וְתִפְרָסֶם אֶת רַבְּנוּ ז"ל וְאֶת עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת, וְתִגְלָה וְתִפְרָסֶם אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הָאֲמוּנָה הַפְּשׁוּטָה, וְלֹא תִתְבַּיֵּשׁ מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁכָל עִם יִשְׂרָאֵל יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְתִהְיֶה אֶהְבָּה, אַחֲוָה וְרַעוּת בֵּין כָּל עַם יִשְׂרָאֵל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" רסו.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר עֵקֶב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלַיְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיוּ לָךְ יְלָדִים.

רְאֵי לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה גִירוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קִדְשׁ, וְלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת תִּבְקָשִׁי אֶז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל בָּנִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת אֶז עַל בָּנִים — מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בַּשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא לְכַדֵּק אֶת מְזוֹזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם אֵין אֵיזוֹ דְּלֵת, שְׁחַסְרָה שָׁם מְזוֹזָה.

אִם אֶפְשָׁר לְהַחֲלִיף וּלְקַנּוֹת מִטוֹת חֲדָשׁוֹת — מַה טוֹב וּמַה נְעִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂיִהְיוּ לָכֶם יְלָדִים — בְּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים, וְתִזְכּוּ לְרֵאוֹת מֵהֶם רַב נַחַת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

אֵת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּבְדְּקוּ אֵת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן תִּבְדְּקוּ אֵת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נְרוֹת לְכְבוֹד שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נְרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וְהֵאשֶׁה תְּבַקֵּשׁ אֶז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂתִזְכֶּה לְהוֹלִדָּה בְּנִקְל, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁהֵאשֶׁה מִתְּפִלַּת אֶז, הֵן מְאֹד מְקַבְּלוֹת בְּשָׁמַיִם, כִּי אֶז הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל.

רְאוּ לְקַנּוֹת ה"א שֶׁל כֶּסֶף (יְכוּלִים לְקַנּוֹת אֵת זֶה בְּכֹל חַנּוּת שֶׁל תְּכֵשִׁיטִים), וְהֵאשֶׁה תְּנִיחַ אֵת זֶה עַל צְוֹאֲרָה, כִּי ה"א הַנֶּעֱשֶׂה מִכֶּסֶף מְסַגֵּל לְהוֹלִדָּה.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּזְכֶּה לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמָּךְ אֵיזָה שְׁעוֹר בְּתוֹרָה בְּכֹל יוֹם, וּבִזְכוּת זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עֲלֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְהוֹלִיד בְּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים.

נָא וְנָא לֹא לְהִתְפַּחַד וּלְהִתְיַרָא כָּלָל, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י" רסח — י" רסט בנחל רצו
י" רסח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ב מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... גרו יאיר.

ראו לשמר את השבת-קדש, ואז השבת תשמר עליכם.

גם תדקדקו מאד מאד במאכלים שאתם אוכלים שיהיו כשרים, ובזכות זה תזכו לרפואה שלמה.

מה טוב ומה נעים, אם תבדקו את מזוזות ביתכם אם הן כשרות או לא, כי רב הצרות שהאדם סובל בתוך ביתו הן, כשאין המזוזות כשרות, והקדוש-ברוך-הוא ישלח לכם רפואה שלמה מן השמים, שכבר לא תדעו משום צער ומכאובים, רק הפל יעבור לכם בשלום.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י" רסט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ב מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אֵל ... שיחיו.

את מכתבכם לנכון קבלתי.

ראו לקיים את דברי אלו, ועל-ידי-זה תפקדו בפקדת ישועה:

א. ראו לשמר מאד על טהרת המשפחה, ובצעת טמאה לעשות הרחקה וכו'.

ב. הדליקו לכבוד שבת-קדש ארבעה גרות, ולהוסיף שני גרות של שמן זית, ולבקש אז הרבה ממנו יתברך על ילדים, כי התפלות שהאשה מבקשת אז על ילדים — מאד מקבלות ומרצות בשמים.

ג. ראו לבדק את מזוזות ביתכם אם הן כשרות, ואם לא חסרה איזו מזוזה על איזה פתח מחדרי הבית.

ד. ראו לשמר מאד על כשרות האכילה מה שאתם אוכלים, שלא יהיה על זה שום פקפוק כלל, והפרות יהיו מעשרים.

ה. ראה לקנות לאשתך ה"א הנעשה מכסף, ותשים את זה תמיד על צנארה (יכולים לקנות את זה היום בכל חנות שמוכרים תכשיטים מכסף).

ו. ראה לשמר מאד להניח בכל יום תפלין, ומה טוב ומה נעים אם תבדק את התפלין אם הן כשרות או לא, חס ושלום.

ז. ואקנה להקדוש-ברוך-הוא, אם תקימו את כל זה, שתפקדו בפקדת ישועה ובזרע של קימא.

ח. ונא אל תפחדו כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ובנדאי לא יעזב אתכם. ואני מבקש עליכם, שתזכו להוליד בנים ובנות חיים וקיימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י' ער.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ב מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אני מאד מאד מצטער מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, עם כל זאת עליך לידע, כי גדול אדוננו ורב להושיע, והקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ובנדאי לא יעזב אותך, ותזכי להוליד עוד בנים חיים וקיימים.

נא ונא ראי לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל

אָשֶׁר י" רעא בנחל רצט

תְּמַשִּׁיכִי בְּעֵצְמֶךָ אֶת הָעֵצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת וְהַדְּאָגוֹת וְהַדְּפֹאוֹן, כִּי כָּל זֶה הוֹרֵס אֶת חַיֵּי הָאָדָם לְגַמְרִי.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַכְנִיס בְּעֵצְמֶךָ מִדַּת הַבְּטָחוֹן, וּבַפְּרִטִיּוֹת שְׂיֵהִיָּה לָךְ בְּטָחוֹן עֲצָמִי.

וּבִזְוָה שְׂאֵת כּוֹתֶבֶת שְׂאֵת מִתְאַפְּקֶת, כְּכֹר אָמַר הַחֶכֶם: "אֵין גְּבוּרָה בַּהֲתַאפְּקוֹת", וְכֵן אָמַר: "מִי שֶׁשָּׂם הַסֶּבֶל תְּכַלִּיתוֹ, יִגְיַעוּ הַסֶּבֶל אֶל חֶפְצוֹ". עַל-כֵּן רְאֵי לְבַטֵּל מִמֶּךָ כָּל מִינֵי דְאָגוֹת, כִּי כֵן אָמַר הַחֶכֶם: "הַדְּאָגָה אֲבוֹד הַחַיִּים", וְכֵן אָמַר: "הָאֲמָלָל מִי שִׁדְאָג", עַל-כֵּן רְאֵי לְבַטֵּל מִמֶּךָ כָּל מִינֵי דְאָגוֹת, וְתַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ שְׂתַזְכִּי לְהַצְלִיחַ דְּרַכְךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י" רעא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעְרֶךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מִכָּל מִינֵי זַעֲזוּעֵי הַנֶּפֶשׁ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רְפוּאָתְךָ תְּלוּיָה בְּיָדֶיךָ — אִם תִּקְחִי אֶת עֵצְמֶךָ בְּיָדִים, וְתַכְנִיסִי שְׂמִחָה בְּלִבְךָ, אִזּוֹ תִתְרַפְּאִי לְגַמְרִי, וְאִם תַּעֲזֹבִי אֶת עֵצְמֶךָ (שְׁקוֹרִין אָפּ לְאֲזַעַן זִיד), בְּזָה יִתְגַּבֵּר חֲלִיךָ.

עַל-כֵּן רְאֵי לְשַׂמַּח אֶת עֵצְמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי עַקֵּר הַרְפוּאָה הוּא שְׂמִחָה, וּכְשֶׁאָדָם שְׂמַח, אִזּוֹ כְּכֹר אֵינוֹ צָרִיךְ שׁוֹם תְּרוּפוֹת גְּשְׁמִיּוֹת.

ש אֲשֶׁר י' ערב בַּנְחָל

עם כל זאת הִיָּה טוב מְאֹד, שְׁתַּקְחִי כְּדוּרֵי הַרְגָּעָה לְהַרְגִיעַ אֶת הַעֲצָבִים שֶׁלְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵי לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ, וּבְזָה תִּלְוִי כָּל הַרְפוּאָה.

הַמֵּאֲחֵל בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י' ערב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ב מְנַחֵם-אֵב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעַ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמֵאֵד מְאֵד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּרְאֶה לְצַמְצָם אֶת עֲצָמְךָ, כִּי רַבּוּי אֹרֶךְ יָגֵרֵם לְךָ רַק קְלִקּוּלִים גְּדוּלִים, שְׁתַּפַּל בְּבוֹר עֲמַק.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי דֶרֶךְ רַבְּנוּ ז"ל הוּא צְמָצוּם נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, הֵינּוּ לְהַשִּׁיג אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּדֶרֶךְ נִפְלָא גַם בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי אַבְרָהָם קָרָא הֵר, יִצְחָק קָרָא שְׂדֵה, וְיַעֲקֹב קָרָא בֵּית (פְּסָחִים פ.ח.), שְׂדֵה נֶגֶד בְּנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי, שְׂדֵהֶיָּה לֹו קִיּוֹם כְּשִׁמוֹצְאִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶפְלוּ בְּתוֹךְ זֶה הָעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּשְׁתַּדֵּל לְעֵסֶק בְּאִיזָה עֵסֶק בְּפִרְנֶסָה, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת ב, ב): יָפָה תוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שְׂיִגִיעַת שְׂנִיָּהֶם מִשְׁכַּחַת עוֹן; עַל-כֵּן רְאֵה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְעֵסֶק בְּאִיזָה עֵסֶק בְּזֶה הָעוֹלָם, בְּאִפְּן שְׁתַּנִּיחַ אֶת מַחֲךָ, שְׁלֹא יִהְיֶה אֶצְלְךָ רַבּוּי אֹרֶךְ, שְׂדֵה יָכוֹל לְגַרֵם לְךָ שְׁבַר עֲצָבִים, וְאַחַר-כֵּן לֹא תוֹכֵל לְצַאת מִזֶּה, חֵס וְשְׁלוֹם.

נָא וְנָא רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי בְּדִבְרֵי זֶה, כִּי אֶתָּה מְכַרַח מְאֹד מְאֹד לְצַמְצָם אֶת עֲצָמְךָ.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת,

אֲשֶׁר י" רעג בְּנַחֵל שֵׁא

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַזְכֶּה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְשׁוֹם
דָּבָר לֹא יוּכַל לְשִׁבֹר אוֹתְךָ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" רעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֵקֶב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַיְנִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ
תָּמִיד.

אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! בְּתוֹרָה הַקְדוּשָׁה כְּתִיב (דְּבָרִים יח, יג):
"תָּמִים תִּהְיֶה עִם הַיְנִי"ה אֶלְקִיךָ", אוֹמֵר עַל זֶה רַש"י: הַתְהַלֵּךְ עִמּוֹ
בְּתַמִּימוֹת וּתְצַפֶּה לוֹ, וְאַל תַּחְקֹר אַחַר עֲתִידוֹת, אֶלָּא כָּל מָה שְׂיֵאמַר
לָךְ קִבֵּל בְּתַמִּימוֹת, וְאַז תִּהְיֶה עִמּוֹ וּלְחַלְקוֹ. בְּפִסּוּק הַזֶּה מִנְּחַ הַיִּסּוּד
שֶׁל קִיּוּם עִם יִשְׂרָאֵל. אֲנַחְנוּ מְצֻוִּים לִהְיוֹת תָּמִימִים עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
וְלֹא לַחְקֹר אַחַר עֲתִידוֹת, וְלֹא לְשָׂאֵל שׁוֹם שְׂאֵלוֹת, אֶלָּא לְלַכֵּת
בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וּלְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן לג): אֶצֶל הָעוֹלָם אֲמוּנָה זֹה
דְּבָר קָטָן, אֲבָל אֶצְלֵי הָאֲמוּנָה זֹה דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד, וְעַקֵּר הָאֲמוּנָה
לִידַע שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל. מְצִינּוּ בְּפִרְשַׁת שְׁמוֹת, שְׁמִשָּׁה רַבְּנוּ שׁוֹאֵל
אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "לָמָּה הִרְעוּתָה לְעַם הַזֶּה" וְכו' (שְׁמוֹת ה, כב);
עִם יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ גְדוֹל בְּמִצְרַיִם, עֲבָרָה עֲלֵיהֶם שׁוֹאָה גְּשֵׁמִית,
קִבְּלוּ מִכּוֹת קָשׁוֹת מְאֹד, וְהִעֲבִירוּ אוֹתָם בְּפִרְךָ, וְכֵן הִיְתָה לָהֶם שׁוֹאָה
רוּחַנִית, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֵין רַש"י) עַל הַפִּסּוּק (שְׁמוֹת
יג, יח): "וַיִּחַמְּשִׂים עָלָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם" — אֶחָד מִחַמְּשָׁה,
אֲרַבְעָה חֲלָקִים לֹא רָצוּ לְצִאת, בְּעֵטוֹ בְּאַמוּנָה. וְהִנֵּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא שׁוֹלַח אֶת מִשָּׁה רַבְּנוּ, בְּחִיר הַבְּרִיאָה, שְׂיוֹצִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם. וְהוּא הוֹלֵךְ אֶל פְּרָעָה, וּפְרָעָה מִחְצִיף פָּנָיו וְאוֹמֵר: מִי
הַיְנִי"ה, לֹא יַדְעָתִי אֶת הַיְנִי"ה, וְלֹא אֲשַׁלַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (עֵין שְׁמוֹת

ה, ב). ומשה רבנו בא בטענה להקדוש־ברוך־הוא: "למה הרעות לעם הזה, למה זה שלחתיני", ומאז שבאתי אל פרעה, לא די שלא עזרם, אלא הרע להם. והקדוש־ברוך־הוא עונה לו: "וידבר אל משה, וארא אל אברהם, יצחק ויעקב, ושמי הויה לא נודעת להם" (שם ו, ג), הינו נסיתי את שלשת האבות בכל מיני נסיונות קשים ומרים, עברו עליהם צרות ויסורים, ואף פעם לא הרירו אחרי ותברך, ידעו שמה שהקדוש־ברוך־הוא עושה — כן צריך להיות.

כי הנה אברהם אבינו סבל סבל גדול, יצחק אבינו היה לו בן עשו, שסבל ממנו בזיונות, יעקב אבינו היה מלא יסורים, עברו עליו צרת עשו, צרת לבן, צרת דינה, צרת יוסף, צרת שמעון, צרת בנימין, כל חייו היו רצופים צרות, ואף פעם לא הרגה אחר הקדוש־ברוך־הוא, ולא שאל שום קשיות. ולכן זכו, שבכל יום ויום מזכירים אותם כמה וכמה פעמים בתפלה: אלקי אברהם, אלקי יצחק ואלקי יעקב; בבקר, בצהרים ובערב, שחרית, מנחה וערבית וכו'.

ומה זה מלמד אותנו? שאסור לנו להפגס בשום חקירות, עלינו לידע, שמה שהקדוש־ברוך־הוא עושה — הכל לטובה, ואנו בני־אדם מצמצמים בשכלנו ובדעתנו, איננו יודעים מה המחר טומן בחבו, ועלינו רק לקיים מצוותיו ותברך בשמחה עצומה, שאנו זוכים להיות בני הקדוש־ברוך־הוא, כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם להויה אלקיכם", אסור לנו לילך בשום חקירות, אלא בתמימות, כפי שהיו האבות הקדושים. עלינו למסר נפשנו וכל כולנו רק בעבור ותברך, לקום בכל בקר מחדש, ולידע שכל יום ויום הוא יום חדש.

וביום הזה מה עלינו לעשות? להתפלל שחרית, מנחה, ערבית במנין, להתעטף בציצית, להניח תפלין, לאכל כשר, שתהיה מזונה כשרה על פתח הבית, לשמור על טהרת המשפחה, לשמור שבת, לשמור על כבוד הזולת, להקפיד על כבוד אב ואם, לא לעבר על

צווי הקדוש-ברוך-הוא, ועל כלם — ללמד תורה. וכך לחיות יום יום, לחיות עם אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, למסר נפשונו בעבורו ותברך, ואז ישמרנו הבורא ותברך שמו. וזו היתה דרך האבות הקדושים, שהקדוש-ברוך-הוא התגלה אליהם, כי אף פעם לא שאלו קשיות.

נשאלת השאלה, אם-כן איך יתכן, שמשה רבנו ישאל שאלות, כגון: "למה הרעות לעם הזה, למה זה שלחתני"? אלא משה רבנו אוהב ישראל הזה, עד כדי כך, שהפקיר עצמו לגמרי, ולא היה אכפת לו שלא יבנס לארץ ישראל, העקר שיהיה לעם ישראל טוב. בחטא העגל רצה הקדוש-ברוך-הוא למחוק את ישראל, ואמר משה רבנו: "מחני נא מספרך" (שמות לב, לב), ומפני שמסר נפשו בעבור עם ישראל זכה למה שלא זכו האבות, שהוריד לנו את התורה בסניי, וגלה את הקדוש-ברוך-הוא על-ידי קבלת התורה.

למדנים מכאן שני דברים: א. האבות הקדושים למדו אותנו לעבדו ותברך בתמימות ובפשטות, בלי לשאל קשיות, אף שישנם הרבה דברים שאיננו מבינים ואיננו מסגלים להבין, כי אנו מצמצמים בדעתנו, ולכן עלינו לקבל על מלכותו ותברך בתמימות, ולא לחקר אחר עתידות. ב. עלינו לילך בדרך משה רבנו, שאהב את כל יהודי, ומסר נפשו בעבור כל בר ישראל, כמו-כן עלינו להרבות בגמילות חסדים עם נשמות ישראל, ולחזק ולעודד ולשמח את כל אחד, ואם גלך בדרך זו — נעבר על הכל.

חכמינו הקדושים אומרים (עין שבת קיח.): כל השומר שבת, ואוכל שלש סעדות בשבת, נצול ממלחמת גוג ומגוג. עם ישראל עוברים עתה תקופה קשה מאד, הפחדים שמפחידים אותם, זה אים ונורא, ואיננו יודעים מה יהיה, אבל דבר אחד ברור מעל לכל ספק — שאנו צריכים את הקדוש-ברוך-הוא, ועלינו לשוב בתשובה אליו ותברך. וכיצד שבים בתשובה? אומר הנביא (הושע יד, ב): "שובה ישראל עד הנה"ה אלקיך כי כשלת בעונך", העקר לחזר בתשובה שלמה, כי נכשלנו בעוונות. כיצד חוזרים בתשובה?

ממשיך הנביא ואומר: "קחו עמכם דברים ושובו אל הנו"ה".
ואמרים חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה לח, סימן ד') על פסוק
זה: איני מבקש מכם אלא דברים, הקדוש-ברוך-הוא רוצה שנדבר
אליו, שנספר לפניו כל אשר מעיק לנו.

וזה נקרא בדברי רבנו ו"ל 'התבודדות', כמוכא (לקוטי-מוהר"ן,
חלק ב', סימן כה): ההתבודדות מעלה עליונה מהכל, דהינו שאדם
ידבר אל השם יתברך באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו,
ובזה שאדם מדבר אליו יתברך, בזה נכלל באין סוף ברוך הוא,
ולכן זו התרופה לכל הצרות והיסורים והפחדים שעוברים עכשו
על עם ישראל — רק לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ממנו
יתברך ברחמים ובתחנונים שנוקה לעבור את המתח הזה והפחדים
האלו, ומי שיהיה חזק לדבר אליו יתברך, מבטח שלא יקרה לו
שום דבר, כי אין דבר שיכול לשמר עליו יותר מתפלה.

ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא וירא): אמר להם הקדוש-
ברוך-הוא לישראל, הווי זהירים בתפלה, שאין מדה אחרת יפה
הימנה, והיא גדולה מכל הקרבנות, ואפלו אין אדם כדאי לענות
בתפלתו ולעשות חסד עמו, כיון שמרבה בתפלה אני עושה חסד
עמו; זו העצה עכשו, וזה מה שאומר הנביא: "אשור לא יושיענו,
על סוס לא נרפב, ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידינו", כל
האיומים שמאימים עלינו עשו וישמעאל, עקר העצה נגד זה
להתחבא תחת צל כנפיו יתברך, לגלות ולפרסם לכלם את האמונה,
להתחזק בעצמנו ולחזק אחרים.

לזאת, אנשי שלומנו היקרים! ראו להחזיק את עצמכם ביחד,
וחדלו מכל הבלי הבליים, מכל הפלוגים והפרודים, שכל אחד רודף
אחר הבלי וריק, ואינו שם על לב מה מצפה לו, איך יש זמן
לשטיות, לריב ולהתופח, לרוץ אחר כבוד וכסף, ולעשות עולות זה
לזה, בשעה שפלנו נמצאים בסכנה גדולה מאד. ולכן מה יצילנו?
רק תפלה. אם תרגילו עצמכם לדבר בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא
בשפת האם שלכם, ותשיחו בינכם לבין קונכם מתוך לבכם כדבר

אֲשֶׁר י' רעד בַּנְחָל שֶׁה

אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אִזּוּ נִזְכָּה לְעֵבֵר יָמִים טְרוּפִים אֵלּוּ בְּשָׁלוֹם, וְנִזְכָּה
לְגִלּוּי שְׂכִינָה וּלְבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתְּךָ וְכוּ', הַתְּרוּץ הוּא פָּשוּט, אָנוּ מְקוּיִם לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְלֹא תִהְיֶינָה מְלַחְמוֹת. אֲבָל עִם
כָּל זֹאת צְרִיכִים לְחִיּוֹת אֶת הַמְּצִיאוֹת. אִם, חֵס וְשָׁלוֹם, תִּהְיֶה
מְלַחְמָה, כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ יִהְיֶה מְקוּם סִפְנָה. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
אוֹמְרִים (ראשׁ הַשָּׁנָה ל.א.): עֲשֶׂרָה גְּלִיּוֹת גָּלְתָה סְנֵה־רִיז, הַגְּלוֹת
הָאֲחֻרוֹנָה הִיְתָה בַּגְּלִיל, אֲלֵפִים שָׁנָה הַגְּלִיל הָיָה חָרֵב, וְהִנֵּה מִהַגְּלִיל
— מִשָּׁם נִגָּאֵל (עִן זֶהר ח"א קיט. ח"ב ז: ח: ט. רכ.), וְלִכְּן אִם יֵשׁ מְקוּם
לְבָרוּחַ מִהַצָּרָה, הַמְּקוּם הַבְּטוּחַ בְּיֹתֵר הוּא הַגְּלִיל, אֲבָל צְרִיכִים
רַחֲמֵי שָׁמַיִם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְלֹא שִׁיף לֹא שֶׁבְּאֶרֶץ יִהְיֶה רַע, חֵס
וְשָׁלוֹם, וּבְחוּץ לְאֶרֶץ יִנְצְלוּ מִהַצָּרָה, אֲלֵא בַּעַת מְלַחְמָה בְּכָל הָעוֹלָם
הַסִּפְנָה גְּדוּלָּה מְאֹד, וְלִכְּן הָעֵקֶר רַק לְבַטֵּחַ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא
לְחַשׁוֹשׁ מִשׁוּם דָּבָר, וְרֵאָה לְבַקֵּשׁ אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ עַל עֲצָמָךְ,
עַל אֲשֶׁתְּךָ, עַל יְלָדֶיךָ, וְעַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה כְּלָנוּ לְרֵאוֹת רַק
בִּישׁוּעָתְךָ וּבִגְאֻלְתְּךָ שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' ערה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ב מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום רב וכל טוב סלה אָל ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך! באמת כל המשג של דתי או פורק על וכו' מיתר לגמרי, וזה חלק מהגזענות הנוראה, וכדגמת הבטויים: אשכנזי, ספרדי וכו', לבל נטעה עצמנו, כן יצרו משג של דתי חילוני וכו', וגורמים סכסוכים וחסוכים, שנאה וקנאה. אף עליך לדעת, אשר כלנו בני הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם להויה אלקיכם", כלנו תינוקות שנשבו, אחד פחות אחד יותר, אלו שקבלו חנוף תורני, אלו שלמדו מקרא, משנה, גמרא, הלכה, הם יותר מכירים את הקדוש-ברוך-הוא, יותר רואים את דרכי התורה, ואלו מסכנים שלא קבלו חנוף תורני, אדרבה חנוף כפרני, תוצאת חנוכם: סמים ואלומות, והם רחוקים מדיעת הבורא יתברך שמו.

לזאת תדע, אשר העקר בעתים הללו, רק להקדים שלום לכל אחד, ולבקש ממנו יתברך בכל יום, שכל עם ישראל ישובו בתשובה שלמה, ואם פוגשים אדם צריכים להסביר לו פנים ולקרבו, ולא להכנס עמו בוכחים, כי גם אנחנו צריכים התחזקות באמונה, על-כן העקר לדבר עם כלם רק באמונה, ולגלותם שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, רק לחזק ולחזק; כי פיוס עוברים על כל אחד ואחד משברים וגלים, ואין אדם בעולם שלא יסבל איזה סבל — זה מעצמו, זה מהמשפחה, זה מהפרנסה, זה מהילדים, זה משלום-בית וכו' וכו', ושאר מיני צרות ויסורים שבני-אדם סובלים.

והעצה היא רק לחזק יהודים, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פד): כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים, נעשה אור ישר ואור חוזר; כשאדם מדבר עם הזולת, אף שאינו פועל אצלו, הדבורים יפעלו אצל המדבר, הינו אם אני

בַּעֲצָמֵי שָׁבוּר, אִם אֲנִי מְדַבֵּר עִם אַחֵרִים, מְחַזְקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְאַמְצִים — לֹא לְדַאֵג וְכוּ', אִף אִם אֵינִי פּוֹעֵל אֲצִלָּם, לְכָל הַפְּחוֹת אֲנִי פּוֹעֵל אֲצִלִּי, שְׂאֲנִי לֹא אֶפֶל מִהֶאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ'. וְלִכֵּן הֶעֱקָר לְדַבֵּר עִם הַזּוֹלָת רַק בְּאֱמוּנָה, בְּאַהֲבָה וּבְשָׁלוֹם.

וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ גּוֹרְמִים הַשּׁוֹתְלִים שְׂנֵאָה, וְחֻפְצִים לַעֲשׂוֹת הוּן פּוֹלִיטִי, כְּדִגְמַת מִפְּלָגָה הַבְּנוּיָה עַל שְׂנֵאֵת הַדַּת, שְׂנֵאֵת הַזּוֹלָת, אֲשֶׁר זֶה נוֹבֵעַ רַק מִפֶּאֶת שְׁבִנֵי-אָדָם שׁוֹנְאִים אֶת עַצְמָם, וְכִיצַד זֶה מִתְבַּטָּא? שְׂזוֹרְעִים שְׂנֵאָה בַּזּוֹלָת. אוֹ יִשְׁנֵם מִשְׁחָתִים הַגּוֹנְבִים וְגוֹזְלִים, וְחוֹשְׁשִׁים שְׂיַעֲלוּ עַל שְׁחִיתוּתָם, וְלִכֵּן יוֹצְרִים עֶשֶׂן סְמִידָה, שְׂלֹא יַעֲלוּ עַל כָּל עוֹלוֹתֵיהֶם וְכוּ'. וְלִכֵּן צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מֵאֵלוֹ הַאֲנָשִׁים הַנּוֹזְנִים מִהַשְׂנֵאֵת חֲנָם, אֲשֶׁר הֵם מְקוֹר כָּל הַצָּרוֹת.

וְהֶעֱקָר עֲלֵינוּ לְהִרְבּוֹת בְּאַהֲבַת הַבְּרִיּוֹת, כְּלָנוּ אַחִים, כְּלָנוּ עֲרָבִים זֶה בְּזֶה (שְׁבוּעוֹת ל.ט.), כְּלָנוּ בְּאוֹתָהּ סְפִינָה, כְּמָה מִכּוֹת עֲלֵינוּ לְקַבֵּל, כְּדֵי שְׁנַבִּין דְּבַר זֶה וְכוּ', חֲלָפָה מִלְחָמַת הָעוֹלָם הִרְאִישׁוּנָה, מִלְחָמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנֵיָה, שְׂאֹז אַמּוֹת הָעוֹלָם לֹא בְּדָקוּ בְּצִיּוֹת, אִם אַתָּה דְּתִי אִם לָאוּ, אֶלֹא כָּל יְהוּדֵי נִשְׁלַח לְתַאי הַגָּאֹזִים, וְשֵׁם לֹא הַבְּחִינוּ בֵּין מִי שְׂהִיָּה בַּעַל זְקָן וּפְאוֹת לְבִין מִי שְׂלֹא גְדַל זְקָן וְכוּ', וְלָמָּה עֲתָה כְּשֶׁעוֹמְדִים לְפָנֵי מִלְחָמַת הָעוֹלָם הַשְּׁלִישִׁית, [שְׂהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, שְׂלֹא תִפְגַּע אֶפְלוּ צִפְרֵן שֶׁל יְהוּדִין], לָמָּה נִתְנַהֵג כְּעוֹרִים, וְנִזְרַע שְׂנֵאָה עַל לֹא דְבַר. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְנַחוֹת נג.): מַה זֵּית אֵינוּ מוֹצִיא שְׂמֵנוּ אֶלֹא עַל-יְדֵי כְּתִית, אִף יִשְׂרָאֵל אֵינָם שָׁבִים לְמוֹטָב, אֶלֹא עַל-יְדֵי יִסּוּרִים. עֲבַרְנוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה סָבַל וְצַעַר, הָאֵינָנוּ שָׁמִים עַל לֵב כְּמָה מְאוֹת נְהַרְגִים בְּכָל יוֹם עַל לֹא עוֹל בְּכַפָּם, כְּמָה הוֹרִים שְׁפוֹלִים נַעֲשִׂים בְּכָל יוֹם וְכוּ', הָאִם יֵשׁ לָנוּ פְּנָאֵי לְהַתְּעַסֵּק בְּשְׂנֵאָה וְטִינָה וְכוּ'?! הֲלֹא כְּלָנוּ בְּסַפְנָה גְּדוֹלָה, סְפִינַת יִשְׂרָאֵל שְׂטָה עַל פְּנֵי מַיִם הַזְּדוּנִים, רוּחוֹת רְעוֹת רוֹצִים לְהַטְּבִיעָהּ, אֵין הַפְּרֵשׁ בֵּין דְּתִי לְפוֹרֵק עַל, כְּלָנוּ יְהוּדִים, וְאֵת כְּלָנוּ רוֹצִים.

הַגִּיעַ הַזְּמַן, שְׂנֵתְאֶחָד יַחַד, וּנְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂינוּ, אִם אֵין בְּיַדֵּינוּ

כספי גזלה, אם לא גנבנו וגזלנו את הזולת, אם לא לקחנו כסף שאינו שייך אלינו, אין פנאי עתה להכנס בפלפולים ובחקירות מי חייב ומי אשם, ובמי תלוי הקולר, כל אחד ואחד צריך לעשות לעצמו חשבון הנפש, אם אין בידו כסף גזלה וכו', או שנגע ברכוש הזולת, אם כל אחד ואחד יעשה לעצמו החשבון הנפש הזה, יהיה לנו עולם יותר יפה, ונאהב איש את רעהו, לא נציק זה לזה, ונכבד זה את זה, אשר זאת אנו צריכים עכשו.

ולכן כשאתה רואה עוד יהודי, תראה לחזקו ולעודדו ולעזרו, ולא להפגס בריב ובחפוף ובתוכחות — 'למה אינך מקים מצוות' וכדומה, ראה רק לחזק את עם ישראל, ולהכניס בו רוח חיים, ולא לשאל — 'למה', 'כי למה' — יאמרו הגויים; האנשים כלם שבורים ורצוצים, עוברים עליהם משברים וכו', אין אחד שיהיה נקי מצרות, ובפרט עכשו, שנתקמו אצלנו כל הסימנים שיהיו לפני הגאולה (סוף סוטה): היקר יאמיר, בת קמה באמה, בן קם באביו, ואין לנו על מי להשען, אלא על אבינו שבשמים, ודבר זה עלינו להתדיר זה בזה ולעזר זה לזה, ואם גלף בדרך זו, יהיה לנו עולם יפה, ונזכה כבר לראות במו עינינו בגלוי שכינה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיגיע היום, ויתגשמו אלו הדבורים שאני כותב, שעם ישראל יתאחדו יחד, ובמקום לחשב מחשבות איך להפיל את הזולת, חס ושלו, יתחילו לעזור זה לזה, ונדע שכלנו נמצאים בסכנה גדולה, ואין לנו להיכן לברח — רק לקיום המצוות ולתורה הקדושה, אשר רק זה יציל אותנו; להניח תפלין בכל יום, לקבוע מזוזות כשרות על פתחי ביתנו, לשמר שבת, אשר השבת תשמר עלינו, להקפיד על צניעות וכשרות המאכלים וכו' וכו', ובזכות האחדות והאהבה שתהיה בינינו, נזכה לקבל פני משיח צדקנו במהרה בימינו.

הנ"ל...

אֲשֶׁר י' רעו — י' רעז בַּנְחַל שט
י' רעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ זָאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְנִצְטַעֲרֹתִי מְאֹד לְשִׁמְעַ מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר
עֲלֵיכֶם.

אוֹדוֹת שֶׁאֲלֹתָךְ לְגִבֵי הַבֵּן וְכוּ', זֹאת עָלֶיךָ לִידַע, אֲשֶׁר לְעֶזֶר
לְאָדָם, זֶה רַק מַה שֶּׁטוֹב לוֹ בְּעֶצְמוֹ, וְלֹא מַה שֶּׁבְנֵי-אָדָם אוֹמְרִים
שֶׁזֶה טוֹב. וְלִכֵּן אִם רוֹאִים שֶׁהַמַּצָּב הַבְּרִיאוֹתִי וְכֵן הַרוּחָנִי וְהַגְּשָׁמִי
שֶׁל הַבֵּן מִדְּרָדָר, צְרִיכִים לְעֲשׂוֹת רַק מַה שֶּׁטוֹב בְּעֵבֶר, וְלֹא מַה
שֶׁטוֹב בְּעֵבֶר הַמְּשֻׁפָּחָה, וּבְזֶה צְרִיכִים לְהִתְמַקְּדַת, כִּי הָעֶקֶר לְרֵאוֹת
אֶת טוֹבַת הַיֶּלֶד. וְהַקְּדוּשָׁת-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף,
וְנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת אֲצִלְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל שִׁיחִיו.

מִכְתָּבְכֶם הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי.

מַה אִמַּר לָכֶם! הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֵלֶק א', סִימָן
ט): הַצְּדִיק הוּא הַשֹּׁדֵךְ הַמְּשֻׁדָּךְ כָּל הַשְּׂדוּכִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִלְאָכִי
ב, ח): "כִּי שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת, וְתוֹרָה יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ"; הַצְּדִיק
הוּא הַשֹּׁדֵךְ הַמְּשֻׁדָּךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בִּיגִיָּהֶם. וְרַבְּנוּ ז"ל שָׁאֵל
בְּשָׁמַיִם: מַה תְּהִיָּה פְּרֻנְסָתִי? וְאָמְרוּ לוֹ: פְּרֻנְסָתְךָ תְּהִיָּה — שִׁתְּהִיָּה
שֹׁדֵךְ. וְלִכֵּן אֲצִל רַבְּנוּ ז"ל יֵשׁ כֶּסֶף, שְׁמִי שָׂרָק בָּא אֶל הַכֶּסֶף הַזֶּה,
מוֹצֵא אֶת זְוֵגוֹ. וּמַהוּ הַכֶּסֶף שֶׁרָאָה רַבְּנוּ ז"ל, שִׁיּוֹצְאִים מִשָּׁם אֶלְפֵי
אֶלְפִים נִשְׁמוֹת רְנָקִים וְרוּקוֹת, וְתַכְּף כְּשִׁפּוּגִישִׁים זֶה אֶת זֶה

מִשְׁתַּדְּכִים? אֵלָּא אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ר'): כְּשֵׁיהוּדֵי יוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף — אָז נִקְרָא אָדָם, אָדָם הַשְּׁלָם. וְכָתוּב בַּזֹּהַר: כָּל זְמַן שֶׁאָדָם הוּא פֶּלֶג גּוֹף — חֲצֵי גּוֹף, אֵינְנוּ נִקְרָא אָדָם הַשְּׁלָם, כָּל זְמַן שֶׁהוּא רֵיָק וְהִיא רֵוָקָה, הֵם בְּצִרּוֹת גְּדוּלוֹת, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (יבמות סב:): כָּל אָדָם שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמֻחָה, שְׂרוּי בְּלֹא טוֹבָה וְכוּ'. וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִתְחַתֵּן.

וְאוֹדוֹת שֶׁאֲלַתְּכֶם — מִי יוֹדֵעַ אִם זֶה הַזְּיוּג שְׁלִי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהוּא אוֹחֵז אַחֶרֶת מִמֶּנִּי? עַל זֶה בָּא רַבֵּנוּ ז"ל וְאוֹמֵר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פט): הַדַּעַת מִשְׁדַּכֶּת כָּל הַשְּׂדוּכִים; מַה זֶה דַּעַת? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כְּשֶׁמֵּאֲחֻדִים חֲסֵד וּגְבוּרָה בְּיַחַד — זֶה נִקְרָא דַּעַת. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (במדבר רבה, פְּרָשָׁה כ"א, סימן ב'): כְּשֶׁשׁ שְׂפָרְצוּפֵיהֶם שׁוֹנִים, כָּךְ דַּעוּתֵיהֶם שׁוֹנוֹת. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פ'): מַה זֶה שְׁלוֹם? כְּשֶׁשְׁנֵי הַפְּכִים מֵתְאַחֲדִים יַחַד בְּאַחֻדוֹת הַפְּשׁוּט.

וְעַל-כֵּן בּוֹדָאֵי הַטוֹב בְּיוֹתֵר, שֶׁתִּכְרַף-וּמְיָד בַּהֲתַחֲלָה יִדְבְּרוּ זֶה עִם זֶה, וְיִשׁוּחַחוּ בִּינֵיהֶם, וְיִגְלוּ אֶחָד לְשֵׁנִי מַה שֶּׁאֵיפְתָם בְּחַיִּים, וּמַה הֵם רוֹצִים, וְאֵז יִתְגַּלֶּה אִם יוּכְלוּ לְהִתְאַחֵד יַחַד, אִם יוּכְלוּ לְבָנוֹת בַּיֵּת בְּצוּתָא. וְאֵז שִׁיתְחַתְּנוּ בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, אֲבָל אִם תִּכְרַף-וּמְיָד בַּתְּחִלָּה יִרְאוּ שֶׁשֶׁאֵיפּוֹתֵיהֶם מְנַגְּדוֹת, אֲנִי אוֹחֵז כָּךְ וְאַתָּה אוֹחֵזת כָּךְ, וְאֵין יְכוּלִים לְהִשְׁתּוֹת, לְמַה לְהַפְּנִס לְמַטָּה חוּלָה וְכוּ'!

וּבְאַמַּת אֵין דְּמִיּוֹן יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה כְּשֶׁמְפָרִידִים בֵּין עֲדוֹת, בֵּין חֲסִידוֹת וְשִׁיטוֹת, הָרִי כְּלָנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאִם רוֹצִים רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵז נִתְבַּטְּלִים כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת. וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁכָּתוּב בְּעַת הַגְּאֻלָּה (יחזקאל לו, כו): "וְהִסְרֹתִי אֶת לֵב הָאָבֶן מִבְּשָׂרְכֶם, וְנָתַתִּי לְכֶם לֵב בְּשׂוֹר", אוֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: אֵל תִּקְרֵי בְּשׂוֹר אֵלָּא בְּסִיר (ש' וס' מִתְחַלְּפוֹת), שְׂזָה "וְהִסְרֹתִי מִכֶּם לֵב הָאָבֶן, וְנָתַתִּי לְכֶם לֵב בְּסִיר" — אוֹתִיוֹת בְּרַסְלִ"ב. עֲכָשׁוּ יֵשׁ לְאָדָם לֵב אָבֶן, שֶׁאֵינְנוּ רוֹצֵה לְהַבִּין אֶת זוּלָתוֹ, אֲנִי שִׁיף לְחֲסִידוֹת זוֹ, וְאַתָּה שִׁיף לְחֲסִידוֹת אַחֶרֶת, אֲנִי לִיטָאֵי, אַתָּה

אֲשֶׁר יי רעז בַּנְחַל שִׂיא

חֲסִיד, זֶה סִפְרֵדִי וְזֶה אֲשַׁכְנְזִי, וְכֵף יֵשׁ כָּל מִינֵי פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה לֵב הָאָבֶן, שְׁתֵּי אַבְנִים מְכוֹת זו עַל זֶה — יִשְׁנוּ
רַעַשׁ גָּדוֹל, אָבֵל אִם יֵשׁ לְאָדָם לֵב בְּשׂוֹר — אֶהְבֶּה דוֹחֶקֶת אֶת
הַבְּשׂוֹר, שְׂזֵה בְּרִסְלָ"ב, זֶה רַבְּנוּ וי"ל רַצָּה, שְׁנַתְּאֲחֵד יַחַד נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל.

כִּי כָּל הַגְּלוּי שֶׁל רַבְּנוּ וי"ל לְהַכְלִיל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֵא
נִרְצָה שׁוּם דְּבָר רַק אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאִזּוּ כְּבָר אֵין גּוֹזְעֵנוֹת,
אֵין עֲנִיָּן שֶׁל אֲשַׁכְנְזִים אוֹ סִפְרֵדִים, אֵין עֲנִיָּן שֶׁל חֲסִידִים אוֹ לִיטְאִים,
יֵשׁ רַק דְּבָר אֶחָד: בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, "וַיִּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה
פְּעַלְתָּנוּ, וַיִּבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתָּנוּ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ,
הַנְּיָ"ה אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶךְ וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה."

וְזֶה כָּל עֲנִיָּן רַבְּנוּ וי"ל, אֲשֶׁר לֶכֶן אָמַר: "כָּל הָעֲנִיָּן שְׁלֵי זֶה רַק
רֵאשׁ הַשְּׁנָה", שְׁאִזּוּ מְמַלִּיכִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל עִם יִשְׂרָאֵל
צוֹעֲקִים: הַמְּלֶךְ הַמְּלֶךְ, הַמְּלֶךְ הַקְּדוּשׁ, הַמְּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט, שְׁאֲנוּ מְגַלִּים
שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֶךְ. וְלֶכֶן כְּשֶׁאָדָם מְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עִם אַמֶּת, אִזּוּ נוֹפְלִים כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַהֲבָלִים, אֲנִי
חֲסִיד זֶה, אֲנִי חֲסִיד זֶה, אֲנִי אֲשַׁכְנְזִי, אֲנִי סִפְרֵדִי, אֲנִי עֵירָקִי, אֲנִי
תּוֹנִיסְאִי, כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת שְׁבָאוֹת מֵהַגְּלוּת, אֲלֵא רוֹצִים כְּלָם רַק אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא!

וּלְסַפּוֹמוֹ שֶׁל עֲנִיָּן, אִם רוֹאִים שְׂיִכּוּלִים לְהַגִּיעַ עִם בֶּן אוֹ בַת
הַזּוּג לְתַכְלִית הַנִּי"ל, זֶה סִימָן שֶׁל שְׂדוּךְ טוֹב, וְצָרִיכִים לְגַמְרוֹ. וְאִם
רוֹאִים שְׂיֵהִיו מְרִיבוֹת וְחִלּוּקֵי דַעוֹת, אִזּוּ לְמָה לְהַכְנִס עִם רֵאשׁ בְּרִיא
לְמִטָּה חוּלָה וְלָרִיב, הֲלֵא לֹא בָּאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם לָרִיב, אֲלֵא רַק
לְהַפִּיר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּמֵאֲמָרָם וי"ל (תַּנְחוּמָא נִשְׂא ג): נְתַאָּה
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיֵהִיה לּוֹ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים; אֲשֶׁרִי הַמְּכַנְּסִים
דְּבוּרִים אֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִזּוּ טוֹב לּוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

אודות שאלתך וכו', הלא חכמינו הקדושים אומרים (עין שבת כו.), שחמות שונאת את הפלה, כי כשם שאי אפשר לדור זאב עם כבש, כן אי אפשר שיהיה שלום בין פלה וחמותה; זה טבע בריא שפלה וחמותה אף פעם לא תשתוינה, החמות חושבת, שבאה מישהי ולקחה את בנה, ואומרת: איך לקחת את בני, שאני גדלתיו שנים וכו' וכו'?! ולכן העקר שהפלה תדון את חמותה לכף זכות, ולא תריב עם בעלה בעבור אמו, אף פעם לא לדבר רע על החמות, כי זה כואב לו מאד, וכמו־כן לבעל אסור לדבר על חמותו — אמה של אשתו, כי כואב לה. והצרה הזו קימת ברוב רבם של הבתים, פלה וחמותה אינן משתוות, ועל הזוג להיות פקחים לא לערב את ההורים, ואף שההורים מסיתים זה נגד זה וכו', הורי הבעל מסיתים אותו יומם ולילה נגד אשתו, או להפך הורי האשה מסיתים אותה נגד בעלה, על בני הזוג להיות פקחים, לשמע ולשמע, כי סוף כל סוף זהו כבוד הורים, וחמורה היא שבחמורות (דברים רבה, פרשה ו', סימן ב'), אבל לשמע ורק לשמע, וכשיוצאים והולכים — עליהם לשפח את הדברים, ולחיות ביחד באהבה, ולהבין זה את זה בהבנה הדדית, ולעזר זה לזה, בלי לפגע בהורים, ועל נקדה זו צריכים להרבות הדבור, ובפרט אצל זוג צעיר שמתחתנו. ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימנים: רסג, רסד): הסמ"ך־מ"ם עושה כל מיני פעולות להפריד בין הזוגות, כדי להכשילם בעברות.

ולכן על בני הזוג להיות פקחים, ולא לשים לב לכל ההסתות,

אֲשֶׁר י" רעט בְּנַחַל שִׁיג

וְהַעֲקֹר לְחֵיוֹת בְּצוֹתָא בְּשָׁלוֹם, וְלִבְנוֹת בֵּית קְדוּשׁ וְטָהוֹר מִתּוֹךְ אֲשֶׁר
וְנַחַת.

הַמֵּאחַל בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י" רעט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמָה מְאֹד נִצְטַעְרָתִי לְשִׁמְעַת כָּל מָה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ וְכוּ'; הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה
יג, מִיּוֹם ו'), שֶׁהַבְּעִטָּלִיר הַקִּבְּצָן בְּלֹא יָדַיִם, הָיָה יָכוֹל לְהַבְרִיא אֶת
הַבַּת מִלֶּךָ, שֶׁהִיא הַנִּשְׁמָה. וְכִיצַד? עַל-יְדֵי שְׁיִנְגָן לָהּ הָעֵשֶׂרָה מִזְמוּרֵי
תְּהִלִּים, שֶׁהֵם ה'תְּקוֹן הַכִּלְלִי, שֶׁהֵם הָעֵשֶׂרָה מִיַּי נְגִינָה; כִּי יֵשׁ
עֵשֶׂרָה מִיַּי חֲצִים, שְׁכָל חֵץ מְשׁוּחַ עִם עֵשֶׂרָה מִיַּי רַעַל שְׁנֹכְנָס
בְּאָדָם, כְּאֲשֶׁר הוּא חוּטָא, אֲשֶׁר לֶכֶן הוּא נִכְנָס בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ וּמִתְעַצֵּב
וְנִעֲשֶׂה מִדְּכָדָךְ.

וְהִנֵּה יֵשׁ צְדִיק כְּרַבְּנוּ ז"ל, שְׁגָלָה לָנוּ הָעֵשֶׂרָה מִזְמוּרֵי תְּהִלִּים,
וְאָמַר, שְׁמִי שְׁיֵאמְרֵם — יִהְיֶה לּוֹ תְּקוֹן נְצָחִי. וּמִכָּל שְׁכֵן מִי שְׁיִזְכֶּה
לְבוֹא לְצִיּוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וַיֹּאמֶר שְׁם
הָעֵשֶׂרָה מִזְמוּרֵי תְּהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוֹן הַכִּלְלִי', אֶפְלוֹ אִם עֲצָמוֹ
וְנָכְהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאוּ מִן הַשָּׂאוֹל תַּחְתִּית, וַיַּעֲשֶׂה לּוֹ טוֹבָה
נְצָחִית.

וְלֶכֶן הָיִיתָ שְׁנִפְלֵת וְנִכְנָסֵת בְּדַכָּאוֹן עֲמֵק, עָלֶיךָ לוֹמַר אֶת ה'תְּקוֹן
הַכִּלְלִי בְּכָל יוֹם, וְלִשְׁמַע כְּלֵי נְגִינָה, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי רַק עַל-יְדֵי
הַצְּדִיק הָאָמֵת, שֶׁהוּא בֶּן הַשִּׁמְחָה, הָעוֹסֵק לְקַרְבְּנוֹ אֶל שְׂרָשׁ
הַשִּׁמְחָה, תִּזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל מִיַּי עֲצָב וּרְעוּת רוּחַ.

לזאת, נא ונא ראה לצאת מן העצבות והכבדות שנפלה עליך, עד שאתה חש, כי אבדה תקנותך, וראה ללמד הרבה ספרי רבנו ז"ל, ויאר בך האור המנח בספרים, וזה יחזק ויעודד וישמח אותך.

גם ראה לשמע כלי זמר, אשר זו רפואת הבת מלכה, שהיא הנשמה, שצריכה לשמע שירים וזמירות, לצאת מעצמה ולרקד ולהיות בשמחה. ואם תעשה כן — אשריך וטוב לך.

ואודות ענין השמות וכו', צריכים להשמר בזה מאד, כי כל הצרות שאדם סובל זה רק מחמת השמות. לצערנו הרב, הערב-רב העבירו על הדת נשמות ישראל, רק על-ידי שהכניסו בהם דמיונות של שמות שוא: אילן, שחר, טל וכו', שאינם בכלל שמות, כי כאשר נותנים על שמות צמחים, חיות וכו', מה מצפים מנשמה כזו, שיש לה שם של חיה, או של צומח, או של איזה דומם?! ולכן צריכים לתן שם רק של האבות הקדושים, או האמהות הקדושות, או השבטים הקדושים ושאר הצדיקים.

והיות שבתכם חפצה לשנות שמה משם של הבל לשם קדוש וטהור, העקר שתקבל על עצמה שם של אחת האמהות הקדושות, ותלכו לבית-הכנסת בשבת, ותעשו "מי שברך", ותאמרו את השם החדש, ותורידו את השם הראשון שאיננו שם כלל וכלל. והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתזכו לתן לילדיכם תמיד שמות קדושים וצדיקים, כי הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע אומר, שהנשמות הם כפי השמות, אם נותנים לילד שם של צדיק, גם הילד יהיה צדיק. אם נותנים לבת שם של צדקת — גם היא תהיה צדקת, ולכן שתראה להחליף את שמה לאחת מהאמהות הקדושות: שרה, רבקה, רחל, לאה, או אחת מהנביאות, והקדוש-ברוך-הוא יתן לה מזל בחיים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

אָשׁוּר י" רפ – י" רפא בְּנַחֵל שְׁטו
י" רפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאָת
הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, בְּרַמ"ח אֵיבָרֶיךָ וְשֵׁס"ה גִּידֶיךָ וְכָל טַפֵּי דָמֶיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְצַמְצָם אֶת עֲצָמֶךָ, וְאֵל תִּקַּח אֶל לְבָבְךָ כָּל מָה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד בְּהִנָּחַת תְּפִלִּין, וְהִיָּה טוֹב אִם הִיִּית נוֹתֵן לְבִדּוּק
אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֶךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" רפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע עַל שְׁמִחַת
נְשׂוּאָיֶךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּכַּנֵּס לְחֶפֶה, וְתִתְחִיל דֶּף חֲדָשׁ
בְּחַיֶּיךָ, וְתִבְנֶה בֵּית גְּאָמֵן בְּיִשְׂרָאֵל, שְׁיִהְיֶה עַל אֲדָנִי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת סִבְלָן בְּבֵיתְךָ, וְתִכְבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ מְאֹד מְאֹד
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְתִשְׁמַח עִם הַמַּתְנָה הַטּוֹבָה וְהִיָּקְרָה שְׁנַתֵּן לְךָ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת וְנוֹרְאוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, כִּי תִכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (כָּבֹא מְצִיעָא נֹט): אֹקִירוּ לְנִשְׁיָכוּ
כִּי הִיכִי דִתְתַעֲתְרוּ; כִּי עֲקֵר הַעֲשִׁירוֹת בָּאָה לְהָאָדָם עַל-יְדֵי שְׁמִכְבֵּד
אֶת אִשְׁתּוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ בְּלִמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּדוּלָּה שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְאֵל יַחֲסֹר לְךָ יוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה,
גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, מִכָּל אֶחָד שְׁעוּר, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי תַצְלִיחַ, וְתַתְּעֵלָה
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַפְתָּ "מִזֵּל טוֹב", וְשִׁתְּהִיָּה לְךָ רַק
שְׂמִחָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ...

י' רפב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדְרַ עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... נְרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלִיתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה
מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְשִׂיחַ אֶת עֲצָמֵי, שְׂבַח־סֻדּוֹ יִתְבַּרְךָ, זְכִיתָ
לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְדַעַע מִרְבֵּנוּ ז"ל, כֵּן יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂתַמִּיד תֵּאֲחֹז אֶת עֲצָמְךָ בְּרַבֵּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ בְּזֵה וּבְכָא לְנִצְח
נִצְחִים, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל יוֹרֵד לְעַמְּךָ כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמִבֵּין אֶת כָּל אֶחָד
וְאֶחָד, וּמַעֲוֹדֵד אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֶּד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר
שְׂבָעוּלָם.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם הִייתָ לוֹמֵד עֲכָשׁוּ אֶת הַמֵּאֲמָר
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קל"ה, שְׁשֵׁם מְבֹאָר מֵהִי הַתְּקַרְבוֹת
לְהַצְדִּיק, וְאֵיךְ שְׁהֲאֲהָבָה אֶל הַצְדִּיק צְרִיכָה לְהִיּוֹת יוֹתֵר מֵאֲהַבַת
נְשִׁים וְכו'.

מֵאַחַר שְׂפָכְךָ עָבְרוּ עֲלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים כְּאֵלוֹ, וְהָיוּ לְךָ
אֲכֻזּוֹת כְּאֵלוֹ, לְדַעֲתִי, רְאֵה לְשִׂכַח מִכָּל הָעֶבֶר שֶׁלְךָ, וְאֶת הַשְּׂדוּךְ
הַרֵאשׁוֹן שֶׁיִּצְעִיעוּ לְךָ, רְאֵה לְגַמֵּר בְּכִי טוֹב.

הֵן אָמַת אֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁהֵעֶבְרָ שֶׁלְךָ מֵאֵד כּוֹאֵב, עִם כָּל זֹאת עֲלֶיךָ

אֲשֶׁר י' רפג בְּנַחַל שׂוּי

לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים מְרִירוֹת וְנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים, וְלִילֵי עֲצוֹת רַבָּנוּ
ז"ל, אֵינִי יוֹדֵעַ אִיךָ הָאָדָם יְכוּל לְהַחְזִיק מְעַמָּד.

עַל-כֵּן רָאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֻדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

וּמֵאַחַר שְׂזֻכִּיתָ לְהַתְּוַדֵּעַ מִרַבָּנוּ ז"ל, בְּנֻדְאֵי קִבְּלַתָּ מִמֶּנּוּ אֶת
הַחֶרֶב, שֶׁהוּא חֶרֶב הַתְּפִלָּה, עַל-כֵּן רָאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר
עִמוּ וְתִבְרָךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו וְתִבְרָךְ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנוּת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתִחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תּוּכַל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

אֲנִי מְצַפֶּה שְׂתַּכְתֵּב לִי עוֹד, וְאֲז אֶכְתֵּב לְךָ יוֹתֵר בְּאַרְיִכוּת.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וְתִבְרָךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי, וְגִדְלֵנִי שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ
שְׂאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבָּנוּ ז"ל — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר
כָּלֵל, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקְךָ, שְׂאַתָּה זוֹכֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה אֶחַת
מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְעַלֶּיךָ הַ"קְצוּר לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְעַלֶּיךָ אֶתָּה
אוֹמֵר הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְאַתָּה מִתְּבוֹדֵד עִמוּ וְתִבְרָךְ.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין לְךָ טוֹב וְנַעַם יוֹתֵר נִפְלָא מְזָה,
כִּי כְּשֶׁאַדָּם זוֹכֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וּמִתְּעַמֵּק
עִצְמוּ בָּהּ, וּמִתְּבוֹדֵד אֵלָיו וְתִבְרָךְ, שְׂיִזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל הַנְּאָמָר בָּהּ,
עַל-יְדֵי-זֶה כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ מִשְׁתַּנִּים לְגַמְרֵי, וּמוֹצֵא אֶת כָּל הָעֲנִינִים

שְׂבִיּוֹם הַזֶּה בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה שֶׁלְמַד, כִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל הוּא רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ
מְאֹד מְאֹד גָּדוֹל וְגִבּוֹהַּ.

אֹדוֹת שְׂאֵתָה שׁוֹמְעַת הַתְּנַגְדוֹת עָלַי, מָה אָמַר לָךְ! הַהֶכְרַח
שֶׁיְהִיָּה בֵּן בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, עִם כָּל זֹאת מִפְּעַם לְפְעַם
הַהֶכְרַח לִי לְהִכּוֹת עַל קְדֻקְדָּם, וּלְגַלוֹת אֶת פְּרִצוֹפָם הַטָּמָא, כִּי אֵין
לָךְ מִי שֶׁיִּדְבֹר עָלַי, אֲלֵא מִי שֶׁפָּגוּם, וְזֶה בְּרוּר; כִּי לֹא יִדְבֹר אָדָם
עָלַי, רַק אִם חָטָא בְּאוֹתוֹ יוֹם.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִי שֶׁאֵינוֹ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ כְּלָל בְּזֶה
הָעוֹלָם, וּמְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּדוּלָּה,
וְכָל מָה שֶׁמַּעֲיֵק לוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, הוּא מְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,
עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו יְדִידוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

וְכֵן מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּסִדְר־דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ
ז"ל, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְעֵבֵר וּלְטַיֵּל וּלְהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה.

עַל-כֵּן, לְדַעֲתִי, אֵין לָךְ לְהַתְּפַעֵל כְּלָל מִמָּה שֶׁכְּלָבִים נוֹבְחִים,
אֲדַרְבָּה זֶה צְרִיף לְהִבְיֵא אוֹתָךְ לְהַתְּחַזְקוֹת עֲצוּמָה, שֶׁתְּחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ
יּוֹתֵר וְיּוֹתֵר לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ
וּמַעֲכָב כְּלָל. כִּי עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ הָאֲמֵתִיִּים, אֲשֶׁר
רָצוּ לְהַתְּקַרֵּב בְּאֵמֶת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, הִיָּה לָהֶם הַהֶכְרַח לְעֵבֵר אֶת
הַשֵּׁלֶב הַזֶּה, וְלִסְבֹּל מְרִירוֹת מֵהַמְּתַנַּגְדִּים, וְאֲשֶׁרֵי אֵלוֹ שֶׁהַחֲזִיקוּ
מֵעַמָּד, וְלֹא הִתְּפַעְלוּ מִשׁוֹם דְּבָר, וְלֹא עֲזְבוּ אֶת רַבֵּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ עַל נֵעַם חֻלְקֶךָ, "אֲשֶׁר בְּנַחַל"
שֵׁם גּוֹרְלֶךָ, וּבּוֹדְאֵי אִם תְּחַזִּיק מֵעַמָּד, תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת נוֹרְאוֹת
שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לֹא לְבַלְבֵּל עֲצָמְךָ מִשׁוֹם בְּלָבוּל שֶׁבְּעוֹלָם. וְהִיָּה
טוֹב מְאֹד, שֶׁלֹּא תִכְנַס בְּכּוֹחֵימִים עִם אָף אֶחָד, כִּי כָּל אֵלוֹ שֶׁנִּכְנְסוּ
בְּכּוֹחֵימִים, לְבִסּוּף נִתְּרַחֲקוּ, חֵס וְשָׁלוֹם.

אֲשֶׁר י' רפד בַּנְחַל שיט

על-כֵּן רָאָה לְלַכֵּת בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל אֶף
אֶחָד בְּעוֹלָם, רַק תִּהְיֶה חֲזֹק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע שְׂאִין
שׁוֹם מְצִיאוֹת בַּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאִין שׁוֹם תְּכִלִּית אַחֲרֵת — רַק
לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַזְכֶּה לְהַאִיר אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם
בֵּין חֲבֵרֶיךָ, וְכֵן תִּרְאֶה לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטֵרַסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם
תְּמִצִּית דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְשׁוֹם דְּבָר שְׂבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ,
וְתַמִּיד תַּעֲמֵד עַל עֲמֻדָךְ.

שְׁלַחְתִּי לָךְ אֶת כָּל חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֶׁהֵיוּ תַחַת יָדֵי, אֲנִי
מְקַנְוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבַעֲוֹד כַּמָּה שְׂבֻעוֹת תִּקְבַּל אֶת זֶה,
וְתִקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׂעוּרִים קְבוּעִים, כִּי הַכֹּל נִכְתַּב בִּישׁוּעַת ה', וְכִפִּי
הַנְּרָאָה כָּל הַסְּפָרִים הָאֵלוּ הֵם לְדוֹרוֹת הַבָּאִים, כִּי עֲכָשׁוּ הַהִתְנַגְּדוֹת
כָּל-כָּף חֲזָקָה מְאֹד מְאֹד, וַיֵּשׁ פִּתְגָם אֶצֶל הָעוֹלָם: "אַחֲרֵי מוֹת —
קְדוּשִׁים"... הֵינּוּ אַחֲרֵי שֶׁהָאָדָם מִסְתַּלֵּק אֶז מִחֲשִׁיבִים אוֹתוֹ
וּמְפָאָרִים אוֹתוֹ שֶׁהִיָּה קְדוּשׁ, וְכִמוֹ-כֵן הִיָּה אֶצֶל מוֹהַרְנ"ת ז"ל, בְּחִיּוֹ
לֹא הִיָּתָה לוֹ שׁוֹם חֲשִׁיבוֹת כָּלֵל, מְכַל שְׂכֵן סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, כְּגוֹן:
ה"לְקוּטִי-הַלְכוֹת", כַּמּוֹבֵן מִכַּמָּה מִכְּתָבִים שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ מִבְּנֵי ר'
יֶצְחָק, שְׂיִצְנִיעַ אֶת הַחֲדוּשִׁים מִפְּנֵי הַלְצִים שְׂבִין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲבָל
אַחַר הַסְתַּלְקוֹתוֹ מְצִינּוּ, שְׂכָל הָעִיר "בְּרֶסֶלֶב" יִצְאָה לְהַלְוִיָּה שְׁלוֹ,
וְלוֹו אוֹתוֹ וְכַבְּדוֹ אוֹתוֹ בְּכַבּוֹד גָּדוֹל.

רָאָה לְהַתְחַזֵּק וְלִהְתְּעוֹרֵר, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר עֲקֵב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל צְעִירֵי הַצֹּאן,
תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקְּדוּשׁ", הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תַמִּיד.

דוד המלך אומר: "חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך",
 אומרים חכמינו הקדושים (ויקרא ובה, פרשה לה, סימן א'): כף אומר
 דוד, רבוננו של עולם, בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר: למקום
 פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך, והיו רגלי מביאות אותי לבתי
 כנסיות ולבתי מדרשות, הרי הוא דכתיב: "ואשיבה רגלי אל
 עדותיך"; אומרים בעלי מוסר, כשאדם קם בבקר, כבר בא אליו
 הסמ"ך-מ"ם, הוא השטן, הוא היצר הרע, ואומר לו: מה לך לקום,
 מה לך ללכת להתפלל?! העצמות שלך צריכות עוד קצת להתישר,
 שכב עוד קצת וכו', ואחר-כך פשקם, הוא מפתה אותו — למה
 תלך למקנה? ! ומביא לו מישחו לפטפט עמו, ובין כף חולפת שעה
 שעתים וכו', ואחר-כך ממשיך לפתות: "מה לך ללך לבית-הכנסת
 להתפלל, ולבית-המדרש ללמד? ! בוא ותסתובב" וכו'. אומר דוד
 המלך: גם לי הייתה אותה בעיה, בכל יום ויום בא אלי הסמ"ך-מ"ם
 הזה, הוא השטן, הוא היצר הרע, ואמר לי: דוד, למה לך לקום? !
 אך דוד המלך קם בכל לילה בחצות: "חצות לילה אקום להודות
 לך על משפטי צדקך", דוד המלך אמר לסמ"ך-מ"ם: "אני צריך
 להרויח כסף", וכאן כבר היצר דרבן אותו, באמרו: "אם כן, אז
 קום וּלך מהר"; ובין כף רץ דוד המלך למקנה, והזדרז לבית-
 הכנסת להתפלל. והנה אחר התפלה, אמר לו שוב הסמ"ך-מ"ם:
 "מה לך לרוץ לבית-המדרש ללמד? !" וענה ואמר לו דוד: "הלא
 אני הולך להשיג כסף", ובזה הסמ"ך-מ"ם לא מנע אותו, וכך
 התגבר על היצר הרע ופתוייו. וזה פרוש המדרש: "חשבתי דרכי
 ואשיבה רגלי אל עדותיך" — בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר:
 למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך, ולמעשה הערמתי על
 היצר הרע והשטן, ורצתי לבית-הכנסת ולבית-המדרש. חכמינו
 הקדושים אומרים (עין מועד קטן כט): כל הנכנס לבית-הכנסת
 ולבית-המדרש, זוכה ורואה פני שכינה.

כל יום הוא מתנה מאת הבורא יתברך שמו, אדם חושב שזהו
 דבר טבעי, שהולך לישן, וקם למחרת בבקר. אך אינו שם לב,
 שהרבה אנשים הלכו לישן ולמחרת לא קמו, או הלכו לישן

בְּרִיאִים, וְקָמוּ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, מְשַׁתְּקִים, עִם מַחְלוֹת וְחִלָּאִים רְעִים, שְׂכָבֵר לֹא יֵצְאוּ מִזֶּה. כִּי אֵין זֶה דְּבַר טְבַעֵי שְׁהוֹלְכִים לִישָׁן וְקָמִים, אֶלָּא כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ לִישָׁן, עָלְיוּ לִידַע, שְׁזֵה הַלִּילָה הָאֲחֵרוֹן שְׁלוֹ, וְאוֹמֵר: "בְּיַדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי, פְּדִיתְ אוֹתִי אֶל אֲמֶת". אֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי אֵלֶיךָ, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם. וּמָה שְׁתַּעֲשֶׂה עִם הַנְּשָׁמָה שְׁלִי — זֶה הָעֲנָנָן שְׁלֶךְ. וּכְשֶׁקָּם — אוֹמֵר: "מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם, שְׁהַחֲזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחִמְלָה רַבָּה אֲמוּנָתְךָ".

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל סָפַר, שְׁבַהֲיֹתוֹ עוֹד יֶלֶד קָטָן, הִיָּה הוֹלֵךְ לְהַתְּפַלֵּל וְתִיקֵין. וּבְדַרְךָ כָּלֵל מִי מַתְּפַלֵּל וְתִיקֵין? הַזְּקֵנִים, שְׁקָמִים כְּמָה שְׁעוֹת קָדָם אוֹר הַיּוֹם. וְהִנֵּה כָּל זֶקֶן יֵשׁ לוֹ מְקוֹמוֹ הַקְּבוּעַ — זֶה בְּמִזְרַח, זֶה בְּמַעֲרָב, זֶה בְּדָרוֹם, זֶה בְּצָפוֹן, כָּלֵם יוֹדְעִים, שְׂכָאֵן מַתְּפַלֵּל ר' אַבְרָהָם, כָּאֵן ר' יִצְחָק, פַּה ר' יַעֲקֹב, פַּה ר' מִשֶּׁה, פַּה ר' אֶהֱרָן וְכוּ', מְקוֹמוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד הַקְּבוּעַ יְדוּעַ וּמְפָרָסֵם.

וְהִנֵּה פַעַם אַחַת רָאָה שְׁהַזְּקָן הַיּוֹשֵׁב בְּמַעֲרָב לֹא הִגִּיעַ, וְשָׂאֵל אֶת סָבוֹ: הֵיכָן אָדָם זֶה? וְעָנָה לוֹ: נַפְטֵר. וְשָׂאֵל: מָה זֶה נַפְטֵר? וְהִסְבִּירוֹ הַסָּבָא: הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן כֶּף וְכַף שְׁנַיִם לְאָדָם לְחַיּוֹת, וְהִנֵּה יוֹצֵאת הַנְּשָׁמָה, וְאֶת הַגּוֹף מְכַנִּיסִים בְּקָבֵר. וְחָשַׁב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: אֵז לְשֵׁם מָה נִבְרָא אָדָם, אִם לְבִסּוֹף גִּטְמָן בְּקָבֵר? וְהִיתָה לוֹ קִשְׂיָה קִשְׂיָה, עַד שְׁהַתְּקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז הִבִּין הַיִּטְב, שְׂכַדָּאֵי לוֹ לְאָדָם לְחַיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי כָאֵן יָכוֹל לְקַנּוֹת וְלַחֲטוֹף טוֹב הַרְבֵּה מְאֹד: תוֹרָה וְתַפְלָה וּמַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן לט), שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת, אֶלָּא כְּשֶׁבָּאִים אֶל זֶה הָעוֹלָם קָדָם; הֵינּוּ רַק כְּשֶׁנִּמְצָאִים בְּזֵה הָעוֹלָם, יְכוּלִים לְקַנּוֹת טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁכָּבֵר הַתְּקַרֵּב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל לְרַבְּנוּ ז"ל, רָאָה פַעַם קְבוּצַת אֲנָשִׁים מְפֻטְפָטִים וּמְדַבְּרִים 'חֲדָשׁוֹת' 'חֲדָשׁוֹת', וְשָׂאֵלֵם: מָה הֵם הַחֲדָשׁוֹת, מָה אַתֶּם מְסַפְּרִים פַּה? וְאָמְרוּ לוֹ: לֹא שְׂמַעְתָּ? הַזְּקָן שְׂיּוֹשֵׁב בְּמְקוֹם פְּלוּנֵי נַפְטֵר. וְעָנָה מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: זֶה חֲדָשׁוֹת? ! הֲלֹא חֲדָשׁוֹת זֶה שְׁהִלְכְנוּ לִישָׁן וְקָמְנוּ — זֶה חֲדָשׁוֹת! כִּי "חֲדָשִׁים

לבקרים רבה אמונתך" — אומר הנביא; כל יום ויום נעשה עם האדם דברים חדשים.

ולכן בחורים צעירים! אני יודע שבוער בכם השטן, הוא היצר הרע, הוא הסמ"ך-מ"ם, ורוצה להכשילכם במה שרוצה, אבל עליכם לילך בחכמה כמו שהלך דוד המלך: "חשבת דרכי", בכל יום ויום אמרתי ליצר הרע — אני הולך להרויח כסף, ובין כך וְאָשִׁיבָה רגלי אל עדותיך", ברחתי לבית-הכנסת שלש פעמים ביום להתפלל: שחרית, מנחה, ערבית, ומבית-הכנסת ברחתי לבית-המדרש ללמד: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות — זה נקרא חיים!

אל תהיו בטלנים! תלמדו בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, כדי שתזכו לסיים בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום מפרשת השבוע. תלמדו בכל יום ח"י פרקים משניות, שזה הורג את היצר הרע. תגרוסו הרבה דפים גמרא, שזה יזכך לכם את המוח. תלמדו הרבה הלכה, ותהיו בשמחה, ותתקדו מרב שמחה.

ועל כלם — תתבודדו להקדוש-ברוך-הוא, פי כל דבור וכל תפלה ותחנה ובקשה שאדם מבקש ומתחנן לפניו יתברך — נשמע ונתקבל בשמים. ולכן אל תהיו בטלנים.

נא ונא ראו לשמר עצמכם ממריבות, מליצנות, מלהציק לאחרים, אשר זהו העון החמור ביותר — כשעושים עול לזולת. דוד המלך אומר: "חשבת דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך"; היה אחד מאנשי שלומנו סנדלר במקצועו, ותקן געלים, פעם שמעו אותו באמצע עבודתו, שמתבודד לפניו יתברך, ומפניו לעצמו הפסוק: "חשבת דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך", רבונו של עולם, מי שהולך עם הגעלים הללו, שאף פעם לא ילך למקומות המטנפים, אלא רק לבית-הכנסת ולבית-המדרש, ולשאר מקומות קדושים", וכך שפף דמעות לפניו יתברך.

ולכן אבקש אתכם במאד מאד, אתם עכשו בחורים צעירים,

מצד אחד בוער בכם היצור הרע והסמ"ך-מ"ם להכשילכם בעברות, ועקר היצור הרע — על בטול זמן, כי בזמן יכולים לקנות הרבה דברים רוחניים וגשמיים, ומה עושה היצור הרע? גונב מהאדם את הזמן. הוא מוכן לתן לאדם כסף, העקר שיתן לו את הזמן. ולכן צריכים להיות חכם גדול מאד, ולזכור אשר כל יום ויום הוא יום חדש. וכתוב במדרש (קהלת רבה, פרשה א', סימן ה'): דור הולך ודור בא — כל יום ויום הוא דור חדש. אין לה יום שלא מתים בו ששים רבוא, ואין לה יום שלא נולדים בו ששים רבוא. נמצא, שכל יום ויום הוא דור חדש.

ולכן מה שעבר עליכם אתמול — אל תסתכלו על העבר, ומה שיהיה מחר — אל תסתכלו על העתיד, כי מי יודע אם יהיה לכם, אלא התבוננו על היום הזה — על ההוה. וכך אומרים חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני ב'): אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום — שמח למחר; השתדלו היום להיות בשמחה, כי מי ששמח — הקדוש-ברוך-הוא שומרו מפגם הברית ומכל מיני בלבולים ורהוררים רעים.

עשו לעצמכם קביעות, שבכל יום ויום אתם מעינים בסדרן בשו"ת "אשר בנחל". וכן תעשו לעצמכם שעור קבוע בכל יום ב"אוצר הקונטרסים", ואז אף פעם לא תהיו בחלישות הדעת ובקטנות המחין.

רואים בחורים שהתנאשו מעצמם, ומסתובבים בטל ומבלים את זמנם בהבל וריק, והשעמום הורג אותם לגמרי, ואינם יודעים מה לעשות עם עצמם. אבל אם אדם יודע מעלת הדבור אל הקדוש-ברוך-הוא, מעלת הלמוד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, מה זה ללמד בכל יום משניות, וגמרא והלכה, מה זה להתפלל בכל יום השלש תפלות במנין — הוא כל-כך שמח, וממלא את היום שלו בטוב אמתי ונצחי. כי למה רואים בחור שבור? מחמת שאינו יודע מה זו תורה, מה זו תפלה, מה הן מצוות.

ולכן ראו לעשות בכל יום ויום התחלה חדשה. ותזכרו מאד

שכד אשר יי רפה בנחל

בכבוד הבריות, ואל תפגעו בזולתכם, ואל תציקו לאף אחד, כי זה ממדות רעות מאד, אשר על האדם לתקנן ולהפכן למדות טובות והתחשבות בזולת. חדלו לכם מהרגלים רעים, ממדות מגנות, התחילו לעזר איש לרעהו, והתחשבו בזולתכם, ואז תראו שתעלו ותתעלו למעלות גבוהות.

התחילו התחלה חדשה, ותקבלו על עצמכם מעכשו, שאתם רוצים להיות עובדי ה', ואז תשמעו דברים נפלאים עד מאד, אך אם תתישנו עם היום שלכם, לא תשמעו מאומה. כי כל יום ויום הקדוש-ברוך-הוא מתגלה אלינו, כל יום הצדיקים שומעים פרוזים מן השמים. ואשרי האדם שיש לו שאיפה להתעלות ברוחניות, יש לו תשוקה לסים ששה סדרי משנה, ש"ס בבלי ירושלמי תוספתא, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, יש לו פסופים לסים כל התורה כלה. אך לא צריך להפגס בלחץ, אלא כל יום לומדים עוד קצת ועוד קצת, עד שזוכים לסים.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיו שמחים ועליזים, ותשלימו זה עם זה, ולא תהיה ביניכם שום קנאה ושנאה, ותתפללו בקול ובכנות פרוש המלות, ותעלו ותעלו במעלות התורה, היראה והחסידות, ותהיה לכם עזות דקדשה, ונשמע מכם בשורות משמחות עד מאד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

יי רפה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ב מנחם-אב ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך, ידידי היקר! תאמין לי, כי בזה העולם צריכים

אֲשֶׁר י" רפה בַּנְחַל שְׂכָה

הַתְּחִיבוּת עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד, לֹא לִפְלִי וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווּנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהִתְחַזֵּק מֵעַמָּד.

עֲלִיף לְשִׂמְחַת תְּמִיד עַל נַעַם חֶלְקֶךָ, "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֶׁם גּוֹרְלֶךָ, כִּי מָה הִיְיָת עוֹשֶׂה בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל?! וּבִזְוָה רָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד, כִּי אָנוּ זוֹכִים לְדַעַת מְרַבְּנוּ ו"ל.

עֲלִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר לֹא כְּדָאֵי לְהִתְבַּלְבֵּל מֵעַנְיָן שֶׁכָּבֵר אָבֹד, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁאֲצִלוּ הַדְּרָךְ, שֶׁכָּל מָה שֶׁעָבַר, הוּא מְסִיחַ דַּעַת מְזוּהָ, וְאֵינּוּ זוֹכֵר כָּלֵל, כְּמוֹ-כֵן כָּל הָעַנְיָן שֶׁלֶךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, רָאָה לֹא לְדָאֵג דְּאֵגַת מְחָר, וּמְכַל שֶׁכֵּן לֹא לְדָאֵג דְּאֵגַת אֲתָמוּל, רַק תַּחֲזִיחַ אֶת עֲצָמֶךָ מֵהַיּוֹם הַזֶּה, וְתִשְׁתַּדֵּל בַּיּוֹם הַזֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זוֹהַ תִּנְצֵל מִכָּל מִינֵי דְּאֵגוֹת, וּמְכַל מִינֵי עֲגַמַת נֶפֶשׁ, כִּי הַחַיִּים הֵם כְּפִים סוּעֵר, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ אֶל תוֹךְ סְפִינָה, וּמִתְחַזֵּק מֵעַמָּד.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי הַדְּבֹר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, מְנַקֵּה אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וּמְכַל מִינֵי פְּצָעִים, וּמְכַל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת.

נָא וְנָא אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמֶךָ בְּעַנְיָן הַמְּכַתֵּב שֶׁאָבֹד, אֲנִי מְקוּהָ שֶׁהַכֵּל גֵּעַלָם, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ קוֹרָא אֶת זֶה, אֵינֶךָ צְרִיף לְהִתְבַּלְבֵּל מִדְּבָרִים כְּאֵלוֹ, כִּי בְּאֵמַת מִי שְׂזוּכָה לְמַח מִיִּשְׁב, אֵינּוּ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם וּמִשׁוּם דְּבָר.

נָא וְנָא רָאָה לְהִכְנִיס בְּעֲצָמֶךָ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתְמִיד תִּשְׁתַּדֵּל לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, הַמְּחִיָּה וּמְהַוָּה אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה לְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְזֶה יִקַּל לְךָ אֶת כָּל הַיִּסּוּרִים.

רָאָה לְכַתֵּב לִי מְכַתֵּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְעַל-יְדֵי-זוֹהַ יִהְיֶה לְךָ קֶשֶׁר עִמִּי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רפ"ו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְגִדְל צְעָרִי לְשִׁמְעַ מְצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

אֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֶיךָ, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ וַיִּרְחִיב לְךָ,
וַיִּתֵּן לְךָ כַח וּבְרִיאוֹת הַשְּׁלֵמָה, וְכֵן לְכָל מְשִׁפְחָתְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְבִדְק אֵת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן רְאֵה
לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד שֶׁתְּבַדֵּק אֵת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ,
כִּי הַתְּפִלִּין מְבִיאִים לְאָדָם חַיִּים.

גַּם רְאֵה לְשִׁמֹּר מְאֹד מְאֹד עַל כְּשֵׁרוֹת הַמְּאָכְלִים שֶׁאַתָּה אוֹכֵל,
כִּי רַב הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם, הֵן רַק מִחֲמַת שְׂאִינוֹ מְדַקְדֵּק
בְּכִשְׁרוֹת הָאֲכִילָה.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַכְנִים בְּעֶצְמְךָ אֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַתִּרְגֵּל
אֵת עֶצְמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אָב הַרְחֻמָּן, וּמְחַכֶּה וּמְצַפֶּה לְאָדָם
שֶׁיָּבוֹא וַיִּבְקֹשׁ מִלְּפָנָיו.

עַל-כֵּן תִּרְגֵּל אֵת עֶצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שֶׁאַתָּה רִגִיל
בָּהּ, הֵינּוּ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שֶׁלְּךָ, וַתִּרְחִיב אֵת הַדְּבֹר עַל כֶּךָ וְזֶה יוֹצֵא
אֵת כָּל הַמְּתַחִים מִמֶּךָ, וְגַם יַכְנִים בְּךָ שְׂמִיחָה אֲמִתִּית, שֶׁלֹּא תִהְיֶה
בְּדַפְאוֹן פְּנִימִי כְּזֶה, עַד שֶׁיַּעֲלֶה עַל דַּעְתְּךָ שְׁטוֹת כְּזוֹ לְהַתְּאֵבֵד, חֵס
וְשָׁלוֹם, חֵס וְשָׁלוֹם.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֵּקֶר! לְחַזֵּק אֵת עֶצְמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֵךְ
שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁבְּתַקְּךָ קִטְנוֹת וְדַחְקוֹת דַּעְתְּךָ וְכוּ' וְכוּ' שֶׁאַתָּה נִמְצָא,
קָשָׁה לְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְשִׂמַּח אֵת עֶצְמְךָ, כִּי
הַשְּׂמִיחָה מִמְּשַׁכֵּת לְאָדָם יְשׁוּעָה גְּדוּלָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֵת

אֲשֶׁר י' רפז בַּנְחַל שְׁכֹז

עֲצֻמוֹ, אֲשֶׁר־י מִי שְׁמִצִּית אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ: מִי שֶׁהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה — הֲרִי זֶה מְצָלִיחַ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּעֲבֹר עַל הַכֹּל בְּשָׁלוֹם, וְתִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ דְּרָכְךָ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב (חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בָּאָב) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּגְדַל שְׂמִחָתִי לְשִׂמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא יְסוֹד וְעֵקֶר גְּדוֹל בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְכֹל מִי שֶׁשָּׂמַח יוֹתֵר — מְצָלִיחַ יוֹתֵר.

נָא וְנָא לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, רַק אִם אֶפְשָׁר לְאַחַד וּלְחִזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כִּי אֶצְלָנוּ הָעֵקֶר הוּא הָאֱהָבָה וְהָאֲחֻנָּה וְרַעוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַחְדִּיר אֶת הָאֲמוּנָה בְּעוֹלָם, כִּי כֹל מֵה שֶׁהָאָדָם חִזֵּק בְּאֱהָבָה, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוֹל לְהַחְדִּיר אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְהַתְּבוּדָה הַרְּבִה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כֹל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדִבְרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְרָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נְעִים חֲלֻקְנוּ, "אֲשֶׁר בַּנְּחַל" שֶׁם חֲלֻקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאֵנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֲמַת כְּזֶה וּמַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ — לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר בְּאֲמַת כֹּל הַהִתְקַרְבוֹת אֵל רַבְּנוּ ז"ל הוּא חֶסֶד חָנּוּם, חֶסֶד נִפְלָא.

אֲשֶׁר־נּוּ מֵה טוֹב חֲלֻקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מֵרַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן-פָּנִים אֵינָנוּ מִתְנַגְּדִים עֲלָיו.

כָּבֵד כְּתַבְתִּי לָךְ, שֶׁקָּשָׁה לִי מְאֹד מְאֹד לְנַסֵּעַ מִמְקוֹם לְמְקוֹם וּלְתַת הַרְצָאוֹת. אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּפֶּעַם הַזֶּה כְּשֶׁאֲבוֹא לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, אֶהְיֶה כַּמָּה שָׁבוּעוֹת רְצוּפִים שָׁם, וְלֹא אֶצֵּא, בְּלִי נֶדֶר, מַעֲרִית יְכַנְּאֵל, כִּי שָׁם מוֹשְׁבִי. עַל-כֵּן מִי שִׁירְצָה לְשִׁמְעַ אֹתִי — יָבוֹא לְשָׁם.

וַיְמָה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׂאֵתָה רוּצָה לְבוֹא וּלְגוֹר בַּעֲרִית יְכַנְּאֵל — מָה טוֹב וַיְמָה נְעִים, כִּי בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, בַּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן אֶת הַחַיִּים, אֲנִי בָּא לְגוֹר בַּעֲרִית יְכַנְּאֵל, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבִימִים אֵלּוּ כָּבֵד יִתְחִילוּ לְבָנוֹת אֶת בֵּיתִי שָׁם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" רפח.

בַּעֲזָרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב (חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בָּאָב) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדַּל שְׂמִחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל שְׂמִחְתִּי, בְּזֶה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב לִי, שְׂאֵתָה מִפִּיךָ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵלּוּ מְלֵא פִינוּ שְׂבַח וְהוֹדָאָה כְּמֵי הַיָּם, אֵין לָנוּ מִסְפִּיק דְּבוּרִים לְשִׂבְחַ וּלְפֹאֵר אֶת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שְׂזָכָה אוֹתָנוּ לְפַל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מָה הֵינְנוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל?!

עַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׂבַעוּלָם, וְשׁוּם בְּרִיָּה וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל וּלְבַטֵּל אוֹתָךְ כָּלֵל.

אֲשֶׁר י" רפ"ט בְּנִחַל שְׂכַט

נָא וְנָא רָאָה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ בְּקִבְעוֹת עֵתִים לַתּוֹרָה, וּבְנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְזאת תִּדְעַ, אֲשֶׁר סוּף כָּל סוּף עוֹבֵר יוֹם וְעוֹד יוֹם, וְאֵין בְּמָה לְתַפֵּס אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, כִּי אִם בְּמַעַט דְּבוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אוֹ כְּשִׁזְזוּכִים לְזִכּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּטוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, עַל-כֵּן עֲשֵׂה מַה שְׂתַּעֲשֶׂה, הַעֲקֵר תַּחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ, וְאִז תִּרְאֶה נִוְרָאוֹת נִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רָאָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ, כִּי הַדְּבוּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא הַצְּלָחָה שְׂאֵין כְּמוֹהָ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י" רפ"ט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר עֲקֵב (חֲמִשָּׁה-עֶשֶׂר בָּאָב) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

אֶת מַכְתְּבְּכֶם לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה מִמָּה שְׂעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מִבְּנֻכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה בְּאִיזָה חֶדֶר מְזוּזָה.

רָאָה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מִמְּשִׁיכִים חַיִּים לְאָדָם. וְהִיָּה רְאוּי שְׂתַבְּדֵק אֶת הַתְּפִלִּין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת. גַּם רְאוּ לְשָׁמֵר מְאֹד עַל הַשִּׁבְתָּ, וְאִז הַשִּׁבְתָּ תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם. גַּם תִּשְׁמְרוּ עַל כְּשֵׁרוֹת הַמֵּאַכְלִים, כִּי רַב הַחֲלָאִים בָּאִים לְבֵית, כְּשִׂאֵין גְּזֵהָרִים בְּכְשֵׁרוֹת הַמֵּאַכְלִים.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תְּדַלִּיקוּ שֵׁשֶׁה גֵּרוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קִדְשׁ, וְלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי גֵּרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וְלְבַקֵּשׁ אִז מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל

של אשר י' רצ בנחל

מה שאתם צריכים, כי התפלה שהאשה מתפללת בעת הדלקת הנרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח רפואה שלמה לבנכם, ואני מתפלל עליו שיהיה בריא ושלם, ותזכו עוד לרוות ממנו רב נחת, והשומע תפלות ישראל ישמע את תפילתי.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י' רצ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב (חמשה-עשר באב) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תניח אצלך העצבות והעצלות כלל.

עליך לדעת, כי הקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ועל-כן צריך להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שיכניס בעצמו ידיעה זו, יותר ינדבק מחו, ויזכה לצאת מכל הצרות שסובבות אותו.

נא ונא ראה לשמח את עצמך, כי השמחה הוא יסוד גדול ועקר בדעת רבנו ז"ל, ורבנו ז"ל אמר בפרוש (ספר המדות, אות הצלחה, חלק ב', סימן א'): מי ששמח תמיד — הוא מצליח; ועל-כן ראה לשמח מאד מאד על נעם חלקך, "אשר בנחל" שם גורלך, וסוף כל סוף תזכה לצאת מהמצר שנפלת אליו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר י' רצא — י' רצב בַּנְחַל שְׁלֹא
י' רצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב (חֲמִשָּׁה־עָשָׂר בָּאָב) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

אֶת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִכֶּם.

רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רַב הַצָּרוֹת
בְּבֵית הֵן כְּשֶׁהַמְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְאֵל
תְּנִיחוּ אֶת עֲצָמְכֶם לִפְלֵ, כִּי סוּף פֶּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ עֲגִינָן שְׂיִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, שְׂתַדְּלִיקוּ אַרְבָּעָה גֵרוֹת לְכָבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ,
וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זֵית, וּלְבַקֵּשׁ אֶז מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ אֶת
כֹּל מָה שְׂאֵתֶם צְרִיכִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְתַפְּלֶלֶת בְּעֵת הַדְּלָקָה
הַגֵּרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקַבֵּלֶת בְּשָׂמִים.

נָא וְנָא לֹא לִפְלֵ בְּאִיזָה דְּכַאוֹן וְעֲצָבוּת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, רַק לְעַבֵּד
עַל נְקֻדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי עֲקָר הַצְּלָחַת הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם — כְּשֶׁהוּא
תְּמִיד שְׂמֵחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב (חֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּאָב) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּתוֹךְ מִכְתָּב בְּעֵלְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְשְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע
הַטוֹב, אִיךְ שְׂאֵת מְחַזְּקֶת אֶת בְּעֵלְךָ, בֵּן רְאוּי לְהִיּוֹת, כִּי תִכְמִינוּ
הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה?
הָעוֹשָׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ.

שלב אשר י' רצג בנחל

נא ונא לחזק את עצמך בשמחה, כי השמחה מרחבת את הדעת, ומכנסת באדם סבלנות גדולה, אשר ביותר צריכה ענין זה האשה, כי הילדים מעצבנים, וצריכים סבלנות גדולה אליהם. על-כן ראי לעבד הרבה על נקדת השמחה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליחי בחיים, והכל יתהפך אצלכם לטובה.

נא ונא להרגיל את עצמך לדבר תמיד עמו יתברך בלשון שאת רגילה בה, ולבקש ממנו יתברך כל מה שאת צריכה.

ראי לבקש הרבה ממנו יתברך בעת הדלקת הנרות, כי התפלה שהאשה מתפללת אז, מאד רצויה ומקבלת בשמים.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

י' רצג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב (חמשה-עשר באב) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הלקר והנעלה ...
גרו יאיר.

את מכתבך לנכון עכשו קבלתי, וכנראה שנתעכב בדרך עד עכשו, והשם יודע תעלומות.

ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, כי האמונה היא השער והפתח להכנס אליו יתברך, וכל מה שאדם נכנס יותר באמונה הקדושה — יותר מצליח.

ראה להיות סבלן גדול בביתך, וחס ושלום, שלא תכעס ולא תקפיד על אשתך, רק תשתדל שתהיה הבנה הדרית ביניכם ושלום אמת, ואז תצליחו; כי בבית שיש שלום והבנה הדרית, השכינה שרויה שם, וכשהשכינה בבית, אזי ההצלחה בבית.

מה טוב ומה נעים, אם תדליקו ארבעה גרות לכבוד שבת-

אֲשֶׁר י" רצד בַּנְחַל שלג

קדש, ולהוסיף עוד שני גרות של שמן זית, והקדוש-ברוך-הוא
יעזר, שתפקדו בזרע של קימא, בנים תלמידי חכמים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י" רצד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב (חמשה-עשר באב) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב מכם, איך
שאתם מחזקים את עצמכם יחד לילך בדרכי רבנו ז"ל — אין
לתאר ואין לשער כלל.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את החברים, ועל-ידי-זה גם
לך יהיה חזוק, כמו שאמר רבנו ז"ל: אם מחזקים את אחרים, יש
גם לו חזוק.

העקר ראה להיות בשמחה עצומה על נעם חלקנו, "אשר
בנחל" שם גורלנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! ותאמין לי,
שכל זה חיותי בזה העולם, שאני מחיה ומחזק את עצמי — שאני
זוכה לשמש את רבנו ז"ל, לכן אתה צריך להחיות את עצמך,
שאתה זוכה לשמש את רבנו ז"ל, ובנדאי בוא יבוא יום ישועתנו,
שנזכה לצאת מהבץ שנלכדנו בו, ונזכה לחזר בתשובה אמתית.

נא ונא אל תפל בדעתך כלל, רק תוסיף בלמוד התורה
הקדושה בכל יום ויום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשר הם כנגד
התקונים של הד' עולמות.

מה טוב ומה נעים, אם תזכה להתפלל תפלותיך: שחרית,
מנחה, מעריב, חצות, ברכת-המזון, קריאת שמע שצל המטה מתוך

שֶׁלד אֲשֶׁר י' רצה בַּנְחֵל

הסדור דִּיקָא, וְלוֹמַר מְלָה בְּמְלָה, שְׁאֵז יִפְתַּח מַחְךָ בְּדַבְּקוֹת הַבוֹרָא
יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י' רצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֵר עֶקֶב (חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בָּאָב) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְהִנְרָאָה שְׁנַת־עֶכָב עַד עַכְשָׁו.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְקִרְאָת הַחֲזוּק שְׁחֻזְקָתִי לְאַחֵז וּלְהִמְשִׁיךְ
בְּדַרְכֵנוּ, בֵּן יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגַם אֶתְּהָ תַחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ
בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַעֲקֹר תַכְנִיִס אֶת מַחְךָ בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וְתִשְׁלִים אֶת עֲצָמְךָ בְּתוֹרָה וּבִירְאָת שָׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאֵה לְאַחֵז אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵז
תְּרַגִּישׁ חַיִּים תְּדַשִּׁים, וְיִתְחַדְּשׁוּ לְךָ בְּכָל יוֹם מַחֲזִין תְּדַשִּׁים, כִּי כְּפִי
שְׁהָאֲדָם מַכְנִיִס אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה בְּרוּרָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה
לְחַיּוֹת חַיִּים תְּדַשִּׁים, חַיִּים גְּעִימִים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ
כָּלֵל.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ, שְׁנֹזְכָה לְהוֹצִיא
מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל חֲשָׁקֵנוּ וְכִסּוּפֵינוּ, וְלָבוֹא לְגוֹר בְּעִירַת יְבִנְאֵל.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַעֲיָרָה הַזֹּאת תַּצְמַח וְתִגְדֵּל
בְּתוֹרָה וּבִירְאָת שָׁמַיִם, וְיִהְיֶה זֶה בְּסִיס לְעוֹבְדֵי ה' הָאֲמִתִּיִּים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד, וְאֵל יִפְלֵ רוּחְךָ בְּקִרְבְּךָ כָּלֵל, כִּי הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ אֶתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ. וְכָל מָה שְׁתַּכְנִיִס בְּעֲצָמְךָ דְּבַר זֶה כְּמוֹ-כֵן
תַּצְלִיחַ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י' רצו - י' רצו בַּנְחַל שְׁלֵה
י' רצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבִיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב (חֲמִשָּׁה־עָשָׂר בָּאָב) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מִבְּנֶךָ.

רְאִי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמְחֵי אֶת בְּנֶךָ בְּכֹל
מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִשְׁמְרוּ לֹא לַעֲשׂוֹת עָלָיו בְּקֶרֶת. אֲנִי מְקַוֶּה
לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי הַכֹּל יַעֲבֹר.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁתִּבְדְּקִי אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי
רַב הַצָּרוֹת בְּבֵית הֵן מִפְּנֵי שֶׁהַמְזוּזוֹת אֵינָן כְּשֵׁרוֹת.

רְאִי לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל כְּשֵׁרוֹת הַמְּאֹכְלִים, לְאָכֹל נֶקֶד דְּבָרִים
כְּשֵׁרִים. גַּם שְׁמְרוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, וְאֵז הַשֶּׁבֶת יִשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּדְּלִיקִי אַרְבָּעָה גֵרוֹת לְכָבוֹד שִׁבְת־
קֹדֶשׁ, וְלִהְיוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וְלִהְתַּפְּלֵל אֶז עַל הַצְּלַחַת
בְּנֶךָ, כִּי הַתַּפְּלוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מִתְּפַלֵּלַת בְּעֵת הַדְּלִקַת הַגֵּרוֹת, מְאֹד
מְקַבְּלוֹת וּמְרַצוֹת בְּשָׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבְּנֶךָ, וְכֵן יִתְרוּמֵם
מְזוּלוֹ, וְיִזְכֶּה לְמִצָּא אֶת בֵּית זוּגוֹ, וְיִתְחַתֵּן בְּקֶרֶב.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י' רצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבִיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב (חֲמִשָּׁה־עָשָׂר בָּאָב) ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

שלו אשר יי רחצ בנחל

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל צערי שיש לי מכה שקשה לך למצא את בת זוגך — אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר! כבר כתבתי לך שהשדוף ההוא וכו', מענינים בך, רק אם תרצה לגור בניו-יורק, פי קשה לבחורה לבוא לגור במיאמי.

חמדת לבכי! עליך לדעת, כי החיים של האדם מלאים נסיונות קשים ומרים, ועל כל אחד עוברים בחייו משברים אחרים, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד.

מה אמר לך! בכל יום ויום אני נותן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, על כך שזכיתי להתודע מרבנו ז"ל, כי אין לך עוד טוב בעולם כמי שזוכה לידע מרבנו ז"ל. הרגל את עצמך ללמד הרבה משניות, כי למוד משניות מוצק ומצחצח את נשמתו של האדם.

חמדת לבכי! ראה לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, ותספר לפניו יתברך את כל אשר מעיק לך בפנימיות לבך, ועל-ידי-זה סוף כל סוף תזכה לצאת מן המצר, ואף שאתה כותב שאתה עוסק בזה בקביעות, וקשה לך להחזיק מעמד, עם כל זאת עליך לדעת, כי זה עקר הנסיון לכל אחד בזה העולם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה כבר להפטר מצרתך, ותשמיע לי בשורות טובות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

יי רחצ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב (חמשה-עשר באב) ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לראות על-כל-פנים כתיבתך — אין לתאר ואין לשער כלל, כי בזה העולם עובר

אֲשֶׁר יי רחצ בַּנְחָל שְׁלוֹ

על כל אחד משְׁבָרִים וְגִלִּים, עד שְׁנִכְנָסִים בוֹ סִפְקוֹת תְּמִיד, אִיךָ לְבָרַח מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְכִשְׁעֲדִין הָאָדָם חֲזֵק וְאִמִּין לְהִשָּׂאֵר אֶצֶל רַבֵּנוּ ו"ל, זוֹ אֶצְלֵי שְׁמִחָה עֲצוּמָה עַד מְאֹד.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְלַמַּד בְּכֹל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, כִּי לֹא יִשָּׂאֵר לְאָדָם, רַק מֵה שְׁזוּכָה לְחֻטָּף, אֶפְלוּ שְׂיִהְיֶה מְעַט דְּמַעַט.

חֲזֵק אֶת עֲצֻמְךָ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וְזֶה הַשְּׁעָר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִיס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂכַכְר נִזְכָּה לְשִׁמְעַ אֶת קוֹל שׁוֹפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְלָזֶה נִזְכָּה רַק כְּשִׁתְּהִיָּה אֶהְבָּה וְאַחֲדוּת בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְמִסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דְּעַת רַבֵּנוּ ו"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב כָּלֵל.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׁזַכְּנוּ לָסִים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ נַג, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדְפוּס אֶת כְּרִיךְ נַד לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָא.

A decorative border with a repeating floral and leaf motif, framing the central text.

הספר הקדוש הזה יהיה לזכות

אברהם אליהו בן אסתר

וזוגתו שרה הענטשא בת חנה לאה

ובניהם

ישראל

יוסף

תְּכֵן הָעֲנִיִּים

חֶלֶק נג

ג פֶּתַח דְּבָר י' נא

ה הַקְדָּמָה י"א

יא נא

יבאר, איך שִׁמְחַמַּת הַמְשַׁבְּרִים וְהַגְּלִים, הָאָדָם נוֹטֶה לְהֵאָשִׁים וּלְהִתְרַחֵק
דִּיקָא מֵהַצְדִּיקִים הַכְּשָׁרִים וְכוּ', וְיִסְפֹּר עֲבֹדָה מִמּוֹהַרְנֵי ת"ל, אֹדוֹת
הַתְּמִיּהָה עַל הַחֲזֻקָת מַעֲמָד בְּגִיל מְבֹרָךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁזָהוּ חֲדוּשׁ,
וְיִגְלֶה שֶׁהָאָדָם רוֹאֶה אֶת מְרִירוֹתוֹ הַעֲצָמִית בְּצַדִּיק, וְעוֹשֶׂה מִמֶּתֶק מֶר,
וְיִדְבֹר מֵעֲנִין סֶפֶק שֶׁשָּׂרְשׁוֹ בְּעַמְלָק, וְיַחֲזִק עַל הַהִתְקַרְבוֹת הַמְּחַדְּשֵׁת לְלֹא
עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת, וְיַעֲזֹר הַנִּמְעָן שְׂאֲחָרֵי שֶׁהִפְיִן כָּל־כָּף, אֵין רְאוּי לוֹ
לְהִתְרַחֵק.

יג י"ב

יזהיר מְלַגְרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְיַעֲזֹר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְיִוָּרֶה אֵיךְ עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל מִתְּאִימוֹת לְכֹל תְּקוּפָה וּמֵצֵב וּלְכֹל אֶחָד.

יד י"ג

ידבר מְנַקִּיּוֹת הַבְּגָדִים וְהַנֶּפֶשׁ, וּמִתְפַּלֶּה וְהַפְּצָה לִיד צִיּוֹן הָאֲרִיז"ל.

טו י"ד

יעֲזֹר לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּחִמִּימוֹת בְּעֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוֹת, וְלִשְׁמַח
אֶת אִשְׁתּוֹ, וּלְקָרֵב אַחֲרַיִם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְהַפְּצַת הַקּוּנְטְרָסִים.

טז י"ה

יאחל וְיַחֲזִק עַל הַצְּלָחָה בְּכֹל הָעֲנִיִּים.

כז י"ו

מְכַתֵּב כָּל־לִי לְכָל־לִי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְדַבֵּר אֹדוֹת כְּמָה נְקֻדּוֹת
כָּל־לִי וְעִקְרִיּוֹת, אֲשֶׁר עָלֶיהֶן נִבְּנָה וְנִשְׁתַּת יְסוֹד הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ, וְיִגְלֶה
נְפִלְאוֹת מִמְעַלְת הַשְּׁלוֹם וְהָאֲחֻדוֹת, וְנוֹרְאוֹת מֵצֻנָה כְּבוֹד אָב וְאָם, וְכֹלָה
וְחִמּוֹתָהּ, וְחִתָּן וְחִמּוֹ, וְעֲנִין כְּבוֹד הָאִשָּׁה וְהַשְּׁלוֹם בְּבֵית, וְיִבְאֵר כְּמָה
מְקָרְאֵי קֹדֶשׁ, וְיִדְבֹר אֹדוֹת הַהִבְחָנָה בֵּין הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק הָאֱמֵת,

תִּכְן הַעֲנִינִים

וְהַהֶפֶךְ מִזֶּה, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמִמְעַלַת שְׂבַח הַצְּדִיקִים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִים לִישׁוּעָה וְלִבְנוֹת בֵּית עַל אֲדָנֵי הַקְּדוּשָׁה וְהַטְהָרָה – כְּשֵׁשׁ אַמּוֹנַת חֻכְמִים, וַיִּזְהֵר מְאֹד מִהַשׁוֹעֲלִים הַרוֹצִים לְחַבֵּל בְּכַרְמֵנוּ, וְלִהְיֶהר שְׁלֹא לִתֵּן פֶּתַח לְקַלְקַל הַבְּנֵן שְׁפָנוּי בְּעַמְל וּבְיִזְע.

י' נז יגְלֶה מִעֲלַת תְּפִלַּת הָאִשָּׁה בְּעַת הַדְּלָקַת גְּרוֹת.

י' נח יִרְחִיק מִהַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת, וַיְדַבֵּר אֹדוֹת הַעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל סוֹפֵר, אֲשֶׁר צָרִיךְ לָזֶה קְדוּשָׁה עֲצוּמָה.

י' נט יגְלֶה מֵהוֹת טוֹב הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְשֶׁאֵנוּ נִמְצָאִים בְּזֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלִיחוֹת נִצְחִית.

י' ס יִזְרֹז עַל גְּשׁוּאִין מִבְּלֵי הַבֵּט עַל שׁוֹם דְּבַר חִיצוֹנִי, וַיְדַבֵּר מִעֲנֵן נְקִיּוֹת וְסִדְר, שְׁזֵהוּ עֲנֵן רַבְנוּ ז"ל וְלֹא אַחֲרָת.

י' סא יְבִיעַ שְׂמֵחָתוֹ, שֶׁהִנְמַעַן זֹכָה לִילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל, וַיַּעֲוֹרְנוּ לְהַסְתִּיר אֶת הַתְּקַרְבוֹתוֹ, שְׁלֹא תִתְפַּשְׁטֶנָּה עָלָיו מְנִיעוֹת, וַיְדַבֵּר מִלְמוּד מְשֻׁנִּיּוֹת וּמִעֲלָתוֹ, וַיַּעֲוֹר לְסַפֵּר כָּל הַשְּׂתוּקוֹת לְהֵשֵׁם יְתִבְרֵךְ.

י' סב יְבִיעַ אַחֲלוֹ עַל הַפְּדִיּוֹן, וַיַּחֲזֵק הַנְּמַעַן עַל שְׁזָכָה לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מִעֲנֵן הַפְּצָה, וְלִמּוּד שְׁעוֹרִין כְּסִדְרֵן וְכוּ'.

י' סג יְדַבֵּר מִעֲנֵן הַדְּפָסַת קוֹנְטְרָסִים וְשִׁיחוֹת, וַיִּתֵּן כְּמָה הוֹרָאוֹת עַל מְשֻׁלּוֹחַ מִכְּתָבִים, וַיּוֹרָה עַל הַדְּפָסַת קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה, וַיְדַבֵּר מִעֲבוּדַת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַדְּפָסָה.

י' סד יַחֲזֵק אֶחָד בְּקִצְרָה, וַיּוֹרָה לוֹ לְשִׁנּוֹת מְקוֹם מוֹשְׁבוֹ, וְלִהְתְּאָחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

י' סה יְבִיעַ שְׂמֵחָתוֹ אֹדוֹת הַלִּיכַת הַנְּמַעַן בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל, וַיְבַהֵר מִדּוּעַ

תִּכְן הָעֲנִינִים

ג

מִכְתָּבֵי קְצָרִים מְאֹד בַּיָּמִים הַקּוֹדְמִים, וְכָל "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" נִכְתַּב בְּפִרְטוּת בְּשִׁבְלֵוֹ, וַיִּזְרַח לְהַתְּפַלֵּל לְהַשְׁאֵר אֶצְל רַבְּנֵי ז"ל, וְעִנְיָן גְּדֹלַת הַהֶאֱרָה שְׁמַאִיר בְּמִקְרָבֵי, וְעִנְיָן מְשֻׁנִּיּוֹת וּמַעֲלָתָן הַנּוֹרָאָה וְח"י פְּרָקִים וְכו', וַיִּבְאֵר עַד כַּמָּה הָיָה חָשׁוּב עִנְיָן דְּרַף אֶרֶץ אֶצְל רַבְּנֵי ז"ל.

י"ס לה
יְדַבֵּר מֵעִנְיָן יְאוּשׁ, וּמֵעִנְיָן בְּמָקוֹם שֶׁבְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, אֵין צְדִיקִים יְכוּלִים לַעֲמֹד.

י"ז לו
יְדַבֵּר מֵעִנְיָן יְבִנְאֵל, וּמִכַּח הֲרַע שְׂרוּדָף אוֹתוֹ שָׁמָּה, אָף לֹא יוּכַל לוֹ.

י"ח לז
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת אַמִּירַת סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה, וַיִּזְהֵר וַיִּזְרַז עַל כָּף מְאֹד.

י"ט לח
יִגְנֶה אֶת הַיְאוּשׁ שֶׁהוּא בְּלִתֵּי הַגִּיּוּנִי, וּבְפִרְט שֶׁתְּפִלָּה מוֹעֵלַת מְאֹד, עַד שְׂאִין מְלֶאֶךָ מְשִׁיגָה, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּמִדָּה בְּאַמִּירָה בַּתּוֹרָה, וְצָרִיף לְהַזְהִיר מִלְּשַׁפֵּף הַלֵּב לְסַתֵּם בְּגִי-אָדָם, שְׂאִין לָהֶם רַחֲמָנוּת, וַיַּעֲזֹר לְהַתְּמִיד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת".

י"ע לט
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעִנְיָן אֶמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְהַדְּבֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּבְאֵר מְדוּעַ סִגְנוֹן זֶה זָר וּמוֹזָר בְּעִינֵי בְּנֵי-אָדָם, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מְסוּד ה' לִירְאָיו, וַיִּגְנֶה עִנְיָן הַיְכוּחִים, שְׁעָמָם אֵין פּוֹעֲלִים כְּלוּם.

י"א מא
יְדַבֵּר מִמְּצוֹת כְּבוֹד אֵב וְאָם, וַיַּעֲזֹר לְלַמֵּד זֹאת עִם הַנְּעָרִים.

י"ב מא
יִגְלֶה אֵיךְ שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִית, וְצָרִיף לְמַסֵּר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י"ג מב
יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת עִנְיָן רַבְּנֵי ז"ל הַתְּלוּי רַק בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, עַל-יְדֵי שְׂאָדָם פּוֹתַח פִּי לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכו', וְעֵדוֹת הַמְּזַרְח הֵם אֵלוֹ הַתְּמִימִים אֲשֶׁר זוֹכִים לָזֶה, וְלִכֵּן הֵם כְּלוּם לְקַבֵּל אוֹר רַבְּנֵי ז"ל, וְצָרִיף לְהַמְּנֹעַ מִלְּתַת הַנְּהִיגוֹת פְּרִטִיּוֹת לְאַחַר, רַק לְחֻזַּק עַל הַתְּבוּדָה.

תִּכְן הָעֲנִינִים

ד

- י' עד מג**
יְדַבֵּר מֵעֲנִין אֲמַת, שֶׁהוּא הַדָּבָר הַרְאִשׁוֹן בְּבְרִיאָה, וְכֻכַּל שֶׁמְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל הַצְּדִיק, יוֹתֵר אֲמַת נִכְלָלָת בּוֹ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין "דְּבוּרֵי אֲמַת", שֶׁעֲלֵיהֶם הִזְהִיר רַבְּנוּ ז"ל.
- י' עה מד**
יְבִיעַ בְּהִלְתּוֹ מִהַשְּׁמוּעָה הֵלֵא טוֹבָה שֶׁהִתְקַבְּצוּ כַּמָּה, כְּדֵי לְרַדֵּף אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וַיִּזְהֵר עַל רַעַת הָעֲנִין הַזֶּה, וְלָשׁוּב וּלְהִתְנַחֵם עָלֶיהָ.
- י' עו מה**
יִזְהִיר הַגִּמְעָן לְהִמָּנַע מִלַּחֵץ נִפְשֵׁי מִמָּה שָׂאֲרַע עִמּוֹ, וְחָבַל עַל כָּל רִגְעַ בְּחַיִּים, וַיִּבְאֵר עֲנִין חֲמֹשָׁה רְגָעִים שֶׁדְּבַר מֵהֶם מוֹהֲרֵנִת ז"ל, וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַשְּׁתִיקָה.
- י' עז מו**
יִזְהִיר מִסְּגוּפִים בְּעֲנִין הַשְּׁנָה, וְעַקֵּר הַסְּגוּף הָרְצוּי הוּא בְּעֲנִין הַשְּׁתִיקָה וְכו'.
- י' עח מז**
יְגַלֶּה מַעַלְת הָאָדָם הַחוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּקִבְעוֹת, לְמִרוֹת שְׁנִמְצָאִים בְּעוֹלָם כְּזֶה מְלֵא נְסִיווֹת.
- י' עט מז**
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת בְּתוֹכָהּ וְאֵהָבָה מְסֻתֶּרֶת אוֹדוֹת הַזְּהִירוֹת מִתְעַנִּיּוֹת, וְעַקֵּר הַדֶּרֶךְ הִיא הַתְּבוּדָּה, וְהַסְּגוּף הָרְצוּי הִיא מְנִיעַת הַדְּבוּר הַמִּיָּתֵר.
- י' פ מט**
יְדַבֵּר מִהַתְקוֹן הַגָּדוֹל שֶׁל חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְשֶׁאֲפָשֶׁר לְקַיֵּם זֹאת עַל-יְדֵי לְמוֹד סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וְחִשׁוּבוֹת.
- י' פא מט**
יְבַרֵּר עֲנִין תְּפִלָּה הָאֵם שֵׁיכֵת בְּנָשִׁים, וְכִיצַד עֲלִיהֶן לְקַיֵּם מִצְוַה זו, וְהָאֵם הִיא מְדַאוּרֵיתָא אוּ מְדַרְבְּנָן, וְהַנִּפְקָא מִיָּגָה בֵּין הַדְּעוֹת.
- י' פב נ**
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִהַנְּעִימוֹת שֶׁמְרַגֵּשׁ אִישׁ, אֲשֶׁר קוֹבֵעַ אֶת עֲצָמוֹ בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה כְּסֻדְרָן בְּכָל חֻלְקֵיהָ — עֵיוֹן וּבְקִיאוֹת, וְאֵינּוּ מִסְּתוּבָב מִהֶקֶא לְהֶתֶם וְכו', וַיִּזְרֹז לְעַרְב, כְּכִיכּוֹל, אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל עֲנִינָיו, שְׂזוֹ הִיא יְשׁוּעָתוֹ.

תִּכְן הָעֲנִינִים

ה

פג י' פג נב

יחזק שלא להסתפל בצבע 'שחור' על החיים, ומצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, וצריך למצא הרחבות בתוך כל הצרות, ואין לסמך על אף אחד, ורק לקרב את עצמו למי שמזכהו לתורה ותפלה.

פד י' פד נג

יגלה, שעקר הישועה תלויה בבריחה מן היאוש וכו', ויעורר מאד ללמד ספרי רבנו ז"ל כראוי למי שמקרב לרבנו ז"ל.

פה י' פה נד

יגלה עצת מוהרנ"ת ז"ל, שאם בבריחה עסקינן, אזי היא רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ויבאר מהות הדבור האמת אליו יתברך, ובטול גמור לפניו.

פו י' פו נה

יבאר שיחת רבנו ז"ל, שכל מה שאתה רואה בעולם הוא בשביל הבחירה והנסיון.

פז י' פז נו

ידבר מהמתנה הנפלאה שקבלנו מרבנו ז"ל, שהיא התפלה וההתבודדות.

פח י' פח נו

יחזק אחד שרודף אחריו הרודף הנצחי להחטיאו, ויגלה היאך להנצל ממנו.

פט י' פט נז

יגלה, שלמוד התורה הוא כתריס בפני התאוות הרעות, ויבאר מעלת נשואין תכף על-פי דעת רבנו ז"ל.

צ י' צ נח

מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יבאר ענין קרח ומאמים וחמשים ראשי הסנהדראות, שהתקבצו עמו לחלק על משה, ויעורר מאד על ענין שמסרו לסמך-מ"ם כחות כאלו כדברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל בזמנם, ויארץ על קטב נקדה זו למה שקורה כיום מבית ומבחוץ, ויחזק מאד שלא להמשיך אחר בעלי המחלקת.

צא י' צא סז

ירחיק מסגופי הגוף, ועקר הסגוף רצוי הוא בשמירת הדבור.

תִּכְן הָעֲנִינִים

ו

- י' צב** סז
יחזק על דבקות המחשבה בהשם יתברך הממשכת פרנסה, וכל
הצדיקים לא הגיעו למדרגתם, רק על-ידי התבודדות.
- י' צג** סח
ידבר נוראות נפלאות ממצלת מדת הבטחון דקדושה.
- י' צד** סט
יגלה שהסימן לידיע אם שומע את קולו הגנוז של רבנו ז"ל — אם
עוסק בהתבודדות, ויחזק על למוד מדרשים.
- י' צה** סט
יברית מעתונים שמפרסמים שקר וכפירה בעולם, ויעורר להכניס את
עצמו בתוך אמונה פשוטה.
- י' צו** ע
ידבר מעקר התשובה — לכוף יצרו ולא לעשות עוד, ומתפלה וצעקה,
והתמדה בשיחות של רבנו ז"ל.
- י' צז** עא
יעורר על זהירות מהסח הדעת בו יתברך, ושמירת הדבור מועלת לזה,
ויחזק על כך מאד.
- י' צח** עב
מכתב כללי לכמה אברכים מאנשי שלומנו, ובו יחזקם אודות "אל
תבהל על פיד" וכיו', להזהר שלא להטיח כלפי שמים כשעובר איזה
משבר, ויחזק על דבורי אמונה, ויחזק את הזולת ויקרבו אליו יתברך.
- י' צט** עו
מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו ידריכם אודות 'גנבת'
עתים לתורה כסדרי רבנו ז"ל, ויספר מימי בחרותו, איך היה עקשן על
קיום דבר רבנו ז"ל, ויחזק מאד באמונת חכמים, שלא להתבלבל מאף
בריה שבעולם.
- י' ק** פ
יחזק מאד אחד שצרתו מרבה, ומנח בעמק השאול, ויגלה לו איך
על-ידי כל דבור ודבור שמדבר עמו יתברך, יכול לצאת מהיאוש
ששקוע בו, וכן על-ידי למוד בפשיטות, עד שיזכה להבין וכיו'.

תַּכְּן הָעֲנִינִים

ז

יא קא פד

מכתב כָּלִי לְכָלִּיּוֹת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִחְזַקְם עַל אַמוּנָה פְּשׁוּטָה וְעֲצוּמָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁלֹזָה זֹכִים עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק, וַיְבָאֵר עֲנִין שֶׁהִקְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָּה, עַל קִרְח, שִׁפְקָח הָיָה, וְלֹא הִקְשׁוּ כֵּן עַל מְאִתִּים וְחֲמִשִּׁים רְאִשֵׁי סְנֵהֲדָאוֹת.

יב קב פו

יִחְזַק מְאֹד עַל עֲנִין הַמְּנִיעוֹת הַמְּתַפְּשָׁטוֹת עַל מִי שְׁרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיְגַלֶּה שֶׁצָּרִיךְ לְהִזְהַר לְאַהֲבֵךְ אֶת עֲצָמוֹ וְלֹא לִילֵךְ עִם עֲצָמוֹ בְּחֹמֶר הַדִּין, וַיִּחְזַק עַל לְמוֹד וּבְרִיחָה מְכַל מִינֵי פּוֹלִיטִיקָה.

יג קג פז

יְדַבֵּר מְנַסִּיעָתוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְתִקְנָתוֹ לְהִתְגַּוֵּר בָּהּ, וַיְדַבֵּר אֹדוֹת הָאוֹרוֹת הַנִּשְׁגָּבִים הַמְּתַגְּלִים בְּכָל יוֹם, וַיְגַלֶּה כְּמָה צְרוּפִים נִפְלְאִים בְּתַבַּת יו"ם.

יד קד פח

יִחְזַק בַּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁתִּשְׁתַּלַּב בְּאִיזוֹ מְסַגֶּרֶת דְּתִית לְמַעַן תִּצְלִיחַ.

יה קה פט

יֵאָחַל הוֹלְדָה קְלָה, וְתִפְלָה בְּעַת הַדְּלָקָה גְּרוֹת שְׁבַת־קֹדֶשׁ מוֹעֵלָת, וַיַּעֲוֹרֵר לְיִחְזַק הַבַּעַל בְּעַבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ.

יז קו צ

יִשְׁתַּחֲוֶה בְּצַעַר מִשְׁפָּחָה, וַיְגַלֶּה שֶׁעָקַר גְּדֻלַּת הָאָדָם שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וַיְדַבֵּר מְבַדִּיקַת מְזוּזוֹת וְשְׁמִירַת שְׁבַת וְכִשְׁרוֹת.

יח קז צא

יְדַבֵּר מְעַנֵּן בֵּיאָתוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְלֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, וַיַּעֲוֹרֵר לֵהִיּוֹת אִי"ש.

יט קח צב

יְדַבֵּר מְנַסִּיעָתוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּמְעַנֵּן בְּנֵין הַמְּרַכְזֵי לְרַבְּנוּ ז"ל בַּיְבֻנְאֵל, וּמִסּוֹד אֲנִי רִאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן.

כ קט צג

יְבִיעַ בְּרַכָּה עַל מְגוּרִים חֲדָשִׁים, וַיְגַלֶּה עֲנִין "מָה" מְצַעְרֵי גָבֵר.

כא קי צד

יְדַבֵּר מִהַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלָבוּלִים, וּמִגְדֻלַּת הָאָדָם הַמְּחַזֵּק מְעַמָּד, וְעֲנִין הַפְּצָה.

תְּכַן הָעֲנִינִים

ח

- י' קיא** ידבר מקדשת המחשבה המביאה לידי שמחה.
- י' קיב** ידבר נפלאות בענין ההדפסה שזכה לה בזמנו, ויעורר שלא לצאת למחלקת בענין זה.
- י' קיג** ידבר מתכניתו לבנות עיר ברסלב ביבנאל, ומקדשת ארץ ישראל, וגדל התקון של הדר ביה, ויחזק מאד, וידבר אודות הדפסת "אָרֶךְ אַפִּים".
- י' קיד** יספר מנסיעתו לבנות עיר ברסלב וכו', ומענין זיוגים, ויחזק להיות בשמחה, ולשמח שאנו יודעים מרבנו ז"ל, ולדבר עמו יתברך, שעל-ידי-זה ממשיכים אור מהה' פרצופים.
- י' קטו** יביע צערו לגמען שקשה לו למצא זיוגו, ויחזקו כנגד נסיונות החיים, ויגלה לו מעלתו שזכה להדפיס הקונטרסים, וידבר מהדפסת "שומר הברית".
- י' קטז** ידבר מעצבות ועצלות ודכאון, ויתן עצה על כך, וידבר מהנחת תפלין.
- י' קיז** ידבר מהנסיון להתקורר ממה שכבר התחזקו, ויעורר על שלום-בית ועל כבוד הבעל.
- י' קיח** יחזק להכניס את עצמו לתוך האמונה הקדושה, ואז יתבטלו ממנו כל מיני פחדים, וידבר מיחודים קדושים שמטהרים את האדם, ויזרו בגין "היכל-הקדש".
- י' קיט** יזרו להתחזק מאד, שאף אחד לא יוכל לשברו, ולהמשיך עם נקדתו וכו'.
- י' קכ** יביע השתתפותו בצער המשפחה, ויאחל ויחזק.

תַּכְּן הָעֲנִינִים

ט

י' קכא קג
יְמַשִּׁיל חַיֵּי הָאָדָם כְּאֵנִיָּה הַשְּׁטָה בָּיָם, וַיְדַבֵּר אֹדוֹת מִשְׁבְּרֵי הַנִּמְעָן,
וַיִּזְרְזוּ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

י' קכב קד
יְדַבֵּר מִהֲבִנָּה הַדְּרִית בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

י' קכג קד
יִחְזַק בֵּת יִשְׂרָאֵל לְנַחֵק אֶת הָעֶבֶר, וּלְפָתַח דֶּף חֲדָשׁ.

י' קכד קה
יִבְיַע תּוֹדָתוֹ לְנִמְעָן שְׁאֲרָחוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְבָרְכֵנוּ, וַיִּחְזְקוּ עַל הַפְּצָה,
שֶׁהִיא תְּקוּן הַבְּרִית, וְקִבְעוֹת בְּאֶרְבַּעַת הַלְמוּדִים.

י' קכה קו
יִחְזַק מִשְׁפָּחָה בְּמִצּוּקָה, וַיִּתֵּן לָהֶם כְּמָה עֲצוֹת פְּרָטִיּוֹת.

י' קכו קו
יְדַבֵּר מִבְּנֵיית בֵּיתוֹ בְּיַבְנָאֵל, וַיִּחְזַק בְּתַקְוָה עֲנִיּוֹת וְהִדְחִקוֹת לִידַע שִׁישׁ שָׁם
יָד ה'.

י' קכז קז
יִבְאֵר שְׁעָרָה גְּדֹלַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי כְּשִׁמְחֻזִּיק מֵעַמֵּד, וַיְבָרֶךְ עַל פְּרִנְסָה,
וַיְדַבֵּר אֹדוֹת בְּדִיקַת מְזוּזוֹת וְכִשְׁרוֹת הַמַּאֲכָלִים.

י' קכח קח
יִבְיַע שְׂמִחָתוֹ עַל הַתְּחִזְקוֹת הַנִּמְעָן מִסְּפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּבְאֵר מַעְלַת
הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא שְׂפִיכַת הַנֶּפֶשׁ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י' קכט קט
יִזְהִיר מְאֹד שְׁלֵא לְקַבֵּל שׁוֹם לְשׁוֹן־הָרַע שְׁאוּמְרִים בְּשִׁמּוֹ וְכו', וְכָל עֲנִינּוֹ
הוּא רַק לְגַלוֹת מְצִיאוֹת ה', עַל־פִּי לְמוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וַיְגַלֶּה
דַּעְתוֹ הַנִּחְרָצָת בְּעִנְיַן הַדְּפָסָה.

י' קל קי
יְדַרְיָךְ בְּעִנְיַן הַכַּעַס וְהַעֲצָבָנוּת הָעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, וּלְשִׁמְחָה אִי אֶפְשָׁר
לְזַכּוֹת רַק עַל־יְדֵי תְּפִלָּה, וְעַקֵּר חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב הוּא הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י' קלא קיא
יְדַבֵּר מִהַשְּׂמִחָה שֶׁהִיא רְפוּאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְכָל הַיִּרְאוֹת

תַּכְּן הָעֲנִינִים

י

והפְּתָדִים הֵם מַצַּד הָעֲצָבוֹת וְכוּ', וַיַּעֲוֹרֵר לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֶמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ
יְתָבְרָךְ.

י' קלב קיב

יְגַלֶּה מַעֲלַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְלַחֲיוֹת תָּמִיד בְּחֻשְׁבוֹן, וְעִנֵּן שְׂמִיחָה בְּבֵית,
שֶׁהִיא יְשׁוּעָה בְּבֵית, וְעַקֵּר שְׁלָמוֹת הָאוֹרוֹת שִׁיּוּרְדִים לְמִטָּה.

י' קלג קיג

יֹכִיחַ אֶחָד שֶׁנִּשְׁוֹאֵיו עוֹמְדִים בְּפָנָי פְּרוֹק, מִחֻמַּת שְׂאִינֹ מְצִיר אֹרֶךְ רַבְּנוּ
וְ"ל לְטוֹבָה, וְיְגַלֶּה אֵיךְ שְׁדַרְכֵי רַבְּנוּ וְ"ל הֵם יְשׁוּב הַדַּעַת עִמָּךְ מְאֹד בְּלִי
שׁוּם כְּעֵס וּבְהֶלָּה, וַיַּעֲוֹרֵרוּ לְעַבְדְּךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִיחָה.

י' קלד קיד

יְשַׁמַּח עַל הַתְּחִזּוֹקוֹת בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְלַהֲרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יְתָבְרָךְ, וְכָל יוֹם הוּא יוֹם.

י' קלה קטו

יְחַזֵּק מְאֹד לְשַׁמַּח עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה, וְהַתְּשׁוּבָה גוֹרֶמֶת לְאָדָם כְּאִלוֹ לֹא
חֻטָּא מֵעוֹלָם.

י' קלו קטז

יֵאֱחָל נַחַת וְאֲרִיכוֹת יָמִים, וַיַּעֲוֹרֵר עַל בְּדִיקַת הַמְּזוּזוֹת.

י' קלז קטז

יְגַלֶּה שֶׁהַנְּפִילָה בַּפֶּח הִיא כְּדִי לְהַתְּחַזֵּק יוֹתֵר, וְעַקֵּר גְּדֻלַּת הָאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי כְּשׁוֹכֵחַ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד.

י' קלח קיז

יְחַזֵּק אִשָּׁה קִשְׁת יוֹם, שֶׁעֲבָרָה שְׂבָעָה מְדוּרֵי גִיהֵנוֹם, וַיַּעֲוֹדְדָהּ שְׁנָה
מִסַּתְרֵי סוּדוֹת הַגְּלָגוּל, וַיַּעֲוֹרְנָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלַהֲרַגִּיל אֶת עֲצָמָה
לְדַבֵּר הַרְּבָה עִמּוֹ יְתָבְרָךְ.

י' קלט קיח

יְחַזֵּק וַיַּעֲוֹדֵד וַיִּשְׂבַּח הַנְּמַעֵן שֶׁהַקִּים יְשִׁיבָה לְבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה, וְיְגַלֶּה לוֹ
מַעֲלַת הָעֲנִיָּן.

י' קמ קיח

יְדַבֵּר מֵעִנֵּן בְּדִיקַת מְזוּזוֹת.

י' קמא קיט

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַמְּשַׁמַּח בְּנִי-אָדָם, וַיַּעֲוֹרֵר עַל קְבִיעוֹת שְׁעוּרִים בַּתּוֹרָה.

תִּכְן הָעֵינִינִים

יא

יא' קמב קיט
יחזק על נקדת השמחה ועל למוד עין יעקב והלכות.

יא' קמג קכ
יביע אחול להתעלות, ויעורר להיות בשמחה ולדבר עמו יתברך.

יא' קמד קכא
ידבר מענין זכוי הרבים, ויעורר לדבק את עצמו בו יתברך, ומי שפגם
ההכרח לו לשמע הוצאת דבה על רבנו ו"ל.

יא' קמה קכב
יחזק בת ישראל ויעוררנה להכניס בעצמה אמונה, שהיא כתריס כנגד
הפחד, ויכניס בה הבטחון, שתתחיל לדבר הרבה עמו יתברך, ויעורר
להיות בשמחה ולכבד ההורים.

יא' קמו קכג
יזכיר אחד שנתקורר מעבודת הפצת המעינות, ויגלה שכל דבור הוא
הצלחה נצחית.

יא' קמז קכד
יחזק בכמה נקודות עקריות ביהדות ויאמץ מאד.

יא' קמח קכה
יחזק באמונה ולבקש מה שצריך רק ממנו יתברך, ויעורר על התמדת
התורה.

יא' קמט קכו
יעורר, שאסור לבחור הרבה בשדוכים, וידבר אודות מצות בקור חולים
ובחלוקת קונטרסים אז, ויעורר על נקדת השמחה, וירגיל לדבר הרבה
ממנו יתברך.

יא' קנ קכז
יחזק על קדשת המחשבה, ועל נקדת השמחה, והתמדה בארבעה
למודים קדושים, שהם כנגד הד' עולמות.

יא' קנא קכז
יחזק הנמען, שיש לו עבודה בדאר, איך שגם משם יכול לדבק את
עצמו בו יתברך, וענין למוד פוסקים, וידבר אודות ספרי תסידות חב"ד,
אשר אין זו סתירה כלל לדרך רבנו ו"ל, ואדרבה זכוי, וידבר מהפצת
הקונטרסים.

תִּכְן הָעֲנִינִים

יב

י' קנב קכט

יחזק זוג שלא נפקדו מיד על הדלקת גרות שבת ובדיקת מזוזות.

י' קנג קל

ידבר נפלאות מהדלקת גרות שבת-קדש, ויאחל ברכות לרב, ויעורר על מדת השמחה.

י' קנד קל

ידבר מזכות הרבים התלויה בהפצת הקונטרסים, ומהתבודדות, שכל דבור הוא הצלחה נצחית, וענין למור משניות, ונקדת השמחה.

י' קנה קלא

ידבר מעניות, עצבות ועצלות, ויוכיח על שבת-קדש וחלולה, ועבודה בשבת, וידבר מענין שמח בחלקו תמיד, ומענין משפט.

י' קנו קלב

יחזק ויעורר על נקדת השמחה.

י' קנז קלג

יחזק בת ישראל שנפלה בפח יקוש, וידבר מענין אכזבחה העצומה, ויעוררה לשוב בתשובה.

י' קנח קלד

יעורר ויחזק לצאת מהמרירות והדכאון.

י' קנט קלה

ידבר מאמונה, שממשכת כל הברכות והישועות ומהפצת הקונטרסים, וכל דבור הוא הצלחה נצחית.

י' קס קלו

ירעיף נחומים אמתיים לנמען שסובל מפטורין, והעניות שבעקבותיה, וידבר אודות האבטלה הגואה בארץ הקדש, ויגלה שרש סבת הדבר.

י' קסא קלז

יתן כמה הדרךכות מפרטות לאשה מעברת, ויחזק ויאמץ מאד.

י' קסב קלח

יגלה, שהפצה היא תקון נפלא וצו השעה, להאיר אור רבנו ז"ל לאחינו בני ישראל, ויגלה מעלתו הנוראה של המשמח בני הקדוש-ברוך-הוא.

תִּכְן הָעֲנָנִים

יג

י" קסג קלט
ידבר מרפואה ומבדיקת מזוזות.

י" קסד קלט
ידבר מגסיונות החיים, ויזכיר ירשתנו לדבר הרבה עמו יתברך, ויחזק להיות בשמחה, שעל-ידי-זה יבואו ההרחבות.

י" קסה קמ
יעורר משפחה להיות בשמחה, ואז יבטל מזלם הרע, ויתרומם קרנם לטובה.

י" קסו קמא
ידבר ממעלת מדת ההתחזקות בכל מצב, ולהחדיר ידיעת האמונה בלב, ויעורר להפיץ את הקונטרסים.

י" קסז קמב
ידבר מבטול עין הרע ומגחיצות ומעלת מדת השמחה.

י" קסח קמג
יחזק להיות עצמאי בכל ענין, ויביע שמחתנו שאנו יודעים מרבנו ז"ל, ויעורר על שמחה ועל הפצה.

י" קסט קמג
ידבר מפרסום ענין רבנו ז"ל והיכל-הקדש, ומגדלת המחזיק מעמד, ומהתישבות ביבנאל.

י" קע קמד
יביע השתוקקותו לידע משלום הנמען, ויחזק מאד באמונה פשוטה.

י" קעא קמה
ישבח הזוכה להחדיר שמחה בבית, וידבר מתכניתו להוציא לאור אלה קונטרסים.

י" קעב קמו
יחזק מאד באמונה בהשם יתברך, ולזכות להיות בשמחה.

י" קעג קמז
יגלה מעלת המפרסם ענין רבנו ז"ל לכלליות ישראל, ועוסק לשמחם ולחזקם.

- י' קעד קמח
 יגלה, שְׁכַל הַבְּעִיּוֹת הַשׁוֹרְרוֹת בְּעַם הַיּוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל — מְקוֹרֵן בְּאֵי
 הַבְּנֵה, וַיִּדְבֵּר מֵעֵינֵן טְבָעוֹ לְגַמֵּר מֵה שְׁמַתְחִיל, וּמֵעֵינֵן הַכְּלוּל שֶׁהַתְּהִיָּה
 בְּעֵינֵן בִּיאָתוֹ לְיִבְנָאֵל.
- י' קעה קמט
 יגלה מַעֲלַת אַמִּירַת תְּהִלִּים, וְלִבְרוּחַ מִן הָעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת.
- י' קעו קנ
 ידְבַר מֵעֵינֵן תּוֹרָה וַתְּפֹלֶה שְׁזוֹכִים לַחֲטָף, וּמֵעֵינֵן נְסִים וְדַבּוּר אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ וְאַמִּירַת תְּהִלִּים.
- י' קעז קנא
 יִשִּׁיב לְשׁוֹאֵלַת "מֵהוּ בְּרִסְלָב", וַיִּגְלֶה שְׁעֵינֵן רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַתְּגִלוֹת
 אֲמוּנָה מְזוֹכֶכֶת כּוֹז, הַמְּבִיאָה לְאָדָם הַפְּרָה מוֹחֶשֶׁית בְּמִצִּיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
 וּמִכְחָה מְסַפֵּר כָּל לְבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.
- י' קעח קנב
 יִבִּיעַ גַּעְגּוּעֵיו לְנִמְעָן, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעֲלַת הָאֵהָבָה בֵּין הַחֲבֵרִים.
- י' קעט קנג
 יגלה מַעֲלַת הַהֶפְצָה, וְהַזּוֹכָה לְכָרֶחַ מֵעֲצָבוֹת וְדִכְאוֹן וְכו', וְלִבְקֶשׁ הַרְבֵּה
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְלַעֲסֵק בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת.
- י' קפ קנד
 יֵאָחַל מִזֵּל טוֹב עַל הַלְדַת הַבַּת, וַיִּבְאֵר שְׁעָקָר גְּדֻלַּת יְהוּדֵי — כְּשׁוֹזֹכָה
 לְהַתְחַזֵּק בְּכָל הָעוֹבֵר עָלָיו, וַיִּרְגִּיל לְשִׁכַּח אֶת הָעֵבֶר.
- י' קפא קנה
 יִחֲזַק מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִהְתַּגְּבֵר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְכו', וְעַל-יְדֵי-זֶה
 יְכוּלִים לְצֵאת מֵעִמְק הָרַע וְכו'.
- י' קפב קנו
 יִבִּיעַ הַשְׁתוֹקְקוֹתוֹ לְשִׁמְעַ מִהַנְּמָעָן, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת כָּל דְּבַר שְׁמֵדְבָרִים אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ.
- י' קפג קנו
 ידְבַר מְסֻדְרַת הַסְּפָרִים "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", וּמִמֶּהוּת הַמְּכַתְּבִים וְעֵינֵינָם, וַיִּחֲזַק
 בְּאוֹר הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּרְגִּיל בְּתִהְלִים וּבְמִשְׁנֵיּוֹת.

תִּכְן הָעֲנִינִים

טו

י' קפד קנז
ייעץ שלא לחזור בהם מהשדוף, ויברך ויאחל.

י' קפה קנז
מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו ידבר אודות מעוט כח הסטרא אחרא, על-ידי שמחת "שלא עשני גוי", תוכו רצוף כמה ענינים יסודיים בענין אור השם יתברך, שגראה לאלו שאינם עורים, וענין אליהו הנביא, ויסים בענין האחדות בין אנשי שלומנו, שבזה ממעיטים כח הסמ"ך-מ"ם.

י' קפו קסג
יביע צערו על שהנמען לא מצאו, וישבחו על הדפסת קונטרסים רבים כל-כך, וישתתף בצער קשי מציאת זווגו.

י' קפז קסד
מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים לקראת ימי האבל של בין המצרים, בו יעוררם על ענין אמונת חכמים ועון לשון הרע על הצדיק, ויספר כמה ספורי צדיקים חסידיים, ויפיק לקחם, ויעורר מאד בהתחזקות נראה ונפלאה על כמה ענינים פרטיים וכלליים, ובפרט אודות אמונת חכמים.

י' קפח קעג
יחזק על ענין ההדפסה, ואודות הבלבולים שמערים הסמ"ך-מ"ם על ענין זה, כי זהו קוץ בעיניו וכו', ויעורר הנמען ליסד איזה שעור בבני-ברק מבלי להתבלבל על המעטים שבאים, כי יכפלו וישלשו וכו'.

י' קפט קעד
ידבר נפלאות מדבקות גמורה בהשם יתברך, ויגלה איזה באור נפלא בהתורה נ"ה שבלקוטי-מוהר"ן, חלק א', על-פי מאמרם ז"ל.

י' קצ קעו
ידבר מענין צער קשי מציאת הזווג, אשר דבר זה נעלם ונסתר מדעת בני-אדם, והכל מסודות נסתרות הגלגולים וכו', וכן בענין 'על פרחך אתה חי ועל פרחך אתה מת' וכו', וידבר מענין הבלבולים שנתהוו אז בהדפסה וכו', ויחזק מאד, ויזכיר הספר "ארץ אפים".

י' קצא קעז
יגלה, שהאמונה היא הדבקות, והדבקות היא האמונה, וירגיל לדבר

תִּכְן הָעֲנִינִים

הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמַעֲנִין שֶׁהִטְבַּע כֻּלּוֹ הוּא אֱלֻקוֹת וְכוּ', וּמֵהֶתְמַדָּה בַּתּוֹרָה, וּמִגְדֻלַּת הַרְמַח"ל הַקָּדוֹשׁ זי"ע.

י' קצב קעט

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אָנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִדְבֵר מַעֲנִין אֲמוּנַת חֲכָמִים וּפְגָם שְׁפוּגָמִים יִשְׂרָאֵל בְּמִשָּׁה רַבְּנוּ הַמְּבָרָכִים, וּמִפְתַּח ה' לַעֲשׂוֹת עֲבָרָה, וְדַרְךְ אַרְץ שְׁמַלְמַד רַבְּנוּ ז"ל אֶת אָנָשִׁיו, וַיִּדְבֵר מַעֲנִין שֶׁהִצְדִּיק בּוֹנֵה "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ", וְאָדָם שְׂאִינוּ דְבוּק בֵּה', הוּא כְּחִיָּה טוֹרְפֶת, וַיִּסְפֹּר מַעֲשֵׂיהָ מֵהַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ אֹדוֹת יְהוּדֵי פְּשׁוּט שֶׁעָבַד בְּלַתִּי לַה' לְבָדוּ, וַיַּעֲזֹר לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ מִתּוֹךְ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְעֲנִין וְדוּי דְבָרִים לְפָנָי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְשִׂמְחָה בְּקִיּוֹם הַמְּצֻוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מְרַגְּשִׁים הַשְּׂכִינָה קְדוֹשָׁה, וַיִּדְבֵר מִקְדָּשַׁת הָעֲנִינִים, וַיֹּאדְרֵךְ לְתֹאֵר מַעֲלַת רַבּוּי הַקּוֹנְטְרָסִים שְׁמַגְלִים אֲמוּנָה בְּעוֹלָם, וַיִּסְפֹּר אֵיךְ הֵם מַצִּילִים אָנָשִׁים מִרְדַּת שַׁחַת, אֲשֶׁרֵי הַמְּפִיץִים!

י' קצג קפח

יִחְזַק אֶת הַנְּמָעֵן אֹדוֹת קָשִׁי מְצִיאַת זְוִיגוֹ, וַיְבָרֵךְ וַיֹּאחֲלֵ אֹדוֹת הַנְּסִים שִׁיזְכָּה לָהֶם, וַיִּדְבֵר מַעֲנִין הַדְּפַסַּת קוֹנְטְרָסִים וְנִקּוּדָם, וַיִּסוֹד עֲנִין רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה לְהוֹסִיף שְׂכָנִים חֲדָשִׁים אֶל בֵּית הַתְּפִלָּה.

י' קצד קצ

יִגְלֶה גְּפִלְאוֹת מַעֲנִין מֵהוּת חֲכַמַת הַקְּבֵלָה, וּפְנִימִיּוֹת הַסּוּדוֹת שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ז"ל לַעֲמַת נִקְדַּת הַהֲלָכָה, שְׂאִינָם סְתִירָה כָּלֵל, אֲלֵא מְשַׁלְּמִים זֶה אֶת זֶה, וַיַּעֲזֹר וַיִּחְזַק מְאֹד.

י' קצה קצא

יִחְזַק הַנְּמָעֵן אֹדוֹת מְסִירַת שְׁעוּרִים בְּעִירוֹת, וּבְכַרְט בְּכַנֵּי־בְּרֵק, וַיִּגְלֶה לוֹ עֲשִׂירוֹתוֹ הַפְּנִימִית, שְׂאִין הוּא צָרִיךְ לְאַחֲרִים וְכוּ', וַיִּרְגְּלֵנוּ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

י' קצו קצב

יִחְזַק אֶת הַנְּמָעֵן הַהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּגְלֶה זְכוֹת הַזְּכָּה וּמְזוּכָּה אֶת הַרְבִּים, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּבוּדוֹת וְכוּ' וְעַל מַשְׁנֵיּוֹת.

י' קצז קצג

יְבִיעַ גְּדֵל שְׁמִחְתָּנוּ עַל שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי כְּזָה, וַיִּגְלֶה גְּלוּנֵי רַבְּנוּ ז"ל, מִמַּעֲלַת הוֹצָאת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים וְלִגְלוּתָם לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת מַשְׁנֵיּוֹת וְתַהֲלִים.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

יז

י' קצח קצה

יְדַבֵּר מִדְּבָקוֹת נִפְלְאָה בְּאִמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂזוֹ כָּל תְּשׁוּקָתָנוּ, וַיְדַבֵּר
מֵעֵינַן חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ', וּמַעִיר יִבְנֵאל שְׁשָׁם עֶקֶר מוֹשְׁבוֹ וְכוּ'.

י' קצט קצו

יִזְהִיר מִדְּחִיקַת הַשְּׁעָה, שְׁלֵא לְהִתְעַקֵּשׁ תִּכְף אַחַר הַנְּשׂוֹאִין עַל יְלָדִים,
וַיִּתֵּן כַּמָּה עֲצוֹת פְּרָטִיּוֹת עַל זֶה.

י' ר קצז

יִצְטַעַר בְּצַעַר בַּחֲוֹר, שְׁבָגִיל צָעִיר כְּזֶה מִתְמוֹדֵד עִם בְּעִיּוֹת מְסַבְּכוֹת לֹא
לוֹ, וַיִּחְזְקוּ וַיִּגְלֶה לוֹ כִּי צָד יִזְכֶּה לְגִדְלוֹת הַמַּחִין בְּאוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

י' רא קצז

יִחְזַק וַיֵּאֱמַן מְאֹד לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, שֶׁהִיא הַתְּרוּפָה לְכָל פְּגָעֵי
וּמִקְרֵי הַחַיִּים הַקְּשִׁים, וַיַּעֲזֹד וַיִּבְרַךְ מְאֹד.

י' רב קצט

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִחְזְקוּ עַל הָאֲהָבָה
וְהַפְּלָלוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּזְרֹז מְאֹד עַל שְׁקִידַת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְעַל
לְמוֹד דָּף גְּמֵרָא וְחִדוּשֵׁי אוֹרֵי־תֵּא עֲלֵינוּ.

י' רג רא

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מְסַפּוֹר חַיָּיו בְּעֵינַיִן כְּנִיּוֹתוֹ לְעֵבֵי הַקּוֹרֵה לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם
אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כַּמָּה עֲגָמַת נֶפֶשׁ וְצָרוֹת צְרוּרוֹת מִבֵּית וּמִבְּחוּץ
וְכוּ', וַיִּזְהִיר הַנִּמְעָן שְׁלֵא יִתְעַרֵּב בְּמָה שֶׁהִבְעֵל-דָּבָר רוֹצֵה לְהַפְרִיד
מִבְּפָנִים לְהַגְדִּיל הַנְּסִיּוֹן, וַיִּזְכִּיר לוֹ מַה שֶּׁסָּבַל מִמֶּנּוּ, וַיַּעֲזֹרְנוּ לְשֵׁלֵם
חֻבוֹתָיו וְכוּ'.

י' רד רד

יֵאָחַל וַיִּחְזַק נַעַר צָעִיר אוֹדוֹת עֲלֵיתוֹ בְּסֵלֵם עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

י' רה רד

יִחְזַק מְאֹד עַל מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת שְׂזוֹכִים לָהּ רַק עַל-יְדֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי הַתְּגַלוֹת רַבְּנוּ ז"ל נִפְתָּח הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲזֹר
עַל לְמוֹד מִשְׁנֵיּוֹת.

י' רו רו

יִגְלֶה בְּעֵבוֹר מָה אָדָם נוֹפֵל לְכָל מִינֵי חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, עַל-יְדֵי נַחְשִׁים

תִּכְן הָעֲנִינִים

וְעֲקָרִים וְכוּ', וּמְדַבְּרִים עָלָיו כָּל דָּבָר אָסוּר, וְכָל זֶה פְּדֵי שְׂיֻזְכָּה לְהַכְלִיל
 לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּחְזַק שְׂאֵחֵר כָּל הָרַע יָבֹוא הַטּוֹב.

י"ז רז

יְדַבֵּר מֵעֲנִין מְשֻׁלֹחַ כַּמָּה קוֹינטֶרְסִים חֲדָשִׁים לְנִקְדָם וּלְהַדְפִּיֶס, וַיִּחְזַק
 מְאֹד שֶׁלֹא לְהַשְׁבֵּר, וּמֵעֲנִין הַעֲתַקְתַּ שִׁיחֹת.

י"ח רח

יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהִרְחִיק מִמֶּנּוּ כָּל הַדְּאָגוֹת וְכוּ', וְלִמּוּד מְשֻׁנּוֹת,
 וְהִסּוּד בְּחִסְדֵיּוֹת בְּרִסְלָב הוּא הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

י"ט רט

יְגַלֶּה מַעֲלַת מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת עַל־פִּי כַּמָּה מֵאֲמֵרֵי הַחֶכֶם, וַיִּחְזַק מְאֹד.

כ"ו רי

יְדַבֵּר מִהַתְקוּן הַגָּדוֹל שֶׁל מַצּוֹת הַצְּדָקָה, וַיַּעֲוֹרֵר לְחֹזֵר בְּמִשְׁנֵיּוֹת וְתַקּוּנֵי
 זֶהָר, וּלְהִרְבּוֹת בְּתַפְלָה בְּצִיּוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי.

כ"ז ריא

יְדַבֵּר מִרְפוּאֵת הַשְּׂמִחָה וּמִלְמוּד הַלֵּכָה, וַיְגַלֶּה לְמָה זֹכִים עַל־יְדֵי הַדְּבוּר
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיִּחְזַק לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דְּבַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

כ"ח רבי

יְבַיַע תַּקְוָתוֹ מֵעֲנִין עִיר בְּרִסְלָב שְׂתוּקֵם בְּמוֹשָׁבָה יְבֻנְאֵל, שְׂתִהְיֶה אֶבֶן
 שְׂוֹאֲבַת לְכָל בַּחוּר, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַכְּסוּפִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כְּשִׂמּוּצֵי־אִים
 אוֹתָם לְחוּץ.

כ"ט ריג

יְדַבֵּר מִחוּבַת וּנְחִיצוֹת הָאָדָם לְהִיּוֹת שְׂרוּי תָמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וַיִּחְזַק
 עַל דְּבוּר לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְלִמּוּד מְשֻׁנּוֹת.

ל"ג ריד

יִחְזַק הַנִּמְעָן אוֹדוֹת הַתְּקַשְׁרוֹת נְצִחִית שֶׁל אֶהְבָּה בִּינֵיהֶם, וַיַּעֲוֹדֵד שֶׁלֹא
 לְהַטּוֹת אֵינן לְמַחְרָרֵי רִיב וְכוּ'.

ל"ד ריטו

יִחְזַק עַל הַחֲדַרְת אֲמוּנַת ה' בְּעֲצָמוֹ, שֶׁזוֹ כָּל הַהַתְּקַרְבוֹת לְרַבֵּנוּ ז"ל,
 וּלְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמוֹ הוּא רַק עַל־יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

יט

י' רטז ריד

יגלה כִּמָּה עֲצוֹת פְּרָטִיּוֹת אוֹדוֹת זוּג חֲשׂוּכֵי בָּנִים, אֲרֻבָּעָה סִימָנִים
מַעֲשִׂיִם בְּצִרוּף הַבְּטָחָתוֹ לַפְּקִידָת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

י' ריז רטו

יחזק על צַעַר הַנִּמְצָן, וַיִּגְלֶה לוֹ, שְׁעַל-יְדֵי אַמוּנָה הָאָדָם מְדַלֵּג עַל הַכֹּל.

י' ריח רטז

יְדַבֵּר מֵהַנְּסִיּוֹנוֹת הַקָּשִׁים שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהַמְּסַתְּפֵל בְּפָנִימִיּוֹת הַבְּרִיאָה
אֵין לוֹ שׁוֹם קִשְׂיָה, וַיַּעֲוֹרֵר שְׁלֵעוֹלָם לֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל יוֹם הַמַּחְרָת.

י' ריט ריז

מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת אָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים, בּוֹ יְדַבֵּר מִמְּגַלַּת אֵיכָה,
וּמַעֲנִין תְּשׁוּעָה בְּאָב שְׁיִתְהַפֵּף לְחַג שְׂמַח, וּמִיִּרְמְיָהוּ הַנְּבִיא, אֲשֶׁר כָּתַב
קִינּוֹת אֵיכָה, וּמִסִּבַּת הַחֲרָבָן — שְׁנֵאת חַגְס, אֲשֶׁר עֲדִין קִימַת, וַיִּתְּנָה
רַעַת אֵלֶּי אֲשֶׁר שׁוֹמְעִים לְשׁוֹן הָרַע עַל הַצְּדִיק, אֵף כִּשֶׁהוּא עוֹנֶה לָּהֶם,
הֵם מַצְטַדְּקִים שֶׁזֶהוּ הָרִי לְשׁוֹן הָרַע, וַיִּסְפֹּר נִפְלְאוֹת מֵהַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ
מִקְלוּזִינְבוּרֵג (שְׁלִיט"א) [זצ"ל], וַמָּה אָרַע לְבַחֲוֹר שְׁבֻזָּהוּ, וַיִּסְפֹּר סִבַּת
בְּנֵיתוֹ אֵת בֵּית-הַחֹלִים, וַמָּה שֶׁהָיָה לוֹ עִמּוֹ בְּבַחֲרוּתוֹ, וְאֵיךְ שֶׁקָּרַב אוֹתוֹ,
וּמְגַדֵּלֶת הָרַב הַקְּדוֹשׁ מְזוֹלֻטְשׁוּב, וּמְנַקִּיּוֹת שֶׁהָיָה עָקָר אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל,
עַל-פִּי הַמַּעֲשָׂה — לְהִיּוֹת בְּבוּזָן וְלֹא לְהִתְלַכְּלֵךְ, וַיִּגְלֶה מִדּוּעַ אָנָּשִׁים
מִתְהַפְּכִים לְדַבֵּר עַל הַצְּדִיק, וּמַעֲנִין "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ" שֶׁזָּכָה לְהִקָּים, וְאֵת
בְּקִשְׁתּוֹ מֵאָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שִׁישְׁמְרוּ עַל פְּרָם קְדוֹשׁ זֶה מְנֻטַע זֶר, וַיִּפְרָשׁ
כִּמָּה פְּסוּקֵי אֵיכָה וְכוּ', וַיְבִיעַ תְּקִנָּתוֹ, וַיִּחַזַּק וַיֵּאמֵץ מְאֹד.

י' רכ רל

מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת אָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּעֲנִין תְּשׁוּעָה בְּאָב, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין רַבִּי
עַקִּיבָא וְחַבְרִיו הַתְּנָאִים, שֶׁהֵם הָיוּ בּוֹכִים וְהוּא הָיָה מְצַחֵק, וַיַּעֲנִיק לְכֹל
עֲנִין תְּשׁוּעָה בְּאָב מִשְׁמַעוֹת לְדוֹרְנוֹ זֶה לְעַבְדָּה וְלַמַּעֲשָׂה, וַיִּמְצָא אֵת עֲצָמוֹ
בְּתוֹךְ כָּל הָעֲנִינִים הָאֵלֶּי וְכוּ', אֵיךְ שֶׁעוֹבְרֶת עָלֵינוּ הַסְּתֵרָה כְּזוֹ כְּמוֹ
שֶׁעֲבָרָה עַל מוֹהֲרֵי ת"ל, וַיִּחַזַּק וַיִּנְחַם מְאֹד.

י' רכא רלו

יִתֵּן כִּמָּה עֲצוֹת וְהַדְּרָכוֹת מַעֲשִׂיּוֹת לְבַעַל עֶסֶק לְהַצְּלִיחַ — עַל-יְדֵי
שְׁמִירַת שְׁבֵת, מְזוּזָה, וְכִשְׁרוֹת הַמַּאֲכָלִים.

י' רכב רלז

יִחַזַּק וַיַּעֲוֹדֵד אֵת הַנוֹטָה לְדַבְּאוֹן תְּמִידִי, וַיַּעֲוֹרְרוּ לְצֵאת מִזֶּה, וַיִּחַזְּקוּ
לְעַבֵּר בְּכָל יוֹם עַל קוֹנְטְרַס מִיַּחַד וְכוּ'.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

י' רכג רלח

מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו ידבר מענין החשכות בעקבות חרבן בית-המקדש, ועל-ידי שנעמיק בדברי רבנו ז"ל, נזכה לבנות בית המחין שלנו, וכל המלחמה שיש לאדם בזה העולם היא כדי להפיל באחודותו יתברך, וידבר מענין היסורים של זה העולם וכו', שהם להמשיך כל אחד אל התכלית, על-ידי הארה והתנוצצות שנמשכת בפשע הבטול מחמת חקף היסורים, וילביש כל זאת בפסוקי הפטרת נחמו וכו'.

י' רכד רמג

יגלה למה זוכים על-ידי כל דבור שמדברים אליו יתברך.

י' רכה רמד

יחזק על למוד המפרשים הקדמונים על פרשיות השבוע, ויורה דרך איך בכמה שנים יכולים לעבר על הכל עם סדר מסדר, וידבר בענין הקבוץ הקדוש דעיר מנטשעסטער, ויגלה דעתו בענין קבוץ ראש השנה, כשאין זוכים להסתופף בשער ציונו אומנה.

י' רכו רמה

מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יחדיר הפלגת גדלת מעלת ההתקרבות לרבנו ז"ל, אשר אין לשער הענין, ויספר כמה מעשיות מגדלת הצדיקים וכו', ומהתקרבותו העצומה על-ידי ספרי רבנו ז"ל, והעסק בהם וכו', ויגלה מענינו זה, ויזכיר את אנשי שלומנו אודות קביעות בתורה במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, ועל קדשת ומורא מקדש מעט, ויגלה נפלאות רבות בחזק והתעוררות נפלאה.

י' רכז רנח

יגלה נפלאות, שאי אפשר להחזיק מעמד בלי העצות של רבנו ז"ל, ויגלה רעת השנאת חנם, וידבר מענין דאגות שמביאות לשגעון.

י' רכח רס

ידבר משלוח ספרים וקונטרסים לנגד ולהדפיס, ויחזק מאד לא להיות שבור, כי הכל לטובה גמורה.

י' רכט רסא

ידבר מענין חובת גדר, ויצרף משלוח המחאה לשלם נדבתו, וידבר מענין חמר נדרים ונדבות.

תִּכְן הָעֲנִינִים

כא

י' רל רסא
יחזק בַּאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וַיִּרְגֵל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ וַיִּתְבַּרֵךְ וְלָלַמַּד
מִשְׁנֵיאוֹת.

י' רלא רסב
יֹכִיחַ בְּחוּר, שְׁמַתְעַקֵּשׁ שְׁלֵא לֹתֵר עַל מְקוֹם מְגוּרִים מְסִים, וּמְפַסֵּיד
שְׁדוּף טוֹב בַּעֲבוּר זֶה, וַיִּזְהֵר מִפְּנֵי הַזְּמַן הַחוֹלֵף וְעוֹבֵר לֵלֵא שׁוֹב.

י' רלב רסג
יִזְהֵר מִדְּאָגוֹת חָנָם, וְעַל־פִּי הַהַקְדָּמוֹת מְרַבְּנוּ וְ"ל אֶפְשָׁר לַעֲבֹר עַל הַפֶּל.

י' רלג רסד
יִחֲזַק לִילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ וְ"ל בְּכֹל מִיַּי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם וְכוּ', וְכֹל הָעוֹנוֹת
מִכְּנִיסִים מְרִירוֹת בְּאָדָם וְכוּ', וְעַל־יְדֵי שְׁמִתָּה בּוֹרְחוֹת כָּל הַקְּלָפוֹת.

י' רלד רסה
יִבִיעַ שְׁאִיפְתּוֹ לְנִמְעָן שְׁלֵא יִתְגַּלְעוּ פְּרוּדִים בְּפָנִים, וַיִּדְבֹר מִתְּכַנְיָתוֹ לְהַפְךָ
אֵת יְכַנְאֵל לְמְקוֹם תּוֹרָה, וַיִּחֲזַק בַּאֲמוּנָה.

י' רלה רסו
יֹכִיחַ אֶחָד שְׁעוֹבֵד בְּדַרְךָ שֶׁל הַרִיסָה וְרַבּוּי אוֹר, וַיִּגְלֶה לוֹ אֵיךְ זוֹכִים
לְהִיּוֹת דְּבָקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִי בַלְבוּלִים.

י' רלו רסז
יִחֲזַק עַל הַלִּיכָה בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וּמָה שְׁזָכִינוּ לְחַטֵּף בְּסִדֵּר דְּרָךְ הַלְמוּד
שְׁלוֹ, וַיִּתְנַצֵּל עַל שְׁאִינוֹ כּוֹתֵב בְּכַתֵּב יָד, וַיִּגְלֶה שְׁעֲנִין כְּתִיבַת הַמְּכַתְּבִים
הוּא חֲשָׂא, וְאֵין אָדָם יוֹדֵעַ בָּהֶם.

י' רלז רסח
יִגְלֶה מְעַנֵּין עִמָּךְ הַזְּכוֹת לִידַע מְרַבְּנוּ וְ"ל, וַיִּשְׁיֵב אוֹדוֹת גְּדוּל יְתוֹם בְּתוֹךְ
הַבַּיִת בְּפִרְטוּיֹת בְּמַקְרָה הַמְּסִים, וַיִּתֵּן תְּקוּן לְנִמְעָן — לְמוּד מִשְׁנֵיאוֹת
וַיִּתְהַלֵּם וַיִּלְדַּבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ.

י' רלח רע
יִחֲזַק בַּת יִשְׂרָאֵל עַל שְׁמִירָה מְכַעַס וּמְקַפְּדוֹת, אֲשֶׁר גּוֹרֵם כָּל הַמַּחְלוֹת,
וַיִּחֲזַק לְשַׁמֵּחַ עִם בְּרִיאוֹת הַגּוֹף שֶׁהָעֵנִיק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּתֵּן כְּמָה
עֲצוֹת פְּרִטּוּיֹת לְהַצְלִיחָה וְלִשְׁלוֹם-בַּיִת.

י' רלט רעא
יִחֲזַק מְקַרֵּב חֲדָשׁ כְּנֶגֶד הַמְּנִיעוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עָלָיו.

י' רמ ערב

יִחֲזַק כַּנְגַד הַבְּלִבּוּלִים וְהַטְרָדוֹת שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד, וַיִּדְבֵּר מֵעֲנִין הַהִתְבּוֹדְדוֹת, וְתַכְלִית הַכּוֹנֵה שֶׁל עֲצָה זוֹ, וַיִּחֲזַק לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וַיִּזְהֵר עַל לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת.

י' רמא רעג

יִזְהֵר עַל כְּשָׁרוֹת.

י' רמב רעג

יִחֲזַק עַל הָעֶסֶק שֶׁל הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְעַל לַמּוֹד הַד' לַמּוֹדִים אֲפֹלוּ בְּמַעַט, וַיַּעֲזֹר לְחֲזֹק אֶת אִשְׁתּוֹ לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי עַל-יַדֵּי-זֶה נִתְרַחֵב כָּל הַבַּיִת.

י' רמג רעד

יִדְבֵּר מִמַּעַלַת הַפְּצַת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים בֵּין שְׂכֻבוֹת הָעָם.

י' רמד ערה

יִרְאֶה לְנַמְעֵן הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיּוֹרְנוּ לְשַׂכַּח אֶת הָעֶבֶר הַמְּבַלְבֵּלוֹ, וְלֹא לֵהִתְיַחַס לְבִקְרַת, וַיִּדְבֵּר מִזְכוּת הַדְּבוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּבְכָרֵט בְּדָרָךְ.

י' רמה רעו

יִחֲזַק מְאֹד שֶׁלֹּא לְהִסְתַּכֵּל עַל הָעֶבֶר כָּלֵל, וּלְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י' רמו רעז

יִחֲזַק מִתְקָרֵב לַיְהוּדוֹת אֹדוֹת הַשְּׂמִחָה וְהָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמְּבַטְלֵת כָּל מִינֵי רַע, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ הַמְּבִיֵן לְאָדָם, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְהִרְבּוֹת בְּדְבוּרִים אֵלָיו, וַיַּעֲזֹרוּ לְקִיּוּם הַמַּצּוֹת וְהַנְּחִת תְּפִלִּין וְכוּ', וְלֹא לַפְּנוֹת אֶל הַסְּגֻלוֹת שֶׁל הַכֹּל וְכוּ'.

י' רמז רעח

יִגְלֶה גִּדְל הַזְכוּת שֶׁל הַמְּתַקָּרֵב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וַיִּדְבֵּר מֵעֲנִין וְדוּי דְּבָרִים וְלַמּוֹד הַתּוֹרָה.

י' רמח רעט

יּוֹכִיחַ כַּנְגַד רַבּוּי אֹר שֶׁמְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וַיּוֹרֶה מֶה לְלַמֵּד בְּעֵבוֹר זֶה, וַיִּדְבֵּר מִשְׂמִחָה, וְעֲנִין עֲבוּדָה כְּמֶה שְׁעוֹת בַּיּוֹם, וַיִּזְהֵר מִזְכוּתִים עִם מַתְנַגְּדִים עַל-פִּי אֲזַהַרְת מוֹהֲרֵינ"ת ז"ל.

תִּכְן הָעֲנִינִים

כג

י' רמט רפ
יגלה מעלת מדת השמחה, וענין פרסום רבנו ז"ל בעולם, וייעץ בענין
פרטי, וידבר מהצלחת כל דבור אליו יתברך.

י' רנ רפא
יאחל רפואה שלמה ופרנסה בשפע, וענין כשרות המאכלים ושמירת
שבת.

י' רנא רפב
ידבר ממצלת חדושי תורה, שהם תקון הברית, ויחזק להיות בשמחה,
ותפלת הנמען שיזכה לבוא לגור בארץ הקדש.

י' רנב רפג
ידבר מענין חדושי תורה ומסבלנות ואריכות אפים ובפרט בבית,
ועל-ידי שמירה מכעס זוכים לאמונה.

י' רנג רפד
ידבר ממהות שמו של רבנו ז"ל — רבי נחמן בן שמחה, שזהו על שם
נחמו ושמחתו וכו', ועל זה ראוי להרחיק העצבות, וענין למוד
משניות.

י' רנד רפה
ישבח מעלת המתאפק מפעס, שאז אינו נזקק למחילה בתכיפות, ויעורר
את הנמען לזכות לזה, ולקבע למוד בספריו המדברים מסבלנות
ואריכות אפים.

י' רנה רפו
יחזק שלא להיות בעצבות, וידבר מהנסיונות של כל אחד, ומפרסום
"היכל-הקדש", ומשמחת התודעותנו מרבנו ז"ל.

י' רנו רפז
ידבר מענין סגלת ומעלת העבודה של ימי הנעורים, ויחזק להכניס כל
מחו בתורה, ולהרגיל עצמו לדבר עמו יתברך.

י' רנז רפז
יגלה התחזקותו על כף שיודע מרבנו ז"ל, וזוכה לשמשו וכו', ויעורר
לחזק אחרים, וידבר הרבה עמו יתברך, שהיא הצלחה נצחית.

י' רנח רפח
יחזק מאד באמונה פשוטה, ועל-ידי-זה ינצל מכל מיני פחדים של הבל,

תִּכְן הָעֲנִינִים

וְעַל-יְדֵי תַפְלָה זֹכִים לְאַמוּנָה, וַיְדַבֵּר מֵהַנְּסִים שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְנַמְעָן.

י' רנט רפט

יְבֹאֵר, שֶׁעָקַר שְׁמַחְתָּנוּ הִיא עַל שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבְּנוּ ז"ל, וַיִּנְגֵּיל לְהַרְבוֹת לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

י' רס רצ

יְדַבֵּר מִכְּתָה שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִפֶּחַ נִשְׁבָּר, וְזֶה הָיָה עָקָר אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מִמִּדַּת הַצְּמִצּוּם, וַיַּמְעִינֵן הַתְּשׁוּבָה שֶׁמְסַלֶּקֶת עוֹן לְגַמְרֵי.

י' רסא רצא

יְבִיעַ זְעִזוּעַ עַל שֶׁסָּרְבוּ אֲנָשֵׁי מוֹשֵׁב פּוֹרְקֵי עַל, שֶׁבֵּן יֹאמֵר קְדִישׁ אַחֵר אָמוּ, וַיִּנְחַמְנוּ בְּזֶה שְׁזָכְתָה לְבֵן בְּזֶה שִׁיאֵמֵר קְדִישׁ, וַיִּתְעוֹרֵר מִזֶּה לְהַפְיִץ עוֹד יוֹתֵר, וַיְדַבֵּר מְעִינֵן קוֹנְטֵרַס "מְסִית וּמְדִיחַ" שֶׁמְדַפִּיס אֹז, וַיַּעוֹרְרוּ לְעִשׂוֹת הַרְבֵּה לְטוֹבַת אָמוּ.

י' רסב רצב

יְסַפֵּר עַל תַּפְלָתוֹ בְּעִבּוּר הַמְשַׁפְּחָה, וַיַּחֲזֵק וַיֹּאמֶץ מְאֹד.

י' רסג רצג

יְבִיעַ שְׁמַחְתּוֹ עַל הַתְּקַרְבוֹת הַנַּמְעָן, וַיַּעוֹרֵר עַל דְּרָךְ אֶרֶץ, וְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַעֲנִינֵן הַשְּׁלֵשׁ תַּפְלוֹת וְכו'.

י' רסד רצד

יַחֲזֵק בַּת יִשְׂרָאֵל עַל שְׁזָכְתָה לְמִצְאָה זְוִיגָה, וַיִּזְהַיְרְנָה לֹא לְהַכְּנִס בַּפְּחָדִים מְעִינֵן לְדָה.

י' רסה רצה

יִנְחַם עַל פְּטִירַת אֵם, וַיִּגְלֶה מְעַלְתֵּי הַזּוֹכָה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֹרֵר רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעוֹרֵר דִּיקָא בְּמוֹשֵׁב רְחוֹק מִבְּחִינַת יְהוּדוֹת לְפָרְסָם שֶׁם אֹרֵר הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

י' רסו רצה

יְדַבֵּר מִהַדְּלָקַת גְּרוֹת שַׁבַּת-קִדְשׁ, וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת, וְהַחֲלַפַת מְטוֹת, וְנַחַת מֵהַיְלָדִים.

י' רסז רצז

יְדַבֵּר מִבְּדִיקַת תַּפְלִין וּמְזוּזוֹת, וַעֲנִינֵן הַדְּלָקַת גְּרוֹת שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְהָ"א שֶׁל כֶּסֶף, וְקַבִּיעוֹת שְׁעוּרֵי תוֹרָה וְלֹא לְפַחַד כָּלָל.

תִּכְן הָעֲנִינִים

כה

י' רסח רצז
יְדַבֵּר מֵעֵינַי בְּשֵׁרוֹת הַמַּאֲכָלִים, וְנִחֲצוֹת בְּדִיקַת הַמְּזוּזוֹת.

י' רסט רצז
יַעֲזֹר עַל כַּמָּה נִקְדוֹת, וְאִזּוּ יִזְכּוּ לַהֲוֹשֵׁעַ בְּזֹרַע שֶׁל קִימָא: טְהַרַת
הַמְּשַׁפְּחָה, בְּדִיקַת מְזוּזוֹת, ה"א מְכַסֶּף, בְּדִיקַת וְהַנְּחַת תְּפִלִּין.

י' רחצ רחצ
יַחְזֵק אִשָּׁה שֶׁעֲבָרָה מִשֶּׁבֶר, וְיִרְחִיק הָעֲצָבוֹת, וְיַדְבֵּר מִמַּעַלְת הַהֶתְאֲפָקוֹת,
שֶׁהִיא הַצְּלַחַת הַחַיִּים.

י' רעא רצט
יַחְזֵק אַחַת שֶׁעֲבָרָה וְעִזּוּעֵי נֶפֶשׁ, וְיַדְבֵּר מֵעֵינַי וְאֶפֶן רְפוּאָתָהּ.

י' ערב ש
יְדַבֵּר מִרְבּוּי אֹר הַגּוֹרֵם רַק קְלִקוּלִים, וְיִגְלֶה עֵינָיו רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא לְמִצָּא
אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ עֲנִינֵי הַגֶּשֶׁם שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְיַמְעֵינַי לְמִצָּא אֵיזָה
עֶסֶק פְּרִנְסָה, וְסוֹד הַצְּמִצּוּם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם.

י' רעג שא
מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יַחְזֵק וַיַּעֲזֹר בְּאֲמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּבְאֵר בְּאֶפֶן נִפְלָא שְׁאַלְת מִשֶּׁה רַבְּנוּ: "לְמָה
הִרְעוֹת", וְעֵינָיו הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים שְׁאָמְרוּ עֲלֵיהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא:
"שְׂמִי ה' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם", וַיִּבְאֵר ב' מִיַּנִּי עֲבוּדוֹת, וְיַפִּיק לְקַח מִכָּל זֶה
לְעִבְדָּה וְלַמַּעֲשֵׂה.

י' רעד שה
יְדַבֵּר מִמְּלַחְמָה, שְׁאִזּוּ כָּל הָעוֹלָם בְּסַכְּנָה, וְלֹא שִׁיךְ לְהַעֲדִיף מְקוֹם אֶחָד
עַל מִשְׁנֵהוּ, רַק לְבַטַח בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

י' ערה שו
יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מְאֹד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא לְעֲשׂוֹת שׁוּם הַפְּרָשׁ בֵּין
יְהוּדֵי לְזוּלָתוֹ, וְיוֹרֶה פִּיֶּצֶד לְהַחֲנִיחַ עִם הַרְחוּקִים לְעַת עֲתָה מִתּוֹרָה
וּמִצְוֹת, וַיַּחְזֵק וַיַּעֲזֹר מְאֹד.

י' רעו שט
יַעֲזֹר לְעִזּוֹר לְבָן, כְּשֶׁהַמְּטָרָה הִיא רַק טוֹבְתוֹ, וְלֹא לְעָרֵב טוֹבַת אֲחֵרִים
בְּנָה.

תַּכְּן הָעֲנִינִים

כו

- י' רעז** שט
ידבר מענין שדוכים, שפֿשֿמשֿתוים יחד נתן לגמר וכו', ויבאר שרש הענין, ויגנה ענין החלוקים הבלתי מצדקים בין נשמות ישראל וכו', וכל ענין רבנו ז"ל הוא להכליל בו יתברך מבלי רצון אחר, ועל־ידי־נה נופלות כל המחיצות.
- י' רעח** שיב
ידבר מענין פלה וחסמותה, שכדברי רבותינו זכרונם לברכה, אינן משתוות, ויעורר על שלום־בית, למרות אי ההבנות בין ההורים, ויתן עצה איך מתמודדים עם זה.
- י' רעט** שיג
ידבר מענין עשרה מיני נגינה, וסוד התקון הכללי, ומעלת אמירתו על ציון רבנו ז"ל, ויחזק מי שנפל לתוך דפאון עמק וכו', וידבר מענין פלי זמר, ויעורר על ענין נתינת שמות, שצריך להזהר בזה מאד, ואימתי וכיצד מחליפין משם הבל לשם קדוש, ויחזק ויאמץ מאד.
- י' רפ** שטו
אחל רפואה שלמה, וידבר מצמצום ובדיקת והנחת תפלין.
- י' רפא** שטו
ידבר מענין סבלנות וכבוד האשה, הממשיך עשירות, וקביעת למוד בארבעת השעורים.
- י' רפב** שטז
ישבח ויפאר מעלת ההתקרבות לרבנו ז"ל, ויגלה מהי, ואיך לומדים להבין מהותה, וידבר מענין "השדוף הראשון", ויחזק אודות חרב התפלה פנגד כל נסיונות החיים.
- י' רפג** שיז
ישבח הנמצען שלומד בקביעות "לקוטי־מוהר"ן", ואומר על התורה תפלה מ"לקוטי־תפלות", וישבח את דברי רבנו ז"ל והלומדם, וידבר מענין ההתנגדות שעליו, וממתנגדים על אנשי שלומנו, ומאמונה פשוטה בו יתברך, ומתפצת הקונטרסים, ומענין "אחרי מות קדושים" כדאמרי אנשי.
- י' רפד** שיט
מכתב כללי לבחורי אנשי שלומנו היקרים "חסדי ברסלב", תלמידי "היכל־הקדוש", בו יעוררם על־פי אמרת בעלי המוסר על פסוק:

תְּכַן הָעֲנִינִים

כז

"חֲשַׁבְתִּי דְרָכִי וְאֲשִׁיבָה רַגְלִי אֶל עֲדוּתִיךָ", וְעֲנִין שְׁכַל יוֹם הוּא מִתְּנָה מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית בְּלִשׁוֹן נִפְלְאָה הַמּוֹשְׁכַת הַלֵּב לְעַבְדוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה מִתּוֹךְ שְׂאִיפּוֹת גְּדוּלוֹת לְטִיֵּל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

י' רפה שכד

יִחִזֵּק לְשִׁמְחַ בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְלִשְׂכַח אֶת הָעֵבֶר, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִמָּה שְׁכָבֵר עֵבֶר וְאַבְד, וְהַדְּבוּר לֵה' חוֹבֵשׁ כָּל פְּצַע, וַיַּעֲזֹר לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

י' רפו שכו

יִחִזֵּק מְאֹד בְּכַמָּה עֲקָרֵי יְהוּדוּת, וְכֵן עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַהֲרִגָל לְדַבֵּר עִמוֹ, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַשְּׂמִחָה הַמְּמַשְׁכַּת יְשׁוּעָה.

י' רפז שכז

יִדְבֹר מֵהַצְּלַחַת הַשְּׂמִחָה, וּמֵאַהֲבָה שְׂבִין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַרְצוּיָה, וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת כָּל דְּבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשִׂמְחַת חֲלָקֵנוּ בְּרַבְּנוּ ז"ל, וַיִּנְמַק סִבַּת הַמְּנוּעוֹתוֹ מְלַצָּאת לְמָסוֹר הַרְצָאָתוֹ, וַיִּדְבֹר מֵעֲנִין מוֹשָׁבוֹ בְּיִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב.

י' רפח שכח

יִבְיַע שְׂמִחָתוֹ עַל הַפְּצַת וְהַתְּפִשְׁטוֹת הַקּוֹנְטְרָסִים, וְשָׂבַח לֵה' עַל שְׂזָכִינוּ לְחַלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲזֹר קְבִיעוֹת עֵתִים לַתּוֹרָה, וַיַּעֲזֹר לְתַפְּסֵם אֶת הַחַיִּים עִם דְּבוּרִים לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ.

י' רפט שכט

יִדְבֹר מִבְּדִיקַת תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת, וְשִׂמִּירַת שְׁבֵת, וְהַדְּלָקַת גְּרוֹת, וְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְבֵן.

י' רצ של

יִדְבֹר מֵאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּאִמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ, וְעֲנִין הַשְּׂמִחָה שֶׁהוּא יְסוֹד גְּדוּל.

י' רצא שלא

יִדְבֹר מִכְּשָׁרוֹת מְזוּזוֹת וְלִהְתְּחַזֵּק תָּמִיד, וּמֵהַדְּלָקַת גְּרוֹת לְכַבוֹד שְׁבֵת-קֹדֶשׁ, וְלִבְרַח מִקְּלַפַּת הַדְּכָאוֹן.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- י' רצב שלא
 ידבר מענין אשה כְּשֶׁרָה עוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָה, וּמִסְבְּלָנוֹת בְּבֵית, וְלִהְרָגִיל
 עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָט בְּעַת הַדִּלְקַת גְּרוֹת.
- י' רצג שלב
 ידבר מְאֻמּוֹנָה פְּשׁוּטָה, וּמִנְחִיצוֹת הַסְּבָלָנוֹת בְּבֵית, וְהַדִּלְקַת גְּרוֹת
 שְׁבַת-קֹדֶשׁ.
- י' רצד שלג
 יחזק לִילָף בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְלֶאֱמֹץ אֶת הַחֲבָרִים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה גַם לוֹ
 יִהְיֶה חֲזוֹק, וּמֵעֲנִין הַד' לַמּוֹדִים וְהַד' תְּפִלוֹת בְּכֹנֶנָה.
- י' רצה שלד
 יביע תּוֹדָתוֹ וְשִׂמְחָתוֹ עַל חֲזוֹק הַנִּמְעָן, וַיֵּאֱמֹץ בְּאֻמּוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וַיִּדְבֵּר מֵעֲנִין יְבֻנְאֵל, וּמֵה שֶׁתִּהְיֶה לְעַתִּיד.
- י' רצו שלה
 יחזק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וְלֹא לְעַרְף־בְּקֶרֶת וְכוּ', וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת, פְּשָׁרוֹת,
 הַדִּלְקַת גְּרוֹת, וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבֵן.
- י' רצז שלה
 ידבר מֵעֲנִין צָרַת עֶפּוֹב מְצִיאת הַזּוּיג, וְתוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל שְׂאֵנוֹ יוֹדְעִים
 מִרַבְּנוֹ ז"ל, וְלִהְחֲזִיק מֵעַמֵּד כְּנֶגֶד הַנְּסִיוֹנוֹת, כְּשִׂמְתְּבוּדִידִים וְעֵדִין לֹא
 רוֹאִים יְשׁוּעָה.
- י' רחצ שלו
 ידבר מֵעֲנִין הַסְּפָקוֹת שְׁנֹכְנָסִים בְּלֵב — לְבָרַח מִרַבְּנוֹ ז"ל, וּמֵעֲנִין הַד'
 לַמּוֹדִים הַקְּדוּשִׁים, וְתִפְלָה וְהַתְּבוּדָדוֹת, וְקוֹל שׁוֹפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ.

הספר הקדוש והנורא הזה הודפס
לעילוי נשמתם של

רבנו הקדוש "רבי נחמן" בן פייגא זי"ע

רבי אליעזר שלמה בן מלכה מוהרא"ש הקדוש
ולהצלחת

מורנו ורבנו עט"ר הרב יצחק שמואל אהרן בן רעכיל
ולזכות

אישתי היקרה מרת אורית בת בטי ביאה
לזכות ילדי ינון ו אליה

הרב אברהם בן רבקה שושן

הרבנית זרד בת רחל וכל יוצאי חלציהם

הרב בנימין בן אסתר מנו

הרבנית חגית בת רבקה וכל יוצאי חלציהם

הרב ניסים בן אסתר בוגנים

והרבנית חנה חיה בת מרים וכל יוצאי חלציהם

הרב יחזקאל ששון

הרבנית יפה בת גוליה

לזכות כל הרבנים שעוסקים במסירות נפש אדירה למען הצלחת

"היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצלית

ולזכות כל תלמידי "היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצלית

להצלחת הרב נפתלי הירץ ואישתו החשובה וכל יוצאי חלציהם

הרב ישראל דוד באך ואישתו וכל יוצאי חלציהם

לרפואת הרב מאיר בן עדה שלמה

ולהבדיל לעילוי נשמת הרבנית אסתר בת אסתריה שלמה

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת

משפחת דלויה

מלכה חיה קלרה בת פני

ואברהם בן יקוט

שיזכו לרפואה שלימה ואריכות ימים ושנים בטוב,

נחת דקדושא מכל יוצאי חלציהם ופרנסה בשפע.

שרה, עוזיאל, יוסף חיים, בת-אל רחל, לאה פני,

יעקוב דוד, רבקה בני מלכה חיה קלרה.

שיזכו לרפואה שלמה, אריכות ימים ושנים, חזרה

בתשובה שלימה. הצלחה ברוחניות וגשמיות,

פרנסה בשפע.

יעקוב דוד בן מלכה חיה קלרה - זיווג הגון משורש

נשמתו ויזכה לבנות בית נאמן ע"פ דרך מוהרא"ש

זצ"ל ויזכה לבנים צדיקים.

שרה, יוסף חיים בני מלכה חיה קלרה - זיווגים

הגונים משורש נשמתם.

מרים בת מזל - לידה קלה, תינוק בריא ושלם.

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואה שלמה לאלרגיות
לחנה בת שרה

הספר הקדוש הזה יהיה לרפואה
שלמה ולהחלמה מכאבי הגב

אורנה אורי'אנה בת זהרי

A decorative border with a repeating floral and leaf pattern, rendered in a dark brown color, framing the central text.

זכות הדפסת הספר הקדוש הזה

יהיה לרפואת

חדוה בת מרים

הספר הקדוש הזה נדפס לעילוי נשמת

רבי אליעזר שלמה בן מלכה

ת.נ.צ.ב.ה

שזכותו תגן בעדינו תמיד ובעד

נתן בן שושנה ואסתר בת פירחה

שיזכו לבריאות השלמה של הנפש והגוף יחדיו,

ויזכו לאריכות ימים ושנים טובים ונעימים, ויזכו

לשמחת החיים להיות שמחים ועליזים תמיד. ויזכו

לשמש את רבנו ז"ל ואת הצדיק האמת כל ימי

חייהם בשמחה עצומה ובבריאות השלמה, ויזכו

להיות מקושרים בהתקשרות אמיתית ונצחית

לרבנו ז"ל ולצדיק האמת תלמידו המובהק רבי

אליעזר שלמה בן מלכה, בזה ובבא ולעולמי עד

ולנצח נצחים אמן ואמן.

לרפואה שלמה ואריכות ימים ושנים, רפואת הנפש

ולרפואת הגוף

לפירחה בת יזכר

אכ"ר

הספר הקדוש הזה נדפס לרפואת

הרצל טוביה בן לאה נ"י

שיזכה בע"ה יתברך בקרוב לישועה גדולה עם הבריאות בכל רמ"ח אבריו ושם"ה גידיו ובכל טיפי דמו, ושיזכה ב"ה לכל הישועות ברוחניות ובגשמיות ואריכות ימים בבריאות ב"ה. ולרפואת

דינה בת גרסיה תחי'

שתזכה לבריאות השלימה ב"ה יתברך ולאריכות ימים ולהצלחת ברוחניות ובגשמיות ב"ה יתברך.

ולכל המשפחה

הבן הרב גד נ"י בן דינה, שיזכה לכל הישועות ברוחניות ובגשמיות, הוא וזוגתו תחיה מיכל בת אסתר תחי'

והנכדים נ"י:

אליעזר שלמה בן מיכל נ"י - וזוגתו נחמה מרגלית בת שמחה תחי', ונחמן נתן בן נחמה מרגלית. שיזכו ב"ה לכל הישועות ברוחניות ובגשמיות.

אסתר מלכה בת מיכל תחי'

פייגא בת מיכל תחי'

נחמן נתן בן מיכל נ"י - שיזכה לזיווג הגון בקרוב ב"ה, נפתלי בן מיכל נ"י ודוד בן מיכל נ"י.

והבן נחמן שמחה בן דינה נ"י - שיזכה לכל הישועות ברוחניות ובגשמיות הוא וכל משפחתו, וזוגתו צופיה רבקה בת הדסה תחי'

והנכדים נ"י:

אליעזר שלמה בן צופיה רבקה נ"י

אברהם יצחק בן צופיה רבקה נ"י

והנכדות:

אדל בת צופיה רבקה תחי'

מלכה בת צופיה רבקה תחי'

יעל בת צופיה רבקה תחי'

לאה בת דינה תחי' - שתזכה לישועה גדולה עם הבריאות ולאריכות ימים וחזרה בתשובה דשיאלה בת לאה תחי' - לחזרה בתשובה ולזיווג הגון והצלחה ברוחניות וגשמיות היא

ואחותה

זנוורה בת לאה תחי' וכל משפחתה שיזכו לחזרה בתשובה ולכל הישועות ברוחניות וגשמיות ג'רושה בן דינה וכל משפחתם.

רות מסעודה בת גרסיה תחי' - לרפואה שלמה, לישועה גדולה עם הבריאות וחזרה בתשובה היא וכל משפחתה.

מירב גרסיה בת רות מסעודה, היא ובעלה והילד לחזרה בתשובה.

קארין ראובנה בת רות מסעודה לחזרה בתשובה ולזיווג הגון.

יששכר בן גרסיה נ"י - לרפואה שלמה ולחזרה בתשובה הוא וכל משפחתו.

ראובן ירמיה בן ברנדל לאה ברברה לין - לחזרה בתשובה ולזיווג הגון.

ידידיה גבריאל בן לאה ברברה לין - לחזרה בתשובה ולזיווג הגון.

אלקסנדרה רנה בת רחמה יולנדי - לחזרה בתשובה ולזיווג הגון.

והצלחה ברוחניות ובגשמיות ובריאות לכל עם ישראל.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

מורנו ורבנו רבי אליעזר שלמה בן רבי מנחם זאב זצ"ל
והרבנית יחנא שפרה בת סאסיא ז"ל

ולהצלחת הזוג:

חיים חי חן ורחל ציפורה סויסה

ולהצלחת בנם אליעזר שלמה בן רחל ציפורה סויסה

שיזכו לבית משלהם ביבנאל ולנחת מכל יוצאי חלציהם, לפרנסה
בשפע גדול, בית של תורה ויראת שמיים, ולהיות מקורבים כל ימי
חייהם לצדיק האמת ולציית אותו בכל, וכל זה מתוך בריאות איתנה

ולהצלחת:

מרדכי בן יקוט, ירדנה בת חיה, דוד בן ירדנה, נתנאל בן ירדנה
ירון שמעון בן ירדנה, אביב אליהו בן ירדנה, ליאל אברהם בן ירדנה
עדי בת ירדנה, חיים חי חן בן ירדנה, מיכל בת שושנה
דניאל, הלל, שרה, אדל ונועה בני מיכל
לין חיה בת חיה ונתנאל בן ירדנה - שיזכו לזרע בר קימא.

ולהצלחת:

בנימין בן אילנה, הדסה בת תמר ננג'אן
צופיה רבקה בת הדסה, מירב אמונה בת הדסה
שמואל אלרוזעי בן בדסה, משה אהרון בן הדסה
תרצה בת הדסה, מלכה בת הדסה
רחל ציפורה בת הדסה, ישראל מאיר בן הדסה
נחמן נתן בן הדסה

ולע"נ

אליזר שלמה בן בנימין ז"ל

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמר בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבינו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבינו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי שהוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל פי חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי
ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסף
ה נספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי:
ו יהוה מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ז חבלים נפלו לי בנעמים אף נחלת שפרה עלי:
ח אברך את יהוה אשר יעצני אף לילות יסרוני
כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל אמוט: ט לכן א שמח לבי ויגל כבודי אף
בשרי ישכן לבטח: י כי לא תעזב נפשי לשאול
לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימיך
נצח:

תקון הכללי

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פָשַׁע כָּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יַחֲשֹׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בָלוּ עַצְמִי בְּשִׂאֲנָתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יְדָךְ נְהַפְךָ
 לְשֹׂדֵי בְּחֶרְבְּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא־כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵיד | אֵלֶיךָ לָעֵת מְצֵא רַק לְשִׁטְף מִיָּם רַבִּים
 אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצַּר תִּצְרֵנִי
 רַנִּי פִלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשַׁכֵּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינָי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כָּסוּס כְּפָרֶד אִין הָבִין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוּם
 בַּל קָרַב אֵלֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאזְבִּים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטְחַ
 בִּיהוָה חֹסֵד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צַדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְצֵחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֹת
 בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חָגְנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאַבְדַּ שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יִדְבַר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הפללי

יִקְבֹּץ-אֶזְרוֹן לֹא יֵצֵא לְחוּץ יְדִבֵּר: ה יִחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל-שִׁנְאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר-בְּלִיעַל
יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם-אִישׁ
שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בִּטַּחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לְחָמִי הַגְּדִיל עָלַי
עָקַב: יא וְאַתָּה יְהוָה חָנּוּן וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חֲפָצָתָ בִּי כִּי לֹא-יָרִיעַ אִיבִי
עָלַי: יג וְאַנִּי בְּתַמִּי תִּמְכַּת בִּי וְתַעֲזִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצַח מְשֻׁפֵּיל לְבַנְי-קָרַח: ב כְּאֵיל תִּעְרַג
עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֵּין נַפְשֵׁי תִּעְרַג אֲלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג צָמְאָה נַפְשִׁי | לְאֱלֹהִים לֵאלֹהֵי חַי מִתִּי אָבוֹא
וְאַרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהַלֵּךְ לִי דַמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם
וְלַיְלָה בְּאֵמַר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵימָה אֱלֹהֶיךָ: ה אֱלֹהֵי
אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר | בַּסֶּף
אֲדַדֵּם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חוֹנֵג: ו מִה-תִּשְׁתַּוַּחְחִי | נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי
לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנִי יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: ז אֱלֹהֵי עָלַי
נַפְשִׁי תִּשְׁתַּוַּחַח עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאֲרִץ יִרְדֵּן
וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצָעֵר: ח תְּהוֹם-אֵל-תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבְּרֶיךָ וְגַלְיָךָ עָלַי עֲבָרוּ:
ט יוֹמָם | יֵצֵא יְהוָה | חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
תְּפִלָּה לֵאלֹהֵי חַיִּי: י אוֹמְרָה | לֵאלֹהֵי סִלְעֵי לְמָה

תקון הכללי

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֱלֹהֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרָצַח א
בְּעֲצָמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אֵיחָה אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי אֶנְפְּשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמֵּי
עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעַת פָּנָי
וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנִּיצָה אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
שָׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילָנִי
מֵאִיֵּבִי אֱלֹהֵי מִמֵּת־קוֹמָמִי תִשְׁנֹבְנִי: ג הַצִּילָנִי
מִפְּעֻלֵי אָוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲוִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
חַטָּאתַי יִהְיֶה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיְכַוְּנוּ עוֹרָה
לְקַרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים אֶצְבְּאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיצָה לְפַקֵּד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
כָּל־בְּגֵדֵי אָוֶן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְבֵי יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב
וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה אֶיִבִיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שִׁמְעַ: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֲזוּ אֱלֹהֵי אֲשֶׁמְרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׁנֹבְנֵי: יא אֱלֹהֵי חֶסֶדֵי יִקְדְּמֵנִי אֱלֹהִים
יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תִּהְרַגְם אֶפְן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּנְנוּ אֲדָנִי: יג חַטָּאת־
פִּימוּ דְבַר־שִׁפְתֵימוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלָה
וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחַמָּה כִּלָּה וַאֲיַנְמוּ וַיִּדְעוּ
כִּי־אֱלֹהִים מִשַׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

תקוּן הַכִּלְלִי

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֵב יַהֲמוּ כַּכָּלֵב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
יְנִיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ: יז וְאֲנִי |
אֲשִׁיר עֵזָה וְאֶרְנֵן לְבַקֵּר חֶסֶדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי
וּמְנוּס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֶי:

עז א לְמַנְצַחַת עַל- יְדוּתוֹן לְאֶסֶף מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי *
אֶל-אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרָתִי אֲדַנֵּי דַרְשָׁתִי יָדִי | לִילָה נִגְרָה
וְלֹא תִפּוּג מֵאַנָּה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִיטְךָ רוּחִי סָלָה: ה אַחֲזָתָה
שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה
עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים
יִזְנַח | אֲדַנֵּי וְלֹא-יִסִּיף לְרַצוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנֹצַח
חֶסֶדְךָ גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשְּׁכַח חַנוּת אֶל
אִם-קִפִּץ בְּאֵף רַחֲמֵי סָלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכְּרֶנּוּ מֵעַלְלִי-יְהִי כִּי-אֲזַכְּרָה
מִקֶּדֶם פְּלִאָה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פִּעְלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכֶךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
עֵזָה: טז גֹּאֲלָתָה בְּזֵרוּעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלָה:
יז רְאוּךָ מִיָּם | אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ אֵף יִרְגְּזוּ

* באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקון הכללי

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
אף־חצציה יתהלכו: יט קול רעמך | בגלגל האירו
ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ בים דרכך
ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
כא נחית כצאן עמך ביד־משה ואהרן:

צ א תפלה למשה איש־האלהים אדני מעון אתה
היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד־עולם אתה אל:
ג תשב אנוש עד־כא ותאמר שובו בני־אדם:
ד כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר
ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר
כחציר יחלה: ו בבקר יציץ וחלה לערב ימולל
ויבש: ז כי־כלינו באפק ובחמתך נבהלנו:
ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
כל־ימינו פנו בעברתך בלינו שנינו כמו־הגה:
י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי־גז חיש ונעפה:
יא מי־יודע עז אפק וכיראתך עברתך: יב למנות
ימינו כן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה
עד־מתי והנחם על־עבדיך: יד שבענו בבקר
חסדך ונרננה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמחנו
כימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל־
עבדיך פעלך והדרך על־בניהם: יז ויהי | נעם

תקון הפללי

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוּ-לוֹ וּמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב א
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דַּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו
תְּמִיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפֶּתִיו
וּמִשְׁפִּטֵי-פִיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפָּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צוּה לְאַלְפָּה
דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אָרֶץ-כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
יב בְּהִיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כְּמַעֲט וְגָרִים בָּהֶ:
יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּלְנַבִּיאֵי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַ-לְחֵם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְפָר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָפֶל רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בְּאֲדָבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּוּ מִשְׁלַ עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אֲדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשְׁלַ בְּכָל-קַנְיָנוֹ: כב לְאִסֵּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

תקון הפללי

וּזְקֵנוּ יַחֲכֵם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמוּ מְאֹד וַיַּעֲצֵמְהוּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לִבָּם לְשֹׂנְאֵי עַמוּ לְהַתְנַכֵּל בְּעַבְדָּיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בוֹ: כז שָׁמוּ-
בָם דְּבָרַי אֲתוֹתַי וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֲשֹׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לְדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שָׂרַץ אֲרָצָם
עֲפָרְדַּעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב
כְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וַיִּלַּק וְאִין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׁמַח מִצְרַיִם בְּעֲאֲתָם כִּי-נִפְלַ פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמַסָּךְ וְאִשׁ לְהָאִיר לִלְלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֹא שָׁלוֹ וְלָחֵם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צֹר
וַיִּזְוְבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲצוֹת נְהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קְדָשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמוּ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

תקוץ הכללי

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
בנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
ירושלם תשכח מיני: ו תדבק לשוני | לחכי
אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלם על
ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
ירושלם האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפץ את-
עלליך אל-הסלע:

קנ * הללויה | הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע
עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור:
ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב:
ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם
מרשעים ויושיעם כי חסו בו: